

# **2 KORINTHE**

**EEN BIJBELSTUDIE VAN AB KLEIN HANEVELD**

## Inhoud

Hoofdstuk 1 .....	3
Dankzegging van Paulus voor den troost in verdrukking .....	9
Reisplan naar Korinthe .....	32
Hoofdstuk 2 .....	46
Wederopname van een boetvaardige .....	47
Aard van Paulus' prediking .....	50
Hoofdstuk 3 .....	60
De uitnemendheid van het Nieuwe Testament boven het Oude .....	60
Hoofdstuk 4 .....	83
De kracht der Evangelieprediking .....	83
Vernieuwing van den inwendige mens .....	129
Hoofdstuk 5 .....	133
Het verlangen naar den hemel .....	133
De verzoening door Christus .....	163
Hoofdstuk 6 .....	237
Zelfverloochening van Paulus .....	237
Geen gemeenschap met de heidenen .....	251
Hoofdstuk 7 .....	269
Blijdschap van Paulus over de komst van Titus .....	271
Hoofdstuk 8 .....	278
De inzameling voor de arme Christenen in Jeruzalem .....	278
Hoofdstuk 9 .....	289
Hoofdstuk 10 .....	299
Paulus verdedigt zijn apostolisch gezag .....	299
Paulus' oordeel over zichzelf .....	317
Hoofdstuk 11 .....	323
De valse apostelen .....	323
Lijden van Paulus voor het Evangelie .....	345
Hoofdstuk 12 .....	356
Het hemelse gezicht en de doorn in het vlees .....	356
Paulus verdedigt zich tegen verdenking .....	393
Hoofdstuk 13 .....	408
Laatste vermaningen .....	408
Groet en zegenbede .....	452

# Hoofdstuk 1

## *Opschrift en groet*

- 2 Kor. 1: 1 Paulus, een apostel van Jezus Christus, door den wil van God, en Timótheüs, de broeder, aan de Gemeente Gods, die te Korinthe is, met al de heiligen, die in geheel Acháje zijn:
- 2 Genade zij u en vrede van God, onzen Vader, en den Heere Jezus Christus.

- 2 Kor. 1: 1 Paulus, een apostel van Jezus Christus, door den wil van God, en Timótheüs, de broeder, aan de Gemeente Gods, die te Korinthe is, met al de heiligen, die in geheel Acháje zijn:

Paulus, de afzender. Dat geeft enige autoriteit aan de brief, mede omdat zijn roeping eronder staat, namelijk dat hij een apostel is, een gezondene, van Jezus Christus. Hij is door Jezus Christus gezonden. Dat is ook letterlijk waar, want de apostelen zijn gezonden door de Heere Jezus Christus. Daarom dragen zij die naam. Dat komen we later in de brief nog uitgebreid tegen, dat een apostel alleen een apostel is als hij hoogst persoonlijk een ontmoeting heeft gehad met de Heere Jezus. Dit wordt in deze brieven aan de Korinthiërs benadrukt, omdat men de autoriteit van Paulus in twijfel trok. Hij had weliswaar een theologische opleiding gehad, maar dat was binnen het Judaïsme. Christendom en Judaïsme gaan naar Bijbelse maatstaven niet samen; die staan in de praktijk vijandig tegenover elkaar.

Hoe dan ook, de Korinthiërs trokken het apostelschap van Paulus in twijfel, in de eerste plaats omdat hij zijn werk niet fulltime deed, want tussendoor werkte hij ook nog voor z'n eigen levensonderhoud; in de tweede plaats omdat hij waarschijnlijk een klein mannetje was. Zijn gestalte was in ieder geval niet indrukwekkend. Verder sloot zijn prediking nu ook niet bepaald aan bij menselijke traditie. In Gal. 1: 11 staat bijvoorbeeld dat het Evangelie niet naar de mens is. Het is niet door een mens uitgevonden, maar is van God afkomstig. Men vond die prediking niet prettig. Dat is tegenwoordig nog steeds het geval.

De prediking van Paulus houdt in dat wij hier als gelovigen op aarde niets te zoeken hebben. Wij zijn hier wel en zouden ook het licht der wereld zijn, maar wij zijn hemelburgers geworden en hebben ook een positie in de hemel ontvangen. Wij hebben daar een positie, een wandel, een bediening en natuurlijk ook een toekomst en een erfenis. Wat wij ook met deze wereld te maken hebben, het komt allemaal voort uit onze hemelse positie, als eerstelingen van een Nieuw Verbond en van een nieuwe schepping en zelfs

van het Messiaanse Rijk. Vandaar ook dat we de oproep vinden dat we zouden wandelen waardig de roeping waarmee we geroepen zijn (Efe. 4: 1).

Paulus was dus gezonden door Jezus Christus, door de wil van God. Het was niet Paulus' wil, maar de wil van God, waarmee hij zich excuseert en waardoor hij prompt nog meer autoriteit krijgt. Dat lees je ook in Gal. 1. Hij was ijverig voor de vaderlijke inzetten, voor de Joodse religie, maar God had hem geroepen. Daar kon hij dus ook niet zoveel aan doen, in ieder geval niet bewust. Hij is door God in deze positie geplaatst. Daarom zegt hij ook dat hij met enige vrijmoedigheid deze brieven schrijft, hoewel hij zeker weet dat de Korinthiërs dat niet op prijs stellen.

Ook Timótheüs wordt als afzender genoemd. Toen Paulus in Korinthe voor het eerst het Evangelie predikte, nadat hij uit Athene verdwenen was, werd hij door Timótheüs vergezeld. Zij hebben daar toen beiden gepredikt. Mocht dus de autoriteit van Paulus niet voldoende zijn, dan is die van Timótheüs er eventueel ook nog. Hij was in ieder geval bij de Korinthiërs bekend. Hij wordt de broeder genoemd. Dat lijkt een tamelijk overbodige opmerking, want alle gelovigen zijn nu eenmaal broeders. Om nu in deze brief te vertellen dat Timótheüs ook een wedergeboren broeder is, lijkt een beetje overdreven. Die term moet dus wel wat meer inhouden dan alleen dat. Hier wordt die term gebruikt om Timótheüs aan te duiden als medearbeider. Eigenlijk mede-erfgenaar. Dat betekent feitelijk hetzelfde. Ze dragen beiden medeverantwoordelijkheid. Zo gebruikt Paulus dit woord wel eens vaker, ook voor anderen dan Timótheüs.

De brief is geschreven aan de Gemeente Gods die te Korinthe is. Je zou uit deze uitspraak op kunnen maken dat God er heel wat Gemeenten op na houdt. Men noemt ze eventueel plaatselijke Gemeenten. Dat kan echter niet, want er is maar één Gemeente. Er bestaat maar één Gemeente. Daarvan is er ook maar Eén Hoofd, namelijk de Heere Jezus Christus.

- Efe. 4: 1      Zo bid ik u dan, ik, de gevangene in den Heere, dat gij wandelt waardiglijk der roeping, met welke gij geroepen zijt;
- 3              U benaarstigende te behouden de enigheid des Geestes door den band des vredes.
- 4              Want één lichaam is het, en één Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot één hoop uwer roeping.

Dat is het ene lichaam van Christus. Die beeldspraak wordt in de 1<sup>e</sup> Korinthebrief uitgebreid uitgewerkt, waar gesproken wordt over de Gemeente als één lichaam met vele leden, maar al die vele leden maken nu juist één lichaam. Het lichaam is weliswaar een eenheid, maar het is een samengestelde eenheid. Een lichaam is alleen een lichaam doordat er verscheidene leden

samenzijn in dat ene lichaam. Vandaar dat een vereniging, een instituut of raad ook een lichaam heet.

De Gemeente bestaat wel uit meerdere leden, maar niet uit meerdere lichamen. Een plaatselijke Gemeente is wel een handzaam begrip, maar is fundamenteel onjuist.

De Gemeente is één lichaam en één Geest. In die zin dat in al die verschillende lichaamsdelen hetzelfde leven is. Daarom is het één lichaam. Dat geldt ook voor ons eigen lichaam. Ook dat is uiteraard één lichaam, met verschillende lichaamsdelen, die allemaal tot dat ene lichaam behoren, omdat hetzelfde leven daarin is. Als dat niet het geval zou zijn bij sommige van die leden, dan zouden die lichaamsdelen er vanzelf afvallen.

Wij zijn allen door één Geest gedoopt. Wij zijn allen één, omdat we allen dezelfde Geest ontvangen hebben. Wij zijn wedergeboren. Dat is: uit de Geest geboren. Bij deze wedergeboorte ontvingen wij dus de Heilige Geest. Omdat wij allen dezelfde Geest krijgen, betekent dit dat wij allen deel uitmaken van één en hetzelfde lichaam.

Die gedachte heeft geleden onder vele leringen. Dat maakt het achteraf complex. Maar zo complex is het dus allemaal niet, want we hebben allemaal als gelovigen het leven van Christus ontvangen en daarom behoren we ook allemaal tot hetzelfde lichaam van Christus, namelijk de Gemeente. Waar ter wereld je ook woont, dat maakt voor dit beginsel niets uit.

De gelovigen uit Korinthe wonen nu eenmaal in Korinthe en dus kun je ze adresseren als de Gemeente Gods, voor zover die in Korinthe is.

De brief is geschreven aan gelovigen in Korinthe. Zij behoren tot de Gemeente Gods. De inhoud van de brief heeft te maken met de toestanden daar in Korinthe, maar daarmee wordt Korinthe niet tot een aparte Gemeente. Men spreekt in dat verband ook wel van de plaatselijke openbaring van de Gemeente. Ook dat is een gevaarlijke uitdrukking, want zo probeert men een plaatselijke Gemeente toch weer te organiseren en onder één bestuur te brengen.

Hoe dan ook, er is maar één Gemeente; die wordt van organen voorzien door of vanuit het Hoofd.

De brief werd gezonden aan de Gemeente Gods, die te Korinthe is, met al de heiligen die in geheel Acháje zijn. Ze leefden weliswaar vleeselijk, maar dat neemt niet weg dat ze heiligen waren. Tegenwoordig kun je alleen postuum nog heilig worden. Niet meteen na je dood, want dat proces neemt doorgaans een paar eeuwen in beslag. In de Bijbel en voor God is elke gelovige een heilige.

Een heilige is per definitie gewijd aan de dienst aan God, los van wat het verder nog in het Nederlands mag betekenen. Uiteindelijk is het de vertaling van het Hebreeuwse begrip voor heilig en dat heeft die betekenis.

‘Heilig Mij de zonen van Aäron’. Dit betekent niet dat Mozes ervoor moest zorgen dat die zonen heilig werden, maar dat ze apart gezet werden voor de dienst aan God. Mozes moest ze aanstellen in het priesterschap. Zo werden ze priesters. Moesten ze daar een opleiding voor volgen? Om dat ambt te praktiseren waarschijnlijk wel, maar niet om het te worden. Vanaf het moment dat de Heer dit tegen Mozes zei, werden zij als priester geboren. Iemand die van Aäron afstamde, werd als priester geboren, waarna deze zich op 20 jarige leeftijd bij het hoofd van de familie, de hogepriester, moest melden. Hij kon dan zeggen: ‘Ik ben priester en hier ben ik om uw wil te doen’. Dat waren ook de woorden van de Heere Jezus bij Zijn opstanding, toen Hij Zich bij Zijn Vader meldde, om Zich voor Zijn dienst als Hogepriester van het Nieuwe Verbond aan te melden.

De Leviëten werden als priester geboren en waren op grond daarvan heilig. Sterker nog, er bestonden zelfs heilige voorwerpen. Dat was niet omdat die zich netjes gedroegen, maar omdat ze gewijd waren aan de dienst aan God. Zo is het met ons ook. Wij zijn wedergeboren en op die grond zijn wij gewijd aan de dienst aan God. Wij zijn bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond (2 Kor. 3: 6). Daarom zijn wij heilig. Of wij in de praktijk van ons leven ook heilig wandelen, is een ander verhaal. Wij zijn heilig en daarom moeten we heilig worden. Wij zijn naar de geest heilig, omdat wij wedergeboren zijn en de bedoeling is dat we ook heilig worden naar de ziel, in onze wandel. Dat is de volgorde. Wat wij door wedergeboorte van Nature zijn geworden, zou in de praktijk ook geleefd en beleefd worden. Daarom moeten we eerst weten wie we zijn. Daarna kunnen we dienovereenkomstig wandelen. Dit is klassiek conservatisme. Je moet eerst weten wie je bent, waar je vandaan komt, wat je achtergrond is, wie je voorouders zijn; dan weet je wat er van je verwacht wordt en welke kant je op moet.

Het feit dat wij zondaren zijn, ligt aan onze ouders, aan onze grootouders en uiteindelijk aan Adam, in wie alle mensen zondaren zijn. Daar komen wij vandaan. Wij zijn bij onze geboorte dus niet blanco, geen onbeschreven blad. Dat is naar de oude mens niet zo, maar naar de nieuwe mens ook niet. Wij zijn uit God geboren. Wij zijn eerstelingen en al wat de baarmoeder opent is voor de Heere. Kortom, wij zijn gewijd in de dienst aan God en dus zijn we heilig. En... adeldom verplicht.

2 Kor. 1: 1 Paulus, een apostel van Jezus Christus, door den wil van God, en Timótheüs, de broeder, aan de Gemeente Gods, die te Korinthe is, met al de heiligen, die in geheel Acháje zijn:

In de praktijk werd Acháje via land bereikt via een landengte, vanuit Macedónië naar het zuiden naar het schiereiland. Dat deel van Griekenland heet Acháje. Uiteindelijk heeft men dwars door die landengte een kanaal

gegraven, met een enorme brug daarover. Bij die brug ligt Korinthe en via die brug wordt Acháje bereikt. Korinthe is daar de hoofdstad van.

## 2 Genade zij u en vrede van God, onzen Vader, en den Heere Jezus Christus.

Die groet is in bijna alle brieven hetzelfde. De Grieken groeten elkaar met charis, genade. Dat wensen ze elkaar toe. Men wenst elkaar goedgunstigheid. De Joden wensen elkaar vrede toe: sjaloom. Ze moeten wel, want het is er niet. Ze roepen vrede, vrede, daar geen vrede is. Als het er een keer komt, dan zal een haastig verderf hen overkomen. Met andere woorden, er komt niets van terecht.

Als je deze woorden, genade en vrede, in de Bijbel opzoekt, dan zal blijken dat beide kenmerken zijn van het Nieuwe Verbond. Het Nieuwe Verbond wordt ook wel alleen aangeduid als genade. In Rom. 6 staat dat we niet onder de wet zijn, maar onder de genade. Het zal duidelijk zijn dat wet staat voor het Oude Verbond der wet en genade voor het Nieuwe Verbond der genade.

Voor vrede geldt precies hetzelfde. Geestelijke eenheid door de band des vredes (Efe. 4: 3): dat is het Verbond des vredes = het Nieuwe Verbond. In het Oude Testament wordt het Nieuwe Verbond al aangeduid met 'Mijn eeuwig Verbond des Vredes' (Ezech. 37: 26).

Dit impliceert dat het Oude Verbond per definitie oorlog is. Leven onder de wet is altijd oorlog. Het Nieuwe Verbond echter is genade en dus vrede. De Heere Jezus wordt als de Messias ook de Vredevorst genoemd. Melchizédek is de Koning des vredes en toch de Hogepriester van het nieuwe Verbond.

De scepter zal van hem niet wijken totdat Silo komt (Gen. 49: 10). Silo is een verkorte vorm van sjaloom. De scepter zal van hem niet wijken totdat de vrede komt, de Vredevorst.

Paulus groet de gelovigen te Korinthe dus op een redelijk bekende wijze, maar eigenlijk wenst hij ze de zegeningen van het Nieuwe Verbond der genade en des vredes toe.

Genade zij u en vrede, niet van de mens en niet als resultaat van een menselijk vredesproces, maar van God. Het kan dus maar over één ding gaan, namelijk dit Nieuwe Verbond en alles wat daarbij hoort.

Onze Vader = kan betekenen: Degene Die ons verwekt heeft. Dat is zeker niet on-Bijbels. De eerste betekenis van het woord 'vader' is echter niet die van verwekker. Tenminste niet in de Bijbel.

De Vader is de Gever, de Oorsprong. Hij is daarmee ook Degene Die de erfenis nalaat, de Erflater. Tubal-Kaïn was de vader van alle smeden en Jubal de vader van alle christelijke harmonieorkesten. Nou ja, hij was de vader van alle orgelbouwers. Hij heeft die orgelbouwers niet verwekt, maar mensen

onderwezen in het ambacht of de kunst van het bouwen van orgels. Hij was de uitvinder daarvan en heeft zijn kennis doorgegeven aan anderen.

Dat is de echte betekenis van het begrip 'vader'. Daarom heet God ook Vader en spreken we over het universele Vaderschap van God, uiteraard alleen met betrekking tot de oude schepping. Hij is namelijk de Schepper en daarmee de Vader van de schepping.

De satan heeft de leugen uitgevonden; hij is dus de vader der leugen.

God is onze Vader, omdat Hij ons deze zegeningen geeft. Ze zijn van Hem afkomstig.

Efe. 1: 3        Gezegend zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus,  
Die ons gezegend heeft met alle (elke) geestelijke zegening in  
den hemel in Christus.

Waar wij in Christus zijn en deel aan Hem hebben en aan al Zijn hoedanigheden, daar is God dus onze Vader. Dat Hij ons verwekt heeft, is wel zo, maar dat is hier niet aan de orde. Het gaat er hier om dat Hij ons gezegend heeft.

Zoon is het tegenovergestelde van vader. De vader is de erflater en de zoon de erfgenaam. Dat is de eerste betekenis van deze woorden in de Bijbel, niet de meest voorkomende. Deze termen worden ook in hun lagere betekenis gebruikt en hoe lager het niveau, hoe meer het voorkomt.

En de Heere Jezus Christus. Dat wil zeggen, alles wat van God komt, komt tot ons via de Heere Jezus Christus. Er is geen andere route. Buiten Hem is er niets. Als je het op de wijze van Johannes zegt, dan is het ongeveer dit: God, per definitie, spreekt, want in den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit betekent gewoon dat God spreekt. Alles wat Hij deed en doet en zal doen, doet Hij door Zijn Woord. God spreekt en het is er. Johannes zegt dat dit Woord van God eigenlijk de Heere Jezus Christus is. Als God spreekt, dan drukt Hij Zich uit. Dan komt Hij met kracht naar buiten. Als God Zich uitdrukt, dan verschijnt daar de persoon van onze Heere Jezus Christus. Hij is het uitgedrukte Beeld van Gods wezen. Voor zover God Licht is, is de Heere Jezus Christus het Afschijnsel van Zijn heerlijkheid. Daarom maakt het in de praktijk ook geen verschil of we iets van God of van de Heere Jezus Christus ontvangen hebben. Immers, al wat God geeft, dat geeft Hij in of door de Heere Jezus Christus.

In Hand. 2 staat dat God beloofd had dat Hij Zijn Geest op alle vlees zou uitstorten. Hij heeft die Geest uitgestort op de Heere Jezus Christus. Daardoor stond Hij op uit de dood. God geeft aan eenieder die gelooft diezelfde Heilige Geest via de Heere Jezus Christus. God heeft de Geest uitgestort op Hem en Hij geeft die Geest aan eenieder die gelooft. God komt tot ons via de persoon van



de Heere Jezus Christus en andersom, wij komen tot God via de Heere Jezus Christus: 'Niemand komt tot de Vader, dan door Mij', sprak de Zoon.

### ***Dankzegging van Paulus voor den troost in verdrukking***

- 2 Kor. 1: 3 Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der barmhartigheden, en de God aller vertroosting;
- 4 Die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen, die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting, met welke wijzelven van God vertroost worden.
- 5 Want gelijk het lijden van Christus overvloedig is in ons, alzo is ook in Christus onze vertroosting overvloedig.
- 6 Doch hetzij dat wij verdrukt worden, *het is* tot uw vertroosting en zaligheid, die gewrocht wordt in de lijdzaamheid van hetzelfde lijden, hetwelk wij ook lijden; hetzij dat wij vertroost worden, *het is* tot uw vertroosting en zaligheid;
- 7 En onze hoop van u is vast, als die weten, dat, gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden, *gij* ook alzo *gemeenschap hebt* aan de vertroosting.
- 8 Want wij willen niet, broeders, dat gij onwetende zijt van onze verdrukking, die ons in Azië overkomen is, dat wij uitnemend zeer bezwaard zijn geweest boven *onze* macht, alzo dat wij zeer in twijfel waren, ook van het leven.
- 9 Ja, wij hadden al zelve in onszelven het vonnis des doods, opdat wij niet op onszelven vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt;
- 10 Die ons uit zo groten nood verlost heeft, en *nog* verlost; op Welken wij hopen, dat Hij *ons* ook nog verlossen zal.
- 11 Alzo gijlieden ook medearbeidt door het gebed, opdat over de gave, door vele personen aan ons teweeggebracht *ook* voor ons dankzegging door velen gedaan worde.
- 12 Want onze roem is deze, *namelijk* de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben, en allermeeft bij ulieden.
- 13 Want wij schrijven u geen andere dingen, dan die gij kent, of ook erkent; en ik hoop, dat gij ze ook tot het einde toe erkennen zult;
- 14 Gelijkerwijs gij ook ten dele ons erkend hebt, dat wij uw roem zijn, gelijk gij ook de onze zijt, in den dag van den Heere Jezus.

2 Kor. 1: 3 Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der barmhartigheden, en de God aller vertroosting;

Geloofd = geprezen.

De Heere Jezus Christus heeft niet naast een God ook nog een Vader. Dat is uiteraard Eén en Dezelfde. Hij is God en Vader.

Onze Heere. Als het Hebreeuws zou zijn, dan zou er waarschijnlijk Adonai hebben gestaan, Degene namelijk Die wij dienen, Die boven ons staat.

Dat neemt niet weg dat Heere net zo goed Jehovah kan zijn.

Niettemin wil de uitdrukking 'onze Heere' zeggen dat Hij onze Meester is. Hij is Degene Die wij dienen en in Wie wij dus geheiligd zijn.

De Vader der barmhartigheden = de Gever, de Oorsprong der barmhartigheden.

Die barmhartigheden komen van de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.

Barmhartigheid = genade.

Hij is rijk in barmhartigheid, door de grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad (Efe. 2: 4).

Hem komt onze lof toe, omdat wij van Hem in Christus barmhartigheid gekregen hebben.

De God aller vertroosting = Vader aller vertroosting.

Vader en God zijn synonieme begrippen, barmhartigheden en vertroosting ook. Wij hebben barmhartigheid ontvangen en dus vertroosting.

'Vertroosting' is hier een trefwoord. Dat woord komt hier heel vaak voor, zowel als zelfstandig naamwoord, als als werkwoord. In dit gedeelte komt het al tien keer voor. Paulus gebruikt dat woord zo vaak mogelijk.

De Trooster is Degene Die vertroosting brengt. Naast genade en vrede is het één van de kenmerken van het Nieuwe Verbond.

De vertalers hebben met dit woord een probleem gehad, omdat wij er in het Nederlands niet echt een goede uitdrukking voor hebben. Zelfs de Grieken hadden met dit woord al een probleem. Daarom is het ook wat lastig om uit te leggen wat het Griekse woord voor vertroosting zou betekenen. Het gaat om het oorspronkelijke Hebreeuwse woord in het Oude Testament. Dat was al een lastig woord, omdat dit woord in twee verschillende richtingen vertaald wordt. Nacham, Nahum, nachem = troost.

Noach zou vertroosting (nacham) brengen (Gen. 5: 29). Een paar verzen verder staat dat het de Heere berouwde dat Hij de mens gemaakt had. Dat 'berouwen' is hetzelfde woord als voor 'troost'. Dat is dus een probleem, want hoe vertaal je zo'n woord? Daar is het Griekse woord 'parakaleo' uitgekomen.

Para = ernaast; erbij;

Kaleo = to call, roepen.

Parakaleo = erbij roepen.

Wat wordt erbij geroepen? Iemand die kan troosten.

Daar is een heel leerstuk van gemaakt. Als je vraagt wie de Trooster is, dan roepen de meesten onmiddellijk: 'de Heilige Geest', maar dat is niet helemaal correct. De Trooster is de Messias. Die zei tegen Zijn discipelen: 'Ik ga heen en zal u een andere Trooster geven (Joh. 14: 16). Omdat we niet weten wie de Trooster is, hebben we de andere Trooster tot de Trooster gemaakt. In de praktijk maakt het weliswaar geen verschil, maar leerstellig kun je er wel problemen door krijgen.

Iemand is erbij geroepen. Hij heet dan ook de Trooster, de Parakleet. Dat is dan de Heilige Geest.

Het wordt nog gekker als je het daarna vanuit het Grieks naar het Latijn vertaalt. In de Vulgata is Parakletos vertaald met Ad = erbij. Dan wordt het een advocaat, want vocaat = roepen.

Advocaat = dus erbij roepen.

Wij worden geacht een Advocaat te hebben, Die onze belangen behartigt, Die namens ons spreekt en Die namens ons tot God bidt. Dat klopt allemaal, maar toch zijn we het begrip door vertalingen kwijtgeraakt.

Nacham = to change attitude; van houding, van standpunt veranderen.

Je gaat anders tegen de dingen aankijken. Je verandert je positie tegenover iets of iemand. Er wordt alleen niet gezegd of dat ten faveure is of niet, of het gunstig is of niet. Als in het Oude Testament de vertalers denken dat het gunstig is, dan vertalen ze het met 'troosten' en als ze denken dat het ongunstig is, dan vertalen ze het met 'berouwen'.

Je kunt nu eenmaal moeilijk zeggen dat het de Heer vertroostte dat Hij de mens gemaakt had, want uit de context blijkt dat Hij het helemaal niet positief beoordeelde, of dat Hij het leuk vond dat Hij de mens gemaakt had. Het berouwde Hem. Het speet Hem. Hij gaf de mens vervolgens 120 jaar, waarna de zondvloed zou komen. Dan stuurt Hij een berouwer. O nee, nu moet het weer een vertrooster zijn, Noach. Het is dus lastig. Daarom moet je de betekenis van het woord kennen: een verandering van positie of houding. Als dat negatief is, dan heet het 'berouwen', maar als het positief is, dan is het ' vertroosten'.

Het gaat over een nieuwe relatie tussen God en de mens, of een andere positie van God tot ons. Wij zijn van nature zondaren, maar daar waar wij tot geloof gekomen zijn en zijn wedergeboren, daar zijn wij in een gunstige relatie met God gebracht. Hij zegt: 'Niemand zal ze uit Mijn hand rukken'. Bovendien belooft Hij een werk aan ons te zullen doen.

Vertrouwing spreekt over een verandering die tot stand gebracht zou worden. Die verandering zou tot stand gebracht worden door de Nacham, door de

Trooster. Maar dat is de aanduiding van de Messias, de Heere Jezus Christus. Hij is de Trooster. Waar Hij niet lichamelijk in deze wereld onder ons is, heeft Hij een andere Trooster gezonden, Die niet alleen bij ons, maar zelfs in ons zou zijn. Die zou inderdaad onze belangen behartigen. Die plaatst ons ook in een bepaalde rechtspositie met God. Daarom gaat de vergelijking met een advocaat redelijk goed op, maar dekkend is het niet.

Paulus zegt dus dat wij in een andere relatie tot God staan, niet die van de natuurlijke mens, de zondaar, maar die van de wedergeboren mens, een kind van God en dus een knecht van God. We zouden daarom onze positie als gelovigen ook niet meten naar menselijke maatstaven of normen, maar naar Gods maatstaven en normen. Dan ziet het er ineens heel anders uit.

Zoals de 1<sup>e</sup> Korinthebrief gekenmerkt wordt door het begrip stichting, opbouw, van een tempel of lichaam, zo is vertroosting kenmerkend voor de 2<sup>e</sup> Korinthebrief.

We zullen de teksten in Genesis opzoeken waarin nacham voorkomt. Om het hele Oude Testament door te gaan, neemt wel erg veel tijd in beslag. We beperken ons dus tot Genesis.

- Gen. 5: 28 En Lamech leefde honderd twee en tachtig jaren, en hij gewon een zoon.  
29 En hij noemde zijn naam Noach (van nacham), zeggende: Deze zal ons troosten (nacham) over ons werk, en over de smart onzer handen, vanwege het aardrijk, dat de HEERE vervloekt heeft!

Dit is in de Bijbel de eerste keer dat nacham voorkomt. Misschien kun je over nacham zeggen dat er in de praktijk iets vervangen wordt. Er komt iets beters in de plaats van was anders. Dat is iets plastischer dan een verandering van houding. Er komt iets beters in de plaats van iets dat verdwenen is.

- Gen. 6: 6 Toen berouwde (nacham) het den HEERE, dat Hij den mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem aan Zijn hart.  
7 En de HEERE zeide: Ik zal den mens, dien Ik geschapen heb, verdelgen van den aardbodem, van den mens tot het vee, tot het kruipend gedierte, en tot het gevogelte des hemels toe; want het berouwt (nacham) Mij, dat Ik hen gemaakt heb.

Het berouwde de Heere. Dat is een verandering van houding.

- 8 Maar Noach vond genade in de ogen des HEEREN.

Er had ook 'en' kunnen staan. In de grondtekst staat er feitelijk helemaal geen woord voor: Noach vond genade in de ogen des HEEREN.

Het idee is dat er iets beters komt dan wat er op dat moment was. Het idee is dat die goddeloze mensheid uitgeroeid werd, op Noach en zijn achttal na. Het is natuurlijk in hoge mate symboliek. Het is historisch wel gebeurd, maar het heeft een symbolische functie. Het is de illustratie van hoe een nieuwe schepping, een nieuwe wereld tot stand komt, nadat over de oude een oordeel gebracht is. Het is dus een beeld van wat later zou gebeuren. Dat zegt Petrus er ook over, afgezien van het feit dat het ook een uitbeelding is van iets wat al eerder gebeurd was, namelijk de veroordeling van een oude wereld, waarna op de derde dag de aarde oprees uit de wateren. Hoe dan ook, het idee is totale verandering.

In Gen. 23 sterft Sarah, de moeder van Izak. Toen stond er in het tentenkamp ineens een tent leeg. De moeder van Izak verdwijnt, maar in hoofdstuk 24 wordt een andere vrouw geregeld, een echtgenote. Het is een uitgebreid verhaal, omdat het natuurlijk ook een profetische betekenis heeft, die nu verder niet relevant is.

Eliëzer, de knecht van Abraham, wordt op pad gestuurd, om voor Izak een vrouw te vinden in het land van Abrahams maagschap. Zo gezegd, zo gedaan. Hij kwam met een dame terug, Rebekka.

Gen. 24: 67 En Izak bracht haar in de tent van zijn moeder Sara; en hij nam Rebekka, en zij werd hem ter vrouw, en hij had haar lief. Alzo werd Izak getroost (nacham) na zijner moeders *dood*.

Voorheen woonde Sarah in die tent. Zij was gestorven en nu komt Rebekka in die tent. De moeder was overleden, maar hij kreeg er iets voor in de plaats. Iets beters, is de gedachte. Hij werd daardoor getroost. Dat is een andere positie, een andere verhouding, een andere relatie. Je kunt ook zeggen dat het oude (met excuses aan Sarah) vervangen werd door het nieuwe. Profetisch gezien betekent het dat het Oude Verbond beëindigd is en het Nieuwe aangebroken.

In Gen. 27 heeft Jakob net de eerstgeboortezegen los gewurmd van zijn vader Izak, die hij voor een bord soep gekocht had van zijn broer Ezau. Jakob wordt na die zegen door Rebekka gewaarschuwd

Gen. 27: 42 Toen aan Rebekka deze woorden van Ezau, haar grootsten zoon, geboodschapt werden, zo zond zij heen, en ontbood Jakob, haar kleinsten zoon, en zeide tot hem: Zie, uw broeder Ezau troost (nacham) zich over u, dat hij u doden zal.

Ezau is van plan de situatie te veranderen, door zijn broer te doden. Dat is negatief en toch is het vertaald met 'troosten'. Ook dit is profetisch en heeft met het aanbreken van het Nieuwe Verbond te maken, maar dat is een verhaal

apart. Daarvoor moet je weten waar Ezaü voor staat en waar Jakob voor staat en waar het toe leiden zal.

Jakob is een beeld van de Gemeente en Ezaü van het Jodendom. Toen het Nieuwe Verbond aanbrak en Jakob het eerstgeboorterecht kreeg, leverde dat de Gemeente de vijandschap van het Jodendom op. Het resultaat is dat Jakob moet vluchten. Hij moet voor ongeveer 20 (2000) jaar vluchten naar oom Laban. Dan komt hij terug en worden Jakob en Ezaü weer 'vrienden'. Dat is in de wederkomst van Christus.

Troost dus ter aanduiding van de verandering van de situatie.

In Gen. 37 krijgt Jakob te horen dat Jozef noodlottig is overleden. Dat was niet zo, maar zo werd het hem wel verteld.

Gen. 37: 35 En al zijn zonen, en al zijn dochteren maakten zich op, om hem te troosten (nacham); maar hij weigerde zich te laten troosten (nacham), en zeide: Want ik zal, rouw bedrijvende, tot mijn zoon in het graf nederdalen. Alzo beweende hem zijn vader.

Jozef was er niet en er kwam niets voor in de plaats. In werkelijkheid kwam er wel wat voor in de plaats, want Jozef, de verworpene, werd in het buitenland koning. Dat is een parallel van Jakob bij Laban. Het gaat ook hier over het eerstgeboorterecht. Een dramatisch keerpunt in de geschiedenis, maar het heeft altijd te maken met de kwestie rond het eerstgeboorterecht, allemaal verwijzend naar het aanbreken van het Nieuwe Verbond en het eerstgeboorterecht van de Gemeente. Het één komt in de plaats van het ander.

In Gen. 38 gaat het weer over het eerstgeboorterecht en dus weer over de situatie van het aanbreken van het Nieuwe Verbond. Alleen loopt de lijn nu via Juda. De geschiedenis van Jozef, die in hoofdstuk 37 begint, wordt hier onderbroken. In Gen. 39 gaat de geschiedenis van Jozef gewoon weer verder. Jozef is officieel de drager van het eerstgeboorterecht. Voor de gelegenheid heeft hij een koninkrijk in Egypte, hoewel onder de stammen van Israël niet de stam van Jozef het koningschap zou krijgen, maar de stam van Juda. Daar krijgen we nu meteen een plaatje van. Hoe zit het met zijn opvolging? Wie wordt de erfgenaam van de belofte van een troon?

Er, de zoon van Juda, was wel getrouwd, maar hij stierf en had geen kinderen. Toen zou de weduwe, Tamar, met de volgende zoon van Juda moeten trouwen, Sela, maar ook deze erfgenaam van Juda ging vroegtijdig dood. Toen was er nog Onan, maar hij onaneerde, waardoor hij evenmin voor nageslacht zorgde. Toen dacht Tamar het heft zelf in handen te moeten nemen. Het kwam erop neer dat Tamar zwanger werd van Juda, zonder dat hij wist met wie hij te maken had, want zo intiem waren ze nu ook weer niet. Daaruit werd een tweeling geboren, waarvan we nu nog steeds niet weten wie de

eerstgeborene was. Niettemin, het gaat over het koningschap binnen Israël. Een prachtige geschiedenis.

- Gen. 38: 12 Als vele dagen verlopen waren, stierf de dochter van Sua, de huisvrouw van Juda; daarna troostte (nacham) zich Juda, en ging op tot zijn schaapscheerders, naar Timna toe, hij en Hira, zijn vriend, de Adullamiet.
- 13 En men gaf Thamar te kennen, zeggende: Zie, uw schoonvader gaat op naar Timna, om zijn schapen te scheren.

Het woord 'troostte' is de inleiding op wat nu verder allemaal volgt. Niet maar dat hij een schaapscheerderfeestje ging vieren, om zich te troosten over het feit dat zijn vrouw was overleden. Het gaat om het hele verhaal. Hij troostte zich en hij ging op... dan volgt er een heel verhaal. Er komt iets anders voor in de plaats en hier wordt verhaald hoe dat gebeurde. In tweede instantie verwekt hij alsnog nageslacht, onder het motto van 'vele eersten zullen de laatsten zijn en vele laatsten de eersten', of onder het motto van 'God neemt het eerste weg, om het tweede te stellen'. Kortom, Thamar wordt zwanger en zij baart een tweeling: Perez en Zerah, of andersom. Degene die eerstgeborene genoemd wordt is het in de praktijk niet, of toch wel. En als hij het niet was, waarom wordt hij dan toch zo genoemd?

Ook deze geschiedenis geeft uitdrukking aan hoe uiteindelijk het Nieuwe Verbond tot stand komt, hoe een koning uit Juda voortkomt. De Heer stamt af van Juda en Thamar en vervolgens van Perez.

In Gen. 50 is Jakob overleden, terwijl Jozef nog steeds de lakens uitdeelt. Niet in de gevangenis, maar in Egypte. Nu Jakob dood is denken de broers van Jozef dat ze nu aan hem overgeleverd zijn. Ze denken dat Jozef zich nu waarschijnlijk vrij voelt om zijn broers om zeep te helpen. Dus onderwerpen ze zich aan hem en zeggen: 'Zie, wij zijn u tot knechten!'. Ze waren doodsbang.

- Gen. 50: 19 En Jozef zeide tot hen: Vreest niet; want ben ik in de plaats van God?

Hoewel hij rechter was, zegt hij dat er maar één Rechter is, namelijk God.

- 20 Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; *doch* God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden.
- 21 Nu dan, vreest niet! Ik zal u en uw kleine kinderen onderhouden. Zo troostte (nacham) hij hen, en sprak naar hun hart.

Een paar jaar daarvoor, toen Jozef zich aan zijn broers bekend maakte, zei hij ongeveer hetzelfde, namelijk om hen tot een overblijfsel te stellen op de aarde

en om hen bij het leven te behouden door een grote verlossing (Gen. 45: 7). Het is door God zo geregeld. Jozef kon er zelf ook niets aan doen. Jozef troostte hen. Hij is een beeld van de Heere Jezus Christus. Uit Jozef van Nazareth kwam, althans juridisch, de Trooster voort. Hier vinden we Jozef als trooster terug. Hij is hoe dan ook een type van Christus. Dit waren in Genesis alle teksten waarin het woord 'nacham' voorkomt.

Door Davids overspel met Bathséba werd zij zwanger. David laat er geen gras over groeien en zorgt ervoor dat Uría, de man van Bathséba, vooraan in de strijd komt te staan. Plan geslaagd, Uría gedood. Bathséba rouwt enige tijd over haar gesneuvelde man, maar trekt al vrij snel bij David in. Zij baart een kind, maar dat kind is geen lang leven beschoren, want het sterft. Toen troostte David Bathséba, met als gevolg dat er een andere zoon geboren werd, Sálomo, duidelijk in de plaats van degene die gestorven was.

2 Sam. 12: 24        Daarna troostte David zijn huisvrouw Bathséba, en ging tot haar in, en lag bij haar; en zij baarde een zoon, wiens naam zij noemde Sálomo; en de HEERE had hem lief.

De eerste was de naamloze zoon. Hij verdween van het toneel. Daarna verscheen Sálomo. Hij is een beeld van Christus in Zijn heerlijkheid, in Zijn wederkomst. Sálomo erfde dan ook inderdaad de troon van David, ondanks die wat merkwaardige familieomstandigheden.

Nacham wordt dus naar het Grieks toe vertaald met 'parakaleo'. Dat woord wordt dan ook in de Bijbel in het Grieks voor nacham gebruikt. Dat geldt voor alle nieuwe woorden in het Nieuwe Testament. Ze hebben niet de normale Griekse betekenis. Ze hebben de betekenis van het Hebreeuwse woord dat in de Septuaginta vertaald is naar het Grieks.

Luk. 2: 25        En ziet, er was een mens te Jeruzalem, wiens naam was Simeon; en deze mens was rechtvaardig en godvrezende; verwachtende de vertroosting Israëls, en de Heilige Geest was op hem.

Dat is de Simeon die in Hand. 15 door Jakobus geciteerd wordt. Simeon was godvrezende en daarom rechtvaardig. Geloof wordt immers tot rechtvaardigheid gerekend. Op grond van het Woord van God, waarin hij geloofde, verwachtte hij de vertroosting Israëls. Wat verwachtte hij nu precies? De komst van de vertroosting, maar dat is de komst van de Trooster. Dat is hetzelfde. In het Hebreeuws maakt dat sowieso niets uit, het ding of de persoon. De vertroosting komt door de vertrooster.



- 26 En hem was een Goddelijke openbaring gedaan door den Heiligen Geest, dat hij den dood niet zien zoude, eer hij den Christus des Heeren zou zien.

Wat verwachtte hij? De Christus, want Hij is de Trooster, dan wel de Vertrouwing Israëls.

- 27 En hij kwam door den Geest in den tempel. En als de ouders het Kindeken Jezus inbrachten, om naar de gewoonte der wet met Hem te doen;  
28 Zo nam hij Hetzelve in zijn armen, en loofde God, en zeide:  
29 Nu laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord;  
30 Want mijn ogen hebben Uw zaligheid gezien.

Wat hebben zijn ogen gezien? De Vertrouwing, dan wel de Christus des Heeren, dan wel Uw zaligheid. Het ding wordt genoemd, maar het is uiteraard de Zaligmaker.

- 31 (een Zaligheid) Die Gij bereid hebt voor het aangezicht van al de volken;  
32 Een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israël.

Een Licht tot verlichting der heidenen, met een verwijzing naar Jes. 42: 6 en Jes. 49: 6. Daar staat dat de Heere Jezus gesteld zou worden tot Licht der heidenen, tot aan het einde der aarde. Tot aan de eilanden der zee. Er staat zelfs tot aan Brittannië, tot aan Brit am. De vertalers hebben het vertaald met: Ik heb u gesteld tot een verbond des volks. Een letterlijke vertaling.

Brit = verbond;

Am = volk.

Britain.

Ain = volk. Verbondsvolk dus.

Dat staat in beide Schriftplaatsen.

Simeon leest het hier als het ware voor: Een Licht tot verlichting der heidenen. Wat Licht, Zaligheid of Vertrouwing heet, is Christus Zelf. Hij is de Christus des Heeren. De zaligheid zou naar de heidenen gezonden worden.

- 33 En Jozef en Zijn moeder verwonderden zich over hetgeen van Hem gezegd werd.

Waarom? Kenden zij de Schrift dan niet? Wisten ze dit niet? Waarom verwonderden zij zich? Zij verwonderden zich niet over wat hij zei, maar wel over de volgorde waarin hij het zegt. Een Licht tot verlichting der heidenen. Die

zaligheid is bereid voor het aangezicht van al de volken. Pas in laatste instantie staat er: tot heerlijkheid van Uw volk Israël.

De normale volgorde zou zijn: eerst Israël en in Israël zouden al de volken der aarde gezegend worden. Die volgorde wordt hier echter omgedraaid, net als in Jes. 42 en 49. Dat is tamelijk verbazingwekkend, omdat het niet de normale gang van zaken is.

Troost houdt dus verband met de Trooster, namelijk met Christus Zelf en daarmee met het aanbreken van het Nieuwe Verbond. Daarna slaat het op heel de inhoud van het Nieuwe Verbond. Het Nieuwe Verbond is troost, want het is een verandering van houding en komt in de plaats van het Oude Verbond, dat via de dood van de Heere Jezus beëindigd werd. Het Oude Verbond is tot Christus, Die dat Oude Verbond der wet vervuld heeft. Het einde der wet is Christus. Daarna treedt door de opstanding van Christus officieel het Nieuwe Verbond in werking. God neemt het eerste weg om het tweede te stellen. Daarom is troost kenmerkend voor het Nieuwe Verbond. De Trooster is de Hogepriester en Koning en dus ook de Middelaar van het Nieuwe Verbond. In christelijke kring is dit lastig uit te leggen, omdat men de term Trooster uitsluitend gereserveerd heeft voor de Heilige Geest. In Joodse kring echter is Nachem een bekende Messiaanse titel.

De hele 2<sup>e</sup> Korinthebrief spreekt over het werk van Christus. Wij zijn niet aan de wereld overgeleverd en aan wereldse beginselen. Of die goed of slecht zijn heeft er niets mee te maken. Wij zijn overgeleverd aan Christus, Die het Hoofd van de Gemeente is en Die de Middelaar is, niet van het Oude Verbond der wet en der letter, maar van het Nieuwe Verbond des Geestes en dus des levens. De Korinthiërs maakten weliswaar deel uit van het Nieuwe Verbond, maar leefden naar de beginselen van het Oude Verbond. Zij leefden naar het vlees en naar de beginselen van deze oude wereld. Ze waren zich niet of nauwelijks bewust van de bevoorrechte positie die zij als gelovigen innamen. Die positie is niet naar de eerste beginselen van deze wereld, maar naar het Verbond dat gekenmerkt wordt door genade, barmhartigheid, vrede, hoop en vrijheid.

Het blijft een moeilijke zaak om deze dingen over het voetlicht te brengen. Paulus spreekt er meermalen over en zegt erover dat het dingen zijn die zwaar zijn om te verstaan, niet omdat ze moeilijk zijn, maar omdat men zwaar om te horen geworden is. Men wil het liever niet horen en probeert met allerlei argumenten die dingen tegen te spreken, of gewoon te negeren. Vandaar waarschijnlijk ook de lange inleiding in deze brief, die eigenlijk pas echt van start gaat aan het einde van hoofdstuk 2, of wellicht zelfs pas in hoofdstuk 3. Alles wat daaraan voorafgaat, is een aanloop die de apostel neemt.

In 1 Kor. 2 gebruikt Paulus dezelfde termen over melk en vaste spijs als in Hebr. 5 het laatste gedeelte. Ze waren nog baby's en niet volwassen genoeg. Ze wilden alleen maar pap eten en geen vaste spijs. Het verschil tussen beide brieven is dat Paulus in de brief aan de Korinthiërs een beetje erin blijft hangen. Hij probeert zich aan te passen aan het niveau van de Korinthiërs. Gelukkig ontsnapt hij er nog aan en springt er ineens uit. In de tweede Korinthebrief doet hij dat in de hoofdstukken 3, 4 en 5.

- 2 Kor. 1: 3    Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der barmhartigheden, en de God aller vertroosting;
- 4    Die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen, die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting, met welke wijzelf van God vertroost worden.

De God aller vertroosting vertroost ons in alle verdrukking. Dat doet Hij, opdat wij op onze beurt zouden kunnen vertroosten degenen die in allerlei verdrukking zijn. Wij zouden dat doen met de vertroosting met welke wij zelf van God vertroost worden. Het vers begint met dat God ons vertroost en zo eindigt het ook.

De achtergrond hiervan is, en dat zullen we in de rest van de brief ook zien, dat de Korinthiërs de verdrukkingen die Paulus ondergaat kwalijk nemen. Zij vinden dat je iemand die zoveel tegenslag in zijn leven heeft niet serieus hoeft te nemen. Als hij een dienstknecht van God geweest was, dan zou het hem wel voorspoediger gegaan zijn. Het zit hem echter nogal tegen. In het vervolg van dit hoofdstuk kom je zoiets banaals tegen dat Paulus de Korinthiërs zou komen bezoeken, maar dat had hij nog steeds niet gedaan. Je kon dus ook al niet van hem op aan. Niet dat ze blij geweest waren als hij gekomen was, integendeel, maar ze namen het hem wel kwalijk. Daar gaat het hoofdstukken lang over, vooral de laatste hoofdstukken van deze brief.

Paulus legt in de volgende verzen uit wat hij in vers 4 zei. Daar wordt het niet simpeler van.

- 5    Want gelijk het lijden van Christus overvloedig is in ons, alzo is ook in Christus onze vertroosting overvloedig.

Het lijden is de verdrukking uit de vorige verzen. De Korinthiërs nemen Paulus zijn verdrukkingen kwalijk, maar hij zegt dat die verdrukking juist tot gevolg heeft dat hij door Christus vertroost wordt. Hoe meer verdrukking, hoe meer vertroosting. Hij lijdt weliswaar overvloedig, maar hij wordt ook overvloedig vertroost. Dat is de andere kant van het verhaal.

- 6    Doch hetzij dat wij verdrukt worden, *het is* tot uw vertroosting en zaligheid, die gewrocht wordt in de lijdzaamheid van hetzelfde

lijden, hetwelk wij ook lijden; hetzij dat wij vertroost worden, *het is tot uw vertroosting en zaligheid;*

Waar Paulus zelf vertroost wordt is hij ook gekwalificeerd om de Korinthiërs te vertroosten. De Heere Jezus heeft gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden. Sindsdien is Hij oorzaak tot eeuwige zaligheid voor degenen die Hem gehoorzamen. Hij is in alle dingen verzocht geworden gelijk als ook wij, opdat Hij ons, die verzocht worden, te hulp zou komen. Wat de Heer Zelf is overkomen, heeft Hem gevormd tot een Hogepriester Die behoorlijk (naar het behoort) medelijden kan hebben met onze zwakheden. De moeilijkheid van deze gedachte is dat velen er niet op bedacht zijn dat de Heere Jezus ook wat moest leren. Voor Paulus en voor ons geldt hetzelfde. Hij is verdrukt, maar ook vertroost en kan daardoor anderen vertroosten. Hij is bemoedigd geworden en kan daardoor anderen bemoedigen. Waarbij weer opgemerkt moet worden dat troost te maken heeft met alles wat tot het Nieuwe Verbond behoort.

Het feit dat Paulus verdrukt wordt is tot vertroosting en zaligheid van de Korinthiërs. Het heeft gevolgen voor de eeuwigheid. Paulus grijpt hier al vooruit naar 4: 17.

2 Kor. 4: 17   Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid;

Onze lichte verdrukking nu bewerkt ons veel heerlijkheid in de toekomst, wanneer wij veel heerlijkheid ontvangen zullen, is de bedoeling. Dat is zaligheid. Dat zegt hij dus ook in 1: 6.

Jakobus zegt:

Jak. 1: 2       Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt;  
3               Wetende, dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt.  
4               Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht, in geen ding gebrekkelijk.

Straks, voor de rechterstoel van Christus uiteraard. Dat leidt namelijk tot zaligheid. Die zaligheid heeft te maken met de zegeningen die men van God ontvangt. Die zegeningen zijn eeuwig en dus blijvend.

2 Kor. 1: 6     Doch hetzij dat wij verdrukt worden, *het is tot uw vertroosting en zaligheid*, die gewrocht wordt in de lijdzaamheid van hetzelfde lijden, hetwelk wij ook lijden; hetzij dat wij vertroost worden, *het is tot uw vertroosting en zaligheid;*

Uw vertroosting en zaligheid, die gewrocht wordt in de lijdzaamheid van hetzelfde lijden, hetwelk wij (Paulus en Timótheüs) ook lijden. We komen daar allemaal in terecht. Die beproeving, die verzoeking, werkt lijdzaamheid.

Lijdzaamheid = toewijding, overgave.

Een beetje erg kort door de bocht, maar nood leert bidden. Juist in die verdrukking, beproeving of verzoeking zijn we geneigd onze toevlucht tot de Heer te nemen. Daar gaat het nu juist om, dat wij ons vertrouwen stellen op de Heer, dat we leven uit geloof = vertrouwen.

Hetzij dat wij vertroost worden, *het is* tot uw vertroosting en zaligheid;

Dit is weer een parallel van het begin van het vers.

Hetzij dat wij **verdrukt** worden, het is tot uw vertroosting en zaligheid;

Hetzij dat wij **vertroost** worden, het is tot uw vertroosting en zaligheid.

Die verdrukking en vertroosting horen uiteraard bij elkaar. Daar waar wij in de wereld verdrukt worden, daar is vertroosting noodzakelijk en verandering van positie of houding (change of attitude). Wij zouden ons niet op de wereld oriënteren, maar op de Heer. Binnen het kader van de Hebreeënbrief zouden we niet op de wet vertrouwen, maar op het Nieuwe Verbond. We zouden ons niet wenden naar de heerschappij van de wet, maar naar de troon (heerschappij) der genade. Dat is wat vertroosting is. Het nieuwe in de plaats van het oude.

- 7 En onze hoop van u is vast, als die weten, dat, gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden, *gij* ook also *gemeenschap hebt* aan de vertroosting.

Of de Korinthiërs dat wisten is nog maar de vraag. Blijkbaar gaat Paulus daar wel vanuit, want hij had het hun immers gepredikt. Ze konden het dus weten. Of dat in de praktijk voor hen ook leefde, is natuurlijk een heel ander ding.

Onze hoop van u = onze verwachting van u.

Die is vast.

Als die weten = wat de Korinthiërs weten.

Daar waar men lijdzaam is, daar ontvangt men ook vertroosting.

Men is geneigd lijden op te vatten in de betekenis van dat alles tegenzit en pijn doet. Dat het allemaal ellende is. Daarom hopen velen dat de Heer maar snel komt. Dat is geen ander belang, dan een persoonlijk belang. Dat is wel begrijpelijk, maar daar gaat het natuurlijk niet om.

In werkelijkheid hangt lijden samen met lijdzaamheid. Het is een lijden dat voortkomt uit de mate waarin men de goede zaak is toegewijd.

Lijdzaamheid = passie. Niet zoals dat woord z'n betekenis krijgt in de tijd van Pasen, maar in die zin dat je je laat leiden. Iemand die leidt met een korte 'ei' wijst de weg en iemand die lijdt met een lange 'ij', doet niets anders dan die weg volgen. Dat doet soms zeer. Hij geeft niet zelf het tempo aan. Wielrenners

en hardlopers weten hoe dat zit. Als je je eigen tempo kunt fietsen of lopen, dan houd je dat lang vol. Als het iets te snel gaat, moet je een beetje gas terugnemen en dan kun je het weer lang volhouden. Als je echter achter iemand anders aanzit, die het tempo aangeeft, dan moet je hem bij zien te houden. Dat is pas vermoeiend. Wat je dan nodig hebt is lijdzaamheid. Dan moet je mee. Dan ga je over grenzen en dat doet zeer. Het mag dan wel zeer doen, maar daarmee is lijdzaamheid niet noodzakelijk een negatief begrip. Je lijdt ter wille van een goede zaak. Je laat je leiden.

Passie is Latijn voor hetzelfde begrip. Dat woord kennen we in twee totaal verschillende betekenissen. De ene betekenis komen we tegen in bijvoorbeeld de Mattheüspassie. Dat gaat over het lijden. Dan denk je aan het kruis en aan Gethsémané en dergelijke en alleen maar aan dat het zeer doet. De andere betekenis kom je bijvoorbeeld tegen in de liefde. Dan spreekt het over overgave. Er komt iets over je en dan laat je het gebeuren. Of het dan zeer doet of niet, heeft er verder weinig mee te maken. Dat is wat lijdzaamheid is en lijden ook, in deze samenhang van termen.

Gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden....

Petrus en Johannes stonden voor het Sanhedrin en kregen te horen dat ze niet meer in de Naam van de Heere Jezus mochten spreken. Petrus zei daarop: 'Wij kunnen niet zwijgen'. Hij zei niet dat ze de opdracht hadden om dat te doen en dat zij Gode meer gehoorzaam moesten zijn dan mensen, hoewel dat wel gezegd werd, maar in een andere context. Zij konden niet anders dan in de Naam van Jezus spreken. Die leidende kracht die in hen en over hen was, was sterker dan hun eigen wil. Er viel niets te kiezen. Ze werden er innerlijk toe gedreven. Dat is lijden en lijdzaamheid met een lange 'ij'.

Gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden, alsook gemeenschap hebt aan de vertroosting, die daaruit voortkomt. Daardoor juist kom je in andere omstandigheden terecht (change of attitude).

Dat gold ook voor de Heere Jezus Zelf. Hij zei bij gelegenheid: 'Maar wat zal Ik bidden? Vader, verlos Mij uit deze ure? Maar hiertoe ben Ik in deze ure gekomen'. Daar ging het al die tijd al om. Al tientallen jaren. Je kunt er dan tegenop zien, maar die kracht is sterker. Je gooit in een paar uur niet je hele leven weg.

Rom. 8: 18    Want ik houd het daarvoor, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds niet is te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden.

Het lijden van de gelovigen, die met Christus mede-erfgenamen van God zijn. Het lijden van deze tegenwoordige tijd weegt niet op tegen de heerlijkheid die ons te wachten staat.

Waarden = de waarde bepalen.

Er is een oorzakelijk verband tussen het lijden van deze tegenwoordige tijd en de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden. Naarmate men lijdt zal men ook heerlijkheid ontvangen. Dat betekent niet naarmate het zeer doet, maar naarmate men toegewijd is. Als je denkt dat het te maken heeft met pijn lijden, dan ga je over tot zelfkastijding. Dat was en is misschien nog tamelijk gebruikelijk in brede christelijke kring. Dat is natuurlijk onzinnig. Het gaat om toewijding. Dat je je laat leiden.

Lijden brengt vertroosting met zich mee, waarbij je in gedachten moet houden dat vertroosting niet hetzelfde is als wat wij in gewoon Nederlands onder dat woord verstaan. vertroosting is de aanduiding voor de zegeningen van het Nieuwe Verbond, ook aangeduid als de zaligheid. Daar komt Paulus uitgebreid op terug in de hoofdstukken 3, 4 en vooral 5, waar staat dat allen geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus, om die heerlijkheid, die zaligheid, dat loon, definitief te ontvangen. Dat maakt onderdeel uit van wat in het algemeen vertroosting heet.

Die dingen staan ook al in hoofdstuk 1: 10, namelijk dat Hij ons ook nog verlossen zou. Dat slaat op de opname van de Gemeente en onze verschijning voor de rechterstoel van Christus. Zie ook vers 14, waar gesproken wordt over de dag van de Heere Jezus Christus, in de betekenis van het oordeel van de Heere Jezus Christus over ons, in positieve zin.

- 8 Want wij willen niet, broeders, dat gij onwetende zijt van onze verdrukking, die ons in Azië overkomen is, dat wij uitnemend zeer bezwaard zijn geweest boven *onze* macht, alzo dat wij zeer in twijfel waren, ook van het leven.

Azië = Klein-Azië, het tegenwoordige Turkije.

Bezwaard = verdrukt.

Paulus begint zich hier al te excuseren voor het feit dat hij de Korinthiërs nog steeds niet bezocht heeft. Eigenlijk moet je vers 23 eerst even lezen. Dan is het makkelijker te begrijpen wat in het voorgaande gedeelte staat.

- 23 Doch ik aanroep God tot een Getuige over mijn ziel, dat ik, om u te sparen, nog te Korinthe niet ben gekomen.

Hij voert wat argumenten aan waarom hij tot nu toe nog niet naar Korinthe is gekomen.

- 1 Kor. 16: 5 Doch ik zal tot u komen, wanneer ik Macedónië zal doorgedaan zijn, (want ik zal door Macedónië gaan);
- 6 En ik zal mogelijk bij u blijven, of ook overwinteren, opdat gij mij moogt geleiden, waar ik zal henenreizen.
- 7 Want ik wil u niet zien in het voorbijgaan, maar ik hoop enigen tijd bij u te blijven, indien het de Heere zal toelaten.

Indien het de Heere zal toelaten. Onthoudt die vooral. Tot zijn opluchting achteraf liet de Heer het niet toe. Dit is de achtergrond van heel de 2<sup>e</sup> Korinthebrief. Hij zegt dat hij drie maal bereid was tot hen te komen; hij heeft driemaal de Heere gebeden en de Heer zei alleen: 'Mijn genade is u genoeg; Mijn kracht wordt in uw zwakheid volbracht'. Dat was het dan en hij is niet naar Korinthe geweest. Uit de hele brief blijkt dat hij er als een berg tegenop zag, maar waarschijnlijk heeft de Heer het hem niet toegelaten te gaan. Waarom ook? Hij had daar niets te zoeken, want ze wilden toch niet naar hem luisteren.

Hoe dan ook, Paulus had onderdrukking in Azië ondergaan, dat wij uitnemend zeer bezwaard zijn geweest boven *onze* macht, alzo dat wij zeer in twijfel waren, ook van het leven. Er staat een verwijzing bij naar Hand. 19: 23 ev. Paulus is daar in Efeze en het zat daar wat tegen. Het is de vraag of 2 Kor. 1: 8 daarover gaat. In de eerste plaats is het nogal twijfelachtig of Efeze wel in Azië lag, tenminste volgens de toen geldende aardrijkskundige aanduidingen. Daarnaast is het tamelijk moeilijk om die uitdrukkingen uit 2 Kor. 1 in te passen in wat in Hand. 19 beschreven wordt. Daar was wel vervolging en verdrukking, maar wat Paulus hier beschrijft lijkt eerder op een ziekte, waarvan hij genezen is. Een naar de mens gesproken dodelijke ziekte. Anders zijn deze woorden moeilijk te plaatsen.

Als we, met name de brieven van Paulus, chronologisch proberen te plaatsen in de geschiedenissen van Handelingen, dan komen we nooit uit. Sommige brieven zijn duidelijk te plaatsen, andere volstrekt niet. Als Paulus bovendien aan het eind van zijn loopbaan zegt dat hij gereisd heeft van daar tot daar en van daar tot daar, dan moeten we vaststellen dat een groot deel daarvan niet in de verslagen van Handelingen voorkomt. De Bijbelse geschiedenis is nu eenmaal niet compleet, net zoals elk ander geschiedenisboek niet compleet is. De kans is dus heel groot dat er in Handelingen helemaal geen verslag is van waar Paulus het in 2 Kor. 1 over heeft.

- 9 Ja, wij hadden al zelve in onszelven het vonnis des doods, opdat wij niet op onszelven vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt;

Paulus had kennelijk verwacht dat hij zou sterven. Hij had reeds in zich het vonnis des doods. Daar was een reden voor, namelijk opdat zij niet op zichzelf zouden vertrouwen, maar op God, Die de doden verwekt. Dat is in zichzelf al vertroosting, want dat is een verandering van levenshouding

- 10 Die ons uit zo groten dood verlost heeft, en *nog* verlost; op Welken wij hopen, dat Hij *ons* ook nog verlossen zal.



Hij was zelf het slachtoffer, maar God heeft hem daaruit verlost. Dat maakt hem ook geschikt om vertroosting aan de Korinthiërs te leren. Het nut van al dat soort verdrukking is dat we zouden leren op God te vertrouwen. Waarom komt er na zonschijn altijd weer regen? Omdat wij niet zouden denken dat het in de toekomst vanzelf weer beter wordt. Het gaat altijd wéér mis. Nadat je de ene benauwdheid hebt overwonnen, komt de volgende weer. Waarom is dat? Omdat we niet op de toekomst zouden vertrouwen, maar op de Heer (Pred.). Dat is in twee zinnen het antwoord op de grote vraag die men altijd beantwoord hoopt te vinden in al die filosofieën die we in het boek Job tegenkomen. Men bestudeert het boek Job om een antwoord te vinden op de vraag naar het lijden. Dat antwoord vind je dus in Prediker. Dat is omdat men niet zijn vertrouwen op de mens zou stellen, of op de toekomst of iets dergelijks. Het wordt niet beter, alleen maar slechter. Onze hoop is op de Heere. Onze hulp is van den Heere, Die de hemel en de aarde gemaakt heeft.

Paulus is door God verlost. Hij verlost nog steeds en zal ook in de toekomst ons nog verlossen. Wat zegt hij hier? Hij is immers overleden en is hoogstwaarschijnlijk niet aan de marteldood ontkomen. Paulus redeneert vanuit aardse omstandigheden, maar schakelt ineens over naar een veel hoger niveau. Dat doen wijzelf ook geregeld. Redeneren vanuit aardse omstandigheden en dan ineens het over veel hogere dingen hebben, in de verwachting dat wie het hoort het begrijpt en soms in de verwachting dat niemand het begrijpt, maar dat maakt dan ook niet uit. Dat zit in de relativering ingebakken. Als we zeggen: 'Hoe lang duurt het nog voordat de Heer komt? Er zijn twee dagen om', dan begrijpen wij waar het over gaat, maar velen ook niet.

Hier in vers 10 komt Paulus voor de eerste keer uit dat lage niveau omhoog. Hij begint al in vers 9: God, Die de doden opwekt. Daarmee gaat hij al naar een hoger niveau, want voor zover het Paulus zelf aanging, was hij hooguit aan de dood ontkomen, maar hij zegt dat God de doden verwekt. Daarmee ben je ook meteen in Rom. 4, waar het geloof van Abraham ten voorbeeld gesteld wordt en waar min of meer gevraagd wordt wat Abraham dan geloofde. In Gen. 15 zei God dat Abraham een zoon zou hebben en die zou zijn erfgenaam zijn. Abraham geloofde dat en het werd hem gerekend tot gerechtigheid. In Rom. 4 haalt Paulus dat aan. Wat geloofde Abraham dan? Hij geloofde in een God Die roept de dingen die niet zijn alsof zij waren. Hij geloofde in een God Die de doden opwekt. Naar de mens gesproken kon Abraham geen kinderen meer krijgen, net zo min als Sarah, omdat de moeder in haar al gestorven was. Abraham was ook al gestorven, wat wil zeggen, dat hij zich niet meer voort kon planten; Sarah ook niet. Niettemin, Abraham geloofde God. Dat is gewoon geloven dat God leven uit de dood verwekt. Abraham geloofde dus in opstanding uit de dood. Dat was de geboorte van Izak feitelijk. Daarna heb je ook niet meer zo'n moeite met een maagdelijke geboorte. Als je niet gelooft

dat God de doden kan opwekken, dan geloof je dus niet in God. Als je dan de discussie nog voort wil zetten, dan gaat het over een verschillende definitie van het begrip God. Dan kom je uiteindelijk ook niet meer bij God terecht, maar bij Godsbeelden, waarvan staat dat je je geen beeld van God zou maken. God openbaart Zichzelf aan ons in een Beeld. Die God roept de dingen die niet zijn alsof zij waren. Als Hij deze schepping kan maken, waarom zou Hij dan niet iets wat uit deze schepping verdwenen is weer terug kunnen roepen en dan op een ander niveau?

Paulus zegt dat het over de God gaat die de doden verwekt. Daarmee neemt hij al afstand van de genezing van één of andere dodelijke ziekte, maar komt op een ander niveau, want het opwekken van doden heeft alles te maken met het Nieuwe Verbond en dus met vertroosting, maar ook met een nieuwe schepping, die God beloofd had te zullen maken. Op dat niveau spreekt hij. Daarover zegt hij dat dit historisch in drie fasen gaat. God heeft ons uit zo grote dood verlost, in het verleden. Hij verlost nog steeds, in het heden. Wij hopen, in de zin van verwachten, dat Hij ons ook nog verlossen zal, in de toekomst. Verlossing dus in het verleden, in het heden en in de toekomst. Dit betekent niet dat we niet zouden sterven aan bijvoorbeeld één of andere ziekte, of van ouderdom. Het gaat over veel hogere dingen, namelijk over de drievoudigheid van wat God doet, namelijk, verlossing, heiligmaking en zaligheid. Die dingen bestaan nu eenmaal in drievoud, op het niveau van geest, ziel en lichaam. Wij zijn tot geloof gekomen en zijn wedergeboren. God heeft ons wedergeboren; Hij heeft ons verlost door de opstanding van Christus. Dat is in het verleden gebeurd. In het heden verlost hij ons met betrekking tot onze levenswandel, ons doen en laten, ons praktische leven. Dat heet ziel en dus verlossing van de ziel en behoudenis van de ziel (Hebr. 10). Daarna hebben we nog de toekomstige verlossing, namelijk de verlossing van ons lichaam. Geest, ziel en lichaam dus. Wat God nu aan ons doet, heeft te maken met de zaligheid van de ziel.

Hier worden ze dus in één adem systematisch genoemd. God heeft ons verlost, Hij verlost ons en zal ons verlossen.

Wedergeboorte is geboorte uit de Geest. We zijn naar de geest wedergeboren. We zijn daardoor dus naar de geest behouden. Naar het lichaam zal dat in de toekomst gebeuren, bij de verlossing van ons lichaam. Daar tussenin leven wij in het heden en verlost de Heer ons nu en verandert ons naar Zijn Beeld, naar de inwendige mens. Daar gaan de volgende hoofdstukken dan ook daadwerkelijk over.

We vinden deze drievoudigheid ook in 1 Thess. 5: 23.

1 Thess. 5: 23

En de God des vredes Zelf heilige u geheel en al; en uw geheel oprechte geest, en ziel, en lichaam worde

onberispelijk bewaard in de toekomst van onzen Heere  
Jezus Christus.

Hier heet Hij niet de God der vertroosting, maar de God des vredes, als  
aanduiding van eveneens de God van het Nieuwe Verbond.

In plaats van verlossen staat er nu heiligen.

En uw geheel oprechte.... En = namelijk.

Wat hier geest, ziel en lichaam heet, is geen antropologische beschouwing,  
maar wil zeggen dat de mens geheel en al geheiligd, dan wel verlost zal  
worden. Naar de geest zijn wij verlost, naar de ziel worden wij verlost en naar  
het lichaam zullen wij verlost worden. De wens hier is dat wat met de geest  
begonnen is ook zal uitwerken in de ziel, in de levenswandel van de gelovige.  
Dat is de heiligmaking. Dat zal uitlopen in de zaligheid van ons lichaam.  
Vandaar dat hier in 1 Thess. 4 en 5 sprake is van de opname van de Gemeente.  
Datzelfde geldt overigens ook voor de 2<sup>e</sup> Korinthebrief.

- 11 Alzo gijlieden ook medearbeidt voor ons door het gebed, opdat  
over de gave, door vele personen aan ons teweeggebracht ook  
voor ons dankzegging door velen gedaan worde.

Voor zover wij medearbeiden met de apostel is er sprake van verlossing,  
zaligheid, heiliging, naar de ziel. Dat wil zeggen, in de tegenwoordige tijd.  
Medearbeid slaat in de eerste plaats op betrokkenheid in de arbeid van de  
apostel Paulus. De meest eenvoudige vorm van medearbeid is het leveren van  
de financiële mogelijkheden. Het zou het meest voor de hand liggen dat de  
Korinthiërs ook zouden bijdragen aan het werk van Paulus. De steek onder  
water in dit vers is dat de Korinthiërs daaraan nooit bijgedragen hebben. Dat  
wordt bij meerdere gelegenheden in deze brief genoemd. Paulus verwijt ze dat  
niet. Niettemin zou het voor de hand gelegen hebben als ze dat wel gedaan  
hadden. Paulus heeft zeker in Korinthe zelf in zijn levensonderhoud voorzien.  
Hij was tentenmaker en oefende dat vak daar ook uit, samen met A'quila.

Paulus heeft het over de gave, door velen aan ons teweeggebracht. Daar  
hoorden de Korinthiërs zelf niet bij. Paulus suggereert wel dat hij dankbaar is  
voor het feit dat anderen wel hebben bijgedragen aan deze bediening van  
hem.

Het gaat om dankzegging. Dat zouden gelovigen ook leren. Wees dankbaar,  
dankzeggende in alles. Wij als gelovigen worden geacht onze aardse rechten  
compleet verspeeld te hebben. Alles wat wij ontvangen, dat ontvangen we van  
God, alleen uit genade. Dus past ons dankbaarheid, die ook tot uitdrukking  
komt in verbale dankzegging. Ook ons gebed zou altijd met dankzegging  
gepaard gaan. Alleen dat al is de uitwerking van heiligmaking en vertroosting.  
Dat komt immers voort uit een veranderde houding (change of attitude).

- 12 Want onze roem is deze, *namelijk* de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid en oprechtheid Gods, niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods, in de wereld verkeerd hebben, en allermeeft bij ulieden.

In eenvoudigheid en oprechtheid, naar God toe.

Eenvoudigheid = zonder bijbedoelingen. Er is geen dubbele agenda. Je hebt geen bijbedoelingen. Je bent oprecht. Dat woord staat er dan ook achter. Paulus heeft geen andere bedoelingen gehad. Hij beschouwt dat als een eer. In plaats van eer staat er roem. Hij heeft in de wereld verkeerd in eenvoudigheid en oprechtheid, maar dat gold zeker voor de tijd dat hij bij de Korinthiërs was. Niet in vleselijke wijsheid, maar in de genade Gods. Zo was zijn relatie tot de Korinthiërs, zonder verdere bijbedoelingen. In beide brieven komt aan de orde dat anderen die het Woord Gods predikten, wel die bijbedoelingen hadden en er ook op uit waren om over de Korinthiërs te heersen. Later verwijt Paulus de Korinthiërs dat ook. Zij vonden het kennelijk prettig om overheerst te worden.

- 2 Kor. 2: 17 Want wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop, maar als uit oprechtheid, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus.

Het komt erop neer dat het Woord Gods voor velen een soort handel geworden was, om er zelf op één of andere wijze beter van te worden. Paulus zegt dat hij dat juist niet doet. In hoofdstuk 4 komt hij daar weer op terug.

- 2 Kor. 4: 2 Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelven aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods.

Er zijn er die het Woord Gods te koop dragen. Men doet op z'n minst het Woord Gods te kort. Men legt er een bedekking over (bedekselen der schande), omdat men bepaalde Bijbelse waarheid niet wil prediken, omdat het niet in die dubbele agenda past. Men heeft bijbedoelingen en daarom lijkt het hen beter om bepaalde Bijbelse waarheden achter te houden.

Voorals je predikt dat alle dingen geoorloofd zijn, dan krijg je daar problemen mee, want dan gaan mensen zich losbandig gedragen en hoe krijg je dan weer orde in de tent. Dat soort dingen kun je dus beter maar niet prediken, zegt men. Maar Paulus zegt juist dat de bedekking eraf moet, want wij staan in de vrijheid. Voor zover wij ons met die wetenschap niet bandeloos zouden gedragen, moet dat komen door de verandering van ons denken, door de verandering van de inwendige mens. Dat is die verlossing in deze tegenwoordige tijd, de behoudenis van de ziel.

2 Kor. 1: 13 Want wij schrijven u geen andere dingen, dan die gij kent, of ook erkent; en ik hoop, dat gij ze ook tot het einde toe erkennen zult;

We schrijven nu helemaal geen dingen die jullie niet al weten en ook hebt aangenomen. Niettemin hoopt Paulus dat zij die dingen ook tot het einde toe zullen erkennen. Einde slaat niet op tijd, maar op dat wat men kent en ook erkend heeft ook ten volle zou erkennen en eigen maken.

Tot het einde toe betekent in de praktijk tot de vervulling toe, tot de voltooiing toe; volledig. Einde in de zin van doel en daarom vervulling. Dat gij ze ten volle toe erkennen zult en niet maar gedeeltelijk. Wij zijn verlost en als je die verlossing kent, dan zou je die verlossing ook ten volle aanvaarden. Die heeft dan niet alleen betrekking op onze geest, maar ook op onze ziel; niet alleen op onze staat, maar ook op onze toestand, op onze omstandigheden. Daar ontbrak het nu juist aan bij de Korinthiërs. Ze wilden wel erkennen dat ze kinderen Gods waren, maar om daar ook uit te leven ging ze wat te ver. Ze hielden vast aan vleeselijke dingen en vleeselijke omstandigheden.

14 Gelijkerwijs gij ook ten dele ons erkend hebt, dat wij uw roem zijn, gelijk gij ook de onze zijt, in den dag van den Heere Jezus.

Ten dele is het tegenovergestelde van 'tot het einde toe' uit het voorgaande vers. Ze hadden het ten dele erkent, maar het was juist de bedoeling dat ze het ten volle, tot het einde toe, zouden erkennen.

De zaligheid, dan wel de dingen die aan de Korinthiërs geschreven zijn, die door hen gekend en erkend worden (vs. 13), hebben te maken met wat in vers 14 de dag van de Heere Jezus heet. Dat is de aanduiding van onze openbaring voor de rechterstoel van Christus (zie 5: 10). Ons praktische leven zou uitwerking hebben, zou vrucht dragen voor de eeuwigheid. Hoewel dit leven van voorbijgaande aard is, zijn de goede werken daaruit niet van voorbijgaande aard. Die bewerken een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid (4: 17). Het gedeeltelijke heeft te maken met onze wedergeboorte, de voltooiing daarvan heeft te maken met de vrucht van ons leven, met de mate waarin wij ons overgegeven hebben aan de Heer, om Hem te dienen. Bij voorkeur met alle lijdzaamheid en zonder enige reserve.

In dit vers staat dat Paulus de roem is van de Korinthiërs en de Korinthiërs de roem zijn van Paulus. Als je dus vraagt wat er van die Korinthiërs is terechtgekomen, dan hebben ze Paulus ondersteund en hebben bijgedragen aan zijn arbeid. Andersom zijn de gelovigen in Korinthe het resultaat van de bediening van Paulus. Alles weliswaar tot op zeker niveau, maar toch. In beide gevallen kun je natuurlijk zeggen dat het het werk van de Heer is, maar één van de aspecten van het Nieuwe Verbond is dat wij bekwaam gemaakt zijn om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond. Zo worden wij betrokken in het werk

Gods onder dat Nieuwe Verbond. Daarvoor zouden we ook loon ontvangen in de dag van de Heere Jezus Christus.

De dag van de Heere Jezus Christus is niet maar een dag op de kalender, maar wordt gebruikt in de betekenis van oordeel. Dingen worden aan het licht gebracht en daar wordt recht over gesproken. Denk aan dagen en dagvaarden. De dag van de Heere Jezus Christus is het oordeel door de Heere Jezus Christus. Wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Openbaring wil zeggen dat het aan de dag getreden is, dat het in het licht gesteld is. De Heer laat Zelf Zijn licht daarover schijnen en doet er een uitspraak over.

De dag van Christus is niet hetzelfde als de dag des Heeren. Die term is ontleend aan talloze uitspraken in het Oude Testament. Dat is de aanduiding van de wederkomst van Christus, waarin de Heer Zelf (Jehovah) de volkeren, de mensheid, zal oordelen. Waarin Hij alles wat op deze aardbodem is zal oordelen. De dag des Heeren is dus niet de zondag. Sabbat zou in theorie nog kunnen, omdat de sabbat iets te maken heeft met de wederkomst van Christus, maar dat is in hoge mate academisch. Je kunt het beargumenteren, maar je hebt er verder niets aan.

De dag van de Heere Jezus Christus vinden we in:

- |                |   |
|----------------|---|
| 1 Kor. 1: 8    | De dag van onzen Heere Jezus Christus;  |
| 1 Kor. 3: 13   | De dag zal het verklaren;   |
| 1 Kor. 4: 3, 4 | Hier is sprake van een dag, namelijk van een oordeel;<br>In 1 Kor. 4: 3 is sprake van een menselijke dag. Letterlijk staat daar 'dag des mensen'. Daar is het keurig vertaald met 'menselijk oordeel'. De term 'dag des mensen' kennen we in het Nederlands eigenlijk niet, tenzij we het uit het Engels vertaald hebben. Paulus zegt daar dat hij niet is geïnteresseerd in een menselijke dag, in een oordeel over hem door mensen. Hij is slechts geïnteresseerd in een oordeel van de Heer Zelf. Hem dient hij en niet mensen. In dat verband kennen we ook de uitdrukking 'Uw dag', Uw oordeel (Hand. 13: 41 = in ulieder dagen, uit Hab. 1: 5).<br>In Joh. 8: 56 gaat het over 'Mijn dag': Mijn oordeel. Hij zou door mensen geoordeeld worden, maar ziet uit naar dat het andersom zal zijn. |
| 1 Kor. 5: 5    | De dag van de Heere Jezus;  |
| 2 Kor. 1: 14   | De dag van de Heere Jezus;  |
| Filipp. 1: 6   | De dag van Christus Jezus;  |
| Filipp. 1: 10  | De dag van Christus;  |

Filipp. 2: 16  
2 Thess. 2: 2

De dag van Christus;

De dag van Christus.

Dat is een misverstand, want hier had dag des Heeren moeten staan. Dat blijkt ook uit het verband, want het gaat over oudtestamentische Schriftplaatsen. Andere vertalingen hebben dat er dan ook staan, zoals de Leidse Vertaling en de NBG-Vertaling.

2 Petr. 3: 12

Dag Gods.

Kennelijk gebruikt Petrus deze uitdrukking niet maar ter beschrijving van de wederkomst van Christus, maar van wat wij de Jongste Dag noemen. Hij spreekt hier over het vergaan van heel de oude schepping, wanneer de hemel en de aarde brandende zullen versmelten, als uiteindelijk oordeel van God over Zijn eigen oude schepping. Dag Gods is hier dus ook oordeel Gods. Deze uitdrukking komt alleen maar hier voor. Het is het vervolg op de wederkomst van Christus, die eerder in ditzelfde hoofdstuk wordt beschreven: de toekomst van de Zoon des mensen = de dag des Heeren.

Bij dag Gods wordt verwezen naar God als Schepper;

Bij dag des Heeren wordt naar Jehovah verwezen, die op één of andere wijze een relatie met de schepping onderhoudt.

We kennen ook 'de dag der wrake onzes Gods' (Rom. 2: 5). Dat zijn wat vrijere termen en de betekenis hangt af van waar ze gebruikt worden.

'Dag des toorns' (Openb. 6: 17) is een synoniem voor de dag des Heeren.

2 Kor. 6: 2

Dag der zaligheid.

Kennelijk niet gebruikt in de betekenis van oordeel. 'Ziet, nu is het de welaangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid.' Dag heeft hier de betekenis van 'licht': heerlijkheid. God openbaart Zich onder dit Nieuwe Verbond. Dit is ontleend aan Jes. 49: 8...

'In de tijd des welbehagens heb Ik u verhoord, en ten dage des heils heb Ik u geholpen'. Paulus zegt dat dit nu is. Zo zijn de uitspraken uit Jes. 49 van toepassing op deze tegenwoordige tijd. De zaligheid zou gaan naar de einden der aarde en naar de eilanden der zee, namelijk naar Brittannië enzovoort. Dat is dus in onze dagen. Als je keurig doet wat Petrus zegt, namelijk Schrift met Schrift

vergelijken, dan hoeft daar geen enkel probleem over te ontstaan.

Efe. 4: 30

Dag der verlossing.

Uit het verband blijkt dat het daar meer specifiek over de verlossing van ons lichaam gaat.

‘Bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.’

De werkzaamheid van de Geest in ons is het onderpand van de verlossing. Die leidt ons naar de verheerlijking van ons lichaam, gepaard gaande met de opname van de Gemeente en onze verschijning voor de rechterstoel van Christus.

Terug naar 2 Kor. 1.

- 14 Gelijkerwijs gij ook ten dele ons erkend hebt, dat wij uw roem zijn, gelijk gij ook de onze zijt, in den dag van den Heere Jezus.

Je kunt als kinderen Gods weliswaar blijven leven volgens de beginselen van deze wereld, maar daar krijg je ooit een keer spijt van, want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Dat is de zin van het dienen van de Heer hier in ons leven. Wij zullen daar in de toekomst loon voor ontvangen. Er is dus niets mee mis om om die reden de Heer te willen dienen. Daar doe je het allemaal voor. Of het zin heeft in deze wereld? Misschien niet. Dat maakt ook niet uit, het gaat erom wat de Heer daarvan vindt en of het bijdraagt aan Zijn heerlijkheid. Als dat zo is, dan draagt het ook bij aan onze heerlijkheid. Waar het om gaat is dat wij ons laten betrekken in het werk Gods, tot een betoning van Zijn genade.

### Reisplan naar Korinthe

- 2 Kor. 1: 15 En op dit betrouwen wilde ik te voren tot u komen, opdat gij een tweede genade zoudt hebben;
- 16 En door uw *stad* naar Macedónië gaan, en wederom van Macedónië tot u komen, en van ulieden naar Judéa geleid worden.
- 17 Als ik dan dit voorgenomen heb, heb ik ook lichtvaardigheid gebruikt? Of neem ik het naar het vlees voor, hetgeen ik voorneem, opdat bij mij zou wezen, ja, ja, en neen, neen?
- 18 Doch God is getrouw, dat ons woord, hetwelk tot u *is geschied*, niet is geweest ja en neen.
- 19 Want de Zoon van God, Jezus Christus, Die onder u door ons is gepredikt, *namelijk* door mij, en Silvánus, en Timótheüs, was niet ja en neen, maar is geweest ja in Hem.



- 20 Want zovele beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja, en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid door ons.
- 21 Maar Die ons met u bevestigt in Christus, en Die ons gezalfd heeft, is God;
- 22 Die ons ook heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven.
- 23 Doch ik aanroep God tot een Getuige over mijn ziel, dat ik, om u te sparen, nog te Korinthe niet ben gekomen.
- 24 Niet dat wij heerschappij voeren over uw geloof, maar wij zijn medewerkers uwer blijdschap; want gij staat door het geloof.

2 Kor. 1: 15 En op dit betrouwen wilde ik te voren tot u komen, opdat gij een tweede genade zoudt hebben;

Op dit betrouwen, dat hij hun roem is en zij zijn roem zijn, wilde Paulus nog een keer naar Korinthe komen. Paulus noemt dat bezoek genade. Dat woord heeft in het Grieks ook een wat lagere betekenis. Je groet elkaar met genade. In het algemeen staat het woord voor voorspoed. Het lijkt dus gezwollen taal. Misschien is het ook zo bedoeld, maar dat hoeft niet noodzakelijk ook zo opgevat te worden. In ieder geval komt het erop neer dat Paulus voor een tweede maal de Korinthiërs wilde bezoeken. Gedurende zijn eerste bezoek is de Gemeente daar ontstaan.

- 16 En door uw *stad* naar Macedónië gaan, en wederom van Macedónië tot u komen, en van ulieden naar Judéa geleid worden.

Paulus' bezoek aan de Korinthiërs was andersom. Hij voer vanuit Tróas uit Turkije over naar Filippi en Berea. Dat is Macedónië. Vervolgens reisde hij naar Athene, waarna hij uiteindelijk nog verder naar het zuiden op dat smalle gedeelte in Korinthe terecht kwam. Zo kwam hij in Acháje. Dat is het zuidelijke deel van wat wij Griekenland noemen. Dat is een schiereiland. Dat bereik je via Macedónië en Korinthe, dat ook de hoofdstad van Acháje is. Zo had Paulus gereisd en vandaar is hij ook weer teruggereisd naar het noorden.

Wat Paulus hier beschrijft, dat hij van plan was om via Korinthe naar Macedónië te gaan, kunnen we in de geschiedenis nergens vinden. Hij heeft het hier dus over een ander reisplan, waarover we in het boek Handelingen helemaal niets lezen. Dat betekent dat we een deel van de reizen van Paulus niet kennen. Waarschijnlijk ook het grootste deel, want we komen in de Bijbel nog meer van die dingen tegen, waarin hij plaatsen noemt die hij bezocht heeft, maar die we in zijn opgetekende reizen niet tegenkomen. En dan hebben we het nog niet eens over de jaren na zijn vrijlating uit Rome, na Hand. 28.

Wat we wel van zijn reizen weten is natuurlijk toch essentieel, want wat daarover geschreven is, is kenmerkend en daarmee illustratief voor onze tegenwoordige bedeling. Niettemin, een beschrijving van de reizen van de apostelen hebben wij niet. Nou ja, alleen drie reizen van Paulus. Maar buiten Paulus om waren er nog zeker 12 andere apostelen en anders wel 70. Als je daarvan wat wilt weten, dan kom je dus buiten de Bijbel terecht. Toch weten we van alle 12 apostelen redelijk goed wat ze gedaan hebben en waar ze geweest zijn om het Evangelie te verkondigen. De Bijbelse geschiedenis echter beperkt zich voor wat de handelingen van de apostelen betreft eerst even tot Petrus, maar die komt in de verslaggeving niet verder dan Jeruzalem, Samaria en Caesarea, bij Cornelius. Daarna verschijnt Paulus op het toneel en van hem worden er drie reizen vermeld. Dat is alles. Het moet duidelijk zijn dat er heel wat meer gereisd is, want in die dagen is het Evangelie over de hele wereld verkondigd. Als je je verdiept in de geschiedenis van die tijd, dan zul je versteld staan over de afstanden die mensen in die tijd aflegden. Dat ging allemaal per boot, paard, ezel, met misschien een karretje en lopend. Die mogelijkheid tot reizen is bepalend geweest voor de snelle verspreiding van het Evangelie.

Hoe dan ook, Paulus was van plan om via Korinthe naar het noorden te reizen. Daarna wilde hij bovendien door Korinthiërs naar Judéa begeleid worden, naar Jeruzalem. Daar is hij uiteindelijk ook geweest en werd daar gevangen genomen. In hoeverre dat wat hier staat onderdeel uitmaakt van de planning voor die gebeurtenissen, is onduidelijk.

- 17 Als ik dan dit voorgenomen heb, heb ik ook lichtvaardigheid gebruikt? Of neem ik het naar het vlees voor, hetgeen ik voorneem, opdat bij mij zou wezen, ja, ja, en neen, neen?

Het is dus misgegaan. Kennelijk is er niets van die plannen terechtgekomen. Hij heeft Korinthe niet bezocht. Dat kwam niet voort uit lichtvaardigheid van Paulus. Toch wordt het hem door de Korinthiërs verweten.

Moet hij zich ook aan de plannen houden als hij die maakt? Je kunt immers plannen maken, maar dat wil niet zeggen dat alles loopt zoals je gepland hebt. Het kan anders lopen, of je kunt je plannen wijzigen. Ze verwijten hem ontrouw. Dat kan allemaal wel zo zijn, maar...

- 18 Doch God is getrouw, dat ons woord, hetwelk tot u *is geschied*, niet is geweest ja en neen.

Nu heeft hij het weliswaar over het woord dat tot hen is geschied, maar het gaat hier al niet meer over zijn plan om Korinthe te bezoeken. Nu heeft hij het over zijn prediking, toen hij ooit wel in Korinthe was. Aan dat woord was niets twijfelachtigs, want dat was ook niet het woord van Paulus, maar het Woord

van God. Hij is getrouw, want zovele beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja, en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid door Paulus, Silvánus en Timótheüs (vs. 20). Voor zover er beloften van Paulus en zijn medewerkers zijn, daarvan weet je maar nooit of zij die waar kunnen maken. God echter is getrouw en het woord dat zij gepredikt hebben is niet ja en neen: enerzijds ja en anderzijds neen.

19 Want de Zoon van God, Jezus Christus, Die onder u door ons is gepredikt, *namelijk* door mij, en Silvánus, en Timótheüs, was niet ja en neen, maar is geweest ja in Hem.

Silvánus = Silas.

Het woord dat door hen gepredikt was, was niet ja en neen, maar ja. En niet in hen, maar in Hem, want...

20 Want zovele beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja, en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid door ons.

God is namelijk per definitie Degene Die spreekt, ook in onze dagen. Al moet gezegd worden dat Hij dat nu op een andere wijze doet dan in de voortijd, in de dagen der onwetendheid. God heeft voortijds veelmaal en op velerlei wijze tot de vaderen gesproken door de profeten. In onze dagen spreekt hij tot ons, echter nu niet door de profeten, maar door Zijn Zoon (Hebr. 1: 1). Hoe dan ook, Johannes zegt dat God Woord is en dat betekent dat Hij spreekt. Dat Hij dat in onze dagen niet hardop doet door profeten, is precies wat Hij gezegd heeft, want Hij had gezegd dat Hij te dien dage Zijn aangezicht zou verbergen (Deut. 31: 17, 18; 32: 20). Dat zijn onze dagen, maar in onze dagen hebben wij de Bijbel. Als het aan de mens gelegen had, was die allang vernietigd. Toch is dat niet gebeurd. God zorgt daar uiteraard voor. God spreekt en heeft Zijn beloften zwart op wit gezet. Deze dingen zijn geschreven ons tot voorbeeld, met dank aan 1 Kor. 10: 11.

Zovele beloften Gods als er zijn = God heeft beloften gedaan en niet maar één, twee of drie. De normale betekenis van de uitdrukking is dat het moeilijk wordt om ze te tellen. Niet noodzakelijk vanwege het aantal, maar het kan ook zijn doordat ze moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. David zei dat het onmogelijk is ze op orde te verhalen (Psa. 40: 6).

Die vele beloften zijn in Hem ja en zijn in Hem amen,

Amen = ja. In de Statenvertaling wordt het vaak vertaald met 'voorwaar':

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u... = Amen, amen, Ik zeg u....

In dit geval is het een openingswoord, terwijl het andere keren gebruikt wordt als slotwoord.

Die beloften, die er in Hem zijn, die zijn in Hem ja en voorwaar, Gode tot heerlijkheid door ons. Het werk van Christus dient tot heerlijkheid van God. Dat is het doel van het werk van Christus. God heeft deze Zoon, deze Messias, gesteld tot Heere en tot Christus. Deze dingen zijn dus niet primair tot heerlijkheid van Paulus of van ons.

Dat hij z'n plannen niet is nagekomen, strekt hem misschien niet tot eer, maar daar gaat het ook niet om, want het gaat primair om de beloften Gods. Die zijn betrouwbaar en dat strekt ook tot heerlijkheid van God.

Gode tot heerlijkheid door ons. Paulus en wij zijn dan toch degenen die het Evangelie prediken. Al het werk Gods is tevoren aangekondigd en is dus ook per definitie de uitwerking van dat Woord Gods en ook de vervulling van de beloften Gods.

21 Maar Die ons met u bevestigt in Christus, en Die ons gezalfd heeft, is God;

Bevestigd = vastgemaakt, vastgesteld. Die u ook vast gemaakt heeft in Christus.

Gezalfd = vastgesteld. Door zalving word je gesteld. We zeggen dan niet vastgesteld, maar aangesteld.

Men zegt dan dat het gaat om de zalving met de Heilige Geest. Dat is ook zo, maar wat is nu helemaal zalving? Zalving werd toegepast op koningen, priesters en soms op profeten. Profeten worden soms gezalfd, omdat die handeling meteen onderdeel is van hun symboliek. Zij zijn dan een type van Christus. Dat profeten soms gezalfd worden, is niet in de Bijbel geregeld. Wel voor koningen en priesters. Zalving is dus voor koningen en priesters. Als wij gezalfd zijn, dan zijn wij dus gezalfd tot koningen en priesters. Tenzij anders vermeld, is de koning ook priester. Onder de Mozaïsche wet werden die dingen in Israël van elkaar gescheiden, maar dat is niet de norm, maar de afwijking van de norm. De norm is die van Melchizédek. De koning draagt de religieuze verantwoordelijkheid. Dat gold trouwens in heel de wereld. Daarom is de koning per definitie ook priester. Melchizédek was priester van de allerhoogste God, maar hij was ook wel degelijk koning. Datzelfde gold voor Jethro, de priester van Mídián. Bovendien kennen wij onder het Nieuwe Verbond onze Hogepriester Die ook Koning is.

Melech Tsadik = de rechtvaardige koning.

Melech sjalom = de koning des vredes.

De koning der gerechtigheid en de koning des vredes. Wij kennen de Heere Jezus Christus als de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, onder het Nieuwe Verbond. Onder datzelfde Nieuwe Verbond zijn wij volgens Openb. 1: 6 gemaakt tot koningen en priesters. Hij heeft ons lief gehad en ons

gewassen in Zijn bloed en heeft ons gemaakt tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader; Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen. Wij zijn een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat wij zouden verkondigen de deugden Desgenen, Die ons geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht (1 Petr. 2: 9).

Zalving houdt dus in de aanstelling tot koningen en priesters. Of we dat in de praktijk ook nog worden? Wel, God is getrouw, want zoveel beloften Gods als er zijn, die zijn in Hem ja en in Hem amen. Het voorbereidende werk daartoe is tot op de dag van de Heere Jezus (vs. 14).

Zalving is een symbolische handeling. Natuurlijk, zalving is letterlijk. Er wordt letterlijk olie uitgegoten. Maar de vraag is waarom dat gebeurt. Omdat het lekker ruikt? Nee, maar natuurlijk omdat het symboliek is. De zalfolie is een beeld van de Heilige Geest. Dat is algemeen bekend. Er zijn in de Bijbel vele typen, vele symbolen van de Heilige Geest, zoals de witte duif, water, wijn, maar zalfolie dus ook.

De olie is olijfolie, die voortgebracht wordt door olierijke olijfbomen. Olijfolie is een beeld van eeuwig leven. Onder de bomen is de olijfboom de boom die het langst leeft. De olijfboom gaat van ouderdom niet dood. Je moet hem omhakken. Men beweert dat in de olijfhof, Gethsémané, onderaan de Olijfberg, olijfbomen staan die er al in de dagen van de Heere Jezus stonden. Die zijn dus minstens 2000 jaar oud.

Zalving met olijfolie is dus een uitbeelding van dat men eeuwig leven verkrijgt. Dat dat ook nog geacht wordt een lieflijke reuk te verspreiden, is bijzaak. Gezalfd worden wil zeggen dat je de Geest ontvangt en waar wij die Geest ontvangen en daarmee eeuwig leven, wil dit, zeker in onze dagen, zeggen dat wij gezalfd worden tot koningen en priesters. Bovendien houdt dit eerstgeboorterecht in, tenzij anders vermeld. En onder de wet wordt het anders vermeld. Als de wet ook in de praktijk beëindigd is, dan komen die begrippen onder het Nieuwe Verbond allemaal weer bij elkaar.

Uitstorting van de Heilige Geest (uitgieting) zou, als je dat letterlijk moet nemen, betekenen dat de Geest in vloeibare vorm bestaat en dat je dus een geest uit een fles kunt gieten, zodat het verhaal van de geest in de fles wel degelijk ook symboliek is. Je moet begrijpen dat vloeistoffen in het algemeen beschouwd moeten worden als symbool voor geestelijke dingen. Dingen namelijk die geen vaste vorm kennen. Vloeistoffen hebben geen vaste vorm en nemen de vorm aan van het vat waarin ze zich bevinden. Zo is het ook met de Geest Die wij hebben ontvangen. Het verandert onze persoonlijkheid, ons wezen niet. Aan de buitenkant blijven we wie we waren, maar aan de binnenkant verandert er wel wat. Lang niet alles, want we blijven toch wie we

waren, want de vloeistof neemt de vorm aan van het vat. Wij zijn immers aarden vaten.

Dat Hij ons gezalfd heeft betekent dus dat Hij ons de Geest heeft gegeven en dus het eeuwige leven, maar Hij heeft ons daarmee ook tot koningen en priesters gemaakt. Een zalving tot koning en priester suggereert een zalving voor altijd, omdat het voor eeuwige dingen staat. Vandaar die prachtige uitdrukking over de priesters onder het Oude Testament, namelijk dat zij door de dood werden verhinderd altijd te blijven (Hebr. 7: 23). Er zijn wel vele priesters geworden onder het Oude Verbond, maar die hadden de eigenaardige gewoonte om na verloop van tijd het loodje te leggen. Dat is in dit verband een goede uitdrukking, want het loodje is een beeld van de wet, van het Oude Verbond, de last die men draagt. Daar bezweek men om zo te zeggen aan. Zij stierven en moesten weer opgevolgd worden. Daartegenover staat dat we maar één nieuwtestamentische Hogepriester hebben. Dat is zo omdat Hij dat geworden is naar de kracht des onvergankelijken levens (Hebr. 7: 16). Hij kan ons volkomen zalig maken, omdat Hij altijd leeft. De oudtestamentische priesters werden dus door de dood verhinderd altijd te blijven. Met een beetje gevoel voor taal begrijp je dat er dan ook meteen geïmpliceerd wordt dat het niet de bedoeling was dat ze zouden sterven. Natuurlijk wist de Heer op voorhand dat ze dood zouden gaan, maar de norm en het ideaal was dat iemand priester voor altijd wordt. Helaas waren de priesters van het Oude Verbond vergankelijk, maar bleven ze wel priester voor alle dagen die hen nog overig waren in het vlees. Dat ze door de dood verhinderd werden altijd te blijven, wil zeggen dat dit niet de bedoeling was. In hetzelfde hoofdstuk staat ook dat het oudtestamentische priesterschap niet volmaakt was, omdat die op het vlees gelegd was. Het Oude Verbond was zwak en onprofijtelijk (Hebr. 7: 18). Daarom was er plaats gezocht voor een Nieuw Verbond met een eeuwig priesterschap. Van de Priester van dit Nieuwe Verbond staat geschreven dat Hij dat geworden is naar de kracht des onvergankelijken levens. Hij beantwoordt dus aan de norm, aan het ideaal, want Hij blijft altijd. Iets dergelijks werd eerder al van de mens gezegd. Hij zou het beeld Gods zijn. Maar ja, Adam ging dood, want ten dage dat hij van die ene boom zou eten zou hij de dood sterven. Daar heeft hij wel enige tijd over gedaan, maar uiteindelijk legde hij toch het loodje. Later verscheen wel degelijk de tweede Adam, die het Beeld Gods is. Die ons gezalfd heeft is God...

22 Die ons ook heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven.

Die ons ook verzegeld heeft.

Zowel vers 21 als 22 beginnen met: Die ons ook....

Dit hoeft niet te betekenen dat het om twee verschillende dingen gaat, maar dat het om hetzelfde gaat, maar nu met andere woorden gezegd.

In Hebr. 1 vind je de uitdrukking: en wederom, en wederom, en wederom. Ook hier betekent het dat opnieuw hetzelfde gezegd wordt, maar nu met andere woorden, met een ander oudtestamentisch citaat.

Die ons heeft bevestigd, Die ons heeft gezalfd en Die ons ook heeft verzegeld. Verzegeling is ook een symbolische handeling. Denk aan de verzegeling in de meterkast. Dan zit er een loodje op met bepaalde tekens. Dat maakt feitelijk helemaal niets uit, want je neemt een tangetje en het ding is zo los. Het is symboliek. Je wordt erdoor gewaarschuwd daar niet binnen te komen. Van wie dat niet mag staat doorgaans op het zegeltje.

De steen voor het graf met een zegel erop. Wat houdt dat in? Niet meer dan dat ze als het zegel verbroken was konden zien dat iemand erbij geweest was. Verder stelde het niets voor. Het was een waarschuwing voor dat men niet gerechtigd was erbinnen te gaan.

In de Bijbel vind je ook verzegeling door middel van een ring. Dan staat het woord verzegelen er niet. Iemand krijgt dan een ring. Dat betekent dat hij daarmee autoriteit krijgt, gezag. Josua, de hogepriester uit het boek Zacharía, kreeg bijvoorbeeld een ring. Toen de verloren zoon terugkwam kreeg hij ook een ring. Hij kreeg daarmee autoriteit. Als je dat krijgt, dan krijg je eerstgeboorterecht.

Juda daarentegen had een ring (dat slaat op z'n koningschap), maar moest hem inleveren. De ring kwam bij Thamar terecht en dus bij...? Kwam die nou bij Zerah of Perez terecht? In ieder geval ergens waar je het niet verwacht had. Zijn staf, die hij ook af moest geven, is ook een beeld van koningschap. De scepter zou van Juda niet wijken. Hij ging naar Thamar.

God heeft ons verzegeld. Dat is dus symboliek. De betekenis is die van waarmede, dat we op juridische grond zijn vastgesteld, dan wel gezalfd. Daar staat de Naam van de Heer Zelf op, want in Hem zijn al de beloften Gods ja en amen. Die verzegeling fungeert als handtekening. Wij hebben van 'overheidswege' garantie tot deze dingen. De volgende uitdrukking heet dan ook 'onderpand'. Dat zijn er dus in totaal vier: vastgesteld, gezalfd, verzegeld en onderpand gegeven. Al die uitdrukkingen staan voor zeker stellen, garanderen.

Verzegeling heeft te maken met het eigendomsrecht. Er komt een zegel op met een naam daarop.

Efe. 1: 13 In Welken ook gij *zijt*, nadat gij het woord der waarheid, *namelijk* het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte;

- 14 Die het onderpand is van onze erfenis, tot de verkregene verlossing, tot prijs Zijner heerlijkheid.

Nadat wij het woord der waarheid, het Evangelie onzer zaligheid gehoord en geloofd hebben, zijn wij verzegeld geworden met de Heilige Geest.

Het lijkt wel of de twee uitdrukkingen uit 2 Kor. 1 hier door elkaar gegooid zijn, want het heet: gezalfd met de Heilige Geest. Hier staat: verzegeld met de Heilige Geest. Hieruit blijkt dat er geen verschil is. Doordat wij gezalfd zijn, zijn wij ook verzegeld geworden. De Naam van Christus staat als het ware op ons gestempeld, waardoor wij garantie hebben.

Wij zijn verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte. De beloofde Heilige Geest. Zoals dat beloofd was. Ook dat is vervulling van oudtestamentische beloften. Ik zal Mijn Geest uitstorten op alle vlees (Joël 2: 28). Dat is de eerste verwijzing naar de beloften uit het Oude Verbond onder het Nieuwe Verbond (Hand. 2: 17). Het wordt wel eerder genoemd, maar dan met andere woorden: 'Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien' (Jes. 12: 3; Joh. 7: 37, 38). De Heer Zelf als Bron van levend water, maar dat is net zo goed de Heilige Geest. Als je de Heilige Geest vervangt voor eeuwig leven, wat het is, dan kom je op nog wel wat meer plaatsen uit, beginnend in Genesis. Het was beloofd.

We zijn verzegeld geworden met de Heilige Geest, Die beloofd was. Die het onderpand is. Onderpand is een goede vertaling van het Griekse woord, maar wat je er in het Nederlands niet in ziet, is dat het woord ook 'voorschot' betekent. Het is de aanbetaling, een voorschot. We hebben het onderpand ontvangen, maar er komt nog meer. Het betekent niet dat als we krijgen wat ons beloofd was, we het onderpand weer teruggeven, zoals gesuggereerd werd bij Juda en Tamar. Petrus is voortvarend en zegt dat God ons alles gegeven heeft wat tot het leven en de godzaligheid behoort. Dat neemt niet weg dat ook volgens hem ons in de toekomst rijkelijk zal verleend worden de ingang in Zijn Koninkrijk (2 Petr. 1: 11).

Wij hebben een onderpand ontvangen en dat onderpand blijft onderpand tot de verkregene verlossing. Daarna wordt het onderpand niet weggenomen, maar daarna krijgen wij de rest. Het is een onderpand in de betekenis van voorschot, als garantstelling.

Wij hebben de Geest ontvangen, die het onderpand is. Wij zijn verzegeld geworden met de Heilige Geest, Die het onderpand is van onze erfenis, want in de toekomst wacht ons een erfenis, als je tenminste die Geest hebt ontvangen. Die Geest hebben wij ontvangen toen we tot geloof kwamen.

Ons wacht dus een erfenis; daarom heet het ook 'tot de verkregene verlossing'. Die verkregene verlossing is niet het eeuwige leven. Wij hebben



het eeuwige leven en ons wacht een erfenis, want wij zijn in hope zalig geworden. Die hoop wordt vervuld ter gelegenheid van de toekomstige verlossing, namelijk de verlossing van ons lichaam. Toen wij tot geloof kwamen werden wij wedergeboren en ontvingen daarmee nieuw leven, Heilige Geest. Onze hoop is dat wij in de toekomst tot zonen Gods gesteld zullen worden. De Geest geeft ons garantie daarop. Tenminste als die Geest Zijn werk kan doen. Dan komt alles goed.

Rom. 8: 14    Want zovelen als er door de Geest geleid worden, die zijn kinderen (zonen) Gods.

Die Geest leidt ons naar onze zoonstelling (vs. 15), abusievelijk vertaald met aanneming tot kinderen.

- 23    En niet alleen *dit*, maar ook wij zelve, die de eerstelingen des Geestes hebben (zijn), wij ook zelve, zuchten in onszelven, verwachtede de aanneming tot kinderen (zoonstelling), *namelijk* de verlossing onzes lichaams.

Eerstelingen zijn de eerste vruchten van de oogst. God heeft ons wedergeboren, opdat wij zouden zijn eerstelingen Zijner schepselen (Jak. 1: 18). Wij zijn de eerstgeborenen van de Geest.

Wij die de eerstelingen des Geestes hebben, wil zeggen dat wij het eerstgeboorterecht hebben en anders wil het zeggen dat wij die eerstgeborenen zijn. Wij zijn als eersten uit de Geest geboren en krijgen dus eerstgeboorterecht. Van de eerstgeborenen uit Genesis wordt gezegd dat zij niet naar het vlees eerstgeborenen waren, maar naar de belofte (Rom. 9: 8). Niet die naar het vlees geboren zijn, maar naar de belofte.

Wij hebben de Geest der belofte ontvangen, de beloofde Heilige Geest. Wij zijn wedergeboren en zijn eersten onder het Nieuwe Verbond, in navolging van de Heere Jezus Christus Zelf. En dus zuchten en kreunen wij in onszelven, want wij verwachten namelijk de zoonstelling. Hier staat dus expliciet dat zoonstelling de aanstelling is in het eerstgeboorterecht. Omdat wij de eerstelingen des Geestes hebben of zijn, zuchten wij in onszelf, omdat we onderweg zijn naar onze zoonstelling. Wat houdt dat in? Wel, de verlossing onzes lichaams. Ter gelegenheid van en in samenhang met de opname van de Gemeente zullen wij tot zonen gesteld worden. Daarom zijn wij in hope zalig geworden. Volgens sommigen is heel onze hoop al vervuld op het moment dat wij eeuwig leven hebben ontvangen, maar dat klopt niet. Dat wij eeuwig leven hebben ontvangen, is vervulling van oudtestamentische beloften. Die hoop is vervuld, want God heeft aan ons Zijn beloften vervuld (Hand. 2: 33, 39 en 13: 32). Niettemin heeft Hij aan ons nog betere beloften gedaan. Hij heeft aan ons die kinderen Gods zijn beloofd dat we zonen Gods zouden worden. Als het aan

Hem ligt tenminste. Daarom worden we in al die brieven opgeroepen ons door de Geest te laten leiden, of, met andere woorden, we worden opgeroepen om het Woord van God in onze harten te laten planten, op zodanige wijze dat het Woord van Christus rijkelijk in ons zou wonen.

Efe. 4: 30      En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.

Wat je er in ieder geval uit kunt lezen is dat het de Heilige Geest is, Die ons zou brengen naar die dag der verlossing. Die dag der verlossing houdt onze zoonstelling in. Dat was de bedoeling en de Geest leidt ons daar naartoe. Hij doet Zijn werk in ons.

Het bedroeven van de Heilige Geest wil dus zeggen dat je het werk dat de Heilige Geest nu in ons doet tegenstaat. Kan dat dan? Ja, dat kan. Je kunt de Geest zelfs uitblussen. 'Blust de Geest niet uit' (1 Thess. 5: 19), in jezelf.

We zijn onderweg naar die zoonstelling. De Geest geeft de garantie dat Hij ons daar zal brengen, maar onze verantwoordelijkheid is dat wij de Geest Zijn werk zouden laten doen. Als er van onze kant helemaal geen verantwoordelijkheid zou zijn, dan is het hele idee van zoonstelling onzin. De eerstgeborene wordt geacht verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Dat leren wij hier en het eerste wat we daarover leren is dat we de Geest Zijn werk zouden laten doen. Dat we ons aan Hem ondergeschikt maken.

In 2 Kor. 5 wordt over de verlossing van ons lichaam gesproken en daarna over onze openbaring voor de rechterstoel van Christus.

2 Kor. 5: 10    Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt*, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Dat is naar aanleiding van het moment dat ons aardse huis (ons lichaam) verbroken wordt.

2 Kor. 5: 1      Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezès tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen.

Een tabernakel is tijdelijk en een gebouw wordt geacht blijvend te zijn. Voor zover een tabernakel een tempel was, is het een tijdelijke tempel. Het gebouw dat ervoor in de plaats komt is de definitieve tempel.

- 2 Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden.
- 3 Zo wij ook bekleed *en* niet naakt zullen gevonden worden.

Dat is hetzelfde zuchten als uit Rom. 8: 23.

Er worden hier drie gradaties genoemd: naakt, bekleed en overkleed, als uitdrukking van de heerlijkheid die wij zouden ontvangen.

- 5 Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft, is God, Die ons ook het onderpand des Geestes gegeven heeft.

God heeft ons voor dat doel de Geest als onderpand gegeven. Die Geest is het onderpand van de toekomstige erfenis, van de toekomstige verlossing. Daarom hebben wij altijd goede moed. Dat neemt niet weg dat in het voorgaande hoofdstuk enige malen gezegd wordt: 'Daarom vertragen wij niet' (2 Kor. 4: 1, 16). Terug naar 2 Kor. 1

Voor beide Korinthebrieven geldt dat het praat op tamelijk laag niveau is, maar dan ineens schiet Paulus uit en plaatst het een paar niveaus hoger, waarna hij weer terugvalt. Dat gebeurt hier ook.

- 23 Doch ik aanroep God tot een Getuige over mijn ziel, dat ik, om u te sparen, nog te Korinthe niet ben gekomen.

Paulus was nog niet naar Korinthe gekomen, maar dat was uit lankmoedigheid. Daarbij moet je meteen denken aan de lankmoedigheid des Heeren, uit 2 Petr. 3: 9. Waarom is de Heer nog niet gekomen? Omdat Hij lankmoedig is en wil dat allen tot bekering komen. Hier is het eigenlijk hetzelfde verhaal. Paulus hoopt dat de dingen zich min of meer vanzelf zullen oplossen. Het lijkt erop dat dit niet gebeurd is.

Om hen te sparen was hij nog niet te Korinthe gekomen. Komt hij dan met de roede of zo? Ja, inderdaad en dat schrijft hij ook ergens (1 Kor. 4: 21).

- 24 Niet dat wij heerschappij voeren over uw geloof, maar wij zijn medewerkers uwer blijdschap; want gij staat door het geloof.

Die conclusie zou je wellicht kunnen trekken, alsof Paulus heerschappij voert over het geloof van de Korinthiërs, mede omdat in onze dagen nog gedacht wordt dat er kerkelijke gezagsdragers zijn die heerschappij voeren over ons geloof en in ieder geval bepalen willen wat wij wel en niet geloven moeten. In de kerkelijke instituten praktiseert men dit. Paulus zegt echter dat dit niet de bedoeling is.

Er staat een tekstverwijzing onder naar 1 Petr. 5: 3, waar Petrus het heeft over het functioneren en de bediening van de ouderlingen.

- 1 Petr. 5: 1 De ouderlingen, die onder u zijn, vermaan ik, die een medeouderling, en een getuige des lijdens van Christus ben, en deelachtig der heerlijkheid, die geopenbaard zal worden:
- 2 Weidt de kudde Gods, die onder u is, hebbende opzicht *daarover*, niet uit bedwang, maar gewilliglijk; noch om vuil gewin, maar met een volvaardig gemoed;
- 3 Noch als heerschappij voerende over het erfdeel *des Heeren*, maar *als* voorbeelden der kudde geworden zijnde.

Ouderling = presbyter = niet alleen ouder in leeftijd, maar ook ouder in rang. Uit het verband blijkt dat dit ook zo is. Bovendien wordt hun positie, hun functie, ook met andere termen aangeduid.

Petrus was medeouderling en dus geen paus. Hij was ook niet lid van de kerkenraad. Dat wordt wel als truc gebruikt. Men geeft woorden uit de Bijbel een eigen betekenis en plaatst ze dan terug in de Bijbel. Zo is in de kerken een ouderling dus iemand geworden die lid is van de kerkenraad. In de Bijbel vind je dat niet terug.

Weidt de kudde Gods, die onder u is = waaraan gij deel hebt.

Ouderlingen zijn dus pastors en geen dominees.

Dominee = heer. Men zegt wel dat heer verwant is aan herder, maar een dominee domineert, net als een heer.

Ouderlingen zijn dus pastors = herders.

Als een ouderling opzicht over de kudde Gods heeft, dan is hij een episcopus = een bisschop. Het is dus allemaal hetzelfde: oudste, ouderling, herder, bisschop.

Je zou die functie niet uitoefenen omdat het moet, maar omdat je het wilt. Immers, zo iemand tot eens opziensers ambt lust heeft, die begeert een treffelijk werk (1 Tim. 3: 1). Dan kun je, zoals de broeders van de vergadering der gelovigen, wel beweren dat er geen ambten in de kerk zijn, maar naar Bijbelse maatstaven dus wel. Het volgende vers zegt echter dat die functie niets te maken heeft met het uitoefenen van macht of heerschappij.

Je oefent het met een volvaardig gemoed uit, met een gemoed dat veranderd is geworden onder de werkzaamheid van de Geest, dan wel Christus in ons, dan wel het Woord van Christus in ons (zie Rom. 12: 2).

Noch als heerschappij voerende over het erfdeel = er is geen sprake van kerkvorsten; er wordt geen macht uitgeoefend, want dat is volstrekt on-Bijbels.

Het erfdeel *des Heeren* = de toevoeging is niet onjuist, maar als je dan toch iets toe wil voegen omdat je denkt dat het onvolledig is, dan had je beter 'het erfdeel Gods' in kunnen vullen. Er stond immers al: 'Weidt de kudde Gods'. De kudde Gods uit vers 2 heet in vers 3 het erfdeel (Gods).

Verder is er op zich niets mis met *des Heeren*, maar een beetje slordig is het wel. Je moet het uit de tekst zelf halen. Het erfdeel Gods; het is Zijn erfdeel, Zijn bezit.

De functie van ouderling is die van voorbeeld. We kennen ook voorstanders en voorgangers, maar dus ook voorbeelden: 'Als voorbeelden der kudde geworden zijnde'. Het zijn verschillende termen voor één en hetzelfde. Het gaat daarin zeker niet over heerschappij voeren. Macht is recht, namelijk wet. Er is uiteraard wel sprake van beïnvloeding, maar dat is geen uitoefening van macht. De orde binnen de Gemeente moet gehandhaafd worden door de werking van het Woord in de gelovigen. Als dat niet gebeurt, jammer dan. Het Woord moet het doen. Dat er altijd zoveel gedoe is, komt door een gebrek aan de bediening van het Woord, waarbij de ouderlingen, opzieners en dergelijke dus in gebreke blijven. Natuurlijk, iedereen blijft in zekere mate wel in gebreke, maar aan de andere kant wordt er over het algemeen ook gebrekkig geluisterd. Mensen zijn vaak kittelachtig van gehoor en willen bepaalde dingen gewoon niet horen. Je kunt het de herders en opzieners nauwelijks kwalijk nemen dat ze zich daar dan maar aan aanpassen. Bovendien, pedagogisch gezien moeten docenten zich aanpassen aan de capaciteiten en goede wil van degenen die aan hen toevertrouwd zijn. Hoe dan ook, er bestaat niet zoiets als kerkelijk recht of kerkelijke wetgeving. Dat is volstrekt on-Bijbels.

Petrus zegt dus dat je geen heerschappij zou voeren over het erfdeel Gods. Dat erfdeel is namelijk van de Heer Zelf en Hij is bij machte te doen wat Hij nodig vindt. Als Hij dat niet doet, wie zijn wij dan om daar kritiek op te hebben. Paulus zegt in 2 Kor. 1 hetzelfde.

24 Niet dat wij heerschappij voeren over uw geloof, maar wij zijn medewerkers uwer blijdschap; want gij staat door het geloof.

Paulus, Silas en Timótheüs zijn medewerkers hunner blijdschap. Het effect van de prediking is onder andere blijdschap. Dat moet het ook uitwerken, want het is immers de blijde Boodschap.

Want gij staat door het geloof = staan is standhouden door het geloof in die vele beloften Gods uit vers 20, dan wel het Woord der waarheid, het Evangelie uwer zaligheid, waarvan we zojuist in Efe. 1 lazen.

## Hoofdstuk 2

- 2 Kor. 2: 1 Maar ik heb dit bij mijzelfen voorgenomen, dat ik niet wederom in droefheid tot u zou komen.
- 2 Want indien ik ulieden bedroef, wie is het toch, die mij zal vrolijk maken, dan degene, die van mij bedroefd is geworden?
  - 3 En ditzelfde heb ik u geschreven, opdat ik, *daar* komende, niet zou droefheid hebben van degenen, van welke ik moest verblijd worden; vertrouwende van u allen, dat mijn blijdschap uw aller *blijdschap* is.
  - 4 Want ik heb ulieden uit vele verdrukking en benauwdheid des harten, met vele tranen geschreven, niet opdat gij zoudt bedroefd worden, maar opdat gij de liefde zoudt verstaan, die ik overvloediglijk tot u heb.

2 Kor. 2: 1 Maar ik heb dit bij mijzelfen voorgenomen, dat ik niet wederom in droefheid tot u zou komen.

Paulus is niet gekomen, om hen te sparen (2: 23). Zijn voornemen was dat hij weliswaar hoopte hen te bezoeken, maar hij had zich ook voorgenomen niet wederom in droefheid tot hen te komen, waaruit je mag concluderen dat hij niet gekomen is, omdat dit toch in droefheid geweest zou zijn. Het is dus een steek onder water. Een bedekt verwijt aan de Korinthiërs. Waarschijnlijk zo bedekt dat zij het niet begrepen hebben. Misschien was dat ook de bedoeling.

- 2 Want indien ik ulieden bedroef, wie is het toch, die mij zal vrolijk maken, dan degene, die van mij bedroefd is geworden?

Het was nu juist niet de bedoeling dat Paulus hen zou bedroeven, maar dat ze verblijd zouden worden. Paulus, Silas en Timótheüs waren immers medewerkers hunner blijdschap. Als hij moet komen om hen terecht te wijzen en hen verwijten te maken, dan zouden ze daar niet bepaald blij van worden. Daarom heeft Paulus ze dus maar niet bezocht.

Paulus zou alleen blij worden als degenen die hij eerst heeft moeten corrigeren, die correctie hadden aanvaard. Kennelijk was dat niet gebeurd.

- 3 En ditzelfde heb ik u geschreven, opdat ik, *daar* komende, niet zou droefheid hebben van degenen, van welke ik moest verblijd worden; vertrouwende van u allen, dat mijn blijdschap uw aller *blijdschap* is.

Wat heeft hij hun geschreven? Waarschijnlijk gaat het over zijn voornemen om hen te bezoeken. Daarom denkt men dat Paulus nóg een brief geschreven heeft, tussen deze twee brieven in. Daarover bestaat tot op vandaag nog

steeds discussie. Sommigen denken dat hij daarom misschien nóg wel een brief geschreven heeft, zodat zijn totaal aan brieven aan de Korinthiërs daarmee op vier komt. Daaruit volgt automatisch de vraag of die brieven dan ook geïnspireerd zijn en of die daarom niet ook in de Bijbel opgenomen hadden moeten worden. Alles is natuurlijk volkomen hypothetisch en daarom ook totaal niet interessant.

Hier hoopt Paulus dat als hij zegt dat hij eraan komt, ze misschien de dingen op orde brengen, zodat ook hij zich kan verblijden als hij komt.

- 4 Want ik heb ulieden uit vele verdrukking en benauwdheid des harten, met vele tranen geschreven, niet opdat gij zoudt bedroefd worden, maar opdat gij de liefde zoudt verstaan, die ik overvloediglijk tot u heb.

Men zou deze beide brieven van Paulus beschouwen als een liefdesverklaring aan de Korinthiërs. Wij vragen ons af waarom je liefde voor deze Korinthiërs zou hebben. Dat weten we ook niet, maar waarschijnlijk is het een uitbeelding van de liefde die Christus heeft voor de Gemeente, die Hem toch onder vele omstandigheden teleurstelt. Het is een liefde die niet beantwoord wordt.

#### ***Wederopname van een boetvaardige***

- 2 Kor. 2: 5 Doch indien iemand bedroefd heeft, die heeft niet mij bedroefd, maar ten dele (opdat ik *hem* niet bezware) ulieden allen.
- 6 Den zodanige is deze bestraffing genoeg, die van velen *geschied is*.
  - 7 Alzo dat gij daarentegen *hem* liever *moet* vergeven en vertroosten, opdat de zodanige door al te overvloedige droefheid niet enigszins worde verslonden.
  - 8 Daarom bid ik u, dat gij de liefde aan hem bevestigt.
  - 9 Want daartoe heb ik ook geschreven, opdat ik uw beproeving mocht verstaan, of gij in alles gehoorzaam zijt.
  - 10 Dien gij nu iets vergeeft, *dien vergeef* ik ook; want zo ik ook iets vergeven heb, dien ik vergeven heb, *heb ik het vergeven* om uwentwil, voor het aangezicht van Christus, opdat de satan over ons geen voordeel krijge.
  - 11 Want zijn gedachten zijn ons niet onbekend.
  - 12 Voorts, als ik te Tróas kwam, om het Evangelie van Christus *te prediken*, en als mij een deur geopend was in den Heere, zo heb ik geen rust gehad voor mijn geest, omdat ik Titus, mijn broeder, niet vond;
  - 13 Maar, afscheid genomen hebbende, vertrok ik naar Macedónië.

- 2 Kor. 2: 5 Doch indien iemand bedroefd heeft, die heeft niet mij bedroefd, maar ten dele (opdat ik *hem* niet bezware) ulieden allen.

Indien iemand Paulus bedroefd heeft, die heeft niet alleen hem bedroefd, maar ten dele allen. Er staat een verwijzing bij naar 1 Kor. 5: 3.

De vraag is door wie Paulus bij de Korinthiërs zo bedroefd geworden is. In 1 Kor. 5 wordt zo'n figuur genoemd. Daar is sprake van iemand die zich bepaald misdraagt, waarschijnlijk misbruik makende van de christelijke vrijheid, onder het motto dat we niet onder de wet zijn en dus alles mogen. Paulus zegt daar in wat ingewikkelde zinnen, dat het niet de bedoeling is dat wij als gelovigen met zulke mensen omgaan. Het wordt vaak gelezen alsof men wel heerschappij uitoefent over het erfdeel des Heeren. Men leest het dan alsof je zo iemand moet excommuniceren. Dat komt overigens nogal eens voor in die denominaties waar men geen ambten in de Gemeente erkent. Bij overige denominaties trouwens net zo goed.

Het is echter niet excommuniceren, in de zin van van het Avondmaal weren, maar het is buiten de gemeenschap plaatsen. Dat is geen gemeentelijke aangelegenheid, maar een individuele. Je gaat met die mensen gewoon niet om. Daarom kun je best nog met die mensen in één zaal zitten en met elkaar avondmaal vieren. In orthodoxe kringen heeft men op iedereen wat aan te merken, maar men kan wel het avondmaal vieren. Dat is het punt niet. Of je ook met zo iemand thuis kunt eten, is een heel ander ding.

Je moet met zo iemand dus niet omgaan, totdat die persoon verandert, er consequenties uittrekt. Dat heeft hij blijkbaar gedaan en daar gaat 2 Kor. 2 dus over.

- 5 Doch indien iemand bedroefd heeft, die heeft niet mij bedroefd, maar ten dele (opdat ik *hem* niet bezware) ulieden allen.
- 6 Den zodanige is deze bestraffing genoeg, die van velen *geschied is*.
- 7 Alzo dat gij daarentegen *hem* liever *moet* vergeven en vertroosten, opdat de zodanige door al te overvloedige droefheid niet enigszins worde verslonden.

Het is een algemeen Bijbelse gedachte dat wij elkaar zouden vergeven en dat we er altijd op bedacht moeten zijn dat iemand die zich door zijn gedrag buiten de gemeenschap plaatst, wel degelijk ook weer terug kan.

- 2 Tim. 2: 24 En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, *en* die de kwaden kan verdragen;
- 25 Met zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan; of hun God te eniger tijd bekering gawe tot erkentenis der waarheid;
- 26 En zij wederom ontwaken mochten uit den strik des duivels, onder welken zij gevangen waren tot zijn wil.



Dat neemt niet weg dat in deze zelfde brieven aan Timótheüs wel degelijk tot hem gezegd wordt dat hij toch vooral niet om moet gaan met dat soort mensen. Hij wordt gewaarschuwd voor bepaalde personen die bij naam en toenaam genoemd worden: 'Hebt een afkeer van hen'. Dat is een erg zware vertaling in het Nederlands, maar de betekenis is dat je je van hen af zou keren. Ga er niet mee om; associeer je daar niet mee. Dat is namelijk gevaarlijk.

In elk geval wordt er in 2 Kor. 2 vanuit gegaan dat die figuur uit 1 Kor. 5 tot verandering van leven gekomen is. Daarom zou men hem vergeven en vertroosten. Die dingen hangen samen met dat Paulus hoopt dat de rest van de Korinthiërs ook een beetje beter op de goede weg zitten, zodat zij en Paulus alsnog samen door één deur kunnen.

8 Daarom bid ik u, dat gij de liefde aan hem bevestigt.

In de praktijk uiteraard.

9 Want daartoe heb ik ook geschreven, opdat ik uw beproeving mocht verstaan, of gij in alles gehoorzaam zijt.

De vraag is of de Korinthiërs zich iets gelegen laten liggen aan die eerste brief van Paulus.

10 Dien gij nu iets vergeeft, *dien vergeef* ik ook; want zo ik ook iets vergeven heb, dien ik vergeven heb, *heb ik het vergeven* om uwentwil, voor het aangezicht van Christus, opdat de satan over ons geen voordeel krijge.

Paulus spreekt hier over de eenheid van de Gemeente. Waar de wegen eventueel uit elkaar gaan, daar krijgt de satan al gauw voordeel.

11 Want zijn gedachten zijn ons niet onbekend.

Gedachten betekent net zo goed wegen, wijze van doen, oordelen. In de Bijbel worden die woorden nogal eens in één adem genoemd. Gods wegen zijn hoger dan onze wegen, want Gods gedachten zijn hoger dan onze gedachten (Jes. 55: 9). Dat zijn niet twee verschillende dingen, maar is twee keer hetzelfde, want de weg die iemand gaat, is in de eerste plaats in iemands gedachten. De gedachten van de satan zijn ons niet onbekend. Waar de satan ons niet heeft kunnen tegenhouden om tot geloof te komen in de Heere Jezus Christus en dus onze wedergeboorte tot kinderen Gods niet heeft kunnen verhinderen, daar zal hij daarna zijn best doen ons tegen te houden zonen Gods te worden.

Hij zal er alles aan doen ons af te leiden van onze gehoorzaamheid en onderwerping aan de Heer. Hoe doet hij dat? Door ons bezig te houden met andere dingen. Voor dat doel heeft men het internet uitgevonden, of het journaal. En als dat allemaal niet werkt, dan werkt het roddelcircuit wel, wat in de praktijk ongeveer hetzelfde is. Dat houd je dan bezig. Dat is niet bevorderlijk voor het werk des Heeren en ook niet voor de praktische beleving van de eenheid van de gelovigen.

- 12 Voorts, als ik te Tróas kwam, om het Evangelie van Christus *te prediken*, en als mij een deur geopend was in den Heere, zo heb ik geen rust gehad voor mijn geest, omdat ik Titus, mijn broeder, niet vond;
- 13 Maar, afscheid genomen hebbende, vertrok ik naar Macedónië.

Dit is niet goed in Handelingen te plaatsen. We weten dus niet wanneer dit heeft plaatsgevonden, maar dat maakt verder ook niet zoveel uit. Wat we wel weten is dat als je naar Korinthe wilt, je vanaf Tróas per schip over kunt steken. Het gaat nog steeds over Paulus' reisplan, wat niet uitgewerkt heeft. Hij was daar maar alleen en had veel werk te doen. Hij kon Titus niet vinden en is uiteindelijk naar Macedónië vertrokken, terwijl hij naar Korinthe had moeten vertrekken. Hij is kennelijk voor een tweede keer in Tróas geweest, maar we weten niet wanneer.

### ***Aard van Paulus' prediking***

- 2 Kor. 2: 14 En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en den reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen.
- 15 Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan;
  - 16 Dezen wel een reuk des doods ten dode; maar genen een reuk des levens ten leven. En wie is tot deze dingen bekwaam?
  - 17 Want wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop, maar als uit oprechtheid, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus.

Na deze toch wel lange aanloop springt Paulus uit deze discussie weg, om vanaf nu, tot en met hoofdstuk 5 heel essentiële zaken op te schrijven.

Wij spreken het Woord van Christus; wij spreken het Woord Gods in Christus; wij doen dat te allen tijd, waar we ook maar zijn en wij bedekken dat Woord van God niet. Tot in hoofdstuk 4 gaat het daarover. Paulus is in zijn afspraken misschien onbetrouwbaar gebleken, maar daar gaat het niet om. Het gaat erom dat het Woord van God gepredikt wordt en dat dit zonder bedekking gebeurt en uiteraard ook zonder bijbedoelingen. Dat Woord zou gepredikt

worden zonder te vervalsen en zonder te verdunnen en zonder daar een deksel op te leggen. Dat is terminologie ontleend aan de boeken van Mozes en is kennelijk van alle tijden. Paulus zegt dat wij daar niet aan meedoen.

2 Kr. 2: 14 En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en den reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen.

Te allen tijd = elke tijd; bij elke gelegenheid. Tijd als zodanig is zo'n abstract begrip dat je er niets mee kunt. Voor de rest is tijd altijd omstandigheid, gelegenheid. Vandaar de vaste uitdrukking 'tijden en gelegenheden'.

Gode zij dank, Die ons in alle omstandigheden doet triomferen in Christus. Triomferen impliceert dat er van oorlog sprake is, van strijd. Als er geen strijd is, dan is er ook geen triomf, want de prediking van het Woord van God in Christus is niet maar iets interessants vertellen of een leuk verhaaltje hebben, maar het is oorlog. Het is een strijd van licht in deze duistere wereld, licht dat in duistere harten zou schijnen en gebracht wordt aan mensen die de duisternis liever hebben/hadden dan het licht, geheel of gedeeltelijk. Sommigen houden wel van licht, maar niet teveel. De lampen moeten gedimd worden; pas dan wordt het gezellig. Een beetje licht moet je hebben, maar vooral niet teveel. Hoe meer licht er komt, hoe meer we van elkaar zien en hoe meer ruzie we krijgen, hoe harder de schaduwen worden. En dus draait men het licht in de wereld uit, want men heeft de duisternis liever dan het licht. Als je het dan toch volop aan wilt hebben, dan krijg je onenigheid, oorlog. Maar Paulus zegt: 'Gode zij dank, Die ons te allen tijd doet triomferen in Christus'. Hij dankt God dat Hij hem en de zijnen onder alle omstandigheden de overwinning geeft. Uiteraard van het Licht op de duisternis.

En de reuk Zijner kennis = deel hebbend aan Christus, samen met Christus en daarmee deel hebbend aan de overwinning van Christus. Wij zijn in Christus meer dan overwinnaars.

Was er dan in alle plaatsen waar Paulus kwam zoveel resultaat van de prediking? Nee, maar daar gaat het ook niet over. De triomf bestaat maar niet daaruit dat de prediking effect sorteert, maar dat wij in alle vrijmoedigheid en zonder bedekking of vervalsing het Woord van God spreken, dan wel verkondigen. Dat is in zichzelf al een overwinning. Niet dat het naar buiten toe resultaat heeft, maar overwinning is ook dat het gesproken wordt. Het gaat erom dat er naar God geofferd wordt. Die offers bestaan uit de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden (Hebr. 13: 15). De overwinning bestaat daaruit dat wij, die zondige mensen zijn, Zijn Woord ontvangen hebben en geloven en het vervolgens ook spreken. Of er daarna nog iemand is die er gehoor aan geeft of niet, lijkt eigenlijk niet van belang te zijn. Als je niet meer hebt dan deze verzen, is dit wat er staat.

15 Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan;

Hoezo is er dan altijd sprake van triomf, als slechts een deel van de hoorders de prediking aanneemt en een ander deel blijkbaar niet? De triomf ligt aan de kant van de spreker, die het Woord van God spreekt. Je hoeft dat Woord niet op grove wijze te prediken, maar de prediking van dat Woord is in zichzelf hard en komt dus soms grof over, met welke woorden je het ook spreekt. Dat Woord werkt uit in degenen die zalig worden en in degenen die verloren gaan.

De triomf is dat de reuk van Zijn kennis openbaar gemaakt wordt. Dat gebeurt via ons, maar er staat bij dat het Christus Zelf is Die dat doet. Dus, voor zover het Woord van God gepredikt wordt, is het God Zelf Die dat doet. Dat Hij daarbij gebruik maakt van de mond van iemand anders, is op zichzelf niet vreemd, want dat was in oudtestamentische tijd ook al zo.

Profeet = nabi = nebbe = ons woord snavel = een mond, namelijk een mond van God. Hij gebruikt de profeet als Zijn mond. God gebruikt nu ons als Zijn mond. Voor zover het het Woord van God is, is Hij het Die dat doet. Hij zorgt ervoor dat Zijn Woord gesproken wordt.

Voor zover het een overwinning is, is het een overwinning, omdat we ons door Hem laten gebruiken en Hij dus Zijn werk in en door ons doet. Of dat naar buiten toe resultaat oplevert is niet aan de orde, want het heeft namelijk altijd effect. Zowel in degenen die zalig worden, als in degenen die verloren gaan. God komt tot Zijn doel met degenen die zalig worden, maar ook met degenen die verloren gaan. Ook waar men door God veroordeeld wordt, is dat tot eer van God.

2 Kr. 2: 14 En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en den reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen.

Alle plaatsen staat naast allen tijd. Het is dus altijd en overal, net als in Hand. 17.

Hand. 17: 30 God dan, de tijden der onwetendheid overzien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom, dat zij zich bekeren.

God verkondigt. Dat doet Hij aan alle mensen in alle plaatsen. Hoewel Paulus daar in Athene in z'n eentje het Evangelie verkondigde, zegt hij dat God dat doet. Alles wat God doet, doet Hij door de Heere Jezus Christus. Wij hebben Christus leren kennen als de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, naar de ordening van Melchizédek. De verantwoordelijkheid van zeker de Hogepriester is dat Zijn lippen de Woorden Gods bewaren. Dat wil zeggen: spreken, in de zin

van de waarheid, de hele waarheid en niets dan de waarheid. De priesters in het algemeen en de hogepriester in het bijzonder waren verantwoordelijk voor het bewaren van het Woord van God = bewaken en prediken.

Als Christus de Hogepriester is van het Nieuwe Verbond, dan is Hij dus verantwoordelijk voor de prediking van het Woord van God in onze tegenwoordige tijd. Wij kennen de uitdrukking dat Hij het Woord van God ís. Dat is een metafoor. Hij is dat niet letterlijk, maar je kunt dat zo zeggen, want waar Hij is, daar is het Woord van God. Waar dat Woord bediend wordt, daar is Hij de Dienaar. Waar dat Woord gesproken wordt, daar is Hij de Spreker en waar het Woord van God wordt uitgevoerd, daar is Hij de Uitvoerder. Uitvoerder = Ben = de Bouwer, de Zoon.

God maakt de reuk van Zijn kennis openbaar. Het gaat over Zijn kennis. Het gaat maar niet om een opvatting, een filosofie, over een eigen specifieke wereldbeschouwing, hoewel die er natuurlijk achtersteekt. Het gaat om kennis. Dat is een hard woord: kennis der waarheid. Je weet het of je weet het niet. Het is één van de twee. Dat is ook de prediking. Het is niet het overhalen van mensen om zich aan te sluiten bij de Heer, want dat betekent in de praktijk helemaal niets. Het gaat om de kennis van het Woord van God, om waarheid. Het Woord van God heet ook niet voor niets het Woord der waarheid. God spreekt en de mens zou daarnaar horen, zou dat Woord aanvaarden en zijn vertrouwen erop stellen. Het is de waarheid. Dat heeft niets met religie te maken. Het gaat om de kennis van Hem.

Reuk Zijner kennis. Reuk heeft uiteraard met ruiken te maken. Ruiken is het waarnemen van gas = geest. Reuk is het waarnemen van onzienlijke dingen, van ontastbare dingen, van geestelijke dingen. De kennis van het Woord van God bestaat natuurlijk uit geestelijke dingen. Die dingen kunnen niet gezien worden. Dat is dan ook de reden waarom het gepredikt wordt. Die geestelijke dingen zijn heel reëel, maar je kunt ze niet zien. Daarom moet je erover horen. Als je het met de ogen niet zien kunt, dan moeten de oren het horen. Het Licht kwam in de wereld en Johannes kwam tot een getuigenis om van het Licht te getuigen (Joh. 1: 7). Hij kwam praten over het Licht. Waarom? Omdat de mens blind was en het Licht niet kon zien. Dat gaat over geestelijke dingen. Die kun je niet zien en daar moet dus over gesproken worden. Als men dat waardeert, dan is die reuk een lieflijke reuk.

Er wordt kennis openbaar gemaakt, van geestelijke dingen. Als je niet naar het Woord van God wil luisteren, dan hou je dus ook daadwerkelijk niets meer over. Of, zoals een theoloog het zei: 'Wij weten zo weinig over God'. Wat een onzin. Hij heeft een boek geschreven met 1200 bladzijden informatie over Hem. Maar ja, als je dat niet accepteert, dan blijft er inderdaad weinig kennis over Hem over. Als je iets ergens over wilt weten, dan moet je je daarover

laten onderwijzen. Anders zul je er nooit iets over te weten komen. Je moet het wel checken en dat geldt zeker voor het Woord van God.

Heel de Schrift is van God ingegeven en heel de Bijbel is de Zelfopenbaring van de Godheid. De voortschrijdende Zelfopenbaring van de Godheid. Het gaat altijd over Hem. Als het niet over Zijn wezen en Zijn beleving gaat, dan gaat het toch in ieder geval over Zijn werken. De werken Gods worden in de Bijbel gesteld tegenover de werken van de mens, zodat het in de Bijbel ook vaak over de mens gaat en over zijn werken. In Rom. 3 staat dat er niemand is die goed doet. Allen zijn afgeweken en onnut geworden. Hun keel is een geopend graf. Waarom staat dat daar? Omdat daar de onrechtvaardigheid van de mens gezet wordt tegenover de rechtvaardigheid van God. De vraag waarom God nog steeds geen einde gemaakt heeft aan de onrechtvaardigheid van de mens, is opdat wij zouden leren wat de rechtvaardigheid Gods is. Het is niet zoals de zogenaamde rechtvaardigheid van de mens. Het gaat om het contrast. Als je rood goed wilt laten uitkomen, dan zet je er blauw naast. Een foto zonder contrast is mist, doorvloeien. Daar verdwaal je in.

Maar goed, in Rom. 3 wordt de rechtvaardigheid Gods gesteld tegenover de onrechtvaardigheid van de mens. Gaat het hoofdstuk nu over de onrechtvaardigheid van de mens, of over de Rechtvaardigheid Gods? Over de rechtvaardigheid Gods. Het lijkt erop dat het juist over de onrechtvaardigheid van de mens gaat, maar dat is het contrast. Daar gaat het om. Het gaat om de reuk van kennis van Christus, dat wij door het Woord Gods Hem leren kennen.

Efe. 1: 17      Opdat de God van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve den Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis;

Kennis van Hem. Over die kennis gaat het ook in 2 Kor. 2: 14. De reuk van Zijn kennis. Dat dat met Geest te maken heeft, moge duidelijk zijn. De overwinning bestaat eruit dat die kennis van Hem ook openbaar gemaakt wordt, waar Paulus ook is en in welke omstandigheden hij ook verkeert. Hij was weliswaar niet in Korinthe, maar ergens anders, maar daar zouden de Korinthiërs net zo goed blij mee moeten zijn.

15      Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan;

Het is een oud christelijk en ook evangelisch ideaal dat we een goede reuk van Christus zouden zijn; dat we goede christenen zouden zijn, vertegenwoordigers van Hem. Zodat anderen aan ons kunnen zien dat wij zulke goede christenen zijn, opdat die anderen ook tot geloof zouden komen en net zo netjes zullen gaan leven als al die goede christenen.

Het zou inderdaad mooi zijn als dat zo is en er is ook niets op tegen, maar het is niet Bijbels. Er zijn zat nette mensen die helemaal niet gelovig zijn. Dat zegt dus niets, terwijl er juist wat gezegd zou moeten worden. Je hoeft niet een net mens te zijn om het Evangelie te prediken of door te geven, hoewel het wel kan helpen. Elía was een mens van gelijke bewegingen als wij. Hij deugde dus kennelijk ook niet. Niettemin bad hij en het regende niet op de aarde, drie jaren en zes maanden (Jak. 5: 17). Hij werd door God gebruikt. Daar gaat het om.

Je hebt nette mensen en minder nette mensen. Er zijn ook heel veel mensen die zich uitgeven voor christen, maar ze kennen de Heer niet. Dat zegt dus allemaal niets.

Er staat: wij zijn Gode een goede reuk van Christus. Wie ontvangt die goede reuk? Niet de burens, maar God. Je moet begrijpen dat dit overeenkomt met Rom. 12: 1 en andere plaatsen, waar gezegd wordt dat wij onze lichamen zouden stellen tot levend, heilig en Gode welbehagelijk offer. Dat wil zeggen, tot een welriekende reuk, een welriekend offer, ontleend aan de beelden van de Levietische offers uit de Mozaïsche wet. Het gaat om de Heer. Wij zouden voor God een goede reuk zijn, want wij dienen God en niet de mensen. Als andere mensen die goede reuk ook ruiken, zou dat mooi zijn, maar dat is niet het doel, hoewel er niets op tegen is. Wij zouden echter trouw zijn aan God, onszelf offeren aan Hem als een welriekend offer.

Paulus zegt: 'Wij zijn voor God een goede reuk van Christus, in degenen die zalig worden en in degenen die verloren gaan'.

In degenen die zalig worden. Die worden als eerste genoemd. Per slot van rekening staat er ook niet in de Bijbel dat God wil dat alle mensen verloren gaan, maar wel dat Hij wil dat alle mensen zalig worden (2 Petr. 3: 9). Daarom wordt ook aan alle mensen alom gepredikt dat zij zich bekeren. Tot vandaag aan toe wordt er gepredikt dat dit toch niet de bedoeling is. Dan wordt er een bedekking over gedaan, want het is alleen voor de uitverkorenen, voor degenen die lid zijn van 'onze kerk'. De Bijbel zegt dat het voor iedereen is, maar dan komen degenen die geacht worden daarin te geloven en die zeggen dat het niet voor iedereen is. Zij willen het ook niet aan iedereen prediken. Aan wie dan wel? Nou ja, uit die gradaties ontstaan de verschillende kerkgenootschappen. Dat is natuurlijk eenvoudig gezegd, maar daar komt het ongeveer wel op neer.

God wil wel degelijk dat zondaren geoordeeld worden. Hij wil wel degelijk dat de goddelozen, degenen die Hem en Zijn Woord verwerpen, geoordeeld zullen worden, opdat zij niet meer zullen zijn. Men heeft in het algemeen wel een mening over God, ook zonder enige kennis van de Bijbel. De vraag die vaak gesteld wordt is dat als God een rechtvaardig God is, waarom Hij dan niets doet aan de onrechtvaardigheid in de wereld? Daar gaat Hij ook wat aan doen,

maar dat doet Hij op Zijn tijd. Nu verwijten sommigen Hem dat Hij dat niet doet en anderen verwijten Hem dat Hij dat wel gaat doen en zeggen: 'Dat kan toch niet waar zijn, want in de Bijbel staat immers dat God wil dat alle mensen zalig worden'. Inderdaad, God wil dat alle mensen zalig worden, maar de meeste mensen willen niet zalig worden. De reden daarvoor is dat het gratis is. Ze willen het verdienen en trots kunnen zijn op wat ze hebben ontvangen, of wat ze bezitten. Waar kun je trots op zijn, als je moet zeggen dat je het ook maar cadeau gekregen hebt? Waar is dan de roem? Zij is uitgesloten.

Wij zijn God een goede reuk van Christus, zowel in degenen die zalig worden, als in degenen die verloren gaan. Het is tot eer van God dat zondaren veroordeeld worden. Het is tot eer van God dat Farao en zijn legers omkwamen in de Schelfzee. Het is tot eer van God dat Israël in ballingschap werd weggevoerd, dat Jeruzalem meer dan eens verwoest werd. God houdt Zich aan Zijn Woord en is een rechtvaardig God. Het probleem is dus dat de prediking van het Woord van God ook vijandschap activeert, omdat men het Woord van God niet wil. De prediking van het Woord van God heeft soms ook tot resultaat dat mensen definitief verloren gaan, om de eenvoudige reden dat ze dat Woord afwijzen. Wij zouden het persoonlijk wel anders willen, maar dat is menselijk geredeneerd. Het is niet anders. Daarom, om der lieve vrede wil, doet men water bij de wijn. Dat kan echter geen positief effect hebben, integendeel.

16 Dezen wel een reuk des doods ten dode; maar genen een reuk des levens ten leven. En wie is tot deze dingen bekwaam?

Bij degenen die verloren gaan is het een lijkenlucht, maar voor degenen die zalig worden een reuk des levens ten leven. Dat is wat het Woord van God bewerkstelligt. Afgezien daarvan, de Bijbel spreekt over de Jongste Dag, waarbij de doden, wie zij ook waren, voor God zullen staan en daar geoordeeld worden. God zal dan inderdaad tot hen spreken en bij die gelegenheid wordt door het spreken van God de ongelovige definitief geoordeeld en in de poel des vuurs geworpen, maar de gelovigen zullen worden vrijgesproken, gerechtvaardigd en gaan de nieuwe schepping binnen. God is een rechtvaardig God. Hij spreekt vrij en veroordeelt dus ook, één van de twee. In Matth. 25 lezen we eveneens iets dergelijks, alleen gaat het daar niet over de Jongste Dag, maar over de wederkomst van Christus en de vestiging van het Koninkrijk van Christus op aarde. We noemen dat het oordeel over de volkeren, waarbij de volkeren verschijnen voor het aangezicht van de Koning. Ze worden daar in twee groepen verdeeld en daar vergeleken met schapen en bokken. Tot het ene deel wordt door de Koning gesproken en gezegd: 'Ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend'. Dat wordt tot religieuze mensen gezegd, die zelf gezegd hebben: 'In Uw Naam hebben wij zus en hebben wij zo...'. Dan zegt de Heer dat Hij daar niets van weet. Weg ermee! Het andere deel heeft Hem



gediend en wordt behouden. In feite gebeurt hetzelfde nu. Het Woord van God wordt gepredikt en er is een deel dat het aanneemt en een deel dat het verwerpt. Degenen die het aannemen ontvangen daarmee eeuwig leven en degenen die het afwijzen niet. Dat betekent dat ze per definitie verloren gaan. Als ze nog iets langer doorleven hebben ze theoretisch de kans om alsnog tot geloof te komen. Die kans wordt echter steeds kleiner. Niet alleen omdat de tijd die hen overig is in het vlees steeds korter wordt, maar ook door de verharding van het hart, die het gevolg is van de afwijzing. Zo leert de Bijbel dat ook.

Wie is tot deze dingen bekwaam? Deze uitdrukking is de samenvatting van de verzen 14 – 16. Deze verzen spreken over Paulus die overal en te allen tijd triomfeert in Christus, door wie het Woord Gods geopenbaard wordt in alle plaatsen, tot heerlijkheid en eer van God. De vraag is wie tot deze dingen bekwaam is. Er is discussie over het antwoord en zelfs over de vraag zelf. Er hoeft hier echter helemaal geen probleem te zijn. Het verhaal wordt hier wat langzaam verteld. Wie tot deze dingen bekwaam is, staat in 3: 5.

- 2 Kor. 3: 5     Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God.  
6     Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments,

Wie is bekwaam tot triomferen in alle plaatsen en te allen tijd? Degene die door God daartoe bekwaam gemaakt is uiteraard. Dat is een bekwaamheid uit God. Daarna kun je het op lager niveau lezen en vaststellen dat degenen die het Oude Verbond willen dienen per se onbekwaam zijn om een lieflijke reuk van Christus voor God te zijn. Het Oude Verbond is een bediening des doods en dus is het ook een reuk des doods. Het antwoord wordt dus nog even niet gegeven, maar verderop zegt Paulus dat zij daar in ieder geval door God toe bekwaam gemaakt zijn.

- 17     Want wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop, maar als uit oprechtheid, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus.

Wij die bekwaam zijn, wij die te allen tijde triomferen in Christus, wij die de kennis van Hem openbaar maken in alle plaatsen, wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop. Er zijn er dus die dat niet uit oprechtheid doen, die het ook niet doen uit God en het ook niet doen in het bewustzijn van de aanwezigheid van God Zelf. Zij spreken misschien wel het Woord van God, maar zij hebben andere bedoelingen. Dat is dus geen goede reuk voor God. Of er mensen door tot geloof komen? Misschien wel. Het zou best kunnen.

Wij dragen niet het Woord Gods te koop. Petrus schreef: 'Zij zullen van u een koopmanschap maken' (2 Petr. 2: 3). Ze zullen van u een bedrijf, een business maken. Dat is het ook in hoge mate. Het rijkste internationale bedrijf in de wereld is de rooms-katholieke kerk. Zo gaat dat met religie en zo is het ook altijd geweest. Lees maar eens over Egypte en de farao's en de priesters van de farao. Van wie het land was en wie het beheerde. Dat was in de praktijk toch in de hand van de priesters. De koning wordt immers geacht hogepriester te zijn en andersom. Dus in de naam van god diende men de koning. Het is religie die het land maakt tot wat het is en die ook de economie beheerst.

Het is weliswaar niet een on-Bijbelse gedachte dat het Woord Gods te koop gedragen wordt en dat de Gemeente Gods een bedrijf is, met winst- en verliesrekeningen en dergelijke, maar het lijkt erop dat deze woorden uit 2 Kor. 2: 17 ontleend zijn aan Jes. 1: 22.

Jes. 1: 22      Uw zilver is geworden tot schuim; en wijn is vermengd met water.

Schuim is in hoge mate hol. Men doet een scheutje water bij de wijn. Die praktijk is van alle eeuwen. En het zilver, het is weliswaar zilver, maar het is hol. Het lijkt zilver te zijn, maar dat is alleen de buitenkant. De binnenkant is niks, hol. Er hoeft niet noodzakelijk lucht in te zitten; het kan ook opgevuld zijn met een ander materiaal.

Uw wijn is vermengd met water. Water is heel wat goedkoper dan wijn. Het water dat ook in de wijn zit, wordt eveneens als wijn verkocht. Dat is een vervalsing en het is een vervalsing ter wille van de commercie.

Vermengd = mahal.

In de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, is het vertaald met 'kapeleuo'. Dat is precies het woord dat in 2 Kor. 2: 17 wordt gebruikt.

Als je het consequent vertaalt, dan staat er dus dat Paulus en de zijnen het Woord Gods niet vermengen met iets anders, om het beter in de handel te brengen en om er meer aan te verdienen.

Mahal. Mehoela = ik geloof er niets van. Het zal wel vermengd zijn; het zal wel mahal zijn. Het lijkt wat, maar het is vast geen zuivere koffie, wijn, of Woord van God.

Het gaat dus om versjacheren, verhandelen. Met het te koop dragen zou in zichzelf nog niet eens zoveel mis zijn, maar het gaat over verdunnen, aanpassen aan de mens. Er zijn genoeg theologen die zeggen dat ze de inhoud van de Bijbel aanpassen aan de tijd. Men blijft zich in de Bijbel verdiepen, maar dan vooral op zodanige wijze dat ze er in deze tegenwoordige moderne tijd iets mee kunnen. Het Woord van God is niet meer van deze tijd en dus wordt de Bijbel aangepast aan deze tijd. Daarmee bepalen de theologen in feite deze

tijd. Zij zijn die tijd. Als we ons daarentegen vasthouden aan de traditie, dan verandert de tijd überhaupt niet, zoals de Amish bijvoorbeeld doen, of de ultraorthodoxe Joden, met hun klederdracht van 300 jaar geleden, uit Polen. Zij leven in een museum. Sterker nog, zij zijn het museum.

Maar wij dragen niet het Woord Gods te koop. Wij vermengen het niet, wij verdunnen het niet, want het is ook niet voor de handel. Onze bediening is ook niet naar de mens toe, maar naar God toe. Naar Hem toe kun je het je niet permitteren water bij de wijn te doen. Wij mensen, die met aardse dingen bezig zijn, misschien wel met religieuze dingen, overleggen met elkaar en zeggen dat we beter niet dit kunnen zeggen en dit beter wel en hier zullen sommigen zich aan stoten en dit vinden ze te moeilijk. Dat kun je als mens allemaal doen en daar is misschien ook wel begrip voor op te brengen, maar bij de verkondiging van het Woord van God kun je dat soort overwegingen toch maar beter achterwege laten. Het is de bedoeling dat je de Heer dient en bij Hem kun je daar niet mee aankomen. Goed, je kunt erdoor in de problemen komen, maar het is oorlog en als je die niet aangaat, dan win je hem ook niet.

De uitdrukking ‘te koop dragen’, ook in het Grieks, als het een zelfstandig naamwoord is = een kramer, venter, sjacheraar, herbergier. Die laatste hoort misschien niet in het rijtje thuis, maar de herbergier is per definitie degene die water bij de wijn doet, dan wel bij de whisky, zodat er meer glazen uit één fles geschonken kunnen worden. Versjacheren is in dit verband wel een aardig woord. Het is wel handel, maar geen zuivere handel.

Het beeld van water en wijn halen we uit het woord ‘vermengen’ uit Jes. 1: 22. Dat lijkt hier wel degelijk op van toepassing, omdat we het verschijnsel kennen, dat wijn in de eerste plaats van water komt, zowel langs de normale weg, als ook via de wonderlijke weg. Water wordt in wijn veranderd, waarbij water een beeld is van het Woord van God en wijn een beeld van eeuwig leven. Men zou er in kunnen zien dat water in het algemeen een beeld is van het Woord van God. Dat is tot in de dagen van Paulus het Oude Testament. Dat water zou je niet met de wijn vermengen. Dat is ook het grootste probleem in de geschiedenis van het christendom, dat men altijd geneigd is geweest het Nieuwe Verbond met het Oude te vermengen. Men doet zo af aan de genade Gods, door die met wet te vermengen. In de Bijbel is het óf het één óf het ander. Die twee zijn elkaars tegengestelden. We zouden die dingen niet vermengen, of, om het met de woorden van Hebr. 2: 1 te zeggen, we zouden niet te eniger tijd doorvloeien. Het mengen namelijk van twee dingen die niet gemengd zouden moeten worden.

Dat het hier daarover gaat, blijkt wel, omdat het in het volgende hoofdstuk meteen gaat over het Nieuwe Testament tegenover het Oude. Je komt daar ook op via het beeld van wijn en water, maar je moet met dat beeld toch een beetje voorzichtig zijn.

## Hoofdstuk 3

### ***De uitnemendheid van het Nieuwe Testament boven het Oude***

- 2 Kor. 3: 1    Beginnen wij onszelven wederom *u* aan te prijzen? Of behoeven wij ook, gelijk sommigen, brieven van voorschrijving aan u, of *brieven* van voorschrijving van u?
- 2    Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle mensen;
- 3    Als die openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onzen dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vlezene tafelen des harten.
- 4    En zodanig een vertrouwen hebben wij door Christus bij God.
- 5    Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God;
- 6    Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.
- 7    En indien de bediening des doods in letteren *bestaande, en* in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest, alzo dat de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes niet konden sterk aanzien, om de heerlijkheid zijns aangezichts, die te niet gedaan zou worden.
- 8    Hoe zal niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?
- 9    Want indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is, veel meer is de bediening der rechtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid.
- 10    Want ook het verheerlijkte is niet verheerlijkt in dezen dele, ten aanzien van deze uitnemende heerlijkheid.
- 11    Want indien hetgeen te niet gedaan wordt, in heerlijkheid was, veel meer *is* hetgeen blijft, in heerlijkheid.
- 12    Dewijl wij dan zodanige hoop hebben, zo gebruiken wij vele vrijmoedigheid in het spreken;
- 13    En *doen niet* gelijk Mozes, *die* een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt.
- 14    Maar hun zinnen zijn verhard geworden; want tot op *den dag* van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus te niet gedaan wordt.
- 15    Maar tot den huidigen *dag* toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart.
- 16    Doch zo wanneer het tot den Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel weggenomen.

- 17 De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.
- 18 En wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren *als* in een spiegel aanschouwende (weerspiegelende), worden *naar* hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest.

2 Kor. 3: 1      Beginnen wij onszelven wederom *u* aan te prijzen? Of behoeven wij ook, gelijk sommigen, brieven van voorschrijving aan u, of *brieven* van voorschrijving van u?

Als commentaar op: 'Wie is bekwaam tot deze dingen?'. Toen bestond kennelijk al het verschijnsel dat men een brevet of attest van betrouwbaarheid moest hebben. Paulus zegt dat zij dat niet nodig hebben. Tegenwoordig zijn er genoeg die zeggen dat wij dat wel nodig hebben, omdat het bij de Korinthiërs ook gebruikelijk was. Het zou juist uit dit verband duidelijk moeten zijn dat dit ten onrechte is. Onze bekwaamheid is niet omdat mensen ons bekwaam achten en ons een brief van aanbeveling meegeven, maar onze bekwaamheid is uit God. Hebben wij dus zulke aanbevelingsbrieven, zulke geloofsbrieven, nodig, waarin staat aan wie wij trouw zijn en wie wij vertegenwoordigen? Nee, want onze bekwaamheid is uit God. 'Bovendien', zegt Paulus...

- 2      Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle mensen;

Als jullie willen weten of ik een dienaar van God ben, welnu, jullie zijn die brief. Jullie zijn het resultaat van mijn arbeid, van mijn Evangelieprediking in Korinthe.

- 3      Als die openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onzen dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vlezen tafelen des harten.

Hier schuift de apostel naar een hoger niveau. Hij vergelijkt het één en ander meteen met het Oude- en het Nieuwe Verbond. In het Oude Testament wordt al vermeld dat het Oude Verbond in stenen tafelen gegraveerd was en dus inderdaad met een griffel geschreven = in de Statenvertaling een griffie. God zou echter het Nieuwe Verbond in de harten der mensen schrijven. Dat is dus een geestelijke aangelegenheid.

- 4      En zodanig een vertrouwen hebben wij door Christus bij God.
- 5      Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God;

Paulus ontleent zijn autoriteit aan God Zelf en anderzijds aan de resultaten van zijn arbeid. Aan de wijze waarop God zijn arbeid gezegend heeft en dus ook aan de wijze waarop de Gemeente te Korinthe tot stand gekomen is, namelijk door de bediening van Paulus. Als de Gemeente te Korinthe ontstaan is door zijn arbeid, dan heeft hij de verantwoordelijkheid, maar ook het recht om zich met die Gemeente te bemoeien en dus onder andere deze brieven te schrijven. Dit is steeds de achtergrond van deze beide Korinthebrieven. Het komt steeds weer terug.

Zijn bekwaamheid is uit God. Dat wil niet zeggen dat hij niet spreekt naar wat in zijn hart is, maar dat wat in zijn hart is er door God ingeschreven is. Dat is de werkelijke oorsprong. Zo is het in onze dagen nog steeds. Natuurlijk, je kunt woorden uit je hart spreken, maar dat zegt op zichzelf niets, want van de valse profeten uit het Oude Testament wordt gezegd dat zij valse profeten waren, omdat zij uit hun hart spraken. Dat wil zeggen, uit hun eigen hart. Het gaat er uiteraard om dat het uit God zou zijn. Wat uit God komt, wordt in het hart geplaatst en via het hart wordt het dan weer gesproken.

- 6 Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.

God heeft ons bekwaam gemaakt tot dienaren van het Nieuwe Verbond en dus niet van het Oude Verbond. Dat wordt hierna benadrukt.

Niet dienaren van de letter. Dat is uiteraard de letter van de stenen tafelen, de gegraveerde letter, of eventueel de letter met inkt geschreven, als verwijzing naar de geschreven boeken van het Oude Testament en waarschijnlijk ook naar de geschreven Joodse traditie.

God heeft ons bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond des Geestes (tafelen des harten, uit vers 3). Als je de tekstverwijzingen leest die onder vers 3 staan, dan zul je zien dat daar gesproken wordt over stenen tafelen, maar ook over een nieuwe Geest in het binnenste van de mens. Hart en geest overlappen elkaar. Beide woorden kunnen de aanduiding zijn van wat in de mens is.

Dienaren, geen heersers. Geen kerkvorsten, geen bazen.

Dienaren = diakonos = diakenen.

De letter = het Oude Verbond;

De Geest = het Nieuwe Verbond.

Ook in Gal. 4 worden het Oude- en Nieuwe Verbond aan de hand van oudtestamentische symboliek tegenover elkaar gesteld. Hier gaat het ook over symboliek, namelijk over de wet die in stenen tafelen gegraveerd was. Stenen tafelen die men als een stenen last moest dragen. Die men kapot heeft laten vallen, zoals Mozes demonstreerde toen hij van de berg afkwam en de twee

stenen tafelen kapot gooide, waarmee aangeduid werd dat het Oude Verbond eens zou komen te vervallen. Mozes was een profeet en als één van z'n profetische handelingen smeed hij de twee stenen tafelen kapot. Maar ook symboliek in de bedekking die Mozes op zijn aangezicht legde. Symboliek is een veel makkelijker methode dan leerstellig de dingen uitleggen. Dat is veel theoretischer en daar kun je je dus veel moeilijker iets bij voorstellen en het verschil tussen Oude- en Nieuwe Verbond uiteenzetten.

Gal. 4: 21 Zegt mij, gij, die onder de wet wilt zijn, hoort gij de wet niet?

Implicerend dat zij geacht werden die wet te begrijpen. Wat zouden ze dan moeten begrijpen? Bijvoorbeeld de symboliek in Genesis.

- 22 Want er is geschreven, dat Abraham twee zonen had, een uit de dienstmaagd, en een uit de vrije.
- 23 Maar gene, die uit de dienstmaagd was, is naar het vlees geboren geweest; doch deze, die uit de vrije was, door de belofte;
- 24 Hetwelk dingen zijn, die andere beduiding hebben; want deze zijn de twee verbonden; het ene van den berg Sinaï, tot dienstbaarheid barende, hetwelk is Agar;
- 25 Want dit, *namelijk* Agar, is Sinaï, een berg in Arabië, en komt overeen met Jeruzalem, dat nu is, en dienstbaar is met haar kinderen.
- 26 Maar Jeruzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is ons aller moeder.
- 27 Want er is geschreven: Wees vrolijk, gij onvruchtbare, die niet baart, breek uit en roep, gij, die geen barensgedachte hebt, want de kinderen der eenzame zijn veel meer, dan dergene, die den man heeft.
- 28 Maar wij, broeders, zijn kinderen der belofte, als Izak was.
- 29 Doch gelijkerwijs toen, die naar het vlees geboren was, vervolgte dengene, die naar den Geest *geboren was*, alsoo ook nu.
- 30 Maar wat zegt de Schrift? Werp de dienstmaagd uit en haar zoon; want de zoon der dienstmaagd zal geenszins erven met den zoon der vrije.
- 31 Zo dan, broeders, wij zijn niet kinderen der dienstmaagd, maar der vrije.

De dienstmaagd en de vrije zijn een beeld van respectievelijk het Oude- en het Nieuwe Verbond. En dan zegt iemand: 'Maar dit is symboliek en daar moet je heel voorzichtig mee wezen'. Dat is ook zo, maar dit is ook het Woord van God. Daar moet je altijd voorzichtig mee wezen. Niettemin staat hier dat degenen die onder de wet leefden geacht werden deze dingen te begrijpen. Zo moeilijk is het ook niet.

Bijvoorbeeld: De appel valt niet ver van de boom. Dan zeg je: ‘Dat is symboliek en daar moet je voorzichtig mee wezen’. Dat is ook zo, maar iedereen weet wat het betekent. De appel wordt door de boom voortgebracht. Hij valt van de boom en wordt zelfstandig en onafhankelijk van de boom, maar hij ligt er vlak in de buurt. Als Abraham, de erfgenaam van de eerstgeboortezegen, twee zonen heeft, dan is de vraag wie van de twee zonen zal erven. Die uit de dienstmaagd niet, maar die uit de vrije wel. Met andere woorden, als je onder de wet leeft als slaaf der wet, dan erf je niet, want de beloften worden vervuld aan de vrije. Voor zover er beloften aan Israël in het algemeen gedaan zijn, zal men dus eerst verlost moeten worden van het Oude Verbond der wet, want eerder zullen zij niet erven. De Messiaanse beloften zullen inderdaad aan Israël vervuld worden, maar zolang zij zich onder de wet plaatsen en dus niet onder het Nieuwe Verbond, zullen deze beloften aan hen niet vervuld worden. Degenen die ondanks alles vast willen houden aan het Oude Verbond en het Nieuwe Verbond verwerpen, zullen dus als de beloften onder het Nieuwe Verbond vervuld worden gedood worden. Er zit niets anders op. Dat staat ook zwart op wit in de Bijbel, maar ook zonder die uitspraken zwart op wit moet deze symboliek duidelijk genoeg zijn.

Je schrijft gewoon alles wat voor de wet staat aan de linkerkant op een papier en alles wat voor het Nieuwe Verbond staat in een rijtje onder elkaar op de rechterkant van dat papier.

<b>Wet</b>	<b>Nieuwe Verbond</b>
Dienstmaagd	vrije
Ismaël	Izak
Hagar	Sarah
Naar het vlees geboren	door de beloften geboren

Die dingen hebben andere beduiding. Niet waaraan ik een andere betekenis kan geven of geef. Die dingen hebben andere beduiding. Je moet dus studeren om te begrijpen wat die duiding is, maar ze hebben die duiding.

Deze twee zijn namelijk de twee verbonden. Het ene van de berg Sinaï (linker rijtje), tot dienstbaarheid (linker rijtje).

Hagar = Sinaï = het Oude Verbond.

Sinaï, een berg in Arabië = linker rijtje.

Arabië = slavernij. Tussen haakjes: de islam. Dat staat er niet bij, maar op die gedachte kun je wel komen.

Jeruzalem dat nu is

Jeruzalem dat boven is

Het is niet alleen symboliek uit Genesis, maar ook uit Jes. 54. Het is symboliek, maar het staat er, opdat wij het zouden begrijpen, ook al wordt het niet uitgelegd. Het moet zonder meer duidelijk zijn. Het wordt ontleend aan Sarah,



de eenzame, bij wie geen conceptie, geen bevruchting plaatsvond. Niettemin zouden de kinderen van haar meer zijn dan de kinderen van Hagar. Natuurlijk, deze zal ook groot worden, nochtans zal Izak groter worden dan hij. De meerdere zal de mindere dienen. De één wordt tot volken en de ander tot een menigte van volken. Of je het nu hebt over Izak en Ismaël, Jakob en Ezau, of Manasse en Efraïm, dat doet er niet toe. Het wordt vele malen herhaald en het gaat over een algemeen beginsel.

Zo'n soort uiteenzetting vinden we dus ook in 2 Kor. 3, namelijk de stenen tafelen tegenover de vlezen tafelen des harten. Daarna het Nieuwe Testament tegenover het Oude Testament; daarna de letter tegenover de Geest. Daarna het doden tegenover het levend maken. De letter doodt, de Geest maakt levend. Daarna...

- 7 En indien de bediening des doods in letteren *bestaande, en* in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest, alzo dat de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes niet konden sterk aanzien, om de heerlijkheid zijns aangezicht, die te niet gedaan zou worden.

De bediening des doods = de hele dienst onder het Oude Verbond, wat overeenkomt met de boom der kennis des goeds en des kwaads. Dat vind je al op de eerste bladzijde van de Bijbel. Men zou van de ene boom eten en niet van de andere. Als je de wet dient, dan dien je de dood. Door de wet is kennis der zonde en door de zonde is de dood.

Het Oude Verbond was in heerlijkheid, net zoals Ismaël tot vele volkeren zou worden. Het Oude Verbond wordt voorgesteld door licht en ging ook gepaard met licht. Zelfs letterlijk. De Israëlieten konden Mozes daardoor niet sterk aanzien. Op gelijke wijze kunnen wij de zon niet sterk aanzien, omdat die ons zou verblinden. Het Oude Verbond was weliswaar in heerlijkheid, maar zou tenietgedaan worden. Om twee redenen, namelijk het zou een keer uitgewerkt raken en aan de andere kant zou er een bedekking overheen gelegd worden. Daar wordt hier in deze verzen naar verwezen.

In Exo. 34 moest Mozes, nadat hij de stenen tafelen kapot had laten vallen, nieuwe stenen tafelen ophalen. Op die tafelen stond weliswaar ook de wet, maar symbolisch zijn ze de uitbeelding van het Nieuwe Verbond. Het was de tweede set, nadat de eerste gebroken waren. Je denkt dan meteen aan Jer. 31.

- Jer. 31: 31 Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken;
- 32 Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaders gemaakt heb, ten dage als Ik hun hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk Mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel Ik hen getrouwd had, spreekt de HEERE;

- 33 Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.

Dat is precies wat Mozes demonstreerde in het kapotsnijten van de stenen tafelen. Toen zei de Heer tot Mozes...

Exo. 34: 1 Houw u twee stenen tafelen. Gelijk de eerste waren, zo zal Ik op de tafelen schrijven dezelfde woorden, die op de eerste tafelen geweest zijn, die gij gebroken hebt.

Die nieuwe Tafelen moesten wel in een kist opgeborgen worden, van hout, met goud overtrokken, in de tabernakel.

- Exo. 34: 29 En het geschiedde, toen Mozes van den berg Sinaï afgang (de twee tafelen der getuigenis nu waren in de hand van Mozes, als hij van den berg afgang), zo wist Mozes niet, dat het vel zijns aangezichts glinsterde, toen Hij met hem sprak.
- 30 Als nu Aäron en al de kinderen Israëls Mozes aanzagen, ziet, zo glinsterde het vel zijns aangezichts; daarom vreesden zij tot hem toe te treden.

Mozes had een lichtgevende gedaante, zoals de gedaante van de Heer Zelf nogal eens wordt voorgesteld, zeker als het gaat om Christus, de Verheerlijkte. Dan is het altijd een lichtgevende gedaante.

- 31 Toen riep Mozes hen; en Aäron, en al de oversten in de vergadering keerden weder tot hem; en Mozes sprak tot hen.
- 32 En daarna traden al de kinderen Israëls toe; en hij gebood hun al wat de HEERE tot hem gesproken had op den berg Sinaï.
- 33 Alzo eindigde Mozes met hen te spreken, en hij had een deksel op zijn aangezicht gelegd.
- 34 Doch als Mozes voor het aangezicht des HEEREN kwam, om met Hem te spreken, zo nam hij het deksel af, totdat hij uitging; en nadat hij uitgegaan was, zo sprak hij tot de kinderen Israël, wat hem geboden was.
- 35 Zo zagen dan de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes, dat het vel van het aangezicht van Mozes glinsterde; derhalve deed Mozes het deksel weder op zijn aangezicht, totdat hij inging om met de Heer te spreken.

De heerlijkheid des Heeren weerspiegelde via het aangezicht van Mozes.

Glinsteren = koren of keren = ons woord hoorn. Er bestaat zelfs een muziekinstrument met de naam korhoorn(?) = dubbel, want een kor is een hoorn.

Een hoorn staat voor heerlijkheid, maar ook voor heerschappij. Een hoorn staat ook voor macht, voor koningschap. Zeven hoornen zijn zeven koningen, dan wel zeven koninkrijken. Het wereldberoemde beeld van Mozes, gemaakt door Michelangelo, heeft twee hoorntjes op zijn hoofd. Glans kun je moeilijk 'uitbeeldhouwen' en dus neem je de andere betekenis van het woord en dan krijg je hoorns.

(Noot: voor wat het waard is, onderstaande overgenomen van internet:

*Het meest wonderlijke van Michelangelo's Mozes is echter dat hij hoorntjes draagt. Dit is geen eigen interpretatie van Michelangelo, maar het resultaat van een vertaalfout. Toen Aquila Ponticus de Thora voor het eerst in het Grieks vertaalde, las hij het woord 'karan', dat lichtstraal betekent, als 'keren', hoorn. Toen Hiëronymus de Griekse tekst naar het Latijn omzette, zag hij deze fout over het hoofd.*

*Het ontstane misverstand werd bovendien nog versterkt door de manier van optekenen in oude manuscripten. Vanwege de indeling in kolommen werd tekst vaak ingekort. Letters werden weggelaten, hetgeen werd aangegeven met een streepje boven de overgebleven letters. Het feit dat 'coronatus' (gekroond) werd begrepen als 'cornutus' (met hoorntjes) verklaart waarom de fout nooit ontdekt is en Mozes regelmatig met hoorntjes werd afgebeeld, in plaats van met een stralenkrans.)*

Niettemin, het gaat om heerlijkheid, om macht en daarmee om heerschappij. Mozes' gelaat glansde, drukte heerlijkheid, licht uit. Het gaat om het licht van het Nieuwe Verbond, dat onder het Oude Verbond nog bedekt is, of bedekt wordt, wat uitgedrukt wordt door de bedekking op het aangezicht van Mozes. Is dit typologie of niet en onder welke regels vallen dit soort verklaringen? Je moet leren dat er ook anders gecommuniceerd wordt dan alleen in lettertjes. Zelfs gewone woorden veranderen van betekenis als ze in een andere context gebruikt worden. Woorden krijgen hun betekenis mee, ook vanuit de achtergrond en omstandigheden. Vandaar dat toneelspel gespeeld wordt tegen een decor. De wijze van belichting, uitlichting, verlichting, speelt ook nog een rol van betekenis. Al die zaken dragen bij aan het overbrengen van een bepaald idee.

Het idee blijft hier natuurlijk dat het Oude Testament gekenmerkt wordt door een bedekking, maar het Nieuwe Testament niet. Daarom moet je toch dat licht leren zien. Je moet je accommoderen, je aanpassen aan die hoeveelheid licht. Hoe meer licht, hoe scherper het beeld. Hoe meer licht, hoe kleiner het diafragma en hoe kleiner het diafragma, hoe scherper het beeld en hoe groter

de scherptediepte. Met meer licht zie je scherper. Als dat licht je verblindt, wacht dan maar even en wen er maar aan.

- 7 En indien de bediening des doods in letteren *bestaande, en* in stenen ingedrukt, in heerlijkheid is geweest, alzo dat de kinderen Israëls het aangezicht van Mozes niet konden sterk aanzien, om de heerlijkheid zijns aangezichts, die te niet gedaan zou worden.
- 8 Hoe zal niet veel meer de bediening des Geestes in heerlijkheid zijn?

De heerlijkheid van het Nieuwe Verbond overtreft verre de heerlijkheid van het Oude Verbond. De zegeningen van Jakob overtreffen die van Ezau, zodanig dat Ezau weliswaar een zegen ontving, maar hij haatte zijn broer Jakob om de zegening die hij had ontvangen, want die hield in dat Ezau ondergeschikt zou zijn aan Jakob. Hoewel Ezau gezegend werd, was hij toch jaloers. Denk ook aan Kaïn en Abel, helemaal voorin de Bijbel; dat is precies hetzelfde verhaal.

Maar hoezo was de wet dan in heerlijkheid? De wet had zoveel heerlijkheid dat het volk Israël het aangezicht van Mozes maar voor heel eventjes aan kon zien. Het aangezicht van Mozes glinsterde. Het aangezicht van Mozes had van de Heer licht ontvangen. Zijn aangezicht straalde zo heftig, dat het pijn deed aan de ogen van de toeschouwers. Toen vroegen ze hem om een bedekking op zijn aangezicht te leggen. Dat deed hij dan ook. Niettemin, het is de uitbeelding van heerlijkheid. De bedekking daarover is een uitbeelding van de wet. De bedekking van het hoofd is de uitbeelding van de macht waaronder men staat en dus onder de macht van de wet. Vandaar dat wij met ongedekten aangezichte de Heer zouden aanschouwen en de bedekking zouden verwerpen.

- 9 Want indien de bediening der verdoemenis heerlijkheid geweest is, veel meer is de bediening der rechtvaardigheid overvloedig in heerlijkheid.

De bediening des doods (vs. 7) en nu de bediening der verdoemenis. Daar staat tegenover de bediening der rechtvaardigheid, het Nieuwe Verbond.

- 10 Want ook het verheerlijkte is niet verheerlijkt in dezen dele, ten aanzien van deze uitnemende heerlijkheid.

Het verheerlijkte is hier weer het Oude Verbond. Het Oude verbond is in zeker opzicht helemaal niet heerlijk, wanneer je het vergelijkt met de uitnemende heerlijkheid van het Nieuwe Verbond. Als de spotlights aangaan, kun je je zaklamp wel uitdoen, want daar heb je dan niets meer aan. Die geeft

verhoudingsgewijs dan helemaal geen licht meer. Het Oude Verbond heeft in vergelijking met het Nieuwe Verbond geen heerlijkheid.

- 11 Want indien hetgeen te niet gedaan wordt, in heerlijkheid was, veel meer *is* hetgeen blijft, in heerlijkheid.

Hoe heerlijk het Oude Verbond ook was, het zou tenietgedaan worden. Hoeveel licht het ook gaf, het licht zou een keer uitgaan. Hetgeen blijft is dus sowieso heerlijker. In meerdere opzichten is de heerlijkheid van het Oude Verbond dus te verwaarlozen tegenover de uitnemende heerlijkheid van het Nieuwe Verbond. Dat Nieuwe Verbond is de prediking, niet het Oude. Hoe kun je, na het lezen van dit Schriftgedeelte op het idee komen om het Oude- en het Nieuwe Verbond met elkaar te vermengen? Om wet vast te houden onder het Nieuwe Verbond? Hoe kun je dan nog onder de wet gaan leven, zoals de verbondstheologie leert? Ook in Evangelische kring, waar men in het algemeen überhaupt geen theologie heeft, ook daar is men geneigd wet en genade door elkaar te mengen. Wat meng je dan? De gedachte daaraan alleen al is absurd. Dat zijn twee dingen die elkaar absoluut niet verdragen. Bovendien, door de rijkdom van Gods genade betekent wet helemaal niets meer. Als het volop dag is en dan je zaklamp aandoen, dat slaat nergens op. Wij leven in het licht van het Nieuwe Verbond. Die zaklamp heeft daarin niets 'te zoeken'. Gesteld, er zijn wetten onder het Nieuwe Verbond, maar als daar geen sancties op staan, doordat wij leven uit de rijkdom van Gods genade, wat zou zo'n wet dan moeten? Die wet heeft dan toch totaal geen kracht! Je kunt wel vinden dat de mens dat nodig heeft, maar dat is filosofie. De Bijbel zegt dat dit niet is wat de mens nodig heeft, maar wat kinderen nodig hebben. Volgens Midas Dekkers zijn kinderen echter geen mensen, maar larven. Zij moeten nog mensen worden. Het licht van het Nieuwe Verbond is meer en blijft ook langer. Het Oude Verbond is weinig licht en het gaat uit.

- 12 Dewijl wij dan zodanige hoop hebben, zo gebruiken wij vele vrijmoedigheid in het spreken;

Wij hebben een blijvende hoop. Dat is een geweldige boodschap. Daarom hebben wij vele vrijmoedigheid in het spreken. Dat doet Paulus dan ook. Dat is van zijn kant de verklaring voor zijn spreken en voor zijn wijze van spreken. De Korinthiërs wilden daar niets van horen. Zij luisterden liever naar filosofie, maar daarin wordt juist wet ontwikkeld. Leefregels, waar men zich dan al of niet aan hield. Daar kon je dan weer over strijden en rechtszaken over voeren. Men leze de 1<sup>e</sup> Korinthebrief! De Korinthiërs waren bepaald niet ontvankelijk voor deze dingen van het Nieuwe Verbond.

Vrijmoedigheid wordt ook in de brief aan de Hebreeën gebruikt: het ingaan op een verse en levende weg, waardoor men met vrijmoedigheid zou naderen tot de troon der genade. Daar mag dan moed voor nodig zijn, maar men zou dat doen. De brief aan de Hebreeën gaat over het Nieuwe Verbond en de heerlijkheid daarvan. De verheerlijkte Christus, Jezus, met eer en heerlijkheid gekroond, heeft Zichzelf niet verheerlijkt om Hogepriester te zijn, maar Degene Die tot Hem gezegd heeft: 'Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek' (Hebr. 5: 5).

- 13 En *doen niet* gelijk Mozes, *die* een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt.

Mozes legde een deksel op zijn aangezicht. Paulus zegt dat dit niet is wat wij doen. Wij gebruiken vrijmoedigheid. Weg met die bedekking!

Mozes heeft op de Sinai het één en ander gezien, in de brede betekenis van de term. Hij heeft het één en ander waargenomen. Hebr. 8 zegt dat de inzettingen, de rechten van dienst van het Oude Verbond, de inzettingen van het Nieuwe Verbond dienen. De dingen van het Oude Verbond dienen om de dingen van het Nieuwe Verbond vast te leggen, te illustreren en wellicht ook te communiceren, door te geven. Over het priesterschap en de tabernakel staat heel concreet: 'Welke het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen dienen'. Zij dienen tot voorbeeld en schaduw. Schaduw is eigenlijk duisternis, maar als er geen licht is, heb je ook geen schaduw. Schaduw = voorafschaduw, van hemelse dingen.

Hebr. 8: 5 Welke het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen dienen, gelijk Mozes door Goddelijke aanspraak vermaand was, als hij den tabernakel volmaken zou; Want zie, zegt Hij, dat gij het alles maakt naar de afbeelding, die u op den berg getoond is.

Mozes zou de tabernakel maken, onder verwijzing naar Exo. 25. Mozes moest de tabernakel maken naar een voorbeeld dat hij gezien had. Wat heeft Mozes dan op de berg gezien? Je mag dan als oppervlakkig westerling denken dat hij een maquette gezien heeft en daarna in het groot gekopieerd. Zo ligt het waarschijnlijk niet. Hij heeft de geestelijke waarheden gezien die thuishoren onder het Nieuwe Verbond. Daarna heeft hij een tabernakel gebouwd, waarin die geestelijke waarden, dan wel waarheden, vorm werden gegeven. Zoiets heet beeldende kunst, waarbij overigens nogal abstracte zaken in vormen worden uitgedrukt. Daarmee is meteen een antwoord gegeven op de vraag waarom die twee andere mannen, Bazáleël en Ahóliab, door de Geest van God onderwezen moesten worden in, niet timmeren en figuurzagen, maar

in hoe je bepaalde zaken vorm geeft en waarom die vorm en die materialen gekozen moesten worden.

Mozes is op de berg geweest waar later ook Paulus geweest is (2 Kor. 12), die daar onuitsprekelijke dingen gezien heeft. Zeer waarschijnlijk heeft Elía op diezelfde berg dezelfde dingen gezien. Dat zijn waarschijnlijk dezelfde dingen die Mozes op de berg gezien had, maar niet de maquette van de tabernakel. De tabernakel was de echte maquette en is de uitbeelding van hogere dingen. Voorbeeld, beeld, typos, type, werkt naar twee kanten. Het één is een type van het andere en het andere is een type van het één. Of de hemelse dingen nu het voorbeeld zijn van de tabernakel, of de tabernakel van de hemelse dingen, maakt geen verschil. Ze zijn een type van elkaar. Als je het woord type wil versterken, dan noem je het antitype, maar de betekenis blijft gelijk. De vertalers vertalen het dan met tegenbeeld, maar een tegenbeeld, of beeld of voorbeeld is in alle gevallen hetzelfde.

Waar het om gaat is dat Mozes daar de kenmerken en waarheden van het Nieuwe Verbond heeft gezien. Toen hij van de berg afkwam zei de Heer tot hem: 'Zie dat gij het alles maakt naar het voorbeeld dat u op de berg getoond is'. De Heer zei niet tegen hem: 'Zie dat je alles doorvertelt wat je allemaal gezien hebt'. Hij mocht er niet over spreken, maar moest die dingen vastleggen in beelden, in de materie. De wet is daarom beeldendienst, ook al kent de wet geen heiligenbeelden of iets dergelijks, maar daarom is het wel beeldendienst. Ze zijn weliswaar niet de uitbeelding van hoe God eruitziet, maar van hoe God handelt. Het zijn afgietsels.

Een type is een afdruk en de afdruk is een type van het origineel en het origineel is daarna weer een type van de afdruk. Soms omgekeerd, gespiegeld, zodat ons de gelijkenis niet meteen opvalt, maar het bestaat allemaal. Het gaat om de herhaling van een thema. In de muziek gebeurt dat ook. Dat heet een motief en komt steeds weer terug. Soms omgekeerd, soms op z'n kop. Als je helemaal geen verbeeldingskracht meer hebt, dan maak je fuga's. Dan neem je een regel en keert die om en zet hem onder de andere regel. De één speelt de regel van voor naar achteren en de ander van achteren naar voren: dat heet een fuga. Dat is ook een erkende methode in de beeldende kunst. Je herhaalt dingen, je maakt dingen symmetrisch, je keert dingen om enzovoort.

Hoe dan ook, Mozes had het één en ander gezien, maar mocht er niet over spreken. Elía moet ook het één en ander gezien hebben, maar zelfs dat lees je niet. Wat moet die man eigenlijk op de berg Horeb? Hij werd daar naartoe gestuurd. Het enige wat je erover leest is dat de Heer daar aan Hem verscheen, waarbij er een zachte stilte viel. Waarom op die plek? Hij kreeg daar de opdracht om een koning te zalven. Wat heeft hij daar gezien en wat heeft dat met zijn opdracht te maken? Daar wordt niet over gesproken. Je blijft

dus met je vragen zitten. Die dingen zijn daar bedekt. Het was niet de bedoeling dat ze geopenbaard zouden worden, maar ze waren er wel. Eén van de aardige dingen van het Nieuwe Testament is, dat wij zoeken naar de betekenis van al die vormendienst onder het Oude Verbond. Dat ze een bepaalde betekenis hebben wordt ons onder andere hier in de brief aan de Hebreëen uitdrukkelijk geleerd. Over hoe het allemaal zit krijgen we alleen maar een paar hints en daar blijft het dan ook bij. Toch moet dat voor ons voldoende zijn.

Mozes mocht er dus niet over spreken. Hij moest het alleen vorm geven. Daarna kwam Paulus. Ook hij heeft op die berg het één en ander gezien en het was hem niet geoorloofd die dingen uit te spreken. Dat is gek genoeg één van de meest verwarrende teksten in het Nieuwe Testament. Hoezo mocht hij dat niet uitspreken? Als je de lijn in de 2<sup>e</sup> Korinthebrief volgt, dan wordt duidelijk dat hij het van de Korinthiërs niet uit mocht spreken, want zij wilden het niet horen. Paulus beklagt zichzelf. Hij wil erover spreken maar de Korinthiërs willen het niet horen. Het zijn heerlijke dingen, uitnemend heerlijker dan de dingen van het Oude Verbond.

Hier in 2 Kor. 3 zegt hij dat hij in het spreken vele vrijmoedigheid gebruikt en dat hij geen bedekking over zijn woorden doet. Hij maakt met vrijmoedigheid deze dingen openbaar, maar de Korinthiërs stellen dat niet op prijs. Genade is voor de oude mens een onmogelijkheid. Die kan niet door genade beheerst worden. Daar is wat anders voor nodig, namelijk eeuwig leven, leven met in zichzelf andere eigenschappen. Dat is volmaakt leven, het leven van Christus. Dat leven maakt het mogelijk dat genade heerst. Dat maakt het mogelijk dat die bedekking van het Oude Verbond weggenomen wordt.

- 13 En *doen niet* gelijk Mozes, *die* een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt.

Zij zagen dus ook niet dat die heerlijkheid verdween. Degenen die onder de wet leven beseffen niet dat die wet beëindigd zal/zou worden. Dat is ook de strik en val van het Jodendom. Men houdt vast aan de wet, maar als zij werkelijk de wet zouden kennen, dan zouden ze ook weten dat die beëindigd zou worden en dat de beloofde grote zegeningen, gerelateerd aan de komst en het werk van de Messias, de beëindiging van de wet betekent en daarmee dus ook van de Joodse wet en daarmee de beëindiging van het Jodendom, in de religieuze betekenis van de term. Dat staat letterlijk in Jer. 31, wat we hierboven net gelezen hebben. Daar kan geen twijfel over bestaan. Om maar niet te spreken van al die andere uitspraken waarin de beëindiging van het Oude Verbond wordt aangekondigd, of die plaatsen waarin de komst van de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek wordt aangekondigd. Paulus parafraseert die Schriftplaatsen en zegt dat als zo iemand komt, dit het einde



betekent van het Oude Verbond. Dat betekent het einde van het Levietische priesterschap, naar de ordening van Aäron, maar omdat dat priesterschap inherent is aan de heerschappij van de wet, geschiedt er dus, als die Priester naar de ordening van Melchizédek komt, noodzakelijkerwijs verandering van het Verbond (Hebr. 7: 12). Men ziet dat niet en daarom heeft men in onze dagen, ook in het christendom, de grootste moeite met de brief aan de Hebreëën. Immers, als er zo'n Hogepriester van het Nieuwe Verbond is, dan betekent dit het einde van het Oude Verbond. Ze weten niet wat ze daarmee aan moeten. Zij moeten net als Paulus helemaal opnieuw beginnen en opnieuw hun huiswerk maken.

- 14 Maar hun zinnen zijn verhard geworden; want tot op *den dag* van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus te niet gedaan wordt.

Het begrip bedekking wordt nu op allerlei andere manieren toegepast. Zo werkt dat nu eenmaal.

Hun zinnen zijn verhard geworden, hun zintuigen. Het gaat niet zozeer om de zintuigen zelf, maar om de verwerking van wat men waarneemt.

Hun zin = hun denken. Hun zin is in hoge mate de verwerking van wat hun zintuigen waarnemen. Je neemt informatie op via tuigen, werktuigen, die gebruikt worden. Zij zien wel; het tuig werkt, maar merken niet. Zij horen wel, maar zij verstaan niet (Jes. 6: 10; Ezech. 12: 2; Matt. 13: 11; Mark. 4: 12; Luk. 8: 10; Joh. 12: 40; Hand. 28: 26; Rom. 11: 8).

Hun zinnen zijn verhard. Hard betekent ook moeilijk. Iemand die hardhorend is, hoort moeilijk. Iemand die hardleers is, leert niet snel, die leert hard, moeilijk. Hard rijden wil niet zeggen dat het snel gaat, maar dat het moeilijk gaat. Hun zinnen zijn verhard geworden; die werken niet meer.

Hetzelfde deksel dat over het gelaat van Mozes lag, ligt nu over de zintuigen van wat hier Israël genoemd wordt, dan wel dat deksel ligt over hun Bijbel. Verharding is soms ook eelt. Je kunt eelt op je hart hebben of eelt op je ziel. Het maakt ze ongevoelig.

Hun zinnen zijn verhard geworden, want tot op vandaag blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus tenietgedaan wordt. Let op, er staat niet: hetwelk door Christus tenietgedaan zal worden. Dat is wel zo, maar dat staat er niet. De eenvoudige gedachte is dat als men komt tot aanvaarding van Jezus als de Christus, dan verdwijnt daarna de bedekking. Niet andersom. Vandaar dat de prediking in Handelingen een prediking is waar in de eerste plaats aan de Joden gepredikt werd. Met name Paulus opent hen de Schriften en legt uit aan de hand van de Schriften Wie de Christus is en toont dan aan dat al die dingen toepasbaar zijn op Jezus van Nazareth. Hij demonstreert zo dat de Christus Jezus is. Dat

zouden ze geloven. Pas daarna wordt door Paulus de bedekking weggenomen, omdat Christus Zelf geacht wordt Degene te zijn Die ons de Schriften opent. Hij is Degene Die spreekt. Immers, God heeft voortijds tot de vaders gesproken door de profeten, maar in deze laatste dagen spreekt Hij tot ons door de Zoon. Daarom moeten wij ons temeer houden aan hetgeen gehoord wordt (Hebr, 1: 1; 2: 1). Wij zouden toezien dat we Degene Die spreekt niet verwerpen (Hebr. 12: 25). Het is de Heer Zelf, via Zijn Geest, Die ons in heel de waarheid zou leiden. Hij is Degene Die de bedekking wegneemt, maar dat gebeurt pas nadat men Hem aanvaard heeft als Verlosser, als Messias en dus als Hogepriester van het Nieuwe Verbond.

Dat is één van de problemen die ontstaan bij de bestudering van de Bijbel. Als je niet tot geloof komt in de Heere Jezus Christus, dan zul je van de Schriften niets verstaan. Ook daar zorgt de Heer voor. De bedekking wordt alleen weggenomen als je eerst tot geloof komt in de Heere Jezus. Dan is Hij Degene Die ons de Schriften opent, Die ons de harten opent en Die ons de ogen opent. Dat is de volgorde en niet andersom.

- 15 Maar tot den huidigen *dag* toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart.

Niettemin, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt er een deksel op het Oude Testament, maar hier staat op hun hart. Het is als het ware een bedekking, een afscheiding, een gordijn, tussen het Woord en het hart. Dat komt overeen met het voorhangsel, dat scheiding maakte tussen het Oude- en het Nieuwe Verbond, namelijk tussen het heilige en het heilige der heiligen, tussen het heerlijke en het uitnemend heerlijke. Dat weten we zeker, want dat staat gewoon zwart op wit in Hebr. 9 en 10.

- 16 Doch zo wanneer het tot den Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel weggenomen.

Dat is de volgorde. Niet, ooit zal de Heer het deksel wegnemen en dan zul je door de Heer bekeerd worden. Dat is wat velen denken, maar dat is niet wat de Bijbel zegt. Velen leren dat en knopen daaraan vast dat het dus ook geen zin heeft om het Evangelie aan de Joden te prediken, want zij kunnen niet tot geloof komen, omdat God hen verhard heeft. De Heer moet dus eerst de bedekking wegnemen, pas dan komen ze tot geloof. Men is echter door ongeloof verhard geworden en men kweekt daardoor afweer en een bedekking. Die bedekking gaat pas weer weg als men met dat afweren ophoudt.

In deze discussie wordt vaak gebruik gemaakt van een uitspraak in Joh. 12 vanaf vers 37...

Joh. 12: 37 En hoewel Hij vele tekenen voor hen gedaan had, *nochtans* geloofden zij in Hem niet.

Hier zie je dat de tekenen een communicatiemiddel zijn. Niet de woorden, maar de dingen die de Heer deed. Die dingen hebben een overdrachtelijke betekenis.

- 38 Opdat het woord van Jesaja, den profeet, vervuld werd, dat hij gesproken heeft: Heere, wie heeft onze prediking geloofd, en wien is de arm des Heeren geopenbaard?
- 39 Daarom konden zij niet geloven, dewijl Jesaja wederom gezegd heeft:
- 40 Hij heeft hun ogen verblind, en hun hart verhard; opdat zij met de ogen niet zien, en met het hart *niet* verstaan, en zij bekeerd worden, en Ik hen geneze.

Daarom konden zij niet geloven. Daarom zegt men dat zij niet kunnen geloven, omdat God hun ogen heeft verblind en hun harten verhard. De Heer heeft het dus Zelf bepaald en Hij moet er dus ook Zelf weer een eind aan maken. Dat is echter een beetje misbruik maken van de formulering hier en het ook niet goed begrijpen. In de eerste plaats staan deze uitdrukkingen hier niet voor het eerst. Ze zijn ontleend aan Jes. 6. Hij zei deze dingen toen hij Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak. Daar wierp Jesaja een blik in de hemel, waar hij de Heere zag op een hoge en verheven troon. Hier wordt gezegd dat dat een uitbeelding is van de heerlijkheid van de Heere Jezus. Bij die gelegenheid staan die woorden.

Als er staat dat zij daarom niet konden geloven, dan is de vraag waarom zij niet konden geloven. Het antwoord is dat zij niet konden geloven, omdat Jesaja wat gezegd had. Het punt is niet dat een Jood niet tot geloof kon komen, want in het Nieuwe Testament vinden we vele Joden die tot geloof kwamen. Je kunt dus nooit zeggen dat een Jood die onder de wet leeft niet tot geloof kan komen. Er kwamen alleen al in Jeruzalem duizenden tot geloof. Dat gebeurt tot in onze dagen. Het idee dat het niet kan, omdat God er een stokje voor gestoken heeft, door hun harten te verharden, is niet houdbaar. Er is dus iets anders mee aan de hand.

Waar het om gaat is simpelweg dit, dat het niet over de bekering van een individuele Jood gaat, maar om de bekering van het Joodse volk. Dat onderscheid moet je kennen. Het volk is niet het individu en het individu is niet het volk. Je kunt heus wel aan de Joden het Evangelie prediken en er zullen inderdaad Joden tot geloof komen. Dat heeft de geschiedenis wel bewezen. Het is echter de bedoeling dat het Joodse volk ook als volk tot geloof komt. Dat zal echter niet gebeuren. Dat gebeurde niet in de dagen van de Heere Jezus,

hoewel het Evangelie aan het volk als volk gepredikt is en het gebeurt ook niet in onze dagen.

De oproep dus om het Evangelie aan het Joodse volk te prediken heeft niet zoveel zin. Het komt toch niet tot geloof. Waarom niet? Dat kan namelijk niet. Als je dan zegt dat als individuele Joden tot geloof kunnen komen, dus alle individuele Joden tot geloof kunnen komen, waarna je dus een bekeerd Joods volk hebt, dan kan dat dus niet, om de eenvoudige reden dat de Bijbel zegt dat dit pas zal gebeuren in de wederkomst van Christus. Dus gebeurt het vandaag niet en gisteren niet en morgen ook niet. Het is technisch wel mogelijk, maar het gebeurt niet, tenminste niet voor de wederkomst van Christus.

In Hand. 2 zegt Petrus dat de Heere Jezus door de dood niet gehouden kon worden. Waarom kon de dood Hem niet vasthouden? Daar heeft men allerlei antwoorden op bedacht, waarbij men aan het antwoord van Petrus in Hand. 2 gewoon voorbijgaat. Men zegt dan dat Hij de Zoon van God is en om die reden kan de dood Hem niet vasthouden. Hoezo niet? Hij kon er ook in terechtkomen. Er staat dan: 'Omdat David in Psalm 16 gezegd heeft: Gij zult Mijn ziel in het dodenrijk niet verlaten, noch overgeven om verderving te zien' (Hand. 2: 27). Petrus zegt dat dit over de opstanding van Christus gaat. Waarom kon de dood Hem niet houden? Dat kon de dood best wel, maar God had gezegd dat het niet zou gebeuren en dat Hij Hem ten derden dage zou opwekken. Daarom kon het niet. Het was technisch wel mogelijk, maar dat was geen optie, omdat God gezegd had dat het zo niet zou gaan.

Waarom kan het Joodse volk niet tot geloof komen? Eenvoudig omdat God gezegd heeft dat het niet gebeurt, maar pas in de toekomst zal gebeuren. Moeten we dan niet het Evangelie aan de Joden prediken? Jawel, want het Evangelie is kracht Gods tot zaligheid voor eenieder die gelooft, eerst de Jood en de Griek. Niet zeggen dat het later veranderd is, omdat Paulus toen hij dit zei nog niet beter wist. Dat hebben anderen weer als argument uitgevonden. Je moet dan een heleboel plaatsen wegedeneren, maar dat is niet nodig. Het Joodse volk zal als volk niet tot geloof komen, omdat God gezegd heeft dat het niet zal gebeuren. Hij heeft bovendien gezegd wanneer het wel zal gebeuren.

Men zou eerst tot geloof komen en daarna zal de Heer de bedekking wegnemen, hen genezen (Joh. 12: 40). Terug naar 2 Kor. 3.

De bedekking wordt door Christus tenietgedaan (vs. 14). Dat is dus nu ook zo, maar dan zou men eerst tot Christus moeten komen. Je kunt door de Heer genezen worden, maar dan moet je wel eerst tot de Heer gaan, of tot Hem gebracht worden. Zo ging het met al die tekenen ook.

16 Doch zo wanneer het tot den Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel weggenomen.

Dat gaat dus over het volk. Nadat het zal bekeerd zijn, wordt de bedekking weggenomen. Niet eerder. We weten dat ook, omdat het in de profetieën aangekondigd wordt. Aan het einde van de 70<sup>e</sup> week van Daniël zal men ter gelegenheid van de verwoesting van Jeruzalem de Naam des Heeren aanroepen (Joël 2; Zach. 13), in verband met de wederkomst van Christus. Het gaat over 70 weken en die 70 weken zijn bestemd over 'uw volk'. Men zal dan inderdaad de Naam des Heeren aanroepen en tamelijk letterlijk zal daarna de bedekking worden weggenomen. Er is aangekondigd dat Israël weliswaar tot geloof zou komen, maar door aanschouwen. Waarna meteen volgt: 'Zalig zijn zij die niet zien en nochtans geloven', maar het is de verwijzing naar het geloof van Israël dat tot stand komt nadat zij zien Wie zij doorstoken hebben, naar het voorbeeld van Thomas, die als laatste van de discipelen tot geloof kwam, maar pas nadat hij het met eigen ogen had gezien.

Men zal de Heere aanroepen. Hij verschijnt dan op de Olijfberg. Daarna laat Hij hun Zijn handen zien en Zijn voeten en zij en zo zullen zij zien Wie zij doorstoken hebben. Pas dan komen zij tot geloof.

Tot bekering komen en geloof zijn strikt genomen twee verschillende dingen. Ze hangen wel rechtstreeks met elkaar samen, maar het idee is dat het volk Israël de Heer zal aanroepen en als Hij verschijnt, blijkt Hij Jezus van Nazareth te zijn. Daar wordt de bedekking weggenomen en dan gelooft men dat de Christus Jezus is. Tot aan vandaag is dat niet zo, want de algemene gedachte in het Jodendom is en blijft dat er wellicht een Messias komt, maar dat is dan toch een mens. Daar hebben ze natuurlijk gelijk in, maar ze zijn weer traag om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben. Natuurlijk is Hij de Zoon van David en zelfs de Zoon van Jozef, maar Hij is ook de Zoon van God. Dat aspect missen zij en dat wordt dan ook in de Evangeliën gedemonstreerd. Wie is de Christus; Wiens Zoon is Hij? 'Van David', zeggen ze dan. De Heere Jezus zegt daarop: 'Maar waarom noemt David Hem dan Mijn Heer?'. Dan blijven ze het antwoord schuldig. Maar natuurlijk omdat Hij de Zoon van God is. In het Jodendom heeft men het daar moeilijk mee, maar in het christendom heeft men weer moeite met Zijn mens-zijn. De Joden geloven de ene kant van het verhaal, de christenen geloven de andere kant van het verhaal. Daarna zit men elkaar in de haren.

Doch zo wanneer het tot den Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel (door Christus (vs. 14)) weggenomen. Als men zich tot de Heer bekeert, dan openbaart Hij Zich. Openbaren betekent 'het wegnemen van de bedekking'. Hij openbaart Zich en blijkt de Messias te zijn: Jezus van Nazareth.

- 17 De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.

Het ging over een bediening des Geestes en een bekering tot de Heer. Hij is de Geest. Waar die Geest, namelijk de Heer, is (Geest des Heeren betekent niet Geest van de Heer, maar de Geest, namelijk de Heer), aldaar is vrijheid. Onder de dienst onder het Oude Verbond is geen vrijheid. Dat heet een gevangenschap. Daar wordt men onder gehouden. Bovendien is men daar slaaf en dus niet vrij: een slaaf van de wet, een slaaf van de zonde en een slaaf van de dood. Het Oude Verbond wordt hier in dit hoofdstuk een bediening des doods en der verdoemenis genoemd.

Waar dat Nieuwe Verbond in werking is en waar dus genade heerst, waar de uitnemende heerlijkheid van dat Nieuwe Verbond ons openbaar gemaakt wordt, daar is de Geest, daar is de Heer en daar is dus vrijheid. Wanneer gij waarlijk in Mij gelooft en in het geloof blijft, zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen en gij zult de waarheid verstaan en de waarheid zal u vrijmaken (Joh. 8: 31, 32). De wet is door Mozes gegeven, genade en waarheid zijn door Jezus Christus geworden (Joh. 1: 17).

Het probleem van de Korinthiërs was dat ze niet vrij wilden worden. Het probleem van vele mensen, ook ongelovigen, is dat zij niet vrij willen zijn. Zij hebben ruimtevrees. Dat is een fobie. De meeste fobieën zijn min of meer karikaturen van de dingen die de mensen bezighouden. Fobieën zijn ook als typen te beschouwen. Iemand die pleinvrees heeft is bang om vrij te zijn. Als hij in de grote ruimte staat, dan moet hij zelf zijn richting bepalen. Sommige mensen voelen zich heerlijk in een druk gezelschap, in een massa, waarin je je kont niet keren kunt, maar dat wel probeert (anderen ook trouwens). Dan kun je geen kant op en ben je een gevangene. Als je daar juist niet tegen kunt, dan heb je claustrofobie.

Niettemin, het Nieuwe Verbond plaatst ons in de ruimte. Wij noemden die plaats Rehoboth, want de Heere heeft ons een ruimte gemaakt (Gen. 26: 22). Sindsdien prijkt de naam Rehoboth op heel wat christelijke gebouwen. Men beseft kennelijk niet dat het gaat over de ruimte van het Nieuwe Verbond. De profetenzonen gingen naar Elísa en zeiden: 'De plaats is ons hier te eng. Laat ons toch hout gaan kappen en een nieuw onderkomen bouwen'. Hetgeen zij deden. Dat bouwen van een nieuw onderkomen is het aanbreken van het Nieuwe Verbond. Dat er toen wat mis ging en die bijl van de steel schoot en in de Jordaan viel en later weer boven kwam drijven, dat is wat er mis ging bij het aanbreken van het Nieuwe Verbond (2 Kon.6: 1 – 7). Hoe dan ook, ruimte was in het Oude Testament ook al de uitbeelding van de vrijheid onder het Nieuwe Verbond.

De Heer is de Geest, en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid. Vrijheid, omdat wij onder het Nieuwe Verbond verlost zijn van de heerschappij van zonde, dood en wet.

Het probleem van de vrijheid is dat je daarin verantwoordelijkheid draagt en je eigen weg moet gaan. Dat veel christenen niet in de vrijheid willen staan, komt waarschijnlijk voort uit dat zij het idee hebben dat alle christenen in hun leven door God geleid worden. Dan zijn ze ook bang voor de vrijheid. De Heer zet ons echter ergens neer en zegt: 'Hier heb je wat; doe handeling totdat Ik kom'. Zie maar! Dan ligt de verantwoordelijkheid inderdaad bij ons. We moeten leren volwassen te worden en onze wegen te gaan, met de Heer en in overeenstemming met Zijn wil, maar binnen de ruime grenzen die hij ons daartoe gesteld heeft. Die zijn erg ruim. Wij staan in de vrijheid.

Dat bij bekering de bedekking wordt weggenomen is niet alleen van toepassing op het Joodse volk, maar ook op die Korinthiërs. Daarom wordt het hier uiteraard ook zo gezegd. De Korinthiërs zelf leefden als het ware onder deze bedekking. Misschien niet omdat ze strak vasthielden aan het Oude Verbond, maar wel omdat zij niet wilden komen tot erkenning van en een leven onder dat Nieuwe Verbond, waarvan niet Mozes, maar Christus het Hoofd is. Vandaar dat Paulus zegt dat als men tot bekering komt, de bedekking door de Heer Zelf wordt weggenomen (vs. 16), dan wel door Christus Zelf (vs. 14). Die dingen gelden net zo goed voor ons.

Het is een misverstand te denken dat als je nu maar de Bijbel leest of bestudeert of gelooft, dat het voor de rest dan allemaal wel goed komt. Dat is niet zo en dat is ook niet de bedoeling. De bedoeling is dat men tot de Heere Jezus Christus komt, of zoals het elders staat, dat men nadert tot de troon der genade (Hebr. 4: 16), of zoals op weer een andere plaats staat, dat men zijn lichaam stelt tot een levend, heilig en Gode welbehaaglijk offer (Rom. 12: 1) en dus dat men de Heere Jezus erkent en zich aan Hem onderwerpt. Pas dan neemt Hij de bedekking weg. Dit in tegenstelling tot algemeen christelijke, dan wel evangelische waarden, die leren dat de Heer Zich aan ons onderwerpt. Dat zeggen ze uiteraard niet, maar zo bedoelt men het wel. Dat weten zelfs ongelovigen. Zij denken dat wij geloven dat de Heer voor ons van alles doet, als we Hem tenminste een beetje onder druk zetten door dagenlang achter elkaar in estafette te bidden. Dan doet Hij uiteindelijk wel wat we van Hem vragen. Of, als we uitgebreid feest vieren, want wij zijn immers zo blij. Als we maar feestvieren en dansen en springen. Als compensatie voor onze moeite zal Hij dan ook wel iets voor ons doen. Het is misschien niet aardig om dit soort dingen te zeggen, maar het is wel nuttig je te distantiëren van heel wat zaken die voor christelijk en/of evangelisch doorgaan, omdat ze niet Bijbels zijn.

De Bijbel leert dat wij zouden komen tot onderwerping aan, tot vernedering voor, tot knielen voor de Heere Jezus Christus, Die uitermate verhoogd is geworden, tot aan de rechterhand Gods. Ons past dat respect voor Christus als Autoriteit. Helaas hebben wij begrippen als respect en autoriteit reeds lang

geleden in onze samenleving afgeschaft. Mensen weten helemaal niet meer wat dat is. Niettemin, hier gaat het over. Ontzag!

Net als verantwoordelijkheid nemen. Wanneer gebeurt dat nu nog? Als in de politiek mensen hun verantwoordelijkheid nemen, dan gaan ze aan de kant staan. Ze treden af. Kennelijk weten ze niet wat verantwoordelijkheid nemen betekent. Dat zijn nota bene gezagsdragers! Ze dragen helemaal geen gezag, waaruit blijkt dat ze altijd al op de verkeerde plaats zaten.

In onze dagen moeten we wennen aan het idee dat er een Gezagsdrager is, dat er iemand op de troon zit, Die wij er niet vanaf kunnen sturen en tegen Wie we ook niet in opstand kunnen komen. Nou ja, dat kun je wel proberen, maar dat is belachelijk. God zegt: 'Die volkeren gaan wel tekeer en beraadslagen tezamen', maar Hij lacht erom: 'Die in de hemel woont zal lachen; de Heere zal hen bespotten en zeggen: "Ik toch heb Mijn Koning over Sion gesteld"' (Psalm 2). Daar is niets meer aan te doen. Wat wij zouden doen en wat de Korinthiërs zouden doen en het Joodse volk, wij zouden ons aan Hem onderwerpen. Dat heeft niets te maken met dat: we zitten hier gezellig en we zitten hier oké, het heeft niets te maken met dat we ons er goed bij voelen, of we een gezellige kerk of vereniging hebben of iets dergelijks, maar met dat wij onderdanen, dienstknechten geworden zijn van Christus Jezus. Hem zouden wij dienen. De vraag is niet primair wat Hij voor ons doet, maar hoe wij tegenover Hem staan. Of wij ons daar goed bij voelen, komt hierna in het volgende hoofdstuk nog aan de orde.

- 18 En wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren *als* in een spiegel aanschouwende (weerspiegelende), worden *naar* hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest.

Niet in de spiegel kijken, want daarmee wordt het verhaal weer diffuus. Men legt er dan 1 Kor. 13: 12 in...

1 Kor. 13: 12 Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan *zullen wij zien* aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben.

Door een spiegel zien in een duistere rede betekent dat we niet alles begrijpen. Dat is in 2 Kor. 3 niet de gedachte. In het verband van 2 Kor. 3 gaat het er nu juist over dat er zovelen zijn die een bedekking over hun hart, hun oren, hun Bijbel hebben liggen en daarom niet begrijpen. Maar voor ons is de bedekking weggenomen. Waar dat gebeurt kijken wij niet in een spiegel in een duistere rede, integendeel! Daar weerspiegelen wij de heerlijkheid des Heeren. De vertalers hebben er een metafoor van gemaakt, alsof wij in een spiegel kijken, maar wij weerspiegelen, op de wijze als hiervoor uiteengezet. Op de



wijze van Mozes. Hij stond met ongedekten aangezichte voor de Heer, terwijl als hij tot het volk sprak, hij een bedekking op zijn aangezicht legde. Wij zouden dat nu juist niet doen. Onder het Nieuwe Verbond is niets bedekt. Integendeel. Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord, God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest (1 Kor. 3: 9, 10).

Eén van onze zegeningen is dat God ons bekend gemaakt heeft de verborgenheden van Zijn wil (Efe. 1: 9). We weten echter ook dat christenen in het algemeen, maar ook specifiek van de evangelische christenen, dat 82 % geen belangstelling voor de Bijbel heeft. Het is niet te geloven. Men heeft het over Jezus voor en Jezus na, maar de enige bron voor kennis van Wie Hij is, de Bijbel, heeft men geen belangstelling voor. Wie is die Jezus, over Wie men het heeft? Wie is die Jezus, in Wiens Naam men anderen zogenaamd geneest of zogenaamd boze geesten uitwerpt; die morgen overigens weer terug zijn? Wie is die Jezus? Hoe kent men Die? Uit de Bijbel? Nee, want daar heeft men geen belangstelling voor.

Niettemin, Paulus zegt dat er maar één ding belangrijk is, namelijk vergetende hetgeen achter is, Hem te kennen en de kracht van Zijn opstanding (Filipp. 3: 10). Dat is heel wat anders dan dat we de sterkst groeiende gemeente of kerkgenootschap in Nederland zijn of iets dergelijks.

Doordat wij de heerlijkheid des Heeren weerspiegelen, worden wij in gedaante veranderd. Dat is ook de bedoeling. De bedoeling is dat wij veranderd worden naar het beeld van Gods Zoon, dat wij het beeld van Gods Zoon gelijkvormig zouden worden. Dat wordt allerwegen ontkend, want men leert dat de mens van nature beelddrager van God is. Waarom zou hij dan naar dat beeld veranderd moeten worden? Dat zijn noodlottige misverstanden. Men heeft er geen belangstelling voor en daarom vinden die dingen ook niet plaats en begrijpt men dit soort Schriftplaatsen ook niet. Dat men ze niet begrijpt, blijkt uit de meeste commentaren over dit soort Schriftgedeelten.

Wij worden naar hetzelfde beeld veranderd = naar het beeld van de Heer, voor Wiens aangezicht wij staan. Alleen dus áls we voor Zijn aangezicht staan, zoals Mozes. Die heerlijkheid van de Heer kleefde aan Mozes en werd daarna door het volk gezien. Hij begon dus, om zo te zeggen, op de Heer te lijken. Dat wordt hier beschreven en is in overeenstemming met de voorgaande verzen en met wat in het volgende hoofdstuk nog beschreven wordt. Met andere woorden, je hebt niet de ruimte om aan vers 18 een andere betekenis te geven dan bovengenoemde. Voor zover onze aangezichten onbedekt zijn, voor zover wij zonder reserves, zonder voorwaarden vooraf, tot de Heer gegaan zijn en ons aan Hem hebben onderworpen en tot Hem gezegd hebben: 'Heer, hier ben ik...', dan worden wij daarna, als gevolg daarvan, naar Zijn beeld veranderd. De Bijbel zegt dat we dan veranderd zullen worden door de vernieuwing van ons denken. Als gevolg daarvan zullen wij de goede en volmaakte wil des Heeren voor ons eigen leven proeven, leren verstaan (Rom.

12: 2). Waar dit niet gebeurt, krijg je dus dat er allerlei figuren rondlopen die boeken schrijven om ons te vertellen wat de goede en volmaakte wil des Heeren voor onze levens is. Dan kun je een cursus discipelschap gaan volgen. Of je gaat naar een conferentie om te ondervinden welke gaven je van de Heer ontvangen hebt, kennelijk omdat de Heer dit Zelf niet duidelijk kan maken. Het lijkt allemaal wel vroom, maar in werkelijkheid staat men het werk van de Heer in de weg. Men stelt zich in de plaats van Christus. Daar is overigens ook een ander woord voor en dat staat ook in de Bijbel. Onderschat dus de ernst van zo'n Schriftgedeelte niet! Paulus probeerde dat de Korinthiërs ook bij te brengen. Hem is het niet gelukt.

Wij worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid. We worden van de betrekkelijke heerlijkheid van het Oude Verbond veranderd tot de veel grotere en uitnemende heerlijkheid van het Nieuwe Verbond. Als van des Heeren Geest, want Hij doet dat. Nou ja, er staat: 'Als van de Heer'. Maar de Heer is de Geest. Wat doet de Geest? Hij verandert ons van heerlijkheid tot heerlijkheid. Hij verandert ons naar het beeld van Gods Zoon. Dat doet de Heer, maar Hij heet Geest. Hij heet Geest, omdat Hij het in het verborgene doet en omdat het in het inwendige gebeurt. Niet in het uitwendige. Het inwendige drukt zich weliswaar uit naar buiten toe, maar daar gaat het hier nog even niet om. Het werk van de Heer vandaag gebeurt per definitie verborgen voor de wereld. Het is niet de bedoeling dat het gezien zou worden. Manifestatie en verschijning komt pas in de wederkomst van Christus. Daar zou je niet op vooruitlopen; dat doet de Heer ook niet.

# Hoofdstuk 4

## **De kracht der Evangelieprediking**

- 2 Kor. 4: 1 Daarmee dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid, die ons geschied is, zo vertragen wij niet;
- 2 Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelven aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods.
- 3 Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen, die verloren gaan;
- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.
- 5 Want wij prediken niet onszelven, maar Christus Jezus, den Heere; en onszelven, *dat wij uw dienaars zijn* om Jezus' wil.
- 6 Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om *te geven* verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.
- 7 Maar wij hebben dezen schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons;
- 8 *Als* die in alles verdrukt worden, doch niet benauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig;
- 9 Vervolgd, doch niet *daarin* verlaten; nedergeworpen, doch niet verdorven;
- 10 Altijd de doding van den Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden.
- 11 Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil; opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden.
- 12 Zo dan, de dood werkt wel in ons, maar het leven in ulieden.
- 13 Dewijl wij nu denzelfden Geest des geloofs hebben, gelijk er geschreven is: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken; zo geloven wij ook, daarom spreken wij ook;
- 14 Wetende, dat Hij, Die den Heere Jezus opgewekt heeft, ook ons door Jezus zal opwekken, en met ulieden daar zal stellen.
- 15 Want al deze dingen zijn om uwentwil, opdat de vermenigvuldigde genade, door de dankzegging van velen, overvloedig worde ter heerlijkheid Gods.

2 Kor. 4: 1     Daarom dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid, die ons geschied is, zo vertragen wij niet;

Waarom? Dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid die ons geschied is. Daarom vertragen wij niet. In ieder geval hebben Paulus en Timótheüs deze bediening, waarover het voorgaande gedeelte sprak. God heeft hen bekwaam gemaakt om dienaars te zijn des Nieuwen Testaments (3: 6). Dienaars namelijk van de bediening des Geestes en des levens. Dat is niet iets dat je zo voor de gelegenheid eens doet. Dat heeft niets te maken met roulerende functies, of dat het leuk is om een keer te doen. Die dingen bestaan niet in de Bijbel; bij ons wel. Dat is management. Dat hele beginsel gaat er vanuit dat alle mensen gelijk zijn en als er dan bedieningen zijn, dit dan maar bij tourbeurt gedaan moet worden.

De Bijbel leert echter in de eerste plaats dat alle mensen niet gelijk zijn en dat bovendien ook niet alle gelovigen gelijk zijn. In de wereld heeft men een paar eeuwen geleden uitgevonden dat alle mensen gelijk zijn. Daarna heeft het christendom dit omarmd, waardoor men denkt dat alle christenen gelijk zijn. De tekst die daarvoor gebruikt wordt is deze: 'Er is maar één Vader en wij zijn allen broeders', of : 'Gij zult maar Eén uw Meester noemen'.

Wij zijn allen dienstknechten. Dat is inderdaad wel Bijbels, maar wij zijn niet allemaal gelijk. Wij krijgen onder de gelovigen allemaal verschillende verantwoordelijkheid. We hebben allemaal een verschillende functie en zouden ons daarin ook niet met elkaar bemoeien. Paulus zegt zelfs, dat als wij een bediening hebben, we gewoon zouden doen wat we doen moeten, zonder overleg. Dat heeft men vertaald met: zonder tegenspraak. Doet alle dingen zonder murmureren en tegenspreken (Filipp. 2: 14), maar er staat: 'Doet alle dingen zonder murmureren en samenspraak'. Ieder kent z'n eigen verantwoordelijkheid en doet dat. De Heer stuurt de dingen aan, Die het Hoofd van de Gemeente is. De één is in het lichaam een voet, de ander een hand. Dat is duidelijk genoeg.

In ieder geval, Paulus zegt dat hij deze bediening heeft en dat hij dus die verantwoordelijkheid gekregen heeft en zich daaraan houdt. Die bediening ontving hij van de Heer, niet van de Gemeente. Die mensen uit de Gemeente van Korinthe moesten Paulus niet, maar hij was nu eenmaal niet door de Korinthiërs aangesteld. Hij excuseert zich bij hen en zegt dat hij een bediening van God heeft ontvangen. Hij zegt daarover: 'Wij zijn nu eenmaal uitdelers der verborgenheden Gods en dat van de uitdelers verwacht wordt dat zij trouw bevonden worden. Trouw aan Degene Die hen heeft aangesteld. Hij moet dit dus doen, gewillig of niet. Als hij het gewillig doet, dan heeft hij loon, maar als hij het onwillig doet, dan verandert er niets door, want deze uitdeling is hem toebetrouwd. Dat zegt hij hier dus ook: 'Dewijl wij deze bediening hebben...'. Hij kan er ook niets aan doen.

Wat zouden ze daar in Willow Creek van denken? Daar maken ze een eigen plan van hoe de Gemeente moet werken en ingericht moet worden en wie wat moet doen. Dat moet allemaal georganiseerd en gemanaged worden. Dat heeft men gewoon uit de wereld geleend. Daar praat men ook dag in dag uit over leiderschap. Ook onder serieuze christenen praat men over precies hetzelfde. Zo steekt het echter niet in elkaar. Wij hebben één Hoofd. Als ieder van ons nu doet wat hij moet doen, dat wil zeggen, beginnen met je leven aan Hem ter beschikking te stellen ('Hier ben ik; zegt U het maar'), dan spreekt Hij tot ons, als we het tenminste niet te druk hebben met andere zaken, zoals bijvoorbeeld Gemeentebouw of liturgievernieuwing. Het is altijd hetzelfde en precies zoals in de wereld. De organisatie moet op z'n kop, de uiterlijke vormen moeten weer anders. Het is altijd hetzelfde gedonder, altijd onrust. Sinds we in de wereld allemaal progressief moeten zijn, moeten we als christenen ook progressief zijn. Dat begint met het verbranden van de schepen die we hebben. Eerst de hele samenleving, dan wel de Gemeente ondersteboven schoppen, om het vervolgens vanaf het begin opnieuw op te bouwen. Daar gaat het tegenwoordig allemaal om, terwijl men de Bijbel niet meer kent. Zeker zo'n Schriftgedeelte als dit niet.

Daarom dewijl wij deze bediening hebben. Dan heb je zo'n bediening en neem je je verantwoordelijkheid en dus je ontslag (in de politiek). Wat een dwaasheid! Taalkundig al is dat volkomen dwaas.

Daarom dewijl wij deze bediening hebben. Dan zeg je: 'Dat was Paulus', maar waarom zou hij dat hier vertellen? Opdat wij ons zouden realiseren dat wij zelf, als leden van de Gemeente, een plaats, een functie, een bediening hebben ontvangen binnen de Gemeente. Hij geeft gaven, verantwoordelijkheden en zegt: 'Doet handeling totdat Ik kom'.

Paulus zegt dat hij deze bediening ontvangen heeft en daarom vertraagt hij niet.

Vertragen = bezwijken; iets terughouden; het maar een beetje doen en voor een groot deel zich aan de bediening onttrekken.

Hoe is Paulus aan die bediening gekomen? Naar de barmhartigheid die hem geschied is. Op andere plaatsen gebruikt hij het woord genade. Dat is een synoniem daarvoor. 'Door de genade Gods ben ik wat ik ben', of: 'Mij, de minste onder al de heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus' (Efe. 3: 8).

In het christendom gaat het niet om emotie, om gevoel, maar om kennis der waarheid. Als men die waarheid niet kent of zegt niet te kunnen weten, dan zegt men dit omdat men er in werkelijkheid niet in geïnteresseerd is en meer interesse heeft voor gevoel, beleving en emotie (voor hormonen), dan voor

concrete kennis. We kunnen een feestje bouwen en dat is heel leuk en gezellig, maar morgen is de volgende dag. Dan heb je hoofd- en spierpijn en moet je gewoon weer aan het werk en hoop je dat de Heer spoedig komt. Dat is nog Bijbels verantwoord ook. Maar als we hier vandaag iets leren, dan weten we dat morgen nog en overmorgen. Dat is stabiel. Daar ontbreekt het aan, aan stabiliteit. Omdat er alleen mensen rondlopen die aan het hobbyen zijn. Zij hebben zo hun ideale wereldbeeld, of doen net of de wereld is zoals zij denken dat die is, of omdat ze vinden dat die zo zou moeten zijn, maar daarna komen ze van een koude kermis thuis. Omdat men niet weet en geen zekerheden heeft en de realiteit niet onder ogen wil zien. Dat geldt niet alleen voor de wereld, maar voor kinderen Gods is het precies hetzelfde. Zij nemen de opvattingen die in de wereld gangbaar zijn mee in hun geloofsgemeenschap, zodat het daar precies eender werkt. Vertraagd weliswaar, omdat ze die dingen niet zelf uitvinden. Ze moeten wachten tot die dingen in de wereld ingang vinden en dan worden ze ook in de kerk geïntroduceerd.

Paulus vertraagt niet vanwege de genade Gods die hem gegeven is. 'Door de genade die mij gegeven is, zeg ik tot u...' (Rom. 12: 3), want de man heeft een bediening. Hij zegt daar dat niet alleen hij die genade gekregen heeft, maar dat elke gelovige minstens één zo'n genade gekregen heeft. Als je wilt weten welke genade dat is, dan moet je dat niet nazoeken in de boekjes van de boekentafel, van die managers die onze christelijke gemeenschappen zijn binnengeslopen en ons komen vertellen hoe dat moet, maar dan ga je gewoon naar de Heer en vraagt het aan Hem. Dan zul je zeggen dat Hij niet veel zegt, maar Hij heeft minstens een heel dik Boek geschreven. Bovendien, Hij mag dan misschien niet veel zeggen, maar Hij zet je er gewoon voor: 'Hier is het; dit is je loopbaan. Take it or leave it'. Kun je niet een andere krijgen? Nee, dat kan niet. Hij is de Baas.

Daarom vertragen wij niet. Hoeveel gelovigen zijn er eigenlijk die beseffen dat genade meer inhoudt dan alleen vergeving van zonden? En daarna, hoeveel gelovigen zijn er eigenlijk die begrijpen dat genade betekent vergeving van zonden? Genade is inderdaad vergeving van zonden. Van alle? Ja. Het is genade waarmee Hij meer dan overvloedig over ons is geweest. Het gaat over de uitnemende rijkdom Zijner genade. Hebben wij vergeving van zonden ontvangen? Ja. Van alles? Ook die van daarnet? Ja. Ook van die van lang geleden, ook van wat wij vergeten zijn en ook van wat wij niet beleden hebben.

Diezelfde genade echter, die wij van God hebben ontvangen, houdt ook in, niet alleen dat Hij ons verlost heeft in het verleden, maar ook dat Hij ons een heden geeft en een toekomst. Hij geeft ons een plaats in de Gemeente en daarmee een functie. Zo'n functie heeft Paulus ook ontvangen en hij zegt daarover dat dat de genade is die hij ontvangen heeft. Een ieder van ons

ontvangt ook genade van God. Dat wil zeggen, vergeving van zonden en misdaden, maar ook een functie nu en voor de toekomst een beloning voor de uitoefening van die functie, een erfenis, die voor ons bewaard wordt in de hemel. Van degenen die in Zijn Naam boze geesten uitdreven, heeft Hij gezegd: 'Ga weg van Mij; Ik heb u nooit gekend'. Misschien geldt dit niet voor iedereen, maar niettemin staat het wel in de Bijbel. Er staat ook: 'Gij zult de Naam van de Heere uw God niet ijdelijk gebruiken'. Om daar onderuit te komen, heeft men ervan gemaakt dat je niet mag vloeken. Vloeken is niet het ergste. Het ergste is als je de Naam van de Heer gebruikt in verband met dingen die helemaal niet van de Heer zijn. Dat is misbruiken van de Naam des Heeren. Je hoeft de Naam des Heeren ook niet te gebruiken als een stopwoordje, of als krachtterm; dat is ook misbruiken, maar daar hebben we het niet over. Het gaat over een veel ernstiger vorm van het misbruiken van de Naam des Heeren. Bijvoorbeeld: 'Alzo spreekt de Heere...', waarna iemand dan zogenaamd begint te profeteren. Waarvan de Heer dan zei: 'Ze gebruiken wel Mijn Naam, maar Ik heb niets gezegd'. Dat is in de eerste plaats het ijdel gebruiken van de Naam des Heeren.

Terug dus naar de Heer en naar het Woord. Dan is het allemaal niet zo moeilijk. Het is rigouros; het is alles of niets. Het is: wij komen tot Hem en zeggen: 'Heer, hier ben ik'. Je kunt niet tegen de Heer zeggen: 'Dit is al wat ik ben en heb' en tegelijkertijd wat achterhouden. De Bijbel zegt dat je daar niet mee wekomt. Denk aan Ananías en Saffira (Hand. 5). Als iemand zegt dat je zoveel procent van de dag of van je tijd aan het lezen van de Bijbel moet besteden, dan betekent dat niets. Al deed je dat de hele dag door. Die mensen zijn er zat geweest en misschien nog wel. Men noemt ze geestelijken. Een betere beschrijving zou 'dwangneuroten' zijn. Dat is niet geestelijk. Zulke mensen zijn voor de samenleving onbekwaam geworden. Ze zijn met van alles bezig, maar ze doen niets. Ze zijn wel actief, maar het levert niets op. Er zijn ook mensen die erkennen dat het doen van Bijbelstudie heel nuttig is, maar het zelf niet doen. Zij zeggen dan: 'Maar wij doen tenminste iets'. Alsof je, als je Bijbelstudie doet, niets doet! Dan worden de werken boven de leer gesteld. Werken geven bevrediging. Je bent druk geweest en komt tot de bevredigende conclusie dat je al heel wat gedaan hebt. Ook iets nuttigs misschien? Iets naar de wil van God? Je hebt een eind gelopen, maar was het in de loopbaan die je voorgesteld was? Je hebt een eind gelopen, je hebt christelijke liederen gezongen, maar was het de weg van Christus? Dat klinkt misschien niet aardig, maar voor de mensen die dit niet aardig vinden, is het advies om nu vandaag tot de Heer te gaan en tegen Hem te zeggen: 'Heer, hier ben ik. Vertel het mij; laat het mij weten'.

Daarom vertragen wij niet. Paulus is trouw aan zijn bediening. Wij bezwijken niet, omdat we deze bediening nu eenmaal hebben.

- 2 Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelven aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods.

Wij vertragen niet, maar hebben verworpen de bedekselen der schande. Bedekselen der schande = schandelijke bedekselen. Met de nadruk op het bijvoeglijk naamwoord schandelijk, wordt het dus veranderd in een zelfstandig naamwoord.

Wij hebben verworpen de schandelijke bedekselen. Waar die bedekselen zijn, is dat schandelijk. Welke bedekselen? Nu geen antwoord geven die buiten de context gezocht wordt. Men zegt dan dat dat de dingen zijn die wij bedekt houden, die wij liever niet in de publiciteit hebben, de dingen die wij in het geheim of geniep doen. Die moet je wegdoen. Men leest dan alsof Paulus die verborgen dingen weggedaan heeft. Geheime zonden heet dat. Maar dan ben je buiten de context. Het gaat al minstens een halve bladzijde over een bedekking over de Bijbel, over het hart, over het hoofd, over de oren, of hoe het ook maar genoemd wordt. Het gaat over een bedekking die door Christus zou worden weggedaan voor degene die tot Hem komt. De bedoeling was dat wij zonder die bedekking over het aangezicht tot de Heer komen en daarna Zijn heerlijkheid weerspiegelen (3: 18). Als Paulus 2 verzen verderop zegt dat wij verworpen hebben de schandelijke bedekselen, dan heeft hij het dus niet over geheime zonden of zoiets, waarvoor hij zich schaamt, maar heeft hij het nu nog steeds over diezelfde bedekking. Dat blijkt ook uit de volgende verzen.

Maar wij hebben verworpen de schandelijke bedekselen. Dat was in hoofdstuk 2 al het thema. Want wij dragen niet gelijk velen het Woord Gods te koop (2 Kor. 2: 17). Wij vermengen het niet, wij verbasteren het niet. Wij niet, maar anderen wel. Dat gebeurde in de dagen van Paulus en het gebeurt vandaag nog. Bij gebrek aan Bijbelkennis zoekt men z'n toevlucht in de filosofie en dat soort dingen meer.

Wij hebben verworpen de bedekselen der schande. Dat zijn bedekkingen van wetten en regels, geboden in inzettingen bestaande, die over het Nieuwe Testament heen gelegd worden. Zodanig dat ze het licht afschermen. Dan denk je dat je van alles moet doen, waardoor je niet meer begrijpt wat er in het Oude Testament werkelijk bedoeld wordt en dus ook niet in het Nieuwe. Als we niet onvoorwaardelijk tot de Heer komen, dan kan Hij niet en zal Hij niet die bedekking wegnemen. Maar Paulus zegt dat wij de bedekselen der schande verworpen hebben. De reden waarom mensen niet onvoorwaardelijk naar de Heer willen gaan, is dat zij bewust of onbewust weten, dat de Heer de bedekking wegtrekt en ons voor de consequenties plaatst. 'O ja, wil je Mij dienen? Echt?.' 'Ja', zei de rijke jongeling en daarna ging hij weg. 'Ga heen,



verkoop alles aan de armen en volg Mij' en hij ging heen, want hij was zeer rijk. Moet dat dan, je bezittingen weggeven? Geen idee, maar in de loop van de geschiedenis zijn er velen geweest die dat daadwerkelijk gedaan hebben. Veel belangrijker echter is de hogere toepassing daarvan, want velen zijn rijk, niet in goederen, maar in cultuur, in religie, in hun godsdienst. Men spreekt niet voor niets over het rijke roomse leven en over het rijke joodse leven, want religie wordt in het algemeen als rijkdom beschouwd, als iets dat men bezit. Zo wordt er niet alleen over gesproken door degenen die het hebben, maar ook door degenen die zeggen dat ze daar geen behoefte aan hebben. Als iemand tot bekering komt, dan zegt men: 'He's got religion'. Dan krijgt hij religie, een prachtig bezit. Maar de Heer zegt: 'Ben je rijk? Achterlaten die handel en Mij volgen'.

Denk bijvoorbeeld aan Abraham. Hij kwam uit een grote stad en was rijk aan cultuur. Maar de Heer zei: 'Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis'. Wij mensen moeten dan eerst een afweging maken. Immers, als je een toren wil bouwen, moet je eerst weten wat het kost. Maar als Abraham aan de Heer vraagt waar hij dan naartoe moet, dan zegt de Heer tot hem dat hij dat niet hoeft te weten: 'Ga naar het land dat Ik u wijzen zal. Vertrouw Mij maar'. Als je tot de Heer komt, zou dat met volle overgave moeten zijn: 'Heer, hier ben ik'. Waarom? Als de Heer dan vraagt: 'Wat moet je hier?', wat zeg je dan? 'Om Uw wil te doen, o God'. 'Neem mij, breek mij, vul mij en zend mij' (lied). Dat is wat anders dan je natuurlijke kwaliteiten ontwikkelen. Als je tegen de Heer zegt dat je hier goed in bent en daar en of Hij dat alstublieft wil gebruiken, dan doet Hij dat niet. Als je tegen Hem zegt: 'Heer, hier ben ik; ik kan niets, maar U hebt mij geroepen. Spreek Heer, want Uw knecht hoort', dan geeft Hij je wat. Dat was vroeger het gangbare christelijke evangelische geloof. Waar is dat gebleven? Is God veranderd? Nee, de zangbundel is veranderd.

We zouden tot de Heer gaan en Hij neemt de bedekking weg. We zouden zijn Beeld gelijkvormig worden. Welnu, de Heer Zelf heeft Zijn kruis gedragen en heeft de schande veracht. Hij heeft alles verloren van wat Hij naar de mens in deze wereld had, maar door God is Hij uitermate verhoogd en gesteld aan Zijn rechterhand in de hoogste hemelen. Wij zouden dat voorbeeld navolgen. Wij zijn navolgers van Christus. Dat is klassiek en orthodox: navolgers van Christus.

- 2 Maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelven aangenaam makende bij alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid Gods.

Paulus zegt dat hij navolger van Christus is. Daarom heeft hij verworpen deze schandelijke bedekselen. Hij wandelt namelijk niet in arglistigheid, want als je die bedekselen niet wilt verwerpen, dan moet je in het geval van Paulus, die

geacht werd het Woord te prediken, onderweg bepalen of je dingen die in de Bijbel staan wel of niet predikt, omdat het misschien niet zo verstandig is om dat te doen. Het staat wel overal in de Bijbel, maar je kunt er toch niet elke dag over spreken. Of, het staat wel in de Bijbel, maar het past niet in onze tegenwoordige opvattingen.

Ieder van ons heeft een verantwoordelijkheid. We zouden daarom niet in arglistigheid wandelen, door zelf uit te maken wat je uit de Bijbel gebruikt en wat niet. De Bijbel, het Woord van God, is een tweesnijdend scherp zwaard (Hebr. 4: 12). Het maakt onderscheid tussen geest en ziel. Het maakt onderscheidingen, scheidt dingen vaneen, dingen die wij liever bijeen gehouden hadden, als compromis. Je kunt tegenover de Heer zo niet door het leven gaan of zo in het leven staan.

Paulus stelt zichzelf tot voorbeeld. Niet alleen hier, maar op vele andere plaatsen zegt hij dat ook. Hij heeft deze schandelijke bedekselen verworpen en wandelt niet in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende. Hij draagt het Woord Gods niet te koop = vervalsen (2: 17). Vermengen met wat anders, verdunnen.

Paulus doet dat niet, maar door openbaring der waarheid maakt hij zichzelf aangenaam voor alle gewetens der mensen, in de tegenwoordigheid van God. Openbaring = de bedekking wegnemen, ontsluiten.

Het gaat dus nog steeds over hetzelfde, over een waarheid die bedekt was en waar de bedekking afgaat. De schandelijke bedekselen gaat dus niet over de zonden van de mens die men probeert geheim te houden, maar over dat men Bijbelse waarheid probeert bedekt te houden. Heel veel Bijbelse waarheid ligt volstrekt open en is zo simpel als  $1 + 1 = 1$ , maar juist over dat soort zaken bestaat altijd discussie, om het maar niet te hoeven aanvaarden. Om te kunnen zeggen dat er ook mensen zijn die er anders over denken. Inderdaad, er zijn ook mensen die helemaal niet denken en dat ook publiceren.

Door openbaring der waarheid. De waarheid, de hele waarheid en niets dan de waarheid.

Door openbaring der waarheid onszelf aangenaam makende bij alle mensen. Dat staat er niet. Het openbaren van de waarheid maakt je niet aangenaam bij alle mensen. Als er een paar zijn, dan is het al veel. Er staat: aangenaam makende bij alle gewetens der mensen. Voor zover ze nog een geweten hebben tenminste en die niet met een brandijzer hebben toegeschroeid (1 Tim. 4: 2). Want op een gegeven moment is er geen weg meer terug.

De waarheid sluit naadloos aan bij wat de mens van nature en in beginsel weet. Dat heet in de Bijbel geweten. Eigenlijk medeweter. De calvinisten noemen dat ingeschapen Godsbesef. Dat wil zeggen, ingeschapen kennis. Dat zit in de mens, net als in een computer. Die moet je van alles leren, maar er zit

al wat in, want anders werkt het niet. Zo is het met de mens ook. Er zit al wat in en wat er van buitenaf langskomt zou daarbij aan moeten sluiten. Dat is de functie van het geweten. Een lamp des Heeren, onderzoekende alle binnenkamers des buiks (Spr. 20: 27. Ziel = neshamah = geweten), het inwendige van de mens. Als je de waarheid dan toch niet wil, dan moet je je geweten toeschreeven en word je onontvankelijk voor die waarheid. Paulus zegt dat hij door openbaring der waarheid niet alleen een goede reuk van Christus is (hoofdstuk 2), maar zich ook aangenaam maakt bij alle gewetens der mensen. Ga het na bij jezelf, als je ergens zo hard tegen protesteert. Waarom doe je dat? Omdat het niet gelegen komt, of is het echt, omdat je denkt dat het niet Bijbels is? Er zijn veel mensen die argumenten proberen te vinden tegen wat de Bijbel zelf leert. Daar komt alle verwarring vandaan. Dat maakt het werk van een Bijbelleraar ook tamelijk uitzichtloos. Waarom leggen we ons bij bepaalde dingen niet neer? Omdat we er Bijbelse argumenten voor hebben, of omdat er in ons iets is dat zich ertegen verzet? Alles opgeven voor de Heer? De Heer kan toch zeker wel mijn capaciteiten gebruiken? Je hebt een geweldige CV, of anders wel een vette bankrekening en daar ga je dan mee naar de Heer. Maar je kunt beter zonder wat naar de Heer gaan. Breng wat je hebt maar weg en begin maar vanaf het begin. Het is zoals het vroeger in dienst ging. Daar kwam je dan. Helemaal uitkleden, andere kamer, andere kast, ander bed en andere kleren. Niets meer van jezelf. Vanaf dat moment was je onder de krijgstuicht. Nu ben je een krijgsknecht des Heeren. Niets meer van jezelf en onder Zijn tucht.

Door openbaring der waarheid onszelf aangenaam makende bij alle gewetens der mensen en dat in de tegenwoordigheid Gods. Zoals eens Mozes in de tegenwoordigheid Gods de bedekking van zijn aangezicht wegnam. In de tegenwoordigheid Gods, maar ook in het besef van Zijn aanwezigheid.

Je zou kunnen zeggen dat het dan zo wezen mag dat bij Paulus die bedekking weg is, maar toch lijkt het bij gelegenheid wel of er een bedekking overheen ligt. Paulus zegt daarover...

- 3 Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen, die verloren gaan;

Ons Evangelie = het Evangelie zoals wij dat prediken. Zonder erop in te gaan dat er misschien ook andere Evangelien zijn, hoewel in Gal. 1 staat dat er geen ander Evangelie is. Het gaat hier echter niet om de aard van het Evangelie, maar om de aard van de Evangelieprediking.

Doch indien ook ons Evangelie bedekt is. Dit suggereert tenminste dat er een mogelijkheid is dat het Evangelie inderdaad bedekt kan zijn. Dat ligt echter niet aan Paulus, maar aan dat er soms een bedekking ligt over de harten van de hoorders, zoals over Israël, dan wel de Joden uit het voorgaande hoofdstuk.

Dat staat er ook. Die bedekking ligt over degenen die verloren gaan. Op hen is het volgende vers van toepassing.

- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

In dewelke = in degenen die verloren gaan.

Het Evangelie dat Paulus predikt is de prediking van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

Het is de god dezer eeuw die de zintuigen verblindt. Het is dus ook de god dezer eeuw die een bedekking over het Evangelie legt en die bedekking in stand houdt. Dat ligt dus niet aan de prediking of aan de prediker, maar aan de eventuele luisteraar.

Deze gedachte sluit aardig aan bij de gelijkenis van de zaaier uit Matth. 13, waarbij de zaaier dat zaad overal strooit, maar verhoudingsgewijs valt het maar zelden in goede aarde en draagt het vrucht. Dat ligt niet aan de zaaier, maar aan waar dat zaad terechtkomt. Dat wordt hier feitelijk ook gezegd, maar dan met andere woorden.

De betekenis van 'verloren gaan' is in het christendom een eigen leven gaan leiden. Er bestaan doorgaans maar twee mogelijkheden: je bent behouden of je bent verloren of gaat verloren. Toch zijn die uitdrukkingen niet zo zwart/wit. De vraag is: behouden waarvoor? Datzelfde geldt dan dus ook voor 'verloren'. Wat is er dan kwijt? Verloren wil zeggen dat er een verlies is. Wat heeft men dan verloren? Dat is dus een betrekkelijk begrip.

Deze uitdrukking wordt in de Bijbel inderdaad gebruikt voor degenen die als ongelovigen sterven. Zij worden geacht verloren te zijn. Niettemin wordt de uitdrukking ook gebruikt voor gelovigen die eeuwig leven hebben ontvangen. Als je vasthoudt aan de absolute betekenis van de uitdrukking, dan kom je vanzelf terecht bij de leer van de zogeheten afval der heiligen, wat inhoudt dat iemand weliswaar behouden kan zijn, maar dat hij alsnog weer verloren kan gaan. De Bijbel spreekt daarover, over gelovigen, over broeders zelfs, die verloren gaan. Zal de broeder om uw vrijheid of om uw kennis verloren gaan? (1 Kor. 8: 11) Het is niet de bedoeling dat wij bijdragen aan dat iemand verloren gaat. Dat betekent daar echter niet dat iemand eeuwig leven kwijt kan raken. Per slot van rekening is eeuwig leven eeuwig leven, omdat je het niet kwijt kunt raken. Dat kan niet bekort worden en je kunt het dus ook niet verliezen. Als dat wel zo zou zijn, dan zou ons aardse leven net zo goed eeuwig leven kunnen heten, want ook dat schijn je kwijt te kunnen raken.

‘Verloren gaan’ is op zichzelf een heel goede vertaling. Als je verloren gaat, wat ben je dan verloren? Het gaan, de weg dus, de route. Je gaat wel, maar komt niet waar je wezen moet. Populair gezegd, je bent de weg kwijt.

Apollymi = verloren gaan. Het wordt ook vertaald met ‘verderf’. Dat is het ook, want als je op de verkeerde plek uitkomt, ben je alles kwijt. Daar komt het op neer, maar niet noodzakelijk het leven.

De bedoeling is bovendien dat een mens niet alleen wederboren wordt, uit de Geest geboren wordt, de Geest ontvangt, nieuw leven ontvangt, maar ook dat dat leven geleefd zou worden. De bedoeling is ook niet dat het zaad opkomt, maar dat het zaad vrucht draagt. Als het wel opkomt, maar geen vrucht draagt, dan is het dus de weg kwijt. Het gaat wel ergens naartoe, maar komt niet waar het wezen moet. Zo kunnen gelovigen dus ook verloren gaan. Zij zijn naar evangelisch jargon wel behouden, maar gaan toch verloren. Zij worden zelf wel behouden, maar van hun leven blijft niets, namelijk geen vrucht over. Hun werken zullen in het vuur geworpen worden, geoordeeld worden. Hout, hooi en stro verbrandt, maar hijzelf zal behouden worden, also als door vuur. Zijn ego, wie hij is, raakt hij niet kwijt, maar zijn praktische leven wel. Daar gaat het hier over.

De god dezer eeuw verblindt de zinnen, de zintuigen. Dat is uiteraard overdrachtelijk. Men hoort wel, maar verstaat niet, men ziet wel, maar men bemerkt niet. Zo wordt de bedekking van de Joden beschreven. Men weet wat men hoort en ziet niet te interpreteren. Onze zintuigen, waarmee wij geacht worden waar te nemen, zijn maar een deel van het geheel. Ze nemen weliswaar waar, maar daarna moet het nog geïnterpreteerd worden. Dat doen de hersenen. Misschien ken je het verschijnsel dat de oorarts zegt dat er aan de oren niets mankeert, maar iemand toch stokdoof is? Dan is het psychosomatisch. Maar hoe het heet gaat het niet over. Het komt voor. Zo ontstaan ook luie ogen. De hersenen gebruiken niet wat het oog waarneemt en daarna verdwijnt de activiteit van het oog ook. Dat heet niet blind, maar lui. Men doet er niets mee. Als men er vroeg genoeg achter komt, dan wordt het goede oog afgeplakt, zodat je gedwongen wordt het luie oog toch te gaan gebruiken. Dat gaat niet op commando, maar moet geoefend worden. De zintuigen moeten geoefend worden. Als je dat niet doet, dan verdwijnen ze en doen ze niet meer wat ze zouden moeten doen.

Mensen kunnen soms iets zien of horen dat ze beter niet hadden kunnen zien of horen, waarna ze door de impact blind of doof kunnen worden. Dat kwam in de Eerste Wereldoorlog bij de soldaten veel voor. Sindsdien zijn die verschijnselen ook bestudeerd.

Een mens kan zien, een mens kan horen, een mens is misschien intelligent, maar of hij ook eigen kan maken wat hij leert, is nog maar de vraag. Als dat niet gebeurt, zegt de apostel, dan is daar een bedekking. De dingen dringen niet echt door. De god dezer eeuw houdt dat tegen. Als je buiten de Bijbel om

God zoekt, dan kom je hoe dan ook terecht bij de god dezer eeuw, bij de overste dezer wereld, bij de duivel. Als je een kind van God bent, een wedergeboren mens, en je zoekt God buiten de Bijbel, in de beleving, dan kom je bij de duivel uit. Je denkt alleen dat hij jouw God is. Dat is in de praktijk dan ook zo, maar dan 'jouw god' met een kleine letter. De god die ze gevonden hebben, noemen ze dan Jezus, of de Heilige Geest. Zij hebben echter de verkeerde voor. Zij komen niet bij de Christus uit, maar bij de antichrist. Binnen niet al te lange tijd gaat dat de hele wereldbevolking overkomen. Het gebeurt altijd al. De reformatoren waren van mening dat alle rooms-katholieken de antichrist dienden en feitelijk hadden zij daar gelijk is. De paus was overste in deze wereld, ook in politiek opzicht.

Hoe doet die god dat, de zinnen verblinden? Is dat een trucje, iets magisch, een soort van toverij? Soms wel, maar in het algemeen gaat het over gelovigen die meer belang hechten aan de zaken in de wereld, aan de normen en waarden in de wereld. Die nemen ze mee hun eigen christendom binnen en worden daardoor verblind, want ze staan niet meer open voor wat het Woord zegt. Als men de Bijbel al gebruikt, dan moet men die inpassen in het wereldse systeem, dat ze niet los willen laten. Dat gaat echt niet werken. Het is niet een kwestie van symbiose, aan de ene kant de oude mens en aan de andere kant de nieuwe mens en dat in elkaar schuiven tot iets nieuws. Het is óf het één óf het ander. Die dingen staan los van elkaar en zijn niet met elkaar te verenigen. De god dezer eeuw gebruikt de eerste beginselen dezer wereld als bedekking voor de waarheid.

Kol. 2: 8        Ziet toe, dat niemand u als een roof vervoere door de filosofie, en ijdele verleiding, naar de overlevering der mensen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus;

Diefstal!

Als iemand voor predikant gaat studeren, dan begint hij met filosofie. Dat staat bovenaan het lijstje. Hier ook, maar dan aan het lijstje van de dingen die je niet moet doen. Deze dingen leiden niet naar Christus

- 9        Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk;
- 3        In Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn.

Als je die schatten der wijsheid en der kennis en dus gewoon de waarheid wil vinden, dan moet je bij Christus zijn. Het doel van de prediking is dan ook dat je naar Christus geleid wordt. Al de schatten der wijsheid en der kennis zijn verborgen in Christus. Bij Hem moet je dus wezen. Die ons geworden is wijsheid van God (1 Kor. 1: 30), tegenover de wijsheid der wereld die tenietgedaan wordt.

Terug naar 2 Kor. 4.

- 3 Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen, die verloren gaan;

Die de loopbaan niet lopen, die een andere weg gaan en dus dé weg zijn kwijtgeraakt.

- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

De zinnen = in de praktijk het verstand.

De term ongelovigen hebben we ook verabsoluteerd. Iemand is een gelovige of hij is het niet. In de praktijk werkt het natuurlijk niet zo. In de praktijk geloven mensen het één wel en het ander niet. Het is altijd betrekkelijk. Wat gelooft men dan? Iemand kan wel een gelovige zijn (het gaat niet over religieus zijn), maar waar stelt hij zijn vertrouwen op? Het is dus een betrekkelijk begrip. Er zijn dus ook ongelovige gelovigen. Daar gaat het hier over. Er wordt niet in twijfel getrokken dat deze Korinthiërs gelovigen zijn, wedergeboren, want in 1 Kor. 1: 2 noemt Paulus hen heiligen. Dat is niet het punt, maar ze zijn in betrekkelijke zin ongelovig, omdat ze wat Paulus leert niet willen aanvaarden. Namelijk dat wij aan deze tegenwoordige boze eeuw onttrokken zijn, aan deze wereld en daarmee uiteraard aan de god dezer eeuw en niet leven onder de eerste beginselen van deze wereld, maar onder de beginselen van het Nieuwe Verbond. Als men dat afwijst, dan wordt men ongelovig genoemd. In ieder geval hier.

We kunnen over bepaalde zaken spreken, waarvan we denken dat ze Bijbels zijn, waarbij de één kan zeggen dat hij zus of zo gelooft en de ander niet. Daar kunnen we over van mening verschillen. Dat kan. Sterker nog, dat gebeurt ook, maar dat is niet vrijblijvend. Onder elkaar is dat wel tamelijk vrijblijvend, maar naar de Heer toe niet. Je kunt wel tegen een ander zeggen dat je bepaalde dingen niet gelooft of niet zo ziet, maar zeg dat dan maar tegen de Heer. Wij worden immers door de Heer onderwezen en zullen aan Hem ook verantwoording moeten afleggen. Tegen de Heer kun je niet zeggen: 'Ja, dat zegt U nu wel, maar dat zie ik zo niet'. Dat is geen argument. Daarom worden wij altijd met dat Woord van God geconfronteerd en in tegenwoordigheid van God. We zouden dat naar eer en geweten tot ons nemen en Schrift met Schrift vergelijken. Dan kan het zijn dat we bepaalde Bijbelse zaken, die dus wel degelijk waar zijn, niet zien. Dat heet: nog niet zien. Misschien zullen we zolang we hier zijn die nooit zien, eenvoudig omdat het niet tot ons doordringt, we het niet begrijpen kunnen, of om wat voor reden dan ook.

Sommigen vinden dit geen argument, omdat we immers die Geest van wijsheid en der kennis van Hem zouden ontvangen, om de dingen te verstaan. Bovendien staat er in de Bijbel, dat indien het u aan wijsheid ontbreekt, dat je die van God zou begeren, Die eenieder mildelijk geeft en niet verwijt (Jak 1: 5). Inderdaad, dat staat in de Bijbel, maar, nu kom je bij dat moeilijke punt, namelijk dat er nergens in de Bijbel staat dat God ons bekwaam maakt, om op eigen houtje met een Bijbel in een hoekje te gaan zitten en er net zolang in te lezen en te bladeren tot we er wat van begrijpen. Er staat nergens dat het zo werkt. Er staat wel dat het Woord van God gepredikt wordt en dat degenen aan wie het gepredikt wordt eventueel de verantwoordelijkheid hebben om te onderzoeken of deze dingen ook alzo zijn, zoals de Bereërs dat deden (Hand. 17: 11). De meesten van ons beginnen niet ergens vooraan, maar wij horen het Woord; iemand vertelt het ons. Het is onze verantwoordelijkheid dat te aanvaarden. Daarnaast zouden we controleren of deze dingen inderdaad het Woord van God zijn, voor zover wij dat kunnen. Voor zover we dat niet kunnen, vragen we aan de Heer of Hij het ons duidelijk wil maken.

Dit is een ingewikkelde manier om te zeggen dat God aan de Gemeente gegeven heeft sommigen tot leraars. Dat heeft de Heer gedaan, omdat Hij ons niet bekwaam maakt om allemaal zelf de Bijbel te bestuderen en zo tot kennis der waarheid zouden komen. Hij heeft ons tot leden van een Gemeente gemaakt, waarin functies verdeeld zijn. Wij zouden ons dus laten onderwijzen. Anderen zeggen dat Bijbelleraars de mensen van alles vertellen en zij dat voor zoete koek aannemen. Als je het aan diezelfde mensen vraagt het dan uit de Bijbel aan te tonen, dan kunnen ze dat niet. Voor zoete koek? De bedoeling is dat een Bijbelleraar dat wat hij zegt uitgebreid beargumenteert en Schriftverwijzingen geeft, waaruit blijkt dat wat gezegd wordt Bijbels verantwoord is. Dat anderen het dan niet aan de hand van de Bijbel kunnen navertellen, komt omdat niet iedereen de gave van leraar gekregen heeft. Op school leer je ook dingen, op het gezag van iemand die ook leraar heet. Dat was het dan. Daarna hoef je als leerling zijn verhaal niet terug te vertellen, met argumenten en al dat soort dingen meer; als je het maar weet. Je hoeft aan een gemiddelde elektricien ook niet te vragen hoe het allemaal werkt en hoe het technisch in elkaar zit, waarom het zo is en waarom het niet anders kan. Daar is die man niet voor opgeleid en daar heeft hij de kwaliteiten niet voor. Hij is een ambachtsman en weet hoe hij ermee om moet gaan, hoe hij het kan laten werken en hoe hij geen brokken maakt, maar daarom hoeft hij het nog niet te hoeven uitleggen.

Waar komt dat soort tegenwerpingen vandaan? Omdat men in geen enkele vorm meer menselijk gezag accepteert. Daar komt de idee-fixe vandaan, dat als je nu maar met de Bijbel in een hoekje gaat zitten en daarin lang genoeg studeert en bladert, het allemaal wel goed komt. Dat komt niet goed, want dat was helemaal niet de bedoeling. Zo doet God dat namelijk niet. Of je dat nu leuk vindt of niet, dit is Bijbels. Je kunt wel zeggen dat je als Bijbelleraar dan in



je eigen straatje staat te praten en dat zal dan wel, maar wie zal het dan doen? Dat is toch de verantwoordelijkheid die een Bijbelleraar gekregen heeft! Dit zegt de Bijbel daarover en daar heb je je als leraar dan maar aan te houden.

- 3 Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen, die verloren gaan;
- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

Zo staat er dus dat heel veel gelovigen niet ontvankelijk zijn omdat ze andere belangen hebben. Ze hebben belangen in deze wereld, waarvan satan de god is, de god dezer eeuw. Daarom zitten ze potdicht voor het Woord van God. Hun bestuderen van de Bijbel helpt daar niet bij.

Er zijn mensen die zich opsluiten in hun kantoor, met zelfs nog een bibliotheek daarbij ook, die allerlei ideeën ontwikkelen. Als ze dan uit hun kantoor komen beginnen ze al die ideeën te spuien. Zo werkt het niet en zo heeft het ook nooit gewerkt. God openbaart Zich te midden van de gelovigen, in de samenleving van gelovigen, daar waar gelovigen met elkaar communiceren. Daar begint het geheel van die Gemeente te functioneren. De Gemeente functioneert niet 100% volledig zelfstandig in één iemand. Al die kluizenaars, die alle dagen met de Bijbel bezig waren, hebben nooit wat zinnigs voortgebracht. Het is altijd de gemeenschap der heiligen geweest die het één en ander bewerkstelligd heeft. Zo werkt de Heer. Je moet als Bijbelleraar leren hoe de Heer werkt. We zouden ook moeten leren dat we als mensen ons gewoon moeten onderwerpen aan Gods Woord en tegen Hem zeggen: 'Heer, hier ben ik'. Zo werkt het. Wij leren door eerst aan te nemen wat ons verteld wordt. Daarna leren we ook dat ons dingen verteld worden die achteraf gezien toch niet Bijbels zijn. Het is niet een kwestie van dat je het allemaal zelf wel even op zult zoeken. Zo werkt de Heer niet en zo is het ook nooit geweest.

Het belangrijkste is dat we niet zouden proberen de Bijbel in te passen in de eerste beginselen dezer eeuw, van de god dezer eeuw. Dat wekt alleen verblinding op. Dat is de enige echte verklaring voor het verschijnsel dat er ook in onze dagen mensen zijn die dag in dag uit bezig zijn met de bestudering van de Bijbel, of wat zij daaronder verstaan, maar bij wie het licht nooit opgaat. Zij komen nooit tot kennis der waarheid. Zij leren altijd, maar komen nooit tot kennis. Waarom? Omdat ze óf het zaakje in willen passen in hun eigen wereldse beschouwingen, óf ze hebben een dubbele agenda en willen er zo iets mee bereiken. Heel wat Bijbelse waarheid wordt afgewezen door mensen die het alleen willen accepteren als ze zichzelf in staat achten om het daadwerkelijk ook weer door te geven. Men wijst het af, omdat men denkt: 'Ja, maar dat kan ik de mensen niet gaan vertellen. Ik begrijpt het zelf niet en daarom kan ik het de mensen ook niet vertellen'. Omdat hij het niet begrijpt,

wijst hij het af. Hij wil het zichzelf eigen kunnen maken, het beheersen en er daarna de boer mee op kunnen gaan.

De gemiddelde predikant wilde predikant worden. Hij begint vroeg te studeren: Grieks, Latijn, soms Hebreeuws en allerlei andere onderwerpen. Waarom bestuderen zij dat? Niet dat de Bijbel er nu echt aan te pas komt, maar misschien ook wel. Waarom doen ze dat? Om een vak te leren, om aan de kost te komen. Dat vinden wij heel gewoon, want zo werkt het toch? Ja, in de wereld, maar bij de Heer niet. God gaat langs een totaal andere weg. Het is niet om wat te worden, maar om de waarheid te leren kennen, om deel te krijgen aan de Heere Jezus Christus. De kans bestaat dat Hij na verloop van tijd je een gave of bediening geeft, om inderdaad ook het één en ander door te geven. Dat mag echter niet de norm zijn of je bepaalde Bijbelse waarheid aanneemt of niet. Het is allemaal terug te brengen tot of je bereid bent om de Heer te dienen, tot Hem te komen en je aan Hem te onderwerpen. Als de Korinthiërs dat niet willen, dan is het voor Paulus niet mogelijk om hen ook maar enigszins te bestralen met de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus Jezus, Die het Beeld Gods is. Zij stonden daar niet voor open. Alle prediking en onderwijs is daar weggegooid. Paulus komt geen stap verder.

Wat ons persoonlijk bedreigt, is de ambitie om hier wat te zijn, terwijl de ambitie nu juist moet zijn hier niets te zijn. Zoals Johannes de Heer reeds zong: 'Om niets te zijn, gans niets te zijn, slechts zittend aan Zijn voet'. Dat is een oudere versie van het lied 'Aan de voeten van mijn Heiland'. Zo zou het moeten zijn. Wij die niets zijn, zouden door de Heer gebruikt worden. Wij die holle aarden vaten zijn zouden ons laten vullen met die schat aan heerlijkheid, aan kennis. Zolang wij die vaten met iets anders gevuld houden, omdat we andere belangen hebben, of omdat we bepaalde dingen van onze eigen idealen en ambities niet op willen geven, dan is er geen ruimte voor die schat aan heerlijkheid en kennis. Dan blijven het aarden vaten gevuld met hout, hooi en stro.

Het is dus een ernstige boodschap aan gelovigen. De Heer wil ons gebruiken; Hij wil ons vullen. Daarvoor moet je wel leeg zijn en onderweg zijn met de Heer, zonder te weten waar je komen zult, onder het motto: 'Kom ik om, dan kom ik om'. Dat zal hier in het westen niet zo snel het geval zijn, maar het punt is dat je niet weet waar het je zal brengen. Dat hoeven we ook niet te weten. We leven dag in dag uit uit de hand van de Heer. Als Hij ons gebruiken wil, dan gebruikt Hij ons. Als Hij ons een bediening geeft, dan wordt dat onze verantwoordelijkheid. Daarna is het altijd niet alleen in dienst van de Heer, maar ook ten dienste van de Gemeente.

- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

Sommigen worden door het licht van het Evangelie der heerlijkheid niet bestraald. De reden daarvoor is in de vorige verzen genoemd, namelijk dat er een bedekking over hun zinnen, over hun hart, dan wel over de Bijbel ligt, zodat dat licht hen niet bereikt. Daardoor zijn zij de weg kwijt (verloren). Zij zijn weliswaar wedergeboren, maar niet bereid ál hetgeen te geloven wat de profeten gesproken hebben. Dat zei de Heere Jezus op eerste Paasdag tegen de Emmaüsgangers. Maar mocht je denken dat de Heer je zoveel wijsheid geeft, dat je zelfstandig alleen, zonder verder enige informatie, de Bijbel zou kunnen bestuderen en heel de waarheid zult leren kennen, dan zal dat uitlopen op een teleurstelling, wat zo doet de Heer dat niet. In ieder geval is dat niet normaal. De norm is dat we deel uitmaken van de Gemeente, waarin wij mede afhankelijk zijn van de andere leden van die Gemeente, net zo goed als wij weer verantwoordelijk zijn voor andere leden van de Gemeente. Hij zou binnen de Gemeente Zijn werk doen. Niet maar in elke gelovige individueel. 1 Kor. 12 zegt duidelijk genoeg dat we elkaar nodig hebben. God geeft in de Gemeente verschillende gaven, verantwoordelijkheden. Dat betekent inderdaad dat wij ons ook laten onderwijzen. Dat geldt in ieder geval voor de meesten van ons en eigenlijk voor ons allemaal. Je zou dus geen gedachten koesteren hoger dan die je voegen, alsof je toch in staat moet zijn het allemaal zelf te kunnen vinden. Zo werkt het niet. Hij zou ons in heel de waarheid leiden en Hij gebruikt daar ook anderen voor. Het lijkt erop dat zelfs iemand als Petrus door Paulus geleid moest worden. Paulus werd naar huis gestuurd, om z'n huiswerk over te doen, maar aan de andere kant stond hij onder het mentorschap van Bárnabas. Het kwam allemaal maar niet vanzelf.

- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.

De verlichting, het Evangelie, de heerlijkheid = allemaal licht.

Het gaat om het Evangelie der heerlijkheid van Christus. Dat is dus de blijde Boodschap over de verheerlijkte Christus. Dat is dus ook de Boodschap die van oudsher verwacht mocht worden. Immers, het Evangelie betekent: de verwachte Boodschap. Dat hoeft niet noodzakelijk een blijde boodschap te zijn, hoewel het dat in de meeste gevallen toch wel is, ook al wordt het niet altijd als blij ervaren. Het is dat wat verwacht mocht worden. Vandaar dat het Evangelie de Boodschap is van het Nieuwe Verbond, Dat immers verwacht mocht worden. Jeremía sprak er al over, ongeveer 600 voor Christus, ook onder die naam: een Nieuw Verbond (zie Jer. 31), maar ook al sinds in ieder geval Abraham. Het is een Nieuw Verbond en de Boodschap van een

verheerlijkte Christus. Dat wil zeggen, niet een lijdende Christus, niet een lijdende Knecht des HEEREN, maar een verheerlijkte Christus.

Jesaja zei dat hij de HEERE op een hoge en verheven troon zag (Jes. 6: 1). Johannes voegt daaraan toe: 'Dit zeide Jesaja toen hij van Hem sprak, toen hij Zijn heerlijkheid zag' (Joh. 12: 41). Hij zag op voorhand de verheerlijkte Christus. Die komen we dan ook veel in de profetieën tegen. Zeker in de Psalmen. Zelfs alle lijdenspsalmen eindigen met een verheerlijkte Christus, aan Wie gegeven is alle macht in hemel en op aarde, aan wie alle dingen onderworpen zijn enzovoort. Het is dus met recht het Evangelie der heerlijkheid van Christus. Er wordt bijgezegd dat dit feitelijk de heerlijkheid Gods is: Die het Beeld Gods is.

Christus is het Beeld Gods. Let wel, sinds Eerste Paasdag, sinds Zijn opstanding. Voor die tijd was Hij niet alleen niet verheerlijkt, maar bovendien niet de Christus. De Christus, de Gezalfde, is per definitie de Verheerlijkte. Dat Hij het Beeld Gods is staat daarna ook in vers 6. Vers 4 en 6 kun je naast elkaar zetten.

- 4 In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, *namelijk* der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is.
- 6 Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te *geven* verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.

Hij heeft in onze harten geschenen (in de harten van gelovigen), om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Dat laatste loopt precies de andere kant op als het einde van vers 4, want vers 4 eindigt met Christus die het Beeld Gods is, terwijl vers 6 eindigt met de heerlijkheid Gods in het aangezicht (in de verschijning) van Jezus Christus.

De heerlijkheid Gods krijgen wij te zien daar waar Jezus Christus verschijnt (het doet er niet toe of dit letterlijk of overdrachtelijk is; beide is waar). Noch letterlijk, noch overdrachtelijk zouden we ons een beeld van God maken. Daar is een goede reden voor, want God Zelf maakt ons zo'n Beeld. Dat wil zeggen, Hij presenteert ons zo'n Beeld. Niet alleen maakt Hij Zich aan ons bekend, in het algemeen, maar in het bijzonder openbaart Hij Zich in de gestalte en de gedaante (letterlijk en overdrachtelijk) van de Messias. Hij is immers het Beeld Gods. Wij kennen Hem zelfs onder de Naam Jezus: Jezus Christus, Die het Beeld Gods is. Hij is dat sinds Zijn opstanding uit de dood. Dat kan ook moeilijk anders, want daarvóór was Hij niet verheerlijkt. Toen Hij nog op aarde was had Hij geen gedaante noch heerlijkheid. Toen Hij nog op aarde was, was Hij zelfs

geen Priester, laat staan Hogepriester. Toen Hij nog niet op aarde was, nog verder terug dus, was Hij nog niet Jezus. Dat werd Hij pas bij Zijn geboorte in Bethlehem. Met ander woorden, Hij is pas de verheerlijkte Christus sinds Zijn opstanding uit de dood.

In Joh. 2: 11 staat dat de Heer een teken deed op de bruiloft te Kana. Er staat dat Hij daarmee Zijn heerlijkheid heeft geopenbaard. Dat is echter een beeld, een voorafschaduw van Zijn toekomstige heerlijkheid. Water zou ooit in wijn veranderen, waarbij het voor de geestelijke mens duidelijk moet zijn dat water een beeld is van het Woord van God. Dat Woord van God zal blijken te zijn Leven, want wijn is een beeld van leven: 'Dit is het bloed, het leven van het Nieuwe Verbond'. Kortom, het Woord van God zou nieuw leven brengen. Bij het aanbreken van het Nieuwe Verbond zou het Oude vervuld zijn of worden en dan wordt water wijn. Daar grijpt de Heere Jezus op vooruit in de nacht dat Hij verraden werd, bij de instelling van het Heilig Avondmaal.

Dit beginsel der tekenen heeft de Heere Jezus gedaan in Kana en heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard. Hij had toen nog geen heerlijkheid, maar het was een teken van Zijn toekomstige heerlijkheid.

Uitspraken over Christus Die het Beeld Gods is noemt men in de systematische theologie 'eigenlijke theologie', of meer specifiek 'Christologie'. Wie is Christus? Dan is Hij het Beeld Gods. Men bedoelt het eigenlijk binnen de traditionele leer van de drie-enigheid, waarin men de Vader, de Zoon en de Heilige Geest onderscheidt. De Zoon is dan het Beeld Gods. Men bedoelt dan dat Hij dat was, is en altijd zal zijn. Zo wordt zelfs de uitdrukking 'eeuwige Zoon van God' gebruikt. Men bedoelt die term uitdrukkelijk gespiegeld. Dat wil zeggen, met terugwerkende kracht. Men gebruikt die term nooit in verband met de toekomst, dat Hij het altijd zal blijven, maar als men het heeft over de eeuwige Zoon, wordt bedoeld dat Hij het altijd al was. Het punt is dat Hij dat nu juist niet was. Dat is Hij pas in Zijn opstanding geworden. Daar ook werd Hij het Beeld Gods. De Schriftplaatsen die in verband met dit onderwerp eventueel geciteerd worden, zijn teksten uit het Nieuwe Testament, die echter alle van toepassing zijn of verband houden met de opstanding van Christus en het resultaat daarvan.

In onze dagen hebben we te maken met de meest gangbare stroming in het protestantisme, waarin men niet of nauwelijks gelooft dat de Heere Jezus daadwerkelijk uit de dood is opgestaan. De algemene trend is dus dat men niet in Zijn opstanding gelooft. Er zijn nog enkele 'zware groeperingen' waarin men daar nog wel aan vasthoudt, maar binnen de PKN gelooft men daar niet in. Zij gebruiken de term wel, maar geloven het niet. Hij is wel uit de dood opgestaan, maar niet letterlijk. Hij zal altijd in onze gedachten voortleven.

Degenen die het wel geloven, denken dat het zomaar een historische gebeurtenis was, terwijl de betekenis hen volledig ontgaat. Volgens de mensen die er niet in geloven, maakt het ook helemaal niet uit of het nu letterlijk gebeurd is of niet. Zo is men de inhoud van heel de Bijbel kwijtgeraakt. Er ligt een enorm dikke bedekking overheen.

Uit de Bijbel leren we dat er ooit een keer een einde aan het Oude Verbond gemaakt zou worden. Dat Verbond dat niemand dragen kon. Door de komst van de Messias zou er een Nieuw Verbond aanbreken, waarvan de kenmerken genade en vrede zouden zijn, maar ook gerechtigheid. Bovendien zou het voor eeuwig zijn, samenhangend niet alleen met een Nieuw Verbond, maar ook met een nieuwe schepping, met nieuwe hemelen en een nieuwe aarde. Opstanding uit de dood. Het nieuwe dat uit het oude voort zou komen.

Maar ja, als je redeneert vanuit het idee dat het Oude- en het Nieuwe Verbond in werkelijkheid geen verschil maken en één pot nat zijn, die je door elkaar kunt gebruiken, zodat je het verschil niet meer kunt zien (de Bijbel noemt dat in Hebr. 2 doorvloeien), wat moet je dan nog met de opstanding van Christus, die immers het einde betekent van het Oude Verbond en het aanbreken van het Nieuwe Verbond? Niets, want dat heeft dan totaal geen betekenis meer.

Het punt is echter dat Jezus in Zijn opstanding Christus en Heere geworden is en daarmee het Beeld Gods en Messias. Zo zei Petrus het in ieder geval in zijn eerste openbare Evangelieprediking in Hand. 2. Dat is pas in Zijn opstanding gebeurd. Bij die gelegenheid is Hij ook uitermate verhoogd en kreeg Hij een Naam boven alle naam. Sindsdien is Hij ook gezeten aan de rechterhand Gods. Al die uitdrukkingen heeft niemand uit zijn duim gezogen, want die komen allemaal uit het Oude Testament, in het bijzonder uit de Psalmen.

- Alle dingen zijn Zijn voeten onderworpen (Psa. 8);
- Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde (Psa. 8);
- Hij is gezeten aan de rechterhand Gods (Psa. 110);

Het zijn allemaal uitspraken uit het Oude Testament, die in het Nieuwe worden aangehaald en toegepast op de Heere Jezus Christus, inclusief de uitdrukking: Die het Beeld Gods is.

Die uitdrukking kom je behalve hier in 2 Kor. 4: 4 ook nog in Kol. 1: 15 tegen.

- Kol. 1: 15      Dewelke het Beeld is des onzienlijken Gods, de Eerstgeborene aller creaturen.
- 16            Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen.

- 18 En Hij is het Hoofd des lichaams, *namelijk* der Gemeente, Hij, Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.

God kan niet gezien worden. Hij bestaat uiteraard wel en doet ook het één en ander, maar God is onzienlijk. Voor zover Hij gezien kan worden (dat kan overigens ook in overdrachtelijke zin), zien wij het Beeld van God, namelijk Christus, de Zoon Zijner liefde (vs. 13).

Hij is bovendien de Eerstgeborene aller creaturen. Het eerstgeboorterecht over de hele schepping komt bij Hem terecht. Hij is de Hoogste in welke hiërarchie dan ook. Dat is hetzelfde als dat Hem alle macht gegeven is in hemel en op aarde. De eerstgeborene is voor God en zou God dienen en heeft macht en oefent macht uit.

Hij is de Eerstgeborene van tussen de doden uit.

Eerstgeborene = bechur. Dat woord impliceert ook isolatie, apart zetten. Daarmee is het synoniem aan heilig en heiligen, afzonderen: 'Zondert Mij af alle eerstgeborenen', of, 'Heilig Mij de zonen van Aäron'. Jozef heet 'de afgezonderde zijner broederen', als hij de eerstgeboortezegen krijgt. Apart gezet en daarmee geheiligd.

De Heere Jezus Christus is de Eerstgeborene van en daarmee boven alle creaturen. Sommigen hebben daar moeite mee, maar het is volstrekt legitiem de Heere Jezus tot de schepping te rekenen. Dat is niet het einde van het verhaal, maar via moeders zijde stamt Hij af van Adam en is via haar dus uit de aarde. Dat neemt echter niet weg dat Hij via Vaders zijde God is, door God verwekt. Vandaar dat 1 Kor. 15 zegt dat de eerste Adam uit de aarde aards is en de tweede Adam is de Heere uit de hemel. Maar waarom heet Hij de tweede Adam? Omdat de tweede Adam wel degelijk ook uit de aarde is. Anders kunnen ze niet eens met elkaar worden vergeleken.

Een ander voorbeeld: Paulus was een Jood. Niettemin noemt hij zich nadrukkelijk apostel der heidenen. Als je die term goed onderzoekt, dan blijkt dat apostel der heidenen een heidense apostel betekent. Hij was weliswaar uit de Joden, maar hij rekent zich als heiden, als Romeins staatsburger. Hij heeft zijn Jood-zijn om Christus wil schade en drek geacht, inclusief zijn afstamming uit Benjamin, hoewel dat betekende dat hij een lamp zou zijn, een licht voor Juda, onder de Joden.

Christus is het Beeld Gods.

Kol. 1: 19 Want het is welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou;

Welke volheid? Uiteraard de volheid der Godheid, want dat is de uitdrukking uit Kol. 2: 9 (Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk).

Hij is het Hoofd des lichaams, van de Gemeente, wat wil zeggen dat Hij deel uitmaakt van de Gemeente, maar aan het hoofd daarvan staat.

Hij is het Begin en daarmee de Eerstgeborene. Beide termen wijzen op de top van de piramide, op de Hoogste in rangorde.

Eerstgeborene = Bechur;

Begin = Reshiet.

Reshiet is één van de synoniemen van Bechur.

'De eerstelingen van de eerste vruchten van uw oogst' = de eersteling in hun beginsel. Het betekent in alle omstandigheden de hoogste in rangorde. Dat dit wellicht iets te maken heeft met de eerste in tijd, zou wel kunnen, maar dat speelt in feite geen rol.

'Hij Die het Begin is', van bovenaf, de Eerstgeborene, de Reshiet. Het zijn verwijzingen naar talloze Schriftplaatsen in het Oude Testament, over eerstgeboorte, eerstgeborene, eerstgeboorterecht en eerstelingen in het algemeen. In alle gevallen betekent het ook een apart zetten en isoleren. Want als Hij alleen is, dan staat Hij alleen. Degene Die aan de top van de piramide staat, Die staat daar in Zijn eentje. Hij is daar alleen en is uniek. Al het andere is van een andere orde. Dat vind je hier in Kolossenzen dus ook.

Hij is het Begin = Reshiet; Hij is de Eerstgeborene = Bechur.

Hij is de Eerstgeborene uit de doden. Hij is daarmee afgezonderd van de overige doden. Hij is niet alleen de Eerstgeborene uit de Vader, maar ook uit de mensen. Hij is immers de Eerstgeborene aller creaturen, de Eerstgeborene van allen die ooit geleefd hebben en los daarvan, Hij was ook de Eerstgeborene van María. Daarmee was Hij de Eerstgeborene uit deze wereld, anders kan Hij ook niet aan het hoofd daarvan staan. Dat is nu juist de betekenis van die term.

Hij is het Beeld Gods.

Hebr. 1: 1 God heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon:

2 Welken Hij gesteld heeft tot Erfgenaam van alles, door Welken Hij ook de wereld gemaakt heeft;

Let op dat Zoon ook een ander woord is voor Eerstgeborene. Niet altijd, maar de eerstgeborene is per definitie de zoon. Sterker nog, de eerstgeborene is de aangestelde zoon, die deel heeft aan de zoonstelling = aanstelling in het eerstgeboorterecht.

Ezau was weliswaar een zoon van Izak, maar werd niet als zoon gesteld. Dat was Jakob, hoewel die jonger dan Ezau was. Ruben, Simeon en Levi waren zonen van Jakob, maar Efraïm werd tot zoon gesteld, waaruit volgt dat de lijn



van dat erfrecht via Jozef liep. Efraïm was immers de zoon de Jozef en daarmee de kleinzoon van Jakob. Jakob legde zijn handen op de hoofden van Efraïm en Manasse en hij zegende Jozef. Hij gaf het eerstgeboorterecht aan Efraïm en in iets mindere mate ook aan Manasse, maar later lees je dat het eerstgeboorterecht van Jozef was (1 Kron. 5: 1).

God heeft de Zoon tot Erfgenaam van alles gesteld, door Welken Hij ook de wereld gemaakt heeft;

3 Dewelke is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste *hemelen*;

Daar hoort de Eerstgeborene aller creaturen en de Eerstgeborene van God uiteraard thuis. In de tussenzin staat dat Hij is het Afschijnsel van Gods heerlijkheid. Daar ging het over, over de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Christus. Heerlijkheid is licht. God is Licht. Christus, de Zoon, is het afschijnsel, de uitstraling van dat Licht. Stel je maar voor dat God de Lamp is en Christus de straling daarvan. Die uitstraling heb je nodig, want anders kun je de lamp niet zien. Dat licht moet uitstralen en komt zo in onze ogen, zodat we weten waar de lichtbron is. Feitelijk kan die lichtstraling helemaal niet gezien worden. Er is wel sprake van straling, maar die straling zet zich pas om in licht als die op materie valt. Daarom is de hemel zo duister. Als daar geen materie is, dan is er alleen maar duisternis. Waarschijnlijk verplaatst licht zich helemaal niet. Er is een ander soort straling, dat hier op de materie valt en dan pas wordt het in licht omgezet. Dat is de uitwerking van de onzienlijke God. Het is pas iets als je het ontvangt, of als het licht ergens op valt. Als ze bijvoorbeeld in Starwars met die lasers rondzwaaien, dan zie je daar altijd een lichtbundel uitkomen. Dat kan helemaal niet, tenzij het heel erg stoffig is, of er damp is, pas dan krijg je een stralenbundel. Anders zie je echt niets. Je ziet pas wat als het ergens op valt. Met laserstralen in de lucht schijnen wordt pas interessant als er sprake is van vervuiling, vocht of damp, want anders zie je die bundels niet.

God is de Onzienlijke. Hij zendt wel wat uit, maar alleen daar waar het valt, daar waar het iets raakt, is het licht en wordt het licht. Vandaar dat de discussie over lichtsnelheid in het luchtledige zo theoretisch is. Grote kans dat er helemaal geen lichtsnelheid in het luchtledige is. Er is natuurlijk wel iets, maar het wordt pas licht als het op iets terechtkomt.

Christus is dus in de eerste plaats het Afschijnsel, de uitstraling van Gods heerlijkheid, van God Die Licht is. Christus is de uitstraling daarvan, de buitenkant, het geprojecteerde Beeld. Dat staat er dan ook achter. Hij is het uitgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid, Gods wezen. God naar buiten uitgedrukt. Een dia wordt door een lamp ergens op geprojecteerd. Zoiets is het. Dan vind je een afdruk, een beeld van het oorspronkelijke ding.

Je kunt God niet kennen. Je kunt wel over hem filosoferen, maar je kunt Hem niet kennen, want Hij is de onzienlijke God. Voor zover wij Hem toch kennen, is dat omdat Hij in onze harten geschenen heeft. Hij straalt wat uit en dan verschijnt daar de gedaante van de Messias, de Heere Jezus Christus, die het Beeld Gods is.

Hebr. 1: 3 Dewelke, also Hij is het Afschijnsel *Zijner* heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid, en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelven te weeg gebracht heeft, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste *hemelen*;

Hij draagt alle dingen door het woord van Gods kracht. Dat klinkt heel abstract, maar het betekent dat Hij uitdrukking geeft aan het Woord van God. De kracht van God komt primair tot uitdrukking in dat Hij spreekt en daarmee ook in wat Hij doet, want Hij spreekt en dan is het er. Voor zover woord en daad hetzelfde is, is dat alleen bij God zo. Hij spreekt en het is er. Al wat God doet komt voort uit Zijn spreken. Woord is abstract, maar krijgt daarna gestalte en wordt als het ware ook geprojecteerd. Je moet een beetje een geestelijk mens zijn om deze dingen te begrijpen. We hebben te weinig geleerd om overdrachtelijk te denken, om langs verschillende lijnen te denken. We zijn materialistisch geworden, oppervlakkig. We leven ook in een oppervlakkige materialistische cultuur, voor zover je nog van een cultuur kunt spreken.

Hoe dan ook, Christus is het uitgedrukte Beeld van Gods wezen. Hoe moet je je God voorstellen? Je moet je God niet voorstellen, want God stelt Zichzelf voor en Hij heet dan de Heere Jezus Christus. Dat is min of meer een chronologische term: Jehovah (uit het verleden), Jehoshua (in Zijn menswording), Massiach (sinds Zijn opstanding).

Filipp. 2: 6 Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn;

Dat was in het verleden.

- 7 Maar heeft Zichzelven vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden;
- 8 En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelven vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja, den dood des kruises.

Met andere woorden, Die in de gestaltenis Gods zijnde en Gode gelijk zijnde, heeft het geen roof geacht Zichzelf te vernietigen. Hij was de gestaltenis Gods

en heeft het geen roof geacht Zichzelf te vernietigen. Wat je er ook anders van maakt, er ontstaat dan onzin. Want hoezo zou je het roof achten Gode even gelijk te zijn? Hij was juist Gode gelijk en heeft het niet als diefstal beschouwd om het af te leggen.

Hij was Gode even gelijk, niet maar voor een korte tijd, want 'even' is hier synoniem aan 'gelijk'.

Hij werd de gestaltnis van een dienstknecht en is de mensen gelijk geworden. Hij was de gestaltnis Gods, dan wel Gode gelijk en Hij werd de gestaltnis van een dienstknecht, namelijk de mensen gelijk, waaruit automatisch volgt dat de mens per definitie een dienstknecht is. Als de mens in zijn praktische leven enige bevrediging wil hebben, dan kan dat alleen als hij dienstbaar is, omdat de mens een dienstknecht is, staat er. De meeste mensen zijn ongelukkig, omdat ze niet geleerd hebben om te dienen, maar om te heersen. We moeten het hogere nastreven. Daar word je echter niet gelukkig van. Je zou dienstbaar moeten zijn, zoals de Heer Zelf in Zijn aardse leven, want daar gaat het hier over. Hij heeft zichzelf vernederd, zelfs tot de dood des kruises. Daarom heeft Hem God ook uitermate verhoogd (vs. 9). De weg naar heerlijkheid gaat via vernedering. Je zou via dienstbaarheid verhoogd worden. Dat zegt de Heere Jezus ook tegen Zijn discipelen: 'Wie de minste is, die zal de meeste zijn. Zolang je streeft naar de meeste te zijn en zolang je streeft naar links en rechts van Mij te zitten (de zonen van Zebedéüs), komt het niet goed'. Het hoge zou vernederd worden en het vernederde verhoogd. Denk aan Jozef. Zijn weg naar verhoging liep via vernedering.

We hebben het daadwerkelijk over Pasen, over de opstanding van de Heere Jezus, Die uitermate vernederd was geworden tot de dood, ja, de dood des kruises, maar God heeft Hem verhoogd. Dat was in overeenstemming met Zijn plan, bovendien in overeenstemming met Zijn Woord. Christus is de Verheerlijkte. Naarmate wij tot Hem komen, naar die mate zal Hij ons ook verlichten. Dan zullen wij deel krijgen aan Zijn heerlijkheid en zullen wij Zijn heerlijkheid weerspiegelen (2 Kor. 3: 18).

Voor zover Hij de uitstraling is van Gods heerlijkheid, betekent dat dus, dat waar Jezus in onze hartjes woont, daar schijnt God in onze harten, om te geven de verlichting van de heerlijkheid van het Evangelie van Christus, Die het Beeld Gods is. Wij krijgen dan deel aan die heerlijkheid. Als je dus niet gelooft in de letterlijke opstanding van de Heere Jezus, dan zal het altijd duister blijven. Terug naar 2 Kor. 4.

- 5 Want wij prediken niet onszelven, maar Christus Jezus, den Heere; en onszelven, *dat wij uw dienaars zijn* om Jezus' wil.

De zin begint met 'want' en is dus een toelichting op vers 4. Datzelfde geldt voor het volgende vers, dat een commentaar is op of vers 5 of vers 4, maar in de praktijk vanzelfsprekend op allebei.

Wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, onze Heere, met betrekking tot het Evangelie van de heerlijkheid van Christus, want de heerlijkheid van Christus is het onderwerp van het Evangelie. Christus namelijk Die het Beeld Gods is, met ingang van Zijn opstanding uit de dood en daarmee met ingang van het aanbreken van het Nieuwe Verbond, waaronder wij geacht worden te leven en waaronder de bedekking definitief is of wordt weggedaan.

Wij prediken niet iets dat we zelf hebben bedacht, zelfs niet iets wat we zelf geloven. We proberen niet maar onze eigen overtuiging uit te dragen. Dat zou namelijk subjectief zijn en aan verandering onderhevig. Wij prediken niet een leer, maar iemand. Natuurlijk, er is wel degelijk een leer aangaande Christus. De Bijbel leert over Christus en wij kennen Hem alleen maar uit de Bijbel en uit wat de Bijbel daarover leert. Om dus te zeggen dat wij geen leer hebben, is wel een beetje erg kort door de bocht. Niettemin, wij prediken iemand, een Persoon. Wij prediken de Persoon van de Godheid. Persoon is iemands buitenkant. Er is maar één Persoon van de Godheid, er is maar één uitgedrukt Beeld van Gods wezen, de Heere Jezus Christus. Hem prediken wij en daarmee prediken wij natuurlijk die God van de Bijbel. Die God krijgt echter gestalte in de Persoon en het werk van onze Heiland. Wij prediken Christus, die Jezus is en Hij is inderdaad de Heere. De titel wordt hier in retrospectief gelezen, achterstevoren. Hij is de Christus, daarvóór was Hij Jezus en daarvóór was Hij Jehovah. Hij is Christus en Christus is Jezus en Jezus is de Heere. Jezus was niet de Heere, want Hij was de Dienstknecht, het tegenovergestelde van Heer en het tegenovergestelde van Meester.

We zitten altijd met een klein probleem met betrekking tot het woord 'Heere' in de Bijbel, zowel in het Oude Testament als in het Nieuwe, omdat Heere de vertaling kan zijn van twee verschillende Hebreeuwse woorden, namelijk de Naam Jehovah, de eigenlijke Naam van de Godheid (als de Godheid verschijnt, dan draagt Hij de Naam Jehovah), maar het is ook de vertaling van het Hebreeuwse Adonai. Wij kennen dat woord in de verkorte vorm: don, heer. 'Ai' op het eind wil zeggen: mijn Heer; Degene Die ik dien.

Men zegt trouwens ook dat de klinkertekens onder de Naam Jehovah ontleend zijn aan de klinkers van Adonai. Er staat Jehovah, maar wij Joden mogen dat niet uitspreken en dus zetten we de klinkers van Adonai eronder, zodat je Adonai uitspreekt als je het woord Jehovah tegenkomt. Zo heeft men de Naam Jehovah tamelijk systematisch verdonkeremaand. Niet alleen in de uitspraak, maar zelfs ook in de geschreven teksten. Er zijn heel veel Schriftplaatsen waarin de Naam Jehovah vervangen is door het Hebreeuwse woord Adonai. Dat kun je niet meer zien, maar dat moet je weten. Of dat belangrijk is? Het gaat erom dat je weet dat het zo is.

Als je 'Heere' in het Nieuwe Testament leest, dan weet je nooit helemaal zeker of je dat nu moet opvatten als Jehovah, de Naam van de Godheid, of als Adonai, als Degene Die wij dienen. Als er staat: 'Maar gij dient de Heere Christus', dan lijkt het erop dat je 'Heere' op moet vatten als Adonai: 'Gij dient uw Meester en dat is Christus'. In de praktijk is Hij Jehovah; zoveel verschil maakt het dus ook weer niet.

Niettemin lijkt het er hier op dat het over Adonai gaat. Wij dienen Christus Jezus, de Heere, Adonai, Degene die wij dienen. Dat dit zo is, blijkt uit wat er volgt: Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, den Heere; en onszelven, *dat wij* uw dienaars *zijn* om Jezus' wil. Uw dienaars, dienaars van de Gemeente, maar in de eerste plaats dienaars van Christus, Die het Hoofd van de Gemeente is. De leden van het lichaam dienen in de eerste plaats het hoofd en in de praktijk dienen ze elkaar. Zij zijn elkaar tot hand en voet, zoals dat in 1 Kor. 12 staat.

Paulus en de zijnen zijn in de eerste plaats dienaars. Zij zijn geen heersers, maar dienstbaar, niet aan een leer, maar aan Iemand. Er wordt vaak veel te gemakkelijk omgegaan met de Bijbel, ook met wat men Bijbelstudie noemt, omdat men zich kennelijk niet realiseert dat men niet maar te maken heeft met wat lettertjes en een leer, die men op één of andere wijze probeert te achterhalen, te interpreteren of samen te stellen, maar dat men heeft te maken met Iemand, met God Zelf. Als dat te abstract is, je hebt te maken met de Heere Jezus Christus, hoogst persoonlijk. Alles wat wij daarover leren, bestuderen en wat we daarover zeggen, zullen wij in de toekomst aan Hem hoogst persoonlijk moeten verantwoorden. Het is maar niet een leer die door iemand is samengesteld, net zo min als het een verzameling losse boeken is, die men in één band voor het gemak samengevoegd heeft, maar we hebben te maken met het Woord van God, met het Woord van een levende God. Als we dat Woord bestuderen, dan staat Hij als het ware naast ons. Datzelfde geldt voor als we het er met elkaar over hebben. Dat gaat niet om Hem heen. Je kunt dat niet vrijblijvend doen. Als je vrij wilt blijven, dan moet je de Bijbel dichtlaten. Vrij in die zin dat je volledig je eigen weg wilt gaan. Andersom is waarschijnlijk nog belangrijker. Als we niet bereid zijn ons aan de Schrift te onderwerpen, dan blijft die ook gesloten. Je kunt er dan mee doen wat je wilt. Je kunt nog zo goed je best doen, maar het gaat je niet helpen. Dan blijft het gewoon bedekt. Onderwerping is de eerste voorwaarde voor het bestuderen van de Bijbel. Het heeft geen enkele zin, als je niet op voorhand je eerst daaraan onderwerpt en daarmee aan Hem. Dat is bepalend voor of de Heer ons dat Woord ook opent.

De Heer zei tegen de Emmaüsgangers: 'Gij onverstandigen en tragen van hart, om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben' (Luk. 24: 25). Dit

neemt niet weg dat er daarna staat dat Hij hun de Schriften opende, dat Hij hun harten opende en dat Hij hun ogen opende. Hij doet dat. Wij zouden in de eerste plaats bereid moeten zijn om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben. Daarna laat Hij ons zien wát de profeten gesproken hebben. Dat is de volgorde. We leren niet eerst wat de profeten gesproken hebben en gaan dat dan misschien geloven, maar wij geloven het op voorhand, terwijl we het nog niet weten. Daarna maakt Hij het ons bekend. Dat is de bedoeling.

Hetgeen geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord, maar God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest. Hij is Zelf Degene Die er een bedekking overheen gelegd heeft en Hij is ook Zelf Degene Die die bedekking wegneemt. Ons streven die bedekking weg te halen leidt absoluut tot niets. Daarom is er ook zoveel verwarring en misverstand over de Bijbel. Daarom heeft men ook het idee dat je met de Bijbel alle kanten op kunt, dat de Bijbel op vele manieren uit te leggen is. Zolang die bedekking erover ligt lijkt dat zo te zijn, maar zodra die bedekking weg is, kan dat niet meer. Daar gaat het over.

- 5 Want wij prediken niet onszelven, maar Christus Jezus, den Heere; en onszelven, *dat wij uw dienaars zijn* om Jezus' wil.

Wij zijn dienaars van de Gemeente om Jezus' wil. Wij dienen nu eenmaal Christus Jezus, de Heere en omdat dit zo is, dienen wij dus ook de Gemeente. Dat is de volgorde. Wij zouden dus niet kiezen om de Gemeente te dienen, maar om de Heer te dienen. Het gaat niet om de Gemeente, het gaat om Christus. Hij geeft ons een plaats binnen de Gemeente.

- 6 Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om *te geven* verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.

Dat is wat God doet: spreken.

In Efe. 5: 13 staat: Al wat openbaar maakt, is licht.

Dus het Woord van God, dat immers openbaar maakt, is licht. Ook Christus is Licht. Hij neemt immers de bedekking weg. Hij wordt geacht Zelf Licht te zijn. God heeft gezegd dat licht uit de duisternis zou schijnen. Als Hij dat zegt, dan schijnt daar al licht uit de duisternis.

Die God is Degene Die in onze harten geschenen heeft. Paulus beschrijft zijn eigen situatie en die van zijn medearbeiders. God heeft in hun harten geschenen, in tegenstelling tot degenen die het niet horen willen. Bij Paulus ligt dat anders, want zij hebben verworpen de schandelijke bedekselen.

God heeft in onze harten geschenen, tot verlichting der kennis der heerlijkheid Gods. Die heerlijkheid Gods wordt uiteraard gevonden in de Persoon van de Heere Jezus Christus (persoon is een ander woord voor aangezicht, de buitenkant). Niet alleen in Zijn Persoon, maar ook in Zijn werk, want de Persoon is niet statisch, maar bewegend.

Het is God Die in onze harten schijnt. Zoals gezegd, al ons streven om de Bijbel te doorgronden loopt op niets uit, als niet God Zelf in onze harten schijnt. Dit betekent niet dat we er geen moeite voor zouden doen, want dat zouden wij wel degelijk, maar Hij gebruikt dat en leidt ons dan in heel de waarheid. De Heer zei: 'Onderzoek de Schriften, want deze zijn het die van Mij getuigen'. Hij zei er echter meteen achteraan: 'Maar gij wilt tot Mij niet komen' (Joh. 5: 39, 40).

Onderzoek de Schriften. Dan moet je wel eerst tot Degene komen over Wie die Schriften spreken. Dan zul je ook inderdaad vinden. Zoekt en gij zult vinden. Zo moeilijk kan het allemaal niet wezen, omdat het de Heer is Die ons daarin zou leiden.

De uitdrukking dat God gezegd heeft dat licht in de duisternis zou schijnen is tamelijk illustratief, want je leert meteen dat in Gen. 1: 3 al over de Messias gesproken wordt, over de heerlijkheid van Christus. De uitdrukking 'Er zij licht' heeft dus een veel bredere toepassing dan alleen die op de eerste dag in de reeks van 7 in Genesis. Je leert er ook uit dat alles bij licht begint. Als er geen licht is, dan is er überhaupt niets. Vandaar dat licht leven is.

God spreekt. Als je vraagt waarover Hij spreekt, dan zegt Hij: 'Er zij Licht'. Dat is het eerste wat er gebeurt. Als je naar Zijn Woord luistert, dan verschijnt daar Licht; dan worden ons verborgenheden geopenbaard, dan leren wij de onkenbare God kennen. Als dat Licht schijnt, dan wordt daar het Beeld van Christus geprojecteerd; dan zien wij Hem. Wij zien dan niet de Man van Nazareth, in vernedering hier op aarde; we zien ook niet een corpus aan een crucifix, niet maar een lichaam aan een kruis, maar wij zien een levende Christus, het Lam, staande als geslacht. Wij kennen een verheerlijkte Christus, Die door God uitermate verhoogd is, Die gezeten is aan Zijn rechterhand en Die aan de Gemeente gegeven is tot Hoofd. Dat is Resh en bijna Reshiet = de Eerste en daarmee ook de Eerstgeborene.

Er is nog een andere uitdrukking die in dat verband gebruikt wordt, maar daar is een heel boek aan gewijd: Hij is van God genaamd Hogepriester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek. Daar gaat de brief aan de Hebreëën over, waarin het één en ander ontleend wordt aan oudtestamentische symboliek.

Je kunt in klare taal zeggen dat Christus is gezeten aan de rechterhand Gods, maar bij nader inzien is dat toch geen klare taal, maar idioom. Het betekent

dat Hij op een gelijke positie is gebracht als God Zelf, maar omdat Hij daar door God Zelf gezet is, blijft Hij toch aan God ondergeschikt. Net als iemand aan jouw rechterhand is, dan is die ook aan jou ondergeschikt.

God heeft Hem uitermate verhoogd. In meters? Hoezo klare taal? Het blijft altijd toch een beetje moeilijk. Je moet de dingen willen begrijpen. Daarom is juist die vergelijking met het oudtestamentische hogepriesterschap in de brief aan de Hebreeën zo geweldig. Daar worden ons allerlei zaken uit het Oude Testament voorgehouden en er wordt bijgezegd dat dit het is wat het betekent. Als je niet zo oppervlakkig was, dan had je er al veel eerder doorheen gekeken. Dan had je al langer begrepen dat Aäron, de eerste hogepriester, een beeld is van de Hogepriester Die komen zou. Dat hij zou worden opgevolgd. En zoals Aäron zou worden opgevolgd door Eleázar, zo zou het hele Aäronitische priesterschap compleet worden opgevolgd door een ander priesterschap, waarbij die Hogepriester eventueel de naam Eleázar, Lázarus (de Griekse vorm van Eleázar), zou dragen. Dat is echter niet meer oppervlakkig, maar erdoorheen kijken, eronder zoeken. Daar steekt het één en ander achter.

Het is moeilijk te begrijpen wat mensen daartegen hebben, want bij het meeste taalgebruik zit wat achter. En als het er niet achter zit, dan is het ook niet de moeite waard. Literatuur ís literatuur, niet alleen omdat het zo mooi geformuleerd is, maar omdat het dubbelzinnig is. Omdat het ene verteld wordt, terwijl het eigenlijk over het andere gaat. Er steekt iets achter. Vandaar dat literatuur op school moet worden uitgelegd: 'Wat heeft de schrijver er eigenlijk mee bedoeld?'. Dat is literatuur bij mensen, maar dit is het Woord van God. Daar steekt meer achter en dat wordt ons geïllustreerd.

Hebreeën zegt dat Christus Hogepriester geworden is naar de kracht des onvergankelijken levens. Hij is dat geworden door Zijn opstanding uit de dood. Hij was toen Hij op aarde was geen Priester. Hij kon dat niet eens zijn, omdat Hij uit de verkeerde stam was. Hij is dat dus pas in Zijn opstanding geworden. Zijn kruisdood was ook niet een priesterlijk werk, laat staan een priesterlijk offer, want Hij was geen Priester. Bovendien staat er dat het helemaal niet de bedoeling was dat priesters zouden sterven. Nee, ze werden door de dood verhinderd te blijven, maar de bedoeling was dat een priester altijd priester zou zijn, eeuwiglijk. Christus ís de Hogepriester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.

Aäron stierf en hij werd door zijn zoon opgevolgd, Eleázar, Lázarus. In het Nieuwe Testament kom je twee personen tegen die Lázarus heten. Ze gingen alle twee dood en bij beiden was het de vraag of ze weer levend zouden worden en wanneer. De ene Lázarus is die tegenover de rijke man. De rijke man vond dat Lázarus op moest staan uit de dood, om zijn vrienden het Evangelie te brengen. Abraham antwoordde daarop dat ook als iemand uit de doden zal zijn opgestaan, ze hem niet zouden geloven.



De andere Lázarus was de broer van de zussen María en Martha, uit Bethánië. Hij sterft en er is een hele discussie over of hij weer zal opstaan en wanneer. Martha dacht dat dit ten laatste zou zijn. De Heere Jezus had daar een andere gedachte over. In elk geval, we weten hoe het afgelopen is.

Joh. 11: 43 En als Hij dit gezegd had, riep Hij met grote stemme: Lázarus, kom uit!

Met grote stem! Het zal duidelijk zijn dat het daarbij gaat om het Woord van God, met kracht. De kracht van het Woord van God. De Heer Zelf zal nederdalen, met de bazuin Gods, met de stem des aartsengels, met een geroep. Dat betekent dat God dan heel krachtig gaat spreken.

44 En de gestorvene kwam uit, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn aangezicht was omwonden met een zweetdoek. Jezus zeide tot hen: Ontbindt hem, en laat hem heengaan.

Als je langzaam leest, gaat het twee keer over hetzelfde. Eerst waren het banden des doods die verbroken werden; daarna werd hij ontbonden van deze doeken. Het zou je misschien niet opvallen, maar als je daarna in Joh. 20 terecht komt, waar Petrus en Johannes allebei naar het graf rennen en Johannes als eerste bij het graf komt, staat er:

Joh. 20: 5 En als hij nederbukte, zag hij de doeken liggen; nochtans ging hij *er* niet in.

6 Simon Petrus dan kwam en volgde hem, en ging in het graf, en zag de doeken liggen.

7 En den zweetdoek, die op Zijn hoofd geweest was, *zag hij* niet bij de doeken liggen, maar in het bijzonder in een *andere* plaats samengerold.

Zowel bij Lázarus als bij de opstanding van de Heere Jezus is er sprake van doeken en een zweetdoek, die om zo te zeggen weggedaan worden. Het mag toch niet zo moeilijk zijn om hier iets terug te vinden van een bedekking die weggenomen is. Verder is er sprake van uitpakken, van ontbinden. Zij waren in doeken gewikkeld. De Heere Jezus zelfs al bij Zijn geboorte. Naar de natuurlijke mens gesproken waren dat natuurlijk niet dezelfde doeken, maar als je een beetje geestelijk inzicht hebt, dan wel. Hij werd geboren en in doeken gewonden; hier wordt Hij wedergeboren en laat de doeken weer achter Zich. De uiterlijke vorm wordt achtergelaten, het lichaam. Zijn lichaam werd weliswaar veranderd, maar daarmee was dat oude lichaam er niet meer. Het is weliswaar hetzelfde lichaam, maar toch ook weer niet. Het is veranderd.

Die doeken zijn daar en de zweetdoek wordt daar ook gevonden. Dat is de doek over het aangezicht. Die doek is op een speciale plaats samengerold. Aan de ene kant is de bedekking weggenomen en aan de ander kant is die doek samengerold tot wat we een tulband noemen. Dat is de priesterlijke hoofddekseel. Dat wordt allemaal gezien.

Lázarus zelf is natuurlijk een uitbeelding van de Heere Jezus Christus. De dood en opstanding van Lázarus zijn een uitbeelding van de dood en opstanding van de Heere Jezus Christus. De uitdrukking 'Zie, hoe lief Hij hem had' van de Heere Jezus over Lázarus is daarmee meteen verklaard. De Heere Jezus wist stellig waar het over ging en Hij wist dat eens tot hem gezegd zou worden: 'Lazarus, kom uit!'.

Petrus zei: 'Maar God heeft Hem opgewekt!'. En God heeft Hem gesteld tot Hogepriester van het Nieuwe Verbond. God heeft Hem ontbonden, niet alleen van de banden van de dood, maar daarmee ook uiteraard van de banden van de wet en daarmee ook eventueel van het oudtestamentische priesterschap. Waarmee niet gezegd is dat de Heere Jezus onder het Oude Testament Priester was, maar dat het Oude Testament bediend werd door de dienaren van het Oude Verbond. Dat waren de priesters. Die doeken zijn een beeld van dat priesterschap en dat wordt ontbonden. De Heer zei in Matth. 16: 19 tot Petrus: 'Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen; en zo wat gij binden zult op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en zo wat gij ontbinden zult op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn'. Petrus zou degene zijn die plechtig zou verklaren dat het Oude Verbond ontbonden was en dat het Nieuwe Verbond bindend was. Dat vind je hier; de doeken in de ene plaats en de zweetdoek ineengerold op een andere plaats. Ontbonden van de wet van het Oude Verbond en aan de andere kant een begin van het Hogepriesterschap van het Nieuwe Verbond van de Heere Jezus Christus, naar de ordening van Melchizédek. Dat steekt achter die dingen. In de brief aan de Hebreëën wordt nog veel meer over die dingen verteld aan de hand van wat zoal de verantwoordelijkheden waren van de hogepriester van het Oude Verbond. Die zijn een beeld van de verantwoordelijkheden van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond.

De hoogste verantwoordelijkheid van de hogepriester was het Woord van God onderwijzen. Christus, de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, als Licht van God, leidt ons in heel de waarheid. Dat doet Hij niet door te discussiëren, of wanneer wij verschrikkelijk ons best doen, maar wanneer wij eerst tot Hem komen en Hem als de Hogepriester erkennen, als Hoofd, niet alleen van de Gemeente, maar ook van ons persoonlijk.

En hoe zat het ook al maar meer met Melchizédek, naar wiens ordening de Heere Jezus Hogepriester geworden was? We weten er eigenlijk niets van en daarmee alles. We weten dat hij na de strijd voor de catering zorgde. Na het slaan der koningen verscheen iemand die doorging voor de machtigste koning van allen, Melchizédek. Hij deed niet meer mee in de strijd, want die was

achter de rug. Hij bracht voort brood en wijn. Het zal niet al te moeilijk zijn om daarin de Heere Jezus in Zijn tegenwoordige positie te herkennen, zoals de Heer het Zelf uitbeeldde in de nacht dat Hij verraden werd, toen Hij het brood nam en uitdeelde en de wijn nam en uitdeelde. Hij zei daarbij: 'Dit is het bloed en het leven en het lichaam van het Nieuwe Verbond'. Door zijn dood en opstanding zou het Oude Verbond beëindigd worden en het Nieuwe aanbreken. Sindsdien zou men wandelen in die uitnemende heerlijkheid van het Nieuwe Verbond en dus ook in het uitnemende licht daarvan. Voor zover wij in duisternis zijn, komt dat omdat we ons niet bij de Heer melden en ons door Hem niet willen laten onderwijzen. De Heer Zelf heeft beloofd dat te zullen doen. Het enige wat van ons gevraagd wordt is bij Hem aan te kloppen en zeggen: 'Heer, ga Uw gang. Geef mij dat Licht, geef mij dat voedsel, geef mij dat brood, die wijn'. Je hoeft niet eens te vragen, je kunt het gewoon aanpakken, wat een ander woord is voor geloven. Achter het brood en de wijn schuilt natuurlijk het Woord, waardoor de Heer al Zijn werk doet. Als God een werk in ons doet, gebeurt dat doordat het Woord van Christus rijkelijk in ons woont. Moeilijker is het niet. Van ons wordt verwacht dat we naar de Heer toe oprecht zijn, om vervolgens alles wat Hij ons aanreikt te aanvaarden, onder dankzegging. Daar zijn brood en wijn onder andere de uitbeelding van. Ze staan natuurlijk voor alles wat tot het leven en de godzaligheid behoort. Hij reikt het ons aan. Het is niet aan ons om het op te graven, uit de hemel te halen of uit het dodenrijk, we hoeven slechts aan te schuiven aan Zijn tafel, uiteraard in gemeenschap met elkaar. Waar wij die gemeenschap erkennen en zoeken, daar is Hij in ons midden en in het midden van die gemeenschap doet Hij Zijn werk. Reden genoeg om Hem daarvoor te danken.

- 6 Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te *geven* verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.

God geeft kennis. Hij schijnt in onze harten, opdat wij daardoor zouden verstaan, begrijpen en daardoor ook zouden komen tot gemeenschap met Hem. Indien wij in dat Licht wandelen, gelijk Hij in het licht is, zo hebben wij gemeenschap met elkander (1 Joh. 1: 7). Niet alleen met elkaar, maar ook met de Heere Jezus Zelf en Zijn Vader. Daar is dat licht voor. Zonder licht geen gemeenschap, geen verbondenheid, geen kennis.

Licht is een erkend synoniem voor kennis. Dat staat gewoon in je woordenboek.

Paulus demonstreert hier het probleem en de werking van de Schriften. Het lijkt erop dat hij naar Genesis 1 verwijst. De eerste keer dat God sprak zei Hij: 'Er zij licht' (Gen. 1: 3). Als je dat daar leest kom je niet op het idee dat die uitspraak van toepassing is op onze nieuwtestamentische bedeling en op de

prediking van het Evangelie in een wereld der goddelozen en onwetenden. Paulus zegt echter dat het daarover gaat. Deze dingen moeten dus geestelijk worden verstaan (1 Kor. 2: 14. De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want ze zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden).

Wat is dat: geestelijk onderscheiden? Dat is het bekende verhaal over het letterlijk nemen van Bijbelse uitspraken, of het vergeestelijken daarvan. Je begint met letterlijk en daarna komt geestelijk. Het is niet of/of, maar altijd en/en. Zelfs bij de dingen waar je niets achter zoekt, zoals de uitspraak in Gen. 1: 3. Zo werkt het in de literatuur ook. Literatuur is literatuur, omdat er wat achter de oppervlakkige betekenis van de taal steekt. De kunst is om met dezelfde woorden minstens twee dingen tegelijk te zeggen. Als iemand die kunst beheerst, dan is het Degene Die het Woord *is* en met het Woord geïdentificeerd wordt: de grote Auteur, God Zelf.

God spreekt en het eerste wat Hij zegt is: 'Er zij licht'. Als God tot ons spreekt, dan geeft Hij licht, in onze harten uiteraard. Dat staat hier dan ook:

- 6 Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te *geven* verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.

Eerst is er alleen maar duisternis en als God spreekt, dan is er licht, ook als het er niet bijstaat. Immers, al wat openbaar maakt is licht (Efe. 5: 13).

Het gaat dus om dingen die geestelijk verstaan worden. In onze tegenwoordige bedeling meer dan ooit, omdat deze bedeling zich kenmerkt door dat God Zijn aangezicht verbergt. Aan de oppervlakte is er niets te zien. Je moet erdoorheen kijken, luisteren. Voor sommigen is dat geen enkel probleem, maar voor anderen is het zo'n groot probleem, dat ze niet eens begrijpen dat het een probleem is, omdat ze geen flauw benul hebben waar het over gaat. Voor het bestuderen van de Schrift bestaat er niet een methode of protocol. Je moet gewoon een goed verstaander zijn. Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig, waarna een slecht verstaander zegt dat het er helemaal niet staat, of niet helemaal. Zo werkt echter communicatie en zeker het Woord van God.

Niettemin, God schijnt met Zijn licht in onze harten. Bij de Korinthiërs in het algemeen niet, want zij stonden daar niet voor open. Zij waren op zichzelf gericht. Zij waren kinderen.

- 7 Maar wij hebben dezen schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons;

Paulus gebruikt meteen overdrachtelijke taal.

Moet je belasting over die schat betalen? Dat niet, maar het is wel een rijkdom. Het wordt geacht iets waardevols te zijn.

Een aarden vat is weliswaar een aarden vat, maar het gaat hier natuurlijk niet over een letterlijk aarden vat. Je moet meerdere uitspraken daarover met elkaar vergelijken. Die elkaar aanvullen. Je legt ze naast elkaar en pas daarna begrijp je waar het helemaal over gaat. In dit geval is het niet zo moeilijk, maar in andere gevallen kan dat wel wat lastiger zijn. Oneerbiedig gezegd komt kennis in afleveringen tot ons en niet in een bepaalde volgorde. Het komt in delen. Petrus zegt dat het verschillende profetieën zijn, maar dat geen enkele profetie van eigen uitlegging is (2 Petr. 1: 20). Je zou toch eerst de andere ernaast moeten leggen, waarbij de eerste vraag is: Welke andere? Maar dat merk je onderweg vanzelf wel. Je vindt verwijzingen en trefwoorden, begrippen die zich herhalen en die je dan naast elkaar moet leggen. Zo kom je een heel eind, door conclusies te trekken. Bij het trekken van die conclusies is de vraag of het dan ook letterlijk in de Bijbel staat. Volgens de één wel en volgens de ander dus niet.

De mens wordt in het algemeen beschreven als een vat, in de brede betekenis van een gebruiksvoorwerp. Velen beschouwen dat als het meest voor de hand liggende gereedschap dat je in het leven nodig hebt, zoals een po, een kopje, een pan enzovoort. Daarna wordt dat begrip gebruikt voor alle gereedschap. Daarom heet alle gereedschap van de tabernakel 'de vaten'; de heilige vaten, omdat ze aan de dienst van God gewijd waren.

Volgens een andere route zou je ook het begrip 'wapen' kunnen gebruiken, wapen in de zin van gereedschap. Daarom zouden wij onze leden stellen tot wapenen der gerechtigheid (Rom. 6: 13).

Vaten, wapenen, gereedschappen, in het algemeen. Een mens is een stuk gereedschap voor God, gemaakt uit de aarde, want de eerste mens is uit de aarde aards (1 Kor. 15: 47). De eerste mens is uit de aarde en dus een vat. De kruik, het vat, gaat zolang te water, totdat hij barst (Pred. 12: 6). Het staat er niet letterlijk, maar het staat er wel.

Het aarden vat is gewoon het menselijk lichaam, gemaakt uit de aarde. God formeerde de mens uit het stof van de aardbodem. Die bleek hol te zijn. Toen blies God er Zijn adem in (de neshamah) en zo werd de mens een levende ziel (Gen. 2: 7). Daarvóór was hij een dode ziel. Die term kom je weliswaar in de Bijbel niet tegen, maar dat ligt aan de vertalers, want die uitdrukking staat vele malen in het Oude Testament, in de grondtekst dan, vertaald met 'dode lichamen'.

Wij hebben deze schat in aarden vaten. Dat wil zeggen, het vat heeft waarde, afhankelijk van wat erin zit, want het vat zelf kost helemaal niets. Immers, alle grondstoffen zijn gratis. Als het toch wat kost, komt dat door de arbeidskosten.

Een aarden vat is van grond, van stof. Er is genoeg van aanwezig. Als het vat toch wat waard is, dan komt dat door wat erin zit.

Wij hebben deze schat in aarden vaten, in onze harten, in ons inwendige. De psychologie heeft het heel ingewikkeld gemaakt, met hoe dat zit met de inwendige mens en het hart, maar de Bijbel spreekt over de uitwendige- en de inwendige mens. Ziel is de uitwendige mens, inclusief de hormonen en stofjes die ons humeur bepalen. De inwendige mens heet geest, hart, gemoed of verstand.

Wij hebben deze schat inwendig, in deze aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God en niet uit ons. Een schat is een vermogen. Die vermag dus iets, die kan iets, die doet iets. Een schat is een schat, omdat die wat waard is. Dat heet vermogen en daarom kan die ook wat. Dat wil zeggen, dat het wat uitwerkt in ons: kracht namelijk. Die kracht komt niet uit onszelf, of uit de natuurlijke mens. Die kracht zit hem niet in het vat, maar in de inhoud van het vat. Dat maakt het vat een vat ter ere. Als er niets in zit, of hout, hooi en stro, dan wordt het een vat ter onere (zie Rom. 9: 21; 2 Tim. 2: 20).

Wie roemt, die roeme in den Heere (2 Kor. 10: 17). Die uitnemendheid der kracht is niet uit ons, maar uit God. Daarmee raakt Paulus het thema van wat de aanleiding tot deze brief is. Het idee is dat de Korinthiërs Paulus maar een zwakkeling vonden. Hij schijnt geen indrukwekkende gestalte te hebben gehad. In ieder geval vonden zij van niet. Bovendien vonden zij hem een slechte spreker. Hij was kennelijk geen charismatische figuur, uiteraard naar moderne maatstaven, die op het uitwendige gericht zijn. In feite was Paulus zeer charismatisch, maar dat was inwendig. Qua retoriek bracht hij er niet veel van terecht. De Korinthiërs konden het weten, want zij hadden filosofische en retorische scholen.

Wat Paulus gaat zeggen is het volgende: 'Jullie hebben volkomen gelijk als je zegt dat ik een zwakke figuur ben, maar het is wel zo dat door mijn bediening heel jullie plaatselijke Gemeente is ontstaan. En dat is nog niets in vergelijking met al die andere Gemeenten die door mijn prediking zijn ontstaan. Dat kan dus nooit door mijn kracht zijn, want zoals jullie zelf zeggen, ben ik maar zwak. Dan moet het dus wel door de kracht van God geweest zijn'. Dat was ook zo. Aan de ene kant lijkt het natuurlijk op een geraffineerd argument, maar aan de andere kant was het ook inderdaad zo. De brief eindigt ook zo: 'Ik zal dan roemen in mijn zwakheden' (2 Kor. 12: 9).

Wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij uit God, en niet uit ons. Dit beginsel is op elke gelovige van toepassing. Waar het Woord in onze harten geschreven wordt, daar zal het onze zielen (het vat)

zalig maken (Jak. 1: 21), daar zal het een uitwerking in ons hebben. Met andere woorden, het geloof zal werken voortbrengen, werken die ons zalig maken naar de ziel.

Vervolgens gaat Paulus verder met hoe het dan zit met die aarden vaten.

- 8 *Als die in alles verdrukt worden, doch niet benauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig;*

Wij, die deze schat in aarden vaten hebben, worden in alles verdrukt. Dat is naar de mens gesproken een zwakheid. Strikt genomen moet verdrukking tot benauwdheid leiden, maar niet bij ons. (De grote verdrukking heet in de Bijbel ook de dag der benauwdheid (Zef. 1: 15)).

Bovendien is er altijd twijfel. Niet over de inhoud van het Woord van God, niet over de schat, maar uiteraard wel over de bediening. Paulus zal ook vaak getwijfeld hebben of hij het allemaal wel goed deed. Ook naar waar hij eventueel naartoe zou gaan. Soms wist hij het niet en dan riep iemand: 'Kom over en help ons' en ging dan van Troas naar Filippi, via de eilanden der zee (Hand. 16: 9 – 13). Nou ja, dat moet geestelijk verstaan worden.

Twijfelmoedig, maar niet mismoedig. Dan is er namelijk helemaal geen moed meer.

- 9 *Vervolgd, doch niet *daarin* verlaten; nedergeworpen, doch niet verdorven;*

Vervolging brengt eenzaamheid met zich mee. Je raakt in een isolement. Vervolging houdt op z'n minst in dat je in het geheim het één en ander moet doen. Niettemin, Paulus zegt dat zij worden vervolgd, maar niet verlaten.

Nedergeworpen = als het ware weggegooid. Dat leidt uiteraard tot verderf. Maar zij worden niet verdorven, omdat de kracht Gods in hen werkt. Dat is die schat, dat vermogen.

- 10 *Altijd de doding van den Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden.*

Hier wordt uitdrukkelijk niet de Naam 'Christus' gebruikt. Voor de op het uitwendige gerichte mens is Hij Dezelfde als de Heere Jezus. Immers Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid (Hebr. 13: 8). Hij is wel Dezelfde, maar de vraag is of het ook hetzelfde is. Het gaat niet over Christus, maar over Jezus. De Heere Jezus zonder de titel Christus is de Heere Jezus in de dagen Zijns vleses. Vóór Zijn dood en opstanding en uiteraard ná

Zijn geboorte in Bethlehem. Voor Zijn geboorte heette Hij überhaupt geen Jezus.

Met andere woorden, dit woordgebruik wijst op de Heere Jezus in Zijn omwandeling op aarde, op Zijn situatie toen. Dat is heel gepast, omdat wij ook nog bezig zijn aan onze dagen des vleses.

Wij dragen de doding = de werking van de dood. Wij dragen de werking van de dood van de Heere Jezus in het lichaam met ons mee. Opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam geopenbaard zou worden. Zeker in het licht van de voorgaande verzen mag het niet moeilijk zijn te begrijpen waar het over gaat. De Heere Jezus Zelf leefde hier in Zijn omwandeling op aarde in een menselijk lichaam. Hij is ons in alles gelijk geworden, Hij is in alle dingen verzocht geworden, gelijk als ook wij. Hij heeft bij gelegenheid ook geweend en tot God geschreeuwd (met sterke roeping en tranen (Hebr. 5: 7). Dat heet een gebed, maar ook een offer (zie hetzelfde vers). Maar ook in Zijn hart scheen dit licht van het Woord van God.

Het idee dat de Heere Jezus altijd was en altijd zal zijn, dat hij God was, de eeuwige Zoon (ook met terugwerkende kracht) en hier op aarde was, slechts vermomd als mens, omdat Hij nog steeds God was, lijkt wel een leer waarmee men Hem verheerlijkt en omhoog steekt, maar in werkelijkheid heeft men er persoonlijk belang bij om Hem zo te zien, want het betekent dat al Zijn verdiensten als mens hier op aarde weggeredeneerd worden, want Hij was immers God! Wat Hij dus kon, dat hoeven wij niet te kunnen en kunnen we ook niet, want wij zijn maar zwakke mensen. Dan ben je daar mooi van af. Maar de Bijbel vertelt het ons niet zo. De Bijbel vertelt dat de Heere Jezus hier op aarde als mens leefde, Die weliswaar van moeders buik af, net als nogal wat anderen overigens, was geroepen voor het profetenambt en dus om God te dienen. In de eerste plaats door het Woord. Dat is immers het ambt van profeet. Dat deed Hij dan ook.

Hij kwam hier op aarde als Mens. Hij had weliswaar Zijn ouders goed uitgezocht, wat Hem tot Erfgenaam van Adam maakte, uit de Koninklijke lijn van Juda. Dat gaf Hem de titel 'Zoon des mensen' en de daarbij behorende rechten, die door de mensen weliswaar niet meer erkend werden, maar door God wel. En dat is per slot van rekening het enige dat telt.

Hij was Mens, maar leefde uit wat God gesproken had. Op een bepaald moment in Zijn leven moet Hem toch duidelijk geworden zijn wie Hij was. Misschien hebben Zijn ouders het Hem verteld, of Zijn oom, Jozef van Arimathéa. Op Zijn 12<sup>e</sup> had Hij in ieder geval al in de gaten hoe het zat. In Zijn gesprek met Nicodémus kon Hij hem terecht onwetendheid verwijten, want Hij zei toen over Zichzelf: 'Wij weten wat wij spreken...' (Joh. 3). Dat betekent dat de Heere Jezus tegen hem zei, dat Hij het ook gewoon in de Bijbel gelezen had en Nicodémus het dus ook had kunnen weten. Hij was immers de leraar van Israël. Daarom verwonderde de Heere Jezus Zich ook daarover. De Heer



zei: 'Indien Ik ulieden nu spreek over de aardse dingen en gij gelooft ze niet, hoe zult gijlieden geloven indien Ik ulieden de hemelse dingen zou zeggen' (Joh. 3: 12), waaruit volgt dat die hemelse dingen wel degelijk ook in het Oude Testament beschreven staan. Het gaat wat dat betreft over zaken met betrekking tot de Gemeente en de roeping van de Gemeente. Staan die dan in het Oude Testament? Het is daarin dan misschien verborgen, maar als je het niet kunt vinden, dan moet je beter zoeken, want als het erin verborgen is, dan betekent dit dat het er wel degelijk in staat. Anders kon het ook niet verborgen zijn. Als je een cryptogram op wilt lossen, zeg je ook niet dat je niet weet wat er in de vakjes moet staan, omdat het er niet staat. Als je het niet weet, dan moet je er langer over nadenken. Hoe je dat doet? Geen idee, maar het staat er wel. Daarna blijkt het ook te kloppen: horizontaal en verticaal. Het grijpt in elkaar en daarom weet je helemaal zeker dat het klopt. Dat is echt niet alleen in de Bijbel zo, maar zo wordt het net zo goed in de literatuur toegepast.

Zo zou je ook over de Heere Jezus lezen en dan lees je dat Hij toenam in kennis en vervuld werd met wijsheid... (Luk. 2: 40, 52). Dat wil zeggen dat Hij net zo leeg geboren werd als wij.

Maar er was toch een verschil tussen Hem en ons? Ja, maar dat verschil zat hem in het vat. Misschien voor een deel ook wel in de grondstof van het vat. Niettemin, dat vat moest gevuld worden en Zijn vat werd gevuld met dezelfde dingen als waarmee onze vaten gevuld worden, namelijk met het Woord van God. Het eerste teken dat de Heere Jezus deed was vaten met water vullen, waarna dat water veranderd werd in wijn. Wij worden gevuld met het Woord van God en daar gebeurt dan iets mee. Dat wordt wijn, een beeld van eeuwig leven. Dat wonder verricht de Heer vandaag nog steeds, als je je tenminste met het Woord laat vullen, door wie dan ook.

Als het goed is volgen we het voorbeeld van de Heere Jezus, die inderdaad verdrukt werd, twijfelmoedig was en vervolgd werd. Kortom, in Hem werkte de dood. Toen Hij begin 30 was, werd Zijn leeftijd geschat op 50 jaar. Dat is de werking van de dood in de uitwendige mens. 'Wie zal Zijn leeftijd uitspreken?', stond al in Jes. 53: 8.

- 10 Altijd de doding van den Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden.

Het gaat niet alleen maar over Zijn kruisiging, maar ook over de werking van de dood tijdens Zijn leven. Die werking drukt zich uit in vervolgd en verdrukt worden en in twijfelmoedig zijn. De Heer trok Zich niet voor niets bij gelegenheid terug om te bidden. Hij heeft onder tranen en sterke roeping gebeden. Hij was een Mens, Die door God gebruikt werd en als Mens daar tegenop zag en er moeite mee had de gevolgen daarvan te dragen. Het leidde

uiteindelijk ook tot Zijn kruisiging, nota bene op grond van Zijn hoogste menselijke titel die er is, namelijk de Zoon des mensen.

Ook in het leven van de Heere Jezus werd dat levende Woord openbaar. Zijn leven kenmerkte zich door trouw aan het Woord van God. In de praktijk is dat gehoorzaamheid. Dat slaat in de eerste plaats op luisteren, pas in tweede instantie op doen. Hij was gehoorzaam aan Zijn hemelse Vader. Hij zei dan ook: 'Het woord dat Ik spreek is niet van Mijzelf, maar het zijn de woorden van Mijn Vader. En de dingen die Ik doe, zijn niet Mijn werken, maar de werken Mijns Vaders'. Onderwerping dus aan God en Zijn Woord, om de vreugde die Hem voorgesteld was, samengevat in de woorden van Hebr. 12.

Zo zou het bij ons dus ook zijn. Petrus zegt dat de Heere Jezus ons een voorbeeld nagelaten heeft en Paulus schrijft dat wij navolgers van Christus zouden zijn. De klassieke algemeen bekende waarheid is dat wij navolgers van Christus zouden zijn, zelfs navolgers van Jezus. We zouden aan Zijn levenswandel hier op aarde een voorbeeld nemen. Dat is inderdaad Bijbels. De vraag is of je beide kanten van Zijn leven ziet. Om het niet te hoeven zien, heeft men een belangrijk deel van de identiteit van Jezus van Nazareth weggeredeneerd en Hem tot God gemaakt, vermomd in het vlees. Men zegt: geopenbaard in het vlees, omdat dat een uitdrukking is uit 1 Tim. 3: 16, maar ten onrechte, omdat het hele woord 'God' daar in de grondtekst niet voorkomt. Dat gaat niet over God, maar over verborgenheid, geopenbaard in het vlees.

Hij was niet God geopenbaard in het vlees, zelfs niet God vermomd in het vlees, hoewel men dat er in de praktijk mee bedoelt. Hij was Mens. Hij had Zich in Zijn menswording ontledigd van Zijn Godheid. Hij was om onzentwil arm geworden, heet dat. Men heeft daar natuurlijk uit opgemaakt dat Hij onbemiddeld was. Gemakshalve gaat men daarbij voorbij aan het bezoek van de wijzen uit het oosten, die hem geschenken brachten. Hij was dus nog maar nauwelijks in de wereld verschenen of Hij was al rijk, in materieel opzicht. Dat weegt echter niet op tegen wat Hij had afgelegd in Zijn menswording. Het lijkt er sterk op dat de Heer absoluut niet onbemiddeld was en dat Hij ruim over financiële middelen kon beschikken. In de Evangelieën kom je ook maar niet de geringste suggestie tegen dat Hij aan financiën gebrek had. Integendeel zelfs. Het probleem van het geven van brood aan 5000 mannen was niet een geldprobleem. Dat wordt in ieder geval niet als reden aangevoerd. Zo zijn er meerdere voorbeelden te noemen, maar nergens wordt van een geldprobleem gesproken.

Hij kwam hier op aarde en was net zo leeg als wij allemaal bij onze geboorte. Ook Hij moest bij wijze van spreken naar de basisschool. Daarmee is Hij een voorbeeld voor ons. Ook wij zouden ons laten vullen met het Woord van God.

Waarmee zal de jongeling zijn pad rein bewaren? De vraag is wie de jongeling is. De Heere Jezus (Psalm 119. Lees alle verzen maar). Wie is Degene Die daar spreekt? Wiens lust is in des HEEREN wet en Die de wet, de geboden, de onderwijzingen en het licht overdenkt en in Zijn hart heeft, dag en nacht? De Heere Jezus.

Gij zult Mijn ziel in het dodenrijk niet verlaten; Gij zult niet toelaten, dat Uw Heilige de verderving zie (Psa. 16: 10). Petrus zei dat dit over Jezus gaat, de Zoon van David en David wist dat. Staat dat ook in Psalm 16? Volgens Petrus wel, maar voor de natuurlijke mens geldt dat het er helemaal niet staat. Het staat er misschien niet vrijuit, maar het staat er wel. Toen Petrus zei dat het er wel staat, zei hij: 'Het is mij geoorloofd vrijuit tot u te spreken' (Hand. 2: 29). Het is maar hoeveel aandacht je geeft aan wat er staat. Het is de vraag of je het overdenkt en of je het serieus neemt. Of je het weten wil, want dat is het eigenlijk.

Het is niet de bedoeling dat alleen de negatieve dingen van de Heere Jezus in ons leven zouden zijn, of tot ons zouden komen, maar dat ook het leven van Jezus (hier gaat het niet over Zijn opstandingsleven) in ons openbaar zou worden. Het gaat om het leven van Jezus. Opdat dat leven in ons zou openbaar worden. Dat is een leven in geloof, in onderwerping aan het Woord van God, waarbij wij niet traag of onverstandig zijn om te geloven al hetgeen te geloven wat de profeten gesproken hebben, ook al komen we daardoor in conflict met de religieuze wereld in het algemeen en met het Jodendom in het bijzonder

- 11 Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil; opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden.

Wij die leven = wij die leven hebben ontvangen. Wij waren immers dood door de misdaden en de zonden, waarin we eertijds gewandeld hebben (Efe. 2: 1). Wij worden altijd in die doding van vers 10, door de werking van het verderf, overgegeven om Jezus' wil, als Zijn navolgers. Het doel daarvan is dat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk lichaam zou geopenbaard worden. Dat lichaam is nog steeds sterfelijk, waarin die doding omgedragen wordt. Wij kunnen immers slechts in het vlees vervolgd worden.

Onze positie in de wereld is fundamenteel gelijk aan die van de Heere Jezus. Daar is niet alles mee gezegd. Wij zijn wedergeboren, terwijl Hij dat in die dagen nog niet was, maar of dat in de praktijk verschil uitmaakt?

Het leven van de Heere Jezus zou in ons sterfelijk vlees geopenbaard worden. Het idee is dat onze sterfelijke lichamen levend gemaakt zouden worden, zoals het bijvoorbeeld ook in Rom. 6 en 8 staat. Daar wordt niet over het dode vlees gesproken of over de opstanding des vleses in de toekomst, maar over het

sterfelijk lichaam dat in het heden levend gemaakt zou worden. Dat gebeurt door de werking van het Woord van God.

In de context van de 2<sup>e</sup> brief aan de Korinthiërs wordt ook niet zozeer gesproken over wedergeboorte als zodanig, maar over het idee dat waar dat Woord in de mens aanwezig is, daar leven in de mens is, wat overigens volledig met elkaar in overeenstemming is. Dat geldt voor alle praktische toepassingen. Waar wij ons laten vullen met het Woord van God, plaatst ons dat buiten de legerplaats en dragen wij Zijn smaadheid. Dat hoeft je niet zozeer te zoeken, maar je zou de consequenties aanvaarden van het feit dat je een dienaar van het Nieuwe Verbond geworden bent. Dat plaatst ons buiten het Oude Verbond en dus buiten de legerplaats. Daar is de Heere Jezus Zelf ook geplaatst en daar zijn wij Zijn navolgers. Om die reden dragen wij Zijn smaadheid, omdat wij niet religieus zijn en niet onder de wet leven. Voor dienaren van het Nieuwe Verbond is in deze wereld geen plaats.

Er was voor Hem geen plaats in de herberg. Zo geeft die historische omstandigheid meteen al uitdrukking aan de aard van heel Zijn levenswandel. Er was voor Hem geen plaats in de samenleving, in het huis, in de herberg, in Jeruzalem. Als Hij er al in was, dan werd Hij eruit gegooid.

Filipp. 3: 8    Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

Schade en gewin = een rekening van verlies en winst.

- 10    Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende;
- 11    Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden.

Vers 8 eindigt met: opdat ik Christus moge gewinnen; vers 10 begint met: opdat ik Hem kenne. Dat is een andere formulering voor hetzelfde. De kracht Zijner opstanding = het leven van Christus.

En de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende. Je komt hier dezelfde twee begrippen tegen: Zijn leven en Zijn lijden en dood. Hier reikt het net iets verder dan in 2 Kor. 4: 11, want daar gaat het over het leven van Jezus en hier over het leven van Christus Jezus. Niettemin ligt het wel degelijk in elkaars verlengde. Het gaat om hetzelfde principe, namelijk dat wij de wereldse zaken als verlies zouden beschouwen en er afstand van zouden nemen, om deel te nemen aan de winst, namelijk het leven van Jezus, dan wel het leven van Christus. Waarom? Opdat wij Hem kennen en Zijn leven in ons geopenbaard wordt.

Hij heeft, in de gestaltnis Gods zijnde, zichzelf geledigd, is arm geworden, ter wille van wat Hem voorgesteld was. Als resultaat daarvan heeft God hem ook uitermate verhoogd. Ook wij zullen daarvoor loon ontvangen. Dat wordt in 2 Kor. 5 besproken.

12 Zo dan, de dood werkt wel in ons, maar het leven in ulieden.

Wij die leven worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil en dus werkt de dood in ons, maar het leven ook.

Paulus past het negatieve aspect op zichzelf toe en het positieve op de Korinthiërs. Dat lijkt vrij cynisch bedoeld van Paulus, want uiteraard is het de bedoeling dat de dood net zo goed in de Korinthiërs zou werken. Andersom zou het leven natuurlijk net zo goed in Paulus geopenbaard worden. Met andere woorden, de Korinthiërs zien maar de helft en willen maar de helft zien. Ze willen wel zien dat Paulus zwak is en naar menselijke maatstaven tekort schiet, maar niet dat het leven van Jezus, dan wel van Christus, in hem geopenbaard wordt; dat er wel degelijk kracht in en door hem werkt. Dat staat dan ook in het vervolg.

13 Dewijl wij nu denzelfden Geest des geloofs hebben, gelijk er geschreven is: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken; zo geloven wij ook, daarom spreken wij ook;

Dezelfde Geest, Die men op grond van geloof ontvangt. Beter gezegd, de Geest Die men ontvangt naarmate men gelooft. Voor zover wij geloven, ontvangen wij die Geest. Voor zover wij geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben, zullen wij ook met die Geest vervuld worden.

De zin is: Dewijl wij nu in dezelfde Geest geloofd hebben, zo geloven wij ook, daarom spreken wij ook. De tussenzin is een citaat uit Psa. 116: 10.

Als je gelooft, ontvang je die Geest. Als je die Geest ontvangt, werkt het naar buiten toe uit. De meest voor de hand liggende wijze waarop die Geest Zich uitdrukt is via de tong. De Geest spreekt, per definitie. Je zou echter ook begrijpen dat dat spreken voor heel wat meer staat dan alleen maar spreken. Het staat voor elke uitwerking van binnenuit naar buiten toe.

Als over de natuurlijke mens en over z'n zondigheid en ongelovigheid gesproken wordt, dan worden de mond, de tong, de keel en de lippen genoemd. Daarna volgen de handen en de voeten (Rom. 3, vanaf vers 9). Het spreken wordt als het meest essentiële van de mens genoemd: de gedachten van de mens die naar buiten komen.

Waar wij inwendig veranderd zijn door de vernieuwing van ons gemoed, daar komen er ook andere woorden naar buiten, maar niet alleen andere woorden. Als je één zonde moet noemen, dan kom je waarschijnlijk niet meteen aan met tegenspreken. Naar Bijbelse maatstaven is de zonde echter vooral die van

tegenspreken: een wedersprekend en een wederstrevend volk. De Heere heeft de zonde der tegensprekers tegen Zich verdragen. Het gaat altijd over woorden die naar buiten komen, die uiteraard met daden gepaard gaan.

Paulus zegt dat wij die Geest op grond van geloof ontvangen hebben. Je kunt het ook andersom zeggen, namelijk dat wij geloven en dus het Woord waarin wij geloven hebben ontvangen. Dat Woord is in ons. Of het nu de Geest in ons is of het Woord, het maakt geen verschil. Het resultaat is dat je de Woorden Gods spreekt en eventueel ook die Woorden doet.

Paulus zegt dat dit een Bijbels beginsel is. Hij ontleent het aan Psalm 116.

Psa. 116: 10 Ik heb geloofd, daarom sprak ik; ik ben zeer bedrukt geweest.

Die verdrukking hangt samen met geloof, met het betrachten van de waarheid. Dan word je door de wereld verdrukt, vooral als je die waarheid spreekt. De waarheid betrachten = de waarheid spreken, hoewel je dat niet noodzakelijk met de mond, de keel, de lippen of de tong doet.

Ik heb geloofd en wandelde en leefde daaruit. Natuurlijk spreek je er dan van, al of niet verbaal.

We kennen waarschijnlijk de variant op dit vers: Ik heb geloofd en daarom zing ik.... Dat lied is gebaseerd op dit vers. Het staat in een psalm en het idee is dat een psalm gezongen moet worden, zodat het spreken uit dit vers een zingen is. Zingen betekent niet noodzakelijk dat je het moet zingen op een specifieke melodie. In de Bijbel is zingen altijd een collectief zingen, een samenzang. Als je het samen gelijktijdig uitspreekt, dan heet dat zingen. Ik geloof en daarom zing ik impliceert dat er ook anderen meezingen.

De grote schare der hemelse heirlegers prezen God, zeggende.... Dit betekent niet dat ze niet zongen, want het gezamenlijk uitspreken van dezelfde woorden of gedachten (dat kan met verschillende woorden zijn) heet zingen.

Het gaat hier in Psalm 116 dus over iets gemeenschappelijks. Als je de voorgaande verzen leest, dan begrijp je dat het over opstanding uit de dood gaat. Het gaat erover dat de Heere Jezus na Zijn opstanding de lof en heerlijkheid Gods aan Zijn broeders zou verkondigen, of wel te midden van een grote Gemeente (zie Psa. 40, Psa. 22 en nog vele andere).

Het gaat over opstanding uit de dood. Daarna zou het Woord Gods bekendgemaakt worden, niet aan de wereld en niet aan de natuurlijke mens en in de praktijk ook niet aan de natuurlijke, ziellijke gelovigen. Zij zullen er namelijk geen syllabe van begrijpen. Het gaat om een geestelijke gezindheid.

- 13 Dewijl wij nu denzelfden Geest des geloofs hebben, gelijk er geschreven is: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken; zo geloven wij ook, daarom spreken wij ook;

Als je gelooft, dan geloof je in woord. Geloof is vertrouwen op wat gezegd wordt. Als je echt gelooft, dan betekent dit dat de woorden die je gelooft op één of andere manier een uitwerking hebben op je leven en doorgegeven worden. Je praat erover. Dat is precies wat Paulus doet en hier zegt. In 2 Kor. 3: 18 heet dat het weerspiegelen van de heerlijkheid des Heeren. Je ontvangt het en geeft het door.

2 Kor. 5: 11 Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof...

20 Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: Laat u met God verzoenen.

De apostel spreekt in zwakheid (ik was bij ulieden in zwakheid, en in vreze en in vele beving (1 Kor. 2: 3)), maar het gaat om de kracht van de Geest, om het Woord Gods door de zwakke gelovige heen.

14 Wetende, dat Hij, Die den Heere Jezus opgewekt heeft, ook ons door Jezus zal opwekken, en met ulieden daar zal stellen.

Opwekken = de werking van de kracht Gods, in Jezus, maar ook in Paulus en Timótheüs. Ook hier wordt niet het woord 'Christus' gebruikt, maar Jezus, implicerend dat die werking als zodanig ook plaatsvond vóór de opstanding van Christus.

Opwekken is niet noodzakelijk opwekken uit de dood. Dat kan het uiteraard wel zijn, maar dat zal uit het verband moeten blijken. Als we van harte opgewekt worden om de bijeenkomsten te bezoeken, dan heeft dat niets met opwekken uit de dood te maken. Dat heeft te maken met iemand aansporen tot, iemand levend maken, in de zin van actief maken.

Hier staat dat de kracht Gods in Jezus gewerkt heeft. Dat die kracht zodanig gewerkt heeft dat Hij eveneens uit de dood opstond, is ook zo, maar daar gaat het hier niet specifiek over. Het gaat over het algemene beginsel dat voor elke Korinthiër duidelijk moet zijn, dat waar het Woord van God kracht is en wij dat Woord geloven, het een uitwerking zal hebben in onze levens. En anders houden wij het tegen, of geloven het niet echt. In de praktijk is dat verschil academisch.

In Rom. 6 staat dat wij als gelovigen gestorven, begraven en opgewekt zijn, opdat wij niet meer de zonde zouden dienen.

Rom. 6: 8 Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met hem zullen leven;

Niet in de toekomst, maar nu tijdens dit leven. 'Zullen' mag dan grammaticaal gezien een hulpwerkwoord van de toekomstige tijd zijn, maar het idee is dat 'zullen' voortkomt uit iets wat tevoren als waar is aangenomen: Als dit zo is, dan zal dat ook zo zijn. Niet pas in de toekomst, maar in het heden. Er is geen sprake van voortschrijding van tijd, maar van ontwikkeling van bepaalde logica. Daar gebruik je in het Nederlands ook het woord 'zullen' voor. Het één vloeit logischerwijs uit het andere voort.

Als wij met Christus gestorven zijn, dan zal het toch ook zo zijn dat wij met Hem leven. Dat is de redenering. Niet in de toekomst, maar in het heden. Dat kan ook niet anders, want uit het verband van het hoofdstuk blijkt dat. Immers, er staat: Als wij dan met Hem leven, dan zouden we onze lichamen stellen tot wapenen der gerechtigheid. Niet pas in de toekomst, na de lichamelijke opstanding, maar in het heden. Hetzelfde staat ook in Rom. 8...

Rom. 8: 11 En indien de Geest Desgenen, Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij, Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken, door Zijn Geest, Die in u woont.

Zo zal Hij... in de toekomst? Nee, want er staat niet dat Hij onze dode lichamen levend zal maken, maar onze sterfelijke lichamen. Die lichamen zijn nog niet gestorven, maar worden toch al levend gemaakt. Dat gebeurt vóór ons overlijden, nu. Wij zouden ons immers nu door die Geest laten leiden naar wat in de toekomst komt, namelijk de verlossing van ons lichaam en de aanstelling tot zonen, uit vers 23. Het gaat om het heden. Dan lezen we weer 2 Kor. 4: 14

14 Wetende, dat Hij, Die den Heere Jezus opgewekt heeft, ook ons door Jezus zal opwekken, en met ulieden daar zal stellen.

Niet pas in de toekomst, maar in het heden. Natuurlijk heeft dat een uitwerking naar de toekomst en zo zal het dus voor altijd zijn. Daarom gaat het in het volgende hoofdstuk ook over de lichamelijke opstanding. Hier nog niet.

15 Want al deze dingen zijn om uwentwil, opdat de vermenigvuldigde genade, door de dankzegging van velen, overvloedig worde ter heerlijkheid Gods.

Al die zwakheid, verdrukking en benauwdheid zijn om uwentwil, maar ook de openbaring van het leven van Jezus. Waarom? Opdat de vermenigvuldigde genade, onder dankzegging van velen, overvloedig worde ter heerlijkheid Gods. Dat is een genade die groter en groter wordt. Al deze dingen zijn opdat genade zou vermenigvuldigd worden, opdat de genade zou toenemen. Die toenemende genade leidt tot meer dankzegging en die meerdere dankzegging is tot meerdere heerlijkheid van God. Dankzegging beperkt zich niet tot mond,



tong, keel en lippen, maar wordt ook gedaan in de gewone levenswandel van de gelovige. Dat hoef je aan gereformeerden niet uit te leggen. Zij hebben de leer der dankbaarheid. Zij denken echter dat je daardoor onder het Oude Verbond moet gaan leven, terwijl je juist onder het Nieuwe Verbond zou moeten gaan leven, onder de uitnemende rijkdom van Gods genade. Dat heet dankzegging, maar ook lofprijzing en aanbidding. Natuurlijk ligt het zeer voor de hand dat je dit met de mond doet, maar daarom is het goed te vermelden dat je dit net zo goed doet in je praktische levenswandel, in je praktische dienst aan de Heer.

Het is een leuke gedachte dat de Gemeente er is tot heerlijkheid van God, maar dat is een praktische waarheid. Dat zou in de praktijk van ons leven tot uiting komen.

### ***Vernieuwing van den inwendige mens***

2 Kor. 4: 16 Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.

17 Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid;

18 Dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet; want de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig.

2 Kor. 4: 16 Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.

We komen hier weer bij de grondgedachte uit. Daarom vertragen wij niet, opdat wij de heerlijkheid des Heeren zouden weerspiegelen en in gedaante zouden veranderd worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid (3: 18). Daarna volgt: Daarom vertragen wij niet, om die reden. Nu volgt weer dat we niet zouden vertragen. De Korinthiërs wilden weliswaar niet naar Paulus luisteren, maar hij vertraagt niet. Toen het Sanhedrin tot Petrus en Johannes zei dat zij niet meer in de Naam van Jezus mochten spreken, zei Petrus dat zij er gewoon mee doorgingen, omdat ze niet kónden zwijgen. Paulus doet het hier uitgebreider. Hij zegt dat zij (hij en de zijnen) niet vertragen; bovendien dringt de liefde van Christus ons en zijn wij gezanten van Christus wege. Hij ging er gewoon mee door, of zij het horen wilden of niet.

Daarom vertragen wij niet, maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt...

'Hoewel' relateert wat nu volgt. Het is wellicht zo dat..., maar....

Hoewel onze uitwendige mens (de natuurlijke mens) verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.

Het aarden vat gaat maar te water totdat hij barst.

De inwendige mens = het gemoed, het hart, de geest.

In de lessen biologie leren we dat het lichaam van de natuurlijke mens zich ook vernieuwt (eens in de zeven jaar zijn al je lichaamscellen door nieuwe vervangen). In de praktijk schijnt dat wel het ideaal te zijn, maar vaak missen er toch wel een paar, of ze zijn er wel, maar deugen niet. Dat heet veroudering. Wij kennen de idealen, maar ze bestaan niet. Ze zouden moeten bestaan.

Als we dan toch buiten-Bijbelse bronnen gebruiken, de belangrijkste Bijbelse bron van waarheid is de schepping zelf, want wij kunnen God kennen uit de schepping. Daaruit leer je dat er ergens idealen moeten zijn, maar hier zijn ze niet. Dan moeten ze dus ergens anders zijn. Als ze in de zienlijke wereld niet zijn, maar wel gesuggereerd worden, dan vind je ze dus in het onzienlijke. In het zienlijke vind je wel de aanloop naar..., de aanleiding tot bijvoorbeeld het ideaal van de cirkel, maar in de natuur komt hij niet voor. Het bestaat domweg niet, maar het is er wel. Dat wordt hier beschreven.

De inwendige mens wordt van dag tot dag vernieuwd. Niet alleen vernieuwd, maar ook opgebouwd van dag tot dag.

17 Want onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid;

Hoe komt Paulus nu ineens bij lichte verdrukking? Later in deze brief krijgen we een hele opsomming van waaruit die verdrukking bestaat. Die beslaat wel een halve bladzijde. Dus hoezo, lichte verdrukking? Het hangt er maar vanaf waar je het mee vergelijkt.

Want onze lichte verdrukking, die zeer voorbij haast. Dat staat er. Die lichte verdrukking bewerkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Dat is de overtreffende trap van gewicht.

Daarom vertragen wij niet, want de verdrukking die zeer voorbij haast, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Deze uitdrukking verklaart ook waarom de verdrukking beschouwd wordt als een lichte verdrukking. Dat is het objectief gezien waarschijnlijk niet, maar relatief gezien wel, in vergelijking met het gans zeer uitnemende eeuwig gewicht der heerlijkheid.

Paulus zegt daarmee in ieder geval dat het niet vertragen uit vers 16, maar ook uit vers 1, blijkbaar verdrukking met zich meebrengt. Het is bovendien een verdrukking waaraan de Korinthiërs zelf ook een bedrage leveren.

Paulus richt zijn blik en die van ons ook op de toekomst. Als die verdrukking niet gecompenseerd zou worden, dan heeft die niet veel zin. Dat heeft niets met yin en yang te maken, of met de islam.

Rom. 8: 14 spreekt er ook over. Het lijden van deze tegenwoordige tijd weegt niet op tegen de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden. Die heerlijkheid houdt de zoonstelling in, de definitieve aanstelling in verband met het eerstgeboorterecht. Daar gaat het hier ook over, want het volgende Schriftgedeelte zegt dat wij allen geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus, om daar het één en ander weg te dragen (zie ook Rom. 14: 7 - 12).

Paulus vindt het tamelijk vanzelfsprekend dat deze positie lijden met zich meebrengt. Aan de ene kant is er de werking van de dood van Jezus in ons, maar aan de andere kant van het leven van Christus/Jezus. Beide maken deel uit van de beleving van het praktische christelijke leven. Onder die omstandigheden zouden wij niet aanmerken de dingen die men ziet, want die doen weinig ter zake.

- 18 Dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen, die men niet ziet; want de dingen, die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen, die men niet ziet, zijn eeuwig.

Natuurlijk is dit hier vrij zwart/wit gesteld, want er zijn daarin wel grijstinten. Mij is voor het minste dat ik door ulieden geoordeeld worde. Het minste is nog net een beetje grijs, maar Paulus bedoeld te zeggen dat het hem in het geheel niet interesseert.

De dingen die men ziet zijn tijdelijk. Die gaan allemaal voorbij. De dingen die men niet ziet zijn eeuwig. Dit betekent niet dat alle onzienlijke dingen eeuwig zijn. Paulus heeft het uiteraard over bepaalde onzienlijke dingen, namelijk over de heerlijkheid die vooralsnog onzienlijk is, die volgens Rom. 8 aan ons zal geopenbaard worden. Als het in de toekomst geopenbaard wordt, dan moet het er nu al zijn, maar kennelijk onzienlijk. Over die onzienlijke dingen gaat het hier. Boze geesten zijn in het algemeen ook onzienlijk, maar zullen niet tot in eeuwigheid blijven bestaan.

Wij aanmerken de dingen die men niet ziet. Wij aanmerken de Hogepriester onzer belijdenis (Hebr. 3: 1). Die zien wij niet, want wij zien niet dat hem alle dingen onderworpen zijn, maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond( Hebr. 2: 9).

Wij aanmerken de hemelse dingen. Wij zoeken de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods (Kol. 3: 1 - 3).

Hoe zit het dan met die onzienlijke dingen en met die gans zeer uitnemende heerlijkheid, dat ons bewerkt wordt? Daar gaat het volgende hoofdstuk over. Vers 17 begint met 'want' en is een commentaar op vers 16, maar je kunt ook meteen verder lezen in hoofdst. 5: 1, dat ook met 'want' begint. De inwendige mens wordt vernieuwd van dag tot dag, want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt....

# Hoofdstuk 5

## Het verlangen naar den hemel

- 2 Kor. 5: 1    Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen.
- 2    Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden.
- 3    Zo wij ook bekleed, *en* niet naakt zullen gevonden worden.
- 4    Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde; nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde.
- 5    Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft, is God, Die ons ook het onderpand des Geestes gegeven heeft.
- 6    Wij hebben dan altijd goeden moed, en weten, dat wij, inwonende in het lichaam, uitwonen van den Heere;
- 7    (Want wij wandelen door geloof *en* niet door aanschouwen.)
- 8    Maar wij hebben goeden moed, en hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen, en bij den Heere in te wonen.
- 9    Daarom zijn wij ook zeer begerig, hetzij inwonende, hetzij uitwonende, om Hem welbehagelijk te zijn.
- 10    Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt*, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.
- 2 Kor. 5: 1    Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen.

Dat heeft uiteraard te maken met het gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid.

Wij zouden trouw zijn aan de Heer en aan het Nieuwe Verbond. Wij zijn immers bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond. Wij leven niet onder de bedekking en zouden die bedekking dus inderdaad ook wegdoen en trouw blijven aan de Heer en aan het Licht dat Hij ons geeft, waarmee Hij in onze harten geschenen heeft.

Kortom, daarin vertragen wij niet. Paulus getuigt in de eerste plaats over zichzelf en Timótheüs. Hij stelt deze dingen ten voorbeeld aan de Korinthiërs.

Want wij weten... Paulus gaat nu spreken over dat eeuwig gewicht der heerlijkheid. Hij spreekt over het lichaam, dat eventueel naakt zou zijn, dan wel bekleed of overkleed zal worden. In feite gaat het over heel de

verschijning van de mens en in dat verband wordt gedacht aan het lichaam. Het gaat om het lichaam en alles wat daarbij behoort.

Het aardse huis dezes tabernakels = ons aardse huis, namelijk deze tabernakel. Tabernakel = tent, in de zin van een tijdelijke woning en daarmee ook van een tijdelijk lichaam. In de 1<sup>e</sup> brief aan Korinthe wordt gesproken over de gelovige, maar ook over de gelovigen als over een tempel. Daarbij wordt wel degelijk naar het aardse lichaam van de gelovige verwezen. Dit aardse lichaam is een tijdelijke tempel en een tijdelijke tempel heet een tabernakel.

Helaas wordt bij dit vers meteen aan de dood gedacht. In de allerverste verte gaat het daar wellicht ook over, maar Paulus verwacht niet zozeer een lichamelijk overlijden; nou ja, misschien wel, maar dat is niet onze hoop en in de meeste gevallen ook niet waar wij naar uitzien. Dat is niet onze toekomstverwachting. Dat overkomt ons misschien voor die tijd, maar voegt niets toe en doet ook niets af aan de toekomstverwachting die wij hebben. Het was de bedoeling dat de Heer onze sterfelijke lichamen nu al levend zou maken. Het lijkt er dan ook op dat hier over de opname van de Gemeente gesproken wordt.

In de brieven aan de Thessalonicensen wordt over de toekomst van de Gemeente gesproken, namelijk over de opname van de Gemeente. Dat neemt niet weg dat je daar eventueel onderuit kunt en kunt zeggen dat beide brieven over de heiligmaking van de gelovigen spreken. Dat is ook zo. De vraag is echter waar dat dan toe dient, als dit leven van tijdelijke aard is en wij allen slechts voorbijgangers zijn. En daar komt het vervolg op het verhaal, namelijk dat wij als gelovigen veranderd zullen worden, een verheerlijkt lichaam zullen ontvangen en met Christus zullen delen in Zijn heerlijkheid, in Zijn Koningschap, in Zijn Priesterschap en dat alles in Zijn wederkomst. Sommigen zeggen dat de brieven aan de Thessalonicensen niet over de opname gaan, maar over de wederkomst van Christus. In zekere zin is dat waar, maar voor dat doel zal de Gemeente eerst de Heer tegemoet moeten gaan, want anders kan Hij niet wederkomen mét de Gemeente. Zo staat het er dus ook.

Het idee blijft dat de heerlijkheid die geopenbaard zal worden, op één of andere wijze evenredig is aan onze heiligmaking hier op aarde. Daar gaan die beide brieven over. Dit is de wil van God, namelijk uw heiligmaking (1 Thess. 4: 3), met als gevolg dat wij met Christus verheerlijkt zullen worden. Daar is een oorzakelijk verband tussen. Zo wordt het hier in 2 Kor. 4 en 5 ook uitgelegd. Hier lees je echter niet meteen over de opname van de Gemeente. Die uitdrukking kom je hier niet tegen, maar er zijn natuurlijk wel meer uitdrukkingen voor precies hetzelfde.

Hoewel woorden als 'gebroken worden' nu niet meteen geassocieerd lijken te worden met de opname van de Gemeente, gaat het daar toch over, want bij de opname blijft er van onze aardse lichamen niets achter of over. Dat is er dan niet meer. Je zou 2 Kor. 5: 10 net zo goed na 4: 16 moeten lezen:

2 Kor. 4: 16 Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag.

10 Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt*, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

De inwendige mens wordt van dag tot dag vernieuwd, want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus.

Wat elders de opname van de Gemeente genoemd wordt (1 Thess. 4: 17), wordt hier onze openbaring voor de rechterstoel van Christus genoemd. Dat is namelijk het directe vervolg op de opname van de Gemeente. In de praktijk echter zal daar geen enkel verschil tussen zijn. Het is één en dezelfde gebeurtenis. Bij de opname van de Gemeente dragen wij weg hetgeen door het lichaam geschied is. Wij worden veranderd en ontvangen de heerlijkheid die aan ons beloofd was. Het verderfelijke beërft namelijk het onverderfelijke niet. Wij erven het in ieder geval op de laatste dag van de 70<sup>e</sup> week van Daniël. Dat is ten hoogste 7 jaar na de opname van de Gemeente. Als wij met Hem in heerlijkheid geopenbaard zullen worden, dan impliceert dit dat wij voor dat doel Hem tegemoet gaan. Zo staat dat dan ook expliciet in 1 Thess. 4, als één geheel. Daarom moet je de opname van de Gemeente niet los zien van onze verschijning voor de rechterstoel van Christus en andersom.

Hier vind je dat ook. Als je in vers 10 de openbaring voor de rechterstoel van Christus vindt, waar vind je dan de opname van de Gemeente? In vers 1 dus, wanneer ons aardse huis dezes tabernakels verbroken wordt. Dat is niet zozeer het sterven, maar de verandering van de gelovige.

Zo ons aardse huis verbroken wordt = zodra....

Niet indien, want het zal gebroken worden, zo zondermeer. De oude schepping gaat voorbij. Dat is zeker. Daarom betekent 'zo' zodra. Wanneer dat gebeurt.

Als dit aardse huis = wij hebben een huis uit de aarde. De eerste mens is uit de aarde aards (1 Kor. 15: 47). Daar staat ook dat het verderfelijke het onverderfelijke aan moet doen. We moeten eerst van dit aardse huis verlost worden, alvorens wij de erfenis die voor ons bewaard wordt in ontvangst kunnen nemen. Dat is ter gelegenheid van onze openbaring voor de rechterstoel van Christus.

Ons aardse huis = deze tabernakel, deze tent. Je zou in deze verzen iets moeten lezen over een tempel. Onze lichamen worden geacht een tempel te zijn van de Heere Jezus Christus, van God Zelf, Die in ons zou wonen. Je kunt niet bewijzen dat dit met dit woord bedoeld wordt, maar uit de context is goed aan te tonen dat Paulus dit wel zo bedoelt. Natuurlijk, een tabernakel is niet noodzakelijk een portable tempel; een tabernakel kan elke tent zijn. Niettemin wordt dat woord gebruikt, waar gedacht wordt aan de inwoning van de Geest, van God of van Christus. Het idee uit de context is dat wij nu reeds de Heer dienen, een priesterlijk volk zijn. Ons huis is dan logischerwijs toch een tempel, maar het is nog van vergankelijke aard. Een tempel die van vergankelijke aard is noemen we een tabernakel. Denk aan dat 'ding' uit de tijd van Mozes. Die zou later vervangen worden door een vast gebouw, een tempel. Dat staat hier ook.

1 Thess. 4 zegt in dat verband dat wij die levend overblijven tot de toekomst des Heeren, veranderd zullen worden, om daarna Hem tegemoet te gaan in de lucht, om voor altijd met de Heer te wezen en daarmee deel te hebben aan de toekomst des Heeren. Sommigen zeggen dan dat de toekomst des Heeren begint aan het einde van de 70<sup>e</sup> week van Daniël en dat dus de Gemeente wordt opgenomen aan het einde van die 70<sup>e</sup> week. Immers, er staat: wij die levend overblijven tot de toekomst des Heeren. Zij lezen dan niet wat er daarna staat en in vele andere Schriftplaatsen, dat als de Zoon des mensen komt (dat is in de toekomst des Heeren), Hij komt met Zijn vele duizenden heiligen en dus met Zijn Gemeente. In 1 Thess. 4 staat er dan ook gewoon bij dat wij voor dat doel Hem tegemoet zullen gaan en dat dit eerst gebeurt. Het staat er allemaal bij. Er worden voorbarige conclusies getrokken, waarna de rest van het Schriftgedeelte in die voorbarige conclusies ingepast en gewrongen wordt. Zo ontstaan meestal de problemen. Vele christenen hebben bepaalde leringen en alles wat ze in de Bijbel lezen wordt binnen het smalle kader van die leringen geperst.

2 Kor. 5: 1     Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen.

Zo ons aardse huis dezes tabernakels verbroken wordt.

Verbroken is geen verkeerde vertaling, maar het woord betekent eigenlijk: losmaken. Het komt van 'luo', waar ook het begrip 'verlosser' vandaan komt. Gebroken = kata-luo.

Kata = een voorzetsel en betekent: neder, naar beneden.

Voorzetsels echter zijn snaakse dingen. In het Grieks worden ze gebruikt vóór een werkwoord, alleen maar om dat woord zelf te versterken.



Wat het voorzetsel los van dat woord betekent heeft er niets mee te maken. In het Nederlands werkt dat ook zo. We weten vaak niet goed welk voorzetsel we moeten gebruiken. Meestal zijn er meerdere opties.

Een voorbeeld in het Grieks:

Lasso = verzoenen;

Katalasso = naar beneden verzoenen (onzin natuurlijk);

Apokatalasso = weder naar beneden verzoenen.

Dat betekent allemaal natuurlijk niets, behalve dan dat het woord een sterkere gevoelswaarde krijgt.

Luo = losmaken en via losmaken kom je bij het breken, namelijk het breken van een band, een touw, een koord. Het is niet noodzakelijk het afbreken van een huis, maar losmaken. Elders heet het 'ontbonden' te worden en met Christus te zijn, is mij verreweg het beste. Het gaat om het losmaken uit deze aardse tabernakel.

Dan hebben wij een gebouw bij God. Eigenlijk staat er: een gebouw uit God, maar de vertaling is niet incorrect. In beide gevallen betekent het dat God de oorsprong van dit gebouw is. In de praktijk betekent dit dat God de Schepper van dit gebouw is. Als het van God komt, komt het uit God.

Een gebouw = oikodome = een bouwwerk. Dat is hetzelfde woord dat we in de Korinthebrieven wel vaker tegenkomen: stichting en stichtelijk = eveneens oikodome.

De Gemeente is een gebouw en zou gebouwd worden. Alles wat stichtelijk is draagt bij aan het bouwen.

Een gebouw uit God, een huis. Ter vervanging van het oude, namelijk de tabernakel, krijgen we nu een huis dat blijvend is.

Dat huis is niet met handen gemaakt (niet van dit maaksel).

De uitdrukking 'met handen gemaakt' betekent niet letterlijk dat iets met handen gemaakt is. Het is de uitdrukking voor de hele tastbare, zienlijke wereld. De hele schepping, de hemelen en de aarde, zijn door God gemaakt en zijn het werk Zijner handen. Echter, alles wat God doet, doet Hij met Zijn tong, door te spreken, door Zijn Woord. Toch heet het het werk Zijner handen.

Johannes zegt dat er niets geworden is zonder het Woord.

Dat wat met handen gemaakt is komt overeen met een besnijdenis die met handen geschiedt.

Niet met handen gemaakt wil zeggen dat het geen deel uitmaakt van deze oude schepping. Als je dan toch aan handen wil denken, denk dan aan de handen van God Zelf. Hij heeft letterlijk geen handen, maar overdrachtelijk wel. Als Hij toch letterlijk handen heeft, dan zijn het de handen van de Heere Jezus Christus, Die immers de Persoon is van de Godheid, namelijk het uitgedrukte Beeld van Gods wezen.

Wij hebben dan een gebouw van God, een huis dat niet met handen gemaakt is, een huis niet behorend tot de oude schepping, een huis niet behorend tot de zienlijke dingen, maar eeuwig in de hemelen.

De zienlijke dingen (de dingen met handen gemaakt) gaan voorbij, zijn tijdelijk, maar dat gebouw uit God is eeuwig en onzienlijk. Maar het zou toch een verheerlijkt lichaam zijn en geopenbaard worden? Toch kom je hier tot het idee dat het een onzienlijk lichaam is.

De ene verklaring daarvoor is dat een huis, een gebouw van dien aard, voor ons, terwijl we nog in het lichaam zijn, onzienlijk is, zoals de Heer Zelf dat is. Mensen hebben Hem weliswaar na Zijn opstanding gezien, maar daar betreft het steeds specifieke verschijningen, waarbij het onzienlijke voor de gelegenheid zienlijk gemaakt wordt. Dat komt in de Bijbel nogal eens vaker voor. De Heer opende hun ogen en toen zagen ze ineens... een menigte van hemelse heirlegers bijvoorbeeld.

De andere verklaring is dat gesuggereerd wordt, niet meer dan dat, dat dat gebouw, dat wij dan ineens zullen hebben, al eerder bestaat. Het zal in ieder geval al daarvoor gebouwd worden. Met andere woorden, het verheerlijkte lichaam dat wij in de toekomst zullen hebben, krijgen we nu al. Dat zijn wij nu bezig te verkrijgen. 2 Kor. 3: 18 zegt dat wij veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid. Dat gebeurt nú al. Wij worden bovendien nu gebouwd. Alle Schriftplaatsen die over de opbouw van de Gemeente gaan, gaan net zo goed over de opbouw van de gelovige. Als het gaat over dingen die stichtend of stichtelijk zijn, dan gaat dat over nu. Er wordt nu gebouwd aan dat verheerlijkte lichaam, of in elk geval aan de heerlijkheid die in dat verheerlijkte lichaam zal worden gedemonstreerd.

Het idee is dat wij dat verheerlijkte lichaam nu al hebben, maar het kan nog niet gezien worden. De heerlijkheid kleeft in elk geval niet aan dit oude lichaam. We hebben nu een vernederd lichaam en straks zullen we een verheerlijkt lichaam hebben. Dat neemt niet weg dat er een verband bestaat tussen de heerlijkheid van dat verheerlijkte lichaam in de toekomst en het bouwende werk nu. Daar gaan al die Schriftgedeelten over, over het tegenwoordige werk van Christus, dat immers geen nut zou hebben als dat met de dood beëindigd zou worden en daar dan bot iets anders, namelijk een verheerlijkt lichaam, voor in de plaats zou komen. Dat is wel wat velen zich idealiter voorstellen, omdat ze bang zijn dat er van die heiligmaking hier niet al te veel terecht komt en hopen dat het allemaal maar gewoon weggedaan wordt en vervangen door een standaard verheerlijkt lichaam. Het Franse beginsel van gelijkheid heeft zich ook van het christelijk denken meester gemaakt. Men denkt dat we straks bij de Heer allemaal gelijk zijn, eenvoudig omdat we dat hier ideaal vinden. Dat is echter hier niet ideaal. Bovendien leert de Bijbel dat we niet allemaal gelijk zijn, nu niet en in de toekomst niet. De

Bijbel leert ook dat het vernederde hier daar verhoogd zal zijn en het verhoogde hier daar vernederd.

De Heer verandert mensen. Dat doet Hij nu. Die verandering wordt nu dus bewerkstelligd. Het resultaat van die verandering wordt in de toekomst geopenbaard. Vandaar dat Johannes in 1 Joh. 3: 2 kan zeggen dat het nog niet geopenbaard is (verschenen) wat wij zijn zullen. Het is ons wel bekendgemaakt. Wij zullen zonen worden, maar niet allemaal gelijk zijn. Hij zegt niet dat het dan tot stand gebracht zal worden, maar dat het dan zichtbaar gemaakt zal worden. Ook Rom. 8 zegt dat de heerlijkheid aan ons geopenbaard zal worden. Het gaat over de heerlijkheid áán ons, die geopenbaard zal worden. De heerlijkheid aan ons zal geopenbaard worden. Aan wie? Aan de wereld, want de wereld wacht op de openbaring der zonen Gods. De bedoeling is dat wij nu reeds heerlijkheid dragen. De bedoeling is ook dat de Heer Zich nu reeds jegens ons gedraagt als zonen (Hebr. 12: 7). Dat wij die dingen niet kunnen zien is maar goed ook. De engelen kunnen dat overigens wel zien. Terug naar 2 Kor. 5: 1.

2 Kor. 5: 1     Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen.

Het gaat hier dus vooral over de opname van de Gemeente. Dat kan ook niet anders, want er is meteen sprake van die heerlijkheid, omdat er gesproken wordt over naakt, bekleed en overkleed, als resultaat van rechtspraak en oordeel, als resultaat van onze openbaring voor de rechterstoel van Christus. Als het zo zou zijn dat wij bij het lichamelijk overlijden meteen voor de Rechter zouden staan en eventueel meteen loon van Hem zouden ontvangen, waar is dan die openbaring voor de rechterstoel van Christus in de dag van Christus nog voor nodig? Eenieder zal weliswaar voor zichzelf rekenschap moeten geven, maar de verschijning voor de rechterstoel van Christus is een collectieve aangelegenheid. Het gaat ook om een gezamenlijke toekomstverwachting van de Gemeente. In 1 Thess. 4 is er uitdrukkelijk sprake van dat degenen die in Christus ontslapen zijn eerst zullen opstaan en zij daarna tezamen met degenen die nog leven de Heer tegemoet zullen gaan. Dat veronderstelt toch dat zij bij die gelegenheid bekleed, overkleed of naakt bevonden zullen worden. Het is dan pas de dag van Christus. Tot die tijd zijn zij in afwachting daarvan.

Mocht je het idee moeilijk vinden dat die mensen al wel in de hemel bij de Heer zijn, maar nog niet verheerlijkt, bedenk dan dat de algemene Bijbelse gedachte is dat alle mensen die overleden zijn, gelovigen en ongelovigen, allemaal op de Jongste Dag wachten, behalve dan de gelovigen uit deze

bedeling. Dan pas zullen zij geoordeeld worden. Zij wachten tot de Jongste Dag, terwijl de gelovigen uit de Gemeente wachten op de dag van Christus. Men noemt dat de tussenstaat. Men is hier niet meer, maar zal pas in de toekomst geoordeeld worden. De tijd daar tussenin noemt men de tussenstaat. Weer anderen denken dat de overledenen in de tussentijd slapen, waaruit de leer van de zielslaap voortgekomen is. De Bijbel beschrijft dat men in het dodenrijk wacht op het oordeel op de Jongste Dag.

Niettemin, wij hebben dit aardse huis en verwachten een huis eeuwig in de hemelen. De eerste mens is uit de aarde aardse, de tweede mens is uit de hemel en dus hemels. Wij verwachten dus een hemelse woning.

- 2 Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden.

Ook dit vers kun je rechtstreeks lezen na 2 Kor. 4: 16.

Daarom vertragen wij niet; maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag. Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden.

Hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt door aftakeling, wordt nochtans de inwendige mens vernieuwd van dag tot dag. Het vernieuwende werk nu blijft bestaan en wordt dus zichtbaar als deze aardse omhulling verdwijnt.

Wij zuchten en kreunen in deze tabernakel en verwachten met lijdzaamheid (Rom. 8: 23) met onze woonstede die uit de hemel is overkleed te worden. Die woonstede is uit God.

We zien hier een stijlbreuk. Eerst gaat het alleen over een lichaam en nu gaat het ineens over de bekleding van dat lichaam. Krijgen we nu een verheerlijkt lichaam of een verheerlijkte mantel? Dat maakt geen verschil. Het lichaam zelf wordt namelijk ook als een bekleding beschouwd, van het wezen van de mens. Het is dus eigenlijk hetzelfde.

Wij verlangen met onze woonstede, die uit de hemel is, overkleed te worden. Woonstede kom je verder alleen nog tegen in de brief van Judas. In die brief vinden we een opsomming van situaties waarin de Heer in het verleden een oordeel bracht, met als consequentie dat Hij ook in de toekomst een oordeel zal brengen.

Jud.1 : 6 En de engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen **woonstede** verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des groten dags met eeuwige banden onder de duisternis bewaard.

Hun beginsel = hun oorsprong.

Judas spreekt hier over engelen die hun oorspronkelijke lichaam verlaten hebben. Zij hebben hun eigen woonstede verlaten.

Woonstede = oiketerion.

In de dagen van Noach gingen de zonen Gods in bij de dochteren des mensen.

Engelen verschenen hier op aarde, voor de gelegenheid in een aards lichaam.

Dat vonden ze kennelijk wel plezierig. Ze hebben zich daarin misdragen.

Die woonstede is hier blijkbaar de aanduiding van een hemels lichaam, de aanduiding van het lichaam van engelen, dat wij niet kunnen zien. Engelen verschijnen bij gelegenheid in een zichtbare gedaante, maar dat is dan toch in een aards lichaam. Zij worden in de Bijbel meestal niet als engelen beschreven, maar als man. Zij zijn weliswaar engelen, maar omdat zij in een menselijke gedaante verschenen, worden ze mannen genoemd.

Engelen hebben dus een lichaam, waarin en waarmee zij van alles kunnen.

Die woonstede is dus een hemels lichaam.

Dat woord wordt dus verder alleen nog in 2 Kor. 5: 2 genoemd.

Wij verlangen met onze woonstede die uit de hemel is overkleed te worden.

Dat is dus een hemelse woonstede, ongeacht wat dat woord eventueel in het Grieks zou betekenen.

Wij zouden met die woonstede overkleed worden. Ons aardse lichaam wordt net zo goed als een kleed beschouwd. Dat lichaam is de buitenkant van de mens, zijn verschijning. Je hoopt dus dat er überhaupt sprake is van bekleding of overkleding, want de volgende verzen spreken over verschil in heerlijkheid die wij als gelovigen kunnen ontvangen, afhankelijk van wat er gebouwd is.

Het is een gebouw dat gebouwd zou worden, gesticht, door het tegenwoordige werk van de Heere Jezus Christus in de gelovige. Aan de Heer ligt het niet, aan ons eventueel wel. De vraag is of wij de Heer Zijn werk laten doen en of wij ons daarvoor beschikbaar stellen. Dat geeft ons namelijk als loon een deel van Zijn heerlijkheid, van Zijn erfenis. Dat hecht belang en geeft inhoud aan de dagen die wij nog overig hebben in het vlees, waarin wij de wil des Heeren zouden kunnen volbrengen. Er is een oorzakelijk verband tussen heiligmaking en de opname van de Gemeente en onze openbaring voor de rechterstoel van Christus en onze verschijning in heerlijkheid met Hem.

- 3 Zo wij ook bekleed, *en* niet naakt zullen gevonden worden.
- 4 Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde; nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde.

Naast overkleed kun je dus ook bekleed of zelfs naakt bevonden worden.

Wij zullen een ander lichaam ontvangen, maar het ene lichaam is heerlijker dan het andere. Het heet altijd een verheerlijkt lichaam, maar niet alle

hemelse lichamen zijn gelijk, net zo min als alle aardse lichamen gelijk zijn. Dat staat letterlijk in 1 Kor. 15, waar verwezen wordt naar wat wij de hemellichamen noemen. Paulus spreekt daar over de lichamelijke opstanding. Het lichaam dat opstaat is aan de ene kant van gelijke aard. Het is hetzelfde lichaam dat gezaaid, begraven werd, maar het is toch ook anders. Er zijn verschillen en er zijn overeenkomsten.

1 Kor. 15: 40 En er zijn hemelse lichamen, en er zijn aardse lichamen; maar een andere is de heerlijkheid der hemelse, en een andere der aardse.

41 Een andere is de heerlijkheid der zon, en een andere is de heerlijkheid der maan, en een andere is de heerlijkheid der sterren; want de *ene* ster verschilt in heerlijkheid van de *andere* ster.

De heerlijkheid van de zon is anders dan die van de maan en van de sterren. Ook de sterren onderling verschillen in heerlijkheid. Bij sterren spreekt men van magnitudes. Men heeft de lichtsterkte van sterren opgedeeld in segmenten en daarmee genummerd. Het is dus duidelijk dat het echt niet allemaal gelijk is. Er zijn heel veel sterren die we individueel niet eens van andere kunnen onderscheiden, zo zwak zijn ze. Andere sterren daarentegen zijn zo helder dat je ze niet kunt missen. Vervolgens staat er...

42 Alzo zal ook de opstanding der doden zijn. Het *lichaam* wordt gezaaid in verderfelijkeid, het wordt opgewekt in onverderfelijkeid.

43 Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid; het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht.

44 Een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een geestelijk lichaam wordt er opgewekt. Er is een natuurlijk lichaam, en er is een geestelijk lichaam.

Hoe dan ook, er is verschil, zowel tussen het aardse en het hemelse lichaam, als tussen de aardse lichamen onderling en de hemelse lichamen onderling. Er valt dus loon te ontvangen. Dat is maar goed ook, want anders zou ons leven hier op aarde volstrekt nutteloos zijn. Dat leven zou toch blijvend resultaat moeten hebben. Dat maakt het leven zinvol.

De filosoof zegt dat het leven geen zin heeft en dat dit goed uitkomt, want dan kunnen wij er zelf zin aan geven. Het aardse leven heeft in zichzelf geen zin, is ijdel. De Heer geeft zin en inhoud aan het leven. De mate waarin wij dat toelaten bepaalt hoeveel zin ons leven heeft gehad. Dat is voor iedereen verschillend.

Je kunt ook een naakt verheerlijkt lichaam krijgen. Is dat dan een verheerlijkt lichaam? Vergeleken met aardse lichamen wel, maar vergeleken met andere hemelse lichamen is het de laagste optie en in zekere zin zelfs schandelijk. Wij leren weliswaar dat wie gelooft niet in het oordeel komt, maar de tekst die daarover spreekt gaat niet over een toekomstig oordeel, maar over het tegenwoordige oordeel van God over de wereld (Joh. 3).

Joh. 3: 18 Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld...

Hoe kun je nu al veroordeeld zijn als je de mogelijkheid hebt om alsnog tot geloof te komen en bovendien het oordeel pas op de Jongste Dag zal zijn? Het gaat hier echter niet over een toekomstig oordeel, maar over het tegenwoordige oordeel dat door God geopenbaard wordt over de ongelovige wereld. De ongelovige leeft daarin en dus wordt de toorn Gods over hen geopenbaard (Rom. 1: 18).

In 1 Kor. 3 wordt gesproken over het bouwen op een fundament, namelijk van de tempel. Het tegenwoordige werk van Christus heeft te maken met het bouwen van een tempel, namelijk de Gemeente. Eenieder zie toe hoe hij daarop bouwe. Als hij met hout, hooi en stro bouwt komt er niets van terecht. Dat wat gebouwd is zal in de toekomst door vuur beproefd worden en hout, hooi en stro komen niet door dat vuur heen. Er staat daar uitdrukkelijk bij dat het om de werken van de gelovige gaat en het kan dus zijn dat er van die werken echt niets overblijft, als er met de verkeerde materialen gebouwd is. Maar, staat er, hijzelf zal behouden worden, doch also als door vuur. Zo iemand valt dus in deze categorie. Hij wordt niet overkleed, niet bekleed, maar naakt bevonden. Van hem wordt genomen ook wat hij heeft. Het pond wordt van hem afgenomen. Niettemin ging hij wel het Koninkrijk binnen.

Er zijn nogal wat Schriftplaatsen die in heel sterke termen over dit oordeel spreken. Dat is het oordeel voor de rechterstoel van Christus, met betrekking tot de Gemeente. Met name in Hebreeën wordt heel sterk gedreigd naar degenen die vast blijven houden aan een leven onder de wet, onder het Oude Verbond. Zij verspelen hun erfenis en zoeken daarna berouw, maar kunnen het niet vinden, net zoals bij Ezaü het geval was. De uitdrukking dat God een verterend vuur is, komt in dat verband voor. Die uitdrukking wordt gebruikt in verband met onze openbaring voor de rechterstoel van Christus. In verband dus met mensen die nota bene deel hebben aan de opname van de Gemeente. Als je naakt blijft levert dat toch enige schande op, waarmee je de rest van de eeuwigheid moet zien te leven. Er zijn mensen die zeggen dat het hen genoeg is dat ze in de hemel komen en vrede zullen hebben met een klein plekje in een hoekje. Dat klinkt vroom en bescheiden en nederig, maar in werkelijkheid

ziet dat er heel anders uit. Het is niet de bedoeling dat wij naakt zullen bevonden worden. Wij zouden bekleed, dan wel overkleed worden.

- 4 Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde; nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde.

Het leven van een gelovige is zwaar, tenminste als hij bekleed over overkleed wil worden.

Het sterfelijke zal door het leven verslonden worden. Het sterfelijke verdwijnt weliswaar, maar het wordt door het leven geconsumeerd. Het wordt opgenomen in het eeuwige leven. Dit oude heeft dus wel degelijk nut en draagt bij aan het toekomstige.

De algemene Bijbelse waarheid is dat de nieuwe schepping die gemaakt zou worden op één of andere wijze voortkomt uit de oude schepping, waarbij de oude schepping dus vrucht draagt en vruchtbaar is voor de nieuwe. De oude wordt in de nieuwe opgenomen, wordt omgezet in het nieuwe. Denk aan een ei. Als een ei bevrucht is en je laat de natuur z'n loop hebben, dan gaat het na verloop van tijd open en blijkt er helemaal geen eiwit en eigeel meer in te zitten. Waar is dat dan gebleven? Het is door het leven verslonden.

In Openbaring staat dat de oude hemelen en de oude aarde niet meer gevonden worden. Ze zijn er niet meer, nergens meer. Waar is het dan gebleven? Is er niet nog een ashoop van overgebleven? De oude schepping wordt immers verbrand? Verbranding is echter een synoniem voor verslinden. Vuur consumeert, eet op, verslindt. Daar gaat het over. Het oude wordt omgezet in het nieuwe. Het sterfelijke wordt door het leven verslonden, maar het draagt wel bij aan dat nieuwe leven.

Een wat meer Bijbelse illustratie vind je in de opgewekte Christus, Die bij gelegenheid Zijn tekenen in Zijn handen en zijde laat zien. Hij had een nieuw en verheerlijkt lichaam, dat wel op een bijzondere wijze aan de discipelen werd gedemonstreerd, maar het was wel herkenbaar. Niet alles was herkenbaar, maar voor een deel wel. Dit wil niet zeggen dat je straks de littekens van je blinde darmoperatie nog hebt, maar het is wel degelijk zo dat als we straks bij de Heer zijn herkenbaar zijn, we een identiteit hebben en onze herinneringen hebben, beter dan nu, aan ons leven hier op aarde. Sommigen denken dat we straks alles vergeten zullen zijn, waarschijnlijk omdat ze hier door hun herinnering geteisterd worden. De kans is groot dat we dan veel beter weten, afgezien van hoe het was. We verwachten ook nog enige uitleg te krijgen over hoe het nu werkelijk was. Bovendien, als wij geacht worden te vertellen hoe leven uit genade is en over het werk der genade, dat de Heer in ons gedaan heeft, dan moeten we daar toch enige herinnering aan hebben. Als dat niet zo is, dan moeten we tot de conclusie komen dat de Heer Zelf niet eens meer weet dat Hij in het verleden gekruisigd is.



Hoe dan ook, deze wereld draagt op één of andere manier bij aan de volgende.

Het sterfelijke wordt door het leven, door het nieuwe verslonden. Het maakt daar deel van uit. Je denkt bij verslinden misschien aan iets negatiefs, dat het weggedaan wordt, maar dat is in ieder geval hier niet de betekenis van de term. Het gaat daarin op en maakt deel uit van het nieuwe. Dat blijkt ook min of meer uit het volgende vers.

- 5 Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft, is God, Die ons ook het onderpand des Geestes gegeven heeft.

Nu = wat al voorbijgegaan is was de oudtestamentische tijd, maar nu leven wij zonder bedekking, nu zijn wij bekwaam gemaakt om dienaren te zijn onder het Nieuwe Verbond.

Het onderpand des Geestes = het onderpand, namelijk de Geest. Wij hebben die Geest ontvangen, maar Die is niet zichtbaar, maar maakt wel deel uit van de geestelijke dingen.

Die Geest is feitelijk Christus in ons, dan wel het nieuwe leven dat door wedergeboorte ons deel is geworden. Dat hebben wij als onderpand.

Onderpand = garantstelling, maar tegelijkertijd heeft het de betekenis van voorschot. Het is een voorschot op de rest en daarmee een zekerstelling op dat de rest nog komt. Een aanbetaling is in dit verband niet zo'n mooi woord, maar het is wel van dezelfde aard. Het is geregeld en wordt bevestigd. Er wordt een onderpand gegeven, die de zekerheid geeft dat er nog meer gaat volgen.

Onderpand wordt wel vaker in verband met de Geest gebruikt...

- 2 Kor. 1: 22 Die ons heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven.

Verzegeling en onderpand zijn overlappende begrippen. In beide gevallen betekent het een zekerstelling. Het is in alle gevallen het werk van de Heer aan ons. Dat is begonnen toen wij tot geloof kwamen. Hij is aan ons een goed werk begonnen, dat Hij zal voleindigen tot op de dag van Christus (Filipp. 1: 6). In de praktijk tot op de dag van ons overlijden, maar de bedoeling is uiteraard dat het resultaat van dat goede werk geopenbaard zal worden in de dag van Christus. Daar is het op gericht. 'Tot op' wil niet zeggen dat Hij al die tijd daarmee bezig blijft, maar dat het resultaat daarvan gezien wordt.

'Totdat' en 'opdat' is in de Bijbel altijd hetzelfde. Het is maar één uitdrukking. Bij 'totdat' denken we dat het doorgaat tot een bepaald tijdstip en bij 'opdat' dat een bepaald doel bereikt zal worden. In de Bijbel betekent 'totdat' echter net zo goed 'tot een bepaald doel'.

Zit aan Mijn rechterhand totdat Ik Uw vijanden zal stellen tot voetbank uwer voeten (Psa. 110: 1). De gangbare verklaring van dit vers is dat Christus aan de rechterhand van God zit totdat Hij wederkomt om de wereld aan Zich te onderwerpen. Uit deze redenering is ook de gedachte voortgekomen dat Hij nu aan Gods rechterhand zit en straks weer op zal staan en dan hier naar beneden zal komen. Dat is een rare redenering, want dat zou betekenen dat Hij nu op de allerhoogste troon zit en straks naar beneden komt om op de troon van David te gaan zitten, wat toch een lagere positie aanduidt, een vernedering.

Waarom zit Hij aan de rechterhand Gods? Omdat dat de positie is waarin Zijn vijanden gesteld zijn tot voetbank Zijner voeten. Er zijn Schriftplaatsen genoeg die zeggen dat Zijn vijanden nu al voetbank Zijner voeten zijn en dat alle dingen aan Zijn voeten onderworpen zijn. Het punt is dat wij dat nu nog niet zien, maar daarom is het al wel zo. 'Totdat' leidt in de Statenvertaling dus tot verkeerde conclusies. Bovendien, Hij blijft daar altijd op die troon zitten. Koning Willem Alexander zit op de troon van Nederland, maar hoeveel uren heeft hij daadwerkelijk op die troon doorgebracht? Dat zal toch niet al teveel zijn. Niettemin zit hij nog steeds op die troon. Zelfs als hij er wel op zit, dan nog is het symboliek.

- Efe. 1: 13      In Welken (Christus) gij ook *zijt*, nadat gij het woord der waarheid, *namelijk* het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte;
- 14      Die het onderpand is van onze erfenis, tot de verkregene verlossing, tot prijs Zijner heerlijkheid.

Dat is de Heilige Geest Die in het Oude Testament beloofd was. Die heilige Geest is het onderpand van onze erfenis, tot de verkregene verlossing. Dat is dus het doel. Daar moet het toe leiden. De verkregene verlossing is uiteraard de verlossing van ons lichaam. Wij verwachten de zoonstelling met lijdzaamheid, namelijk de verlossing van ons lichaam (Rom. 8: 23 - 25). Daar is de Geest het voorschot op, waarmee geïmpliceerd wordt dat de verlossing van ons lichaam niet maar de verlossing van ons lichaam als zodanig is, maar de verandering van het lichaam in een woonstede van God, bekleed, dan wel overkleed, was de bedoeling. Dat is tot eer of tot prijs van Zijn heerlijkheid.

- Efe. 4: 30      En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.

Je kunt de Heilige Geest dus bedroeven en daarmee het werk van de Heer tegenhouden. In 1 Thess. 5: 19 staat dat je de Geest niet uit zou blussen. Wij zijn verzegeld met de heilige Geest tot de dag der verlossing. Opdat wij verlost zouden worden. Verlossing, zaligheid, heiligmaking of hoe het ook

maar heet, heeft drie aspecten, namelijk naar de geest, naar de ziel en naar het lichaam. De voltooiing daarvan is uiteraard in het lichaam. Terug naar 2 Kor. 5.

- 5 Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft, is God, Die ons ook het onderpand des Geestes gegeven heeft.

Een onderpand in verband met de toekomst. Hij heeft het ons verzegeld en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven. Hij geeft ons de Geest en daarmee worden wij bereid tot dit, dat het sterfelijke door het leven verslonden worde.

- 6 Wij hebben dan altijd goeden moed, en weten, dat wij, inwonende in het lichaam, uitwonen van den Heere;
- 7 (Want wij wandelen door geloof *en* niet door aanschouwen.)
- 8 Maar wij hebben goeden moed, en hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen, en bij den Heere in te wonen.

Altijd = in alle omstandigheden

Deze verzen veronderstellen dat we nu al kunnen inwonen in dit lichaam en daarmee uitwonen bij de Heere, of andersom, dat we nu kunnen inwonen bij de Heere en daarmee uitwonen uit ons lichaam. Als je twee huizen hebt woon je niet in beide tegelijk. Je kunt in het ene inwonen, maar dan ben je niet in het andere. Je kunt leven naar het vlees en leven naar de Geest. Paulus zegt dat je daar in hoge mate voor kunt kiezen. Als in Kol. 3: 1 staat dat je de dingen zou zoeken die boven zijn, dan veronderstelt dit dat je ook de dingen kunt zoeken die beneden zijn. Dat is echter niet de bedoeling. Bovendien, als je een vriend van de wereld wil zijn, dan ben je in de praktijk een vijand van God. Wij kunnen dat zelf bepalen, zelf ergens voor kiezen. Dat vereist enige discipline. Dat wil zeggen, we maken een keuze en houden ons daaraan. Helaas wordt discipline niet meer met de paplepel ingegoten. Aan de andere kant zijn er mensen die zeggen dat als de Heer wat van hen wil, Hij dat dan maar moet doen. Het idee is daarbij dat de Heer wel bij machte zal zijn dat te forceren. Zo werkt dat uiteraard niet. Zoals bekering een bewuste keus is om te geloven, om te kiezen wie men dienen zal, zo wordt dat in de rest van ons leven voortgezet. We zouden een keuze maken voor wat wel belangrijk is en wat niet en wat bovenaan staat en wat op een lager plan staat. Daar zijn we zelf verantwoordelijk voor. De tijd dat we ons inspannen voor andere dingen onttrekken we aan de tijd die we aan de Heer kunnen besteden. Het gaat er niet om wat je dan wel en niet mag. Daar zijn geen antwoorden op te geven. Het is onze persoonlijke verantwoordelijkheid naar de Heer toe. Onder bepaalde omstandigheden moet je bij gelegenheid die keuze bewust herhalen, of je keuze herinneren en je daaraan houden.

Wij leven wel in dit lichaam, maar horen hier niet thuis. Ons thuis is bij de Heere.

7 (Want wij wandelen door geloof *en* niet door aanschouwen.)

Er valt voor ons verder niets te zien. Wij zijn in dit lichaam; dat heeft een tamelijk verblindende werking. Dat lichaam is ook een beperking en wordt als een band beschouwd, een gevangenis. We zitten in dit lichaam gevangen. Niettemin, je moet ermee leren leven. Zo is het nu eenmaal. Het is een beperking. Daarom kan Paulus zeggen: 'Ontbonden te worden en met Christus te zijn, is mij verreweg het beste' (Filipp. 1: 23).

Alleen de oppervlakkige lezer maakt ervan dat de ontbinding te maken heeft met de ontbinding van het stoffelijk overschot, maar dat gaat over de samenhang van het lichaam zelf. Het gaat er echter over dat Paulus zelf uit dat lichaam is en bevrijd is van de beperkingen van het lichaam. De Bijbel beschouwt het lichaam als een instrument dat je aan God ter beschikking zou stellen als een levend, heilig en Gode welbehaaglijk offer, maar het lichaam is per definitie een zondig lichaam en legt de mensen beperkingen op.

Wij wonen nog in dit lichaam en daarom wandelen wij door geloof. Wij moeten het hebben van horen zeggen. Dat is geloof: God deelt het ons mee en wij vertrouwen erop dat het zo is. Gek genoeg is de mens in het algemeen geneigd wel op z'n ogen te vertrouwen, maar niet op z'n oren. De mens zegt: 'Eerst zien en dan geloven'.

Wij echter wandelen door geloof en moeten het hebben van het Woord van God en niet van de dingen die gezien worden. Kan er dan niets gezien worden? Jawel, want deze hele oude schepping getuigt in zichzelf van God en Zijn werk (Rom. 1: 20). Men kan God uit de schepping kennen.

God heeft bovendien in de loop van de geschiedenis het één en ander aan tekenen gedaan, die op zich en in zichzelf tamelijk overbodig waren, maar die Hij wel gedaan heeft, ter illustratie van Zijn almacht. Hij kan dat en is niet aan de natuurwetten onderworpen. Hij heeft die wonderen bovendien gedaan om daarmee te demonstreren dat Hij niet alleen maar iets aankondigt, maar ook bij machte is te doen hetgeen Hij beloofd heeft. Dus liet Hij Israël door de Schelfzee trekken, die Hij voor dat doel liet opdrogen. Dat was op zichzelf niet nodig. De Israëlieten hadden toentertijd gewoon rechtdoor moeten lopen, zoals de oorspronkelijke route was, maar de Heer zei dat ze rechtsaf moesten slaan, de wadi uit. Toen liep de weg echter dood tegen de Schelfzee aan. De Heer liet toen de wateren wijken. Hij had ook kunnen bedenken dat de Egyptenaren de volgende dag ineens allemaal op de vlucht zouden slaan. Zo heeft Hij ooit een keer Samária bevrijd.

God doet die wonderen als demonstratie van Zijn almacht. Waar dat gebeurd is, houdt het ook weer op. Dat wil zeggen, God heeft voortijds veelmaal en op

velerlei wijze tot de vaders gesproken (Hebr. 1: 1) en dat moet voldoende voor ons zijn. Wij wandelen daarom dus door geloof en niet door aanschouwen.

Als het ooit waar is dat God geen wonderen doet in de geschiedenis, dan is dat in onze bedeling, want in onze tijd, vanaf de opstanding van Christus tot aan Zijn wederkomst, zou Hij, in overeenstemming met wat Hij beloofd, dan wel geprofeteerd had, Zijn aangezicht ganselijk verbergen en de hemel sluiten. Zodanig dat men zou bidden: 'Och dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt...' (Jes. 64: 1). Hij verbergt Zijn aangezicht en zalig zijn zij die niet zien en nochtans geloven.

Wij zijn in hope zalig geworden en hoop die gezien wordt is geen hoop, want als het gezien wordt, waarom zou je het hopen. Het wordt niet gezien en daarom verwachten wij het met lijdzaamheid. Via lijdzaamheid kom je vanzelf bij: 'Daarom vertragen wij niet'. God heeft het gezegd. Er hoeft niets getoond te worden. Voor zover er wat getoond is, is dat in het verleden gebeurd. Dat hoeft toch niet steeds opnieuw herhaald te worden! Het zijn historische feiten. Wij wandelen dus door geloof en niet door aanschouwen.

Bepaalde dieren, zoals vleermuizen en dolfijnen, hebben een sonarsysteem. Ze geven geluid af en horen aan de reflecties van dat geluid waar ze zijn en waar de voorwerpen zijn. Vleermuizen vliegen bij nacht en vinden al vliegend insecten die kennelijk ook echo's produceren. Bij mensen zijn de oren helaas onderontwikkeld. Wij moeten eerst zien voordat we geloven. Geloven is echter niet door wat je ziet, maar door wat je hoort. Wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen.

8 Maar wij hebben goeden moed, en hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen, en bij den Heere in te wonen.

Dat is precies andersom dan in vers 6. Daar staat dat wij inwonende zijn in het lichaam en dus uitwonende bij de Heere, maar vers 8 zegt dat we meer behagen hebben in het uitwonen uit het lichaam en bij de Heere in te wonen. We hebben als het ware twee woningen. We zitten nu nog in de ene woning en gaan straks naar de andere. Daar zien wij naar uit.

9 Daarom zijn wij ook zeer begerig, hetzij inwonende, hetzij uitwonende, om Hem welbehagelijk te zijn.

Wij zijn begerig om hem welbehagelijk te zijn. Daarmee is het verhaal bijna rond. Deze uitdrukkingen komen min of meer uit het begin van hoofdstuk 3, waar immers staat dat wij bekwaam zijn gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond en dat het de bedoeling is dat wij Gode welbehagelijk zouden wandelen en een goede reuk van Christus zouden zijn in alle plaatsen. Wij

zouden de goede en welbehagelijke wil van God kennen, dan wel proeven. In alle gevallen geldt dat wij door heel de Schrift onderwezen zouden worden, om inderdaad Gode welbehagelijk te wandelen, namelijk in de goede werken welke God voorbereid heeft. Dat doen we met deze dingen in gedachten, dat we uitwonend zijn bij de Heere en nog inwonend in dit lichaam. Dat is echter een tijdelijke zaak. Wij zijn onderweg naar het beloofde land, naar de erfenis. Hij zal Degene zijn Die tot ons zal zeggen: 'Welaan dan, gij goede en getrouwe dienstknecht...'

Het oordeel is niet aan onze medemens, gelovig of niet, maar aan de Heer Zelf. Het oordeel is aan de Hogepriester, want wij zijn de priesters van het Nieuwe Verbond. Het oordeel is aan Christus, want Hij is het Hoofd van de Gemeente.

De rechterstoel waarvoor wij moeten geopenbaard worden is uiteraard de rechterstoel van Christus. Er wordt soms nogal wat verschil gemaakt tussen de troon Gods (de grote witte troon van God (Openb. 20: 11)), het oordeel namelijk over de hele oude schepping op de Jongste Dag en het oordeel voor de rechterstoel van Christus. Dit soort verschillen worden kunstmatig gemaakt. Er is inderdaad verschil: in de eerste plaats in tijd (er zit meer dan 1000 jaar tussen) en in de tweede plaats betreft het een andere categorie. De eerstelingen van het Nieuwe Verbond en van een nieuwe schepping worden geoordeeld voor de rechterstoel van Christus. Dat zijn de eerste vruchten van de oogst. Op de Jongste Dag echter wordt de totale oogst geoordeeld. Dat is een verschil.

Omdat dit verschil voor sommigen niet duidelijk is, omdat ze überhaupt niet in de 1000 jaren geloven, is er behoefte om nog meer punten van verschil te maken tussen de Gemeente voor de rechterstoel van Christus en de volkeren als zodanig, de levenden en de doden, voor de grote witte troon.

De troon is echter dezelfde en Degene Die op de troon zit is ook Dezelfde, want de grote witte troon is net zo goed de troon van Christus, Die immers de wereld aan Zich zal onderwerpen. Bovendien, aan Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde en bovendien heeft de Vader al het oordeel aan de Zoon gegeven. Los daarvan, als men iemand op de grote witte troon zou zien zitten, zo plastisch mogelijk, Wie ziet men dan? Degene Die het Beeld Gods is. En dus zien we op de grote witte troon toch gewoon Christus zitten.

Beide tronen hebben met andere omstandigheden te maken. De openbaring van de Gemeente voor de rechterstoel van Christus is een interne aangelegenheid van de Gemeente. Bovendien is het daar ook niet de vraag of er wel iemand staat geschreven in het boek des levens, want wie niet geschreven staat in het boek des levens hoort überhaupt niet tot de Gemeente en komt dus ook niet voor de rechterstoel van Christus te staan. Die heeft part noch deel aan de opname van de Gemeente en speelt daarin dus ook geen enkele rol.

Omdat niet alle gelovigen tot de Gemeente behoren, betekent dit dat op de Jongste Dag er ook gelovigen voor de grote witte troon zullen staan.

Dat er een opstanding ten leven en er een opstanding ter verdoemenis is, wil zeggen dat er een categorie is die opstaat en doorleeft en een categorie die opstaat en daarna alsnog verdwijnt. Dat heet de tweede dood. Dat de opstanding van de Gemeente slechts gelovigen betreft, houdt niet in dat in de opstanding ten Jongsten Dage het slechts ongelovigen betreft. Bij deze redenering is het de vraag waar de oudtestamentische gelovigen zijn gebleven. Die kun je immers niet op laten staan op de Jongste Dag en dus moeten ze dan deel hebben aan de opname van de Gemeente, of zelfs nog eerder. Als dat zo is, dan bestaat de Gemeente niet meer, want dan is de Gemeente ineens niet meer een Gemeente van eerstelingen. Dan heb je alle rechten en voorrechten van de Gemeente afgenomen. Dat is tragisch. De Gemeente is de Gemeente, omdat het gaat om eerstgeborenen, om eerstelingen onder het Nieuwe Verbond. Niet alleen maar in de tijd, maar ook in verband met de rechten die daaraan verbonden zijn. Oudtestamentische gelovigen maken geen deel uit van de Gemeente. Als dit wel zo zou zijn, hoe kan het dan dat de Gemeente in het Oude Testament een verborgenheid is en bijvoorbeeld Abraham, Izak en Jakob toch beschouwd worden als leden van de Gemeente en zelfs als wedergeboren worden beschouwd? Dit soort theorieën komt in de standaard bedelingenleer voor. Je moet geen onderscheid maken waar het niet is, maar wel waar die wel is.

In Matt. 25 gaat het over het oordeel over de dan levenden, terwijl het in Openbaring over het oordeel van de levenden en de doden op de Jongste Dag gaat. Bij de openbaring voor de rechterstoel van Christus gaat het alleen over het oordeel over de Gemeente.

In al ons doen en laten hebben we niet alleen maar te maken met medestanders en tegenstanders, maar in de eerste plaats met de Heer Zelf. Dat staat op veel plaatsen, met grote nadruk en soms lees je er zo overheen. De bedoeling is dat wij niet meer onszelf zouden leven, maar het leven zouden leven van Degene Die voor ons gestorven en opgewekt is. Het belang daarvan is dat wij allen geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus, opdat eenieder wegdrage (loon ontvange) hetgeen door het lichaam geschied is. Het gaat er dus niet om wat anderen van ons vinden, maar wat de Heer ervan vindt. Dat is het enige wat echt telt. In feite wordt het leven daar een stuk gemakkelijker van. Je hoeft maar met Eén rekening te houden. In de praktijk blijkt het iets ingewikkelder te zijn, maar uiteindelijk gaat het maar om Eén, om Degene Die wij dienen.

Het is niet voor niets dat Paulus in 2 Kor. 3: 6 gezegd heeft dat God ons dienaren gemaakt heeft van het Nieuwe Verbond, niet der letter, maar des Geestes. Hij heeft die bediening in ons gelegd. Daarom vertragen wij niet. Wij hebben verworpen deze schandelijke bedekselen. Wij wandelen niet in arglistigheid, want dat heeft allemaal te maken met het rekening houden met anderen. Wij vertragen niet, want onze lichte verdrukking die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. Bovendien weten we dat, zo ons aardse huis gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Bovendien vertragen wij niet, omdat wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Iedere keer als er 'want' staat, is dat een uitleg op 'daarom vertragen wij niet'.

We zijn dus onderweg naar onze openbaring voor de rechterstoel van Christus. De bedoeling is namelijk dat dit sterfelijke door het leven zou worden verslonden en dat het oude door het nieuwe vervangen zou worden. In 1 Kor. 15 gaat het over een erfenis.

1 Kor. 15: 50 Doch dit zeg ik, broeders, dat vlees en bloed het Koninkrijk Gods niet beërven kunnen, en de bederfelijkheid beërft de onverderfelijkheid niet.

Ons wacht weliswaar een erfenis, want wij zijn wedergeboren tot een onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen voor ons bewaard wordt (1 Petr. 1: 3, 4), maar zolang wij in het vlees zijn en dus sterfelijk zijn, kunnen wij niet erven. Er moet eerst het één en ander veranderen. Dat gold ook voor de Heere Jezus. Hij moest eerst sterven en uit de dood opstaan. Ook voor ons geldt dat vlees en bloed het Koninkrijk niet beërven kunnen. Dit betekent niet dat vlees en bloed het Koninkrijk niet zouden kunnen ingaan, want wij zijn dat Koninkrijk al ingegaan. Niet op grond van vlees en bloed, maar omdat wij wedergeboren zijn. Vlees en bloed wordt dus gewoon geacht deel uit te maken van het Koninkrijk. In de wederkomst van Christus zal de hele overlevende mensheid (die dan dus nog in het vlees is) wel degelijk het Koninkrijk ingaan. Het gaat echter niet over het binnengaan, maar over het erven van het Koninkrijk.

Er wordt een erfenis voor ons in de hemelen bewaard, maar zolang wij nog sterfelijk en vergankelijk zijn, beërven wij de onverderfelijkheid niet. Wat wij erven is namelijk onverderfelijk. En dus...

1 Kor. 15: 51 Ziet, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden;



Paulus denkt altijd meteen aan het einde van onze bedeling, want hij zegt dat niet allen zullen ontslapen. Degenen die bij de opname van de Gemeente nog leven, zullen niet eerst sterven. Bovendien, de dood is overwonnen, we hoeven het er verder niet meer over te hebben. Eén is voor allen gestorven en dus zijn allen gestorven. Dat is klaar.  
Wij zullen allen veranderd worden.

52 In een punt des *tijds*, in een ogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de doden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden.

Punt = atomos = ondeelbaar. Het gaat dus heel snel.  
Slaan = een groot geluid voortbrengen. Het gaat er niet om hoe dat geluid wordt voortgebracht, maar dat het een groot geluid voortbrengt. Denk aan een vinkenslag. De bazuin slaat dus, klinkt met een groot geluid. De bazuin is de uitbeelding van de stem van God. Hij zal met kracht spreken.

De doden zullen onverderfelijk opgewekt worden en wij, die niet ontslapen zijn, zullen veranderd worden, want...

54 Dit verderfelijke moet onverderfelijkheid aan doen, en dit sterfelijke *moet* onsterfelijkheid aandoen.

Anders zullen wij die erfenis nooit krijgen. Met andere woorden, de Gemeente als collectief wordt pas bij deze gelegenheid in functie geplaatst.  
Aandoen = aantrekken van kleding.  
Die onverderfelijkheid en onsterfelijkheid wordt aangedaan alsof het een kleding is, net zoals we de nieuwe mens aan zouden doen en de oude mens afleggen (Efe. 4: 22 - 24).

58 Zo dan, mijn geliefde broeders! Zijt standvastig, onbewegelijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in den Heere.

Die arbeid is niet zinloos. Wij zullen daarvoor beloond worden. Dat gebeurt wanneer ons lichaam verheerlijkt zal worden. Dat gebeurt kennelijk pas definitief in de toekomst, direct voorafgaand aan de wederkomst van Christus. Het is niet zo dat als je vandaag overlijdt en de opname van de Gemeente vindt nog niet plaats, dat je dan vandaag al je loon ontvangt. Dat komt pas in de toekomst. Zolang het nog niet zover is, moet eenieder daarop wachten. Het is ook de algemene Bijbelse gedachte dat wanneer iemand overlijdt, hij zal moeten wachten tot de Jongste Dag, alvorens hij geoordeeld wordt. Ook wij moeten wachten, niet tot de Jongste Dag, maar tot aan de opname van de Gemeente. Terug naar 2 Kor. 5.

- 10 Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt*, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Wegdragen = loon ontvangen naar arbeid; de uitbetaling.

Moeten = het is onvermijdelijk.

Geopenbaard = er moeten verborgen zaken aan het licht gebracht worden.

In Rom. 2 staat dat de Heer ooit zal oordelen over de verborgen dingen des harten. Wij zouden loon ontvangen en dat loon drukt zich uit in de begrippen van de voorgaande verzen.

Het begrip 'rechterstoel' komt wel vaker in de Bijbel voor. Helemaal letterlijk betekent het woord 'een voetstap'. Zo is het ook één keer vertaald, in Hand. 7: 5. Abraham had in het beloofde land geen bezittingen, zelfs niet één voetstap. Het Griekse woord is 'bema'. In de praktijk wordt het woord beschreven als een houten stoel. Een stoel is een stellage waarop je soms kunt zitten, maar ook kunt staan. Wij noemen het dan een podium of een bühne. Klokken hangen aan een klokkenstoel en dominees staan op een preekstoel. Vroeger had de rechter een houten verhoging en vanuit die verhoogde positie werd recht gesproken. De leden van de rechtbank kijken zo neer op de verdachte. Het is de uitdrukking van de hoge positie die de rechter inneemt.

In het Nieuwe Testament kom je het begrip 12 keer tegen.

- De rechterstoel van Pilatus (Matt. 27: 19; Joh. 19: 13);
- De rechterstoel van Heróduš, de koning der Joden. Terwijl hij op de rechterstoel gezeten was, ging hij dood. Dat betekende het einde van zijn macht (Hand. 12: 21);
- De rechterstoel van Gallio (Hand. 18: 12, 16 en 17);
- De rechterstoel van Festus (Hand. 25: 17);
- De rechterstoel des keizers (Hand. 25: 10);
- De rechterstoelen in Jak. 2: 6. Dat is alleen in de Statenvertaling, want er staat niet rechterstoelen, maar kriterion – de rechtbank;
- De rechterstoel van Christus (2 Kor. 5: 10 en Rom. 14: 10).
- En gaf hem (Abraham) geen erfdeel in hetzelfde (Kanaän), ook niet één voetstap (Hand. 7: 5)

Wij **zullen** allen voor de rechterstoel van Christus gesteld worden, terwijl in 2 Kor. 5 staat dat wij allen voor de rechterstoel van Christus gesteld **moeten** worden. Het maakt geen verschil, in beide gevallen betekent het dat het onvermijdelijk is. Het zal gebeuren. Als toevoeging staat er in Rom. 14: 12...

Zo dan, een ieder van ons zal voor zichzelf Gode rekenschap geven.

Rekenschap geven = er gaat afgerekend worden. In Hebr. 4: 13 staat: met

Welken wij te doen hebben. Daar staat hetzelfde: met Wie wij hebben af te rekenen. Wij zullen weliswaar allen voor de rechterstoel van Christus geopenbaard worden, maar het oordeel is voor ieder afzonderlijk. Dit betekent dat je je dan nergens meer achter kunt verschuilen. Het gaat om een individuele en persoonlijke aangelegenheid.

In Rom. 14 gaat het verder met dat we elkaar niet meer zouden oordelen en er beter aan doen de broeder geen aanstoot of ergernis te geven. In 2 Kor. 5 gaat het verder met dat wij van nu aan niemand meer naar het vlees kennen. We zouden ons bewust zijn dat we in onze relatie naar elkaar zouden handelen, niet als dienstknechten van elkaar, maar als dienstknechten van Christus. Het gaat er niet om wat hier op aarde de reacties en consequenties zijn van onze handelingen, maar wat de consequentie van ons handelen straks is voor de rechterstoel van Christus.

Het idee van de rechterstoel van Christus wordt op nogal wat plaatsen besproken. Logisch ook, want het is essentieel voor ons praktische leven. In 1 Kor. 3 wordt gesproken over de bouw van de Gemeente als op een fundament. Er kan geen ander fundament gelegd worden. Op dat fundament zou gebouwd worden. In verband daarmee staat er...

- 1 Kor. 3: 12 En indien iemand op dit fundament bouwt: goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen;
- 13 Eens iegelijks werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.
- 14 Zo iemands werk blijft, dat hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen.
- 15 Zo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden; maar zelf zal hij behouden worden, doch alzo als door vuur.

Wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Wat hier nog verborgen is en niet geopenbaard kan worden, zal daar openbaar worden. De dag zal het verklaren. De dag in de betekenis van het oordeel. Dat is de dag van Christus. Hij zal oordelen. De dag brengt licht en de dag zal het dus openbaren, aan het licht brengen.

Alles zal bij wijze van spreken in het vuur gegooid worden. Alle brandbare materialen zullen verbranden. Daar blijft niets van over. Wat overblijft is goud, zilver en kostelijke stenen. Dat zijn edele materialen. Ze heten zo, omdat ze vuurbestendig zijn.

Hier is het zwart/wit. Of het verbrandt, óf het verbrandt niet. In werkelijkheid zal natuurlijk een deel verbranden en een deel blijven. Door wat verbrandt lijd je schade, verlies, maar je verliest het eeuwige leven niet.

In 2 Kor. 5 heet het: Opdat eenieder wegdrage naardat hij gedaan heeft. Het gaat dus om werken, hetzij goed, hetzij kwaad.

Wat is goed en wat is kwaad? Men heeft waarschijnlijk aan de hand van de eerste hoofdstukken van Genesis die begrippen verabsoluteerd. Kwaad is daarom zonde geworden in de meest absolute betekenis van de term. Dat is het niet. Goed is dat wat wenselijk was en kwaad is dat wat niet wenselijk was. Het kwade is bouwen met hout, hooi en stro. Goed is het bouwen met goud, zilver en kostelijke stenen.

De goede werken van de gelovige zijn die werken die voortkomen uit het geloof. Dat heet ook: werken des geloofs. Die werken komen niet voort uit de natuurlijke mens als zodanig. Met 'voortkomen' wordt niet bedoeld dat ze door dit lichaam gewerkt worden, want dat worden ze hoe dan ook. Het gaat om de oorsprong van die werken. Wat was de motivering?

De kwade werken zijn dan dus de werken die voortkomen uit ongeloof. Die heten eventueel ook boze werken, hoewel die boze werken naar algemeen menselijke maatstaven vaak helemaal niet zo boos zijn. Ze kunnen heel goed goedbedoeld zijn.

Het goede is de dienst aan God onder het Nieuwe Verbond. God heeft ons bekwaam gemaakt om dienaren van het Nieuwe Verbond te zijn. De werken die daaruit voortkomen, die gedaan worden met lijdzaamheid, zijn de goede werken. Al het andere is de kwade werken.

Je zou dus loon kunnen ontvangen voor het goede en straf voor het kwade. De vraag is dan natuurlijk wat je onder straf moet verstaan. Je kunt loon krijgen, loonsvermindering, maar ook helemaal geen loon. Erger is er niet. Zo iemands werk verbrand wordt, die zal schade lijden, maar zelf zal hij behouden worden, maar also als door vuur. Dan staat hij dus met lege handen. In 2 Kor. 5 heet het dat je dan zonder hemd staat, naakt. Dat lijkt dan mee te vallen. Je kunt je loon missen. Sommige mensen zeggen dat ze al heel blij zijn dat ze behouden zijn en dat dat loon niet zo nodig hoeft. Een klein plekje in de hemel is hen genoeg. Het valt dan wel mee. Er zijn echter heel wat Schriftplaatsen die helemaal niet meevallen. Sterker nog, die met de allersterkste bewoordingen over dit oordeel spreken. Er wordt gezegd dat je er wel licht over kunt denken, maar daar flink spijt van kunt krijgen.

We vinden niet voor niets aan het begin van deze beide Korinthebrieven deze ernstige waarschuwing, hoewel het hier nog tamelijk laconiek beschreven wordt. Niettemin zegt Paulus: 'Wij vertragen niet, want wij moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus'. Het volgende vers zegt: Wij dan, wetende de schrik des Heeren... (2 Kor. 5: 11). Het jaagt dan dus toch enige schrik aan. Daar komt nog bij dat de algemene Bijbelse gedachte is dat voor ons als individuele gelovigen een loopbaan voorgesteld is, een individuele loopbaan, met daarbij behorend loon of kroon. Die kroon kun je

echter kwijtraken. Het wordt dus niet voorgesteld alsof je een bepaald loon kunt opbouwen, maar andersom. Je kunt het kwijtraken.

2 Joh. 1: 8 Ziet toe voor uzelf, dat wij niet verliezen, hetgeen wij gearbeid hebben, maar een vol loon mogen ontvangen.

Implicerend dat je loon kunt verliezen. Dat is ook logisch. Van oudsher werd men ingehuurd voor een bepaald werk. Het loon daarvoor stond van tevoren vast. Als je je werk niet gedaan had, of niet goed, dan kreeg je uiteraard je volle loon niet. Er is dus, ook bij de Heer, sprake van een soort arbeidsovereenkomst op voorhand. Hij heeft je immers een loopbaan voorgesteld.

In Hebr. 12: 6 staat dat wij tot zonen aangesteld zullen worden (aanneemt = aanstelt). Zoonschap gaat over erfrecht. Vanwege dat erfrecht zouden wij de loopbaan lopen die ons is voorgesteld (vers 1). Onderweg worden wij gekastijd, dan wel opgevoed, opdat wij Zijn heiligheid zouden deelachtig worden. De opvoeding schijnt geen zaak van vreugde te zijn. Dan staat er...

Hebr. 12: 14 Jaagt den vrede na met allen, en de heiligmaking, zonder welke niemand den Heere zien zal;

15 Toeziende, dat niet iemand verachtere van de genade Gods; dat niet enige wortel der bitterheid, opwaarts spruitende, beroerte make en door dezelve velen ontreinigd worden.

De vrede najagen heeft te maken met de relatie tussen de gelovigen onderling. Waar de wet gepredikt wordt is automatisch sprake van het verachten van de genade Gods.

16 Dat niet iemand zij een hoereerder, of een onheilige, gelijk Ezau, die om een spijze het recht van zijn eerstgeboorte weggaf.

Hoereren = ontrouw zijn.

Een onheilige = iemand die God niet dient en dus ontrouw is.

Wij zijn tot zoonstelling geroepen, Ezau ook, maar hij gaf het recht van zijn eerstgeboorte weg. Dat recht kun je dus verspelen.

De Gemeente kan haar eerstgeboorterecht niet kwijtraken. Collectief in ieder geval niet. Binnen de Gemeente kan dat echter weer wel. Voor velen schijnt dat moeilijk te begrijpen te zijn. Heel Israël was een volk van eerstgeborenen. Dat neemt niet weg dat er binnen Israël weer onderscheid is. Binnen Israël werd specifiek aan de stam van Efraïm het eerstgeboorterecht gegeven. Het koningschap werd specifiek aan de stam van Juda gegeven en het priesterschap aan de stam van Levi. Binnen de stam van Levi waren het weer de Aäronieten die priesters werden. De anderen waren gewoon Leviëten en

ondergeschikt aan de priesters. Zij stonden ten dienste van de priesters en samen vormden ze de priesterlijke stam, terwijl eigenlijk heel Israël een priesterlijk volk is.

In de Gemeente werkt dat precies zo. De Gemeente is een priesterlijk volk en geroepen tot zoonstelling, maar wat er van de individuele leden van de Gemeente terecht komt, is een ander verhaal. Binnen de Gemeente is er verschil, net zo goed als er binnen Israël verschil bestond. Immers, niet alle mensen zijn gelijk, niet alle mensen hebben dezelfde rechten en niet alle mensen krijgen hetzelfde kroontje.

Ezau raakte zijn eerstgeboorterecht kwijt. Wij zouden hem niet navolgen, want...

Hebr. 12: 17 Gij weet, dat hij ook daarna, de zegening willende beërven, verworpen werd; want hij vond geen plaats des berouws, hoewel hij dezelve met tranen zocht.

Toen was het te laat en daar kreeg hij behoorlijk spijt van.

In de volgende verzen staat dat wij een Gemeente zijn van eerstgeborenen, met eerstgeboorterecht dus. Vervolgens staat er...

- 25 Ziet toe, dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt; want indien dezen niet zijn ontvloten, die dengene verwierpen, welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veelmeer *zullen* wij niet *ontvlieden*, zo wij ons van Dien afkeren, Die van de hemelen *is*;
- 26 Wiens stem toen de aarde bewoog; maar nu heeft Hij verkondigd, zeggende: Nog eenmaal zal Ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook den hemel.
- 27 En dit *woord*: Nog eenmaal, wijst aan de verandering der bewegelijke dingen, als welke gemaakt waren, opdat blijven zouden de dingen, die niet beweeglijk zijn.
- 28 Daarom, alzo wij een onbewegelijk Koninkrijk ontvangen, laat ons de genade *vasthouden*, door welke wij welbehagelijk Gode mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid.

Dien, Die spreekt = Christus.

Wij zouden naar Hem luisteren.

Indien dezen = degenen in oudtestamentische tijd.

Het oordeel over Ezau, het oordeel over Israël, in verband met het Oude Verbond, wordt hier aangehaald als voorbeeld voor het oordeel over de Gemeente in onze openbaring voor de rechterstoel van Christus. Te vrezen valt dat slechts een klein gedeelte van alle Gemeentelieden ooit een vol loon ontvangt. Te vrezen valt ook dat een groot deel van de Gemeente überhaupt geen loon zal ontvangen. Er is altijd sprake van een gelovig overblijfsel, een

minderheid. Waarschijnlijk zijn er vele kinderen Gods, maar hoeveel kinderen Gods laten Zich tuchtigen en onderwijzen en zijn bereid de loopbaan te lopen die God hen voorgesteld heeft? De meeste kinderen Gods hopen dat God geïnteresseerd is in de loopbaan die zij zichzelf hebben voorgesteld en dat God hen daarbij wil helpen.

Hij zal nog eenmaal bewegen = ooit zullen die vergankelijke dingen definitief voorbijgaan.

Wij ontvangen een onbewegelijk en onvergankelijk Koninkrijk. Wij gaan dat Koninkrijk niet alleen in, maar zullen het ook beërven. Althans, dat is de bedoeling. Laat ons dus de genade vasthouden en daarvan niet verachten, door dewelke wij welbehagelijk God mogen dienen.

Mogen en kunnen is hetzelfde.

Wij mogen God welbehagelijk dienen, met eerbied en godvruchtigheid. Wij zouden voor God vrucht dragen.

Laat ons de genade vasthouden, want...

#### 29 Onze God is een verterend vuur.

Dit wordt niet gezegd in verband met een goddeloze wereld, maar in verband met de Gemeente, met kinderen Gods. Onze God is een verterend vuur. Onze werken zullen verbranden. Ons leven naar het vlees zal verbranden. Wat hebben al die jaren opgeleverd? Niets, behalve schande. Dat blijft tot in lengte van jaren zichtbaar. Dat is dan heus niet meer te veranderen. Sommigen denken dat als we straks bij de Heer zijn, we nog een soort van spoedcursus krijgen en alles alsnog goed zal komen, ingegeven door die gelijkheidsfilosofie, dat we allemaal gelijk moeten worden, omdat we anders niet gelukkig kunnen zijn. Sommigen moeten dan een inhaalslag maken. De Bijbel zegt dus dat dit niet kan. Dit is de eindafrekening en dat was het dan, want onze God is een verterend vuur.

Hebr. 12: 25 zou je naast het begin van Hebr. 12 moeten leggen, want de brief eindigt zoals hij begon.

- Hebr. 1: 1 God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze tot de vaders gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon (Die gesteld is tot Hogepriester en zoveel hoger is geworden dan de engelen);
- 2: 1 Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen gehoord (van de Zoon) is, opdat wij niet te eniger tijd doorvloeien.
- 2 Want indien het woord, door de engelen gesproken, vast is geweest, en alle overtreding en ongehoorzaamheid rechtvaardige vergelding ontvangen heeft;

- 3 Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?
- 4 God bovendien medegetuigende door tekenen, en wonderen, en menigerlei krachten en bedelingen des Heiligen Geestes, naar Zijn wil.

Ziet toe, dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt, want indien degenen tot wie God door de profeten onder het Oude Verbond sprak niet ontvloten zijn, hoe zullen wij ontvlieden indien wij geen acht slaan op de Zoon, Die nu tot óns spreekt.

Wij moeten ons temeer houden aan hetgeen door Hem en van Hem gesproken wordt, want Hij is Degene Die tot ons spreekt. Wij hebben te maken met de Heere Jezus Christus Zelf, de Zoon. Niet maar met Zijn personeel. Daarom moeten wij ons meer nog dan de vaders houden aan hetgeen gehoord is, opdat wij niet te eniger tijd doorvloeien, want indien het woord door de boodschappers (er staat engelen, maar dat zijn boodschappers = de profeten uit Hebr.1: 1) gesproken, vast is geweest, hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen, die begonnen zijnde verkondigd te worden door de Heer Zelf (want Gemeentelijke waarheid is eerst door de Heer Zelf, de Zoon, verkondigd), aan ons bevestigd is geworden van degenen die gehoord hebben (de discipelen); God bovendien, vanuit Zijn hemelse positie, medegetuigende door tekenen, en wonderen, en menigerlei krachten en bedelingen des Heiligen Geestes, naar Zijn wil. In de dagen van degenen die de Heere Jezus letterlijk gehoord hebben. Eerst de Heere Jezus, daarna de discipelen en terwijl de discipelen, die apostelen geworden waren, predikten, was het God Die medegetuigde door teken en wonderen enzovoort.

Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo'n grote zaligheid geen acht nemen?

- Hebr. 6: 4      Want het is onmogelijk, degenen, die eerst verlicht geweest zijn, en de hemelse gave gesmaakt hebben, en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn,
- 5      En gesmaakt hebben het goede woord Gods, en de krachten der toekomstige eeuw,
  - 6      En afvallig worden, wederom te vernieuwen tot bekering, als welken zichzelf den Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken.
  - 7      Want de aarde, die den regen, menigmaal op haar komende, indrinkt, en bekwaam kruid voortbrengt voor degenen, door welke zij ook gebouwd wordt, die ontvangt zegen van God;
  - 8      Maar die doornen en distelen draagt, die is verwerpelijk, en nabij de vervloeking, welke einde is tot verbranding.



Wat is onmogelijk? Wederom te vernieuwen tot bekering. Wie kunnen wij niet vernieuwen tot bekering? Degenen die eens verlicht zijn geweest en de hemelse gave gesmaakt hebben (ervaren hebben dus) en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn en gesmaakt hebben het goede woord Gods en de krachten der toekomstige eeuw en afvallig worden. Dat gaat om wedergeboren mensen. Zij kennen het nieuwe leven, maar laten het toch los. Bijvoorbeeld omdat ze de tegenwoordige wereld hebben lief gekregen. Zij zijn wel kinderen Gods, want dat kun je niet ongedaan maken. Je kunt je afstamming nu eenmaal niet ongedaan maken. Zij zijn wel kinderen Gods, maar van hun erfenis komt niets terecht. Die hebben ze ingeruild voor een spijs, als Ezaü gedaan heeft. Paulus zegt dat hij met die mensen geen rekening kan houden. Wat hij ze ook vertelt, dat weten ze. Niet alleen leerstellig, maar ook uit ervaring. Als ze dan nog zeggen dat ze het niet blijven, in de praktijk, dan kan hij er verder ook niets aan doen.

Zij worden afvallig en kruisigen als het ware de Zoon van God opnieuw. Zij maken Hem in ieder geval openlijk te schande. Dat wil zeggen, zij ontkennen in de praktijk Zijn kruisiging en dus moet het als het ware opnieuw gebeuren. Zij zijn vijanden van het kruis van Christus (Filipp. 3: 18.). Zij willen namelijk in de praktijk niet accepteren dat zij der wereld, der zonde en der wet gestorven zijn en dus, als ze de wereld lief willen hebben, dan zijn ze vijanden van Christus.

Over deze gelovigen staat dat zij zijn als doornen en distelen, die verwerpelijk zijn en nabij de vervloeking, welker einde is tot verbranding. Niettemin, zelf zullen zij behouden worden, maar alzo als door vuur. Het is dus een ernstige waarschuwing.

Uiteraard heeft men deze verzen weggeredeneerd door te zeggen dat het daar niet over wedergeboren mensen gaat. Daar gaat het echter wis en waarachtig wel over. Zij verkiezen alsnog de wereld en volbrengen de wil des vleses en verkiezen een andere loopbaan te lopen dan die de Heer hen voorgesteld heeft.

Hebr. 10: 23 laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop *vasthouden*; (want Die het beloofd heeft, is getrouw);

Wij moeten ons namelijk houden aan hetgeen gesproken is.

24 En laat ons op elkander acht nemen, tot opscherping der liefde en der goede werken;

Dat is dat lopen van die loopbaan.

- 25 En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar *elkander* vermanen; en *dat* zoveel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert.

Het nalaten van de onderlinge bijeenkomst is hetzelfde als het verachten van de genade uit Hebr. 12: 15. De onderlinge bijeenkomsten heeft men verlaagd tot onze zelfbelegde plaatselijke bijeenkomsten, waarbij men hoopt op grote bezoekersaantallen. Mensen worden dan ook aangespoord om vooral die bijeenkomsten te bezoeken, want je zou immers onze onderlinge bijeenkomsten niet nalaten! Die onderlinge bijeenkomst is echter onze onderlinge bijeenkomst voor de troon der genade (Hebr. 4: 16). Als je die bijeenkomst nalaat, dan verachter je van de genade.

De dag die nadert is niet de dag waarop wij onze bijeenkomst gepland hadden, maar het is nog steeds die dag, de dag van Christus. Het oordeel komt namelijk.

- 26 Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden;

Dit is het kwade uit 2 Kor. 5.

Zo blijft er geen slachtoffer meer over voor de zonden. Dan is er niets meer aan te doen. Wat blijft er dan wel over?

- 27 Maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden.

Wij dan, wetende de schrik des Heeren....

Die tegenstanders zijn gelovigen, wedergeboren mensen. De meeste tegenstand tegen de prediking van het Evangelie en Bijbelse waarheid komt van christenen, omdat ze niet willen naderen tot de troon der genade, omdat ze een hekel hebben aan de onderlinge bijeenkomst, die ze dus vervangen hebben door hun eigen plaatselijke bijeenkomst en hun eigen plaatselijke kerkgebouw, ook al heet die dan soms het vergaderlokaal.

Het zijn je broeders, maar het zijn je tegenstanders.

- 28 Als iemand de wet van Mozes heeft te niet gedaan, die sterft zonder barmhartigheid, onder twee of drie getuigen;  
29 Hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die den Zoon van God vertreden heeft, en het bloed des testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en den Geest der genade smaadheid heeft aangedaan?

Men kan Hem bedroeven, uitblussen, maar ook smaadheid aandoen.

Als je onder de wet van Mozes al sterft zonder barmhartigheid, hoeveel zwaarder straf krijg je dan als je als kind van God nota bene het Woord van God afwijst? Levenslang schijnt een zwaardere straf te zijn dan de doodstraf. Wij krijgen als gelovigen levenslang. Je draagt levenslang de schande van ontkleed, naakt bevonden te worden. Daar moet je het dan mee doen. Het wordt namelijk niet anders.

Dat is de ernstige waarschuwing die wij in dit soort Schriftplaatsen krijgen. Juist hier in de Hebreeënbrief wordt het bij herhaling naar voren gebracht. In deze brief wordt verteld dat wij onder het Nieuwe Verbond leven, met een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek, die op de troon der genade gezeten is.

Men zegt wel dat Hebreeën de moeilijkste brief is uit het Nieuwe Testament. Dat zal vooral komen doordat men altijd geneigd is zich voor het praktische leven te wenden tot de Mozaïsche wet en daarmee tot het Levietische priesterschap en de heerschappij van de wet. Dat is het kwade en alles wat binnen dat kader plaatsvindt en zich onder die noemer afspeelt, maakt deel uit van hout, hooi en stro. Het zal verbranden. Zeer ernstige woorden dus!

Wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Dat neemt niet weg dat er ook vele Schriftplaatsen zijn waarin dat als iets positiefs wordt gezien en als een zalige hoop. Dat is namelijk de normale gedachte voor de gelovige. Wij verwachten de zalige hoop, namelijk de verschijning der heerlijkheid. Want wij weten dat het lijden van deze tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden. Het zou een positieve waarheid moeten zijn. We zouden ons erop moeten verheugen dat wij allen geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus, om weg te dragen hetgeen door het lichaam geschied is, hetzij goed, hetzij kwaad. Het is positief, maar tegelijkertijd gaat het gepaard met een ernstige waarschuwing om Hem te dienen, om onze lichamen te stellen tot een heilig, levend en Gode welbehaaglijk offer, dan wel, om onze onderlinge bijeenkomst niet na te laten, dan wel om in te gaan in het heiligdom, op een verse en levende weg die Hij ons ingewijd heeft. In al die Schriftplaatsen gaat het om precies hetzelfde. Wij naderen tot Hem en stellen onze leden tot wapenen der gerechtigheid en onze lichamen tot heilig, levend, Gode welbehaaglijk offer.

### ***De verzoening door Christus***

- 2 Kor. 5: 11 Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop ook in uw gewetens geopenbaard te zijn.
- 12 Want wij prijzen onszelven u niet wederom aan, maar wij geven u oorzaak van roem over ons, opdat gij *stof* zoudt hebben tegen degenen, die in het aangezicht roemen en niet *in* het hart.

- 13 Want hetzij dat wij uitzinnig zijn, wij zijn het Gode; hetzij dat wij gematigd van zinnen zijn, wij zijn het ulieden.
- 14 Want de liefde van Christus dringt ons;
- 15 Als die dit oordelen, dat, indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen, die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is.
- 16 Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij *Hem* nu niet meer *naar het vlees*.
- 17 Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.
- 18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelfen verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.
- 19 Want God was in Christus de wereld met Zichzelfen verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.
- 20 Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen.
- 21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

2 Kor. 5: 11 Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop ook in uw gewetens openbaar te zijn.

Dan = uit hetgeen tot nu uiteengezet is volgt....

Nu volgt de conclusie van het voorgaande.

De opmerking van Paulus dat wij allen voor de rechterstoel van Christus geopenbaard worden vat op z'n minst de twee voorgaande bladzijden samen. Het mag dan zo zijn dat een mens wedergeboren is, nieuw en onvergankelijk leven ontvangt door tot geloof te komen, maar als we eenmaal wedergeboren zijn, zouden we onze lichamen stellen tot een levend, heilig en Gode welbehaaglijk offer. Kortom, deze woonstede uit de aarde zou door God gebruikt worden, waarna het resultaat daarvan, althans voor ons, gemanifesteerd zal worden in die andere woonstede, die uit de hemel is. Er staat hier niet bij wanneer dat is. Alleen dat, zo ons aardse huis gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Over het tijdstip daarvan wordt niet gesproken.

Wij moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Dat is dezelfde gelegenheid. Vandaar dat deze perikoop begint en eindigt met dezelfde gedachtegang. Die stijlfiguur heet een omcirkeling.

De discussie gaat altijd over wanneer die openbaring voor de rechterstoel van Christus zal zijn: vóór de grote verdrukking, vóór de 70<sup>e</sup> week van Daniël of vóór het 1000 jarig Rijk. Paulus gaat daar hier niet op in. Het gaat om het verschijnsel als zodanig. Dat zou in de eerste plaats tot ons door moeten dringen.

Wij zouden niet voldoen aan het verwachtingspatroon van anderen, maar aan wat de Heer van ons verwacht. Hoewel dat in zekere zin voor eenieder van ons gelijk is, ligt dat in de praktijk voor eenieder van ons toch verschillend. Daar is een goede reden voor, want mensen zijn verschillend, gelovigen ook. Zij hebben een verschillende positie, zoals dat in 1 Kor. 12 – 14 uiteengezet wordt. In Efeze 4 staat dat we allemaal deel uitmaken van één lichaam. Het is één Geest, één God, één Heer, Die ons het één en ander geeft, maar Hij geeft aan eenieder van ons verschillend.

De begrippen vrijheid, gelijkheid en broederschap liggen aan de basis van onze westerse cultuur, maar zijn alle drie volstrekt onjuist. Die begrippen werden ingevoerd met gebruik van de guillotine. Als je het er niet mee eens was, dan ging je kop eraf. Degenen die duidelijk anders waren werden een kopje kleiner gemaakt. Dat is onze wereld, onze cultuur van vandaag.

Echter, alle mensen zijn niet gelijk, alle gelovigen zijn niet gelijk. Mensen hebben een verschillende positie, op grond van hun verschillende eigenschappen, eenieder naar zijn vermogen. Waar die dingen ontkend worden, betekent dat de ondergang van de samenleving.

Ieder mens is persoonlijk verantwoordelijk. Het gaat niet om het collectief, maar om het individu. Individuen samen vormen een collectief. Zo maken we ook muziek. De één kan het voor zichzelf en de ander kan het voor zichzelf en daarna maken we het gezamenlijk. Samen wordt het dan wat, of niet. Daar vind je het compromis tussen het individualisme en het gemeenschappelijke. Je doet gezamenlijk wat en dus moet je je aan elkaar aanpassen. Niettemin begint het met dat je individueel wat kunt, want anders kun je samen ook niets. Samen sterk. Dat zal wel, maar alleen als één ook sterk is. Als het allemaal niets is, dan is het  $0 + 0 \times 0 =$  nog steeds 0.

Daar gaat het hier in deze hoofdstukken over en in de rest van de brief. Paulus spreekt hier in deze brieven meer over dan in welke andere brief dan ook. Hij stelt zichzelf nota bene tot voorbeeld. Paulus zegt: 'Wat jullie doen moeten jullie weten. Het gaat me aan m'n hart en ik heb er verdriet van, maar ik ga gewoon door, want ik heb mijn bediening'.

Alle mensen zijn niet gelijk, want Paulus was een apostel en de Korinthiërs niet. Daarom zegt hij: 'Wat jullie ook doen, ik ga hiermee door'. Van de

uitdelers der verborgenheid Gods wordt geëist dat zij getrouw bevonden worden. Paulus is dan ook niet geïnteresseerd in een menselijk oordeel, want wie hem oordeelt is God.

Paulus spreekt in het volgende gedeelte in de eerste plaats over zichzelf en over Timótheüs. Hij schrijft in de wij-vorm: wij dit en wij dat. Daar sluit hij de Korinthiërs nog even niet bij in. Hij stelt zich tot voorbeeld en daar waar hij zich tot voorbeeld kan stellen betekent dit ook dat ze dus niet allemaal gelijk zijn. De één gaat voorop en de ander volgt. Dat is een normale situatie. Niet alleen in de Gemeente, maar in de wereld feitelijk ook, al waren de Fransen het daar niet mee eens. De achtergrond daarvan is dat men geen persoonlijke verantwoordelijkheid wil dragen. Niemand wil z'n nek nog ergens voor uitsteken. Bij degenen die dat wel deden ging de kop eraf. Mensen die vandaag hun verantwoordelijkheid niet willen dragen, dragen die over aan de Staat. Wie is de Staat? Niemand. Als een politicus zijn verantwoordelijkheid neemt, dan gaat hij weg. Dan neemt hij dus juist niet zijn verantwoordelijkheid. Als je je verantwoordelijkheid neemt, dan nok je niet af.

Wij gelovigen, hoe verschillend onze positie in de Gemeente ook is, moeten allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Het gaat er niet om wat mensen, broeders en zusters, ervan vinden, maar of we trouw zijn aan de Heer. God heeft ons bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond en niet van het Oude Verbond. Dit betekent dat allen die geheel of gedeeltelijk de wet prediken daarmee ontrouw zijn aan de Heer en dus kwaad doen. Zij propageren de wet, geheel of gedeeltelijk, in welke vorm dan ook. Welke wet dat is, daar is de Bijbel nooit echt duidelijk over. Soms wordt er gedaan of de Joodse wet de wet is, terwijl bij gelegenheid gezegd wordt dat de Joodse wet bepaald niet hetzelfde is als de wet van Mozes. Dat neemt de Heer Zijn tijdgenoten dan ook kwalijk. De Heere Jezus zegt daarover dat zij hun eigen wetten gemaakt hebben, om aan de wet van Mozes niet gehoorzaam te hoeven zijn. Niettemin wordt dat onderscheid meestal niet gemaakt, om de eenvoudige reden dat wet wet is, welke wet dan ook. Daar zijn wij van verlost, van welke wet dan ook. Het is een misverstand te denken dat je door wet God kunt behagen. Oké, de wet des Heeren is heilig, rechtvaardig en goed (Rom. 7: 12), maar onbekwaam en onnuttig voor het gestelde doel (Hebr. 7: 18).

Los daarvan, wet is nuttig voor welke samenleving dan ook. De grote denkers der mensheid hebben uitgedacht dat je toch regels moet hebben. Kun je daar een land mee regeren? Min of meer. Je kunt het verkeer er redelijk mee in goede banen leiden. Maar als je je keurig aan al die wetten houdt, kom je dan in de hemel of zo? Nee, dat dan weer niet. Als je je netjes aan de 10 geboden houdt, wordt je dan zalig? Nee, want er waren er veel meer dan 10 geboden, afgezien van de vraag of je je er überhaupt aan zou kunnen houden.

Wet werkt niet. Je hoeft niets tegen de wet te hebben, maar het is niet de weg tot God. Daarom zijn we ervan verlost, in welke vorm dan ook. Wij hebben andere normen. Onze norm is het Woord van God, Dat ons beloften doet, die wij zouden aanvaarden en waaruit we zouden leven. Dat is leven uit geloof; trouw zijn aan de Heer. Daar ging het in deze hoofdstukken ook over. Dat is niet trouw aan de wet, integendeel zelfs, maar trouw aan het nieuwe Verbond. We zijn daarom bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond, niet der letter (het Oude Verbond), maar des Geestes, want de letter (de wet), in stenen gegraveerd, was een bediening des doods. Maar de Geest maakt leven. Daar zijn wij dienaren van geworden.

Bovendoen, het universele priesterschap van de gelovige is een priesterschap onder leiding van en dus in onderworpenheid en onderdanigheid aan de Hogepriester, aan Christus dus, naar de ordening van Melchizédek en niet naar de ordening van Aäron. Die twee priesterschappen bestaan niet naast elkaar, hoewel velen ons dat wel graag willen doen geloven. Zij willen de wet niet loslaten, omdat ze anders geen macht uit kunnen oefenen. Die wet helpt om anderen te kunnen beschuldigen en dus zichzelf boven anderen te verheffen. Er wordt nergens zoveel geroddeld als in kringen waarin men zwaar onder de wet leeft.

Wij leven echter niet onder de wet, maar onder de Geest, onder het priesterschap naar de ordening van Melchizédek.

In Hebr. 7 staat dat er geen sprake was van een nieuw priesterschap naast het oude, maar dat die twee elkaar niet verdragen. Als er dus gesproken wordt over een priesterschap naar de ordening van Melchizédek en die in werking is getreden, dan betekent dat niet alleen verandering van priesterschap, maar ook van wet. Dat wil zeggen van Verbond en dus ook van onderwijs. Het wordt niet in het midden gelaten waar het over gaat, want het wordt daarna uitvoerig toegelicht, waarbij gezegd wordt dat de wet met z'n Aäronitisch priesterschap zwak en onnuttig (onprofijtelijk staat er) is. Die woorden kunnen niet misverstaan worden, maar je kunt ze uiteraard wel negeren. Dat is de meest toegepaste truc om allerlei leringen binnen het christendom te introduceren. Men negeert gewoon een groot deel van de Bijbel. Men heeft hier en daar een tekst, waarmee men wat omrommelt en laat alle andere daarop betrekking hebbende Schriftplaatsen buiten beschouwing. Dat is natuurlijk ook wel makkelijk, want de meeste christenen hebben geen flauw idee van wat er in de Bijbel staat en laten dus in de praktijk de hele Bijbel buiten beschouwing.

Sterke woorden? Ze zijn eigenlijk lang niet sterk genoeg. Wij zouden ons dat realiseren, want we staan straks voor de Heer. Hij trekt Zich niets aan van de uitwendige dingen, van wat er allemaal gebeurt is en wat er allemaal gezegd is en hoe er allemaal gereageerd is. Dat is wat voor ogen is en waar de mens zich

mee bezighoudt. Hij kan ook haast niet anders. Maar de Heer ziet het hart aan. Hij zal de verborgene dingen des harten aan het licht brengen (Rom. 2: 16). De dingen die in het hart verborgen zitten en die sowieso niet naar buiten kunnen komen. Als het wel naar buiten komt, wordt het verkeerd geïnterpreteerd. Men doet maar, maar voor de Heer kun je dat niet maken. Je kunt wel zeggen dat het goede bedoelingen waren, maar wat was er goed aan? Zocht het de eer van de Heer? Zocht het de dienst onder het Nieuwe Verbond? Daar kun je nu een mooi verhaal over ophangen en zelfs jezelf wat wijs maken, maar naar de Heer toe kun je dat niet doen.

- 11 Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop in uw gewetens geopenbaard te zijn.

Er komt, zoals hierboven al uitgebreid uiteengezet, wel degelijk een oordeel over de gelovigen van de Gemeente. Vandaar de schrik des Heeren. De uitspraken daarover zou je niet wegedeneren door te zeggen dat het over niet wedergeboren mensen gaat. Het gaat juist over wedergeboren mensen, over degenen die de krachten van de toekomstige eeuw gesmaakt hebben enzovoort.

Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof. Wij brengen de mensen in beweging.

Tot het geloof = voor zover bekend, staat die hele uitdrukking er niet bij. Misschien in sommige handschriften wel. Het maakt ook niet zoveel uit, want wat Paulus bedoelt blijkt toch wel uit dit Schriftgedeelte. Hij heeft het namelijk over zijn bediening, waarbij mensen in beweging gebracht worden. Dat ze ergens naartoe gedreven worden. Waar naartoe moge ook duidelijk zijn. Naar Christus.

In vers 20 zegt Paulus: 'Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: Laat u met God verzoenen'. En zo is de cirkel weer rond. God heeft het woord der verzoening in ons gelegd en dus zijn wij gezanten van Christus wege. Journalisten weten precies hoe het werkt. Als er door een politicus iets verteld is waar kritiek op komt, dan krijgt de journalist de schuld. Dan krijgt de brenger van de boodschap de schuld, de postbode. Men schuift het af en dan wordt de boodschapper gestraft. Daarom werden de profeten in Israël vervolgd en gedood. Men deed alsof de profeten verantwoordelijk waren voor wat zij vertelden, hoewel zij slechts de boodschappers waren: 'Alzo zegt de Heere...'. Dat waren die arrogante mannen die zich overal mee bemoeiden, volkomen tegen de algemene publieke opinie in en tegen alles in wat politiek correct was.

Het ging bijvoorbeeld voorspoedig onder de tien stammen van Israël, maar de Heer zond een profeet uit Juda (Micha), die daar het één en ander in Naam



van de Heer vertelde. Daarna werd hem vriendelijk doch dringend verzocht z'n profetieën maar ergens anders te debiteren, bijvoorbeeld bij z'n eigen stam, want ze waren er niet van gediend. Bovendien, Micha was maar gewoon een boer en die bemoeit zich dan met de politiek en de godsdienstige leidlieden. Hoe dan ook, hij was slechts de postbode, in die zin dat de boodschap mondeling werd medegedeeld. Misschien gebruikte hij ook zijn eigen woordkeus. Niettemin was de inhoud van zijn boodschap wat de Heer zei. Zo was het met al die profeten. Zo is het in onze dagen nog steeds. Als iemand het hart heeft het Woord van God te prediken, dan loopt het meestal niet goed met hem af.

Wij dan, wetende de schrik des Heeren... er staat ons nog heel iets anders te wachten. Als we tenminste onze toekomst kennen, wat overigens kenmerkend voor het geloof is. Geloof is vertrouwen op het Woord van God en het Woord van God spreekt per definitie over de toekomst. Vandaar dat het geloof een vaste grond is voor de dingen die men hoopt en een bewijs van zaken die men nog niet ziet (Hebr. 11: 1). Dat wil zeggen, wij leven uit geloof en we geloven natuurlijk in Christus en in de toekomst, maar als je wat concreter moet worden, dan geloven we dat wij kinderen Gods zijn, uit de rijkdom van Gods genade en dat wij als eerstelingen geroepen zijn tot zoonstelling, om te delen in de erfenis van Christus. Daarheen zijn wij onderweg, als kinderen des Konings. Dat geloven wij en dat is heel wat anders dan dat we geloven dat daar boven in de hemel iemand is, Die, als we maar een kick geven, doet wat wij van Hem vragen, of wel Hem onder druk en inspraak opdragen. De Bijbel leert dat op geen enkele manier. Het heidendom leert dat je de afgoden tevreden kunt stellen door ze te dienen of offers te brengen of wat dan ook maar. Dat is bij ons niet zo. Wij hebben een Heer, Die ons uit een duistere wereld getrokken heeft. Hij heeft ons nieuw leven gegeven en daarmee bekwaam gemaakt om Hem te dienen. Wat is dan onze werkomschrijving? De Heer zei: 'Doet handeling totdat Ik kom. Tot ziens'. Want wij wandelen door geloof en niet door aanschouwen. Dat is de essentie van de situatie. Daarom, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof en daarmee tot de Heer en tot het Nieuwe Verbond en zijn Gode openbaar geworden.

Wij zijn Gode openbaar geworden. 'Zijn' staat in de tegenwoordige tijd. Dat betekent dat het nog voortduurt. Het is in het verleden ingezet en het duurt nog steeds voort. Anders was het: was openbaar geworden. Wij zijn Gode openbaar, doch ik hoop in uw gewetens geopenbaard te zijn. Het punt is dat Paulus weliswaar bloot staat aan de kritiek van de Korinthiërs, wat op zich nog niet zo erg is, maar hij zou juist het voorbeeld voor de Korinthiërs zijn, dat nagevolgd zou worden en daarmee openbaar zou zijn. Daarom gaat hij in de volgende hoofdstukken in op zijn eigen levensomstandigheden, zijn vervolgingen en verdrukkingen, zijn beleving ook van het één en ander. Het

zijn de dingen die hem aan de buitenkant kwalijk genomen worden, maar hij zegt dat zij niet werkelijk weten wat er aan de hand is. Bovendien, wat weten die Korinthiërs nu over de verantwoordelijkheid van in dit geval een apostel? En dus zegt hij het hen voor.

Hij is Gode openbaar; de Heer weet ervan. Je weet wel, dat Woord van God dragen wij niet te koop, maar als uit oprechtheid, als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus (vers 17). Niet als uw heer en meester, niet als uw religieus of godsdienstig leider, niet als de oudste van de Gemeente, maar als uw dienaren, als een dienaar van Christus en als een dienaar van de Gemeente. Daarom wordt Paulus versmaad en vervolgd. Dat is de werkelijke situatie.

Daarom, Ik ben Gode openbaar geworden en hoop in uw gewetens openbaar te zijn. Waarschijnlijk was het ijdele hoop. Daarom heeft het ook niet zoveel zin om er erg uitgebreid op in te gaan. Zo blijft het tot vandaag aan toe. Als je niet werkelijk bewust die overstap maakt uit een oude wereld naar een nieuwe, uit het Oude Verbond naar het Nieuwe Verbond, uit de duisternis naar het licht en niet bewust de overstap maakt naar de Heer willen dienen en niemand anders daarvoor in de plaats of naast (je kunt nu eenmaal geen twee heren dienen). Als je dit soort dingen niet bewust doet, dan zul je het nooit, maar dan ook nooit begrijpen.

Zolang je bezig bent met het bouwen van een kerkgenootschap, plaatselijk of mondiaal, zul je deze dingen niet begrijpen. Om die reden is de term 'Gemeentebouw' ook heel gevaarlijk. Natuurlijk, dat bestaat wel, maar het Woord van God zou bediend worden en dan bouwt Hij Zijn Gemeente. Wij zouden ons daar niet mee bemoeien. Dan heb je dat woord (gemeentebouw) helemaal niet nodig. Het komt in de Bijbel ook niet voor. Althans zeker niet op de manier waarop wij dat woord kennen, namelijk in de manier waarop het in de praktijk gebruikt wordt. Wij richten ons niet op Gemeentebouw, maar op de Heer en op Zijn Woord. Wij komen alleen om te horen naar het Woord van God en daarna te onderzoeken of deze dingen ook alzo zijn. Wij accepteren het als Woord van God en dat doet zijn werk in ons. Dat gebeurt in eenieder van ons verschillend en dus zouden we daar ook geen kritiek op hebben. Er staat dat het Woord niet ledig wederkeert, tenminste als het het Woord van God is.

Ik hoop ook in uw gewetens geopenbaard te zijn, of te worden, ooit nog een keer. Als het hoop is, moet het nog gebeuren. Hij zegt dat de Heer weet hoe het zit, maar dat zij het nog niet weten, maar hoopt dat dit nog eens gebeurt. Daarna volgen nog enige hoofdstukken, maar erg hoopgevend zijn die niet.

- 12 Want wij prijzen onszelven u niet wederom aan, maar wij geven u oorzaak van roem over ons, opdat gij *stof* zoudt hebben tegen degenen, die in het aangezicht roemen en niet *in* het hart.

Wij leven in zo'n wereld, waarin men in het aangezicht roemt. Het aangezicht is de buitenkant, het oppervlak. Duisternis was op het aangezicht van de afgrond (Gen. 1: 2). In werkelijkheid staat er dat er duisternis was op het **aangezicht** van de afgrond, over het oppervlak. Het aangezicht des Heeren is de verschijning des Heeren. Als Mozes God ziet, ziet hij de achterste delen van God, de buitenkant (Exo. 33: 23). God Zelf kan immers niet gezien worden, want God is Geest. Als God Zich in het Oude Testament liet zien, dan verscheen daar Jehovah. Als Hij Zich onder het Nieuwe Verbond laat zien, dan verschijnt daar Christus, Die het uitgedrukte Beeld is van Gods wezen.

In onze wereld van vandaag telt alleen de buitenkant. Eén van de oorzaken van de ondergang van de westerse cultuur is dat men zich richt op resultaten. In de eerste plaats financieel. Dat is de vloek van het kapitalisme. Niet dat er iets goeds te zeggen valt over het socialisme. Uiteindelijk gaat het om de pegels. Bovendien leven we in een democratie. Over de waarheid kan gestemd worden. De meeste stemmen gelden en dat is dan dus de waarheid. Alsof dat bepalend is. De Bijbel zegt dat de meerderheid per definitie het kwade aanhangt en dat men dus de meerderheid in het kwade niet zou volgen. Dit betekent uiteraard niet dat je de minderheid in het kwade wel zou volgen.

Wij prediken het Nieuwe Verbond, de vrijheid die wij in Christus hebben. Wij prediken dat wij niet onder de wet leven, maar onder de genade en dat het niet gaat om het hier en nu, maar om het daar en straks. Naar die boodschap is echter geen vraag en dus moet je daar maar mee ophouden. Dat is toch dwaasheid! Maar in zo'n wereld leven wij. Het gaat niet meer om de inhoud, om de waarheid, maar om de kijkcijfers, bij wijze van spreken. Natuurlijk, op zichzelf is er niets tegen uitwendige dingen, maar om het daar alleen mee te moeten doen, is zo verschrikkelijk arm.

Uitwendige dingen krijgen pas waarde als er ook een inhoud is. Tegenwoordig worden wij met alleen buitenkant zoet gehouden, met alleen verpakking. Er is geen inhoud meer. Politici willen vaak een inhoudelijk gesprek, maar er is helemaal geen inhoud. Waar willen ze het dan over hebben? Je moet niet roepen: 'Brand, brand, brand', want dan schrikken alle mensen. Tegen de tijd dat men er zelf achterkomt is het natuurlijk wel te laat.

Hoemo een God Die wij kennen door het gehoor en door het Woord? In plaats daarvan werden er beeldjes gemaakt, of gaat men filosoferen (dat is net zo goed een beeld maken) en daar dan over discussiëren: 'Wat is het toch een mooie filosofie'. De grote denkers der mensheid zijn net zulke fantasten als de kunstenaars.

Zij roemen in het aangezicht en niet in het hart. Mensen nemen je kwalijk wat je doet en wat je niet doet, maar zijn niet geïnteresseerd in je hart, in je beleving. Daar kunnen ze namelijk niets mee. Vandaar dat prediking van beleving ook onzin is. Daar heeft niemand wat aan, want beleving is voor ieder van ons verschillend. Waar we wel allemaal wat aan hebben is kennis der waarheid en geloof der waarheid. Aan Christus, Die de Waarheid is, omdat Hij ons de waarheid Gods openbaart en omdat Hij daaraan gestalte gegeven heeft in Zijn bediening, in het verleden, maar net zo goed in het heden. Dat zijn onzichtbare, onzienlijke zaken, maar daar leven wij uit. Wij aanmerken niet de dingen die we zien, maar de dingen die we niet zien, want de dingen die men ziet zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet zijn eeuwig (2 Kor. 4: 18). Al die zienlijke dingen gaan voorbij.

- 12 Want wij prijzen onszelven u niet wederom aan, maar wij geven u oorzaak van roem over ons, opdat gij *stof* zoudt hebben tegen degenen, die in het aangezicht roemen en niet *in* het hart.

Paulus prijst zichzelf niet wederom aan, hoewel het daar wel op lijkt, zodat we zeker weten dat Paulus zichzelf hier tot voorbeeld stelt.

Paulus zelf is voorbeeld voor ons, voor dat men niet in het aangezicht zou roemen. Dat doet hijzelf namelijk ook niet. Het gaat niet om uitwendige- maar om inwendige dingen. Later lezen we dat het Paulus uitwendig ook niet bepaald voor de wind ging. De Korinthiërs besloten daaruit dat hij dus geen echte apostel was. Alles zat hem immers tegen. Bovendien was hij geen echte apostel, omdat hij daarnaast ook werkte, om in zijn onderhoud te voorzien. Hij deed dit werk dus maar in z'n vrije tijd. Paulus zegt daarover dat ze alleen maar naar het uiterlijk kijken en dat niet is waar het over gaat. Het gaat om de inwendige dingen, de geestelijke dingen. Bovendien moeten wij geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Daarom, één ding, vergetende hetgeen achter is en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaag ik naar het wit (Filipp. 3: 14). Wij zouden Paulus' navolgers zijn. Je moet het zelf weten, maar Paulus heeft je gewaarschuwd.

- 13 Want hetzij dat wij uitzinnig zijn, wij zijn het Gode; hetzij dat wij gematigd van zinnen zijn, wij zijn het ulieden.

Paulus werd beschouwd als uitzinnig, buiten zinnen. Het is een andere uitdrukking voor iemand die niet spoort. Hij was een onaangepaste, een aso. Hij deed niet met iedereen mee en ging z'n eigen gang. Hij paste zich niet aan en deed niet wat zij wilden. Hij beantwoordde niet aan hun verwachtingspatroon. Dan deug je niet en dan spoor je niet. Paulus mag dan zo door de Korinthiërs gezien worden, maar hij zegt dat hij zo is voor God, omdat hij in dienst van God is.

Paulus is gematigd omwille van de Korinthiërs. Hij paste zich uitwendig aan. Dan is hij de Joden een Jood, de Grieken een Griek enzovoort. Dat waren allemaal uitwendige dingen, maar daar gaat het niet om. Die predikte hij ook niet. Het gaat om geestelijke dingen: het Woord van God, de beloften Gods, het werk Gods, dat nu eenmaal niet in het openbaar gebeurt en dus ook niet uitwendig gemeten kan worden.

#### 14 Want de liefde van Christus dringt ons;

Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen, want de liefde van Christus dringt ons. Paulus noemt twee dingen die hem motiveren niet te vertragen in zijn trouw zijn aan de Heer. Aan de ene kant de schrik des Heeren en aan de andere kant de liefde des Heeren. De schrik des Heeren wijst duidelijk terug op onze openbaring voor de rechterstoel van Christus. Die Heer is dus Christus. Zo wordt Hij dan ook in vers 14 genoemd. Beide, de schrik en de liefde, zijn argumenten voor Paulus' niet vertragen.

Nu is er enige discussie over vers 14 en over vers 11 trouwens ook. Dat laat zich raden, want in het algemeen weet men binnen het christendom heel weinig te melden over het werk dat de Heer aan, in en door de christen zou doen. Men houdt zich vooral bezig met de vraag hoe je een christen wordt en wat dat dan eigenlijk is; of je al of niet in de hemel komt en wat je daarvoor moet doen. Het bereiken daarvan schuift men gewoonlijk vooruit naar het sterfbed. Dat dit echter eerder bereikt kan worden ontgaat velen en dus ook dat God een werk doet aan en in de gelovige zelf. Je hoeft je dus van de discussies over deze verzen niet al teveel aan te trekken. Uit het verband blijkt bovendien toch wel waar het over gaat.

Het is heel eenvoudig: Paulus zegt dat wij geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus en dat hij daar niet in zijn nakie wil staan. Het andere is dat de liefde van Christus hem dringt, waarna hij zegt dat Eén voor allen gestorven is, zodat je dit vers met een gerust geweten naast Rom. 5: 8 kunt leggen, waar staat dat God Zijn liefde jegens ons bevestigt, dat Christus, toen wij nog zondaren waren, vijanden, onrechtvaardigen en krachteloos, voor ons gestorven is. God bevestigt, demonstreert, stelt Zijn liefde vast jegens ons, doordat Christus voor ons gestorven is. Als men zich dat bewust zou zijn en daaruit zou leven, dan is dat een geweldige motivatie voor wat er verder volgt, namelijk dat wij die daardoor behouden geworden zijn en wij die dus naar het vlees gestorven zijn, nu wij nieuw leven van Hem ontvangen hebben, dat leven ook inderdaad in Zijn dienst stellen. Dat is de korte samenvatting van wat hier nu verder staat. Dat begint echter met die liefde Gods. We hadden ook Efeze 2 kunnen lezen.

- Efe. 2: 4 Maar God, Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft,  
5 Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden)  
6 En heeft *ons* mede opgewekt, en heeft *ons* mede gezet in de hemel in Christus Jezus;  
Enzovoort.

Dat is die liefde van God. Die zou ons dringen, drijven, ons motiveren, ons aanzetten tot....

De liefde van Christus dringt ons. Hoezo?

- 15 Als die dit oordelen, dat, indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen, die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is.

Als die dit oordelen = wij zijn van oordeel, wij zijn van mening. Kortom, wij beschouwen de zaken als volgt, namelijk dat, indien Eén voor allen gestorven is (en God bevestigt zijn liefde jegens ons, dat Christus voor allen gestorven is), zij dan allen gestorven zijn. Dit betekent dat de mens buiten de gemeenschap met God geplaatst is. Hij wordt geacht dood te zijn (niet God, maar de mens). Niet omdat hij dat werkelijk is, maar juridisch gesproken wel, naar het recht. Je kunt dus zeggen dat de mensen al hun rechten en plichten naar God toe kwijtgeraakt zijn.

Het idee dat we van nature kinderen Gods zijn is niet geheel on-Bijbels, omdat we scheppingen van God zijn. Dat kan echter wel zo zijn, maar God heeft daar allang mee afgerekend. Hij heeft ons om zo te zeggen uitgeschreven. Hij heeft ons op juridische gronden doodverklaard, via Degene Die in onze plaats wilde staan. Hij had het recht tot lossing. Anderen niet, maar Hij wel. Hij had de hoogste rechten. Mensen zijn niet allemaal gelijk, weet je nog? Hij is voor allen gestorven en dus zijn allen gestorven, naar Gods normen en naar Gods recht in elk geval. In de praktijk houdt God Zich aan dat recht.

Domela Nieuwenhuis bijvoorbeeld was bij verstek ter dood veroordeeld en kwam jaren later zijn erfenis ophalen. Die kreeg hij dus niet, want hij bestond niet. Hij was jaren geleden geëxecuteerd. Niet in de praktijk, maar in juridische zin wel. Hij had bij wijze van spreken gerust door rood kunnen rijden, zonder een bekeuring te krijgen. Belasting hoefde hij waarschijnlijk ook niet meer te betalen. Hij was juridisch dood. Dat is dus de positie van de natuurlijke mens. Je kunt wel je best voor God doen, maar je bestaat helemaal niet. Je bestaat wel, maar zonder rechten en zonder plichten.

De liefde van Christus dringt ons. Wij zijn namelijk van oordeel dat, als Eén voor allen gestorven is (als uitwerking van die liefde Gods), alle mensen dus gestorven zijn. En dus heb ik te maken met dode mensen. Wat predik je dan? Dat je alsnog leven kunt ontvangen door geloof in Hem Die God uit de doden heeft opgewekt. Vandaar dat de opstanding van Christus de blijde boodschap is. Natuurlijk, daar moest iets aan voorafgaan, maar het is net zoals bij het offeren: een offer is pas een offer als het op het altaar ligt. Voordat het op het altaar ligt, is er hooguit sprake van slachting, als het tenminste over bloedige offers gaat. Dat heet niet een altaar maar een slachtbank. Wat op de slachtbank komt, is niet per definitie een offer. Wat op het altaar komt, daarna. Zo zijn kruisiging en opstanding onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar de blijde boodschap is toch echt de prediking van de opgewekte Christus, van Degene Die de Eerstgeborene is van een nieuwe schepping. Hij was dat ook in Zijn dagen in het vlees, maar de blijde boodschap gaat over Degene Die nú de Eerstgeborene is van een nieuwe schepping.

Hij is voor allen gestorven, opdat (en nu komt het doel) degenen die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is. Wie zijn degenen die leven? Dat zijn degenen die daarna alsnog leven hebben ontvangen. Want God heeft ons die geloven wedergeboren door de opstanding van Christus, tot een levende hoop (1 Petr. 1: 3). Daar gaat het hier ook over, over die levende hoop in Christus, over het loon dat wij zouden ontvangen. Voor dat doel zouden wij het leven dat wij hebben ontvangen aan Hem wijden. Waar dat leven in dit oude aarden vat geplaatst is, betekent dit dat daarmee dit oude aarden vat geheiligd wordt. Daarom zouden we dus onze lichamen tot levende, heilige en Gode welbehaglijke offers stellen (Rom. 12: 1).

Christus stierf voor allen, maar leeft voor de gelovigen. Wij die geloven leven dus logischerwijze, was de bedoeling, voor Hem. Wij zijn Gode levend gemaakt, opdat wij niet meer de zonde zouden dienen, want wij zijn der zonde gestorven, maar Gode levend gemaakt. Daarom zijn wij dienstknechten (slaven) van Christus.

Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven niet meer hun eigen leven zouden leven, maar Dien zouden leven, Die voor hen gestorven en opgewekt is. Voor Christus dus. Wij zouden dus niet meer ons eigen leven leven, maar het leven van Christus.

In de natuurlijke mens is het zo, dat wij in de praktijk van ons leven, althans tot op zekere hoogte, onszelf leven. Heel onze omgeving doet er uiteraard van alles aan om dat te voorkomen. Men heeft wet uitgevonden om te verhinderen dat men zichzelf leeft. Je moet volgens de voorschriften leven. Als je je daar niet aan houdt, dan word je bij wijze van spreken geflitst. Men heeft te weinig respect voor het individu. Niettemin, als een kind geboren wordt,

merken we daarna al vrij snel wat er in zo'n kind zit. Dat karakter komt al snel tevoorschijn. Cynisch gezegd heeft de opvoeding dan weer tot doel dat te onderdrukken. Als de opvoeding een beetje gelukt is, dan weet je niet eens wie dat kind is. Het heeft niet de kans gekregen dat te laten zien. Toen heeft men de zogenaamde antiautoritaire opvoeding uitgedacht, waarna het helemaal een chaos werd. Dat werkt namelijk ook niet.

Dat is het dilemma van de mens: in hoeverre kan hij zijn eigen leven leven en in hoeverre wordt dat door de omstanders en de omstandigheden beperkt? Hoe dan ook, een mens zou zijn eigen leven moeten leven. Hij leeft zichzelf. Wanneer is iemand gelukkig? Het antwoord daarop is: als hij in staat is voldoende zichzelf te zijn. Dat is het ideaal van de natuurlijke mens en dus gaat het erom dat hij zijn eigen leven kan leven.

Voor ons als kinderen Gods geldt dat wij niet onszelf, maar Christus zouden leven.

Dat leven van Christus is geplaatst in ons aardse vat. Wat in het vat gaat, neemt de vorm van het vat aan. Sterker nog, het neemt niet alleen de vorm van het vat aan, maar daarmee is ook de hoeveelheid bepaald, de mate. Het ene vat is groot, het andere vat is klein. Het gaat er echter niet om hoe groot het vat is, maar of het vol is. Dat is voor God de norm. Daarom heet het: vervuld worden met.... Hoeveel er dan in zit, is niet het punt.

Het leven van Christus in ons neemt vormen aan die bepaald worden door wie wij zelf zijn. Daar kunnen wij niets aan doen. Waar we wel wat aan kunnen doen, is de vraag in hoeverre wij Christus in ons leven ruimte geven. In hoeverre wij ons eigen oude leven aan de kant kunnen schuiven en ondergeschikt kunnen maken aan het leven van Christus in ons. In Matt. 25 staat dat talenten gegeven worden; de één zoveel talenten, de ander zoveel, een ieder naar zijn vermogen. Het vermogen van de mensen is dus verschillend. Naar aanleiding van hun vermogen kregen zij ook talenten, in de Bijbelse zin van verantwoordelijkheden. Het lijkt geen twijfel dat Paulus, ook voordat hij tot geloof kwam, een man was met aanzienlijke kwaliteiten. Die werden echter misbruikt. Het was een krachtig paard, maar werd voor het verkeerde karretje gespannen. Bovendien was het een goed paard en liet het gedwee toe. Hij had keurig onderwijs gevolgd, goede cijfers behaald. Hij had veel geleerd, maar was misleid. Niettemin is hij ongetwijfeld op grond van de kwaliteiten die hij daarvoor gebruikte door God in dit apostelambt gesteld. Hij was een gedreven man en stond voor wat hij geloofde, voor wat hij voor waar hield en was in de praktijk bereid alles op te geven voor het bereiken van het ideaal. Nota bene in de dienst van God. Hij kende die God niet. Vandaar dat Hij in Athene nogal wat te zeggen had over de onbekende God, de God Die hij oorspronkelijk ook niet kende.

Als hij zegt dat hij het om Christus' wil schade geacht heeft, dan heeft hij het niet over z'n vermogen, opleiding, karakter en al dat soort dingen, maar over



waarmee zijn vat gevuld was geworden. Dat legt hij aan de kant. Hij heeft liever wat anders, iets wat werkelijke waarde heeft. Dat is zijn verantwoordelijkheid, die hij in latere hoofdstukken nog bespreekt. Niettemin is dat ook onze verantwoordelijkheid.

Wij zouden dus niet meer ons eigen leven, maar Christus' leven. Ik ben gestorven, doch ik leef; doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij (Gal. 2: 20). De consequentie daarvan is...

- 16 Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij *Hem* nu niet meer *naar het vlees*.

Op grond van het voorgaande wordt onze gemeenschap, de band die wij hebben, niet meer bepaald door uitwendige dingen, want dat wat ons bindt, bestaat niet uit uitwendige dingen. Zowel in de wereld als in het christendom richt men de aandacht op uitwendige dingen om de eenheid te bevorderen, tussen de mensen in het algemeen en tussen de gelovigen. Voor dat doel heeft men de sjoelbakken uitgevonden en dus gaan we een avond sjoelen, ter bevordering van het onderling begrip en het wederzijds vertrouwen. Samen dit en samen dat, want daar wordt onze gemeenschap door bevorderd. Misschien is dat ook wel zo, maar het is wel heel armoedig. Dat is hooguit uitwendig en dus wel heel laag gemikt.

Hier staat echter dat wij van nu aan niemand meer naar het vlees kennen. Vlees is de zichtbare, uitwendige dingen, die wij juist niet zouden aanmerken (4: 18). Het gaat er niet om wat wij van elkaar weten, maar dat we elkaar kennen. Dat is de praktische beleving van de eenheid die er is. Die is niet op het vlees gebaseerd. Sterker nog, indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees. Is het je ooit wel eens opgevallen dat noch in Handelingen, noch in de nieuwtestamentische brieven ooit gewezen wordt naar een bepaalde gebeurtenis uit het leven van de Heere Jezus? Dat komt niet voor. Wij kennen Hem niet meer naar het vlees. Begrijp het goed, we moeten op de hoogte zijn van de geschiedenis, die bovendien in hoge mate profetisch is. De Bijbel spreekt nu eenmaal over de toekomst, zelfs als geschiedenis beschreven wordt. De vier Evangelien stellen ons op de hoogte van het leven van de Heere Jezus. Johannes zegt dat het wel wat summier is, maar dat het voldoende is. Als het allemaal vermeld zou moeten worden, zouden alle boeken het niet kunnen bevatten (Joh. 21: 25). Het blijft bij die vier Evangelien. Vervolgens zien wij Jezus (dat is Jezus naar het vlees) met heerlijkheid en eer gekroond. Daar richten wij ons op. Dat is ook de inhoud van de prediking.

Voor zover wij navolgers van de Heere Jezus in Zijn aardse omwandeling zouden zijn, betekent dit dat wij net als Hij uit geloof zouden leven en trouw

zouden zijn aan het Woord van God en daarmee ook heel specifiek trouw aan de specifieke bediening die elke gelovige nu eenmaal van God ontvangen heeft. Wij zouden de loopbaan lopen die God ons heeft voorgesteld. Als je vindt dat het een klein loopbaantje is, wees er dan blij mee dat Hij je niets zwaarders opgelegd heeft. Dat kan alsnog hoor. Je kunt per slot van rekening het eind van de rit niet overzien. Hoe dan ook, dit zijn de Bijbelse beginselen. Dat we ons op de Heer richten, Die ons opgewekt heeft, Die ons gekocht heeft, Wiens eigendom wij zijn en Die wij zouden dienen vanuit de bekwaamheid die wij ook van Hem ontvangen hebben.

Bij vele christenen leeft het idee dat Christus niet voor Zichzelf leeft, maar voor ons. God is er niet voor ons, maar wij zijn er voor Hem. Hij is hoger dan wij. Hij heeft ons gemaakt, als schepselen en bovendien als nieuwe schepselen. Er zijn Schriftplaatsen genoeg die dat zo zeggen.

- Rom. 5: 6      Want Christus, als wij nog krachteloos waren, is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven.
- 7              Want nauwelijks zal iemand voor een rechtvaardige sterven; want voor den goede zal mogelijk iemand ook bestaan te sterven.
- 8              Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.

Voor krachtelozen, voor goddelozen, onrechtvaardigen (tegenover rechtvaardigen), voor kwaden (tegenover de goeden), zondaars. Veel duidelijker kan het niet.

- 9              Veel meer dan, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed, zullen wij door Hem behouden worden van den toorn.
- 10             Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door den dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven.

Bloed = leven. Hij is voor allen gestorven, maar wij zijn behouden geworden door Zijn opstanding.

- Rom. 6: 2      Wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven?

We zouden niet langer voor de zonde leven, want we zijn voor de zonde gestorven. Met andere woorden, we zouden niet langer de zonde dienen, maar de gerechtigheid.

- 3 Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?

Men struikelt meteen over het woord 'dopen'.

Dopen = vereenzelviging met...

Het gaat hier helemaal niet over water. Dat wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wil zeggen dat wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding (vers 5).

- 4 Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.

Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is.

Hij is voor allen gestorven, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. De opstanding uit de doden en het leven wat daarbij hoort is tot heerlijkheid des Vaders. Het gaat niet alleen maar om opstanding, net zo min als het alleen maar om geboorte gaat. Christus is opgewekt, opdat in Zijn verdere leven Zijn Vader verheerlijkt zou worden.

2 Kor. 5: 17 Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.

Wij zijn in hope zalig geworden. Er staat ons dus nog heel wat te wachten. Die in Christus is, is een nieuw schepsel geworden. Alles is nieuw geworden. Dit betekent ook dat de Heere Jezus Christus, als Zoon van God, in dienst van Zijn Vader staat en dus aan de Vader ondergeschikt is. Volgens de klassieke leer van de drie-eenheid zijn Vader en Zoon gelijk en is de Eén niet hoger dan de Ander. Daarmee is heel de gedachte dat Christus leeft tot heerlijkheid des Vaders tegengesproken en weggeredeneerd. Dit staat in alle klassieke geloofsbelijdenissen.

Hoe dan ook, de Zoon dient de Vader. In Hebreeën staat dat Christus in Zijn opstanding aangesteld werd tot Dienstknecht, maar daarmee tot Zoon. Hij werd aangesteld tot Hogepriester (en Koning) naar de ordening van Melchizédek. Dat was tot heerlijkheid des Vaders, opdat de Vader door Zijn bediening verheerlijkt zou worden. Net zoals de priesters in het Oude Testament een dienst volvoerden, opdat de Naam de Heeren groot gemaakt zou worden, zo is de Heere Jezus Christus uit de dood opgewekt, opdat Hij daarna Zijn hemelse Vader zou dienen.

Voor zover je het leven van de Heere Jezus sindsdien een wandel kunt noemen, in die zin dat hij iets doet, wandelt Hij dus tot heerlijkheid des Vaders. Alzo zouden ook wij leven tot heerlijkheid des Vaders. Dat is wandelen in nieuwhed des levens. Het nieuwe leven dat we hebben ontvangen stelt ons in staat om tot heerlijkheid van de Vader te wandelen. Dat is ook het doel van dat nieuwe leven. Waartoe zijn wij wedergeboren? Opdat in onze levens God verheerlijkt zou worden. Daar gaat de rest van Rom. 6 dan ook over. Als we dan met Hem één plant geworden zijn (= samengegroeid zijn) in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij dat logischerwijze ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding, nu al (vers 5).

- 6 Dit wetende, dat onze oude mens met *Hem* gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen.

Opdat het lichaam niet langer de zonde zou dienen. Met andere woorden, opdat wij niet langer slaven van de zonde zouden zijn. Dat is niet helemaal hetzelfde als niet zondigen. Wij zijn niet langer slaven van de zonde, want we hebben een alternatief, want wij zijn met Christus der zonde gestorven en zouden nu Gode leven.

- 11 Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onzen Heere.

Houdt het daarvoor = logizomai = rekenen.

Wij zouden dus zo rekenen, dat we niet langer de zonde dienen, maar God. Wij zijn levend voor God in Christus Jezus, onze Heere, want Christus Jezus is opgewekt tot heerlijkheid des Vaders en alzo zouden ook wij in nieuwhed des levens wandelen. We zouden onze lichamen tot wapenen der gerechtigheid stellen en niet langer der ongerechtigheid (vers 13).

Rom. 14: 7 Want niemand van ons leeft zichzelf, en niemand sterft zichzelf.

- 8 Want hetzij dat wij leven, wij leven den Heere; hetzij dat wij sterven, wij sterven den Heere. Hetzij dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren.

Wij leven voor de Heer. Hem zouden wij dienen.

- 9 Want daartoe is Christus ook gestorven, en opgestaan, en weder levend geworden, opdat Hij beiden over doden en levenden heersen zou.

Hij is niet alleen maar opgestaan, maar Hij is actief aan het leven. Hij is levend!

Hij is gestorven, opgewekt en levend geworden, opdat degenen die leven niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is. Dat is 2 Kor. 5, waar we vandaan komen. Hier staat feitelijk precies hetzelfde, namelijk opdat Hij over zowel levenden als doden heersen zou. Wij leven en Hij zou over ons heersen, was de bedoeling. We zouden dienstbaar aan Hem zijn en dus wandelen tot heerlijkheid van Hem en daarmee tot heerlijkheid van de Vader. Bovendien leidt het ertoe dat wij voor dat leven in dienst van hem beloond zullen worden en dus door Hem, Die wij dienen, geoordeeld zullen worden.

10 Want wij zullen allen voor den rechterstoel van Christus gesteld worden.

Je ziet dat je hier precies dezelfde combinatie hebt als in 2 Kor. 5, alleen op een andere wijze beschreven. In vers 12 staat dan nog dat eenieder voor zichzelf Gode rekenschap zal geven.

Wij leven dus niet voor onszelf, maar voor de Heer. Dat is ook het geheim van heel het Nieuwe Verbond. In de oude schepping gaat het altijd maar om onszelf, om zelfverwerkelijking. We moeten er wat van maken, voor onszelf opkomen, ons eigen leven inrichten en carrière maken, goed voor ons pensioen zorgen. De mens moet voor zichzelf zorgen. De Bijbel leert dat anders. Je zou leven tot eer van God. De regel is: Zoek eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al het andere zal u toegeworpen worden, door Degene, Die het u toewerpt (Matt. 6: 33). Wij zouden de Heer dienen en Hij zou voor ons zorgen. Dat is de normale situatie in een schepping. Het schepsel zou de Schepper dienen en de Schepper zal het nodige verschaffen. Zo werkt het ook in een huwelijksrelatie.

In Gal. 1 zegt Paulus dat het Evangelie niet naar de mens is, niet voortkomt uit de oude mens en niet op de oude mens gericht is. Een wedergeboren mens zou niet op zichzelf gericht zijn en niet zichzelf dienen, maar zou op de Heer gericht zijn en Hem dienen. Het Evangelie is er ook niet om de mensen te dienen.

Gal. 2: 19 Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou.

Eén is voor allen gestorven en dus zijn allen gestorven, opdat ik Gode leven zou. Opdat ik God zou dienen. Hier wordt het in verband gebracht met de situatie van de wet. Paulus zegt dat we niet alleen voor de zonde gestorven zijn, maar ook voor de wet en dat in overeenstemming met de wet. Sterker nog, strikt genomen heeft de wet het zelf zo geregeld dat wij gestorven zijn en daarmee zijn wij voor de wet gestorven. Dat is echter niet het doel. Dood is noodzakelijk onderweg naar de opstanding, beter nog, onderweg naar een

nieuwe schepping. Ik ben door de wet voor de wet gestorven, met als doel dat ik voor God leven zou. We zouden niet langer leven om de wet te dienen, maar om God te dienen.

Het zijn heel eenvoudige Bijbelse waarheden. Er wordt echter al eeuwen lang discussie over gevoerd. Dat kan alleen maar standhouden, niet omdat het zo'n moeilijk thema is, maar omdat men het moeilijk vindt om het te accepteren, omdat de mens nu eenmaal op zichzelf gericht is. De traditionele prediking van het Evangelie wekt altijd de indruk alsof de Heer er voor ons is. Dat niet alleen wijzelf op ons zelf gericht zijn en daardoor een puinhoop van ons leven maken en uiteindelijk hopeloos in een evangelisatiesamenkomst terechtkomen, waar ons dan verteld wordt dat niet alleen wijzelf ons uiterste best doen om iets van ons leven te maken, maar dat de Heer ook Zijn uiterste best doet iets van ons leven te maken, zodat we nóg belangrijker worden. Geen wonder dat het daarna vaak nog beroerder uitpakt. Ze hadden allemaal gedacht dat de Heer nu hun leven op de rails zou zetten, wat dan niet gebeurt, waardoor ze zeer teleurgesteld in de Heer raken. Zij hebben nooit begrepen dat ze levend gemaakt werden om zich op de Heer te richten en te leven in afhankelijkheid van Hem, zonder het verder te kunnen overzien. De rechtvaardige zou immers uit het geloof leven.

Op de aankondiging van een EO-jongerendag stond: God redt het niet zonder jou. Het is niet helemaal duidelijk welke god ze daarmee bedoelden. God heeft óns gered en deed dat zonder hulp van ons. Hij komt heus wel zonder ons tot Zijn doel. De aardigheid is echter dat wij in Zijn plan, in Zijn bezigheden betrokken worden, wanneer wij ons daarvoor tenminste aanmelden.

Naar Bijbelse maatstaven is de mens een dienstknecht. Als hij zich dat niet wil realiseren, dan is dat alleen maar slecht voor z'n welzijn. Het is slecht voor een mens om te moeten heersen. Een mens zou moeten dienen, omdat hij per definitie een dienstknecht is. De Heere Jezus Christus is Mens geworden. Hij heeft namelijk de gestalte van een dienstknecht aangenomen en heeft Zich vernederd (Filipp. 2: 6, 7). De mens is dus een dienstknecht. Daarom wordt ons in de Bijbel ook voorgesteld: 'Kiest dan heden wie gij dienen zult' (Joz. 24: 15). Er zit niets anders op; dienen zullen we. De vraag is alleen wie we zullen dienen.

God kan door mensenhanden niet gediend worden. Daar is een goede reden voor: Hij heeft niets nodig (Hand. 17: 25). Het is andersom. Hij is Zelf Degene Die aan de mens het leven, de adem en alle dingen geeft. Paulus heeft het dan nog over de oude schepping. Wij zouden dus God dienen.

Luk. 1: 72      Opdat Hij barmhartigheid deed aan onze vaders, en gedachtig ware aan Zijn heilig verbond;

- 73 Aan den eed, dien Hij Abraham, onze vader, gezworen heeft, om ons te geven,  
 74 Dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vreze,  
 75 In heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen onzes levens.

Wij zouden uit de hand onzer vijanden verlost worden. Waarvan worden wij verlost? Van zonde, van dood en van wet. Dat zijn de vijanden. De laatste vijand die tenietgedaan wordt is de dood. Die hoort er dus in ieder geval bij. Wij zouden dus verlost worden uit de hand van onze vijanden en zouden de Heere, de God van Israël (vers 68), zonder vreze dienen, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen van ons leven.

- 1 Kor. 6: 19 Of weet gij niet, dat ulieder lichaam een tempel is van den Heiligen Geest, Die in u is, Dien gij van God hebt, en gij uws zelfs niet zijt?  
 20 Want gij zijt duur gekocht: zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn.

Je bent niet van jezelf, want je bent duur gekocht.

In de Bijbel gaat verlossing bijna altijd om loskoping. Het is niet zomaar losmaken, maar loskopen. Er wordt een prijs voor betaald. Zilver is in de Bijbel een beeld van verlossing, omdat zilver per definitie geld is. De lossen is degene die vrijkoopt. In veel gevallen had er daarom in plaats van 'verlossing' beter 'loskoping' kunnen staan. Wij zijn vrijgekochten.

Hier staat dat je niet van jezelf bent, maar dat iemand anders je gekocht heeft, voor een hoge prijs. Wij zouden God in ons lichaam verheerlijken, omdat we duur gekocht zijn.

Als commentaar op dat we niet onszelf zouden leven, maar Christus, staat er in 1 Kor. 10: 32...

- 1 Kor. 10: 32 Weest zonder aanstoot te geven, en den Joden, en den Grieken, en der Gemeente Gods.  
 33 Gelijkerwijs ik ook in alles allen behaag, niet zoekende mijn eigen voordeel, maar het *voordeel* van velen, opdat zij mochten behouden worden.

Er is in de Gemeente geen onderscheid tussen Jood en Griek, want onze gemeenschap is niet naar het vlees, want wij kennen elkaar niet naar het vlees. Onze gemeenschap en verbondenheid is niet gebaseerd op uiterlijke kenmerken en ook niet op levenswandel. Zowel biologische als culturele onderscheidingen gelden niet.

Paulus behaagt niet zichzelf, want hij is een dienstknecht van God en stelt zich dus in dienst van de Gemeente, opdat velen daardoor behouden mogen worden. Dat geldt ook voor ons. Wij zijn dienstknechten van de Heer. Het gaat in het werk van de Heer om de opbouw van de Gemeente. Daarom zijn wij daarin betrokken.

Het behouden worden gaat niet over het wedergeboren worden, want dat waren de Korinthiërs al, maar over het behouden worden naar de ziel. Immers, wij geloven tot behouding of zaligheid der ziel (Hebr. 10: 39).

Filipp. 1: 20 Volgens mijn ernstige verwachting en hoop, dat ik in geen zaak zal beschaamd worden; maar in alle vrijmoedigheid, gelijk te allen tijd, alzo ook nu, Christus zal groot gemaakt worden in mijn lichaam, hetzij door het leven, hetzij door den dood.

21 Want het leven is mij Christus, en het sterven is *mij* gewin.

Opdat degenen die leven niet meer zichzelf zouden leven, maar Dengene, Die voor hen gestorven en opgestaan is.

Het leven is mij Christus en het sterven is mij gewin. Dat laatste is omdat wij in Christus nieuwe schepselen geworden zijn, terwijl het lichaam nog een omhulling is uit de oude schepping, maar dat is van tijdelijke aard.

23 Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte, om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want *dat* is zeer verre het beste.

24 Maar in het vlees te blijven is nodiger om uwentwil.

De uitdrukking 'met Christus te zijn' slaat niet op Paulus' toekomst na zijn sterven, want dat trek je het helemaal uit het verband van het Schriftgedeelte. We zouden nu al, in dit aardse lichaam, Christus dienen. Wij zijn met Hem, maar nog aan het lichaam gebonden en daardoor dus beperkt. Ontbonden te zijn en met Christus te zijn is beter dan gebonden zijn en met Christus te zijn. Er staat hier niet: ontbonden te zijn en naar Christus te gaan. Hij was met Christus, hij leeft met Christus. Zijn leven is Christus, alleen nog in het lichaam gebonden.

Kol. 3: 23 En al wat gij doet, doet dat van harte als den Heere, en niet den mensen;

24 Wetende, dat gij van den Heere zult ontvangen de vergelding der erfenis; want gij dient den Heere Christus.

Alles wat je doet, doe dat vanuit de inwendige mens en doe het voor de Heer en niet voor de mensen. Wij dienen geen mensen, maar de Heer. Bovendien, als je probeert mensen te dienen, zal blijken dat zij je dat vaak niet in dank afnemen. Dan moet je je toevlucht nemen tot argumenten als dat het zo goed



bedoeld was. Het is niet van belang wat de mensen ervan vinden, maar wat de Heer ervan vindt. Dat laat onverlet dat wij de ander geen aanstoot zouden geven. We houden dus toch wel een beetje rekening met andere mensen, maar de basis is Christus, want wij moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus en eenieder zal voor zichzelf rekenschap moeten geven. Dat staat dan ook in vers 24. De vergelding der erfenis is de openbaring voor de rechterstoel van Christus.

Want wij dienen de Heere Christus = Hij is onze Meester en Die dienen wij.

Onze Heere Jezus Christus;  
1 Thess. 5: 10 Die voor ons gestorven is, opdat wij, hetzij dat wij waken, hetzij dat wij slapen, te zamen met hem leven zouden.

Opdat wij Gode leven zouden; opdat ook wij zouden wandelen tot heerlijkheid des Vaders. We zouden waken en niet slapen, maar ook voor degenen die slapen geldt dat zij met Christus leven zouden. Wij zijn immers met Hem gestorven en met Hem begraven en met Hem opgewekt, tot heerlijkheid des Vaders, in nieuw leven. En dus is het de bedoeling dat we tezamen met Hem zouden leven. De conclusie zou vervolgens kunnen zijn, dat omdat het leven van Christus inhoudt dat Hij in ieder geval als Hogepriester naar de ordening van Melchizédek fungeert, ook wij die met Hem leven, priesters zijn naar de ordening van Melchizédek. Dat is ook zo. Hij is Koning en Priester en wij zijn een koninklijk en priesterlijk volk. Iedere keer wordt dezelfde gedachte naar voren gebracht.

Onze Heere Jezus Christus,  
Hebr. 13: 21 Die volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen; werkende in u, hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus; Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

Let op, opdat gij Zijn wil moogt doen en niet: opdat Hij onze wil moge doen. Voor dat laatste zijn cursussen uitgevonden, waarin je kunt leren hoe je de Heer kunt verbidden, waardoor je Hem dwingt alsnog jouw wil te doen. Het is echter andersom; Hij bidt tot ons en voor ons.

Het is de bedoeling dat wij voor Hem goed werk doen. Hij werkt in ons, hetgeen voor Hem welbehaaglijk is. Wij werken niet in Hem, hetgeen voor ons welbehaaglijk is. Het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken. Doet alle dingen dus zonder murmureren en tegenspreken (Filipp. 2: 13, 14). Goede werken komen we in het Nieuwe Testament vele malen tegen. Vergelijking met die Schriftplaatsen leert dat goede werken werken zijn die voortkomen uit het hart van de gelovige. Die zijn per definitie tot heerlijkheid des Vaders. Goed werk is werk dat in Zijn dienst gedaan wordt, maar door Hem

in ons bewerkt wordt. Hij legt in ons het willen en daarna geeft Hij ons ook de mogelijkheid tot het werken, in Zijn kracht.

Het probleem is dat Zijn wil vaak door ons wordt tegengesproken, omdat die niet in onze carrièreplanning past of in onze zelfverwerkelijking. Dan moet erover gediscussieerd worden. Dat gebeurt vaak in de Bijbelstudiegroepjes, waar er zoveel van zijn. Daar wordt over de eigen problematiek gepraat en dat de Heer er niets aan doet. Als achteraf die problemen toch opgelost worden, dan wordt de Heer ervoor bedankt, dat Hij het opgelost heeft, hoewel men eerder van mening was dat Hij er niets aan deed. Daarna gaat het weer fout en moet er dus opnieuw een sessie belegd worden, waarin besproken wordt hoe de ander dat beleeft. Dat heet dan Bijbelstudie. Men praat over gebeurtenissen in het leven en hoe die geduid moeten worden: of het het werk van God is, of het werk van de tegenstander. Het verschil tussen die twee is moeilijk te duiden. Als je in de ellende komt kun je de duivel de schuld geven, maar liever zegt men dat de Heer dat doet, om ons te verzoeken. Zo kun je er trots op zijn dat het zo slecht in je leven gaat, want daaruit blijkt dat de Heer druk met je bezig is. Dit heeft met de Bijbel natuurlijk helemaal niet te maken. Dit is pure religie.

- 1 Petr. 4: 1 Dewijl dan Christus voor ons in het vlees geleden heeft, zo wapent gij u ook met dezelfde gedachten, *namelijk* dat wie in het vlees geleden heeft, die heeft opgehouden van de zonde;
- 2 Om nu niet meer naar de begeerlijkheden der mensen, maar naar den wil van God, den tijd, die overig is in het vlees, te leven.

Hij heeft voor ons in het vlees geleden, uitlopend in Zijn kruisdood. Hij is voor ons gestorven.

Wie in het vlees geleden heeft, die heeft opgehouden van de zonde = die is voor de zonde gestorven. Waarom? Om de tijd die overig is in het vlees niet meer naar de begeerlijkheden der mensen, maar naar de wil van God te leven. Verlost zijnde van onze vijanden, zouden we God dienen zonder vreze, al de dagen van ons leven (Luk. 1: 74, 75).

- 3 Want het is ons genoeg, dat wij den voorgaanden tijd des levens der heidenen wil volbracht hebben, en gewandeld hebben in ontuchtigheden, begeerlijkheden, wijnzuiperijen, brasserijen, drinkerijen en gruwelijke afgoderijen;
- 4 Waarin zij zich vreemd houden, als gij niet medeloopt tot dezelfde uitgieting der overdadigheid, en *u* lasteren;

Dat is de wereld. Daar horen wij niet bij. Wij zoeken dat niet. We zoeken ook niet het beste voor de wereld; daar komt toch niets van terecht. Wij zoeken de wil van God, hetgeen Gode welbehaaglijk is. Hoe dan ook, het werk dat de

Heer in onze dagen doet en dus ook in onze levens individueel, is allemaal ter voorbereiding op de openbaring van Zijn Koninkrijk in de wereld. Zolang Hij geen haast heeft Zijn Koninkrijk aan en in de wereld te openbaren, hebben wij dat ook niet en achten wij de lankmoedigheid des Heeren voor zaligheid, waarbij Hij een werk in ons doet, waardoor wij leren Gode welbehaglijk te leven, om Hem te dienen. Per slot van rekening zullen we dat de hele eeuwigheid door doen en in nieuwheid des levens wandelen tot heerlijkheid des Vaders. De rest zouden we aan Hem overlaten. Hij zou voor ons zorgen en wij zouden in geen ding bezorgd zijn. Zo staat dat in de Bijbel. Dat dat moeilijkheden oplevert en naar de oude mens moeilijk voor ons is, dat is zo. Dat neemt niet weg dat de Bijbel het zo leert. Dat zouden we dus op ons in laten werken en leren ons daaraan te conformeren.

Terug naar 2 Kor. 5.

We zouden niet meer onszelf leven, maar Dien Die voor ons gestorven en opgewekt is.

2 Kor. 5: 16 Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij *Hem* nu niet meer *naar het vlees*.

Zo dan, op grond van het voorgaande, kennen wij nu niemand meer naar het vlees, zelfs Christus niet.

Kennen = eigenlijk zien. Zo wordt het ook vaak vertaald. Het is in de eerste plaats zien en daaruit voortvloeiend kennen. Zo kennen wij in het Nederlands die woorden ook. Wij zien iets en als we het goed zien, dan kennen we het. Het is dus één van de termen voor verbondenheid, voor gemeenschap. Wij zouden bijvoorbeeld de vrede en de heiligmaking najagen, zonder welke niemand de Heere zal zien (Hebr. 12: 14). Als je die heiligmaking niet najaagt, dan is er in de praktijk geen sprake van gemeenschap met de Heer. Zien is één van de woorden voor communicatie en daarmee voor gemeenschap. Zo is het hier dan ook vertaald met 'kennen'.

Onze gemeenschap als gelovigen is niet gebaseerd op het vlees, op de oude mens, op het uiterlijk, maar op andere zaken. Die gemeenschap is niet naar het vlees, maar naar de geest. Niet naar het uitwendige, maar naar het inwendige. Bij de Korinthiërs waren scheuringen. De één was van die en de ander van die en ze sleepten elkaar voor de rechter en al dat soort ongein meer. Allemaal tragische dingen. Dat kwam omdat zij gericht waren op de uiterlijke dingen. Maar Paulus zegt dat we elkaar niet naar het vlees zouden kennen. Hij zegt niet voor niets: 'Indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans nu niet meer'.

Christus naar het vlees = de Heere Jezus in Zijn omwandeling op aarde.

Sommige van de apostelen, die trouwens ook in Korinthe hun opwachting

hebben gemaakt, hebben de Heere Jezus naar het vlees gekend. Paulus niet, maar de twaalven in elk geval wel. Hoewel, van Paulus weten we het niet helemaal zeker. Hoe dan ook, voor zover zij Hem naar het vlees hebben gekend, dan nu niet meer. Wij zijn niet met Jezus in Zijn aardse omwandeling verbonden, maar met de Heere Jezus in Zijn tegenwoordige positie. Niet slechts als Mens, maar als gezet in de hemel, als Eersteling van een nieuwe schepping. Een nieuwe schepping, waarvan Hij de Zoon, de Erfgenaam, de Koning, de Hogepriester, de Eerstgeborene, de Eersteling is. Wij zijn eerstelingen van een nieuwe schepping geworden, waarin de oude geen rol meer speelt. Zo staat het er namelijk.

17 Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.

Onze gemeenschap bestaat dus niet, of komt niet tot stand op basis van dingen die in deze oude wereld een rol spelen, maar is gebaseerd op het feit dat we in Christus nieuwe schepselen zijn.

Dat zowel vers 16 als 17 met 'zo dan' beginnen, wil zeggen dat je ze allebei direct achter vers 15 zou moeten lezen. Wij zouden leven Dien Die voor ons gestorven en opgewekt is. Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel. Vers 16 trekt een negatieve conclusie, hoe het niet is: wij kennen Hem niet naar het vlees. Vers 17 trekt een positieve conclusie: zo is dan iemand in Christus een nieuw schepsel. Voor alle duidelijkheid: het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.

Mochten we geneigd zijn daarop af te dingen en vinden dat de oude schepping daarbij wordt ten achtergesteld, dan is dat niet geheel onjuist, maar er staat: Het oude *is* voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden. Maar we leven toch nog in een aards huis, in deze tabernakel? Dat is ook zo, maar het speelt fundamenteel geen rol in onze positie of wereldbeschouwing. Wij zijn nu eenmaal kinderen Gods en zijn, niet voor een deel, maar in z'n geheel, nieuwe scheppingen in Christus. Voor zover wij nog in dit oude lichaam wonen, wordt dat lichaam geacht levend gemaakt te zijn in Christus. Wij zouden immers onze lichamen stellen tot een levend, heilig en Gode welbehaglijk offer. Want Hij die Christus uit de doden heeft opgewekt, maakt ook nu onze sterfelijke lichamen (niet onze gestorven lichamen) mede levend met Hem (Rom. 8: 11). Dat lichaam mag dan deel uitmaken van de oude schepping, maar het wordt tot de nieuwe gerekend. En dus kan gezegd worden dat alles voorbijgegaan en nieuw geworden is.

Het lied 'Stil maar, wacht maar, alles wordt niet, de hemel en de aarde...' klopt niet helemaal. Het mag dan kloppen voor de wereld als zodanig, want wij verwachten naar Zijn beloften nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, maar wat onszelf betreft ligt dat anders. Wij zijn in Christus een nieuw schepsel; het

oude is voorbijgegaan, ziet het is alles nieuw geworden. Wij worden geacht dood en opstanding achter de rug te hebben, net als Christus Zelf. Dat is fundamenteel en ligt aan de basis van onze christelijke levensbeschouwing en wandel. Dat is ook de basis voor het Gemeentelijke leven. Wij zijn nu eenmaal één in Christus. Voor zover dat er niet zo uitziet, komt dat omdat men op uiterlijke dingen ziet, waarvan aan de Korinthiërs geschreven wordt dat die voorbijgaan. Wij hebben altijd goede moed, omdat we aanmerken de dingen die men niet ziet, want de dingen die men ziet zijn tijdelijk en de dingen die men niet ziet zijn eeuwig (2 Kor. 4: 18).

Het beginsel van vers 16 en 17 moet duidelijk zijn: onze verbondenheid is niet op grond van uiterlijke dingen.

Denk bijvoorbeeld aan de betekenis van het Avondmaal. Die is men helaas al vrij vroeg kwijtgeraakt. Kennelijk is de invloed van de Korinthiërs groot geweest. De eenheid binnen de Gemeente werd al vrij snel organisatorisch geregeld. Zo gaat dat nu eenmaal in de wereld. Zo worden culturen opgebouwd en zo donderen ze ook weer met groot geraas in elkaar. Na enige eeuwen klimt zo'n cultuur dan langzaam weer op en moet alles opnieuw geregeld worden. Dat is in de wereld, die nu eenmaal een gebroken wereld is. Dat weet iedereen en dat is ook een vaste uitdrukking: Wij leven in een gebroken wereld. Die kun je wel proberen te lijmen, maar dat leidt helemaal nergens toe. Dat doet de Heer dan ook niet. Hij haalt ons eruit. Daarbuiten zijn wij één.

Elke poging een uitwendige eenheid tot stand te brengen is fundamenteel de ontkenning van de eenheid die wij in Christus hebben. Daarom werkt het averechts. Als de geschiedenis ons al iets leert, dan is het dit wel. Er komt niets van terecht. Hoe sterker de organisatie, hoe makkelijker die vervolgens uiteenvalt. Hoe harder die is, hoe brozer die wordt. Op een gegeven moment overspeelt de organisatie z'n hand en dan valt het vanzelf uit elkaar. Zo werkt het in de religie, in de politiek, in de economie en zo werkt het in de kerk. Wij trekken ons daar helemaal niets van aan. Wij hebben gemeenschap met elkaar en zijn onderdeel van een nieuwe schepping en die kan niet gebroken worden. Je doet er dus het beste aan die gemeenschap dan ook te erkennen. Je moet ook wel, want als je die niet erkent, kun je hem ook niet beleven. Als het in je gedachten anders is, dan gaat het in de praktijk niet lukken.

De discussie over het Avondmaal gaat niet zozeer over de betekenis daarvan, want die is men allang kwijtgeraakt, maar vooral over wie eraan deel mag nemen en wie niet. Gebaseerd dus op uitwendige zaken. Je moet in ieder geval de indruk wekken dat je je fatsoenlijk gedraagt en dan mag je misschien aan het Avondmaal. In sommige kringen stelt men voorwaarden vooraf, terwijl in andere kringen het mag en je daartoe ook opgeroepen wordt. Echter, als je het hart in je lijf hebt om aan de oproep gehoor te geven, dan krijg je 's maandags

meteen huisbezoek, met de vraag waar je de euvele moed vandaan haalde. Je kunt je er dan niet uitredden door te zeggen dat je uitgenodigd werd om aan het Avondmaal deel te nemen. Dit gebeurt zelfs met betrekking tot de prediking van het Evangelie. Je moet tot geloof komen, maar als je het hart in je lijf hebt om dat te doen, dan staan de ouderlingen wéér op de stoep. Zo gemakkelijk is dat allemaal niet. Nee, daar zorgen zij wel voor! Ze moeten aan de macht blijven. Waarom? Omdat men streeft naar een organisatorische en uitwendige eenheid. Eentje die men ook kan demonstreren, het liefst kan laten zien. Kijk alleen maar naar de rooms-katholieke kerk. Dat is één grote show.

Onze gemeenschap bestaat niet uit uitwendige dingen, hoezeer wij uitwendige dingen wellicht eventueel ook op prijs zouden stellen. Waar het werkelijk over gaat is een gemeenschap die tot stand gebracht is in de opstanding van Christus. Die eenheid kan niet verbroken worden. Het wordt ook anders geformuleerd. Van die gemeenschap wordt gezegd dat de zonde daar niet is. Zonde is breuk. In de nieuwe schepping speelt dat geen rol. Petrus zei dat we naar Zijn beloften nieuwe hemelen en een nieuwe aarde verwachten, waarin gerechtigheid woont. De strekking daarvan is dat die gerechtigheid daarin blijft. Dat wil zeggen, dat het niet meer verandert. De Heere Jezus zegt: 'En niemand zal ze uit Mijn hand rukken'.

18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.

De volgende verzen zeggen dat dit de bediening is van de apostel Paulus, om deze dingen te prediken. Dat is niet een prediking die oproept om toch vooral vrede met elkaar te sluiten en tot een goede organisatie te komen, maar om tot Christus Zelf te komen.

Dat is ook het thema in de Hebreënbrief, waar geleerd wordt dat wij als gelovigen niet onder het Oude Verbond leven, maar onder het Nieuwe en de eenheid en de gemeenschap juist in de praktijk tot stand komt daar waar wij de onderlinge bijeenkomst niet nalaten. Namelijk daar waar wij met vrijmoedigheid naderen voor de troon der genade. Daar ontmoeten wij elkaar en daar is onze gemeenschap.

Heel de Bijbel door is de maaltijd een uitbeelding van gemeenschap. Het aanzitten aan één tafel drukt de verbondenheid met elkaar uit. Dat maakt degenen die aanzitten als het ware tot één familie, tot één huis. Heel de Bijbel door is de maaltijd dus een uitbeelding van het Nieuwe Verbond en daarmee van de Heer Zelf, Die ons nodigt aan Zijn tafel. Lees het Oude Testament maar eens door en maak een inventarisatie van de maaltijden die daarin voorkomen. Dat komt heel vaak voor; ook het verschijnsel dat iemand niet ter maaltijd komt.

Zo begint bijvoorbeeld het boek Esther. Koningin Vasthi wilde niet aan de maaltijd komen. Als je het echt bestudeert, dan kom je tot de conclusie dat koningin Vasthi een beeld is van het Joodse volk, levend onder de wet. Die komen niet tot de maaltijd. Ze wordt dus de laan uitgestuurd. Ze had een eigen maaltijd ingericht en dus haar eigen feestje. Die hele geschiedenis spreekt over het Oude- en het Nieuwe Verbond, over het Judaïsme dat aan het Oude Verbond der wet vasthoudt, aan haar eigen feestje. Als de uitnodiging van de Koning komt om tot het Nieuwe Verbond te komen, dan komen ze niet. Dat willen ze niet. Het Jodendom wil de Messias verwachten, maar Hij moet niet het lef hebben te komen, want dat zou het einde van heel hun cultuur betekenen en daarmee van hun identiteit. Dat verschijnsel vind je de hele geschiedenis door, ook in het christendom.

Het afschermen van het Avondmaal, het niet iedereen daaraan toelaten, is precies hetzelfde als mensen verbieden tot Christus te komen. In de praktijk blijkt het ook zo te zijn. Men staat het in de weg. Men houdt de mensen bij de Heer vandaan, net zoals de Farizeeën deden, de godsdienstige leiders onder het Jodendom. Zij stonden in de ingang van het huis en maakten het onmogelijk om tot de Heer te naderen, in Zijn huis. Dat zich dat uitdrukt in allerlei toestanden rondom de Avondmaalsviering laat zich raden.

In de nacht dat de Heer verraden werd nam Hij het brood en de wijn. Dat was voor iedereen. Niet voor Judas, maar die was voor die tijd al verdwenen. Judas is de uitbeelding van het Joodse volk. Degenen die vasthouden aan religie horen daar niet thuis. Wie echter tot de Heer komt, krijgt deel aan Zijn Nieuwe Verbond en eet aan Zijn tafel. Wij worden als wedergeboren mensen geacht aan te zitten aan Zijn tafel, aan de maaltijd. In de Bijbel wordt geschreven over de bruiloft des Lams. Bruiloft = gamos = maaltijd. Een heel enkele keer kom je inderdaad een bruidegom tegen, waarvan het nog maar de vraag is of het goed vertaald is, terwijl je in al die verhalen nooit een bruid tegenkomt. Een gamos is een maaltijd. De andere betekenis van de term is toch wel leuk, want daaruit blijkt dat de maaltijd uitdrukking geeft aan gemeenschap. Het komen tot de maaltijd is in gemeenschap komen. Bij de vergadering der gelovigen heet het deelnemen aan het Avondmaal dan ook 'het in gemeenschap komen'.

Uiteraard is dat niet een gemeenschap aan Zijn dood, maar aan Zijn leven. Het hele Nieuwe Verbond wordt in de Bijbel als een maaltijd genoemd. We kennen zelfs evangeliserende liederen, waarin over een maaltijd gesproken wordt en een bruiloftsmaal en dat elk die wil mag komen. Zo is het nu maar net. Wij zouden met vrijmoedigheid tot de Heer komen, om in Zijn gemeenschap te treden. Dat je daarvoor het beste maar al je streven naar uitwendige eenheid en gemeenschap kunt opgeven, lijkt wel duidelijk. Meer is niet nodig. Ja, voor de wereld misschien, maar waarom? In de wereld is ook geen eenheid. In de wereld komt men tot verenigingen. Maar reken maar dat er in al die verenigingen heel wat afgeruzied en geroddeld wordt. Meestal valt het nog enigszins mee als ze klein zijn, maar als ze groeien – en dat willen al die

verenigingen – dan breekt het gedonder los. Zo werken die dingen en zo is de wereld. Wij zouden die dingen dus niet najagen, maar wij zouden de vrede najagen en de heiligmaking. Dat is niets anders dan de dienst aan de Heere. Het is de afzondering van de wereld en dienst aan de Heer. Daar gaat het om, Hem te dienen, hoe dan ook. Het resultaat daarvan is voorlopig niet zichtbaar. Voor zover het zichtbaar wordt, zal dat pas in de wederkomst van Christus zijn, wanneer wij met hem zullen geopenbaard worden.

De bedoeling is dat wij in ons leven als kinderen Gods elkaar niet naar het vlees zouden kennen. Wij zijn uit deze wereld getrokken en geroepen tot zoonschap. De tijd die ons overig is in het vlees zouden wij Hem dienen. Dat wil zeggen, de wil van God doen. Je kunt het ook anders zeggen, namelijk dat we de tijd die ons overig is in het vlees aanzitten aan Zijn tafel. Hij voedt ons, Hij onderhoudt ons en Hij geeft ons al wat wij nodig hebben.

Dat is het normale Bijbelse beginsel van de maaltijd als zodanig, maar in het bijzonder van wat wij het Avondmaal noemen. Het is niet voor niets dat de Heer deze dingen introduceerde in de nacht dat Hij verraden werd. Dat is dezelfde nacht waarin Hij uitgebreid met zijn discipelen sprak over de tijd die nu zou volgen (Joh. 13 – 17), in afwachting van Zijn wederkomst. Over de dagen dat Hij niet meer bij hen zou zijn. Althans niet meer lichamenlijk. De situatie in de opperzaal en aan de Avondmaalstafel is eigenlijk nooit beëindigd. Wij leven nog steeds in die dagen. Hij nodigt ons en zegt: 'Kom tot Mij; Ik ben het Brood des levens en dit is het leven van het Nieuwe Verbond. Als je aan Mij deel wil hebben, kom dan aanzitten aan Mijn tafel'. Elk die wil mag komen en dat temeer wanneer wij de strekking van deze betekenis kennen. Dan begrijp je ook dat dit het enige teken is dat wij hebben overgehouden, naast de doop. Maar dat is een eenmalige gebeurtenis. Sindsdien leven wij in gemeenschap met Hem en onze medegelovigen en zitten aan aan Zijn tafel. Daar ontmoeten wij elkaar en daar is onze gemeenschap, daar waar de Heer in ons midden is. Niet omdat Hij in ons midden kwam, maar omdat wij gekomen zijn tot Hem, op zijn uitnodiging.

Ziet, het is alles nieuw geworden. Wij zijn In Christus een nieuw schepsel geworden en zijn met Hem in de hemel gezet. Wij zijn met Hem in een onverbreekelijke relatie gebracht. In de praktijk betekent dit voor ons, dat wij in de hemel zijn opgeschreven (Hebr. 12: 23) en dat het Jeruzalem dat boven is ons aller moeder is (Gal. 4: 26).

- 18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.

'Al deze' staat er niet. Er staat: al de dingen zijn uit God.



Deze = niet geheel ten onrechte, want het gaat over de dingen die hier genoemd worden. Het bepalend lidwoord heeft vaak de functie van aanwijzend voornaamwoord.

De dingen waar Paulus over spreekt zijn uit God. Je kunt er dus ook niet op afdingen. Het stond ook al in 2 Kor. 3: 4, 5...

- 2 Kor. 3: 4 En zodanig een vertrouwen hebben wij door Christus bij God.  
5 Niet dat wij bij ons zelve bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God.  
6 Die ons bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments....

Hier komt Paulus nu op terug. Wat in 2 Kor. 3: 6 nog dienaars van het Nieuwe Verbond heet, heet in de laatste verzen van 2 Kor. 5 een bediening der verzoening.

Al deze dingen zijn dus uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft. Verzoening is in het Nieuwe Testament de vertaling van twee verschillende Bijbelse begrippen. Dat maakt het wat lastig. Je kent het verschijnsel van de synoniemen, twee verschillende woorden ter aanduiding van hetzelfde begrip. Nu hebben we te maken met het tegenovergestelde: één woord ter aanduiding van twee verschillende dingen = een homoniem.

Al zou er hier 'smurf' gestaan hebben, de betekenis is volstrekt duidelijk. Die ons met Zichzelf één gemaakt heeft, bij elkaar gebracht heeft. Dat is in het Nederlands ook de normale betekenis van de term. Je geeft elkaar een zoen en dan is het weer over, dan ben je weer verzoend.

Verzoenen = katallasso;

Allasso = verschil maken, anders maken, veranderen; voor iets anders inruilen, verwisselen.

Het idee van dit woord is dat die verschillen overwonnen worden, dat de dingen bij elkaar gebracht worden. Ons woord 'lasso' komt daar ook vandaan.

De cowboy en de koe worden bij elkaar gebracht.

De term is dus de aanduiding voor het maken van een relatie die er niet was.

De verschillen worden overwonnen, waardoor ten minste twee partijen bij elkaar gebracht worden.

Kata = naar beneden, maar ook 'naar elkaar'.

Het voorzetsel fungeert als versterking van de term.

Het is dus een versterkte term, sterker dan ons Nederlandse woord 'verzoenen'.

Het andere Griekse woord voor verzoenen is: hilaskomai (genadig stemmen, verzoenen), hileos (genadig) of hilasterion (verzoening, verzoendeksel, dat wat verzoening voortbrengt). Dat is de vertaling van het Hebreeuwse woord voor 'bedekken', in de zin van 'wegdoen'. Als het over verzoening gaat en Grote Verzoendag, dan gaat het over 'kaphar', over bedekken. Dat gaat over het wegnemen van de zonden. Uiteindelijk komen die begrippen heus bij elkaar, want doordat zonden bedekt zijn, vertaald met 'verzoend', komt verzoening tot stand, in de zin van katallasso. De zonden staan niet meer in de weg en dus worden God en de mens bij elkaar gebracht.

Als je het verschil tussen beide woorden niet kent, dan merk je het eigenlijk ook niet, omdat in het zinsverband toch wel duidelijk is waar het over gaat. Alleen in het geval van Rom. 3 moet je het even weten, als er staat dat God Christus voorgesteld heeft tot Verzoening. Dan moet je even weten dat het hier een verwijzing is naar Grote Verzoendag = hilasterion, eigenlijk het woord voor verzoendeksel. Daar is het dus ontleend aan de oudtestamentische symboliek van Grote Verzoendag. Er staat letterlijk dat Hij ons Verzoendeksel is, maar daar steekt natuurlijk de hele symboliek van Grote Verzoendag achter.

In 2 Kor. 5: 18 is het: Die ons in Christus verzoend heeft en dus gaat het over het in relatie brengen met God. Twee partijen zijn in een vernieuwde en verbeterde relatie met elkaar gebracht. Als die relatie gekenschetst moet worden, dan wordt het dus die van het voorgaande vers. Hoezo een nieuwe relatie? Wel, wij zijn in Christus een nieuw schepsel geworden. Niet de zondige verbroken relatie van de oude schepping, waarin alles verdeeld is en waarbinnen de christenen van Korinthe verdeeld waren, maar een nieuwe schepping waarin alles één is.

Deze oude wereld kenmerkt zich door strijd, door onenigheid, door tweeheid. Men spreekt dan ook over een dualistische wereld; er zijn altijd tegenstellingen. In een nieuwe schepping daarentegen is eenheid en dus gemeenschap. Dat is moeilijk te omschrijven, omdat dit in deze oude wereld eigenlijk niet bestaat. Tot aan vandaag weten we niet wat het betekent als er staat dat die twee tot één vlees zullen zijn. De eenheid bestaat niet in deze oude wereld en kan ook niet bestaan. Daarom onttrekt die eenheid zich in hoge mate aan ons voorstellingsvermogen. Dat maakt het lastig. Daarom wordt het ons voorgesteld in allerlei beelden en wordt het beschreven, opdat we, ook al kunnen we ons er moeilijk een beeld bij vormen, er toch uit zouden leven. En dus geloven wij in die ene algemene christelijke kerk. Wij geloven daar niet alleen in, maar maken er ook deel vanuit.

- 18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.

Omdat Christus ons verzoend heeft, wordt Hij daarmee automatisch onze Middelaar. Die twee partijen worden aan elkaar verbonden door Jezus Christus. Wij worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is (Rom. 3: 24). Hij is namelijk die Verzoening, Hij is namelijk Degene Die de bedekking van de zonde tot stand gebracht heeft en in Wie en door Wie dat tot stand gebracht is. Onze verzoening met God is dus door Jezus Christus, Die deze beide partijen bij elkaar gebracht heeft, in Zijn Persoon, maar ook door Zijn werk.

- 19 Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

Wat in vers 18 'door Jezus Christus' heet, heet in vers 19 'in Christus', hoewel dat in de praktijk geen enkel verschil maakt.

God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende.

Wij zijn in Christus een nieuwe schepping; wij zijn In Christus met God verzoend; wij zijn door Christus met God verzoend. God is in Christus en wij zijn in Christus en in Hem ontmoeten wij elkaar.

In Efe. 2 staat dat Hij onze Vrede is, Die deze twee in Zichzelf tot één gemaakt heeft. Vrede is in hoge mate synoniem met 'katallasso'. Vrede veronderstelt dat twee strijdige partijen verenigd zijn. In Efe.2 gaat het over Jood en heiden, die één geworden zijn in Christus en dus is Hij onze Vrede.

In 2 Kor. 5 is Hij onze Verzoening, omdat Hij deze twee partijen tot één heeft gemaakt. Zo zijn vrede en verzoening dus synonieme begrippen.

Het woord 'katallasso' komt maar een paar keer voor in de Bijbel:

- Rom. 5: 10 Want indien wij, vijanden zijnde, met God **verzoend** zijn door de dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, **verzoend** zijnde, behouden worden door Zijn leven.

Door = doorheen. Doorheen Zijn dood. Niet maar door de dood heen, met de dood als werktuig. Dat kan ook niet, want hoewel sommigen de mond vol hebben over het eeuwig Zoonschap van Christus, dat Hij dat al is van voor de tijden der eeuwen, hoe kan het dan dat de Zoon sterft? Hij werd pas de Zoon ná Zijn opstanding, doorheen de dood van Degene Die nu de Zoon is. Je moet ook bedenken dat het niet over Zijn sterven gaat, want na het sterven van wie dan ook kan nooit katallasso tot stand gebracht worden. De dood is per definitie het einde van welke relatie dan ook. Dood is scheiding, het tegenovergestelde. Daarna kun je altijd nog zeggen dat

als het woord 'dia = door' gevolgd wordt door een genitivus, het in ieder geval de betekenis heeft van 'er doorheen'. Maar als je aandachtig leest hoef je dat niet eens te weten. Wij zijn met God verzoend, in een nieuwe relatie gebracht, door Zijn dood en opstanding, door Zijn dood heen. Erin en er weer uit.

- 1 Kor. 7: 11 En indien zij ook scheidt, dat zij ongetrouwd blijve, of met den man **verzoene**; en dat de man de vrouw niet verlate.

Een vernieuwde relatie dus. Dit is ontleend aan de Mozaïsche wet, maar die is ontleend aan het doen en laten van God Zelf. Gods relatie met Israël is, althans voor een belangrijk deel, in een scheiding geëindigd (de 10 stammen zijn met een scheidbrief weggezonden). Daarna wordt gezegd dat God hen zal ondertrouwen tot in eeuwigheid (Hos. 2: 18). Of er staat: 'Keer nochtans weder tot Mij' (Jer. 3: 1). Er zou verzoening plaatsvinden, uiteindelijk gerealiseerd in de dagen van de wederkomst van Christus.

- 2 Kor. 5: 18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf **verzoend** heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der **verzoening** gegeven heeft.
- 2 Kor. 5: 19 Want God was in Christus de wereld met Zichzelf **verzoenende**, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der **verzoening** in ons gelegd.
- 2 Kor. 5: 20 Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God **verzoenen**.

Verzoenen is dus een relatie tot stand brengen, dan wel weer tot stand brengen.

- 18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.

En heeft ons de bediening der verzoening gegeven. Als je alleen dit vers hebt is dat moeilijk uit te leggen. Deze verzoening zou door dienstknechten gepredikt worden. Daarom heet het ook een bediening = diakonian – diaconie. Dit woord houdt dus wel degelijk de prediking van het Woord in. Paulus zegt dat dit zijn bediening is. De apostelen hadden geen heersende functie. Voor zover zij bisschoppen (= episcopi) waren, hadden ze geen heersende functie. Dat hebben ze er in de rooms-katholieke kerk ervan gemaakt en na de Reformatie

zijn we daar nooit meer van afgeraakt. Zij hebben een dienende functie en hun dienst bestaat primair uit de prediking van het Woord van God.

De prediking van het Evangelie heeft niet tot doel de opbouw van de plaatselijk gemeenschappen, groepen, organisaties of wat dan ook. Het heeft ook niet tot doel het bevorderen van jouw welzijn of welbevinden, maar slechts om de waarheid bekend te maken. Niets meer dan dat. Dat het kennen van de waarheid tot gevolg heeft dat er plaatselijke Gemeenten ontstaan en in hoge mate bij kan dragen aan ons welzijn of welbevinden, wat niet noodzakelijkerwijze hetzelfde is, dat is zo, maar dat is nooit het doel. Dat de waarheid ons vrij maakt, is ook zo, maar je kunt niet de vrijheid prediken, maar wel de waarheid. De bedoeling is dat je door het horen van de waarheid vrij wordt. Daar is erg veel misverstand over. Iedereen schijnt met Gemeenteopbouw bezig te moeten zijn, maar dat is helemaal niet Bijbels. Het gaat om prediking van de waarheid, uiteraard vanuit een ondergeschikte en dienstbare positie.

- 2 Kor. 3: 3 Als die openbaar zijn geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onzen dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vleselijke tafelen des harten.
- 4 En zodanig vertrouwen hebben wij door Christus bij God.
  - 5 Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God;
  - 6 Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, *om te zijn* dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.

Diakenen van het Nieuwe Verbond houdt hetzelfde in als dienaren der verzoening of der vrede. Het is een verbond. God heeft Zich met ons verbonden door een Verbond te maken. Daardoor zijn wij inderdaad met God verzoend geworden. Hij is onze Vrede en het Nieuwe Verbond heet het Verbond des Vredes.

Het probleem bij de Korinthiërs was dat zij Paulus niet als apostel erkenden. Hij spreekt hier in de eerste plaats over zichzelf en over Timótheüs. God heeft hen bekwaam gemaakt om dit te doen en dus moeten zij dat doen. Bovendien, zij weten de schrik des Heeren en dus gaan ze er gewoon mee verder. Zij bewegen de mensen tot het geloof. Immers, wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Of zij het nu goedschiks of kwaadschiks doen, er verandert niets door, want God heeft het hun nu eenmaal toevertrouwd.

God heeft ons de bediening der verzoening gegeven...

- 19 Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

God was verzoenende = het is inmiddels gebeurd.

Wij zijn met God verzoend doorheen de dood Zijns Zoons. Dat het woord 'dood' gebruikt wordt, is omdat de essentie is dat God een einde gemaakt heeft aan de oude schepping, zodat het feit dat wij oude scheppingen zijn ons niet meer in de weg staat om tot God te komen. Die oude schepping was de hindernis, maar die is er niet meer, want God heeft daarmee afgerekend. Juridisch gezien in elk geval. De facto zal dat in Zijn wederkomst gebeuren. Je kunt niet meer tegen jezelf of God zeggen dat die oude schepping je in de weg staat om tot Hem te komen. Dat neemt niet weg dat de werkelijke nieuwe relatie er pas is door de opstanding van Christus, waaraan eenieder door geloof in Hem deel krijgt.

Hij is gestorven voor de onrechtvaardigen, de goddelozen, de vijanden enzovoort, maar Hij leeft voor eenieder die gelooft. Hoe dan ook, God rekent de zonden niet toe, niet van de gelovigen en ook niet van de ongelovigen. God was immers de wereld met Zichzelf verzoenende, de zonden hun niet toerekenende. Dat God de zonden niet toerekent is misschien leuk voor de dagen die overig zijn in het vlees, maar dood ga je uiteindelijk toch. Op de lange termijn heb je daar dus niet zoveel aan. Je bent pas behouden als je eeuwig leven ontvangt, Je moet van de dood verlost worden. Dood is zonde en zonde is dood. Verlossing is er pas in de opstanding van Christus. God rekent inderdaad de zonden niet toe, maar dat betekent dus niet dat de mens dan behouden is.

God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Sinds Eén voor allen gestorven is, zijn allen gestorven en worden hun de zonden dus ook niet toegerekend. Voor zover God de mens nog zal oordelen naar zijn werken, gaat het dus ook niet over de werken des vleses, welke zijn...(lees Rom. 5), maar naar de werken die voortkomen uit hun ongelof, die voortgekomen zijn uit de afwijzing van de verzoening die door Christus tot stand gebracht is. Dat is dus opnieuw zondeval. Men wijst opnieuw het Woord van God af. Juist binnen het christendom wordt gezegd: 'Ja, God heeft het wel gezegd, maar Hij heeft het zo niet bedoeld'. Dat is een herhaling van de geschiedenis in Eden. Dan houdt het op en dat heeft dus ook consequenties.

Aan de andere kant, voor zover gelovigen naar hun werken geoordeeld worden, gaat het net zo goed om werken des geloofs. Niet om de werken die uit de natuurlijke mens voortkomen. God heeft allang met de oude mens afgerekend. De bediening der verzoening is de prediking van deze waarheden.

- 20 Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen.

De oproep is aan de mens. Wij bidden u van Christus wege = Christus bidt ons. Hij vraagt ons: 'Laat u met God verzoenen'. Voor zover Paulus dienstknecht is van Jezus Christus, komt hij tot ons en vraagt ons namens Christus dat wij ons met God laten verzoenen.

- 21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

Een korte samenvatting: want Hij, Die geen gemeenschap met de zonde gehad heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, met als doel dat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem. Wij zouden in Hem deel hebben aan de rechtvaardigheid Gods en dus zouden wij in Hem rechtvaardigheid van God zijn. God heeft Christus voorgesteld als Verzoening, tot betoning van Zijn rechtvaardigheid (Rom. 3: 25).

De discussie gaat altijd over wanneer Hij tot zonde gemaakt is en daarmee over de Persoon en het wezen van de Heere Jezus Christus, Die voor ons tot zonde gemaakt werd. Hoe en wanneer dan? Die twee dingen hangen met elkaar samen. Alles wat je erover zegt zal tegen je gebruikt worden. Er zijn nogal wat parallelteksten in de Bijbel die daarover gaan, waar we later op terugkomen. De Bijbel is er duidelijk genoeg over. De vraag is dus waarom er zoveel discussie over is. Dat komt omdat men het werk van de Heere Jezus Christus altijd heeft willen wegredeneren, eenvoudig omdat men de consequentie daarvan niet wil aanvaarden. De consequentie is namelijk dat verlossing tot stand komt via dood en opstanding. Voor zover er verhoging bestaat, komt het voort uit vernedering. Als je dus de vernedering wilt ontkennen, ontken je tegelijkertijd de verhoging. Dat gebeurt met betrekking tot de Persoon en het werk van de Heere Jezus Christus, omdat dat rechtstreeks op ons van toepassing gebracht wordt. Men wil graag hoog zijn en iets betekenen. De Bijbel leert dat dit precies de verkeerde weg is. Dat is namelijk het evangelie van de slang, die zegt dat je door het eten van de boon der kennis van goed en kwaad als God wordt. Dat is het evangelie tot verbetering van de mens door de mens.

De leer over Christus heet Christologie. Van welke kant je in die leer ook binnenkomt, men maakt geen onderscheid tussen de Heere Jezus in zijn aardse omwandeling en de Heere Jezus nu, na zijn opstanding. Met teksten als: 'Zo wij Christus naar het vlees gekend hebben, zo kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees', heeft men dan ook grote moeite. Die zijn in de gangbare Christologie niet te plaatsen.

Men leest in de Bijbel over Christus dat Hij het Beeld Gods is en dat Hij bovendien God is. Men suggereert en zegt dat Hij dat niet alleen is, maar altijd al was. Daar zit het grote probleem.

Nog een stap verder en je komt bij de leer over de omstrede mensheid van de Heere Jezus Christus en Zijn Godheid terecht. Als je over het één spreekt, dan stel je het andere er tegenover en andersom. Daar is de eeuwen door over gestreden en zelfs oorlog over gevoerd. Toch hoeft het geen probleem te zijn. Je moet alleen het verschil kennen tussen Jezus van Nazareth in Zijn aardse omwandeling en wat Hij nu is, in en door Zijn opstanding. Gewoonlijk heeft men dat systematisch weggeredeneerd, waarmee men dus Zijn vernedering, zijn lijden, Zijn dood en opstanding heeft weggeredeneerd. Voor zover men het toch kent, heeft het aan betekenis verloren, omdat het beschreven wordt als een soort circusact, als een toneelspel, als een show. Zij hebben geen moeite met God, maar wel met de Mens Jezus.

Men kent aan de ene kant Jezus van Nazareth met een wat ongelukkige carrière hier op aarde, waar weinig van terechtgekomen is. Met God heeft men geen moeite, maar Jezus, ach, een ongelukkige geschiedenis, voor zover men die geschiedenis dan nog accepteert. Toch vieren die mensen uitbundig Kerstfeest. Daar hebben ze niet de minste moeite mee, want het gaat over de geboorte van een mens.

De unitaristen ontkennen de drie-enigheid van God. Zij erkennen namelijk Jezus niet als God, ook niet na Zijn opstanding. Zij hebben goede papieren, zolang ze spreken over de Heere Jezus in Zijn omwandeling op aarde. De Jehovagetuigen liggen daar dicht tegenaan. Zij beginnen aan de deur dan ook meestal over de leer van de drie-enigheid, omdat ze weten hoe kwetsbaar die is. Voor hen is de Heere Jezus dan toch nog wel iemand die als mens gepromoveerd is, maar daar blijft het wel zo ongeveer bij. De zaligheid is immers niet door Christus, maar door de organisatie. Zij hebben best wel een aantal steekhoudende argumenten voor hun leer.

Aan de andere kant wordt Christus als God beschreven. Men gebruikt ook vaak de uitdrukking dat Hij God geopenbaard in het vlees was. Dat is echter een tekst die in de Bijbel niet voorkomt, maar ongelukkigerwijze wel in onze Statenvertaling terechtgekomen is. Men beschouwt de Heere Jezus in Zijn omwandeling op aarde als God in een menselijke gedaante, maar men bedoelt een menselijke vermomming. Het probleem met deze visie is dat men de vernedering van de Heere Jezus ontkracht. De meest ingewikkelde discussies worden opgehangen aan Filipp. 2 en dan met name aan dat ene woord, namelijk dat Hij Zichzelf vernietigd heeft. Men heeft er grote moeite mee, omdat de gewone normale betekenis is dat Hij Zijn Godheid heeft afgelegd en dat er dus een periode was waarin Hij in ieder geval niet als God beschouwd moet en kan worden. Hij was het namelijk niet.



Het probleem is dat wij niet kunnen begrijpen hoe de oorsprong van Jezus van Nazareth ligt vóór Zijn geboorte in Bethlehem en dat Hij kon zeggen: 'Eer Abraham was, ben Ik' (Joh. 8: 58). Dat is het enige echte probleem. Daarna hoef je geen enkel probleem te hebben, want daarna heb je te maken met de Heere Jezus in Zijn omwandeling op aarde (Die mens; Ziet de Mens; God heeft Hem uit de mensen genomen; Hij heeft het oordeel gegeven aan één Mens) en daarna heeft God Hem in zijn opstanding verhoogd. Als Hij echter in Zijn mens-zijn ook God was, dan kon hij dus niet verhoogd worden. Daarmee wordt de verhoging van Christus als het ware weggedeneerd. Als Hij altijd al verhoogd was, hoezo werd Hij dan verhoogd? Je redeneert dan gewoon heel Zijn bediening op aarde weg.

In Joh. 17 sluit de Heere Jezus de avond met Zijn discipelen en feitelijk van heel Zijn aardse omwandeling af met een gebed en zegt...

Joh. 17: 1 Dit heeft Jezus gesproken, en Hij hief Zijn ogen op naar den hemel, en zeide: Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkje.

In de eerste plaats, Degene die 'Vader' zegt, staat in rangorde onder die Vader. Dat is in strijd met de gangbare geloofsbelijdenissen, die zeggen dat de Vader en de Zoon gelijk zijn. De Eén is niet onder de Ander en de Ander is niet onder de Eén. Die redenering is per definitie onmogelijk. We houden de hand bij Joh. 17, maar gaan nu even naar Joh. 5...

Joh. 5: 17 En Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk *ook* (Naar het voorbeeld van de Vader, want de Vader is hoger dan de Zoon).  
19 ... De Zoon kan niets van Zichzelf doen, tenzij Hij den Vader dat ziet doen; want zo wat Die doet, hetzelfde doet ook de Zoon desgelijks (waarmee de Zoon dus ondergeschikt is aan de Vader).  
20 Want de Vader heeft de Zoon lief, en toont Hem alles, wat Hij doet; en Hij zal Hem groter werken tonen, dan deze, opdat gij u verwondert (want de Zoon is ondergeschikt aan de Vader).  
21 Want gelijk de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend, Die Hij wil (Nu zou je zeggen dat ze gelijk zijn, maar een paar verzen verder staat dat de Vader dit aan de Zoon gegeven heeft en dus is de Zoon ondergeschikt aan de Vader).  
22 Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel den Zoon gegeven (Degene Die ontvangt is minder dan Degene Die geeft, volgens de Bijbel (zie vooral in dit verband Hebr. 7)).

- 23 Opdat zij allen den Zoon eren, gelijk zij den Vader eren. Die den Zoon niet eert, eert den Vader niet, Die Hem gezonden heeft.
- 26 Want gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelven, alzo heeft Hij ook den Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelven;
- 30 Ik kan van Mijzelven niets doen;

De Zoon is de Ontvanger en Hij ontvangt van de Vader Die geeft. Hij is dus van de Vader afhankelijk en dus ondergeschikt aan de Vader. Terug naar Joh. 17...

- Joh. 17: 1 Dit heeft Jezus gesproken, en Hij hief Zijn ogen op naar den hemel, en zeide: Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkje.
- 2 Gelijkerwijs Gij hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat al wat Gij Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geve.

De bedoeling is dat de Zoon van de Vader het eeuwige leven ontvangt en Hij geeft het dan weer aan degenen die Hem door de Vader gegeven zijn. Immers, God heeft Zijn Geest beloofd en die aan Jezus gegeven en Die geeft de Geest aan eenieder die tot Hem komt (Hand. 2: 33).

- 4 Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen;

Zijn bediening was tot heerlijkheid van de Vader. Niet omdat Hij het Beeld Gods was, maar omdat Hij de bediening had van een Profeet. Hij predikte het Woord Gods, met alles wat daarbij kan horen, ook naar het voorbeeld van de oudtestamentische profeten, die wonderen deden en dingen wisten die hen nooit verteld waren enzovoort. Die zaken zijn niet een bewijs van de Godheid van Jezus, maar bewijzen alleen dat Hij een profeet was. Hij wekte zelfs de doden op, maar in het Oude Testament waren ook profeten die dat deden.

Hij heeft dus de Vader op aarde verheerlijkt. Kortom, Hij heeft voleindigd het werk dat God Hem gegeven had om te doen. Zijn werk zat erop. Het vervolg daarop was dat Hij het kruis verdragen heeft en de schande veracht. Waarom? Om de vreugde die Hem voorgesteld was (Hebr. 12: 2). Daarom is Hij gezeten aan de rechterhand Gods en dus uitermate verhoogd.

- 5 En nu, verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelven, met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was.

Hetgeen alleen gebeden kan worden als Hij niet verheerlijkt was. Hij kan dat alleen bidden, omdat Hij op aarde niet het Beeld Gods was. Hij was niet het Afschijnsel van Gods heerlijkheid. Hij heeft God verheerlijkt in Zijn werken, maar in Zijn wezen was Hij niet het Afschijnsel van de heerlijkheid Gods.

Sterker nog, er staat: Hij had geen gedaante, noch heerlijkheid, dat wij hem zouden begeerd hebben (Jes. 53: 2).

Hij zou niet maar heerlijkheid van God ontvangen, maar de heerlijkheid Gods. Hij zou bekleed worden met de heerlijkheid Gods. Hij zou namelijk het Beeld Gods worden. Hij had de heerlijkheid Gods niet. Sinds wanneer niet? Daar wordt uiteraard eindeloos over getwist, omdat men Hem zolang mogelijk beschouwen wil als God geopenbaard in het vlees. Niettemin, op een gegeven moment moet Hij toch voor ons tot zonde gemaakt zijn en op een gegeven moment moet Hij tot de misdadigers gerekend zijn (Jes. 53: 12; Mark. 15: 28). Sinds wanneer dan? De trend is dat men dat zolang mogelijk uitstelt, het liefst tot aan het moment in Gethsémane. Anders kan men Zijn gebed daar zo moeilijk plaatsen. In ieder geval zie je Hem daar als mens, met zwakheid omvragen. Anderen schuiven het nog verder vooruit, tot dat Hij aan het kruis hangt en het duister wordt.

Wanneer legde Hij Zijn heerlijkheid af? Nou ja, een fase daarin was Zijn menswording, vanaf Zijn geboorte.

Hij werd met de misdadigers gerekend. Wat is een ander woord voor misdadiger? Een Mens. Hij werd met zwakheid omvragen. Wat is een ander woord voor een zwakke? Een mens.

Enosh = mens = de letterlijke vertaling is: ziek, zwak en misselijk; een sterveling dus.

Wanneer legde Hij de gestaltenis Gods af? Toen Hij de gestalte van een mens aannam, bij Zijn geboorte. Hij werd op aarde als Mens geboren. Toen legde Hij heerlijkheid af, voor zover Hij die nog had, want hier in Joh. 17 staat dat Hij heerlijkheid aflegde eer de wereld was. Hij legde die heerlijkheid af bij de totstandkoming van deze wereld. Sinds de 7 dagen van Genesis 1 is die wereld niet tot heerlijkheid van God. Sterker nog, het bestaan van deze wereld is in de praktijk tot oneer van God. Niet alleen volgens de bevinding van ongelovigen, maar ook op absolute en objectieve gronden. Iedereen kent de argumentatie: 'Als er een God is, waarom doet Hij dan niets aan de wereld?'

Het bestaan van deze wereld is dus niet tot heerlijkheid Gods. Sommigen concluderen daaruit dat er dus geen God is. Die conclusie is aardig in de buurt van de waarheid. Men heeft alleen niet alle argumenten meegenomen, maar slechts die die voor ogen zijn. Je kunt in ieder geval concluderen dat God Zich blijkbaar niet met deze wereld bemoeit. Je kunt hooguit concluderen dat God af en toe ingrijpt in deze wereld. Ook in de Bijbel vind je dat vermeld. Naar onze maatstaven gewoonlijk te laat en dat is bepaald niet tot eer van God. Als God bijvoorbeeld Israël uit moet leiden uit Egypte, waarom heeft Hij er eerder dan niet voor gezorgd dat ze niet naar Egypte hoefden te verhuizen? Hij had ze er nota bene Zelf heengebracht. De ongelovige zegt dat God Zich daarna bedacht heeft. Alsof God niet meteen een einde aan de hongersnood in de

dagen van Jozef had kunnen maken, zodat niet de hele misjopge naar Egypte gebracht hoefde te worden en gewoon in het land Kanaän had kunnen blijven! Een andere vraag: Waarom geeft God Israël niet meteen een koning uit Juda, zoals Hij beloofd had, maar eerst één uit Benjamin? Kortom, dat is allemaal niet tot eer van God. Daarom staat er ook: 'Om uwentwil wordt Mijn Naam gelasterd' (Rom. 2: 24).

Toen God deze wereld maakte, was dat niet tot heerlijkheid van Hem. Hij legde daarmee heerlijkheid af. Tot op vandaag wordt schande van Hem gesproken en wordt Zijn rechtvaardigheid in ernstige mate in twijfel getrokken. Vandaar dat het werk van Christus nu dient tot betoning van Gods rechtvaardigheid. Het zal tijd worden dat Gods rechtvaardigheid gedemonstreerd wordt, want het ziet er nu niet naar uit dat God een rechtvaardig God is. Dat is wat in twijfel wordt getrokken. Zijn Naam wordt gelasterd. Als God deze wereld gemaakt heeft, dan had Hij een wereld zonder zonde moeten maken. Dan kun je wel zeggen dat dat door de mens komt, maar dan kom je in de oeverloze discussie terecht of God dat niet had kunnen voorkomen. Op de christelijke scholen leer je dan standaard dat God de mens niet als een robot gemaakt heeft, maar als een mens met een vrije wil. Had God de mens dan niet kunnen maken met een gezond verstand, zodat hij het goede zou willen en het kwade zou nalaten? De Bijbel zegt daarop dat de mens wel het goede wil, maar het niet kan. Had God hem dan niet zo kunnen maken? Enzovoort. Daar kom je nooit meer uit.

God legde Zijn heerlijkheid dus al af voordat Hij deze wereld maakte. De Joden leren dat zelfs. Het mannelijke van God zegt: 'Ik ga een schepping maken'. Het vrouwelijke van God, Zijn buitenkant, zegt daarop: 'Dan ga Ik wel mee'. De buitenkant van God is Jehovah, ook bij de Joden. Dat is ook volstrekt Bijbels, maar het is tot oneer van Jehovah dat Hij Zich afgeeft met deze zondige wereld. Niettemin, Hij doet het toch, want anders komt er niets van terecht. En Hij vernedert Zich voor dat doel.

Vandaar dat je in het leven van de Heere Jezus datzelfde ook ziet, op een veel lager niveau. Hij houdt Zich bezig met het individu, met de zondaar. Hij gaat met hen om en het wordt Hem kwalijk genomen. Het is tot Zijn oneer. Maar ja, anders komt er van die zondaren niets terecht. Dus is Hij gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren was en ging om met hoeren en tollenaars.

Hij legde dus al heerlijkheid af in het tot stand komen van deze wereld. Hij claimt die heerlijkheid pas terug nadat Hij Zich verder vernederd heeft, toen Hij hier in menselijke gedaante kwam, waarbij Hij Zijn Godheid aflegde. Hij was ooit God, maar niet op aarde. Hij is God, maar sinds Zijn opstanding. Je moet dat onderscheid kennen. Dat is het probleem van de Christologie.

Hij werd Mens en zelfs als Mens vernederde Hij Zich, want als Mens had Hij de troon van David op kunnen eisen. Maar Hij nam de gestalte van een dienstknecht aan en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises. Dat is een schandelijke dood, want vervloekt is eenieder die aan het hout hangt, staat er (Deut. 21: 23; Gal. 3: 13). En omdat Hij gehoorzaam was tot de dood des kruises, daarom heeft Hem God ook uitermate verhoogd, implicerend dat Hij in Zijn dienst aan God eerst uitermate werd vernederd. Zo bezien is een leer die zegt dat Jezus God op aarde was eigenlijk Godslasterlijk. Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen. Kostelijk is in Zijn ogen de dood van de zondaar. Hij werd voor ons tot zonde gemaakt. Hij droeg onze zonden en werd gerekend als zondaar. Hij werd geboren als Hoofd van de mensheid, die Hij zou vertegenwoordigen bij God. Eerst in Zijn werk als Losser en dus als zondaar en als Vertegenwoordiger van een zondige mensheid, die Hem dus de straf der zonde bracht. In tweede instantie nog steeds als Vertegenwoordiger van de mensheid en dus als Rechthebbende op de troon over niet alleen de mensheid, maar via de mensheid over deze hele wereld, waarvan Hij eerst de schande gedragen heeft; niet maar aan het kruis van Golgotha, maar sinds Adam tot aan het kruis van Golgotha. Hij ging een weg van vernedering, om de heerlijkheid die Hem voorgesteld was, namelijk de totstandkoming van een nieuwe schepping en meer in het bijzonder tot een betoning van de rechtvaardigheid Gods, in dienst van God.

Het was dus niet allemaal voor mij, hoewel daar ook wel een kern van waarheid in zit, maar het was voor God, in de dienst van God. Natuurlijk, also lief heeft God de wereld gehad en dus was het ook voor mij, maar Hij deed het voor God en in dienst van God. Op grond van Zijn trouw aan Zijn hemelse Vader is Hij uitermate verhoogd geworden. Omdat Hij zich liet vernederen, daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd.

Hij was weliswaar God op aarde, maar Hij heeft van die Godheid nooit gebruik gemaakt. De verzoeking van de Heer in Zijn leven, zeker door de duivel, was een verzoeking om Hem van die Godheid alsnog gebruik te laten maken. Godzijdank heeft Hij dat nooit gedaan. Het is dus veel beter te zeggen dat Hij Zijn Godheid aflegde en in Zijn opstanding daarmee weer bekleed werd, zoals in Filipp. 2: 6 – 9 staat. Niet op eigen kracht, maar omdat Zijn Vader Hem dat gaf.

Als Hij vrijwillig Zijn Godheid aflegt, zal Hij ook in staat zijn geweest die Godheid weer op te nemen. De duivel vraagt hem dat ook te doen, maar Hij deed het niet. Hij kwam hier als Mens en was hiertoe in deze ure gekomen, om de wil des Vaders te volbrengen, ter wille van de rechtvaardigheid Gods, met als gevolg de verse en levende weg die Hij ons ingewijd heeft, waarbij een Mens werd gepromoveerd tot de hemel. Hij werd uit de mensen genomen (niet als iemand die als mens vermomd was) en gesteld voor God in de zaken die daar te doen zijn. Hij werd aangesteld tot Hogepriester. Die uitermate

verhoogde positie betekent weinig als die er altijd geweest is. Er zijn Schriftgeleerden genoeg die zeggen dat dit niet altijd zo was. Ook wij zouden hier op aarde vernederd worden, op z'n minst een dienstwerk doen, de oude mens niet rekenen, om daarna door God verhoogd te worden. Sterker nog, er staat dat we zouden doen wat Jezus gedaan heeft, de oude mens afleggen. Had Hij die dan? Dat wás Hij en Hij legde het af. Wij zouden dat voorbeeld volgen.

Hij werd voor ons tot zonde gemaakt.

Rom. 8: 2      Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods.

Dit vers sluit naadloos aan bij Joh. 1: 17, waar staat dat de wet door Mozes gegeven is (dat is die wet der zonde en des doods), maar genade en waarheid is door Jezus Christus geworden (dat is de wet des Geestes des levens in Christus Jezus). Het gaat over de tegenstelling tussen het Oude- en het Nieuwe Verbond.

- 3      Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleeses, en *dat* voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.

Want... en nu volgt een komma. De tussenzinnen moeten tussen komma's zijn, zodat je kunt zien wat de hoofdzin is. De hoofdzin is: Want, heeft God, de zonde veroordeeld in het vlees. De vertalers zijn hier ook de weg kwijtgeraakt, want anders hadden ze 'heeft God' wel opgeschreven als 'God heeft'. De zin is dus: Want God heeft de zonde veroordeeld in het vlees. Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods, want God heeft de zonde veroordeeld in het vlees.

Nu komen de tussenzinnen. In een beetje goede Evangelisatieprediking vertelt men dat de Heere Jezus onze zonden droeg en dat God de Heere Jezus als de Drager van die zonde veroordeeld heeft aan het kruis van Golgotha, als het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. God hééft de zonde veroordeeld in het vlees. Daarom hébben wij de vergeving der misdaden naar de rijkdom Zijner genade. Dat is gebeurd.

Als toelichting krijg je eerst de eerste tussenzin: hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was. Deze zin impliceert dat de wet per definitie tot doel heeft de zonde te veroordelen. Eigenlijk weg te nemen en te voorkomen, door te zeggen dat je niet dit moet doen en niet zo, maar wel dat en ook dat. Zonden zijn missers, fouten. De wet doet die weg. Als iemand

die onder de wet leeft toch een misser maakt, dan wordt hij daarvoor gestraft. Dan krijg hij een pets voor z'n kop en dat zal hem leren, hopelijk. Tenminste, volgens de filosofie en volgens de Calvinistische wijsbegeerte. Dat is het idee van wet, van onderwijs, ook in de praktijk.

Hier staat echter dat dit onder de wet niet mogelijk was. De wet kan dat niet bereiken. De wet kon dat niet doen, want de wet is op het vlees gelegd en het vlees is krachteloos. Je kunt aan het vlees geen eisen stellen die de kracht, de mogelijkheden en de potentie van het vlees te boven gaan. Het vlees is krachteloos en dus kun je het vlees geen last opleggen. Daarom zegt Hebr. 7: 18 dat de vernietiging van het voorgaande verbod (het Oude Verbond der wet) geschiedt om deszelfs zwakheids en onprofijtelijkheids wil. De wet is weliswaar heilig, rechtvaardig en goed en is bovendien het goede, maar de wet werkt nu eenmaal niet, 'want', zegt Paulus, 'als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij en het kwade dat ik niet wil, dat doe ik en het goede dat ik wil doen, doe ik niet' (Rom. 7: 12 vv). Dat is de mens. Hij is niet alleen zondig, maar zonde. Hij heeft een zondige natuur, die zich verzet tegen het goede.

Het veroordelen van de zonde in het vlees was door de wet dus niet mogelijk. Vandaar dat voordat de wet er überhaupt was en ook tijdens de wet, er al een Nieuw Verbond werd aangekondigd. Onder de wet wordt gedemonstreerd dat de mens onverbeterlijk is; dat de mens niet maar zondigt, maar dat het z'n wezen is. Dan kun je er niets meer aan doen.

Hetgeen der wet onmogelijk was.... Wat had de wet dan moeten doen? De zonde veroordelen in het vlees. Dat is niet gelukt en de geschiedenis bewijst dat.

- 3     Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleses, en *dat* voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.

De eerste tussenzin was dus: hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was;

De andere tussenzin is: Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleses, en voor de zonde.

De Zoon is Degene Die wij inmiddels kennen als de Zoon, als Degene die inmiddels gezeten is aan de rechterhand Gods. Dit is geschreven na de opstanding van Christus. Voor zover iets als de Zoon van God in de Messiaanse betekenis van de term in het Oude Testament voorkomt, is het altijd op profetische wijze. Het is altijd de aankondiging van de komst van de Zoon, Die ooit komt. En Hij is pas gekomen in de opstanding van de Heere Jezus Christus.

Datzelfde geldt voor een uitdrukking als 'het kruis van Christus' = het kruis van Degene die wij inmiddels kennen als de Christus en die op grond van Zijn uiterste vernedering tot Messias is gesteld. Verder maakt het niet uit, want we weten over Wie het gaat.

God zond Zijn Zoon in gelijkheid des zondigen vleses en bovendien voor de zonde. Vanwege de zonde, om dat probleem op te lossen, namelijk om de zonde in het vlees te kunnen oordelen. God zond zijn Zoon in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, om de zonde te oordelen in het vlees. Op die manier heeft God de zonde veroordeeld, want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende.

Nu gaat het natuurlijk om de uitdrukking: Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleses. Er staat dus niet dat de Heere Jezus hier op aarde een 'pakje' meekreeg met de zonden daarin. Hij was immers het Lam Gods en droeg de zonden der wereld. Die zonden werden als het ware op Hem gelegd, maar hoe het in de praktijk werkte is zoals het hier staat: God zond Zijn Zoon in gelijkheid des zondigen vleses. Natuurlijk kun je proberen daarop af te dingen, om Hem niet al te zondig te maken. Je wilt toch in de Heere Jezus het grote ideaal zien. Het grote ideaal, vooral van degenen die onder de wet leven, is zondeloosheid. Voor mensen die uit genade leven is dat waarschijnlijk een minder groot probleem. Hoezo zondeloosheid? Dat is een mooi ideaal, maar we weten dat het toch onbereikbaar is. Dat hebben we geaccepteerd en zijn gekomen tot de genade en hebben de genade aanvaard. Wij staan daarin en hebben bovendien de toeleiding tot die genade. Het probleem van heel wat Bijbeluitleg en de daarbij behorende filosofie komt voort uit een religieus leven, een leven onder de wet, waarin het ideaal is dat de mens uiteindelijk helemaal niet meer zondigt.

Dat is het punt echter niet en het maakt ook helemaal niets uit. Nou ja, het maakt in de praktijk wel wat uit, maar fundamenteel niet. Stel dat de mens in zijn leven helemaal niet zondigt, dan nog verandert er niets, want hij was een zondaar. Het is mogelijk dat sommige kinderen nooit de leeftijd bereiken hebben om te kunnen zondigen. Niettemin stierven zij en daarmee demonstreerden ze toch zondaren te zijn (zie Rom. 5: 12 vv). De dood en de zonde zijn eigenlijk synoniemen. De dood betrekken we al snel op het fysieke en zonde op de moraal, maar in feite is het één ding dat zich op verschillende niveaus uitdrukt. De mens is nu eenmaal een zondaar.

Als hier dus staat dat God Zijn Zoon gezonden heeft in gelijkheid des zondigen vleses, dan heeft men moeite met het begrip zonde en probeert dat weg te redeneren. Hoe dan ook, het vlees van de mens is zondig en hier staat dat de Heer met precies datzelfde vlees kwam. Waarna de discussie vervolgens gaat over wat vlees is. Je kunt echter ook gewoon lezen wat hier staat, namelijk dat Hij kwam in gelijkheid des zondigen vleses. Hij werd dus geboren in de positie



van een zondaar. Niet maar juridisch. Hij kwam in **gelijkheid** des zondigen vleses. Hij was dus een zondaar. Of Hij ook gezondigd heeft? Dat is een ander verhaal. Daar vinden we in de Bijbel geen uitspraken over.

Dit vers staat in de brief aan de Romeinen. De meest elementaire brief met betrekking tot het Evangelie, met een juridische basis daarvoor. Daar staat: God zond Zijn Zoon in gelijkheid des zondigen vleses en God heeft die zonden veroordeeld in het vlees, maar in het bijzonder in het vlees van de Heere Jezus Christus, Die voor ons tot zonde gemaakt werd. Wanneer? Toen Hij dit vlees kreeg. Bij Zijn menswording dus.

Dat God door Zijn Zoon de zonde in het vlees geoordeeld heeft, kon op grond van Zijn afstamming. Hij had daardoor bepaalde rechten. Hij was de Zoon van Adam en dus Hoofd van de mensheid. Daarom had Hij het recht om Zijn hele familie (in dit geval de hele mensheid) in rechte te vertegenwoordigen en de plaats in te nemen van welk ander mens dan ook. Dat heeft Hij dan ook gedaan. Zo werd Hij als Zondaar veroordeeld, als zondig Mens ook, maar eigenlijk als de hele zondige mensheid, waarvan Hij de Vertegenwoordiger was. De uitdrukking 'Zie de Mens', in verband met Zijn veroordeling en kruisiging, impliceert: 'Zie de mensheid'. Of Pilatus dat wist doet er niet toe. En dus: Eén is voor allen gestorven en dus zijn allen gestorven'.

Voor ons is het voldoende te weten dat de Heere Jezus de hele mensheid vertegenwoordigde en dat Hij de straf der zonde gedragen heeft. In welke positie Hij individueel als Mens verkeerde, vertelt de Bijbel wel wat over, maar niet zoveel met betrekking tot die kwestie van de zonde. Wat de Bijbel over Hem in de Evangeliën vertelt is tamelijk weinig. Naar onze maatstaven zijn de vier Evangeliën voorbeelden van een slechte biografie. Er wordt een opsomming van feiten gegeven in de trant van: en toen... en toen... en toen... en toen.... Maar wat was Hij voor iemand? Daarom kan er ook zo over gefilosofeerd worden. Je kunt in de Persoon van de Heere Jezus leggen wat je wil en Hem maken tot je ideaal. Sommigen zien Hem als een pacifist, terwijl anderen Hem als een vrijheidstrijder zien, Die de Joden zou leiden in hun opstand tegen de Romeinen.

Als je wilt weten hoe het echt met de Heere Jezus zit, dan moet je in de Psalmen zijn, want de psalmisten staan als het ware in de schoenen van de Heere Jezus, zodat de woorden van de psalmist feitelijk de woorden van de Heere Jezus zijn, met name in Zijn vernedering. Dat blijkt vooral uit al die gebeden om verlossing. Dat zijn de gebeden die de Heere Jezus met roeping en tranen geofferd heeft (Hebr. 5: 7). Zo weet je ongeveer wat er in Hem omging. Maar ja, men gelooft niet dat de psalmen daarover spreken. Een enkeling gelooft misschien nog net dat een enkele psalm daarover gaat, zoals Psalm 22, maar in werkelijkheid gaan alle psalmen daarover. Het zijn in de eerste plaats

woorden van de Heere Jezus, hoewel Hij daar niet de zondaar in het algemeen vertegenwoordigt, maar alleen de gelovige zondaar. Hij doet een beroep op de genade Gods en bidt om verlossing. Hij vertegenwoordigt daar ook in hoge mate het gelovig overblijfsel, hetzij in onze dagen, hetzij in de toekomst.

Als je deze beginselen kent, dan lees je zo de psalmen door en begrijp je wat er staat. Daarin wordt gesproken over Zijn gemoedsgesteldheid en Zijn emoties, Zijn idealen en teleurstellingen en Zijn belevenissen, hoe Hij in deze wereld stond. Dat was wel degelijk als zondaar en zo wordt het daar ook beschreven. Hij doet een beroep op de genade Gods. Hij doet beloften, dat als Zijn gebed verhoord wordt, Hij de lof Gods zal verkondigen enzovoort. Zo wordt in de psalmen de nieuwtestamentische tijd aangekondigd.

Kortom, de Bijbel spreekt bijna niet over de zonde als zodanig en de relatie van de Heer tot de zonde. Wij vinden dat te weinig, maar dat is geredeneerd vanuit religieus, dan wel Calvinistisch standpunt, waarin het altijd gaat over de zondigheid van de mens die onderdrukt moet worden. En dus willen we weten hoe het met de Heere Jezus zat. Dat kunnen we in de Bijbel niet vinden en dus maken we Hem tot ideaal en zeggen dat Hij zonder zonde was.

Als men in de Bijbel leest dat de Heere Jezus de wet heeft volbracht (wat men nota bene in dit vers leest (Rom. 8: 3)), dan leest men dat alsof het betekent dat de Heer Zich netjes aan de Mozaïsche wet gehouden heeft. Dat betekent het echter niet. Het betekent dat Hij een eind gemaakt heeft aan de heerschappij van de wet. Hij heeft de wet vervuld doordat Hij als zondaar door de wet veroordeeld en geëxecuteerd werd. Zo heeft Hij de wet vervuld: als een misdadiger, als een overtreder van de wet. Je kunt dan wel zeggen dat Hij die zonden niet Zelf gedaan heeft, maar daar lezen we in de Bijbel niets over. Wat we wel lezen is dat degenen die meenden onder de wet te moeten leven grote bezwaren hadden tegen de praktische levenswandel van Jezus van Nazareth. Hoe kan dat dan? Kennelijk omdat Hij Zich niet aan de inzettingen hield. Hij moest de sabbat houden. Dat is niet alleen een Joodse wet, maar ook een Mozaïsche. Het schijnt dat Hij dat niet deed. Zijn commentaar was dat Hij de Zoon des mensen was en Heer van alles en allen en dus ook van de sabbat en dat Hij dus boven die wet stond (Matt. 12: 1 – 8). Volgens eigen zeggen hield Hij Zich dus niet aan de wet. Waarom zou Hij ook. Hij zou toch door de wet, ook van Gods wege, veroordeeld worden. Dat stond al vast. Daar was niets meer aan te verliezen. Hij had er ook geen belang bij.

Bovendien, de prediking was dat binnen afzienbare tijd het Nieuwe Verbond aan zou breken, ter vervanging van het Oude. Men zou zich niet zo druk maken over de zondigheid van de mens en de hoeveelheid zonden die de mens per uur, per dag of per jaar produceert.

Je zou je niet zo druk maken over het aantal zonden. Wie één artikel van de wet eenmaal overtreedt, is een overtreder van de hele wet. Punt, einde van

het verhaal. Dat maakt verder niet meer uit, behalve dan voor iemand die denkt dat hij netjes onder de wet moet leven; dat God dat van hem vraagt. Dat hij zich houdt aan alle inzettingen en geboden. Dat is domweg niet zo. De Bijbel leert dat Hij in onze plaats stond en door God tot de zondaren werd gerekend. Het behaagde de Heere Hem te verbrijzelen. Dat moet voor ons voldoende zijn. Hij vertegenwoordigde de mensheid.

Toen heeft men uitgevonden, dat als Hij Zelf gezondigd zou hebben, Hij ons niet meer vertegenwoordigen kon. Waar staat dat dan in de Bijbel? Dan had Hij voor Zijn eigen zonden moeten sterven en kon daardoor niet voor onze zonden sterven. Als dat zo is en Hij is voor mijn zonden gestorven, dan kan Hij dus niet ook voor jouw zonden gestorven zijn. Dan droeg Hij al van iemand de zonden. Hij vertegenwoordigde echter de hele mensheid en waar Hijzelf tot die hele mensheid behoorde, vertegenwoordigde Hij dus ook Zichzelf. Men heeft van alles bedacht om van de Heere Jezus de ideale figuur te maken, volgens de idealen die men zelf heeft. Wij zouden echter de Bijbelse Jezus kennen en volgens de Bijbel kwam Hij in gelijkheid des zondigen vlees.

Gal. 4: 1      Doch ik zeg, zo langen tijd als de erfgenaam een kind is, zo verschilt hij niets van een dienstknecht, hoewel hij een heer is van alles;

Een kind verschilt in niets van een slaaf en is eigendom van de ouders. Hij wordt met zijn ouders geïdentificeerd.

2            Maar hij is onder voogden en verzorgers, tot den tijd van den vader te voren gesteld.

Voogden = pedagogen.

3            Alzo ook wij, toen wij kinderen waren, zo waren wij dienstbaar gemaakt onder de eerste beginselen der wereld.

Toen wij kinderen waren = toen wij onder de wet leefden.

De eerste beginselen der wereld = de wet.

De wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus (Gal. 3: 24). Het gaat hier primair over de Joden. Gal. 3: 24 sluit aan bij 4: 3.

Alzo ook wij, Joden, toen wij kinderen waren, waren we dienstbaar gemaakt onder de wet. Het heet hier de eerste beginselen der wereld, want de hele wereld wordt door wet geregeerd.

4            Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet;

De volheid van welke tijd? De volheid van de tijd van de Vader tevoren gesteld, uit vers 2. God had namelijk een plan en Zijn plan wordt op bestemde tijden uitgewerkt. Wanneer die volheid des tijds zo'n 4000 jaar na Adam gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden. Die Zoon is uit een vrouw geboren en in de periode dat de wet nog gold. De periode van de Heere Jezus op aarde is dus oudtestamentische tijd. Dit betekent ook dat de vier Evangeliën, die het leven van de Heere Jezus beschrijven, oudtestamentische tijden beschrijven. Dat het toch nieuwtestamentische boeken zijn, komt omdat ze geschreven zijn na de opstanding van Christus en omdat de prediking in de Evangeliën niet de prediking van het Oude Verbond is, maar van het Nieuwe Verbond, dat inmiddels ook is aangebroken. Niettemin, het Nieuwe Testament treedt pas in werking bij de opstanding van Christus. Zoals wij in onze dagen alsnog de situatie onder de wet kunnen bestuderen en beschrijven, zo konden zij die in de periode van de wet leefden de nieuwtestamentische situatie bestuderen, beschrijven en aankondigen.

God heeft Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw en geworden onder de wet...

- 5 Opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, opdat wij de aanneming tot kinderen (de aanstelling tot zonen) verkrijgen zouden.

Opdat Hij degenen die onder de wet waren verlossen zou. Waarvan? Van de wet dus. Niet alleen omdat dit uit dit ene vers sowieso de conclusie moet zijn, maar omdat het hele Bijbelboek daarover gaat.

Hij kwam onder de wet, om degenen die onder de wet waren van de wet te verlossen en opdat wij sindsdien de aanstelling tot zonen verkrijgen zouden.

Hij is geworden uit een vrouw en geworden onder de wet. De wet is op het vlees gelegd. Bovendien is de wet op de onrechtvaardigen gelegd. De wet is niet tegen de rechtvaardigen (1 Tim. 1: 9). Als iemand dus onder de wet leeft, dan wordt hij op voorhand als onrechtvaardig gerekend.

Volgende tekst.

De Heere Jezus was beneden de engelen gesteld, maar in Zijn opstanding heeft Hij uitnemender Naam boven de engelen geërfd (Hebr. 1: 4). Dat kan alleen als Hij daarvoor onder de engelen gesteld was. Hebr. 2 zegt vervolgens...

- Hebr. 2: 9 Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond, Die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor allen den dood smaken zou.

Een weinig minder = voor een korte tijd.

De dood smaken = de dood ondergaan.

Als je van niets weet, dan lijkt het er toch op dat Hij onder de engelen gesteld werd om te kunnen sterven. Door de mensen gelijk te worden werd Hij onder de engelen gesteld. Dit brengt je meteen bij een andere verhitte discussie, namelijk over de vraag of de Heere Jezus sterfelijk was. Dat is heus een serieuze discussie. Men gelooft dat Hij zonder zonde was en geen zondige natuur had, wat betekent dat Hij dus ook niet kon sterven. Het probleem is natuurlijk dat Hij Godzijdank toch gestorven is en dat Hij Zelf Mens werd om te kunnen sterven. De oplossing voor dit probleem is dan dat Hij van nature niet zou kunnen sterven en als Hij dan toch gestorven is, dan moet je dat anders duiden, want er staat dat Hij de geest gaf. Hij boog het hoofd en gaf de geest. Normaal gesproken gaat dat andersom. Met andere woorden, Hij legde Zijn leven Zelf af, want Hij had macht het leven af te leggen en het weder op te nemen (Joh. 10: 18).

De uitdrukking 'Hij gaf de geest' wordt door de hele Bijbel heen gebruikt voor allerlei mensen die doodgaan. Die uitdrukking betekent dus gewoon dat Hij stierf. Van zowel Ananías als Saffira staat dat zij de geest gaven (Hand. 5: 5, 10). Dat deden zij heus niet vrijwillig. Met zo'n uitleg kom je er dus niet.

Dat Hij macht had het leven af te leggen en het weder op te nemen, slaat op Zijn recht dat te doen. Macht = recht. Daarvoor was Hij gekomen, om het leven af te leggen.

Hij had het recht dat te laten doen en dat te laten gebeuren en daarvoor te kiezen. Hij koos daar ook voor, want daarvoor was Hij gekomen, om te sterven. Hij was dus sterfelijk. Bovendien, men schatte Hem te oud voor Zijn leeftijd. Dat betekent toch dat Hij aan verderf onderhevig was.

Hij kwam in deze wereld, opdat Hij voor allen de dood smaken zou.

Hebr. 2: 10   Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen zijn, en door Welken alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen (zonen) tot de heerlijkheid leidende, den overste Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen.

De Heere Jezus, die ons tot heerlijkheid zou leiden, zou geheiligd worden door lijden. Wij zouden door Hem tot heerlijkheid geleid worden en zijn één met Hem. Daarom noemt Hij ons Zijn broeders.

- 14   Overmits dan de kinderen (uit vers 10: wij dus) des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, opdat Hij door den dood te niet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is, den duivel;

Overmits = omdat.

Hij is ook vlees en bloed deelachtig geworden. Dat niet alleen, want er staat: desgelijks, wat overcompleet is, tenzij dan dat het benadrukt dat de Heer en wij hier op aarde in precies dezelfde omstandigheid verkeren.

Hij is desgelijks vlees en bloed deelachtig geworden. Was Hij dan sterfelijk? Ja, want Hij is vlees en bloed deelachtig geworden, opdat Hij door de dood heen (dat is wat er werkelijk staat) tenietdoen zou degene die het geweld des doods had.

Hebr. 2: 18    Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen.

Hij is verzocht geworden. Jakobus zegt daarover dat God niet verzocht kan worden (Jak. 1: 13). Met andere woorden, het gaat hier inderdaad over de Mens Jezus van Nazareth, Die verzocht is geworden. Iedereen weet dat, want de geschiedenis van de Heere Jezus in de Bijbel begint met de verzoeking in de woestijn. Hij werd daar verzocht om van Zijn Goddelijke attributen, eigenschappen, gebruik te maken. Feitelijk dus een verzoeking om Zijn mensheid weer af te leggen, implicerend dat dit ook kon. Hij leefde op aarde als Mens, maar werd niettemin in staat geacht om Zijn mens-zijn zo weer te vergeten en Zijn Goddelijke hoedanigheden aan te nemen, dan wel daarvan gebruik te maken, hetgeen Hij echter niet gedaan heeft. Hij was onderweg naar de dood, maar werd verzocht alsnog terug te keren. Dat heeft Hij niet gedaan. Hoe dat werkt? Geen idee. Hoe een engel hier op aarde in de gedaante van een man kan verschijnen en daarna ook nog weer terug kan, weten we ook niet. Het is in ieder geval Bijbels en daar houden we het dan maar op.

Hij heeft niet aan die verzoeking toegegeven en dus kunnen we niet anders concluderen dan dat Hij hier op aarde als Mens leefde. Alle argumenten voor de Godheid van de Heere Jezus in Zijn aardse omwandeling hebben we misschien van jongs af geleerd, maar snijden geen hout. Als je zegt dat Hij van Zijn Godheid geen gebruik heeft gemaakt, dan moet je daarna niet gaan beweren dat de wonderen die Hij deed uit Zijn Godheid voortkwamen en als bewijs dienen voor Zijn Godheid. Dan heeft Hij dus toch van Zijn Godheid gebruik gemaakt. Die wonderen bewijzen echter alleen maar dat Hij een Profeet was. De wonderen die Hij deed werden door de oudtestamentische profeten ook al gedaan. Hij was een Profeet. Die oudtestamentische profeten waren zondaren, maar deden toch die wonderen. De Heere Jezus bevond Zich in die zondige positie; Hij droeg mijn zonden en kwam in gelijkheid des zondigen vleses, maar Hij was een Profeet. David was een profeet en legde het aan met z'n buurvrouw en vermoordde haar man. Naar aanleiding van die gelegenheid schreef hij een psalm, als zondaar, maar de woorden van hem worden op voorhand in de mond van de Heere Jezus gelegd (Psa. 51).

Een zondaar, maar een Profeet. Het gaat dan wellicht niet over Zijn eigen particuliere zonden, maar Hij kwam in gelijkheid des zondigen vleses. Hij was een Dienstknecht van God en werd door God gebruikt. De kracht Gods werkte door Hem, niet omdat Hij God was, maar omdat Hij een profeet was. Dus sprak Hij de woorden Gods en deed de werken Gods.

Hij is verzocht geworden en heeft geleden.

Geleden komt van het werkwoord 'lijden' = onderwerping.

Hij heeft Zich onderworpen aan het Woord van God, aan Zijn hemelse Zender en daarmee aan Zijn roeping, waarvoor Hij gekomen was. Hij heeft dus geleden. Dat geldt voor ons net zo. Ook wij worden verzocht, maar wij onderwerpen ons aan het Woord van God. Wij laten ons leiden en daarom lijden wij en zijn wij lijdzaam.

Hij kent ons en weet hoe het is om een mens te zijn en hier op aarde in een vergankelijke wereld te leven en bovendien in een vergankelijk lichaam. In een wereld waarin de zonde heerst en de macht van de satan groot is en waarin allerlei woord van de satan via woord van mensen tot ons komt, om ons ontrouw te maken aan de waarheid en dus aan het Woord van God.

Hebr. 4: 15   Want wij hebben geen Hogepriester, Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde.

Wij hebben een Hogepriester Die wel medelijden kan hebben met onze zwakheden en Die heeft dat ook. Die Hogepriester is namelijk in alle dingen, gelijk als wij, verzocht geworden. Dat komt overeen met 'in gelijkheid des zondigen vleses'. Je kunt nooit zeggen dat Hij het makkelijk had, of dat Hij makkelijker de verzoeking kon weerstaan, omdat Hij bijvoorbeeld geen menselijke vader had die met de zonde behept was, of omdat Hij een andere natuur had en dus een ander vaatje had waaruit Hij kon tappen. De Bijbel zegt dat Hij in alle dingen gelijk als wij verzocht is geworden.

Doch zonder zonde. Men maakt er dan van, dat de verzoeking van buitenaf hetzelfde was, maar dat het verschil is dat wij zondaren zijn en dus makkelijker voor de verzoeking vallen. Maar de Heer was zonder zonde en dus had de satan niets om bij aan te grijpen. Hij was dan op grond van Zijn afstamming en wezen immuun voor die verzoeking. Als dat zo was, dan is Hij niet gelijk als wij in alle dingen verzocht geworden.

Het probleem is dat men het begrip 'zonde' niet begrijpt, omdat men in het Calvinisme geobsedeerd is door dat begrip. Nou ja, in het Calvinisme? Heus niet alleen in het Calvinisme.

Hij is in alle dingen verzocht geworden, gelijk als wij. De vraag is dan of Hij voor die verzoeking bezweken is. Want wat heb je aan hulp van iemand die zelf de verzoeking niet kan weerstaan, of kon weerstaan? Maar Hij is er niet voor bezweken en dat staat er dan dus ook: doch zonder zonde. Zonder te struikelen, zonder misser, zonder toe te geven aan de verzoeking. Hij was dus in staat om de verzoeking te wederstaan en daarom is Hij in staat om ons te bekwamer tijd (als de verzoeker bij ons komt) hulp te verlenen.

- Hebr. 4: 15    Want wij hebben geen Hogepriester, Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde.
- 16    Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

Als die verzoeking er is, dan zal Hij ook met die verzoeking de uitkomst geven, opdat wij ze kunnen verdragen (1 Kor. 10: 13). Daarin is Hij dus niet alleen ons Voorbeeld, Die we na zouden volgen, maar Hij is ook Degene Die ons in staat stelt om verzoeking te weerstaan.

Verzoeking is niet slechts verzoeking van de duivel om ons tot zondige daden te verleiden, maar verzoeking is erop gericht dat wij ontrouw worden aan het Woord van God. Wat de 'gewone' zonden betreft, wij hebben de vergeving der misdaden naar de rijkdom Zijner genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. Die zonden zijn voor ons misschien een probleem, maar voor God niet. De vraag is niet of we veel zondige daden verrichten, maar of we trouw zijn aan het Woord van God. Er is maar één zonde op grond waarvan een mens verloren gaat, zowel in absolute als in relatieve zin, namelijk die van ongeloof. Alles wat God doet, doet Hij via zijn Woord; ongeloof is afwijzing van het Woord van God en dus het afwijzen van het werk van God.

Hij is in alle dingen gelijk als wij verzocht geworden, zonder voor die verzoeking te vallen.

- Hebr. 5: 1    Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God *te doen zijn*, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden;

Alle = elke.

Alle = onbepaald;

Elke = bepaald. Dan weet je wie of wat het zijn.

- 2    Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvallen is;



Behoorlijk = naar behoren, zoals het behoort. Daar zit het woord 'horen' in: volgens de normen namelijk die men vernomen heeft en waarin men gelooft. Zo hoort het.

De hogepriester wordt uit de mensen genomen. Hij is met zwakheid omvagen. Dat wordt gezien als een voordeel, want juist daarom kan hij behoorlijk medelijden hebben met de onwetenden en dwalenden, omdat hij ook zelf met zwakheid omvagen is.

De tragiek van dit vers is dat men het wegdeneert, door te zeggen dat het alleen over de oudtestamentische priesters gaat. Dat is ook zo, maar dit wordt van oudtestamentische priesters gezegd, omdat ditzelfde beginsel voor de volle 100% van toepassing is op de nieuwtestamentische Hogepriester.

- 3 En om derzelfver *zwakheid* wil moet hij gelijk voor het volk, alsook ook voor zichzelf, offeren voor de zonden.
- 4 En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkewijs als Aäron.

Elke hogepriester, uit de mensen genomen... door wie dan? Wie neemt hem dan uit de mensen? God neemt dus uit de mensen één mens en maakt hem tot hogepriester.

- 5 Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

Met andere woorden, dit slaat dus op alle voorgaande verzen. De Heere Jezus Christus werd uit de mensen genomen; Hij kan behoorlijk medelijden hebben met de onwetenden en dwalenden. Dat is weer zo, omdat Hij ook Zelf met zwakheid omvagen is. Dit beeld wordt ontleend aan de oudtestamentische hogepriester en toegepast op de nieuwtestamentische Hogepriester. Natuurlijk kun je er altijd onderuitkomen en dat probeert men dan ook. Men zegt dan dat de uitdrukking 'alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt om Hogepriester te worden' weliswaar terugslaat op vers 4, dat niemand zichzelf die eer aanneemt, maar het slaat niet terug op vers 1 – 3. Nou ja, wel op vers 1, maar niet op vers 2 en 3. Waarom niet? Eenvoudig omdat men de Heer niet wil zien als met zwakheid omvagen. Men vindt Hem de Kracht bij uitstek.

Als dit zo zou zijn, waarom staan vers 2 en 3 hier dan? De apostel is hier toch niet bezig ons onderwijs te geven in de situatie onder het Oude Verbond? Hij onderricht ons over de situatie onder het Nieuwe Verbond en dat die zoveel beter is dan die onder het Oude.

Met andere woorden, als vers 2 en 3 niet van toepassing zijn op de Heere Jezus, dan had dat er speciaal bijgezegd moeten worden, om de tegenstelling

weer te geven. Nu dat niet gebeurt, betekent dit gewoon dat ook die verzen van toepassing zijn op de Heere Jezus.

Nog een keer. Hij wordt uit de mensen genomen. Rond kerstfeest ziet men de Heere Jezus weliswaar als Mens, maar daarna wil men dat niet meer geloven en zegt men dat Hij eruitzag als een mens: 'Wij laten ons niet bedotten, want wij weten wel beter. Hij was God, geopenbaard in het vlees'. Kennelijk heeft God Zich wel laten bedotten, want Hij nam Hem uit de mensen, in de veronderstelling dat Hij een mens was. Hij was niet als Jakob, die zich als Ezau vermomde, waarna zijn vader hem de eerstgeboortezegen gaf, die oorspronkelijk eigenlijk voor Ezau bestemd was. Het is geen vermomming; Hij werd uit de mensen genomen. Hij was dus Mens en met zwakheid omvngen, op precies dezelfde wijze als hiervoor in 4: 15 en 2: 18 beschreven werd. Hij was Zelf verzocht geworden en daarom kan Hij degenen die verzocht worden te hulp komen. Hij kan dus behoorlijk medelijden hebben met de onwetenden en dwalenden. Hier staat dat Hij dat kan, omdat Hij ook Zelf met zwakheid omvngen is.

Het meest merkwaardige is natuurlijk dat het in de tegenwoordige tijd staat. Hij ís met zwakheid omvngen, terwijl we het over een Hogepriester hebben die dat pas in Zijn opstanding geworden is en die dat is sinds zijn opstanding. Sinds Hij verheerlijkt is en een nieuwe Schepping geworden is en aan Gods rechterhand zit. Toch is Hij Mens en met zwakheid omvngen. Het enige dat overblijft is je af te vragen wat zwakheid precies betekent. Er staat niet dat Hij zwakheid was of is, maar dat Hij met zwakheid is omvngen. Er is iets aan Zijn uiterlijke wezen (omvngen) dat als zwakheid wordt aangeduid. Nu wordt zwakheid meestal gekoppeld aan zonde, want als je je niet aan de wet kunt houden, dan ben je zwak. Dat is echter wel een heel eenzijdige interpretatie van het begrip.

Bijvoorbeeld, Paulus wordt door de Korinthiërs als een zwakke beschouwd. Hij schreef wel sterke brieven, maar zijn aanwezigheid, zijn verschijning en prediking beschouwden zij als zwak. In het laatste hoofdstuk van 2 Korinthe schrijft Paulus...

- 2 Kor. 13: 3 Dewijl gij zoekt een proeve van Christus, Die in mij spreekt, Welke in u niet zwak is, maar krachtig is onder u.
- 4 Want hoewel Hij gekruist is door zwakheid, zo leeft Hij nochtans door de kracht Gods. Want ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen door Hem leven door de kracht Gods in u.

Zwakheid wordt hier in ieder geval toegepast op Zijn omwandeling op aarde. Nee, het was sterk dat Hij Zich aan Zijn bediening en roeping hield en de

loopbaan tot het einde toe liep en de drinkbeker dronk en hem niet voorbij liet gaan. Dat zijn allemaal sterke punten, maar Hij stierf is zwakheid.

Nu leeft Hij echter door de kracht Gods, Die deze Zwakke uit de dood heeft opgewekt.

En ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen met hem leven door de kracht Gods. Die kracht Gods zou in onze zwakheid volbracht worden.

Een zwakheid heeft soms naar onze maatstaven een heel positieve betekenis. Als je ergens een zwak voor hebt, dan ben je lijdzaam. Dan laat je je leiden. Je onderwerpt je ergens aan; je kunt er niet tegenop, want je bent zwak en niet opgewassen tegen krachten die sterker zijn dan jij. De oppervlakkige verklaring is dat als je ergens een zwak voor hebt, je ergens liefde voor hebt. Is liefde dan zwakheid? Het is niet hetzelfde, maar het hangt wel met elkaar samen. Het komt over je en je kunt er niet tegenop. Het neemt bezit van je. Dat heet ook zwakte.

De Heere Jezus had in ieder geval een zwakheid. Hij onderwierp Zich daaraan. Hij wilde er zelfs niet tegenop boksen. Bij zwakte denken we aan negatieve dingen, maar zodra het synoniem zachtmoedig gebruikt wordt, beschouw je dat als een deugd en is het ineens positief. Als je ergens voor valt, kun je er ook niet tegenop. Dat heet allemaal zwakte. Het is dus een heel relatief begrip. Als God ons liefheeft, dan kun je ook zeggen dat Hij een zwak voor ons heeft. Wij leren over de Heere Jezus op z'n minst dat Hij, vanwege die liefde Gods jegens ons, voor ons gekomen is, Zich vernederd heeft, Zijn kracht heeft afgelegd en zwak is geworden.

Hij is met zwakheid omvangen, omdat Hij op aarde als mens kwam. Niettemin heeft God Hem, naar het voorbeeld van de oudtestamentische hogepriesters, uit de mensen genomen. Dat kan alleen als Hij ook volledig Mens was. Sommigen zeggen dat Hij voor de volle 100% mens was en dat Hij voor de volle 100% God was. Dat kan natuurlijk niet. We spreken dan van halfbloeden. De Bijbel leert dat niet. Hij was Mens en werd uit de mensen genomen. Als Zoon des mensen is Hij gesteld tot Koning en Hogepriester en als Zoon des mensen vertegenwoordigt Hij de hele mensheid bij God. Niet de hele mensheid laat zich door Hem vertegenwoordigen, maar dat is een ander ding. Er is maar één Middelaar tussen God en de mensen, namelijk de Mens Christus Jezus (1 Tim. 2: 5).

Hand. 17: 30 God dan, de tijden der onwetendheid overzien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom, dat zij zich bekeren.

31 Daarom dat Hij een dag gesteld heeft, op welken Hij den aardbodem rechtvaardiglijk zal oordelen, door een Man (= Mens), Dien Hij *daartoe* geordineerd heeft, verzekering doende aan allen, dewijl Hij Hem uit de doden opgewekt heeft.

De tijden der onwetendheid = de oudtestamentische tijden.

Een Mens, omdat Hij de Zoon des mensen is. De Vader heeft alle oordeel aan de Zoon (van God) gegeven, omdat Hij de Zoon des mensen is. Dat zouden we niet onderschatten. Wij verwachten de komst van één Mens, Jezus van Nazareth, Die in Zijn opstanding en sinds Zijn opstanding bovendien de uitdrukking van Gods wezen is. Dat was Hij niet in Zijn omwandeling op aarde, maar pas sinds Zijn opstanding. Op aarde wordt Hij beschouwd als de Drager van de zonde van heel de mensheid en wordt dus in ieder geval juridisch als Zondaar gerekend. Voor de rest lezen we dat Hij in gelijkheid des zondigen vlees kwam.

In Zijn aardse omwandeling was de Heere Jezus geen Hogepriester. Hij leefde toen onder de wet en onder de wet is er geen ruimte voor een ander priesterschap dan uit Levi en het is openbaar dat onze Heer uit Juda gesproken is, over welke stam Mozes niets gezegd heeft van het priesterschap (Hebr. 7: 13, 14). Hij kon dus geen Priester zijn. Hij werd dat namelijk naar de kracht des onvergankelijken levens, toen tot Hem gezegd werd: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek (Hebr. 7: 17). Dat was ter gelegenheid van Zijn opstanding.

- Hebr. 5: 1    Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God *te doen zijn*, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden;
- 2    Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvangen is;
- 3    En om derzelfer *zwakheid* wil moet hij gelijk voor het volk, alsook ook voor zichzelf, offeren voor de zonden.
- 4    En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkerwijs als Aäron.
- 5    Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

Het offeren van gaven en slachtofferen gaat niet over Zijn kruisdood. Zijn kruisdood was voordat Hij Hogepriester werd, want dat werd Hij pas in Zijn opstanding. Men is geneigd het Priesterschap van Christus al voor Zijn dood te plaatsen, zodat Zijn dood tot Zijn priesterlijk werk gerekend kan worden. Dat is een misverstand, want de priester wordt geacht niet te sterven. Dat is niet het werk van de priester, maar het lot van alle mensen, inclusief de priesters. Zij worden door de dood verhinderd altijd te blijven.

- Hebr. 7: 23    En genen zijn wel vele priesters geworden, omdat zij door den dood verhinderd werden altijd te blijven;

Er waren onder het Oude Verbond vele hogepriesters, wat niet wil zeggen dat het Oude Verbond daardoor sterker werd. Er waren wel vele hogepriesters, maar dat was juist door hun zwakheid. Ze gingen allemaal dood. Zij werden door de dood verhinderd altijd te blijven. Het was dus niet de bedoeling dat zij stierven, maar dat zij zouden leven. Helaas werden zij door de dood verhinderd altijd te leven. Daarom staat in het vorige vers ook dat Jezus Borg is geworden van een zoveel beter Verbond.

Borg = Middelaar = Hogepriester.

Dat betere Verbond is het Nieuwe Verbond, waaronder Hij Hogepriester is geworden, naar de kracht des onvergankelijken levens (Hebr. 7: 16), op grond van Zijn onvergankelijke leven. Hij was de eerste Mens Die eeuwig leven ontving en dus de eerste Mens Die in aanmerking kwam voor het Priesterschap naar de ordening van Melchizédek, want priesters zouden altijd moeten blijven, was de bedoeling. Het Priesterschap van Melchizédek is onoverdraagbaar en onvergankelijk, want het is naar de kracht des onvergankelijken levens.

24 Maar Deze, omdat Hij in der eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap.

Niet omdat Hij het is en eeuwig leven heeft en dus Hogepriester blijft, maar andersom. Hij heeft eeuwig leven en daarom heeft Hij dat onvergankelijke Priesterschap ontvangen, want priesters zouden altijd moeten blijven.

Als de brief aan de Hebreëën spreekt over een offer dat de Heere Jezus als Hogepriester gebracht heeft, dan kan dat dus niet over Zijn kruisdood gaan. Dat is temeer onmogelijk, omdat het kruis in de Bijbel bepaald niet als een altaar beschouwd wordt, maar als een slachtbank. Dat is het tegenovergestelde van een altaar. Op de slachtbank wordt men geacht te sterven, terwijl men op het altaar geacht wordt te leven en zelfs tot leven te komen. De weg van een offerdier is eerst dood op de slachtbank en daarna leven op het altaar. Het is dus dood en opstanding. Dieren die op de slachtbank komen zijn geen offers. Dat worden ze pas als ze daarna eventueel op het altaar komen.

Hoewel in ons taalgebruik een offer met de dood geassocieerd wordt, is dat op geen enkele wijze Bijbels te verantwoorden. Het ligt in onze Nederlandse taal verankerd en dat berust op een misverstand.

Hij werd uit de mensen genomen en gesteld voor de tegenwoordige mensen in de zaken die bij God zijn, opdat Hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden, ontleend aan de oudtestamentische inzettingen, met name met betrekking tot het werk van de hogepriester op Grote Verzoendag.

Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden. Hij kan namelijk medelijden hebben met onze zwakheden (4: 15), omdat Hij is verzocht geworden gelijk als ook wij. Het slaat ook terug op 2: 18, namelijk dat in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, Hij degenen die verzocht worden, te hulp kan komen. Het staat dus allemaal dicht bij elkaar, omdat dit het onderwerp is.

Hij kan medelijden hebben met de onwetenden en dwalenden, omdat Hij Zelf ook met zwakheid omvangen is. Hij werd gekruist in zwakheid en opgewekt in kracht. Zulke dingen zeg je niet over Iemand Die in Zijn omwandeling op aarde geacht wordt God te zijn. Hij was in de dagen Zijns vlees in zwakheid en viel ten prooi aan verzoeking, die Hij overigens heeft weerstaan.

Vanwege die zwakheid moet de hogepriester voor de zonden van het volk en ook voor zichzelf offeren voor de zonden. Hier in hoofdstuk 5 wordt er verder niet opgegaan, maar de oudtestamentische hogepriester moest tweemaal offeren, één keer voor zichzelf en één keer voor het volk, terwijl van de Heere Jezus Christus wordt gezegd dat Hij weliswaar voor Zichzelf en voor het volk geofferd heeft, maar dat het maar één offer was. Dat drukt uit dat Hij en Zijn volk één zijn. Wij zijn immers één plant met Hem geworden; wij zijn één lichaam, waarvan Hij het Hoofd is; wij zijn één met Christus en geplaatst in Christus; wij zijn gezegend met elke geestelijke zegening in Christus; Christus is de Gemeente en de Gemeente is Christus. Vandaar dus één offer.

Hebr. 10: 5    Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid;

Dat is onder het Nieuwe Verbond. Het idee is dat onder het Nieuwe Verbond deze Hogepriester eenmaal offert en dat Hij Zichzelf offert. Daarmee offert Hij ook het lichaam dat Hem toebereid is. Dat is het verschil tussen het Oude- en het Nieuwe Verbond.

10    In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal *geschied*.

Wij zijn dat lichaam en Hij heeft dat lichaam geofferd. Ons dus en het is maar één offer: door Hem, inclusief Zijn lichaam. Daarmee zijn wij geheiligd, namelijk geplaatst in de dienst van God, onder het Nieuwe Verbond, op grond van en sinds de opstanding van Christus en Zijn offer.

Offeren = aanbieden; offereren.

Het woord wordt gebruikt voor het aanbieden van iets aan iemand die hooggeplaatst is, bijvoorbeeld aan een koning, maar vooral ook wanneer men iets aanbiedt aan God. Wij zijn geofferd, namelijk gewijd aan de dienst van God. Hij deed dat door te zeggen: 'Gij hebt Mij het lichaam toebereid en hier

ben Ik, om Uw wil te doen'. In die wil zijn wij dus geheiligd, want wij zijn dat lichaam.

Als je zegt dat de Heere Jezus Zich aan het kruis van Golgotha geofferd heeft, hoeft dat geen probleem te zijn, zolang je het maar gebruikt in de Nederlandse betekenis van het woord. Als je echter denkt dat dat offer het offeren is zoals de Bijbel dat beschrijft in verband met de Heere Jezus, dan zit je er ver naast, want in de Bijbel wordt die term zo niet gebruikt. Als de Bijbel spreekt over het offer van Christus, dan gaat het nooit over Zijn dood, maar uitsluitend over Zijn opstanding uit de dood en Zijn toewijding aan Zijn hemelse Vader. Hij is getrouw aan Degene Die Hem aangesteld heeft als Hogepriester, sinds Zijn opstanding. Hij is nog steeds, ook nu, trouw aan Degene Die Hem heeft aangesteld. Dat betekent dat Hij nog steeds ondergeschikt is aan de Vader. Dat moet ook wel, want anders kan het niet meer Zoon en Vader heten.

- Hebr. 5: 4 En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkewijs als Aäron.
- 5 Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

Dit Zoonschap impliceert dus Zijn Priesterschap. Zoonschap heeft met het erfrecht te maken. Zoonschap krijgt grote betekenis als het gaat om het vererven van bepaalde functies, die wij weliswaar hebben afgeschaft, omdat we dit ouderwets en Middeleeuws vinden, maar Bijbels is.

De functie van bijvoorbeeld het koningschap wordt gewoon vererfd. De erflater, de vader, wijst dus zijn opvolger aan. De erflater wijst de zoon aan. Zo deed David dat ook op zijn sterfbed. Adónia dacht dat hij de troon zou erven, maar dat ging niet door. David wees Salomo als de zoon aan. Toen was er niets meer aan te doen. Het mag dan zo zijn dat Jakob voor zijn geboorte al door God aangewezen was als erfgenaam van Izak, maar het duurde tot Izak Jakob de handen oplegde en hem zijn eerstgeboortezegen doorgaf. Eén generatie later werd niet Ruben de erfgenaam, maar Efraïm, de jongste zoon van Jozef, door de handen op de hoofden van Efraïm en Manasse tijdens het geven van de eerstgeboortezegen te verwisselen. Zo werd Efraïm de zoon van Jakob. Hij deed dat bovendien als profeet, zodat God Zelf zegt: 'Israël is Mijn zoon en Efraïm Mijn eerstgeborene'.

Zo heeft God tot de Heere Jezus Christus gesproken: 'Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd'. Deze uitspraak is ontleend aan Psa. 2: 7 en wordt in Hebreeën drie keer geciteerd. Het 'heden' maakt het tot een officiële acte. Dat was op de dag van Zijn opstanding.

- 6 Gelijk Hij ook in een andere *plaats* zegt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.

Geciteerd uit Psa. 110: 4. Ook dat gebeurde dus op datzelfde 'heden'. Hoewel het andere woorden zijn, is het hetzelfde. 'Gij zijt Mijn zoon' wil zeggen: Gij zijt Mijn Koning, Gij zijt Mijn Hogepriester, Gij zijt Mijn Eerstgeborene. Zoonschap, priesterschap en koningschap zijn functies. Alle mannen zijn zonen, in de gangbare brede betekenis van de term. Vele zonen zijn echter ook vader. Dat is een functie, in relatie tot.... Wij zijn zonen in relatie tot voorgaande generaties en vaders in relatie tot de volgende generaties. Het zijn dus relatieve begrippen en men kan erin aangesteld worden. In het Oude Testament hadden koningen vaak vele zonen. De vraag was steeds wie vader ging opvolgen op de troon. Dat was niet per definitie de oudste. Hij wees er één aan.

De Heere Jezus werd dus aangesteld. Op grond waarvan? En op grond waarvan werd de Heere Jezus opgewekt? Ook daarin verdwalen we in allerlei verklaringen die in de loop der tijd zijn uitgedacht, om bijvoorbeeld zo'n leer over de drie-enigheid omhoog te houden. Het standaard antwoord op die vraag komt uit Hand. 2, waar staat dat de dood Hem niet kon houden. Waarom kon de dood Hem niet houden? Omdat Hij God was, is dan het antwoord. Maar als dat zo is, waarom stierf Hij dan? Sinds wanneer kan God sterven? God wekte Hem op uit de dood en zei toen: 'Gij zijt mijn Zoon. Heden heb Ik U gegenerend'.

Hij zei: 'Lazarus, sta op!'. Maar dat zei Hij toch niet? Nou, Lazarus is in het Hebreeuws Eleázar, de zoon van Aäron, de tweede hogepriester onder het Oude Verbond, als type van de eerste Priester onder het Nieuwe Verbond. De naam Lazarus is in de Bijbel een symbolische aanduiding voor de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek: het tweede hogepriesterschap. De opwekking van Lazarus is een beeld van de opstanding van Christus als Hogepriester. Daarom was de Heere Jezus bij het graf van Lazarus zo ontroerd: Jezus weende. Hij stond als het ware bij Zijn eigen graf, maar vervolgens ook bij Zijn eigen opstanding. Dat moet heel emotioneel geweest zijn.

Hand. 2: 23 Dezen, door de bepaalden raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen, en door de handen der onrechtvaardigen aan het *kruis* gehecht en gedood;

Bepaalde raad... = vastgestelde raad en voorkennis van God.

Dezen, namelijk Jezus de Nazaréner, een Man van God (vers 22). Een Man van God; niet voor de andere 100% God.

Een Man Gods = een profeet.



Hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en geofferd. O nee, dat staat er niet. Men heeft zich van Hem ontdaan. Dat is niet hetzelfde als offeren.

- 24 Welken God opgewekt heeft, de smarten des doods ontbonden hebbende, also het niet mogelijk was, dat Hij van denzelven *dood* zou gehouden worden.

Hij rees dus niet uit het graf door eigen kracht.

De smarten des doods ontbonden hebbende = de dood wordt omschreven als 'banden'.

Alzo het niet mogelijk was, dat Hij van dezelfde dood vastgehouden zou worden. Waarom kon de dood Hem niet vasthouden? Dat staat erachter.

- 25 Want David zegt van Hem: Ik zag den Heere allen tijd voor mij; want Hij is aan mijn rechter*hand*, opdat ik niet bewogen worde.  
26 Daarom is mijn hart verblijd; en mijn tong verheugt zich; ja, ook mijn vlees zal rusten in hope;  
27 Want Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten, noch zult Uw Heilige *overgeven*, om verderving te zien.  
28 Gij hebt mij de wegen des levens bekend gemaakt; Gij zult mij vervullen met verheuging door Uw aangezicht.

Waarom kon de dood Hem niet houden? Hier wordt niet technisch, maar causaal gedacht. Daar zitten wij westerlingen mee opgescheept: wij willen oorzaak en gevolg, in de technische betekenis van de term.

Er zijn echter ook heel andere manieren van denken dan de causale. Die worden in de Bijbel veel gebruikt. We komen meestal niet verder dan te concluderen, dat als het niet causaal is, het analoog denken is. Dan is het één een beeld van het ander en is het dus symboliek. En omdat het beeld waar is, is de vervulling van dat beeld ook waar. Daar zit geen causaal verband tussen en toch, als het gaat om de samenstelling van een Bijbelse leer, zijn die verbanden er wel. Ze zijn alleen niet causaal.

Waarom kon de dood Hem niet houden? Dat heeft niets met de dood of met Hem te maken. De dood kon Hem niet houden, omdat God van tevoren gezegd had dat Hij Hem uit de doden zou opwekken.

En dus kon Hij niet in de dood blijven. De analogieën van de verschillende Schriftgedeelten brengen ons vanzelf tot de conclusie dat de opstanding van de Messias op de derde dag zou gebeuren, want de derde dag brengt altijd de verlossing, de terugkeer van wat verloren was en de bevrijding van wat gevangen was enzovoort. Dat is de hele Bijbel door een vast gegeven. Die dingen brengen ons weer tot de conclusie dat de Bijbel wis en waarachtig wel het Woord van God is, wat anderen er ook over te zeggen hebben. Als de

Bijbel het Woord van God is, dan vind je dat terug. Je kunt Schrift met Schrift vergelijken en het zal blijken dat alles in elkaar valt tot één geheel. Daarin herken je de hand van één Auteur. Zo bestuderen wij dus de Bijbel, door Hem als één geheel te beschouwen.

De dood kon Hem niet houden, omdat David 1000 jaar daarvoor al gezegd had dat dat niet kon. David was een profeet en wist waar bij het over had. De dood kon Hem niet houden, omdat dat strijdig was met het geopenbaarde plan van God.

Waarom konden de Joden niet geloven, ondanks dat de Heere Jezus zoveel tekenen gedaan had? Omdat Jesaja had gezegd dat ze niet zouden geloven. Er is voor welke Jood dan ook geen enkele technische belemmering om tot geloof te komen, maar het idee dat het Joodse volk tot geloof zou kunnen komen, is een brug te ver, want Jesaja heeft gezegd dat het niet zou gebeuren. En dus komen Joden inderdaad tot geloof, maar de Joden als volk niet. Duizenden Joden in en rondom Jeruzalem komen tot geloof, maar het Sanhedrin, dat het hele volk vertegenwoordigde, moest er niets van hebben. Daar vind je het verschil tussen de mening en gevoelens van het volk en de opvattingen en meningen van de regering. Je hoeft tegenwoordig aan Nederlanders niet meer uit te leggen dat, ondanks de democratie, er veel verschil is tussen de mening van het volk en de regering.

David had inderdaad gezegd dat de dood de Heere Jezus niet kon houden, maar wat was nu de reden, de voorwaarde voor die opstanding. Op grond waarvan werd de Heere Jezus opgewekt? Op grond van Zijn gehoorzaamheid. Als Hij al die tijd op aarde al God was, dan kun je daar dus niets mee. Gehoorzaamheid aan Wie? Aan Degene Die even hoog en autoritair was als Hijzelf? Dat kun je dan toch geen gehoorzaamheid noemen. Daarom is het hele idee van de gehoorzaamheid van de Heere Jezus Christus strijdig met de leer van de drie-enigheid. Aan de andere kant bevestigt het ons de onderworpen positie van de Heere Jezus in ieder geval tijdens Zijn leven op aarde. Terug naar Hebr. 5...

- Hebr. 5: 7 Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Degene, Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze.
- 8 Hoewel Hij de Zoon was, *nochtans* gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.

De hoofdzin luidt: Die in de dagen Zijns vleses gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden. Nog korter: Die in de dagen Zijns vleses gehoorzaamheid heeft geleerd. Nog korter: Die gehoorzaamheid heeft geleerd.

Was Hij dan daarvoor ongehoorzaam? Niet dat wij weten, maar Hij heeft geleerd wat het is om gehoorzaam te zijn. Dat moeten we allemaal, leren om gehoorzaam te zijn.

Gehoorzaamheid = de neiging tot horen; de gezindheid tot horen.

In de praktijk betekent het dat je geneigd bent je te onderwerpen aan....

Een horige is een slaaf. Je wordt geacht te luisteren naar en te gehoorzamen aan je meerdere, je eigenaar. Je bent dan gedwongen tot luisteren, met alle consequenties van dien. Je moet luisteren en daaruit voortvloeiend zullen er eventueel opdrachten moeten worden uitgevoerd. Dat is gehoorzaamheid.

Daarom heten gelovigen gehoorzaam.

Gehoorzaam is in de Bijbel één van de synoniemen voor geloof en dus ook voor trouw (zie Hebr. 3: 16 – 19).

De Heere Jezus heeft gehoorzaamheid moeten leren. Hij werd geboren, lag in de kribbe, zat op moeders schoot. Hij was een klein hol vat, dat steeds groter werd. Als ouders zul je, als het vaatje groter wordt, dat vat toch ook enigszins moeten vullen. Hij moest het één en ander leren, al of niet van bovenaf. Dat geldt voor elk kind en dus voor de Heere Jezus net zo goed. Hij moest als Mens leren leven. Wat is kenmerkend voor het leven van een mens? Niet te midden van andere mensen, maar als individueel mens, levend in deze wereld?

Gehoorzaamheid en in het bijzonder gehoorzaamheid aan God. De mens moet leren dat hij in een ondergeschikte positie geboren werd. Zo leert de Prediker dat ook: God is Degene Die spreekt en wij luisteren. En als je het in je hoofd haalt tot God te spreken, laat dan alsjeblieft je woorden weinig zijn. De Heere Jezus haalt het aan: 'Want veelheid van woorden past ons niet' (Matt. 6: 7).

Zo heeft de Heere Jezus gehoorzaamheid geleerd, als Mens, want het was in de dagen Zijns vleses. Hij heeft die gehoorzaamheid geleerd uit lijden, uit hetgeen Hij heeft geleden.

Lijden betekent eigenlijk niet 'pijn lijden', hoewel het dat kan zijn, maar dat je geleid wordt. De leider gaat voorop en de lijder volgt. Op de volger zijn woorden als lijdzaamheid van toepassing. Hij laat zich leiden.

Een ander woord voor lijdzaamheid is passie. Dat veronderstelt passiviteit, hoewel passie juist vaak enorme activiteit met zich meebrengt.

Lijdzaamheid is onderwerping en in die positie leert men gehoorzaamheid. Hij zei: 'Niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede'. Hij kwam op aarde om Gods wil te doen. Toen Hij opstond uit de dood, was Hij daar weer en zei: 'Hier ben Ik (opnieuw), om Uw wil te doen, o God'.

- 8 Hoewel Hij de Zoon was, *Nochtans* gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij geleden heeft.

Hij heeft geleerd wat het is om gehoorzaam te zijn. Hij is namelijk ook verzocht geweest. Die verzoeking was erop gericht om niet gehoorzaam te zijn. Die

verzoeking heeft niet alleen maar die 40 dagen geduurd, maar tot aan Zijn kruisiging. Ook toen werd geroepen: 'Indien Gij Gods Zoon zijt, zo kom af van dat kruis' (Matt. 27: 40), maar Hij deed het niet. Het ging om onderwerping, geloof, trouw, gehoorzaamheid.

Onze zaligheid komt voort uit het geloof van Jezus Christus. Uit het geloof van Jezus Christus zijn wij zalig geworden. Daar gaat het hier ook om, al staat het hier met andere woorden.

Nu de tussenzinnen in vers 7 en 8. Hij heeft in de dagen Zijns vleses gebeden en smekingen geofferd, met sterke roeping en tranen. Ook de tussenzin heeft weer een tussenzin. Hij heeft geweend en het uitgeschreeuwd. Hij heeft die gebeden geofferd tot Degene Die Hem uit de dood kon verlossen. In essentie waren deze gebeden er dus op gericht om uit de dood verlost te worden, uit het verderf in het algemeen. Hier wordt verwezen naar de talloze psalmen waarin je deze gebeden vindt. Psalm 16, die Petrus in Hand. 2 aanhaalt, is daar een voorbeeld van. Sommige psalmen zijn in z'n geheel een gebed, in andere is een deel daarvan gebed.

De Heer bad veel. Dat weten we uit de Bijbel. Hij trok Zich voor dat doel vaak terug. Wat Hij bad weten we niet, tenminste niet uit de Evangeliën. Dat staat er in de meeste gevallen niet bij. Daarvoor moet je in de psalmen zijn.

Daarin kun je dus ook lezen hoe Hij gehoorzaamheid heeft geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden.

Hoewel Hij de zoon was.... Hij werd toch pas de Zoon in Zijn opstanding? Maar, wie was de zoon van Abraham? Izak, zul je zeggen, maar hij was het lange tijd niet, hoewel vóór zijn geboorte zijn naam al genoemd was en gezegd werd dat hij die zoon zou zijn. Datzelfde geldt voor Jakob. Vanaf zijn geboorte was hij de zoon, in die zin dat hij daartoe bestemd was, daartoe zou worden aangesteld, maar hij werd het pas toen Izak hem de eerstgeboortezegen gaf. Dat hij de zoon was, was vooruitgrijpend op de toekomst.

'Hoewel Hij de Zoon was' kan overigens net zo goed vertaald worden met 'hoewel Hij de Zoon zou zijn'.

Hoe dan ook, de voorgaande verzen zeggen dat Hij pas in Zijn opstanding tot Zoon werd gesteld, zodat in de dagen daarvóór van toepassing is wat in Hebr. 12 over ons gezegd wordt, namelijk dat wij gekastijd worden = opgevoed. Er staat bij dat dit geen prettige zaak is. Indien wij die kastijding verdragen, zo gedraagt God Zich jegens ons als zonen (Hebr. 12: 7). Niettemin leert de Bijbel expliciet dat wij pas tot zonen gesteld zullen worden bij de verlossing van ons lichaam (Rom. 8: 23; 1 Kor. 15). Zolang wij in een verderfelijke en vergankelijk lichaam zijn kunnen wij niet erven, want de vergankelijkheid erft de onvergankelijkheid niet en de verderfelijke erft de onverderfelijke niet; daarom moeten wij allen veranderd worden. Zo is dat ook met de Heere Jezus gebeurd. Hij werd in Zijn opstanding tot Zoon gesteld en daarvóór werd Hij

beschouwd als Degene Die ooit de Zoon zou zijn. Daarom kon Hij op voorhand ook al als de Zoon worden aangeduid.

Je kunt wel allerlei theorieën aan één uitspraak ophangen, los van enige context en veelal ook los van al het andere wat de Bijbel erover te melden heeft, maar dan kom je tot tegenstrijdige uitleg en leer. Je blijft bovendien met al die andere niet meer te plaatsen uitspraken zitten. Als je al die uitspraken echter naast elkaar legt, mag het geen probleem zijn.

Ook in die bevoorrechte positie, waarin Hij geroepen was tot het Messiasschap, heeft Hij gehoorzaamheid geleerd.

Dat is ook een oud beginsel. Iemand die geroepen is om heerschappij te hebben, moet eerst leren om te dienen. Als je directeur van een groot bedrijf wilt worden, moet je eerst gewoon op de werkvloer werken, om te weten hoe het er daar aan toegaat.

- 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;

En geheiligd zijnde = feitelijk staat er: en volwassen zijnde, in de zin van 'volgroeid zijnde'. Daarmee is Hij wel degelijk geheiligd, want die dingen hangen samen.

Hij heeft gehoorzaamheid geleerd en daarna is Hij voor allen die Hem gehoorzaam zijn, oorzaak van eeuwige zaligheid geworden. Hoezo dan? Wel...

- 10 En is van God genaamd Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek.

God heeft Hem in Zijn opstanding die titel en functie gegeven.

Het volgende vers geeft aan dat deze dingen moeilijk te begrijpen schijnen te zijn. Het is niet zo moeilijk. Wat het kennelijk moeilijk maakt, is dat het niet te maken heeft met het leven van ons mensen hier op aarde, maar met ons als gelovigen die met Christus geofferd zijn, geheiligd zijn, gezet zijn in de hemel en daar burgerschap hebben ontvangen.

Alles wat met de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek samenhangt wordt als vaste spijs beschouwd. Dat komt omdat het niets met deze vergankelijke wereld te maken heeft, maar met de onvergankelijkheid en het Nieuwe Verbond en, wat ons betreft, in het bijzonder onze hemelse positie daarin. Vele gelovigen hebben daar geen belang bij, maar hopen dat de Heer belang heeft bij onze aardse positie. Wij hebben echter een hemelse positie ontvangen. Daar is ons thuis en daar is onze wandel.

De Heer zei: 'Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart' (Matt. 11: 29). Dat zijn geen Goddelijke eigenschappen, maar die van een gelovige. Nederig en zachtmoedig, ondergeschikt namelijk aan God en Zijn Woord. In Filipp. 2 staat dan ook dat wij wat van Hem zouden leren.

Filipp. 2: 5   Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was;

Die gezindheid zij in u. Die bepaalde gezindheid moet je leren.

Die gezindheid zij in u, die ook in Christus Jezus was, in Zijn aardse omwandeling. Welke gezindheid is dat? Die van nederigheid, van dienstbaarheid. Daar gaat de hele brief over.

- 6   Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn;
- 7   Maar heeft Zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden;

Die in de gestaltenis Gods zijnde, Zichzelf heeft vernietigd. De normale betekenis is dat Hij daarna dus niet meer de gestaltenis Gods was. Hij ontdeed Zich van Zijn Godheid en werd Mens. Hoe dat te verklaren is? Geen idee. Dat laat zich moeilijk verklaren. Niettemin staat het hier zo en dus nemen we aan dat het zo gegaan is.

Vernietigd = ontledigd, geledigd.

Afleggen is dus niet het juiste woord, want dat woord betekent het uitdoen van een kledingstuk, dan wel het wegnemen van de omhulling, de buitenkant. Het gaat hier niet over het wegdoen van de buitenkant, maar van de binnenkant. Het inhoudsloos maken van Zijn Godheid. Daarom heet het ledigen.

Hij was het Beeld Gods = de uitdrukking van het wezen van God, van dat wat in Hem zit, Zijn wezen. We hebben het nu over de Jehovah van het Oude Testament. Hij verschijnt als de personificatie van de Godheid, Die immers niet gezien kan worden. Jehovah is het Beeld van de onzienlijke God. Achter of in de Gedaante Die verschijnt, bevindt zich de Godheid, Die Zich in die Gedaante uitdrukt. Die is ontledigd, inhoudsloos gemaakt en dus hou je alleen nog de Gedaante over.

De interpunctie laat ons in deze verzen een beetje in de steek. Als we die laten vervallen, dan staat 'geen roof geacht' op de verkeerde plek in de zin. Je kunt het wel laten staan, maar dan moet je wel bereid zijn het goed te lezen.

Gode even gelijk = Gode gelijk.

Even = een vergelijking.

Hij was de gestaltenis Gods en dus Gode even = gelijk.

Maar Hij heeft het geen roef geacht Zichzelf te ledigen, tot niets te maken. Toen Hij hier op aarde verscheen, verdween Zijn Godheid, werd Zijn Godheid tenietgedaan. Hij heeft Zich Zijn Godheid laten afnemen, zoals Hij overigens al veel eerder Zijn heerlijkheid opgaf. Dit is een volgende fase daarin. De laatste fase was bij Zijn kruisdood.

Hij was de gestaltenis Gods en Hij was Gode even gelijk.

Het is: de gestaltenis Gods tegenover de gestaltenis van een mens;  
Gode even gelijk tegenover de mensen gelijk.

Niet God, maar een Dienstknecht, als tegenstelling. Hij ontledigde Zich van Zijn Godheid en werd een Dienstknecht. Hij was Gode gelijk, maar werd een Mens. Daaruit blijkt bovendien dat de mens per definitie een dienstknecht is, in de zin van een ondergeschikte, een horige, een lijfeigene. Wij zijn ondergeschikt aan God en dus dienstknechten. Die positie heeft Christus ingenomen. Niet dat Hij die rol heeft gespeeld, want het was niet gespeeld. Hij heeft die functie vervuld. Als je een rol speelt, dan doe je alsof, maar als je een functie vervult, dan is het echt.

- 8 En in gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja, den dood des kruises.

Niet vermomd als een mens, maar in gedaante gevonden als een mens. In die positie heeft Hij Zichzelf nog verder vernederd.

En is gehoorzaam geworden = Hij heeft gehoorzaamheid geleerd en die gehoorzaamheid bracht Hem in de dood. Niet zomaar de dood, maar de dood des kruises. Zijn weg liep dus naar beneden, steeds vernederender. Het christelijke beginsel is dan ook dat de weg naar verhoging naar beneden loopt. God verhoogt uiteindelijk. Ook wij zullen verhoogd worden, maar naar het voorbeeld van de Heere Jezus. Daar gaat deze brief over.

Ons is uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden; dezelfde strijd gezien hebbende, hoedanige gij in mij gezien hebt en nu in mij hoort (Filipp. 1: 29, 30).

Kortom, wij hebben lijdzaamheid van node. Daarin wordt ons dit voorbeeld van de Heere Jezus voorgehouden, die Zijn hoge positie aflegde en gehoorzaam werd en vernederd werd tot de dood, ja, tot de dood des kruises.

- 9 Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is;

Daarom heeft Hem ook God = die weg van vernedering was ook onder de hand Gods. Petrus zegt: 'Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u

verhoge te Zijner tijd' (1 Petr. 5: 6). Die weg naar vernedering was in onderwerping aan God.

Dit is voor 100% in strijd met de leer van de drie-enigheid, want daarin zijn de Vader, de Zoon en de Heilige Geest ex equo. Ze zijn alle drie even gelijk. Hoe dan ook, God heeft Hem uitermate vernederd, maar heeft Hem ook, juist daarom, uitermate verhoogd. Hoe?

God heeft Hem een Naam gegeven Welke boven alle naam is. Welke Naam heeft Hij dan ontvangen? Die van Jehovah. Die Naam droeg Hij dus niet voordat Hij stierf en Hij droeg hem dus ook niet in Zijn menswording. De term 'Heere Jezus' wordt dan ook pas in Handelingen geïntroduceerd. In de Evangeliën heet Hij gewoon Jezus.

Hij kreeg in Zijn opstanding een Naam boven alle naam...

- 10 Opdat in den Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn.
- 11 En alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods des Vaders.

Als je dit woord 'Heere' terug naar het Hebreeuws zou moeten vertalen, dan zit je vast aan de Naam van Jehovah.

Deze verzen zijn letterlijk aan Jes. 45: 23 ontleend. Daar gaat het heel duidelijk over Jehovah, maar die woorden worden hier toegepast op de Heere Jezus Christus, Die die allerhoogste Naam (Jehovah) in Zijn opstanding (weer) ontving.

Jes. 45: 21 Verkondigt en treedt hier toe, ja, beraadslaagt samen: wie heeft dat laten horen van ouds her? Ben Ik het niet, de Heere? en er is geen God meer behalve Mij, een rechtvaardig God, en een Heiland, niemand is er meer dan Ik.

Wie heeft van tevoren gezegd hoe het later zou gaan? Wie heeft van de toekomstige gebeurtenissen gesproken? God spreekt en in het bijzonder over toekomstige dingen. God verkondigt de toekomst. Wij worden geacht het verleden sowieso te kennen, maar God verkondigt de toekomst. Dat heeft Hij in het verleden gedaan, zodanig, dat veel van wat Hij in het verleden had aangekondigd, inmiddels vervuld was in de dagen van Jesaja. Dat bevestigt Zijn Godheid, maar ook dat Hij in staat is te doen wat Hij over de toekomst gesproken en beloofd heeft.

Ben Ik het niet? = een verwijzing naar de Naam HEERE, met hoofdletters geschreven (Jehovah), die vaak vertaald wordt met: Ik ben Die Ik ben.

Er is geen God meer behalve Mij = buiten Mij is er geen God.

Er is maar één God en als Hij Zich op wat voor wijze dan ook bekendmaakt, dan verschijnt daar de Persoon (in het klassieke gebruik van dat woord) van



Jehovah. Als in het Nieuwe Testament, na de opstanding van de Heere Jezus, God verschijnt, dan verschijnt nog steeds de Persoon van Jehovah, maar Die blijkt Niemand anders te zijn dan Jezus van Nazareth.

Een mooi voorbeeld daarvan is: 'Al wie de Naam des Heeren aan zal roepen, zal zalig worden'. Dan roepen ze de Naam des Heeren aan en verschijnt Hij en dan vragen ze aan Hem: 'Wat zijn toch die littekens in Uw handen?' (Zach. 12 – 14). Dan blijkt Hij Jezus van Nazareth te zijn. Dat is het antwoord op de vraag: 'Als dan de Messias de Zoon van David is, waarom noemt David Hem dan 'Mijn Heer'? (Psa. 110: 1; Matt. 22: 43). Hij is weliswaar de Zoon van David, maar tegelijkertijd de personificatie van de Godheid. Hij is dus Jehovah, want dat is de Naam van de Godheid, als Hij verschijnt. Voor de rest is de Godheid onzienlijk en onkenbaar.

Er is geen God behalve Mij, een rechtvaardig God en Heiland. Wie is de Heiland? Hier staat Jehovah, terwijl wij de Heiland kennen als Jezus van Nazareth. Sinds Zijn opstanding is Hij de drager van de Naam, die Hem volgens Filipp. 2 gegeven is toen Hij uitermate verhoogd werd en een Naam kreeg boven alle naam. In Hebr. 1: 4 staat dat Hij uitnemender Naam geërfd heeft boven de engelen.

- 22 Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde! want Ik ben God, en niemand meer.
- 23 Ik heb gezworen bij Mijzelf, er is een woord der gerechtigheid uit Mijn mond gegaan, en het zal niet wederkeren; dat Mij alle knie zal gebogen worden, alle tong *Mij* zal zweren.

Hij heeft gesproken en het zal niet teruggenomen worden. Het blijft zo.

Hij heeft gesproken, namelijk dat voor Hem alle knie zal gebogen worden en alle tong Hem zal zweren, aangehaald in Filipp. 2: 10.

Voor Wie zal alle knie zich buigen? Voor Jehovah.

Als je deze verzen, aangehaald door Paulus in Filipp. 2 leest, voor Wie zal alle knie zich dan buigen? Voor Jezus van Nazareth, de Opgewekte uit de dood.

Daar is dus geen verschil tussen. Dat was er wel, maar dat was voor Zijn opstanding. Ook in het Oude Testament overigens, want als daar Jehovah verschijnt, dan verschijnt daar niet Jezus. Dat kan niet, want Jezus werd uit María geboren, uit de lijn van David. Er is dus wel wat veranderd. Er is in de loop van de geschiedenis iets tot stand gebracht, via die weg van gehoorzaamheid, tot in de dood. Daarmee heeft Hij een verse en levende weg geopend naar een nieuwe schepping en naar een nieuw Verbond. Voor wat de Gemeente betreft heeft Hij een verse en levende weg bereid, voorbij het voorhangsel, die leidt tot in de hemel.

Filipp. 2: 11 En alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods des Vaders.

Jezus Christus is die Heere.

De Joden worden geacht één God te hebben en wij drie. Nou ja, het is iets ingewikkelder. Het ziet eruit als Drie, maar het is er Eén. Wij kennen uit de Bijbel echter maar één God en maar één troon. Op die troon zit het Lam, staande als geslacht (Openb. 5: 6), of de HEERE, zittende op een hoge en verheven troon (Jes. 6: 1).

Voor zover wij een Tweede kennen, namelijk in de verhouding van Vader en Zoon, is die Zoon het uitgedrukte Beeld van Gods wezen en het Afschijnsel van Gods heerlijkheid. God is de onzienlijke God en wat de Zoon heet, is de openbaring van de Godheid aan ons.

Voor zover wij onderscheid maken tussen drie, is dat niet ex equo, naast elkaar, maar verticaal. God openbaart Zich naar beneden. Wij kijken tegen Zijn Beeld aan, namelijk Jehovah. Sinds de opstanding noemen wij Hem de Heere Jezus Messias (= Christus).

De Joden willen niets van een drie-enig God weten. Zij hebben maar één God. Niettemin, als men er dieper op ingaat, zal blijken dat men in het Jodendom wel degelijk het onderscheid kent tussen de onzienlijke God en de openbaring van de Godheid, in de gedaante van en onder de Naam van Jehovah.

Men spreekt over de onkenbare God, van Wie men leert dat Hij niet te beschrijven valt. Principieel beschrijft men hem negatief: Hij is niet dit, Hij is niet dat, Hij is niet zo enzovoort. Wij kennen Hem niet, want Hij is de onkenbare God. Niettemin, die onkenbare God vertoont Zich, openbaart Zich, in Jehovah, Die geacht wordt niet God Zelf te zijn, maar de verschijning van de Godheid, als het uitgedrukte Beeld van Gods wezen. Dat zijn precies de termen die wij in het Nieuwe Testament voor de opgewekte Christus hebben.

Het is die functie van verschijning van de Godheid (anderen noemen het een kristallisatie of materialisatie van de Godheid) die gepaard gaat met de Naam Jehovah. In Kampen zeggen ze dat Jehovah de Naam is van de Verbonds- God. Dat woord vind je niet in de Bijbel, maar ze hebben wel gelijk. Je moet het ze alleen wel laten uitleggen. Zij zeggen dan dat Jehovah de Naam van God is in Zijn relatie tot de mens. Dat is dus de Naam van de openbaring van de Godheid, maar die formulering past niet in de geloofsbelijdenis van Nicéa. Die verschijning is een Theofanie, een verschijning van de Godheid. Men noemt het ook wel een Christofanie, in de zin van een (voor)verschijning van Christus. Dat is allebei juist.

Als echter sinds de opstanding van de Heere Jezus God verschijnt of zal verschijnen, verschijnt Hij niet in een gedaante voor de gelegenheid, maar in de Persoon van Jezus van Nazareth. Als zij de Heer Zelf zullen aanschouwen (Zach. 12), dan, staat er, zullen zij Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben. Kortom, Jehovah en Jezus worden met elkaar geïdentificeerd, als de uitdrukking van het wezen der Godheid. Precies zo leren de Joden het ook.

Niet op grond van het Nieuwe Testament, maar van het Oude. Zij kennen echter niet de toepassing daarvan op Jezus van Nazareth, maar wel dat Jehovah niet de Godheid in Zichzelf is, maar de openbaring van de Godheid.

Vanaf de opstanding van Christus wordt die Naam gedragen en die functie vervuld door Jezus van Nazareth. Daarom ziet Johannes in zijn visioenen op de allerhoogste troon het Lam, staande (in de zin van opgewekt) als geslacht. Kortom, als wij ooit voor God zullen staan, dan staan wij voor de Heere Jezus Christus. Voor ons is dat als wij verschijnen voor de rechterstoel van Christus, maar ook op de Jongste Dag, als de levenden en de doden zullen moeten verschijnen voor de grote witte troon van God, dan nog verschijnen ook zij voor Christus. Hem is immers gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Hij is uitermate verhoogd. Verder kan niet, want dan kom je bij wat tamelijk abstract genoemd wordt de Godheid. Die dingen hebben een betekenis, vooral omdat het om een Mens gaat, Die hier leed en stierf en als Mens uit de dood werd opgewekt, om Beeld Gods te zijn. Dat is nu de vervulling van Genesis 1: Laat ons Adam maken, naar Ons beeld en Onze gelijkenis. Hij was de eerste mens Die definitief beantwoordde aan die wil of profetie van God. Het Nieuwe Testament roept triomfantelijk uit: 'Hij is het Beeld Gods'. Dat zou niets betekenen als er daarvoor anderen waren die ook beelddrager Gods waren. Lees de Schriften en onderzoek of deze dingen ook alzo zijn en de Heer zal je zegenen.

2 Kor. 5: 21   Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

Heeft Hij zonde voor ons gemaakt = de zonde is hier hét kenmerk van de mens. De Heere Jezus is een zondaar geworden; Hij is zonde. De Heere Jezus werd voor ons zonde gemaakt. Meestal wordt de zonde van de Heere Jezus weggeredeneerd. Hij droeg voor ons de zonden. Je moet daar niet op afdingen, maar aannemen wat de Bijbel daarover zegt. Als je daarop afdingt, dan ding je ook af op dat wij rechtvaardigheid Gods in Hem zijn. Hij stond in onze plaats toen Hij de zonde der wereld droeg, maar Hij werd gerechtvaardigd en in Hem zijn wij gerechtvaardigd. Ook daar staat Hij in onze plaats. Niet van de hele mensheid, maar wel in de plaats van de gelovige. In Zijn dood vertegenwoordigt Hij de hele mensheid, maar in Zijn opstanding alleen de gelovigen. Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is. Hij stond in onze plaats toen Hij veroordeeld werd en nu vertegenwoordigt Hij ons als gelovigen, nog steeds, bij God. Hij is ons Hoofd en onze Hogepriester. Zoals Hij deel kreeg aan onze zonden, zo hebben wij deel gekregen aan Zijn rechtvaardigheid. Zo gezegd is het een tegenstelling, maar je kunt ook zeggen:

zoals wij deel hadden aan Zijn zonden, met Hem zijn gestorven en opgestaan, zo hebben wij op gelijkerwijze deel aan Zijn rechtvaardigheid. De tegenstelling is dan zonde en rechtvaardigheid.

Meer van die tegenstellingen vind je in Rom. 5, waar de vergelijking wordt gemaakt tussen Adam en Christus. Ook daar wordt geleerd wie wij in Christus geworden zijn. De oude mens is afgelegd, de zonde weggedaan en wij zijn gerechtvaardigd in Degene die God uit de dood heeft opgewekt. Hij is overgeleverd om onze zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking (Rom. 4: 25).

Het doel was dat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem. Hij werd tot zonde gemaakt; Hij werd tot zondaar gemaakt en werd tot de misdadigers gerekend. Het belangrijkste kenmerk van de mens wordt genoemd, maar de mens wordt bedoeld. Waarom? Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem. Opdat wij nieuwe mensen zouden worden. Niet meer Adamieten, maar Christenen, zodat God ons niet langer in Adam zou rekenen, maar in Christus. Het meest opvallende kenmerk van die nieuwe mens is niet de zonde, maar de rechtvaardigheid. En dus begint Rom. 5 met: Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God. Hier in 2 Kor. 5 vind je feitelijk dezelfde gedachtegang, want wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in hem. Dit is een sterkere uitdrukking. Niet maar rechtvaardig, maar rechtvaardigheid. Geen bijvoeglijk naamwoord, maar een zelfstandig naamwoord. Wij zouden ons onder alle omstandigheden bewust zijn dat wij rechtvaardigheid Gods in Hem zijn. Zo voelt het misschien niet, maar zo is het wel. Voor de mensen niet, maar voor God wel. Voor God zijn wij rechtvaardig, want God heeft ons in Christus gerechtvaardigd. Als Christus rechtvaardig is, wel, dan wij ook, in Hem. Dat is niet op onze persoonlijke titel, maar op de persoonlijke titel van de Heere Jezus Christus, de Rechtvaardige bij uitstek.

Dat is één van onze zegeningen in Christus.

Het heet rechtvaardigheid Gods. Ook al zouden mensen ons veroordelen en dat gebeurt, maar voor God ziet het er anders uit en Hij is de hoogste Rechter Die er is. Daar moeten wij uit leren leven. Zo zouden wij onszelf leren zien, maar zo zouden wij onze broeders en zusters ook zien, want God rekent niet alleen jou, maar ook je broeders en zusters zo.

# Hoofdstuk 6

## Zelfverloochening van Paulus

- 2 Kor. 6: 1 En wij, medearbeidende, bidden *u* ook, dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben.
- 2 Want Hij zegt: In den aangename tijd heb Ik u verhoord, en in den dag der zaligheid heb Ik u geholpen. Ziet, nu is het de welaangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid.
- 3 Wij geven geen aanstoot in enig ding, opdat de bediening niet gelasterd worde.
- 4 Maar wij, als dienaars van God, maken ons in alles aangenaam, in vele verdraagzaamheid, in verdrukkingen, in noden, in benauwdheden,
- 5 In slagen, in gevangenschappen, in beroerten, in waken, in vasten,
- 6 In reinheid, in kennis, in lankmoedigheid, in den Heiligen Geest, in ongeveinsde liefde,
- 7 In het Woord der waarheid, in de kracht van God, door de wapenen der gerechtigheid aan de rechter- en aan de linkerzijde;
- 8 Door eer en oneer, door kwaad gerucht en goed gerucht; als verleiders, en *nochtans* waarachtigen;
- 9 Als onbekenden, en *nochtans* bekend; als stervenden, en ziet, wij leven; als getuchtigd, en niet gedood;
- 10 Als droevig zijnde, doch altijd blijde; als arm, doch velen rijk makende; als niets hebbende, en *nochtans* alles bezittende.
- 2 Kor. 5: 21 Want Dien, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.
- 6: 1 En wij, medearbeidende, bidden *u* ook, dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben.

Paulus werkt in het werk dat hiervoor genoemd werd, was niet mede met Christus, want wat de Heer gedaan heeft, heeft Hij toch heus alleen gedaan. Daar had Hij Paulus niet bij nodig. Wij kennen de uitdrukking 'medearbeiden' in ieder geval uit de eerste brief aan Korinthe, waar Paulus het over Apollos heeft. Daar zegt hij dat zij Gods medearbeiders zijn. Niet medearbeiders met God, maar met elkaar. Dat is hier ook zo. De Heer doet Zijn werk, maar Paulus staat niet op gelijke hoogte met Hem, in die zin, dat Hij het samen met de Heer doet. Paulus beschrijft zichzelf wel als betrokken in het werk des Heeren, maar dan toch heus als dienstknecht. Eventueel als apostel, maar dan blijft het hetzelfde. Christus is dan de Opdrachtgever. Voor zover hij medearbeidend is, is hij dat samen met anderen. In dit geval met Timótheüs, met wie hij samen deze brief schrijft.

Wij, medearbeidende.... Wij = het zijn er meer dan alleen Paulus en zij werken samen, in een gelijke positie, als dienstknechten van Christus.

‘Wij bidden ook’ sluit aan bij 2 Kor. 5: 20... wij bidden van Christus wege....  
Christus bidt Zelf: laat u met God verzoenen.

Wij, Paulus en Timótheüs, medearbeidende met Christus, bidden ook dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben. De bedoeling is namelijk dat men uit genade zou leven. Je zou hier meteen uit moeten concluderen dat het ontvangen van de genade een heel eind verder strekt dan dat je vergeving van zonden ontvangt, hoezeer je dat laatste ook uit het voorgaande vers zou kunnen concluderen. Onze zonden zijn weggedaan en wij zijn gerechtvaardigd in Christus. Dat is het dan; punt. Maar daar volgt het één en ander op. Wij hebben genade ontvangen en dus zijn onze zonden vergeven; maar wat heb je daaraan? Dood ga je toch. Als vergeving van zonden inhoudt dat je daarna niet meer mag zondigen (‘Ga heen, zondig niet meer’), dan kun je verreweg het beste vergeving van zonden ontvangen op het moment dat je het loodje legt, want daarna kun je immers niet meer zondigen. Als je het eerder ontvangt, wat moet je dan de rest van je leven, als je niet meer mag zondigen? (Die zal wel weer verkeerd uitgelegd worden.)

De bedoeling is echter dat wij genade ontvangen, opdat wij uit die genade zouden leven. Dat impliceert in de eerste plaats dat we nog steeds zondigen, maar daar vergeving voor ontvangen en dat blijft ook zo. Uit die genade Gods hebben we echter ook het één en ander gekregen. De bedoeling is dat wat wij uit genade gekregen hebben, dat in de praktijk ook zouden benutten. Dat is leven uit genade.

De genadegaven of de Geestesgaven (de negen gaven des Geestes). De Bijbel leert ons dat de Heer ons iets geeft, namelijk een bepaalde bediening. Hij vult onze handen en daarmee zouden wij wat doen. Dat is uit genade.

Paulus zegt: ‘Mij is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus (Efe. 3: 8). Of: ‘Door de genade die mij gegeven is, zeg ik tot eenieder van u... (Rom. 12: 3). Op een andere plaats zegt hij dat hij door de genade Gods is wat hij is. Wat hij is, is zijn praktische leven. De rest is abstractie. Er zijn mensen die naar zichzelf op zoek gaan. Die gaan ze niet vinden, want zolang ze niets doen en alleen naar zichzelf zoeken, is er geen zelf. Als ze al iets vinden, dan vinden ze een zoekende ziel. Dat is allemaal flauwekul. Je moet wat gaan doen; dan word je iemand. Een ding is pas iets als het gebruikt wordt, als het functioneert. Als het niet gebruikt wordt is het gewoon niets. Je moet het gebruiken. Zo is het met de mens ook. Als hij niets doet, dan is hij niets. Wij zijn in Christus begenadigd, maar als wij niets doen, dan zijn we niets. Nou ja, je bent dan nog net een kind van God. De bedoeling is echter dat we in de praktijk daaruit zouden leven. Geloof zonder werken is dood. Wij behoren niet tot degenen die zich onttrekken ten verderve, maar tot degenen die geloven tot behouding der ziel

(Hebr. 10: 39). Leven uit geloof namelijk; daar gaat het om. Daar heeft Paulus het hier over.

Wij bidden u ook dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben. Onder vergeefs moet je niet verstaan dat je dan niet in de hemel komt, maar dat zo'n geloof geen praktisch nut heeft in dit leven hier. Bovendien, het is prachtig dat God ons onze zonden vergeven heeft en ons in Christus gerechtvaardigd heeft, maar als je je dat niet bewust bent en er ook in de praktijk niet uit leeft, dan is het volstrekt theoretische waarheid.

Dat gij de genade Gods niet tevergeefs ontvangen moogt hebben...

- 2 Want Hij zegt: In den aangenamen tijd heb Ik u verhoord, en in den dag der zaligheid heb Ik u geholpen. Ziet, nu is het de welaangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid.

Wat in het Oude Testament wordt aangekondigd, namelijk de aangename tijd, dan wel de dag der zaligheid, is nu aangebroken. Die dag is nu. En omdat die tijd is aangebroken en wij dus in die tijd leven...

Wat nu volgt is dat Paulus feitelijk over zichzelf spreekt en hoe zijn eigen leven er in de praktijk uitziet. Dat zag er voor de Korinthiërs niet aantrekkelijk uit, maar niettemin stelt hij zichzelf aan hen voor als voorbeeld. Dat brengt nogal wat spanningen met zich mee. Die spanningen waren er kennelijk al, maar hij schreeft de boel nog wat aan.

Hij bespreekt hier aspecten van de aangename tijd en de dag der zaligheid. Bij wijze van spreken halen we vers 2 er eerst even tussenuit. Dan is het de vraag of je wat mist. Ben je dan het verband kwijt? Wat doet dit vers daar?

- 1 Wij, medearbeidende, bidden ook, dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben.
- 3 Wij geven geen aanstoot in enig ding, opdat de bediening niet gelasterd worde. Maar wij, als dienaars van God...

Zo van: als je genade ontvangen hebt, dan dient dat ergens toe. Leven uit genade houdt in... en dan volgt een hele opsomming.

Je kunt vers 2 dus gewoon overslaan. Het alternatief is dat je het ook gewoon kunt lezen en het dan overslaan. Dat is wat gewoonlijk gebeurt.

Wij leven in aangename tijd. Mochten wij die tijd als aangenaam ervaren, dan vinden we het vanzelfsprekend en lezen er overheen. Mochten we die tijd nu niet als aangenaam ervaren, dan kun je maar het beste ook er overheen lezen. De vraag is dus waarom dit vers hier staat.

Als in het Nieuwe Testament een tekst uit het Oude wordt aangehaald, dan moet je het opzoeken. Dat is de bedoeling daarvan: Daar op die plek wordt over dit gesproken. Met andere woorden, in Jes. 49 wordt over deze

tegenwoordige tijd gesproken, die hier aangeduid wordt als de welaangename tijd en de dag der zaligheid. Wij kennen nog een paar andere termen voor deze tegenwoordige tijd, namelijk

- de bedeling der verborgenheid (Efe. 3: 9);
- de bedeling der genade (Efe. 3: 9);
- de tijd der lankmoedigheid onzes Heeren, die wij voor zaligheid zouden achten (2 Petr. 3: 9);
- deze laatste dagen (Hebr. 1: 1), ter onderscheiding van de nog toekomstige laatste dagen in de wederkomst van Christus;

De uitdrukking wordt niet alleen gebruikt, maar bovendien geciteerd: 'Want Hij zegt...'. Met andere woorden, wij leven in de dagen die in Jes. 49 worden aangekondigd. Dat hoofdstuk wordt in het Nieuwe Testament nogal eens geciteerd, waar staat dat de Messias tot Licht der heidenen zou zijn, tot aan het einde der aarde.

Jes. 49: 8      Alzo zegt de HEERE: In den tijd des welbehagens heb Ik u verhoord, en ten dage des heils heb Ik u geholpen; en Ik zal u bewaren, en Ik zal u geven tot een verbond des volks, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven;

De tijd des welbehagens = de aangename tijd;  
Ten dage des heils = de dag der zaligheid.

- 9      Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; tot hen, die in duisternis zijn: Komt tevoorschijn; zij zullen op de wegen weiden, en op alle hoge plaatsen zal hun weide wezen.

Enzovoort. Deze dingen staan er in 2 Kor. 6 niet bij. De klemtoon in 2 Kor. 6 ligt dus op vers 8 en dan alleen nog maar op de eerste helft. In ieder geval, dat wordt geciteerd. 2 Kor. 6 zegt dus dat wij nu in de tijd leven van Jes. 49: 8. Je kunt namelijk ook Jes. 49 lezen en dan 2 Kor. 6 opzoeken en zeggen: 'Kijk, daar staat dat Jes. 49 over onze tijd spreekt'. Zo zit het natuurlijk ook. Het haakt in elkaar. Je moet Schrift met Schrift vergelijken en dit zijn nu juist de omstandigheden waarin je dat moet doen.

En Ik zal u geven tot een verbond des volks = Ik zal u geven aan Brit Am, om het aardrijk op te richten en om de verwoeste erfenissen te doen beërven. Dat gaat dus over het Messiaanse Rijk. Nou ja, het begin ervan. Het oprichten daarvan. Wij leven in de eerste fase van het Koninkrijk van Christus. Hij is gekroond en is de Koning der gerechtigheid, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem. Wij zijn eerstelingen van dat Koninkrijk. Wij zijn



een Gemeente van eerstelingen en dus geroepen tot zoonstelling. Als je dit meeneemt naar 2 Kor. 6, dan heb je het verband van het Schriftgedeelte. Paulus zegt dus: 'Denk erom, wij zijn eerstelingen van dat Koninkrijk geworden en adeldom verplicht'. Wij zijn tot zoonstelling geroepen en zouden leven om de Heer te dienen, Die immers opgewekt is uit de dood en geworden is tot Koning en Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Dat brengt consequenties met zich mee. Wij leven in de dagen van het begin van dat Koninkrijk. Niet van de openbaring daarvan; dat komt later, maar het is wel degelijk het Koninkrijk, waaraan wij deel hebben. We gaan hem nog een keer lezen...

Jes. 49: 8      Alzo zegt de HEERE: In den tijd des welbehagens heb Ik u verhoord, en ten dage des heils heb Ik u geholpen; en Ik zal u bewaren, en Ik zal u geven tot een verbond des volks, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven;

Wie is die 'u' eigenlijk? Daar zijn twee antwoorden op te geven. De meest voor de hand liggende is Christus. De andere is Paulus. Dat is zo, omdat hij de verzen uit dit hoofdstuk op zichzelf van toepassing brengt. In ieder geval vers 6 wordt door hem in Hand. 13: 47 op zichzelf van toepassing gebracht.

Paulus is daar in Antiochië, in Klein-Azië, op z'n eerste zendingsreis, met Bárnabas mee. Hij predikt daar in de synagogen en zegt dat God de beloften aan de vaders gedaan, vervuld heeft aan ons, hun kinderen (de huidige generatie), door de Heere Jezus uit de dood te verwekken. Dan blijkt dat zodra de heidenen hun belangstelling tonen en in groten getale toestromen om de prediking te horen, de Joden hun belangstelling verliezen.

Het Judaïsme is in de ballingschap uitgevonden om de Joden een eigen identiteit te geven. Juda, de twee stammen, heeft zich in de loop der eeuwen weinig van de Heer aangetrokken. Soms een beetje en dan weer helemaal niet. De Heer maakte daar een einde aan en stuurde Zijn knecht Nebukadnésar om alles en iedereen die in Judéa woonde in ballingschap weg te voeren. Toen ze in Babel waren, zijn ze daar vreemdelingen geworden. Hoe nu hun nationale gevoelens en de eigen identiteit te bewaren, zodat ze daar niet ten onder gingen? Toen hebben ze een religie uitgevonden die bij hen paste, die ervoor moest zorgen dat hun eigen identiteit als Jood behouden zou blijven. Zij zijn heus niet, zodra ze in ballingschap waren, de Heer gaan dienen. Als dat zo zou zijn, dan hadden ze het zo niet gedaan en geweten dat het zo ook niet kon, want de Mozaïsche voorschriften zijn strikt genomen slechts van toepassing in het land Kanaän. Dat staat er steeds bij: 'Wanneer gij in uw land zult gekomen zijn, in het erfdeel dat de HEERE u zal geven, dan zult gij...'. Dat gold allemaal binnen het land en voor de vreemdeling binnen hun poorten. Nu waren ze echter in het buitenland en konden de Heer niet dienen. In plaats van een tempel hebben ze synagogen uitgevonden enzovoort. Kortom, men heeft het

Jodendom als religie uitgevonden, opdat het volk daaraan z'n identiteit zou ontlennen.

Je komt vanzelf op die gedachte als je de moeite zou nemen je bezig te houden met de Babylonische Talmoed. Dat is de basis van het Judaïsme. Nu we 2500 jaar verder zijn is daar veel aan toegevoegd. Toen ze weer terug in Kanaän waren is daar de Jeruzalemse Talmoed aan bijgekomen, maar die is minder doorslaggevend in de leer. Hoe dan ook, de Babylonische Talmoed ligt aan de basis van het Judaïsme. Dat is ook zo algemeen bekend, dat men denkt dat de Bijbel ook pas in die tijd geschreven is en dat de oudste boeken van de Bijbel dus niet ouder zijn dan de Babylonische ballingschap. Daarom denkt men ook dat Gen. 1 en 2 ontleend zijn aan Babylonische scheppingsverhalen en het zondvloedverhaal ontleend is aan het Babylonische zondvloedverhaal en daarvan overgeschreven. De conclusie kan dan ook niet anders zijn dan dat de hele Bijbel plagiaat is, maar daarom dan toch wel weer zeer wetenschappelijk.

Het ging dus om het bewaren van de Joodse identiteit. Daarom zijn de Joodse geschriften ook zo ingericht. Je vindt regels voor het gedrag van Joden onderling, met de vermelding dat die regels niet gelden voor de relatie met de heidenen, want dat is wat anders. Tegenstanders van de Joden, antisemieten, wijzen gewoonlijk op het racistische karakter van de Talmoed en van het Judaïsme in het algemeen.

Hoe dan ook, wat hier in Jes. 49 wordt beschreven, is dat de zaligheid wel tot de Joden zou komen, maar die zouden het afwijzen. Dat kom je in hand. 13 tegen. Als de Joden merken dat de zaligheid naar de heidenen gaat, omdat zij grote interesse tonen, zeggen zij dat het dus niet voor hen is. Als het heidens is, is het niet Joods en als het Joods is, dan is het niet heidens. Althans naar hun maatstaven. Dan worden zij jaloers. Paulus zegt daarover...

Hand. 13: 45 Doch de Joden, de scharen ziende, werden met nijdigheid vervuld, en wedspraken, hetgeen van Paulus gezegd werd, wedsprekende en lasterende.

Nijdigheid is in de Bijbel hetzelfde als jaloezie, met alle ellendige gevolgen van dien. De Joden zouden ook tot jaloersheid verwekt worden. Hier gebeurt dat.

46 maar Paulus en Bárnabas, vrijmoedigheid gebruikende, zeiden: Het was nodig, dat eerst tot u het Woord Gods zou gesproken worden; doch nademaal gij hetzelve verstoot, en uzelfen des eeuwigen levens niet waardig oordeelt, ziet, wij keren ons tot de heidenen.

47 Want alzo heeft ons de Heere geboden, *zeggende*: Ik heb u gesteld tot een licht der heidenen, opdat gij zoudt zijn tot zaligheid, tot aan het uiterste der aarde.

Wie is tot licht der heidenen gesteld? Paulus dus.

Zaligheid = opdat Paulus de zaligheid onder de heidenen zou prediken. Paulus wordt met de zaligheid geïdentificeerd. Hij is als het ware de zaligheid. Niet op het hoogste niveau, want dat is Christus. Hij is de Zaligheid, zoals Simeon zei: 'Mijn ogen hebben Uw zaligheid aanschouwd'. Hij hield een baby vast. Hij keek naar de baby en zei: 'Mijn ogen hebben Uw zaligheid aanschouwd, Die Gij bereidt hebt voor al de volken en voor het volk Israël, tot licht der heidenen, tot aan de einden der aarde'. Simeon citeert in Luk. 2 precies dezelfde verzen uit Jes. 49, als die Paulus hier citeert.

Onder Hand. 13: 47 staan drie tekstverwijzingen: Jes. 42: 6; Jes. 49: 6 en Luk. 2: 32. Dat moet toch opvallen.

Ik heb u gesteld tot een licht der heidenen, opdat gij zoudt zijn tot zaligheid, tot aan het uiterste der aarde. Dat past Paulus dus in Hand. 13 op zichzelf toe. Paulus uit Benjamin en Bárnabas, die Jozef heette, zodat je Jozef en Benjamin naast elkaar hebt, waarbij Jozef ouder was dan Benjamin.

Terug naar Jesaja, want daar lezen we de eenvoudige maar zeer belangwekkende woorden...

Jes. 49: 3 En Hij heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn knecht, Israël, door Welken Ik verheerlijkt zal worden.

Degene Die spreekt is de Knecht des Heeren.

Gij zijt Mijn Knecht, Israël. Het had zelfs kunnen zijn: Gij zijt Mijn Israëlitische Knecht. Wat er ook staat, het gaat over de Heere Jezus. Dat kan niet missen.

4 Doch Ik zeide: Ik heb tevergeefs gearbeid, Ik heb Mijn kracht onnuttelijk en ijdelijk toegebracht; gewisselijk, Mijn recht is bij den HEERE, en Mijn werkloon is bij Mijn God.

De Heer Zelf spreekt. Hij is druk bezig geweest, heeft hard gewerkt, maar het heeft helaas niet gewerkt.

Mijn recht is bij de HEERE = de arbeider is zijn loon waardig, staat in de Bijbel. Als dat ooit op iemand van toepassing is, dan natuurlijk op de Heer Zelf.

5 En nu zegt de HEERE, Die Mij Zich van *moeders* buik af tot een Knecht geformeerd heeft, dat Ik Jakob tot Hem wederbrengen zou; maar Israël zal zich niet verzamelen laten; nochtans zal Ik verheerlijkt worden in de ogen des HEEREN, en Mijn God zal Mijn Sterkte zijn.

De term 'van moeders buik af' wordt ook op Paulus toegepast in Gal. 1: 15. Jakob = Het gaat om het letterlijke volk Israël. Het noemen van Jakob voordat Israël genoemd wordt is van belang, omdat je anders onder Israël het Noordelijke Rijk zou kunnen verstaan.

De vraag is wat de Heer zou hebben moeten doen, maar kennelijk niet gelukt is, want Hij zegt dat Hij tevergeefs gearbeid heeft. Wat is er niet gelukt? Israël verzamelen. Omdat het Jakob is, gaat het over alle stammen van Israël. In de profetieën, vanaf Mozes, lezen we over de verzameling van Israël in Messiaanse tijd, maar die verzameling begint bij Juda. Als het over de toekomst gaat, in de openbaring van het Koninkrijk van Christus, dan hoeft dat helemaal geen probleem op te leveren. Hoe dan ook, het tijdschema, zoals we dat in de Bijbel met betrekking tot de profetieën kennen, is nu aanmaal opgehangen aan Juda, aan het Joodse volk. De profetie over de 70 weken van Daniël gaan over Juda en Jeruzalem. Als het over de verzameling van het volk Israël gaat, dan wordt Juda altijd het eerst genoemd. Daar zijn misschien één of twee uitzonderingen op. Het Koninkrijk begint nu eenmaal bij een Koning en de Koning is uit Juda.

De Heere Jezus zou in Zijn eerste komst in het algemeen Israël verzamelen, beginnend bij Juda. Verzamelen naar het land? Men zou zich tot de Heere bekeren en bij Hem zou men zich verzamelen, met als uitwerking de letterlijke verzameling. Zo is het ook in de Gemeente. Wij komen tot de Heer en komen tot de onderlinge bijeenkomst uit Hebr. 10: 25, bij de troon der genade, wat uiteindelijk tot gevolg heeft dat we ook lichamelijk verzameld zullen worden in wat wij de opname van de Gemeente noemen.

Dat geldt ook voor Israël. Het volk moet zich eerst bekeren, onder de heidenen en van daaruit teruggebracht worden naar het beloofde land.

Het werk van de Heere Jezus is dus mislukt. We weten ook hoe dat gekomen is: Juda wilde niet en dan houdt alles op.

Het is dus niet gelukt, maar krijgt Hij nu wel Zijn loon? Ja, want: 'nochtans zal Ik verheerlijkt worden in de ogen des HEEREN, en Mijn God zal Mijn Sterkte zijn'. Verheerlijkt worden in de ogen des Heeren = loon ontvangen.

Mijn God zal Mijn Sterkte zijn = Mijn God zal Mij verheerlijken en zal Mij de kracht geven die bij die heerlijkheid hoort (grote kracht en heerlijkheid).

In het volgende vers wordt het werkloon nader toegelicht...

Jes. 49: 6      Verder zeide Hij: Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn Heil te zijn tot aan het einde der aarde.

- 7 Alzo zegt de HEERE, de Verlosser van Israël, Zijn Heilige, tot de verachte ziel, tot Dien, aan Welken het volk een gruwel heeft, tot den Knecht dergenen, die heersen: Koningen zullen het zien, en opstaan, vorsten, en zij zullen zich buigen; om des HEEREN wil, Die getrouw is, om den Heilige Israëls, Die U verkoren heeft.
- 8 Alzo zegt de HEERE: In den tijd des welbehagens heb Ik U verhoord, en ten dage des heils heb Ik U geholpen; en Ik zal U bewaren, en Ik zal U geven tot een verbond des volks, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven.

Enzovoort.

Het ging dus niet alleen maar om het verzamelen van Israël, maar Hem is ook gegeven om tot Licht der heidenen te zijn tot Heil tot aan de einden der aard. Koningen en vorsten zouden voor hem buigen en dus voor de HEERE God, Jehovah. Allemaal via deze Knecht des HEEREN, door Wie dat bewerkstelligd zal worden in de dagen dat Israël zich dus niet verzamelen laat en daarom niet verzameld wordt. Dat kan alleen maar in onze dagen zijn, waarin dit Koninkrijk verborgen is.

Over die dagen staat: In de tijd des welbehagens heb Ik U verhoord en ten dage des heils heb Ik U geholpen. Die dag en die tijd is in onze dagen, waarin de zaligheid naar de heidenen gegaan is en Israël zich niet heeft laten verzamelen.

Maar, als Israël zich niet laat verzamelen, wie is dan het priesterlijke volk, aan wie de verantwoordelijkheid gegeven is om het Woord van God te bewaren? Inderdaad, het is waar, het is naar de heidenen gegaan, maar om welke heidenen gaat het specifiek? Het is de welaangename tijd; de tijd waarin de zaligheid als het ware Israël passeert, in die zin, dat Israël zich niet laat verzamelen. Israël blijft dus in de verstrooiing, maar niettemin gaat de zaligheid naar de heidenen. Vorsten en volken zullen zich voor de Knecht des HEEREN buigen (hele volken zouden zich dus bekeren).

In den tijd des welbehagens heb Ik U verhoord, en ten dage des heils heb Ik U geholpen; en Ik zal U bewaren, en Ik zal U geven aan.... Aan wie? Waar ligt de verantwoordelijkheid? Het antwoord is: 'Ik zal u geven aan Brit Am', vertaald met: tot een verbond des volks. Wat is dat?

Am = volk;

Het volk heet Brit. In die dagen was er maar één volk dat zo heette. Dat waren de Foeniciërs, dan wel de Carthagers. Dat zijn eigenlijk dezelfde volken, alleen het jaartal wat je erop moet plakken is verschillend. Het waren in de praktijk de Carthagers, het volk van BRT = barat. Daar komt de naam van Brittannië vandaan.

Als je het in de dagen van het Nieuwe Testament zou lezen, dan denk je niet meer aan de Carthagers of Foeniciërs, maar aan Brittannia, want zo werd het land in de dagen van de Romeinen genoemd.

Ik zal U geven aan Brit Am, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beërven. Het heeft te maken met een verborgen vorm van het Messiaanse Rijk en met het herstel van Israël. Niet door het uit de ballingschap te laten terugkeren, maar meer een godsdienstig herstel in de ballingschap. Dat het daarover gaat blijkt uit het volgende vers...

- 9 Om te zeggen tot de gebondenen: Gaat uit; tot hen, die in duisternis zijn: Komt te voorschijn; zij zullen op de wegen weiden, en op alle hoge plaatsen zal hun weide wezen.

De gebondenen = de ballingen, de gevangenen.

Tot hen die in duisternis zijn = God heeft ons geroepen tot Zijn wonderbaar Licht. Dat schreef Petrus aan de verstrooiden van Israël.

Zij zullen op de wegen weiden en op alle hoge plaatsen zal hun weide wezen = zij zijn weggegaan en zijn onderweg en bewandelen in hun ballingschap de wegen over de wereld. Daar zullen ze weiden. Niet in het land, maar in het buitenland.

- 10 Zij zullen niet hongeren, noch dorsten, en de hitte en de zon zal hen niet steken; want hun Ontfermer zal ze leiden, en Hij zal hen aan springaders der wateren zachtjes leiden.
- 11 En Ik zal al Mijn bergen tot een weg maken, en Mijn banen zullen verhoogd zijn.
- 12 Zie, dezen zullen van verre komen; en zie, die van het noorden en van het westen, en genen uit het land van Sinim.
- 13 Juicht, gij hemelen! en verheugt u, gij aarde! en gij bergen! maakt gedreun met gejuich; want de HEERE heeft Zijn volk vertroost, en Hij zal Zich over Zijn ellendigen ontfermen.

Sinim = zuiden.

De welaangename tijd is de tijd waarin de zaligheid gegaan en gepredikt is aan de heidenen. Met succes. Die zaligheid berust, heeft domicilie in Brit Am, in Brittannië. In die dagen leven wij, waarbij de zaligheid wel degelijk gerealiseerd wordt, echter niet in Juda en niet in Jeruzalem, maar onder de heidenen. Zij worden op hun verantwoordelijkheid gewezen in dezen. Hier met name de Korinthiërs.

Jes. 42 loopt in hoge mate parallel aan Jes. 49. Niet over dat de Heere Jezus Zijn arbeid verricht heeft, maar wel dat de zaligheid naar de koloniën in het

westen zou gaan (vertaald met 'eilanden der zee'). Het woord betekent eigenlijk 'koloniën' = zij die zich elders in afzondering gevestigd hebben. Zee is hetzelfde als het westen. Daarmee krijg je de verwijzing naar Brit Am.

De eerste verzen van Jes. 61 worden door de Heere Jezus in de Synagoge van Kapèrnaüm geciteerd, waar Hij een uitgebreide Schriftlezing doet. Er staat boven: het genadejaar des HEEREN. Je herkent daarin waarschijnlijk de welaangename tijd des Heeren.

Jes. 61: 1 De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de Heere Mij gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen; Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis;

De zalving slaat feitelijk op de opstanding van Christus. Zalving is de uitbeelding van het ontvangen van eeuwig leven. Zoals Petrus zei: 'God heeft deze Jezus opgewekt en heeft ontvangen de belofte des Heiligen Geestes' (Hand. 2: 33). Zijn opstanding komt overeen met de zalving.

Als je het vrijer vertaalt, dan staat er: De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat Hij Mij tot Messias gemaakt heeft.

Messias = de Gezalfde = Christus.

Met als doel om blijde boodschap (= het Evangelie) te brengen aan de zachtmoedigen.

Zachtmoedigen = degenen met een ontvankelijk gemoed, met een ontvankelijk hart. Zalig zijn de zachtmoedigen, degenen die horen willen, degenen die ontvankelijk zijn voor het Evangelie.

Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte. Met het hart gelooft men. Het hart is gebroken, maar wordt om zo te zeggen genezen. Om de gevangenen vrijheid uit te roepen. Om de ballingen, de verstrooiden van Israël vrijheid uit te roepen. Zoals dat in Filippi als een teken gebeurde, waar Paulus en Silas in de gevangenis zaten en de gevangenis zomaar openging. Alle gevangenen waren vrij om te gaan waar zij wilden, maar bleven gewoon waar ze waren. De zaligheid komt terecht in de ballingschap bij de tien stammen van Israël, maar zij blijven gewoon waar zij waren. Terugverzameling vereist eerst de bekering van Juda. Volgens de bijbel gebeurt dat een het eind van de 70<sup>e</sup> week van Daniël. Daarna krijg je alsnog de bekering van heel Israël en de terugverzameling van alle twaalf stammen.

En den gebondenen opening der gevangenis = hetzelfde als den gevangenen vrijheid uit te roepen. De gevangenis gaat open. Ze worden vrij, maar in de praktijk verandert er niets, behalve dan dat de blijde boodschap daar terechtkomt.

Hij heeft Mij gezalft, om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen...

- 2 Om uit te roepen het jaar van het welbehagen des HEEREN, en den dag der wraak onzes Gods; om alle treurigen te troosten;

Het jaar van het welbehagen des HEEREN komt overeen met de tijd des welbehagens en de dag des heils uit Jes. 49: 8.

Jaar betekent in de grond eigenlijk ook maar 'een verdeling'. In dit geval van tijd. Vandaar dat het woord voor jaar hetzelfde is als voor tand, waarmee je de dingen verdeelt.

Om uit te roepen het jaar van het welbehagen des HEEREN. Daar houdt de Heere Jezus in Zijn Schriftlezing in Luk. 4 op te lezen. Hij stopt daar te lezen en gaat dan zitten. Tot zover de Schriftlezing, maar het is midden in een zin. Het probleem is dus dat Hij de rest niet leest, maar op de rest van het Schriftgedeelte is het ook niet van toepassing.

Het jaar van het welbehagen des HEEREN slaat op de verdeling van tijd in onze tegenwoordige dagen, terwijl de dag der wraak onzes Gods op een volgende bedeling slaat, namelijk op de dag des HEEREN. Daar zit 2000 jaar tussen. Dit moet met nadruk vermeld worden, omdat in 1 Thess. 4 over de opname van de Gemeente gesproken wordt, in samenhang met de wederkomst van Christus. Sommigen krijgen daar geen 7 jaar tussen. In dit vers is het dus de vraag of je er 2000 jaar tussen kunt krijgen. Er zijn in de Bijbel voorbeelden genoeg van opsommingen waar tijd tussenzit. Zeker in de profetieën. Het is een algemeen bekend gegeven. Het behoort eigenlijk tot de inleiding op de eschatologie, de inleiding op de uitleg van het profetisch woord, namelijk dat in de profetieën bepaalde gebeurtenissen soms achter elkaar vermeld worden, zonder dat er vermeld wordt hoeveel tijd er tussenzit. Het bekende voorbeeld dat dan gebruikt wordt, is dat je vanaf afstand wel de achtereenvolgende bergtoppen ziet, maar niet de dalen die ertussen liggen. Als je het van een afstand beziet, kun je dat ook niet zien.

Hoe dan ook, de dag der wraak onzes Gods komt overeen met de dag des HEEREN, de dag des toorn, de dag van dikke duisternis enzovoort. Dat is nog toekomst, terwijl het nu het uitroepen van het jaar van het welbehagen des Heeren is.

Ook Jes. 62 spreekt over onze bedeling. Het gaat daar over de bruidegom en de bruid, waarbij Israël de bruid is en Christus en de Gemeente de Bruidegom. Waar het om gaat is dat we in het Oude Testament dus profetieën vinden die rechtstreeks van toepassing zijn op de dagen waarin wij leven. Die profetieën zijn per definitie verborgen. Daarom hebben velen er moeite mee. Over het



algemeen komt dit voort uit een totaal gebrek aan brede Bijbelkennis en te weinig ervaring met de bestudering van de Bijbel. De Bijbel wordt hooguit nog door een enkeling bestudeerd en alle anderen die zich met de Bijbel bezighouden hebben andere belangen. Helaas.

Terug naar 2 Kor. 6.

2 Kor. 6: 2     Want Hij zegt: In den aangenamen tijd heb Ik u verhoord, en in den dag der zaligheid heb Ik u geholpen. Ziet, nu is het de welaangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid.

Het is dus niet zinloos dat Paulus naar oudtestamentische Schriftplaatsen verwijst. Het ging erover dat als je dit vers weg zou laten, of je dan iets miste. Als je het weglaat merk je het inderdaad niet, maar als je het laat staan en de verwijzingen volgt, dan begrijp je ineens veel meer. Je krijgt een heel decor geschoven achter naar wat hier naar voren wordt gebracht. Wat naar voren wordt gebracht is op zichzelf tamelijk oppervlakkig. Zo van: wij geven geen aanstoot in enig ding, opdat de bediening niet gelasterd worde. Dat vers kun je altijd gebruiken, want als iemand uiting aan zijn bediening geeft, dan zit er altijd wel iets bij wat aanstoot geeft, waardoor je hem kunt verplichten met zijn bediening op te houden.

3     Wij geven geen aanstoot in enig ding, opdat de bediening niet gelasterd worde.

Je weet nu welke bediening dat is. Die waarbij de zaligheid naar de heidenen gaat en meer specifiek naar Brit Am. Dan zeg je natuurlijk dat dit over Korinthe gaat en dus met Brittannië niets te maken heeft. Wel, Korinthe ligt in Acháje, maar is van oorsprong Israëlitisch. Daar valt natuurlijk veel over te vertellen, maar we zullen het er nu maar bij laten.

De bediening, die naar de einden der aarde gaat en in het jaar van het welbehagen des Heeren plaatsvindt, zou niet gelasterd worden. Het gaat over de vervulling van oudtestamentische profetie en beloften gedaan door God in het verleden.

4     Maar wij, als dienaars van God, maken ons in alles aangenaam, in vele verdraagzaamheid, in verdrukkingen, in noden, in benauwdheden,

Later staat er: aangenaam bij de gewetens der mensen. Dat wil zeggen, er mag dan aanstoot genomen worden aan wat er bediend wordt, maar Paulus zegt dat hij zich niettemin aangenaam maakt bij de gewetens der mensen. Het probleem is alleen dat vele mensen hun geweten geen functie laten vervullen. Het geweten wordt geacht de waarheid te herkennen en te erkennen, maar sommigen willen dat niet, omdat het ze niet uitkomt. Daar raken we het

grootste probleem van de mensheid. De meeste mensen hebben geen liefde voor de waarheid, omdat ze die niet kunnen gebruiken voor hun eigen doelstellingen. De wereld houdt liever de waarheid in ongerechtigheid ten onder. Zij hebben de duisternis liever gehad dan het Licht. Waar de waarheid echter gepredikt wordt, daar maakt men zich door die prediking aangenaam bij de gewetens der mensen, maar helaas verwerpen de mensen in de praktijk hun geweten. Die hebben ze toegeschroeid.

Paulus beschrijft in het vervolg de omstandigheden waarin hij zijn bediening vervult. Die zijn in het algemeen niet aantrekkelijk.

5 In slagen, in gevangenissen, in beroerten, in waken, in vasten,

Tot nu toe was het allemaal negatief, maar hierna komen de positieve dingen.

Waken = 's nachts wakker liggen.

Vasten hoort ook nog tot de negatieve dingen = gebrek aan voedsel.

6 In reinheid, in kennis, in lankmoedigheid, in den Heiligen Geest, in ongeveinsde liefde,

7 In het Woord der waarheid, in de kracht van God, door de wapenen der gerechtigheid aan de rechter- en aan de linkerzijde;

Dat laatste is een verwijzing naar wat wij de geestelijke wapenrusting noemen, die overigens ook aan Jesaja ontleend is, maar die we in het Nieuwe Testament in Efe. 6 tegenkomen.

Eerst kwamen de negatieve dingen, toen de positieve en nu de tegengestelde dingen.

8 Door eer en oneer, door kwaad gerucht en goed gerucht; als verleiders, en *nochtans* waarachtigen;

9 Als onbekenden, en *nochtans* bekend; als stervenden, en ziet, wij leven; als getuchtigd, en niet gedood;

Eer en oneer, beide leveren problemen op. Paulus schrijft over oudsten dat zij geen jongelingen moeten zijn, want anders worden ze eigenwijs enzovoort. Dan valt hij in de strikken van de duivel.

Door kwaad gerucht en goed gerucht. Dat heeft te maken met de methoden van de duivel, die hij gebruikt om de prediking van het Woord van God tegen te houden. Het gaat altijd over lasteren. De Joden widerspreken en lasterden hetgeen van Paulus gezegd werd.

Als verleiders en *nochtans* waarachtigen = de bedoeling is mensen af te leiden van de weg die zijzelf gingen en alsnog op de weg des Heeren te brengen.

Immers, de wegen en de gedachten des Heeren zijn hoger dan die van de mens (Jes. 55: 9)

- 10 Als droevig zijnde, doch altijd blijde; als arm, doch velen rijk makende; als niets hebbende, en *nochtans* alles bezittende.

Die tegenstellingen vinden hun kern in de dubbele natuur van de mens. Elders heet dat de inwendige strijd. Dat zijn dingen die tegenover elkaar staan. Wij zijn vrijgemaakten des Heeren, maar niettemin slaven van Christus. Het hangt er maar vanaf van welke kant je komt. Je kunt hier op aarde schathemeltje rijk zijn en toch eigenlijk arm, maar het kan ook andersom.

Dit is in het bijzonder de weg van Paulus. Hij stelde die tot voorbeeld. Dat kon hij makkelijk doen, omdat de Korinthiërs tamelijk goed op de hoogte waren van de wederwaardigheden van Paulus en ook van het feit dat het hem bepaald niet altijd meezat. Dat gebruikten ze immers tegen hem. Ze wilden hem niet.

Vanaf vers 11 zegt Paulus dat het andersom anders is. In hun hart is geen plaats voor Paulus, terwijl er in het hart van Paulus ruim plaats voor de Korinthiërs is.

### ***Geen gemeenschap met de heidenen***

- 2 Kor. 6: 11 Onze mond is opengedaan tegen u, o Korinthiërs, ons hart is uitgebreid.
- 12 Gij zijt niet nauw in ons, maar gij zijt nauw in uw ingewanden.
- 13 Nu, *om* dezelfde vergelding *te doen*, (ik spreek als tot *mijn* kinderen) zo wordt gij ook uitgebreid.
- 14 Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen; want wat mededeel heeft de rechtvaardigheid met de onrechtvaardigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?
- 15 En wat samenstemming heeft Christus met Belial, of wat deel heeft de gelovige met den ongelovige?
- 16 Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel des levenden Gods; gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder *hen* wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn.
- 17 Daarom, gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen.
- 18 En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.
- 2 Kor. 6: 11 Onze mond is opengedaan tegen u, o Korinthiërs, ons hart is uitgebreid.

Paulus zegt dat hij nu van binnenuit spreekt, dat hij het achterste van zijn tong laat zien. Hij spreekt over zijn eigen positie, wat niet normaal is, maar in deze brieven doet hij dat wel. Later in deze brief verontschuldigt hij zich zelfs daarvoor en beschouwt zichzelf dan ook als onwijs, omdat de Bijbelse prediking niet een prediking is over wie de prediker is, maar over Wie Christus is. Niettemin, Paulus predikt hier zichzelf, maar dan als voorbeeld uiteraard, zoals de Heere Jezus dat trouwens ook deed: 'Leer van Mij Wie Ik ben: zachtmoedig en nederig van hart'.  
Ons hart is uitgebreid = ik ben ruimhartig.

12 Gij zijt niet nauw in ons, maar gij zijt nauw in uw ingewanden.

Gij zijt niet nauw in ons = jullie hebben veel ruimte in ons hart.  
Maar gij zijt nauw in uw ingewanden = jullie zijn enghartig = bekrompen.  
Als je ruimhartig bent, dan heb je ook begrip voor anderen; dan geef je anderen ruimte om te leven en te denken. Als je enghartig bent, dan heb je die ruimte dus niet en dus ook geen begrip voor anderen. Als je enghartig bent, dan verhef je jezelf tot norm voor anderen. Gek genoeg zegt Paulus dat hij de norm is voor anderen, maar ook dat hij niet enghartig is.  
De Korinthiërs stellen zichzelf tot norm en Paulus past niet in hun filosofie, niet in hun levensbeschouwing en niet in hun levenswijze. Daarom willen ze niet naar Paulus luisteren. Paulus aarzelt daarom hen te bezoeken en dus schrijft hij ze brieven.  
Ingewanden = het naarbinnen gekeerde, het hart.

13 Nu, *om* dezelfde vergelding *te doen*, (ik spreek als tot *mijn* kinderen) zo wordt gij ook uitgebreid.

Als jullie zoals ik waren, dan zouden jullie ook ruimhartig zijn. Dan zou daar ook voor mij ruimte zijn en daarmee voor wat ik jullie te vertellen heb. Dat is namelijk zijn frustratie.  
Frustratie = bekrompenheid, beperking.  
Paulus' naam betekent feitelijk 'beperkt en belemmerd'. Hier vinden we hem als de belemmerde, als de gehinderde. Hij heeft hen krachtige dingen te vertellen. Dat zegt hij later ook wat uitgebreider in 2 Kor. 12, maar hij krijgt van de Korinthiërs de kans niet om dat te doen. Het interesseert ze bovendien niet. Zij zijn vooral geïnteresseerd in het hier en nu, in plaats van in de toekomst. In de voorgaande hoofdstukken spreekt Paulus juist over die toekomst. Onze levenswandel hier en onze dienst aan de Heer is bepalend voor onze erfenis in de toekomst. Daarom moeten wij uiteindelijk allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus. Daarom zei hij steeds: 'Daarom vertragen wij niet, maar gaan door', of: 'wij dan, wetende de schrik des Heeren...' enzovoort.

Hij zegt dat wij die bediening der verzoening hebben ontvangen. Dat geldt niet alleen voor Paulus, maar voor de Gemeente in z'n geheel. De Gemeente is de bewaarder en beheerder van het Woord Gods en is dus een priesterlijk volk. Zo hoort het te zijn en Paulus zegt dat zij ook wat ruimhartiger zouden moeten worden.

- 14 Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen; want wat mededeel heeft de rechtvaardigheid met de onrechtvaardigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?

Trek geen ander juk aan met de ongelovigen = men heeft het geraffineerd wegverklaard en heeft ervan gemaakt dat je als gelovige niet met een ongelovige mag trouwen. En dus, als je als kind van God met een gelovige getrouwd bent, dan is dit vers niet meer van toepassing.

Het huwelijk is hier helemaal niet aan de orde. Bovendien, als mensen zich daar niet aan willen houden, dan trekken ze zich van de Bijbel toch niets aan. Het gaat erom dat wij mensen geacht worden iets te dragen. Dat heet een juk. Als je bijvoorbeeld een juk ossen voor een kar zet, dan moeten die van gelijke aard zijn, niet alleen in kracht, maar ook in temperament. Ze moeten een beetje bij elkaar passen; anders werkt het niet.

Elk mens in de wereld wordt geacht iets te dragen. Wij noemen dat verantwoordelijkheid, maar dat is een juk. Daar zit je mee. Sinds de uitvinding van het socialisme hebben we echter de verantwoordelijkheid bij de overheid gelegd. Als er wat fout gaat, dan krijgt de overheid de schuld. Maar sinds de Franse Revolutie hadden we de overheid ook al afgeschaft. Sindsdien wordt alles op de maatschappij afgeschoven. Dat zij wij. Dit betekent dat als het met jou slecht gaat ik de schuld krijg en als het met mij slecht gaat, krijg jij de schuld, zodat je uiteindelijk geen verantwoordelijkheid meer hebt.

Hoe dan ook, je zou in het leven iets te dragen hebben. Als je niets te dragen hebt, wat doe je hier dan? Wat is dan nog de zin van je leven? De verantwoordelijkheid van de mens is fundamenteel dat hij God zou zoeken. Dat is niet alleen de verantwoordelijkheid van ieder mens, maar ook van gelovigen. Juist wij als gelovigen. Men heeft het omgedraaid en ervan gemaakt dat God ons zoekt. Dat is alleen zo, omdat wij ons onttrekken. Het zou echter andersom zijn. Wij zouden Hem zoeken en dan maakt Hij Zich bekend. Wij zouden Hem zoeken, hoewel Hij niet verre is van eenieder van ons (Hand. 17: 27). De Heere Jezus zei Zelf: 'Zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden'. Onze verantwoordelijkheid is dat wij zoeken en dus ook vinden, om vervolgens bij Hem aan te kloppen.

Wij zouden niet een ander juk aangaan met ongelovigen. Het probleem is dat de wijze waarop wij als gelovigen in de wereld onze verantwoordelijkheid

dragen, anders gericht is dan die van een ongelovige. Dat maakt samenwerking met ongelovigen, op welk niveau dan ook, meteen problematisch. Wij hebben andere doelstellingen en zouden de Heer dienen en oprecht naar de Heer toe zijn. Dit betekent dat dit een uitwerking heeft in de weg die wij gaan, in de beslissingen die wij nemen enzovoort. Wij hebben andere belangen en daarom gaat dat niet samen. Natuurlijk, je komt er vaak niet onderuit, maar als het niet hoeft en er geen noodzaak toe is, dan moet je het niet doen. Geen verantwoordelijkheid delen met ongelovigen. Je hebt verschillende belangen. Daar gaat het over.

Dat beperkt zich zeker niet tot het huwelijk, hoewel het daar in de eerste plaats wel op van toepassing is. Het is echter de vraag of Paulus het hierover heeft. Afgezien daarvan, het huwelijk is in feite allang afgeschaft. Men gebruikt het woord wel, maar het woord heeft z'n betekenis verloren. Dat blijkt ook wel, want men gebruikt het woord voor wat bruiloft heet: 'Na hun huwelijk gaan ze waarschijnlijk kinderen krijgen'. Normaal gesproken krijg je die in het huwelijk. Je hebt eerst de bruiloft en daarna komt het huwelijk. Voor de belastingdienst is het in het huwelijk ieder voor zich. Het ding zelf bestaat niet meer. Er is ook niemand meer hoofd van het huwelijk. De verantwoordelijkheid is gedeeld, maar dat kan niet. Dat is een bestuursvorm, waarbij twee bestuursleden volledige autoriteit hebben. Dat werkt dus niet. Dan hebben we het nog niet eens over een huwelijk tussen twee mensen van dezelfde kunne.

Hoe dan ook, dat is de wereld waarin wij leven. Je kunt dus beter geen verantwoordelijkheid delen met ongelovigen. Wij behoren tot een andere wereld, met andere beginselen. Wij kennen een huwelijk uit de Bijbel. Daarbuiten niet. Zo'n huwelijk daarbuiten is maar flauwekul. Het huwelijk is een Bijbelse instelling en als men de God van de Bijbel, inclusief de Bijbel, niet wil kennen, dan kun je afspreken wat je onder het huwelijk wilt verstaan. Als je God kwijt bent, dan ben je alle normen kwijt en dan moet je dus onderling afspraken maken. Daar is de wereld druk mee, met onderhandelen. Dat maakt het leven vreselijk ingewikkeld. Je kunt beter het Woord van God hebben. Dat is onwankelbaar. Dat gaat niet voorbij en is altijd geldig. Dan weet je waar je aan toe bent en weet je waar je je aan moet houden.

De Bijbelse idealen liggen voor de natuurlijke mens erg hoog, maar we zouden hier beneden leren, dat al die idealen waarmee we de wereld zijn ingestapt sowieso te hoog gegrepen zijn, want het volmaakte bestaat hier niet. Dat is niet cynisch bedoeld, want ook al weet je dat die idealen niet bereikbaar zijn, daarom hoef je ze nog niet af te schaffen. Je moet iets hebben om je naar uit te strekken en om je op te richten. Je moet je oriënteren en daarvoor moet je markante punten in het landschap hebben. Zo is het in het leven ook: je moet je vaste punten hebben, waarbinnen je moet zien te navigeren.

- 14 Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen; want wat mededeel heeft de rechtvaardigheid met de onrechtvaardigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?

Trek niet aan. Dat is de uitdrukking voor het aandoen van een kledingstuk. Dat is ook min of meer wat het is. Je trekt het aan als een kledingstuk en sleept het overal met je mee. Het tegenovergestelde is afleggen.

Wat mededeel heeft de rechtvaardigheid met de onrechtvaardigheid = wij worden geacht dienaren der gerechtigheid te zijn, wat er in de praktijk op neerkomt dat wij God Zelf dienen en, binnen het kader van deze hoofdstukken, het Nieuwe Verbond. Hij heeft ons immers bekwaam gemaakt om dienaars te zijn van het Nieuwe Verbond (2 Kor. 3: 6). In het Nieuwe Verbond wordt de rechtvaardigheid van God geopenbaard (Rom. 3: 21). Daar zijn wij dienaren van en dat zou onze levens vullen. Trek dus niet een ander juk aan met de ongelovigen, want wat mededeel heeft de rechtvaardigheid met de onrechtvaardigheid?

Voor die twee woorden kun je ook andere woorden invullen. Gerechtigheid hangt samen met waarheid en ongerechtigheid met leugen. Die twee hebben niets met elkaar gemeen. Ze zijn elkaars tegengestelde. Het één is licht en het ander duisternis. Waar licht komt, wordt de duisternis verdreven. Misschien kun je het ook andersom zeggen.

Let op, het zijn retorische vragen. Je hoeft ze niet te beantwoorden. Het is vanzelfsprekend. Zelfs mensen van het niveau van de Korinthiërs zouden dit zo zonder meer moeten kunnen begrijpen. 'Als tot verstandigen spreek ik', schreef hij in z'n eerste brief, suggererend dat ze het niet waren. Er zijn mensen die op de meest simpele vragen toch altijd een ander antwoord wensen te geven, gewoon om recalcitrant te zijn, om het beter te weten, om interessant te doen, om zichzelf te manifesteren.

En wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Gerechtigheid en ongerechtigheid komt overeen met licht en duisternis.

- 15 En wat samenstemming heeft Christus met Belial, of wat deel heeft de gelovige met den ongelovige?

Samenstemming = gemeenschap.

Belial is de aanduiding voor de duivel. Hoe je dat woord ook herleidt en wat de betekenis in het Hebreeuws ook is, in de toepassing is het gewoon de duivel. Wij zouden namelijk Christus dienen. Het enige alternatief is het dienen van Belial. Dat moet dan wel de duivel zijn.

Wat deel heeft de gelovige met de ongelovige? De gelovige dient Christus en wandelt in het licht en dient de gerechtigheid. Voor de ongelovige geldt het tegenovergestelde. Hij dient de god dezer eeuw, wandelt in duisternis en dient de ongerechtigheid.

- 16 Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel des levenden Gods;elijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder *hen* wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn.

Samenvoeging, samenstemming, gemeenschap, mededeel.

Wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden. Zo zie je meteen dat Belial tot de afgoden gerekend wordt. Hij is de baas daarvan. De afgoden zijn in de Bijbel demonen. Wat de heidenen de afgoden offeren, offeren ze de demonen. Aan het hoofd daarvan staat de grote baas, namelijk Belial, de oude draak, de satanas, de duivel, de verleider.

Waar de wereld atheïstisch is en dus niet in het bestaan van God gelooft, ook daar dient men de afgoden. Daar wordt men door deze demonen geleid. Satan is degene die de Godheid van de Godheid ontkent, dan wel bestrijdt. Zoals het er nu naar uitziet, zal de wereld binnenkort verenigd worden in één religie, maar dat is een religie waarin men geen God erkent. De leider is een mens; de mens der wetteloosheid. Hij is de antichrist. Wij kennen de leringen van de maitreya. De vraag is of de maitreya god is. Het antwoord is dan dat hij niet god, maar mens is, maar wel de meest geëvolueerde mens. Ook de duivel past zijn terminologie aan. Hij weet wel dat er geen evolutie bestaat, maar als je dat gebruiken kunt, dan gebruik je leugens in deze duistere wereld. De maitreya is de hoogst en meest geëvolueerde mens en daardoor ook het verst ontwikkeld. Hij komt dan als hoofd van de mensheid de mensheid leiden, maar in de praktijk onderdrukken. In werkelijkheid is hij de duivel die op aarde geworpen is. Dan verschijnt hij, zoals elke engel die op aarde verschijnt, als mens. Dan heeft men God aan de kant gezet en vervangen door de gedaante van een verderfelijker mens. Het is maar dat je het in de gaten hebt.

Wat samenvoegsel heeft de tempel Gods met de afgoden?

Mocht je het niet begrepen hebben, wij zijn de tempel des levenden Gods. Dat is weliswaar beeldspraak en volgens sommigen mag je daar geen conclusies uit trekken, maar dan kun je net zo goed je Bijbel dichtdoen.

Aangezien de tempel aan de dienst van God gewijd is en dus heel de Gemeente aan de dienst van God gewijd is, zou de Gemeente ver moeten blijven van enige verbondenheid of gemeenschap met de afgoden.

In ieder geval de niet wedergeboren mensen worden geïnspireerd door de demonen. Zij worden gedreven door boze geesten (geestdrift). Daar hoef je niet van te schrikken, zo is het nu eenmaal. Hoe denk je dat de duivel de



wereld regeert? Door die wereld wetten op te leggen? Dat gaat niet werken. Hij doet dat door beïnvloeding. Hij doet dat op verschillende wijze onder verschillende soorten mensen (volken en rassen, maar dat mag je tegenwoordig niet meer zeggen). Als zo'n ongelovige toevallig rooms-katholiek is, dan doet de duivel zich voor als rooms-katholiek. Dan krijg je dus verschijningen van de heilige Maria, of de heilige Antonius en wenende beeldjes enzovoort. Als hij invloed op christenen uit wil oefenen, dan past hij zich aan aan de respectieve denominaties, waartoe bepaalde gelovigen wellicht gerekend zouden kunnen worden. Het kan hem in feite niet schelen wat je gelooft, als je maar niet komt tot onderwerping aan de Heere Jezus Christus en maar niet komt tot het dienen van het Nieuwe Verbond. En dus brengt hij mensen tot het dienen van het Oude Verbond. De leer dat de gelovige onder de wet moet leven is een volstrekt satanische leer.

De slang in de hof was de eerste theoloog. Hij zei dat God niet bedoelde wat Hij zei, om vervolgens uit te leggen hoe God het dan wel bedoeld had. En daar ga je dan. Dan ga je onder de wet leven en eten van de boom der kennis van goed en kwaad. Dat is niet alleen door de symboliek te bewijzen, maar ook letterlijk: de prikkel des doods is de zonde en de kracht der zonde is de wet. Degene die het geweld des doods heeft is de duivel. Waar bedient hij zich dus van? Van de wet. De wet activeert zonde en zonde activeert de dood. Als de duivel degene is die het geweld des doods heeft of had, dan bedient hij zich dus van de wet.

Maar wij zijn de tempel van de levende God. Uiteraard onder het Nieuwe Verbond. Gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder *hen* wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn.

Deze uitspraken zijn geciteerd uit het Oude Testament. Er staan onder dit vers 3 tekstverwijzingen, maar het hadden er ook 30 kunnen zijn. Als je nu eens niets te doen hebt, dan ga je uitzoeken hoe vaak er in het Oude Testament staat: Ik zal in hen wonen en Ik zal onder hen wandelen en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen mij tot een volk zijn. Vervolgens zoek je uit over wie het gaat. Dan zal blijken dat het over Israël gezegd wordt, maar ook wordt het vaak over Israël gezegd, maar niet Juda. Vooral in de profetieën wordt het specifiek over de tien stammen van Israël gezegd.

Uitdrukkingen als Ammi en Lo-ammi zijn natuurlijk ontleend aan Hos. 1, maar worden in Rom. 9 en 1 Petr. 2 aangehaald. Die uitdrukking gaan niet over Juda of het Joodse volk, maar specifiek over de tien stammen van Israël, die uiteindelijk in de Assyrische ballingschap Lo-ammi geworden zijn, maar officieel Ammi werden in de eerste komst van Christus, naar aanleiding van het ongeloof van het Joodse volk. In die zin kun je zeggen dat het Joodse volk nu Lo-ammi is. Niettemin, de uitspraken over Lo-ammi gaan niet over Juda, maar over de tien stammen, die nu Ammi geworden zijn.

Via 2 Kor. 6: 2 kwamen we in Jes. 49 terecht, waar je die hele tien stammen kwestie vindt. Nu in dit vers kom je er weer bij terecht.

Voor zover het in de praktijk uitwerkt wat hier staat, werkt het uiteraard alleen in de Gemeente uit, in de gelovigen.

Die tempel is een volk dat God zou dienen. Een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk. Dat zijn de woorden die gebruikt werden bij de oorspronkelijke roeping van Israël. Deze dingen worden hier op de Gemeente van toepassing gebracht, zodat je dezelfde problematiek krijgt als die in Rom. 9 – 11. In Rom. 8 wordt over de Gemeente gezegd dat wij tot zoonstelling geroepen zijn en tot het eerstgeboorterecht. Maar dat is in het Oude Testament aan Israël beloofd. Hoe kan het dan bij de Gemeente terechtkomen? Hier heb je precies hetzelfde. Dit zijn in het Oude Testament woorden over Israël, maar worden hier op de Gemeente toegepast. Hoe komen deze dingen dan bij de Gemeente terecht? Eenvoudig omdat de route overspringt van Juda naar Israël, de tien stammen en daar komt de Gemeente uit voort. Daaruit wordt de Gemeente gebouwd. Niet exclusief, maar het recht van eerstgeboorte loopt via Efraïm.

Dit soort beloften over een priesterlijk volk en dat God in hen zou wonen, berusten daarmee wel degelijk op de beloften in het Oude Testament. Er zijn natuurlijk ook mensen die zeggen dat de Gemeente in het Oude Testament niet voorkomt, omdat het daarin verborgen is. Het resultaat van die leer is dat de Gemeente uit onze bedeling niets te maken heeft met enige profetie of belofte door God gedaan in het Oude Testament en dat de Gemeente ook helemaal losstaat van wat de Bijbel heeft geprofeteerd vanuit het Oude Testament en zelfs vanuit het Nieuwe, over de wederkomst van Christus en over de openbaring van Zijn Koninkrijk. Met andere woorden, wij zijn een volkje dat God uit deze wereld verzamelt. Daarna verdwijnt dat volkje (wanneer is niet helemaal zeker) en daarna heeft nooit meer iemand van ze gehoord. Wij worden er dan uitgehaald en hebben verder nergens meer iets mee te maken. Alleen de laatste brieven van Paulus zijn op ons van toepassing en de rest is niet ter zake doend.

Sommigen gaan daar nog verder op in en moeten toegeven dat de drie brieven die men over had gehouden (Efeze, Filippensen en Kolossensen), zich in hoge mate baseren op oudtestamentische uitspraken en dus eigenlijk ook niet op ons van toepassing zijn. Zij zeggen dat Paulus de waarheid over deze tegenwoordige bedeling, dan wel over de Gemeente, pas kreeg nadat hij definitief zijn pen aan de wilgen had gehangen. Dan ben je dus je hele Bijbel kwijt en is er ook geen verband met deze tegenwoordige tijd en wat de Bijbel daar eventueel over zegt. Dan had je de Bijbel net zo goed niet kunnen hebben en dan heb je dus niets meer. Dat is de consequentie van die leer, hoewel velen dan toch weer niet zover gaan. Zij vinden ook dat het Avondmaal niet voor hen is. Ze vieren het wel, maar eigenlijk is het niet voor hen. Ze doen het

omdat ze het niet willen missen. Dit illustreert dat men het niet zo nauw met de waarheid neemt.

Hoe dan ook, wij zijn Gods volk, wij zijn die tempel. In onze dagen berust de verantwoordelijkheid van dit priesterlijke volk, om het Woord te bewaren en om God te vertegenwoordigen en voor Zijn aangezicht te staan, bij de tien stammen van Israël in het algemeen, maar in de praktijk alleen bij de gelovigen daaruit. Dat is de Gemeente, waar wij deel van uitmaken. Ongeacht onze afstamming, want als je tot geloof komt, word je gewoon aan dat volk toegevoegd.

Wij leven uit de beloften die God gedaan heeft. Hij heeft ons daarin geplaatst. Daarom gebruikt Paulus in de eerste Korinthebrief ook het voorbeeld van een ongelovig Israël. Hij waarschuwt dat wij niet in hetzelfde voorbeeld van ongelovigheid moeten vallen. De geschiedenis ken je en je weet waar de voetangels en klemmen liggen, wat de problemen voor zo'n priesterlijk volk zijn. Je bent dus gewaarschuwd.

De Heer zou in ons wonen, onder ons wandelen en wij zouden Zijn volk zijn. Zijn volk zijn wil dus zeggen: Zijn priesterlijk volk, Zijn verkregen volk, Zijn eigendom. Petrus haalt het aan en zegt dat het in de praktijk betekent dat wij zouden verkondigen de deugden van Degene Die ons getrokken heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

Woorden als hier op aarde iets bouwen en tot stand brengen vind je niet. Je hoort tegenwoordig veel over de leegloop van de kerken en alles wat men doet om die leegloop tegen te gaan. Het gaat slecht met de kerk en daar maakt men zich druk over. Maar waar heb je het over? Het is allemaal menselijke organisatie. Men zegt dan wel dat de kerk bestaat uit alle gelovigen, maar dat is inconsequent. Men wil die twee dingen op elkaar leggen. Het lichaam van Christus wil men identificeren met menselijke organisaties. Dan bouwt men aan de menselijke organisatie en dat is dan ter wille van die ene algemene christelijke kerk. Maar als je wil werken aan die ene algemene christelijke kerk, dan moet je juist je handen aflaten van al die kerken met muren er omheen. Dat dit in de praktijk door elkaar loop komt omdat men deze Bijbelse praktijk niet wil aanvaarden. Wij zouden daar niet in meegaan. Wij doen geen interkerkelijk werk. Al ons werk is buitenkerkelijk. Wij zijn niet kerkelijk, zelfs niet religieus. Wij zijn buitenkerkelijk, maar heel erg gelovig. Meer heb je niet nodig. Je moet zonder, want dat geeft je de ruimte. Niet alleen ons, maar het geeft bovendien de Heer de ruimte om Zijn werk te doen. Als wij iets afbakenen, dan bakenen we het terrein van de Heer af. Als je jezelf of anderen onder een wet plaatst, dan plaats je Christus onder een wet. Je kunt Hem toch niet onder een wet plaatsen? Hij leeft in ons en je moet Hem de ruimte geven en niet van tevoren zeggen dat Hij wel in je mag werken, maar alleen binnen bepaalde kaders.

Er zijn ook organisaties die zich speciaal ergens op richten. Hoezo? De Bijbel is toch ook niet zo beperkt? Natuurlijk, het kan zo zijn dat iemand een specifieke bediening of roeping heeft. Prima, laat hij dat dan doen, maar zodra dat het doel van een organisatie wordt, die zich als zodanig presenteert....

Het zou tot ons moeten doordringen dat wij een priesterlijk volk zijn en dat wij individueel als priesters verantwoordelijk zijn voor het dragen van een juk, dat overigens zacht en licht is, zei de Heere Jezus. Dat kun je het beste niet delen met iemand die er een andere levensopvatting op nahoudt. Aan de andere kant zijn er natuurlijk ook heel wat gelovigen die een andere levensopvatting hebben en die er niet op uit zijn om de Heer te dienen. Dat is dan net zo goed een ongelijk juk.

- 16 Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden?  
Want gij zijt de tempel des levenden Gods; gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder *hen* wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn.

Want gij zijt de tempel des levenden Gods. God wordt geacht in een tempel te wonen, wat het ook maar is.

Onder dit vers staan tekstverwijzingen naar Exo. 29: 45, Lev. 26: 11 en Ezech. 37: 26. Die laatste is wel aardig, want Ezech. 37 is de profetie over het dal der dorre doodsbeenderen. Worden deze beenderen weder levend? Gij weet het HEERE. In vers 11 staat dat deze beenderen het ganse huis Israëls zijn. Daarna komt er vanaf vers 16 een toelichting, ook in de vorm van een profetie.

Ezech. 37: 16 Gij nu, mensenkind! neem u een hout, en schrijf daarop: Voor Juda en voor de kinderen Israëls, zijn metgezellen: en neem een ander hout, en schrijf daarop: Voor Jozef, het hout van Efraïm, en van het ganse huis Israëls, zijn metgezellen.

Twee houten. Het ene staat voor Juda, het twee-stammenrijk, en het andere staat voor Jozef, ook Efraïm genoemd, het tien-stammenrijk. Bij beide staat: en hun metgezellen. Dus allen die er deel van uitmaken. Dat kunnen andere heidenen zijn, of mensen van de tien stammen die onder de twee stammen wonen, of andersom. Vervolgens staat er...

- 17 Doe gij ze dan naderen, het één tot het ander tot een enig hout; en zij zullen tot één worden in uw hand.  
18 En wanneer de kinderen uws volks tot u zullen spreken, zeggende: Zult gij ons niet te kennen geven, wat u deze dingen zijn?

Zeg dan dat je dat niet zult doen, want daar heb je voor je persoonlijke zaligheid toch niets aan. Bovendien maakt het geen deel uit van de algemeen overgeleverde christelijke traditie en staat het niet in de geloofsbelijdenissen. Bovendien, de oudvaders hebben er ook al niet over geschreven. Dat zei hij natuurlijk niet. Hij zei...

19 Zo spreek tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal het hout van Jozef, dat in Efraïms hand geweest is, en van de stammen Israëls, zijn metgezellen, nemen, en Ik zal dezelve met hem voegen tot het hout van Juda, en zal ze maken tot een enig hout; en zij zullen één worden in Mijn hand.

Efraïm was de eerstgeborene van Jozef. In de praktijk zijn zij dus dezelfde. Die namen worden dan ook door elkaar gebruikt.

20 De houten nu, op dewelke gij zult geschreven hebben, zullen in uw hand zijn voor hunlieder ogen.

21 Spreek dan tot hen: Zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal de kinderen Israëls halen uit het midden der heidenen, waarhenen zij getogen zijn, en zal ze vergaderen van rondom, en brengen hen in hun land;

22 En Ik zal ze maken tot een enig volk in het land, op de bergen Israëls, en zij zullen allen te zamen een enig Koning tot koning hebben; en zij zullen niet meer tot twee volken zijn, noch voortaan in twee koninkrijken verdeeld zijn.

Hier wordt dus over de eenwording van Israël in de toekomst gesproken. Wanneer dit gebeurt, is duidelijk, want het staat erbij. Het Koninkrijk zal onder één Koning zijn en dus zal het in de wederkomst van Christus zijn. De beide huizen van Israël zullen dan weer één worden.

Dat is dus in het verleden nooit gebeurd, hoewel er mensen zijn die beweren dat dit in het verleden wel gebeurd is en dat 'de Joden' hetzelfde is als 'alle stammen van Israël'. Degenen die afwillen van de Bijbelse leer dat God een plan uitvoert in onze dagen met betrekking tot de tien stammen van Israël, die hebben uitgevonden dat de beiden huizen in het verleden al één geworden zijn. De Bijbel leert echter dat die twee in de toekomst weer één zullen worden.

23 En zij zullen zich niet meer verontreinigen met hun drekgoden, en met hun verfoeiselen, en met al hun overtredingen; en Ik zal ze verlossen uit al hun woonplaatsen, in dewelke zij gezondigd hebben, en zal ze reinigen; zo zullen zij Mij tot volk zijn, en Ik zal hun tot God zijn.

Drekgoden = afgoden.

Er werd in 2 Kor. 6 niet naar dit vers verwezen, maar die hoort er natuurlijk wel bij.

24 En Mijn Knecht David zal Koning over hen zijn; en zij zullen allen te zamen één Herder hebben; en zij zullen in Mijn recht wandelen, en Mijn inzettingen bewaren en die doen.

In de praktijk is dat natuurlijk de Zoon en Erfgenaam van David, de Heere Jezus Christus. Je kunt het ook lezen als: En Mijn geliefde Knecht zal Koning over hen zijn. Dat is een woordspeling op de naam David = Geliefde. De nadruk komt dan niet op David te liggen, maar op Knecht. De Knecht zal Koning zijn, alsnog. Dat is een vast thema in de profetieën.

Zij zullen al tezamen één Herder hebben. Nu weet je ook hoe het zit met de goede Herder, Die nog schapen had die van een andere stal waren (Joh. 10: 16). De stal was het Joodse volk, maar de Heer zei dat Hij nog andere schapen had, die niet van die stal waren. Die schapen zullen samengevoegd worden en zo zal heel Israël onder één Herder zijn.

25 En zij zullen wonen in het land, dat Ik Mijn knecht Jakob gegeven heb, waarin uw vaders gewoond hebben; ja, daarin zullen zij wonen, zij en hun kinderen, en hun kindskinderen, tot in eeuwigheid, en Mijn Knecht David zal hunlieder Vorst zijn tot in eeuwigheid.

Dit gaat over het onwankelbare Koninkrijk dat de Zoon van David zou ontvangen (zie 2 Sam. 7).

26 En Ik zal een verbond des vredes met hen maken, het zal een eeuwig verbond met hen zijn; en Ik zal ze inzetten en zal ze vermenigvuldigen, en Ik zal Mijn heiligdom in het midden van hen zetten tot in eeuwigheid.

27 En Mijn tabernakel zal bij hen zijn, en Ik zal hun tot God zijn, en zij zullen Mij tot volk zijn.

Hiernaar wordt verwezen in 2 Kor. 6: 16.

28 En de heidenen zullen weten, dat Ik de HEERE ben, Die Israël heilige, als Mijn heiligdom in het midden van hen zal zijn tot in eeuwigheid.

Deze profetie spreekt, als je hem hier in Ezechiël leest, over de wederkomst van Christus (hoewel dat een begrip is die in het Oude Testament eigenlijk niet voorkomt, wanneer Hij zal komen om de beide huizen van Israël te verenigen

en Koning over geheel Israël zal zijn, over alle stammen. Wij zouden echter het Oude Testament lezen in het licht van het Nieuwe en het Nieuwe Testament verwijst naar het Oude. Zo worden uitspraken uit dit hoofdstuk van toepassing gebracht op deze tegenwoordige tijd. Het Nieuwe Testament zegt dus dat deze profetie op onze dagen van toepassing is, vooruitlopend op de wederkomst van Christus. Natuurlijk, je kunt zeggen dat er staat dat de Heer Koning zal zijn en Hij is geen Koning over alle stammen van Israël. Het is ook niet zo dat alle dingen die genoemd worden zo van het ene op het andere moment gerealiseerd zijn. Dat gebeurt in een bepaald proces: eerst dit en dan dat enzovoort. Dat weten we ook, want als het goed is hebben we in verband met de openbaring van het Koninkrijk van Christus geleerd, dat we eerst lezen over een periode van 7 jaar die daar rechtstreeks mee te maken hebben, maar waarin de Heer nog niet als Koning verschijnt. Die 70<sup>e</sup> week van Daniël moet leiden tot de officiële bekering van het Joodse volk, als volk, maar dat is nog niet heel Israël, want Israël bestaat uit meer stammen dan alleen Juda. Bovendien, als de Heer ter gelegenheid van de bekering van het Joodse volk aan het einde van de 70<sup>e</sup> week komt, dan komt Hij niet in Jeruzalem op de troon van Zijn vader David. Daar zijn een heleboel redenen voor. In de eerste plaats is er helemaal geen mogelijkheid tot zitten, want Jeruzalem bestaat niet meer, omdat die net is verwoest. Er is dus ook geen troon van David meer. In ieder geval niet in Jeruzalem. De Heer zal Zich dan in de woestijn van Edom aan het overblijfsel van het Joodse volk bekendmaken. Kortom, dat neemt nog tijd. We leren ook dat in verband met het vestigen van het Koninkrijk van Christus op aarde 144.000 Jehovahsgetuigen het Evangelie in heel de wereld moeten prediken. 12.000 uit elk van de 12 stammen van Israël (Openb. 7: 1 – 8). Dan zul je die stammen toch eerst moeten lokaliseren, zodanig dat zij weten wie zij zijn. Bovendien moeten ze dan ook nog tot geloof komen, want als ze niet tot geloof gekomen zijn, kunnen ze moeilijk dienstknechten van God zijn om het Evangelie aan de overige volken te prediken. Al die dingen nemen veel tijd in beslag.

Voordat de Heer Zijn Koninkrijk gaat vestigen formeert Hij eerst een raad van oudsten, ook genoemd een Gemeente van eerstelingen. Kortom een Ecclesia die in de hemel is opgeschreven, die met Hem zal delen in Zijn heerlijkheid en dus ook in Zijn oordelen enzovoort. Dat is de Gemeente uit deze tegenwoordige tijd. Wij zijn eerstelingen en de formatie van die eersteling duurt best wel lang.

Voordat de Heer Zich met de volkeren bezighoudt, houdt Hij Zich met de bekering en vereniging van Israël bezig, maar voordat dat gebeurt, verzamelt Hij Zich eerst een Gemeente van eerstelingen. Voordat de oogst plaatsvindt, worden eerst de eerste vruchten van de oogst verzameld, bewerkt en bewogen (levend gemaakt), in de handen van de priesters en voor het aangezicht des Heeren. Pas als dat geweest is, de dag daarna, staat er, is de

oogst. Naar onze maatstaven duurt de oogst van de eerstelingen erg lang, maar Petrus zegt daarover dat de Heer lankmoedig over ons is en dat bij de Heer 1000 jaar als 1 dag is en 1 dag als 1000 jaar (2 Petr. 3: 8, 9).

Met andere woorden, deze profetie uit Ezech. 37 wordt vervuld precies op de manier zoals in dit verband beschreven. Het wordt gerealiseerd in de dagen van de wederkomst van Christus, maar dat zijn ook 40 jaren. Dat neemt niet weg dat er al een begin gemaakt is in onze dagen.

Deze beginselen zijn van toepassing op alle dingen die het Nieuwe Testament ons leert over deze tegenwoordige tijd. Het is een vooruitgrijpen op wat in de toekomst alsnog zal gebeuren. Dit is het allereerste begin daarvan. Het begin is de bekering van Israël en het aanstellen van een gelovig overblijfsel in de dienst van God, maar ter voorbereiding daarvan verzamelt God Zich eerst een volk uit de heidenen, dat dus niet specifiek Joods is, maar primair uit de tien stammen van Israël komt. Niet expliciet, maar wel officieel. Hij verzamelt dus de Gemeente uit alle stammen van Israël, met het accent op de tien stammen. Daar gaat het hier over en dus is deze profetie in onze dagen ook van toepassing.

Hij had immers nog andere schapen die van deze stal (de Joodse stal) niet zijn, die Zijn stem moeten horen. Dat zal definitief vervuld zijn in de dagen van de wederkomst van Christus, maar de vervulling daarvan is allang begonnen, ook al is het het eerste deel en verdwijnt de eerste vrucht van de oogst naar de hemel, bevorderd tot eerstgeborene en tot eersteling.

Petrus houdt op de Pinksterdag een Schriftlezing uit Joël, waarvan wij allen weten dat die profetie nog in de toekomst vervuld moet worden. Het zal geschieden in die dagen dat Ik Mijn Geest zal uitstorten op alle vlees; en uw ouderlingen zullen dromen dromen enzovoort. Er zullen tekenen in hemel en op aarde gebeuren, eer dat die grote en vreselijke dag des Heeren komt. Later leren we van Paulus dat die dag nog steeds niet begonnen is. Dat het allemaal nog toekomst is. Wist Petrus dus wel waar hij het over had? De ultradispensationalist zegt dat Petrus inderdaad niet wist waar hij het over had, met als consequentie dat we de brieven van Petrus ook niet hoeven lezen, omdat hij toch niet wist waar hij het over had.

Petrus wist echter wis en waarachtig wel waar hij het over had. De Heer zal heus niet in één keer pats boem Zijn Geest uitstorten op alle vlees. Bovendien leert de Bijbel ook dat die Geest alleen uitgestort wordt op iemand die gelooft. Petrus zegt dat God die beloofde Geest heeft uitgestort op de Heere Jezus, met als gevolg dat Hij uit de dood opstond. Verder staat er dat eenieder die in Hem gelooft diezelfde Geest der belofte ontvangt: Want u komt de belofte toe, en allen die daar verre zijn.



De Heer zou Zijn Geest uitstorten op alle vlees, maar het wachten was op de Heere Jezus, Die als Eerste die Geest zou ontvangen, met als gevolg Zijn eerstgeboorterecht, Koningschap, Priesterschap enzovoort. Daarna zou die Geest uitgestort worden op eenieder die gelooft. Petrus zegt dus dat dit al begonnen is. Het gaat in Joël over de toekomst, maar die toekomst is allang begonnen. Vandaag ook. Als iemand vandaag tot geloof komt, dan ontvangt hij vandaag de Heilige Geest. Behalve natuurlijk in de Pinkstergemeente. (Zoek dus goed uit onder wiens prediking je tot geloof komt.) Als je tot geloof komt dan ontvang je de Heilige Geest. God doet dat en Hij heeft dat ook gezegd. Het gaat in ieder geval door tot aan de opname van de Gemeente, maar daarna ook, als na de opname van de Gemeente iemand tot geloof komt. Dan zullen er twee getuigen gezonden worden die het Evangelie in de straten van Jeruzalem zullen prediken. Ook degenen die na de opname van de Gemeente tot geloof komen ontvangen de Heilige Geest. Is dat dan nieuw? Nee, het is nog steeds de vervulling van de profetie van Joël 2. Die is al 2000 jaar in werking.

Voor wat betreft Zach. 12 (Ik zal Mijn Geest uitstorten op de inwoners van Jeruzalem), dát is aan het eind van de 70<sup>e</sup> week. Jeruzalem heeft dan niet veel inwoners meer, om de doodeenvoudige reden dat de meeste mensen bij de verwoesting van Jeruzalem gedood zullen worden, aan het eind van 3 ½ jaar verdrukking over de Joodse Staat. Niettemin, de uitstorting van de Heilige Geest is in onze dagen ook actueel. Dat blijft zo. Als in de 1000 jaren mensen geboren worden, dan worden zij als net zulke grote zonderen geboren als jij en ik. Die mensen moeten ook opgroeien en tot geloof komen. Als ze dat doen, dan ontvangen ze eveneens de Heilige Geest. Dat blijft zo tot aan de Jongste Dag aan toe.

Hoewel je kunt zeggen dat het in Joël 2 specifiek over de 2<sup>e</sup> helft van de 70<sup>e</sup> week van Daniël gaat, leert het Nieuwe Testament dat die dingen al voor die tijd begonnen zijn. De hele roeping van de Gemeente valt wel degelijk binnen het kader van de roeping van Israël. Wij zijn eerstgeborenen van Israël. Wij zijn nu het gelovig overblijfsel uit Israël. Dat betekent dat we eerstelingen zijn van wat in de toekomst algemeen gaat worden.

Je moet dat leren. Je leest de profetie in het Oude Testament en je plaatst hem in het kader waarin het daar staat, maar dan volgt nog het Nieuwe Testament. Dat zegt dat bepaalde zaken heel wat langer duren dan zoals je ze in het Oude Testament leest. Nog afgezien van dat je, zeker in Daniël, maar ook in andere profetieën, meemaakt dat de profetie wordt onderbroken. Gewoonlijk valt de profeet dan even in slaap, waarna de engel hem aanraakt en hem op zijn voeten stelt, waarna het verhaal weer verder gaat. Dan weet je dat je wat gemist hebt. Wat je gemist hebt gaat over onze bedeling der verborgenheid. Het Nieuwe Testament vult aan wat je gemist hebt. Vandaar dat het Nieuwe Testament zegt dat bepaalde zaken in het Oude Testament verborgen zijn. Dat

betekent niet dat ze daar niet staan, maar dat ze daar wel staan, maar verborgen. En dus krijg je in het Nieuwe Testament dit soort Schriftverwijzingen naar het Oude. Die hebben bijna altijd betrekking op Israël, maar ze worden in het Nieuwe Testament op de Gemeente toegepast.

Daaruit heeft men oppervlakkig in het algemeen de conclusie getrokken dat de kerk in de plaats van Israël gekomen is, maar dat is een eenzijdige conclusie, want het Oude Testament leert dat die profetieën wel degelijk letterlijk aan Israël vervuld zullen worden, met name ook in de toekomst. Dat neemt niet weg dat ze in onze dagen al van toepassing zijn op wat wij de Gemeente noemen. Dat die Gemeente ook naar aardse maatstaven Israëlitisch van karakter is, heeft men helemaal en systematisch verdrongen.

Als je je verdiept in de oude geschiedenis van Engeland, dan raak je het spoor bijster. Je wordt namelijk al terugredenerend voor de gek gehouden. De geschiedenis begint op z'n vroegst in de 5<sup>e</sup> eeuw. Daar krijg je de mystieke figuur van King Arthur. De rest wat daarvoor zit is flauwekul. Je moet begrijpen dat je dan geconfronteerd wordt met de geschiedenis van de Angelen en Saksen, die pas in de 5<sup>e</sup> á 6<sup>e</sup> eeuw in Brittannië aankwamen, maar de Angelen en Saksen proberen de geschiedenis van de Britten weg te redeneren. Dat gebeurt echt heel bewust en systematisch. Wat er voor King Arthur zit willen ze niet weten en verklaren ze weg. Daarom weten wij niet meer hoe het zit met de eerste eeuwen van onze jaartelling en de verspreiding en planting van het Evangelie.

Dat is jammer, want er is echt heel veel over bekend, maar dat is ook in Engeland zelf niet populair. Men wil dat niet weten, want de Angelen en Saksen hebben de beschaving gebracht op die oude Keltische eilanden, is hun idee. In werkelijkheid hebben ze de beschaving die er was volledig om zeep geholpen, waarna die beschaving inderdaad opnieuw moest opgebouwd worden. Daarom werd Augustinus in 598 door paus Gregorius naar Brittannië gestuurd, om daar het Evangelie te prediken en het christendom te vestigen. Inderdaad, onder de Angelen en Saksen, maar zij waren degenen die het christendom naar de vernieling hebben geholpen, toen zij in de grote volksverhuizing Brittannië veroverden. Aan de andere kant leert de rooms-katholieke kerk wel degelijk dat Brittannië het eerste land was dat het Evangelie ontving en accepteerde. Brittannië wordt ook in de rooms-katholieke traditie beschouwd als het eerste christelijke land ter wereld.

Men zegt dat de Anglicaanse kerk werd opgericht door Hendrik VIII, omdat hij moeilijkheden had om z'n echtscheidingen erdoor te drukken. De paus was het niet eens met z'n echtscheiding, waarop Hendrik VIII de kerk onafhankelijk van Rome maakte. Zo wordt dat verteld, maar zo zat het niet. Hendrik VIII wilde aardig doen tegen de paus, maar... 'als hij niet met die echtscheiding instemt,

dan niet, want wij hebben hier met Rome helemaal niets van doen. Onze kerk is de oudste ter wereld, terwijl men pas in de 6<sup>e</sup> eeuw de titel paus gebruikte ter aanduiding van de bisschop van Rome en pas in 1075 verklaarde Gregorius VII dat die titel alleen voor de bisschop van Rome gebruikt mocht worden'. De bisschop van Rome werd pas later bevorderd en tot hoofd van de katholieke kerk gemaakt. Hoe dan ook, de Engelse kerk is de oudste en meest oorspronkelijke kerk ter wereld. Dat hebben de Engelsen zelf weggeredeneerd en ze willen het niet weten. Ze hebben ook uitgevonden dat sindsdien de Britse vorst het hoofd van de kerk is, maar vanaf het begin stond de Britse kerk onder leiding van de Britse vorst. Dat was zelfs al zo toen die Britse vorst nog in Rome woonde, in de dagen van Paulus. Dat leren ze je niet op school, maar daarom is het wel bekend. Men wil het alleen niet weten.

Als je dit weet, dan begrijp je ook dat de Gemeente wel degelijk Israëlitisch van karakter is, want die oude Britten zijn afstammelingen van de tien stammen van Israël. Die dingen zijn ook vanuit de Bijbel aan te tonen. Israël heet in de Bijbel het verbondsvolk. Britain = verbondsvolk. Een Brit is dus iemand die deel heeft aan het verbond. De Britten ontlenen historisch hun naam aan Brutus, die in de dagen van Saul en David naar Brittannië trok en daar het land en volk z'n naam gaf. Brutus is de vergriekste vorm van het Hebreeuwse Brit. Het was ook de naam van de Foeniciers en van de Carthagers en van de Parthiërs (lees het boek 'Onbekend Israël', te koop via [www.vlichthus.nl](http://www.vlichthus.nl)).

Dit is een heel degelijke en ook historische basis voor het toepassen van deze profetieën over Israël op de Gemeente in onze dagen, al moet gezegd worden dat de uiteindelijke vervulling nog ergens in de toekomst zal zijn. Lees ook Efe. 2: 11 vv, waar staat dat de gelovigen uit de heidenen (de Efeziërs waren Kelten) mede gebouwd worden op hetzelfde fundament der apostelen en profeten, waarop ook Juda gebouwd wordt. De heidenen zijn mede-erfgenamen van de beloften in Christus. Als je begrijpt dat het iets te maken heeft met Ezech. 37, dan schiet dat lekker op. Dan begrijp je ook dat 'gij die eertijds heidenen waart in het vlees, in dien tijd waart zonder Christus en vervreemd van het burgerschap Israëls en zonder God in de wereld, niet meer vreemdelingen en bijwoners zijt, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods'.

Je moet in ieder geval onthouden dat wij die tempel Gods zijn en geroepen zijn om God te dienen. Daarom zouden wij geen juk aangaan met ongelovigen. Sterker nog...

- 17 Daarom, gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen.

Ontleend aan Jes. 52: 11. Ook hier wordt dus een profetie over Israël toegepast op de Gemeente.

18 En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.

Ontleend aan Jer. 31: 1. Dat vers hoort eigenlijk nog bij Jer. 30. Ook daar gaat het over Israël. Wij hebben aan die dingen nu al deel gekregen, ook al kun je vanuit het Oude Testament 100 keer bewijzen dat het pas in de toekomst vervuld zal worden. Vanuit het Nieuwe Testament bewijs je dus dat het nu al aan de orde is. Het is alleen nog niet voltooid.

## Hoofdstuk 7

2 Kor. 7: 1 Dewijl wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelven reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods.

2 Kor. 7: 1 Dewijl wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelven reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods.

Paulus plaatst deze beloften dus van toepassing op deze tegenwoordige tijd en dus op de Gemeente. De conclusie is dat de roeping en vorming van de Gemeente in onze dagen wel degelijk vervulling is van beloften die aan Israël gedaan zijn. Zelfs in heel belangrijke mate, omdat het gaat over een Gemeente van eerstgeborenen.

Dewijl wij dan deze beloften hebben: Dit sluit aan bij de gangbare Evangelieprediking in het Nieuwe Testament, namelijk, dat God de beloften die Hij aan de vaders gedaan heeft, vervuld heeft aan ons, hun kinderen, toe Hij Jezus verwekt heeft (Hand. 13: 32).

Omdat wij deze beloften hebben, laat ons dan onszelven reinigen.... Er had net zo goed kunnen staan: Laat ons dan wandelen waardiglijk de roeping waarmede wij geroepen zijn. Als je dan weet wat onze positie als tempel Gods is, waarin de Heer zou wonen, gedraag je er dan ook naar. Die tempel wordt geacht rein te zijn, in tegenstelling tot de wereld.

Dewijl wij dan deze beloften hebben, laat ons dan onszelven reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes. Dat wil zeggen, in de praktijk zouden wij geen ander juk aantrekken met de ongelovigen. Het gaat er maar niet om dat we ervoor moeten zorgen dat onze harten en gewetens gereinigd zijn, want dat kunnen we sowieso niet. Het wil ook niet zeggen dat we op een bepaalde nette wijze zouden wandelen, individueel en voor onszelf. Dat zijn andere zaken en die worden op andere plaatsen besproken. Hier gaat het erover dat wij niet zouden wandelen volgens de wereld en ook niet volgens wereldse beginselen. Je moet daarom een plaatselijke gemeente niet organiseren naar beginselen die men in de wereld toepast. Dat gaat niet werken. Het eindigt altijd in een onderlinge strijd tussen mensen die elkaar benijden. Vandaar dat het toekomstige Wereldrijk van Christus op dezelfde manier georganiseerd wordt als dat de Gemeente georganiseerd wordt. Door God namelijk en op grond van wedergeboorte en op grond van onderwerping aan de Heer en Zijn Woord.

Voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods.

Voleindigende = voltooiende, maar het had ook heel goed vertaald kunnen worden met: voortzettende, continuerende.

Heiligmaking = toewijding aan God. Het is niet de betekenis, maar het impliceert wel afzondering van de dienst aan anderen en dus afzondering van de god van deze eeuw, de duivel.

In de christelijke Evangelische traditie wordt heiliging uitgelegd als apartzetting, maar dat is veel te negatief. Het is juist het tegenovergestelde. Heil is een verkeerde uitspraak van heel. De 'i' achter de 'e' wil alleen maar de 'e' langer maken.

Heiliging is dus heelmaking, verbinding met, in het Nederlands. In de grondtaal betekent het eenwording met en daarmee toewijding aan.

Dat stelt de uitdrukking: 'Ik ben de Heere, uw Heelmeester' in een ander daglicht dan wij gewend zijn. Het wil zeggen dat wij door Hem met God verzoend worden, heel gemaakt worden en toegewijd worden aan God.

Heiligmaking is één van de vaste onderwerpen in de nieuwtestamentische brieven, omdat het daarin natuurlijk over gelovigen gaat. Wij die de afgoden gediend hebben, zijn daarvan bekeerd, om de levende God te dienen. Wij moeten dat leren. Niet alleen maar hoe je dat in de praktijk doet, maar in de eerste plaats de dingen in het leven zo te bezien. We zouden ons bewust worden wie we zijn en ons bewust op de Heer oriënteren. Daar gaan ook de volgende twee hoofdstukken over, al is het wel op een betrekkelijk laag niveau. Eigenlijk gaat de hele rest van de brief erover, namelijk over de toewijding van de gelovige in het algemeen aan de Heer. Het blijkt dan ineens niet zo'n spirituele aangelegenheid te zijn, maar een zeer platvloerse vleeselijke materialistische. Hoe dan ook, misschien begint het daar wel mee. De volgende hoofdstukken gaan namelijk over de collecte. Er staat dan wel boven: Blijdschap van Paulus over de komst van Titus, maar het lijkt er veel meer op dat Paulus tegen z'n onderwerp aanhikt en hangen blijft in zijn blijdschap over de komst van Titus. Daarna komt hij pas waar hij wezen moet en als hij er eenmaal is, kan hij er eigenlijk niet meer uitkomen. Het lijkt wel of hij erin vast komt te zitten. Zo gaat dat ook vaak, want als je in de prediking eenmaal terechtkomt bij de aardse zaken van alledag, dan is de kans groot dat je daar nooit meer uitkomt, omdat je daar nooit mee klaar bent. Je zakt daarin weg. Dat overkomt Paulus hier ook en dat is ongetwijfeld tot onze lering. Om het oneerbiedig te zeggen, het is gezeur. Het duurt allemaal zo lang. Het zijn van die moeilijke zinnen, die dan ook nog uitgelegd moeten worden, terwijl je ze waarschijnlijk ook gewoon kunt overslaan, maar ze staan nu eenmaal in de Bijbel. Dat klinkt allemaal heel vervelend, maar als we het boek Job zouden bespreken, dan komt dat ongeveer op hetzelfde neer.

Als je eenmaal terechtkomt in het beschouwen van wat ondermaans is en al dat gezeur van je vrienden aan moet horen (die het allemaal goed bedoelen) en je moet daar dan ook nog antwoord op geven op hun niveau, namelijk

hoogwetenschappelijk en filosofisch, dan kom je daar nooit meer uit. Dat is nu precies de strekking van het boek Job; je kunt namelijk zeuren wat je wil, beschouwen en overleggen wat je wil, de grote denkers der wereld erop af sturen, waarom het lijden van de mens er is, maar het antwoord zal zijn dat het tot niets leidt en tot niets dient. De aard van het bestaan van de mens in het algemeen komt voort uit geestelijke dingen, waar wij helemaal geen invloed op hebben. Uit de strijd in de hemel en dat is het dan. Dat geldt in het bijzonder voor het leven van gelovigen, want Job was een gelovige.

Wat in de brieven aan de Korinthiërs gedemonstreerd wordt, is dat als je op het niveau van hen terechtkomt, je daarin verdiept en je daaraan aanpast, dan krijg je dit soort uiteenzettingen. Paulus zegt dat hij zich aan hen aanpast. Vandaar.

### ***Blijdschap van Paulus over de komst van Titus***

- 2 Kor. 7: 2 Geeft ons plaats; wij hebben niemand verongelijkt, wij hebben niemand verdorven, wij hebben bij niemand ons voordeel gezocht.
- 3 Ik zeg *dit* niet tot *uw* veroordeling; want ik heb te voren gezegd, dat gij in onze harten zijt, om samen te sterven en samen te leven.
- 4 Ik heb vele vrijmoedigheid in het spreken tegen u, ik heb veel roems over u; ik ben vervuld met vertroosting; ik ben zeer overvloedig met blijdschap in al onze verdrukking.
- 5 Want ook, als wij in Macedónië gekomen zijn, zo heeft ons vlees geen rust gehad, maar wij waren in alles verdrukt; van buiten was strijd, van binnen vrees.
- 6 Doch God, Die de nederigen vertroost, heeft ons vertroost door de komst van Titus.
- 7 En niet alleen door zijn komst, maar ook door de vertroosting, met welke hij over u vertroost is geweest, als hij ons verhaalde uw verlangen, uw kernen, uw ijver voor mij; alzo dat ik te meer verblijd ben geweest.
- 8 Want hoewel ik u in den zendbrief bedroefd heb, het berouwt mij niet, hoewel het mij berouwd heeft; want ik zie, dat dezelve zendbrief, hoewel voor een kleinen tijd, u bedroefd heeft.
- 9 Nu verblijde ik mij, niet omdat gij bedroefd zijt geweest, maar omdat gij bedroefd zijt geweest tot bekering; want gij zijt bedroefd geweest naar God, zodat gij in geen ding schade van ons geleden hebt.
- 10 Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt den dood.
- 11 Want ziet, ditzelfde dat gij naar God zijt bedroefd geworden, hoe grote naarstigheit heeft het in u gewrocht? Ja, verantwoording,

- ja, onlust, ja, vrees, ja, verlangen, ja, ijver, ja, wraak; in alles hebt gij bewezen rein te zijn in deze zaak.
- 12 Hoewel ik dan aan u geschreven heb, *dat* is niet om diens wil, die onrecht gedaan had, noch om diens wil, die onrecht gedaan was; maar opdat onze vlijtigheid voor u bij u openbaar zou worden, in de tegenwoordigheid Gods.
  - 13 Daarom zijn wij vertroost geworden over uw vertroosting; en zijn nog overvloediger verblijd geworden over de blijdschap van Titus, omdat zijn geest van u allen verkwikt is geworden.
  - 14 Want indien ik iets bij hem over u geroemd heb, zo ben ik niet beschaamd geworden, maar gelijk wij alles met waarheid tot u gesproken hebben, alzo is ook onze roem, dien *ik* bij Titus *geroemd heb*, waarheid geworden.
  - 15 En zijn innerlijke bewegingen zijn overvloediger jegens u, als hij uw aller gehoorzaamheid overdenkt, hoe gij hem met vreze en beven hebt ontvangen.
  - 16 Ik verblijde mij dan, dat ik in alles van u vertrouwen mag hebben.

Dewijl wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelven reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods. Hoe moet dat dan? Wel...

2 Kor. 7: 2      Geeft ons plaats; wij hebben niemand verongelijkt, wij hebben niemand verdorven, wij hebben bij niemand ons voordeel gezocht.

Geef ons plaats, geef ons ruimte. De Korinthiërs waren immers nauw in hun ingewanden. Zij waren enghartig. Er was geen ruimte voor Paulus in hun hart. Wij hebben niemand verongelijkt en hebben dus niemand onrecht aangedaan. We hebben niemand verdorven en hebben bij niemand voordeel gezocht. Met andere woorden, we hebben bewezen betrouwbaar te zijn.

- 3      Ik zeg *dit* niet tot *uw* veroordeling; want ik heb te voren gezegd, dat gij in onze harten zijt, om samen te sterven en samen te leven.

Dat is het wél. Het is een veroordeling van de Korinthiërs, want zij zijn namelijk enghartig. Paulus en de zijnen zijn bij hen niet welkom. De reden daarvoor is simpel: de Korinthiërs zijn niet ontvankelijk voor de boodschap van Paulus en de zijnen. Hij predikte dat de Korinthiërs geen ander juk met de ongelovigen aan moesten gaan, maar dat zij juist uit zouden gaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende; zoeken de dingen die boven zijn en niet die op de aarde zijn. Dat is zijn prediking en die bleven de Korinthiërs niet, want zij leven liever in het hier en nu.



Paulus heeft niets tegen hen, want zij zijn in zijn hart. Dat is één van de aspecten van deze hele geschiedenis, namelijk de afweer die de Korinthiërs tegen Paulus hebben, met aan de andere kant de verbondenheid die Paulus met de Korinthiërs heeft. Hij heeft een zwak voor hen. Naar de mens gesproken kan hij hen waarschijnlijk heel goed begrijpen. Dat zou maar zo kunnen voor iemand die zoveel jaren onder de wet geleefd heeft, waardoor hij op het aardse leven gericht was. Hij moet zich toch redelijk goed hebben kunnen inleven in de aardse gerichtheid van die Korinthiërs.

Afgezien daarvan, dit soort woorden, waarin Paulus zijn verbondenheid met een plaatselijke gemeente uitdrukt, vinden we alleen maar in deze brieven aan Korinthe. In 2 Kor. 11: 28 zegt Paulus dat zonder de dingen die van buiten zijn, hem dagelijks de zorg van al de Gemeenten overvalt. Met andere woorden, de zorg die hij voor de Korinthiërs heeft is niet uniek. Die zorg heeft hij voor alle Gemeenten, maar die komt verder niet zo naar voren. Bij sommige zelfs helemaal niet. Dat zijn zorg hier wel naar voren komt, is omdat het natuurlijk een eenzijdige aangelegenheid is. Paulus heeft de Korinthiërs lief, maar die liefde wordt door hen niet beantwoord.

- 3 Ik zeg *dit* niet tot *uw* veroordeling; want ik heb te voren gezegd, dat gij in onze harten zijt, om samen te sterven en samen te leven.

Indien één lid lijdt, lijden alle leden mee.

- 4 Ik heb vele vrijmoedigheid in het spreken tegen u, ik heb veel roems over u; ik ben vervuld met vertroosting; ik ben zeer overvloedig met blijdschap in al onze verdrukking.

In het spreken tegen u, niet tot u. Dat zou in strijd zijn met wat hierna nog volgt. Doordat hij zoveel vrijmoedigheid heeft in het spreken tegen de Korinthiërs, zitten wij nu met deze brief.

Aan de andere kant is hij vervuld met vertroosting en is hij overvloedig met blijdschap in al zijn verdrukking. Dat heeft natuurlijk te maken met hoe deze Gemeente in Korinthe is ontstaan en dat het Evangelie daar ingang heeft gevonden. Misschien ook veel roem, omdat ze ook nog eens erg actief zijn. Ze hadden in ieder geval een ijver tot God, maar of het met verstand was, is nog maar zeer de vraag.

Die blijdschap van Paulus heeft ook zeker te maken met de komst van Titus en dat Titus in Korinthe geweest is en aan Paulus verslag daarvan heeft gedaan. Hij had goede berichten meegebracht, kennelijk omdat de Korinthiërs dan toch enig gevolg hadden gegeven aan zijn eerste brief aan hen. Het ging vooruit en

dat was voor Paulus verblijdend. Dat is op zich positief, maar al die dingen zijn uiteraard wel betrekkelijk.

- 5 Want ook, als wij in Macedónië gekomen zijn, zo heeft ons vlees geen rust gehad, maar wij waren in alles verdrukt; van buiten was strijd, van binnen vrees.

Dat is een verwijzing naar Hand. 16: 19, 23. Hij is dan in Filippi. Dat is op zijn tweede zendingsreis, die wat anders verliep dan de bedoeling was. Hij kon geen kant meer op en toen stak hij over naar Filippi. Toen zij daar waren, hebben zij geen rust gehad, want ze werden verdrukt. Van buiten was strijd en van binnen vrees...

- 1 Doch God, Die de nederigen vertroost, heeft ons getroost door de komst van Titus.

Nederigen = vernederden, verdrukten. God heeft hen getroost door de komst van Titus vanuit Korinthe.

- 2 En niet alleen door zijn komst, maar ook door de vertroosting, met welke hij over u vertroost is geweest, als hij ons verhaalde uw verlangen, uw kernen, uw ijver voor mij; alzo dat ik te meer verblijd ben geweest.

Paulus struikelt hier over het woord vertroosting. Als hij vertroosting één keer noemt, dan komt het woord meteen nog een paar keer voorbij, net als in de eerste brief aan Korinthe.

Vertroosting = bekrachtiging, bemoediging, leven onder het Nieuwe Verbond. Paulus moet hier op zo'n laag niveau spreken dat hij zegt verblijd te zijn door de komst van Titus. Nou ja, niet alleen door zijn komst, maar ook door wat hij verteld heeft. Maar als dat erbij moet om verblijd te zijn, dan ben je wel erg 'laag' bezig.

Hij heeft verhaald uw verlangen, uw ijver, uw kernen voor mij. Hoe doe je dat op afstand, ijver voor de apostel Paulus? Zolang hij maar op afstand is, willen ze best voor hem ijveren, maar dat zullen ze niet meer doen als Paulus komt. Zo werken die dingen. Dat is tot vandaag zo. Als je maar afstand bewaart, dan heb je geen problemen, maar kom je te dichtbij, dan ontstaat er frictie en vijandigheid.

- 3 Want hoewel ik u in den zendbrief bedroefd heb, het berouwt mij niet, hoewel het mij berouwd heeft; want ik zie, dat dezelve zendbrief, hoewel voor een kleinen tijd, u bedroefd heeft.

Er is geen reden te denken aan een andere zendbrief dan de 1<sup>e</sup> Korinthebrief. Hij is daarin nogal tegen hen tekeer gegaan, maar dat berouwde hem niet, hoewel het hem berouwd heeft. Hoe kan dat nu weer? Had hij er eerst wel spijt van en later toch weer niet? Dat zal het wel zijn. Je kunt er wat tegen hebben om bepaalde dingen te moeten doen, maar je moet ze doen, of je ze nu leuk vindt of niet. Als je ze dan gedaan hebt, dan vraag je je af of je er wel goed aan gedaan hebt. Dat soort dingen moet je zo snel mogelijk weer loslaten. Soms moet het gewoon. Hoe dan ook, het was voor de Korinthiërs ook niet leuk zo'n brief te ontvangen, maar...

- 4 Nu verblijde ik mij, niet omdat gij bedroefd zijt geweest, maar omdat gij bedroefd zijt geweest tot bekering; want gij zijt bedroefd geweest naar God, zodat gij in geen ding schade van ons geleden hebt.

Zijn ze nu wel of niet bedroefd geweest? Kennelijk heeft die brief van Paulus ze aardig laten schrikken en waarschijnlijk toch wel aan het denken gezet. Misschien heeft die ze ook kritisch op henzelf gemaakt en invloed gehad op hun gedrag. Het is een beetje zoals in de Reformatie, waarbij de rooms-katholieke kerk ervan langs krijgt. Daardoor kreeg je de Contrareformatie. Dat wil zeggen, ze pasten zich een poosje aan, maar het vuur ging langzaamaan weer uit. Dat is allemaal strategie. In werkelijkheid was er helemaal niets veranderd en is de Reformatie na verloop van tijd gewoon weer door de rooms-katholieke kerk ingepakt.

Zo zal het bij de Korinthiërs ook wel gegaan zijn. Ze waren weliswaar geschrokken en hebben bepaalde dingen bijgesteld, maar daar is het vermoedelijk bij gebleven.

Gij zijt bedroefd geweest naar God, zodat gij in geen ding schade van ons geleden hebt. Het had natuurlijk ook gekund dat zo'n brief helemaal verkeerd overkomt, waardoor die een negatieve uitwerking krijgt. Paulus stelt via de berichtgeving van Titus vast dat zijn brief in ieder geval enigszins een positieve uitwerking heeft gehad. En dus hebben ze geen schade van de brief gehad. Ze hebben er dan weliswaar geen schade van gehad, maar het was de bedoeling dat ze er winst van zouden hebben.

Ze zijn bedroefd geweest naar God...

- 5 Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt den dood.

Ze zijn dus niet bedroefd naar de wereld toe geweest, maar naar God.

- 6 Want ziet, ditzelfde dat gij naar God zijt bedroefd geworden, hoe grote naarstigheid heeft het in u gewrocht? Ja, verantwoording,

ja, onlust, ja, vrees, ja, verlangen, ja, ijver, ja, wraak; in alles hebt gij bewezen rein te zijn in deze zaak.

Het heeft ze alsnog actief gemaakt.

Wraak kan ook positief zijn, in de zin van vergelding. Daarom is God ook een God der wraak, waarbij wraak het rechtzetten is van wat ongelijk is.

In alles hebt gij bewezen rein te zijn in deze zaak. Die brief van Paulus en de kritiek die hij op hen had heeft nogal wat teweeg gebracht. Als je vlees prikkelt, dan ontstaat gewoonlijk in de eerste plaats een paniecreactie. Een beetje levenservaring, dan wel opvoeding of gewenning brengt met zich mee dat er geen paniecreactie ontstaat, omdat reflexen ervoor zorgen dat alles toch goed gaat. Maar dat is door gewenning. Als die er niet is, ontstaat paniek. Dat kun je bij dieren heel goed waarnemen. Dieren denken niet. Als je ze bedreigt, dan ontstaat er dus een paniecreactie. Dat is bij mensen ook zo. Bij mensen die ze niet op een rijtje kunnen krijgen, krijg je ook de meest vreemde reacties. Die zijn vaak voor de buitenstaander indrukwekkend, maar de kenner weet dat er maar weinig voor nodig is om die paniecreactie weer tot rust te brengen. Zo gaat dat en zo zal het hier ook gegaan zijn. Ze hebben een brief gekregen en gelezen. Toen was er gedonder in de tent. Die gevoelens worden hier besproken. Die brief blijkt redelijk goed gevolg gehad te hebben. Er werd in ieder geval actie ondernomen.

- 7 Hoewel ik dan aan u geschreven heb, *dat* is niet om diens wil, die onrecht gedaan had, noch om diens wil, die onrecht gedaan was; maar opdat onze vlijtigheid voor u bij u openbaar zou worden, in de tegenwoordigheid Gods.

Hier vind je precies wat er ook met deze brief aan de hand is. Het zegt het over de voorgaande brief, maar de Korinthiërs zouden in ieder geval moeten begrijpen dat Paulus bij hen betrokken is. Je kunt het vers meteen ook op deze brief toepassen. Met veel woorden wordt hetzelfde dan ook gezegd in wat nu verder volgt.

- 8 Daarom zijn wij vertroost geworden over uw vertroosting; en zijn nog overvloediger verblijd geworden over de blijdschap van Titus, omdat zijn geest van u allen verkwikt is geworden.

Paulus is blij met de komst van Titus en blij dat hij goede berichten van Titus gehoord heeft over de Gemeente in Korinthe. Dus Paulus is blij over de Gemeente in Korinthe en hij is ook blij voor en door Titus, die zulke goede berichten kon overbrengen. Het lijkt wel een zendingskrantje.

- 9 Want indien ik iets bij hem over u geroemd heb, zo ben ik niet beschaamd geworden, maar gelijk wij alles met waarheid tot u

gesproken hebben, alzo is ook onze roem, dien *ik* bij Titus *geroemd heb*, waarheid geworden.

Niet alleen Titus is verblijd geworden, maar Paulus nu ook weer, want hij had bij Titus nogal hoog opgegeven over de Korinthiërs en Titus was het niet tegengevallen enzovoort enzovoort. Paulus had Titus dus goed voorgelicht en daar is Paulus dan weer blij mee. Het lijkt twitter wel. Wat is er nu allemaal bij elkaar gebeurd? Feitelijk niets. Dus, waar gaat het helemaal over?

- 10 En zijn innerlijke bewegingen zijn overvloediger jegens u, als hij uw aller gehoorzaamheid overdenkt, hoe gij hem met vreze en beven hebt ontvangen.

Innerlijke bewegingen = motieven en daarmee emoties. Emotie komt overeen met motief. Het gaat om beweging. Ze waren kennelijk doodsbang voor iemand die door Paulus gezonden was. Daar hadden ze niet op gerekend. Nou ja, ze hadden erop gerekend dat Paulus zelf zou komen. Hij kwam dus niet, maar Titus.

- 16 Ik verblijde mij dan, dat ik in alles van u vertrouwen mag hebben.

Dat is wel een beetje erg voorbarig. Dat blijkt uit de volgende hoofdstukken. Als hij dan toch vertrouwen heeft in de Korinthiërs, dan kan hij meteen van de gelegenheid gebruik maken om de collecte van harte aan te bevelen.

# Hoofdstuk 8

## *De inzameling voor de arme Christenen in Jeruzalem*

- 2 Kor. 8: 1 Voorts maken wij u bekend, broeders, de genade van God, die in de Gemeenten van Macedónië gegeven is.
- 2 Dat in vele beproeving der verdrukking de overvloed hunner blijdschap, en hun zeer diepe armoede overvloedig geweest is tot den rijkdom hunner goeddadigheid.
- 3 Want zij zijn naar vermogen (ik betuig het), ja, boven vermogen gewillig geweest;
- 4 Ons met vele vermaning biddende, dat wij wilden aannemen de gave en de gemeenschap dezer bediening, die voor de heiligen *geschiedt*.
- 5 En *zij deden* niet *alleen*, gelijk wij gehoopt hadden, maar gaven zichzelf eerst aan den Heere en *daarna* aan ons, door den wil van God.
- 6 Alzo dat wij Titus vermaanden, dat, gelijk hij te voren begonnen had, hij ook alzo nog deze gave bij u voleinden zou.
- 7 Zo dan, gelijk gij in alles overvloedig zijt, in geloof, en in woord, en in kennis, en in alle naarstigheid, en in uw liefde tot ons, *ziet*, dat gij ook in deze gave overvloedig zijt.
- 8 Ik zeg *dit* niet *als* gebiedende, maar *als* door de naarstigheid van anderen ook de oprechtheid uwer liefde beproevende.
- 9 Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede rijk zoudt worden.
- 10 En ik zeg in dezen *mijn* mening; want dit is u oorbaar, als die niet alleen het doen, maar ook het willen van over een jaar te voren hebt begonnen.
- 11 Maar nu voleindigt ook het doen; opdat, gelijk er geweest is de volvaardigheid des gemoeds om te willen, alzo er ook zij het voleindigen uit hetgeen gij hebt.
- 12 Want indien te voren de volvaardigheid des gemoeds daar is, zo is iemand aangenaam naar hetgeen hij heeft, niet naar hetgeen hij niet heeft.
- 13 Want *dit zeg ik* niet, opdat anderen zouden verlichting hebben, en gij verdrukking;
- 14 Maar *opdat* uit gelijkheid, in dezen tegenwoordigen tijd, uw overvloed *zij* om hun gebrek *te vervullen*; opdat ook hun overvloed zij om uw gebrek *te vervullen*, opdat er gelijkheid worde.
- 15 Gelijk geschreven is: Die veel *verzameld had*, had niet over; en die weinig *verzameld had*, had niet te weinig.

- 16 Doch Gode zij dank, Die dezelfde naarstigheid voor u in het hart van Titus gegeven heeft;
- 17 Dat hij de vermaning heeft aangenomen, en zeer naarstig zijnde, gewillig tot u gereisd is.
- 18 En wij hebben ook met hem gezonden den broeder, die lof heeft in het Evangelie door al de Gemeenten;
- 19 En dat niet alleen, maar hij is ook van de Gemeenten verkoren, om met ons te reizen met deze gave, die van ons bediend wordt tot de heerlijkheid des Heeren Zelfen, en de volvaardigheid uws gemoeds;
- 20 Dit verhoedende, dat ons niemand moge lasteren in dezen overvloed, die van ons wordt bediend;
- 21 Als die bezorgen, hetgeen eerlijk is, niet alleen voor den Heere, maar ook voor de mensen.
- 22 Wij hebben ook met hen gezonden onzen broeder, welke wij in vele dingen dikmaals beproefd hebben, dat hij naarstig is; en nu veel naarstiger, door het groot vertrouwen, dat *hij heeft* tot ulieden.
- 23 Hetzij *dan* Titus, hij is mijn metgezel en medearbeider bij u; hetzij onze broeders, zij zijn afgezanten der Gemeenten, *en* een eer van Christus.
- 24 Bewijst dan aan hen de bewijzing uwer liefde, en van onzen roem van u, ook voor het aangezicht der Gemeenten.

2 Kor. 8: 1 Voorts maken wij u bekend, broeders, de genade van God, die in de Gemeenten van Macedónië gegeven is.

‘Voorts’ verbindt dit hoofdstuk met het voorgaande. Er is verband tussen. Paulus heeft over de zorg van hem en Titus voor de Gemeente in het algemeen gesproken en voor de Korinthiërs in het bijzonder en over de zorg van de Korinthiërs die ze geacht worden te hebben voor Paulus en Titus, die ze zo goed hadden ontvangen. Je vraagt je af wat erachter zit, want je hebt er geen hoge dunk van: de collecte dus. Die collectie is alleen niet voor Paulus zelf. Er staat ook boven: de inzameling voor de arme christenen in Jeruzalem. En wij altijd maar denken dat die mensen zo rijk waren. Toen die Gemeente ontstond, verkochten de gelovigen hun goederen en have en verdeelden de opbrengst naardat elk van node had (Hand. 2: 45). Zo verkocht Jozef, bijgenaamd Barnábas zijn akker en legde de opbrengst daarvan aan de voeten van de apostelen (Hand. 4: 34 – 37). Hoe dan ook, iemand die een beetje verstand van economie heeft, weet dat het zeer onverstandig is om je onroerend goed te verkopen, want het enige tamelijk onvergankelijke bezit dat de mens op aarde kan hebben is onroerend goed.

Wat die eerste christenen daar in Jeruzalem deden, hoe goed de bedoelingen ook waren en wat de achtergrond daarvan ook mag zijn geweest, heeft hun

materiële welstand bepaald niet bevorderd. De andere kant van het verhaal was dat ze toch binnen enkele decennia na het ontstaan van de Gemeente uit Jeruzalem moesten vluchten. Dat begon eigenlijk al na enkele jaren, maar dat mondde uiteindelijk uit in de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 door de Romeinen. In dat licht bezien kun je je onroerend beter ook maar te gelde maken. Hoe dan ook, ze zijn verarmd geworden. Vermoedelijk ook, maar dat kunnen we niet helemaal controleren, omdat degenen die het zich konden permitteren, gewoon Jeruzalem verlaten hebben. Voor anderen was die optie kennelijk niet haalbaar. Zo houd je vanzelf de arme gelovigen in Jeruzalem over.

Hoewel Paulus natuurlijk ook tegen die verarmde Joden in Jeruzalem had kunnen zeggen dat ze beter konden verhuizen, omdat de Heere Jezus (en de profeten ook) aangekondigd had dat de stad verwoest zou worden, collecteert hij in plaats daarvan op zijn zendingsreizen voor het thuisfront. Het ging daar in Jeruzalem materieel gezien niet goed, maar in geestelijk opzicht ook niet. Niet alleen omdat mensen wegtrokken, maar ook omdat ze daar geneigd waren vast te houden aan de Mozaïsche wet en aan de Joodse gebruiken. In onze dagen werkt het niet anders. We zijn verlost van de slavernij en heerschappij van de wet, 'maar', zegt men dan, 'dat betreft alleen de ceremoniële wetten'. Ze hebben de wet voor dat doel in twee delen gesplitst. De ceremoniële wetten zijn de wetten die helemaal geen zin hebben, omdat ze geen praktisch nut dienen, zoals van de feesten en de offer- en tempeldienst. Aan de andere kant heb je de morele wetten, zoals die in de tien geboden staan. Die morele wet moeten we houden, maar van de ceremoniële wet zijn we verlost. Ze komen in moeilijkheden als je vraagt of die ceremoniële wet de slavernij van de wet was, waarvan wij verlost zijn. En dat we verlost zijn van de vloek der wet. Dan is hun antwoord dat we wel van de vloek der wet verlost zijn, maar niet van de wet. Dat zou bijvoorbeeld betekenen dat je niet door rood mag rijden, maar als je het toch doet maakt het niets uit en krijg je geen bekeuring.

Goed, men zegt dus dat we verlost zijn van de ceremoniële wet, maar je hebt in Nederland toch heus denominaties die (men zegt om de Heer te dienen) zich alsnog onder de ceremoniële wet stellen. Ze gaan de sabbat houden en het Loofhuttenfeest vieren. Zo komt van het één het ander en dus gaan ze ook al snel de andere feesten vieren. Het is moeilijk te begrijpen. Wat brengt ze ertoe? Dat kan alleen maar als je grote delen van je Bijbel buiten beschouwing laat. Het zijn allemaal uitwendige dingen en je daarop richten is geestelijke armoë.

De eerste Gemeente in Jeruzalem hield zich aan de Mozaïsche wet en de Joodse tradities, aangevuld met dat ze geloven dat Jezus de Messias is. Maar als Jezus de Messias is, dan leven wij onder het Nieuwe Verbond, terwijl wet



per definitie het Oude Verbond is. Die twee kun je niet met elkaar rijmen. Je kunt hooguit zeggen dat als we onder het Nieuwe Verbond leven, we vrij zijn en dus ook bijvoorbeeld de sabbat mogen vieren. Je hebt dan wel de vrijheid, maar die gebruik je dan toch op de verkeerde manier. We zouden die vrijheid gebruiken om de Heer onder het Nieuwe Verbond te dienen. Door het vieren van al die oudtestamentische inzettingen wek je toch vooral de indruk de Heer onder Het Oude Verbond te willen dienen. Dat doe je dan dus ook.

Grote groepen christenen zeggen dat ze niet verlost zijn van de wet. Zij kunnen de wet weliswaar niet houden, maar ontvangen daarvoor genade. Je moet dus je uiterste best doen om je rekeningen te betalen, maar mocht dat niet lukken, dan betaalt de Heer de rest. Maar hoe zit het dan met de uitnemende rijkdom Zijner genade, waarmee Hij overvloedig is geweest over ons? Hij heeft de schuld al betaald. Het achteraf zelf proberen te betalen is godslasterlijk en het ontkennen van het kruis. Je probeert iets wat God allang gedaan heeft. Heel het Calvinisme berust op de leer der dankbaarheid. Je moet uit dankbaarheid de wet houden, omdat de Heer ons van de wet verlost heeft. Onbegrijpelijk. Je bent aan het zoeken hoe je compromissen kunt sluiten, maar die moet je niet sluiten. Je raakt in een knoop en komt er nooit meer uit.

Het ging dus slecht met de Gemeente in Jeruzalem. Je kunt je afvragen of de Heer dat niet zegent, waarop je kunt zeggen dat de Heer dat niet deed, omdat zij zich aan de wet bleven houden. Maar waarom hield Paulus overal waar hij kwam dan inzamelingen voor de Gemeente in Jeruzalem? Daar is zo geen antwoord op te geven. Waarschijnlijk zit er wat anders achter. Het Evangelie is weliswaar vanuit Jeruzalem de wereld overgegaan, maar zo is het niet gebleven, al vrijwel vanaf het begin niet. Het christendom heeft onder de heidenen domicilie gekregen en de situatie is sindsdien andersom. De Joden zijn aan het christendom ondergeschikt en zelfs afhankelijk geworden. Dat geldt ook in het bijzonder voor diegenen onder de christenen die zich aan de wet vasthouden. Zij zijn hulpbehoevend geworden en zijn niet de bron en ook niet de ideale getuigen; zij zijn niet het ideale priesterlijke en Koninklijke volk van God, aan wie de Woorden Gods zijn toebetrouwd. Dat ligt niet meer bij Jeruzalem en zeker ook niet bij degenen die de wet houden, maar ergens anders in de wereld. Waar tot aan vandaag een vloek kwam over het Judaïsme, werd de wijngaard (de zegeningen, de zaligheid, het Koninkrijk Gods) aan een ander volk gegeven. Vanuit dat andere volk wordt de zaligheid, zelfs in materieel opzicht, uit de genade Gods, gebracht naar de restanten van het Jodendom.

Het idee dat men moet leven onder de Mozaïsche wet brengt alleen maar ellende met zich mee. De Prediker zei: 'Weest niet al te rechtvaardig; waarom zoudt gij verwoesting over uzelf brengen?' (Pred. 7:16). Zelfs in het Oude Testament wordt de werking van de wet zwaar gerelativeerd.

- 2 Kor. 8: 1 Voorts maken wij u bekend, broeders, de genade van God, die in de Gemeenten van Macedónië gegeven is.
- 2 Dat in vele beproeving der verdrukking de overvloed hunner blijdschap, en hun zeer diepe armoede overvloedig geweest is tot den rijkdom hunner goeddadigheid.

De overvloed van hun blijdschap samen met hun zeer diepe armoede is niettemin overvloedig geweest tot de rijkdom hunner goeddadigheid. Ze hebben geld ingezameld, uit hun armoede, maar voortkomend uit hun blijdschap.

- 3 Want zij zijn naar vermogen (ik betuig het), ja, boven vermogen gewillig geweest;
- 4 Ons met vele vermaning biddende, dat wij wilden aannemen de gave en de gemeenschap dezer bediening, die voor de heiligen *geschiedt*.

Dat wil zeggen, voor die van Jeruzalem. Dat staat hier niet meteen, maar dat blijkt verder uit de uiteenzetting. Paulus stelt het hier voor alsof het initiatief voor deze inzameling voor de gelovigen te Jeruzalem niet zijn idee was, maar van de gelovigen uit Macedónië. Paulus is degenen die het één en ander coördineert en aankondigt dat hij de opbrengst van de collecte in Jeruzalem zelf hoopt af te leveren, want daartoe zou hij inderdaad naar Jeruzalem reizen.

In Rom. 15 vinden we ook een dergelijke inzameling vermeld.

Rom. 15: 26 Want het heeft *dien van* Macedónië en Acháje goed gedacht een gemene handreiking te doen aan de armen onder de heiligen, die te Jeruzalem zijn.

Acháje licht zuidelijk van Korinthe. Korinthe ligt op de kleine smalle landtong tussen Acháje in het zuiden en Macedónië in het noorden.

Een gemene handreiking = een gemeenschappelijke handreiking.

- 27 Want het heeft hun goed gedacht; ook zijn zij hun schuldenaars; want indien de heidenen hun geestelijke *goederen* deelachtig geworden zijn, zo zijn zij ook schuldig hen van lichamelijke *goederen* te dienen.
- 28 Als ik dan dit volbracht en hun deze vrucht verzegeld zal hebben, zo zal ik door ulieder *stad* naar Spanje afkomen.

Paulus zou dus eerst de opbrengst van de collecte naar Jeruzalem brengen, vanwaar hij daarna hoopt naar Spanje te gaan. Hij zou naar Spanje reizen via Rome. We denken ook dat het zo gebeurd is, maar waarschijnlijk is hij bij die

gelegenheid in Jeruzalem gevangen genomen en zo naar Rome afgevoerd. Hij beriep zich op de keizer en dus moest er door de overheid gezorgd worden dat hij in Rome terecht kwam.

Ook in 1 Kor. 16 wordt die inzameling voor de gelovigen in Jeruzalem genoemd.

- 1 Kor. 16: 1 Aangaande nu de verzameling, die voor de heiligen *geschiedt*, gelijk als ik aan de Gemeenten in Galátië verordend heb, doet ook gij also.
- 2 Op elken eersten *dag* der week, legge een iegelijk van u *iets* bij zichzelf weg, vergaderende een schat, naardat hij welvaren heeft; opdat de verzamelingen alsdan niet *eerst* geschieden, wanneer ik gekomen zal zijn.

Nu is het niet Macedónië en Acháje, maar Galátië. Dat ligt in Klein-Azië. Overal dus waar Paulus kwam en contacten had werd er een inzameling voor Jeruzalem georganiseerd.

Uit vers 2 kun je ook concluderen dat de gelovigen kennelijk gewoon waren om op de eerste dag der week bijeen te komen. Er werd dan ook gecollecteerd, zodat, als de opbrengst een beetje de moeite waard was, Paulus zelf naar Korinthe zou komen om het ingezamelde geld in ontvangst te nemen, om dat dan zelf naar Jeruzalem te brengen (vers 4). Hij had er belang bij in Jeruzalem een goede beurt te maken bij de gelovigen. Zoals uit de laatste hoofdstukken van Handelingen blijkt, is hem dat niet gelukt.

Deze inzameling wordt ook nog in Hand. 11: 29, 30 genoemd. Het is maar om aan te geven dat deze zaak kennelijk belangrijk genoeg is om die op verschillende plaatsen te vermelden.

Niettemin, de geestelijke dingen die uit Jeruzalem afkomstig waren, waren daar blijkbaar niet meer. Bovendien, degenen die die geestelijke dingen hadden ontvangen, zouden in de materiële zaken voor de gelovigen in Jeruzalem voorzien. En zo is het dan ook inderdaad gebeurd.

Terug naar 2 Kor. 8.

- 3 Want zij zijn naar vermogen (ik betuig het), ja, boven vermogen gewillig geweest;
- 4 Ons met vele vermaning biddende, dat wij wilden aannemen de gave en de gemeenschap dezer bediening, die voor de heiligen *geschiedt*.
- 5 En *zij deden* niet *alleen*, gelijk wij gehoopt hadden, maar gaven zichzelf eerst aan den Heere en *daarna* aan ons, door den wil van God.

Ze gaven zichzelf, maar in de praktijk dus hun bezit.

- 6 Alzo dat wij Titus vermaanden, dat, gelijk hij te voren begonnen had, hij ook alzo nog deze gave bij u voleinden zou.

Paulus had Titus dus naar Korinthe gestuurd om de opbrengst van de collecte op te halen.

- 7 Zo dan, gelijk gij in alles overvloedig zijt, in geloof, en in woord, en in kennis, en in alle naarstigheid, en in uw liefde tot ons, *ziet*, dat gij ook in deze gave overvloedig zijt.

Die collecte ging dus nog steeds door. Het hield niet op bij één keer collecteren. Het was een steeds terugkerende gebeurtenis. Paulus moedigt hen daarin aan.

- 8 Ik zeg *dit* niet *als* gebiedende, maar *als* door de naarstigheid van anderen ook de oprechtheid uwer liefde beproevende.

Het is een test voor hun trouw en toewijding aan de Heer. Bij een andere gelegenheid schrijft Paulus, nadat hij een bijdrage had ontvangen, dat hij er weliswaar niet om verlegen zat, maar er toch erg blij mee was, omdat hij het als de vrucht van hun geloof zag. Hij beschouwde het als een positief getuigenis, ook al was het in de vorm van geld.

- 9 Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede rijk zoudt worden.

Dit slaat feitelijk terug op 2 Kor. 5: 21, namelijk: Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt. Hij was in de gedaante en gestalte van God, maar heeft Zich geledigd en heeft de gestalte van een dienstknecht aangenomen, de mensen gelijk geworden zijnde. God heeft Hem daarna uitermate verhoogd (Filipp. 2: 6 - 9). De Heer gaf Zichzelf.

Deze woorden kunnen ook op een later stadium worden toegepast, namelijk op de dagen waarin wij nu leven. Aan de Heer is gegeven alle macht in hemel en op aarde, maar Hij maakt van die macht nu geen gebruik. Hij heeft Zichzelf voor de Gemeente overgegeven. Hij maakt van Zijn rijkdom, van Zijn zegeningen en van Zijn positie geen volledig gebruik. Hij doet dat ter wille van de Gemeente. De uitdrukking 'Hij heeft Zich overgegeven voor...' betekent ook: Hij heeft Zich beperkt tot.... Het is ook de uitdrukking voor 'gevangen nemen'. Hij is overgegeven voor onze zonde. Hij is gevangen genomen en beperkt. Gevangen nemen is sowieso beperking, maar het is meer dan alleen in de gevangenis geworpen worden. De Heer is tot op heden in die zin arm; Hij

bepert Zich tot het werk aan de Gemeente. Pas als dat voltooid is, zal Hij Zijn heerlijkheid openbaren. Hij is nu lankmoedig over ons.

Het lijkt er sterk op dat deze laatste toepassing hier aan de orde is. Het gaat dan dus niet alleen over Zijn menswording en dood, maar meer specifiek over Zijn situatie in deze tegenwoordige tijd. Men is traditioneel geneigd om alles wat in de Bijbel over het tegenwoordige werk van Christus gaat weg te verklaren naar het verleden. Die fout willen wij niet maken. Vandaar de motivatie om te zeggen dat deze woorden van toepassing gebracht kunnen worden op het tegenwoordige werk van Christus. Vermoedelijk is dat ook de eerste toepassing. Als Hij Zich voor de Gemeente heeft overgegeven, dan is dat niet bij Zijn menswording en zeker niet aan het kruis van Golgotha. Het is pas daarna. Hij stierf voor allen aan het kruis, maar heeft Zich alleen voor de Gemeente overgegeven.

Christus is ons Voorbeeld en wij zouden navolgers van Christus zijn. Ook wij zouden ons dus overgeven aan de Gemeente. Onze praktische dienst aan Hem blijkt een dienst aan de Gemeente te zijn. Dat geldt vooral in materiële zin. Dat is niet noodzakelijk geld, maar alles in het praktische leven.

- 10 En ik zeg in dezen *mijn* mening; want dit is u oorbaar, als die niet alleen het doen, maar ook het willen van over een jaar te voren hebt begonnen.

‘Mening’ heeft in de Statenvertaling altijd de betekenis van ‘bedoeling’. Paulus gaat hier vertellen wat zijn bedoeling is. Die wekelijkse inzameling, zoals beschreven in Rom. 15, duurt al een jaar...

- 11 Maar nu voleindigt ook het doen; opdat, gelijk er geweest is de volvaardigheid des gemoeds om te willen, alzo er ook zij het voleindigen uit hetgeen gij hebt.

Dat is zijn bedoeling dus. Dat ze niet alleen die plannen gemaakt en beloften gedaan hebben, maar nu moet het ook gedaan worden. Je kunt wel allerlei dingen beloven en daar verblijdt Paulus zich ook over, maar op termijn heb je er niets aan als die bedoeling niet nagekomen wordt. Het gaat niet alleen om het willen, maar ook om het resultaat.

- 12 Want indien te voren de volvaardigheid des gemoeds daar is, zo is iemand aangenaam naar hetgeen hij heeft, niet naar hetgeen hij niet heeft.

Heeft in de zin van doen en dus ‘gedaan heeft’.

- 13 Want *dit zeg ik* niet, opdat anderen zouden verlichting hebben, en gij verdrukking;

De gelovigen in Jeruzalem zouden verlichting van hun lasten hebben, maar hebben door alles te verkopen nu zelf verdrukking. Het is niet de bedoeling dat de Korinthiërs hetzelfde overkomt, zodat anderen straks voor hen moeten collecteren.

- 14 Maar *opdat* uit gelijkheid, in dezen tegenwoordigen tijd, uw overvloed *zij* om hun gebrek *te vervullen*; opdat ook hun overvloed *zij* om uw gebrek *te vervullen*, opdat er gelijkheid worde.

Het gaat maar niet een verwisseling, zodat de gelovigen in Jeruzalem nu rijk zouden worden en zij arm, maar dat het meer gelijk wordt. Het gaat om zorg voor elkaar. In ieder geval heeft Paulus die zorg en voelt zich daar ook verantwoordelijk voor. Daarmee raken we één van de in elk geval tegenwoordige problemen van de gelovigen. We zijn beïnvloed geworden door de gangbare opvattingen in de wereld, zodat we niet alleen in de wereld geen autoriteit meer erkennen, maar onder gelovigen ook niet meer. Als eerste is God afgeschaft en daarna ook de autoriteit van de Bijbel. Het logische gevolg daarvan, zeker ook volgens Rom. 1, is dat we de menselijke autoriteit ook afgeschaft hebben. En nu dus ook in de Gemeente. Dat maakt het heel lastig om iets geregeld te krijgen, op welk terrein dan ook.

Niettemin, Paulus en de zijnen profileren zich wel degelijk als verantwoordelijk, zozeer zelfs dat Paulus iemand anders opdracht geeft, Titus in dit geval, om het één en ander te regelen. Zo leer je hoe dat werkt. Je kunt wel denken dat gezag en autoriteit niet horen te bestaan, maar het wordt wel degelijk door God zo geregeld. Hij stelt opzieners aan en die dragen wel degelijk verantwoordelijkheid.

Hoe dan ook, de bedoeling van de collecte is die van gelijkheid, namelijk dat we ook in materiële zin verantwoordelijkheid voor elkaar zouden dragen.

- 1 Gelijk geschreven is: Die veel *verzameld had*, had niet over; en die weinig *verzameld had*, had niet te weinig.

Ontleend aan het rapen van het Manna in de woestijn. Wij hadden altijd begrepen dat dit een wonder van God was. Dat degene die veel verzameld had niet teveel had en degene die weinig verzameld had niet te weinig. Dat zal het ook geweest zijn en dus zal dat hier ook gelden. Hoewel je boekhouder het er niet mee eens zal zijn, wordt een mens niet arm van geven. Dat geldt in ieder geval voor ons als gelovigen. God heeft een blijmoedige gever lief (2 Kor. 9: 7). Zo werkt dat. De Heer zorgt voor ons. Nu kun je natuurlijk zeggen dat de Heer

ook wel voor de armen zorgt. Dat is ook zo, maar voor alles wat Hij doet, gebruikt Hij wel degelijk personeel en bij voorkeur ons.

- 2 Doch Gode zij dank, Die dezelfde naarstigheid voor u in het hart van Titus gegeven heeft;

Zoals Paulus naarstig is voor de Gemeente in Korinthe, zo is Titus dat ook.

- 3 Dat hij de vermaning heeft aangenomen, en zeer naarstig zijnde, gewillig tot u gereisd is.
- 4 En wij hebben ook met hem gezonden den broeder, die lof heeft in het Evangelie door al de Gemeenten;

Het is niet duidelijk wie die broeder is.

- 19 En dat niet alleen, maar hij is ook van de Gemeenten verkoren, om met ons te reizen met deze gave, die van ons bediend wordt tot de heerlijkheid des Heeren Zelfen, en de volvaardigheid uws gemoeds;
- 20 Dit verhoedende, dat ons niemand moge lasteren in dezen overvloed, die van ons wordt bediend;

Paulus zegt dat het niet door één man geregeld wordt, maar dat we het met elkaar doen en met broeders die in achting zijn en daartoe bekwaam geacht worden. Er is in elk geval controle op. Er wordt hier ook gezegd dat Paulus er zelf persoonlijk helemaal geen belang bij heeft en uiteraard niemand van degenen die hierin betrokken zijn. In 1 Kor. 16: 3 krijgen de afgevaardigden een brief mee, zodat, mochten zij aangehouden worden, zij de brief kunnen overleggen, waaruit duidelijk blijkt hoe zij aan zoveel geld gekomen zijn.

- 5 Als die bezorgen, hetgeen eerlijk is, niet alleen voor den Heere, maar ook voor de mensen.

Alles kan volledig door de beugel en is controleerbaar.

- 6 Wij hebben ook met hen gezonden onzen broeder, welke wij in vele dingen dikmaals beproefd hebben, dat hij naarstig is; en nu veel naarstiger, door het groot vertrouwen, dat *hij heeft* tot ulieden.

Nóg een broeder. Het lijkt erop dat de Korinthiërs niet al teveel vertrouwen in Paulus hadden. Daarom krijgen we dit soort verhalen te horen, dat ze zich geen zorgen hoeven te maken, dat alles goed is afgedekt en het allemaal goed

komt. Hartelijk dank voor het in mij gestelde vertrouwen, maar ondertussen proef je de ellende die er achtersteekt en de spanning die er is.

- 7 Hetzij *dan* Titus, hij is mijn metgezel en medearbeider bij u; hetzij onze broeders, zij zijn afgezanten der Gemeenten, *en* een eer van Christus.

Titus vertegenwoordigt Paulus bij de Korinthiërs. Er is dus wel degelijk sprake van persoonlijke verantwoordelijkheid en daarmee van autoriteit. Titus en die twee broeders zijn afgezanten van de Gemeenten en daarmee een eer van Christus.

- 24 Bewijst dan aan hen de bewijzing uwer liefde, en van onzen roem van u, ook voor het aangezicht der Gemeenten.

Als jullie dan zo aardig voor me willen zijn, handel dan hiermee overeenkomstig en accepteer deze regeling.

In het volgende hoofdstuk gaat Paulus nog even vrolijk door over de collecte voor de gelovigen in Jeruzalem.

De bedoeling is dat wij de Heer zouden dienen. De vraag is dan meestal hoe ik dat dan zou kunnen doen. Wel, de meest eenvoudige manier is via de collecte. Daar begint het mee. Als je er geen cent voor over hebt, hoe zal de Heer je dan in andere dingen kunnen gebruiken? Geld is per slot van rekening maar geld. We kunnen inderdaad niet zonder, maar het is wel het makkelijkste middel om de Heer mee te dienen. Het kost je verder niets van jezelf, van je inzet en van je tijd, of van je gewone verdere leven. Bovendien, wij Nederlanders worden geacht vrij te zijn. Kennelijk wordt de belastinggaring daarin niet meegeteld. Als je die meetelt, dan zijn we een volk van slaven. Dat wij geacht worden vrij te zijn, staat los van enige financiële of materiële bijdrage. Het laat ons verder vrij. Dat je moeilijk van je geld afstand kunt doen, kan zo zijn, maar om allerlei redenen is het geven van geld toch de makkelijkste manier om de Heer en daarmee de Gemeente te dienen.

Alleen in de brieven aan de Korinthiërs bespreekt Paulus dit onderwerp zo uitgebreid. In Rom. 16 doet hij er een mededeling over, maar verder niet. Hier in Korinthe echter wordt er zoveel nadruk op gelegd, omdat het nu eenmaal daarmee begint. Je zou beginnen met iets over te hebben voor de Heer. Of je inzetbaar bent voor enige activiteit, ligt een heel stuk verderop. Het begint met of je bereid bent je aardse bezit geheel of gedeeltelijk aan de Heer toe te vertrouwen.



## Hoofdstuk 9

- 2 Kor. 9: 1    Want van de bediening, die voor de heiligen *geschiedt*, is mij onnodig aan u te schrijven.
- 2    Want ik weet de volvaardigheid uws gemoeds, van welke ik roem over u bij de Macedóniërs, dat Acháje van over een jaar bereid is geweest; en de ijver, van u *begonnen*, heeft er velen verwekt.
- 3    Maar ik heb deze broeders gezonden, opdat onze roem, dien *wij* over u *hebben*, niet zou ijdel gemaakt worden in dezen dele; opdat (gelijk ik gezegd heb) gij bereid moogt zijn;
- 4    *En* dat niet mogelijk, zo de Macedóniërs met mij kwamen, en u onbereid vonden, wij, (opdat wij niet zeggen: gij) beschaamd worden in dezen vasten grond der roeming.
- 5    Ik heb dan nodig geacht deze broeders te vermanen, dat zij eerst tot u zouden komen, en voorbereiden uw te voren aangedienden zegen; opdat die gereed zij, alzo als een zegen, en niet als een vrekheid.
- 6    En dit *zeg ik*: Die spaarzaamlijk zaait, zal ook spaarzaamlijk maaien; en die in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien.
- 7    Een iegelijk *doe*, gelijk hij in *zijn* hart voorneemt; niet uit droefheid, of uit nooddwang; want God heeft een blijmoedigen gever lief.
- 8    En God is machtig alle genade te doen overvloedig zijn in u; opdat gij in alles te allen tijd, alle genoegzaamheid hebbende, tot alle goed werk overvloedig moogt zijn.
- 9    Gelijk er geschreven is: Hij heeft gestrooid, hij heeft den armen gegeven; Zijn gerechtigheid blijft in der eeuwigheid;
- 10    Doch Die het zaad den zaaier verleent, Die verlene ook brood tot spijsze, en vermenigvuldige uw gezaaisel, en vermeerdere de vruchten uwer gerechtigheid;
- 11    Dat gij in alles rijk wordt tot alle goeddadigheid, welke door ons werkt dankzegging tot God.
- 12    Want de bediening van dezen dienst vervult niet alleen het gebrek der heiligen, maar is ook overvloedig door vele dankzeggingen tot God;
- 13    Dewijl zij door de beproeving dezer bediening God verheerlijken over de onderwerping uwer belijdenis onder het Evangelie van Christus, en *over* de goeddadigheid der mededeling aan hen en aan allen;
- 14    En door hun gebed voor u, welke naar u verlangen, om de uitnemende genade Gods over u.
- 15    Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave.

2 Kor. 9: 1    Want van de bediening, die voor de heiligen *geschiedt*, is mij onnodig aan u te schrijven.

Het gaat nog steeds over hetzelfde, namelijk over de collecte. Het gaat over een inzameling die bestemd is voor de gelovigen in Jeruzalem, om te voorzien in de armoede, waarin die Gemeente vervallen is. In de eerste hoofdstukken van Handelingen hebben we gelezen hoe de gelovigen van die Gemeente in Jeruzalem hun bezittingen verkopen en hun geld bij de apostelen brengen en daarmee feitelijk aan de Heer. Uiteindelijk zou heel Jeruzalem verwoest worden. Er zou sowieso geen Gemeente aldaar overblijven. Dat is dan ook zo ongeveer de achterliggende gedachte van de apostel Paulus bij deze collecte, want hoe het ook zij, de Gemeente mag dan historisch gezien z'n oorsprong in Jeruzalem gevonden hebben, dat neemt niet weg dat na verloop van enkele jaren en ruim binnen één generatie die hele Gemeente in Jeruzalem verdwenen zou zijn. Zo zou de zaligheid uit de Joden naar de heidenen gaan.

Zo komen we de geschiedenis ook in Handelingen tegen. Dat boek begint met de situatie in Jeruzalem, zelfs met de uitdrukkelijke oproep om in Jeruzalem te blijven en te wachten op de uitstorting van de Heilige Geest, met als gevolg de prediking van het Nieuwe Verbond. Datzelfde boek, dat zo uitdrukkelijk met Jeruzalem begint, eindigt met Rome, waar de apostel Paulus dan terechtgekomen is. Van Petrus hebben we dan al heel lang niets meer gehoord. De eerste hoofdstukken houden zich bezig met de geschiedenis van Petrus en daarna gaat het verder met de geschiedenis van Paulus. Dat is nu precies waar het om gaat, want hoe dan ook, Jeruzalem verdwijnt naar de achtergrond en de zaligheid gaat naar de heidenen. Dat wordt ons in Hand. 28: 28 bevestigd, namelijk dat de zaligheid inderdaad naar de heidenen gezonden is. Dat is de situatie die we achter meerdere van deze brieven vinden: het Evangelie zou weliswaar vanuit Jeruzalem aan de volkeren gepredikt worden en dus aan de heidenen, maar in de praktijk zou het Evangelie uit Jeruzalem zelf verdwijnen, al was het maar omdat Jeruzalem zelf zou verdwijnen. Die geschiedenis zet zich al in in de geschiedenis van Handelingen, want daar vinden we dat de gelovigen in Jeruzalem vervolgd worden en een belangrijk deel van die gelovigen al uit Jeruzalem verdwijnt, met als resultaat dat het Evangelie ook buiten Jeruzalem en Judéa gepredikt werd. Maar het uiteindelijke resultaat is dat door het ongeloof en de vijandigheid van de Joden in het algemeen en van Jeruzalem in het bijzonder, Jeruzalem verwoest zou worden, met als consequentie dat er een einde gemaakt werd aan de Joodse Staat, maar ook aan deze Joodse Gemeente.

Het bleek ook dat deze Gemeente in het algemeen niet bereid was te luisteren naar wat door Paulus gepredikt werd. In Hand. 15 waren daar al moeilijkheden over. Paulus zegt bij gelegenheid dat deze inzameling voor de Gemeente in Jeruzalem onder andere tot doel heeft dat hij daar ingang zou krijgen. Dat wil zeggen dat ze niet alleen het geld zouden aannemen dat door zijn toedoen

verzameld was, maar dat ze bij die gelegenheid toch op z'n minst de beleefdheid zouden hebben om ook eens een keer naar zijn prediking te luisteren.

Het blijkt ook dat deze collecte een belangrijke rol speelt in de nieuwtestamentische geschiedenis, ook al lijkt het erop dat die meerdere malen heeft plaats gevonden. Helemaal duidelijk is dat niet.

Onder vers 1 vind je verwijzingen naar verschillende andere plaatsen waar deze collecte genoemd wordt. Daarom schrijft Paulus ook dat het onnodig is om hen over deze collecte te schrijven, omdat het bij hen kennelijk al bekend was. Niettemin schrijft hij er 2 hoofdstukken lang over.

Hand. 11: 29 En naardat een iegelijk der discipelen vermocht, besloot elk van hen *iets* te zenden ten dienste der broederen, die in Judéa woonden.

30 Hetwelk zij ook deden, en zonden het tot de ouderlingen, door de hand van Bárnabas en Saulus.

Hier werd dus door Bárnabas en Saulus geld naar Jeruzalem gebracht en aan de oudsten daar in de Gemeente beschikbaar gesteld, mede weer met als doel dat ze naar Paulus zouden willen luisteren, wat altijd problematisch gebleven is.

In de brieven vinden we deze collecte bij meerdere gelegenheden terug. In elk geval in Rom. 15, waar Paulus uitgebreid en met grote nadruk uiteenzet dat hij weliswaar naar Rome wilde komen (hij was daar immers nog nooit geweest), maar daaraan voorafgaand eerst naar Jeruzalem wilde reizen.

Rom. 15: 24 Zo zal ik, wanneer ik naar Spanje reis, tot u komen; want ik hoop in het doorreizen u te zien, en van u derwaarts geleid te worden, als ik eerst van ulieder *tegenwoordigheid* eensdeels verzadigd zal zijn.

25 Maar nu reis ik naar Jeruzalem, dienende de heiligen.

26 Want het heeft *dien van* Macedónië en Acháje goed gedacht een gemene handreiking te doen aan de armen onder de heiligen, die te Jeruzalem zijn.

Gemene = algemene = gemeenschappelijk. Later heeft dat woord in het Nederlands de betekenis van 'gewoon' gekregen, want gemeenschappelijk is gewoon. Daarna heeft het een negatieve betekenis gekregen, want iets dat gewoon is, is wat gewoon onder het volk is. Dan wordt het laag. Oorspronkelijk had het dus de betekenis van gemeenschappelijk. Juridisch heeft het die betekenis nog steeds.

Al die Gemeenten in Macedónië en Acháje hadden het dus goed gedacht een gemeenschappelijke handreiking te doen aan de armen onder de heiligen die te Jeruzalem zijn.

- 27 Want het heeft hun goed gedacht; ook zijn zij hun schuldenaars; want indien de heidenen hunner geestelijke *goederen* deelachtig zijn geworden, zo zijn zij ook schuldig hen van lichamelijke *goederen* te dienen.

Zie ook Gal. 6: 6. Ze hebben vanuit Jeruzalem geestelijke zegeningen ontvangen. Als de gelovigen in Jeruzalem stoffelijke dingen tekortkomen, dan wordt daar in voorzien door de heidenen die vanuit Jeruzalem aan de geestelijke zegeningen deel gekregen hebben.

- 28 Als ik dan dit volbracht, en hun deze vrucht verzegeld zal hebben, zo zal ik door ulieder *stad* naar Spanje afkomen.

Zo lijkt het ook te zijn gegaan, maar uiteraard pas na zijn vrijlating uit Rome. Toen hij naar Rome ging was hij immers een gevangene. Hij heeft toen in Rome twee jaar gevangen gezeten en daarna zal hij vermoedelijk naar Spanje afgereisd zijn.

Die collecte staat hier in verband met Rome. De gedachte is dat de zaligheid naar de heidenen gaat en dus in ieder geval naar de hoofdstad van de heidenen. Voordat Paulus naar Rome gaat, bevestigt hij nog even dat het in Jeruzalem kwalijk gesteld is.

- 1 Kor. 16: 1 Aangaande nu de verzameling, die voor de heiligen *geschiedt*, gelijk als ik aan de Gemeenten in Galátië verordend heb, doet ook gij alzo.
- 2 Op elken eersten *dag* der week, legge een iegelijk van u *iets* bij zichzelf weg, vergaderende een schat, naardat hij welvaren verkregen heeft; opdat de verzamelingen alsdan niet *eerst* geschieden, wanneer ik gekomen zal zijn.
- 3 En wanneer ik daar zal gekomen zijn, zal ik hen, die gij zult bekwaam achten door brieven, zenden, om uw gave naar Jeruzalem over te dragen.

Ze zouden een spaarpot aanleggen. In de tweede Korinthebrief gaat het daar nog steeds over. Hij zou Titus zenden en nog iemand die niet bij naam genoemd wordt (2 Kor. 8 vanaf vers 16).

Het idee is dat er regelmatig geld ingezameld werd en dat dit bij één gelegenheid opgehaald en naar Jeruzalem gebracht zou worden. Vandaar dat het inderdaad een Bijbels idee is om op de eerste dag der week te collecteren, om een soort van spaarpot aan te leggen voor een goed doel.

We vinden hier precies het omgekeerde van wat bij ons gebruikelijk is, namelijk dat hier op het zendingsveld geld ingezameld wordt voor het thuisfront. Normaliter is het andersom.

Paulus had er dus al over geschreven, maar hij geeft er hier nog wel commentaar op. Dat is een algemeen commentaar, waarbij hij ervan uitgaat dat de opbrengst van zo'n inzameling het normale resultaat zou moeten zijn van de zegeningen die zij ontvangen hebben. Bij een andere gelegenheid zegt hij dat het hem niet om de opbrengst van de collecte gaat, maar dat hij aan die opbrengst wel kan zien hoe de gelovigen tegenover de Heer staan en tegenover het werk des Heeren. Wellicht is dat niet de beste graadmeter, maar wel de eenvoudigste. Je kunt het gewoon tellen en in een getal uitdrukken. Het gaat uiteindelijk natuurlijk niet om stoffelijke resultaten. De prediking is daar zeker niet op gericht en hoort daar ook niet op gericht te zijn, maar op geestelijke resultaten. Maar die dingen gaan nu eenmaal hand in hand. Die geestelijke resultaten zijn bij de Korinthiërs een moeilijke zaak en of er dan ook stoffelijke resultaten zijn is maar zeer de vraag. Dat zal ongetwijfeld de reden zijn waarom Paulus er bij de Korinthiërs zo uitgebreid op ingaat. Hij zegt dus...

- 2     Want ik weet de volvaardigheid uws gemoeds, van welke ik roem over u bij de Macedóniërs, dat Acháje van over een jaar bereid is geweest; en de ijver, van u *begonnen*, heeft er velen verwekt.

De vraag is of ze wel zo'n volvaardig gemoed hebben. Als dat echt zo was, dan was het ook echt onnodig erover te schrijven. Hoe dan ook, Paulus benadert ze langs deze tactische weg.

Acháje (met als hoofdstad Korinthe) was al een jaar lang bezig elke eerste dag der week een collecte te houden voor de armlastige gelovigen te Jeruzalem. En de ijver, van u begonnen, heeft er velen verwekt = deze zaak is begonnen in Korinthe en dus in Acháje, maar het heeft aanstekelijk gewerkt naar andere Gemeenten toe, met name naar Gemeenten in Macedónië, die daar betrekkelijk dicht in de buurt liggen.

- 3     Maar ik heb deze broeders gezonden, opdat onze roem, dien *wij* over u *hebben*, niet zou ijdel gemaakt worden in dezen dele; opdat (gelijk ik gezegd heb) gij bereid moogt zijn;

Deze broeders = Titus en de andere niet bij name genoemde broeder. Paulus heeft bij andere Gemeenten geroemd over deze Korinthiërs, die dit deden en nu moet blijken of dit inderdaad terecht was; of die roem niet ijdel gemaakt wordt. Het is natuurlijk aardig dat zij beginnen met inzamelen en dat dit aanstekelijk werkt voor anderen, maar de vraag is hoeveel die collecte uiteindelijk opgebracht heeft. Het is de vraag of die roem terecht was. Nu

stuurt hij dus mensen om de collecte op te halen. Paulus zegt dat hij nu zal zien hoe het geestelijk met hen gesteld is, want dat zal blijken uit wat er in de collectezak zit.

- 4 *En dat niet mogelijk, zo de Macedóniërs met mij kwamen, en u onbereid vonden, wij, (opdat wij niet zeggen: gij) beschaamd worden in dezen vasten grond der roeming.*

Paulus stuurt deze broeders en hoopt dat zijn roem niet ijdel gemaakt wordt. Hij komt met opzet niet met enige Macedóniërs, omdat hij bij hen zo hoog over de Korinthiërs had opgegeven. Als de Macedóniërs mee zouden komen, dan zouden zij precies zien wat de collecte bij de Korinthiërs opgeleverd heeft. Dat durfde Paulus niet te wagen, want als de opbrengst tegen zou blijken te vallen, dan zou hij mooi voor schut staan. Hij had er dus geen hoge verwachtingen van en daarom laat hij het maar door Titus en die andere broeder ophalen. Als hij de Macedóniërs mee zou laten komen, dan zouden de Korinthiërs zelf ook beschaamd kunnen worden (opdat wij niet zeggen: gij). Paulus weet hoe draagkrachtig de Korinthiërs zijn, maar kent ook hun karakter. Het ligt voor de hand dat mensen die op aardse zaken gericht zijn er niet voor te porren zijn een flinke bijdrage te leveren. De Korinthiërs waren vleselijke mensen, dus die 'zaten op hun geld', heet dat.

Paulus had er kennelijk niet veel vertrouwen in. Als je in een samenkomst een uitgebreide aankondiging voor een collecte krijgt, dan weet je dat de spreker er weinig vertrouwen in heeft. Het kan natuurlijk ook zijn dat er grote moeilijkheden zijn en dat het voor de gelegenheid alleen gebeurt. Hoewel Paulus zegt dat hij er alle vertrouwen in heeft dat het wel goed zal gaan, heeft hij er feitelijk helemaal geen vertrouwen in. Hij hoopt echter dat het anders zal blijken te zijn.

- 5 Ik heb dan nodig geacht deze broeders te vermanen, dat zij eerst tot u zouden komen, en voorbereiden uw te voren aangedienden zegen; opdat die gereed zij, alzo als een zegen, en niet als een vrekheid.

Het werd van tevoren allemaal aangekondigd. Ze hebben lange tijd gehad om te sparen, opdat, als het eenmaal zover is, de opbrengst fatsoenlijk zou zijn; dat de opbrengt een zegen zou zijn en er niet uit zou zien als een vrekheid, een gierigheid. Paulus vat het nog een keer samen...

- 6 En dit zeg ik: Die spaarzaamlijk zaait, zal ook spaarzaamlijk maaien; en die in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien.

De formulering is nogal duister, maar de gedachte die Paulus naar voren brengt is dat de Heer de blijmoedige geveer liefheeft, wat betekent dat de Heer Zelf ook weer zorgt. Dat degene die bijdraagt aan het werk des Heeren, (niet alleen financieel) daarvoor ook gezegend zal worden. Op welke wijze de Heer dat doet hebben wij uiteraard niet in de hand. Het idee is dat iemand die flink bijdraagt aan de collecte, daardoor heus niet verarmt. Daar zorgt de Heer voor. Wie in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien. Als je financieel bijdraagt aan het werk des Heeren, dan zul je daarvoor ook zegeningen ontvangen. Of dat ook in financieel opzicht is, is nog maar zeer de vraag, maar dat kan wel.

- 7 Een iegelijk *doe*, gelijk hij in *zijn* hart voorneemt; niet uit droefheid, of uit nooddwang; want God heeft een blijmoedigen geveer lief.

Iedere gelovige is per definitie vrij en staat niet onder enige vorm van dwang. Dat geldt dus ook voor deze aangelegenheid. Eenieder zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd (Rom. 14: 5). Daar gaat het weliswaar niet over de collecte, maar over andere zaken, maar het principe blijft gelijk. Ieder is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn eigen zaken.

Eenieder doe gelijk hij in zijn hart voorneemt. Niet uit droefheid, of uit nooddwang, omdat hij zich verplicht voelt, of omdat er druk op hem uitgeoefend wordt, of omdat iedereen vindt dan het moet, maar gewoon vanuit zijn hart. Spontaan, is de gedachte. En zelfs blijmoedig, want God heeft een blijmoedige geveer lief. Het is weliswaar waar dat het beter is te geven dan te nemen, maar hier staat uitdrukkelijk dat God de blijmoedige geveer liefheeft. Dat je dus met blijdschap bijdraagt aan het werk des Heeren, ook in dit opzicht.

- 8 En God is machtig alle genade te doen overvloedig zijn in u; opdat gij in alles te allen tijd, alle genoegzaamheid hebbende, tot alle goed werk overvloedig moogt zijn.

Genoegzaamheid = tevredenheid. Dan heb je genoeg en ben je dus tevreden. Bij genoegzaamheid vind je dat je genoeg hebt. Dat heeft niets te maken met wat je werkelijk hebt, maar met wat je ervan vindt, hoe je het beleeft. Niet altijd genoeg hebbende, maar genoegzaamheid hebbende. In de praktijk gebruiken wij daar het woord 'tevredenheid' voor.

God is machtig alle genade te doen overvloedig zijn in ons en waar de genade overvloedig is, daar zijn wij vergenoegd. Dan vinden we dat we genoeg hebben. God is overvloedig met genade; de bedoeling is dat wij overvloedig zijn tot alle goed werk en dat we tevreden zijn met onze privéomstandigheden.

Daar zit ook echt een oorzakelijk verband tussen. Als wij ontevreden zijn met wat wijzelf hebben, dan zullen we moeten werken om daar verandering in te brengen. Als we echter tevreden zijn met wat we zelf hebben, met onze eigen omstandigheden, dan kunnen we ons vervolgens wijden aan dit alle goed werk.

Goede werken zijn werken die uit het geloof voortkomen en dus uit het hart. Die werken dienen bovendien tot eer van God. Wij zijn immers Zijn maaksel, geschapen tot goede werken, welke Hij heeft voorbereid, opdat wij in dezelve zouden wandelen (Efe. 2: 10). Een paar verzen eerder staat waaruit dat dan zo ongeveer bestaat: Wij zijn uit genade en zonder werken zalig geworden, opdat God door ons en in ons zou betonen de uitnemende rijkdom Zijner genade. Kortom, opdat God in ons en door ons aan Zijn eer zou komen. Goede werken zijn dus werken die voortkomen uit geloof en die dienen tot eer van God, waarna Jakobus zei: 'Toon mij uw geloof uit uw goede werken' (Jak. 2: 18). Dat zijn dus diezelfde goede werken. We zouden altijd tot alle goed werk bereid moeten zijn. Dat is niet alleen een bijdrage leveren aan de collecte, hoewel dat er wel bij hoort, maar dat is ongeveer het laagste wat er is.

- 9     Gelijk er geschreven is: Hij heeft gestrooid, hij heeft den armen gegeven; Zijn gerechtigheid blijft in der eeuwigheid;

Geciteerd uit Psa. 112: 9.

Hij heeft gestrooid = Hij heeft gegeven; Hij heeft uitgedeeld.

In het Oude Testament is strooien hetzelfde als zaaien.

Hij heeft den armen gegeven = Hij heeft aan de armen gegeven.

Zijn gerechtigheid blijft in der eeuwigheid. Hij geeft sowieso aan de armen. Als wij naar Zijn normen arm zijn, dan geeft Hij ons.

Paulus zegt dus dat er niets verkeerd kan gaan. Je kunt rustig bijdragen. Als je daardoor zelf verarmt, dan wordt er wel weer een collecte voor de Korinthiërs gehouden. De Heer zorgt daarvoor.

- 10    Doch Die het zaad den zaaier verleent, Die verlene ook brood tot spijsze, en vermenigvuldige uw gezaaisel, en vermeerdere de vruchten uwer gerechtigheid;

God verleent het zaad aan de zaaier, opdat de zaaier zou zaaien. Zaad is het Woord en de zaaier is degene die het Evangelie predikt. Dezelfde God die zaad aan de zaaier verleent, geeft ook brood tot spijsze. Los van de Bijbel, als de boer zaad geeft aan de zaaier om te zaaien, dan moet hij de man natuurlijk ook brood meegeven om te eten. God zorgt overal voor. Hij geeft Zijn Woord, opdat wij het zouden uitdragen en Hij zorgt ook dat ons leven daartoe in stand gehouden wordt. Met andere woorden, als je de Heer dient, dan zal de Heer ook zorg dragen en in het levensonderhoud voorzien. Je bent immers Zijn dienstknecht.



Zo gebeurt het hier ten behoeve van de gelovigen in Jeruzalem, maar het principe geldt net zo goed voor de Korinthiërs. Paulus zegt dus feitelijk tegen de Korinthiërs dat als je de Heer dient en je doet misschien meer in de collectezak dan je eigenlijk kunt permitteren, dat de Heer het dan wel weer goedmaakt. Al wat zij doen in dienst van de Heer, zal door de Heer Zelf gezegend worden.

- 11 Dat gij in alles rijk wordt tot alle goeddadigheid, welke door ons werkt dankzegging tot God.

Rijk in goeddadigheid. De Bijbel spreekt vrijwel nooit over rijk zijn in bezitting en als het wel voorkomt, dan is het lang niet altijd positief. Je zou geestelijk rijk zijn en rijk in goeddadigheid. Als de Korinthiërs rijk zijn in deze goeddadigheid, in deze collecte, dan zullen Paulus en de zijnen daarvoor God danken. Als God ervoor gedankt wordt, dan is het dus tot eer van God.

- 12 Want de bediening van dezen dienst vervult niet alleen het gebrek der heiligen, maar is ook overvloedig door vele dankzeggingen tot God;

Hier staat dus gewoon nog een keer hetzelfde. Niet alleen Paulus en de zijnen zullen er de Heer voor danken, maar ongetwijfeld de gelovigen in Jeruzalem ook. Het is dus sowieso tot eer van God.

Zo ziet Paulus kans om over aardse zaken te praten, op het niveau van de Korinthiërs en er toch op te wijzen dat dit een geestelijke uitwerking heeft. Want de bediening van deze dienst vervult niet alleen het gebrek der heiligen, maar is ook overvloedig door vele dankzeggingen tot God...

- 13 Dewijl zij door de beproeving dezer bediening God verheerlijken over de onderwerping uwer belijdenis onder het Evangelie van Christus, en over de goeddadigheid der mededeling aan hen en aan allen;

De heiligen die gebrek hebben zullen door deze bijdrage God verheerlijken. Zij zullen God verheerlijken over de onderwerping van de Korinthiërs, die zich inderdaad onderworpen hebben aan het Woord Gods en dus de Heer dienen. Onderwerping aan betekent in de praktijk dienen aan of in dienst van. En ze zullen God verheerlijken of danken over hun goeddadigheid der mededeling. De goeddadigheid bestaat hier uit die mededeling. Zij delen hun bezittingen met de gelovigen uit Jeruzalem. Zij zullen God verheerlijken door hun gebed voor de Korinthiërs...

- 14 En door hun gebed voor u, welke naar u verlangen, om de uitnemende genade Gods over u.

De gelovigen uit Jeruzalem zouden die Korinthiërs wel eens willen ontmoeten. Er ontstaat door die collecte een verbondenheid. Dat draagt in ieder geval bij aan de praktische eenheid van de gelovigen. Wij zouden ons immers benaastigen de geestelijke eenheid te bewaren. Dat gebeurt hier door een stoffelijke mededeling, maar niettemin ontstaat daardoor een geestelijke band. Zo hebben deze puur materiële zaken toch een geestelijke uitwerking.

Zij verlangen naar de Korinthiërs om de uitnemende genade Gods over hen. Het is allemaal genade, zelfs als je met geld de Heer kunt dienen. De hele dienst aan de Heer wordt trouwens beschouwd als genade. Paulus' bekwaamheid om dienaar van het Nieuwe Verbond te zijn is uit God. Hem is de genade gegeven om het Evangelie onder de heidenen te prediken (Efe. 3). Het is sowieso genade dat wij de Heer kunnen dienen, want als wij niet begenadigd waren, dan zouden we tezamen onnut zijn gebleven. We hebben genade ontvangen, opdat wij de Heer zouden dienen, maar ook elkaar. In de praktijk is daar nauwelijks verschil tussen: door elkaar te dienen, dienen we de Heer. In de praktijk is het gebod de Heere, uw God, te dienen en de naaste als uzelf hetzelfde. Theoretisch natuurlijk niet, maar in de praktijk wel.

#### 15 Doch Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave.

Men mag dan de Heer danken voor de gaven die bij de Korinthiërs vandaan komen, maar Paulus besluit zijn betoog met het danken voor de onuitsprekelijke gave die bij God vandaan komt. Die genadegift Gods is het eeuwige leven (Rom. 6: 23). Johannes zegt: Dit is het getuigenis, dat God ons het leven gegeven heeft (1 Joh. 5: 11). Hij zegt erbij dat dit leven in Zijn Zoon is. Die onuitsprekelijke gave is weliswaar het eeuwige leven, maar nog hoger, is het Christus. God heeft Zijn Zoon gegeven. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat eenieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar die Zoon zou hebben. Dat staat er niet, want er staat: eeuwige leven. Maar wie de Zoon heeft, heeft het leven en wie de Zoon niet heeft, heeft het leven niet (1 Joh. 5: 12).

God heeft ons het eeuwige leven geschonken en in het licht daarvan is het niet zo moeilijk om ook materieel wat aan de Heer te geven en iets bij te dragen voor het werk des Heeren in het algemeen, of tot het werk der volmaking van de Gemeente, zoals het in Efe. 4: 12 heet.

# Hoofdstuk 10

## *Paulus verdedigt zijn apostolisch gezag*

- 2 Kor. 10: 1 Voorts ik Paulus zelf bid u, door de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus, die, tegenwoordig zijnde, wel gering ben onder u, maar afwezend stout ben jegens u;
- 2 Ik bid dan, dat ik, tegenwoordig zijnde, niet stout moge zijn met die vrijmoedigheid, waarmede ik geacht wordt stoutelijk gehandeld te hebben tegen sommigen, die ons achten, alsof wij naar het vlees wandelden.
- 3 Want wandelende in het vlees, voeren wij den krijg niet naar het vlees;
- 4 Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten;
- 5 Dewijl wij de overleggingen ter nederwerpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus;
- 6 En gereed hebben, *hetgeen dient* om te wreken alle ongehoorzaamheid, wanneer uw gehoorzaamheid zal vervuld zijn.
- 7 Ziet gij aan wat voor ogen is? Indien iemand bij zichzelf betrouwt, dat hij van Christus is, die denke dit wederom uit zichzelf, dat gelijkerwijs hij van Christus is, alzo ook wij van Christus zijn.
- 8 Want indien ik ook iets overvloediger zou roemen van onze macht, welke de Heere ons gegeven heeft tot stichting, en niet tot uw nederwerping zo zal ik niet beschaamd worden.
- 9 Opdat ik niet zou schijnen, alsof ik u door de brieven wilde verschrikken.
- 10 Want de brieven (zeggen zij) zijn wel gewichtig en krachtig; maar de tegenwoordigheid des lichaams is zwak, en de rede is verachtelijk.
- 11 Dezulke bedenke dit, dat hoedanigen wij zijn in het woord door brieven, als wij afwezig zijn, wij ook zodanigen zijn inderdaad, als wij tegenwoordig zijn.

Er staat boven: Paulus verdedigt zijn apostolisch gezag. Er had net zo goed kunnen staan: Paulus' frustraties.

In de dagen van de Reformatie en contra-Reformatie ging het om het gezag van de kerk en of dat gezag bij de paus in Rome berust of bij iemand anders, bijvoorbeeld bij iemand in Geneve, of in Dordrecht. Wij zitten in Nederland nog steeds vast aan de Dordtsche leerregels, die over het gezag in en van de kerk gaan. Daar gaat het in onze dagen nog steeds om. Binnen de kerken heeft men het tegenwoordig over geestelijke leiders en over leiderschap. Dat gaat

het nog steeds over datzelfde gezag. Wie heeft de macht? Dat zijn volstrekt wereldse aangelegenheden. In de wereld is dat misschien nuttig. Een groot deel van de ellende in de wereld komt echter voort uit de strijd om de macht. Moet er dan niet iemand de macht hebben? Ja, dat wel. Wie moet dat dan zijn? Er is er maar Eén Die er recht op heeft, maar Hij grijpt de macht niet. Hij wacht daarmee. Wij mensen vinden dat onverstandig, want zo wordt het helemaal een chaos. Wij mensen hebben dat ernaar gemaakt, zegt de Bijbel. Niettemin, Hij komt later alsnog en zal Zijn macht dan opeisen.

Omdat het in de dagen van de Reformatie over dat gezag ging, hebben de Bijbelvertalers boven hoofdstuk 10 daarom ook 'Paulus verdedigt zijn apostolisch gezag' gezet.

Paulus was niet iemand, zoals in onze dagen wel het geval is, aan wie maar de Woorden Gods waren toebetrouwd, in die zin dat hij de verantwoordelijkheid had om die woorden ook te prediken. Dankzij de Statenvertaling hebben wij in onze dagen dat Woord gewoon zwart op wit, die op initiatief van de synode van Dordrecht tot stand gekomen is. Paulus echter en ook de twaalven waren niet alleen apostelen, maar ook profeten, wat wil zeggen dat zij op één of andere manier rechtstreeks van God opdrachten kregen.

Petrus bijvoorbeeld was apostel en had dus ook apostolisch gezag, net als Paulus. Hoe kan het dan dat, hoewel beiden apostolisch gezag hadden, Paulus Petrus de mantel heeft uitgeveegd, zoals in ieder geval beschreven in Gal. 2: 11 vv? Waarschijnlijk omdat Petrus door God gebruikt werd, net zoals hij door God gebruikt werd toen hij de Heere Jezus verried. Daarmee werd hij een type (zo verging het sommige profeten) van diegenen van het Joodse volk, die weliswaar Jezus van Nazareth verwierpen, maar de opgewekte Jezus Christus aannamen. Daarmee was hij de eerste van die duizenden die alleen al in Hand. 2 genoemd worden, tegen wie Petrus zegt: 'Gij hebt Hem gekruisigd, maar God heeft Hem opgewekt'. Daarna zei hij tegen hen: 'Bekeert u en laat uw zonden afwassen' enzovoort. Dit in tegenstelling tot Judas, die door God gebruikt werd als uitbeelding van heel het Joodse volk als volk, dat als volk de Messias verwierp en ook als volk onder het oordeel Gods kwam en door God sindsdien als dood beschouwd wordt. Misschien klinkt dit antisemitisch, maar het is in ieder geval de waarheid.

Zo werd Petrus dus gebruikt toen hij in Antiochië weer overging op koosjer eten en de Joodse riten. Daar kreeg hij ze en plein public van Paulus breed uitgemeten. Ging Petrus toen in de fout? Ja. Waarschijnlijk ontbrak hem voor de gelegenheid de kracht en leiding van de Heilige Geest, waardoor hij in de fout ging, maar dat was dus ook de bedoeling. Hij is daarmee een treffende illustratie van de gelovigen uit de Joden in de loop der eeuwen, die altijd de neiging hebben gehad zich terug te plaatsen onder de wet, tot vandaag aan toe, onder het motto: terug naar de Joodse wortels van het Evangelie. Dat is

de verkeerde richting en zo werkt het dus ook niet. Integendeel, wij zouden ons laten onderwijzen door de Heer Zelf, Die Zich geopenbaard heeft, met name ook en in laatste instantie door de apostel Paulus, van wie wij ook verreweg de meeste brieven in de Bijbel hebben. Hij heeft daarmee het laatste woord. Zijn probleem echter is dat hij dat woord niet kwijt kan.

Tegenwoordig gaat het ook zo in de Woordverkondiging: 'Hier zitten de mensen niet op te wachten'. De predikant van tegenwoordig is een marionet geworden van degenen die de bijeenkomsten organiseren. Zij bepalen wat de mensen eventueel wel en niet te horen krijgen. Als een predikant dingen vertelt die niet in overeenstemming zijn met wat de kerkenraad ervan vindt, dan wordt hij op het matje geroepen. Als hij niet inbindt, dan is de kans groot dat hij dan z'n pensioen kwijtraakt. Dit soort dingen gebeuren, omdat men kennelijk in de wereld leeft.

Paulus' prediking was dus ook problematisch. De Korinthiërs wilden niet naar hem luisteren. Ze bleefden zijn boodschap niet en zochten allerlei argumenten om inderdaad niet naar hem te hoeven luisteren.

2 Kor. 10: 1 Voorts ik Paulus zelf bid u, door de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus, die, tegenwoordig zijnde, wel gering ben onder u, maar afwezend stout ben tegen u;

Voorts = we gaan nu verder, na de uitgebreide aankondiging van de collecte. Ik Paulus zelf = drie keer Paulus. Het is dus duidelijk wie hier aan het woord is: ik Paulus zelf.

Nu komen de moeilijk geconstrueerde zinnen, zoals je die eigenlijk alleen maar in de Korinthebrieven tegenkomt.

- 2 Ik bid dan, dat ik, tegenwoordig zijnde, niet stout moge zijn met die vrijmoedigheid, waarmee ik geacht wordt stoutelijk gehandeld te hebben tegen sommigen, die ons achten, alsof wij naar het vlees wandelden.

Het zijn van die moeilijke zinnen, waaruit je moet proeven dat Paulus moeite heeft (niet moeite doet) zich uit te drukken. Wat begrijpen die Korinthiërs nu eigenlijk van geestelijke dingen? Niet veel. Dat staat al in de eerste hoofdstukken, waar Paulus zegt dat ze jonge kinderen in Christus zijn; dat ze niet geestelijk, maar vleeselijk zijn; dat ze aardse onderscheidingen kennen en dus verdeeldheid. Paulus is zich dat bewust.

Hij schrijft hier een brief, maar wat is een brief? Een stukje papier dat je meteen na ontvangst in het archief kunt wegbergen, of natuurlijk ook meteen kunt weggooiden. Dat is de moeilijkheid van een brief. In de brief aan de Galaten schrijft hij: 'Ik wilde dat ik nu mijn stem kon verheffen'; dat hij zijn

retoriek kon gebruiken. De Korinthiërs hadden echter weer geen hoge dunk van de retoriek van Paulus.

Retoriek = de kunst van het spreken in het openbaar. Paulus' weerwoord daarop is dat hij zegt dat hij z'n best doet, omdat het nu eenmaal zijn verantwoordelijkheid is. Hij voelde zich onmachtig.

Even weer terug naar vers 1...

2 Kor. 10: 1 Voorts ik Paulus zelf bid u, door de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus, die, tegenwoordig zijnde, wel gering ben onder u, maar afwezend stout ben tegen u;

Ik Paulus zelf: waarschijnlijk wilde hij met deze constructie vooral de aandacht vestigen op de naam Paulus. Zij noemden hem Paulus en hij noemde zichzelf Paulus, maar hij heette Saulus.

Paulus = kleintje. Hij gebruikt verderop in dit vers het woord 'gering'.

Officieel vertaalt men zijn naam met: geremd, belemmerd, tegengehouden, beperkt, gefrustreerd.

Ik Paulus zelf, de gefrustreerde, bid u, vraag u....

Ik Paulus zelf, die, tegenwoordig zijnde (aanwezig zijnde), wel gering ben onder u....

Hier halen we vandaan dat Paulus klein van gestalte was, waarna onmiddellijk gesuggereerd wordt dat Paulus een bijnaam was van Saulus en dat hij altijd al kleintje genoemd werd. Dat zal allemaal wel, maar om dat nu tot je eigen naam te maken? Daar moet dan toch wel wat meer achter steken. Hij zal ongetwijfeld klein van gestalte geweest zijn en dan wordt het allemaal toch wat moeilijker als je uit bent op macht en invloed. Kleine mensen moeten altijd omhoog kijken en op hun tenen staan. Ze moeten altijd iets overwinnen en voelen zich vaak een beetje achtergesteld. Paulus verkeerde in die positie. Als hij de mensen moest toespreken, dan moest hij eerst zichzelf verheffen, op een podium gaan staan, om boven de mensen uit te steken.

'Tegenwoordig' is niet het normale woord voor aanwezig (parousia = presentie), maar prosopon = wat voor ogen is. Kata prosopon = naar wat voor ogen is. Dat wil zeggen, zo zag hij eruit. Het gaat maar niet om zijn aanwezigheid als zodanig, maar over hoe hij er uitzag.

Die naar wat voor ogen is wel gering ben onder u. Gering in de zin van lage orde, onbetekenend, laag in de rangorde. Zo zag hij eruit.

Maar afwezend zijnde is hij stout tegen hen.

Stout = dapper. Zo hebben wij dat geleerd, want Karel de stoute = Karel de dappere.

Stout = tharreo = zelfbewust, vrijmoedig, moedig, vol goede moed zijnde, vol vertrouwen zijn, gerust zijn.

Je kunt het ook vertalen met: ongeremd. Dat is het tegenovergestelde van 'ik Paulus zelf'. Naar hoe hij er uitziet stelt hij niet veel voor. Daarom heet hij ook

Paulus. Ook al was het maar geremd in de lichamelijke groei. Maar afwezend is hij stout tegen de Korinthiërs. In de brieven remt hij zich niet. Dan spreekt hij grote woorden. In deze brieven trekt hij dan ook flink van leer.

In vers 12 staat: wij durven onszelf niet rekenen of vergelijken met sommigen, die zichzelf prijzen.

Het woord 'durven' komt overeen met 'stout zijn' uit vers 1. Hij is afwezend stout tegen hen. Hij durft wel wat te zeggen.

Hij neemt opnieuw de draad op...

- 2 Ik bid dan, dat ik, tegenwoordig zijnde, niet stout moge zijn met die vrijmoedigheid, waarmede ik geacht wordt stoutelijk gehandeld te hebben tegen sommigen, die ons achten, alsof wij naar het vlees wandelden.

Het idee blijft nog steeds dat Paulus van plan was de Korinthiërs te bezoeken, maar tot op heden was daar nog niets van terechtgekomen, waarschijnlijk ook omdat hij er echt tegenop zag, om wat hij dan moest doen: stout zijn namelijk; vrijmoedig tot die Korinthiërs spreken, in de wetenschap dat ze daar niet op zaten te wachten.

Kennelijk vonden ze daar dat Paulus nogal stoutelijk tekeer was gegaan tegen enige Korinthiërs. We weten officieel niet waarover het gaat. Hoe dan ook, ze hebben wat tegen Paulus en tegen het gezag dat hij in hun ogen uitoefent. Of hij ook werkelijk zelf gezag uitoefende is nog maar de vraag, want in de eerste plaats spréékt Paulus met gezag. Dat kan makkelijk, omdat het uiteindelijk zijn eigen woorden niet zijn. Als een heraut uitgezonden wordt om namens de koning een bepaalde mededeling te doen, dan spreekt zo'n man met gezag. Het was echter in ieder geval niet zijn eigen gezag, maar het gezag van de woorden die hij sprak.

Ook de profeten van het Oude Testament spraken met gezag. Er werd aan de profeten gevraagd iets goeds te profeteren, iets gunstigs, iets wenselijks. Dat deden ze dan niet, met als gevolg dat ze gevangen genomen of gedood werden. Men redeneerde in die tijd dat de profeet een soort tovenaer was die maar hoefde te spreken, waarna dat vervolgens uitkwam. Zo was dat niet bij die profeten. Zij hadden alleen maar te vertellen wat God te vertellen had. Denk aan Bileam. Hij wilde wel de opdracht uitvoeren waarvoor hij werd betaald, maar het lukte hem niet, zodat hij bij gelegenheid een echte profeet was en dus sprak God door hem. Bileam is wel het meest duidelijke voorbeeld. Daarna waren er genoeg profeten die helaas voor het volk een ongunstige boodschap hadden. Ze brachten een boodschap, maar spraken met gezag. Niet hun eigen gezag, maar het gezag van het Woord van God. Als dat woorden zijn die in de praktijk consequenties hebben, dan wordt in de praktijk dus ook gezag uitgeoefend.

Dat gold voor Paulus ook, of hij dat nu leuk vond of niet. In ieder geval zegt hij dat hij hoopt dat hij dat in zijn aanwezigheid niet hoeft te doen en dat het niet zo hoeft zoals het in het verleden al volgens sommigen gegaan was. Dat hij niet zo stout en vrijmoedig hoeft te zijn en niet zo voortvarend hoeft op te treden.

Bovendien heeft men Paulus ervan beschuldigd, dat toen hij die stoutmoedigheid uitoefende, hij toen vleselijk wandelde. Maar het was nu juist net andersom. Paulus maakte zich boos en dan zeggen zij dat hij vleselijk is. Men vindt dat dan niet geestelijk. Paulus was een geestelijk leider en was actief, liep voorop. Dat werd echter niet op prijs gesteld. De Korinthiërs bleven liever waar ze waren, midden in de wereld, met hun eigen rechten naar het vlees, waarbij ieder opkwam voor z'n eigen recht en waarbij men elkaar voor de rechter sleepte. Daar heeft Paulus zich boos over gemaakt en dat heet dan ineens naar het vlees wandelen.

In dat geval wandelde de Heere Jezus ook naar het vlees. Een lied zegt: Ik wens te zijn als Jezus, zo nederig en zo goed. Zijn woorden waren lieflijk, Zijn stem was altijd zoet'. Als je de Evangeliën leest, dan krijg je toch echt niet die indruk. Hij ging vaak tekeer tegen de Joden en schold ze uit voor addereengebroedsel. Zelfs als Hij op visite was bij Maria en Martha, nam Hij het niet voor Martha op, die toch zo goed haar best deed en zo druk aan het werk was. Of: 'Simon (de Farizeeër), Ik heb u iets te zeggen...', waarna er een gelijkenis volgt die bepaald niet vleidend voor Simon was (luk. 8: 36 -50). Het hele feestje was toen verstoord. Hoezo, Zijn stem was altijd zoet? Inderdaad, voor degenen die in Hem geloofden, maar in het publiek was het allemaal niet zo zoet. Integendeel. De Heer wond Zich op.

Johannes de Doper evenzo; hij schold zijn publiek uit. Was dat naar het vlees? Nee, dat was juist naar de geest, omdat hij zich opwond over het ongeloof en de goddeloosheid van nota bene een religieus volk. Dat vind je hier bij de Korinthiërs dus ook. Paulus zegt dan ook dat hij niet naar het vlees wandelt en dat hij de krijg ook niet naar het vlees uitoefent. Hij wandelt in het vlees, maar voert de krijg niet naar het vlees. Dat is het volgende vers.

- 3 Want wandelende in het vlees, voeren wij den krijg niet naar het vlees;

Hij wandelt in het vlees. Er is dus aan de buitenkant iets te zien en te beoordelen. Geest is echter niet de buitenkant, maar altijd de binnenkant. Wij wandelen weliswaar in het vlees, maar voeren de krijg niet naar het vlees, op vleselijke wijze. Waarmee hij meteen gezegd heeft dat het niet alleen maar om onderwijs of opvoeding van gelovigen gaat. Zo kun je het wel benoemen en in zeker opzicht is het dat ook, maar Paulus gebruikt hier een andere term, namelijk dat het oorlog is. Waarom vond hij het nodig om Petrus en plein public terecht te wijzen? Omdat het oorlog was. De duivel is er op uit om



gelovigen alsnog terug te brengen onder wet in het algemeen en bij voorkeur onder Joodse wet. Voor dat doel noemt hij dat dan de Joodse wortels van het Evangelie. Bij Joodse wortels denk je echter eerder aan de Joodse wortels van het ongelof. Als één volk het had kunnen weten en ook had moeten weten, dan is dat het Joodse volk. Als je het Evangelie aan ongelovigen wilt prediken, dan kun je dat dus het beste het eerst aan de Joden doen, juist omdat het zo'n ongelovig volk is. De Joodse wortels zijn die van ongelof en christenvervolging. Lees je Bijbel. Maar goed, daarin is men in het algemeen niet meer geïnteresseerd. Met name niet in het christendom zelf. Waarom zouden degenen die helemaal niet in het christendom geïnteresseerd zijn wel geïnteresseerd zijn in de Bijbel. Daar ligt dus het probleem; men wil de Bijbelse waarheid niet kennen. Die Bijbelse waarheid is inderdaad dat het oorlog is. Zodra wij het Evangelie horen en ons vertrouwen en geloof in de Heere Jezus Christus stellen, dan worden wij door God buiten de legerplaats geplaatst en staan we in een vijandige positie ten opzichte van de wereld. Eigenlijk is het andersom: de wereld ziet ons als vijand, als bedreiging. Als je niet met de massa meedoet, oké, dan lacht de massa, maar als je een grotere groep wordt, dan word je automatisch bedreigend.

Als er een paar mohammedanen naar Nederland komen, is dat dan bedreigend? Nou, in de jaren 50 viel dat nog wel mee. In 1955 werd de eerste moskee in Nederland in Den Haag geopend. Toen nog niet herkenbaar als moskee, maar daar kwam in de jaren 60 verandering in toen er twee minaretten op het gebouw geplaatst werden. Hoewel herkenbaar, zag het er nog niet echt bedreigend uit. Nu zij in aantal toenemen, wordt het dus wel bedreigend. Men zegt dan dat dit xenofobie is, angst voor het vreemde. Zo heeft men dat weg verklaard, maar in werkelijkheid is het natuurlijk bedreigend voor de samenleving. Omdat we echter niet willen toegeven dat het oorlog is, hebben we de term 'multiculturele samenleving' uitgevonden. Dat is een contradictio in terminis. Een samenleving is een cultuur. Een multiculturele samenleving bestaat niet en is gewoon bedreigend. Kijk naar de Balkan, met al die verschillende bevolkingsgroepen en stammen, of Libië, met al z'n verschillende stammen, of Zuid-Afrika. Die zijn bedreigend voor elkaar. Daar komt nooit één samenleving uit voort. Die gebieden zijn altijd een haard van ellende en strijd. Tot niet zolang geleden had je in Noord-Ierland precies hetzelfde. In Belfast kwamen de hekken tussen de straten boven de huizen uit, om diverse bevolkingsgroepen van elkaar te scheiden. Het gaat om verschillend volk, ook qua afkomst (in Noord-Ierland dan misschien niet), maar dat mag je tegenwoordig natuurlijk niet meer zeggen. Natuurlijk is dat bedreigend voor je wijze van leven enzovoort.

De wereld heeft een plan, volgt een bepaalde stroming en wordt beheerst door de duivel en gaat één en dezelfde kant op. Wij als gelovigen stappen gewoon opzij en doen daar niet aan mee. Dan is het oorlog, want wij die

geloven en de waarheid ontvangen en betrachten zijn bedreigend voor een wereld die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houdt.

In de wereld gelden meningen. Het gaat er echter niet om wat wij ervan vinden, maar om hoe het is. Het gaat erom of je gelooft wat God geopenbaard heeft in Zijn Woord. Daarna is het niet wat wij ervan vinden, maar dat we het weten. Gods Woord is niet twijfelachtig. Dat is bedreigend voor de wereld en daarom is het oorlog.

Bevindelijkheid is een christelijke term, maar die moet wijken voor het Woord van God. Men heeft het christendom gemaakt tot iets van beleving en gevoelens, maar dat brengt je op voet van oorlog met het Woord van God. Het gaat over waarheid tegenover leugen. Dat is oorlog en in die positie bevindt Paulus zich. De Korinthiërs maakten zelf wel uit hoe de Gemeente er uit moest zien en gebouwd moest worden, maar Paulus zegt dat het maar op één manier kan. De Gemeente kan alleen gebouwd worden op het fundament en er wordt niet gebouwd met hout, hooi en stro. Dat deden ze niettemin toch en dat is de frustratie van Paulus, die zich op één of andere wijze toch verantwoordelijk acht voor de Korinthiërs, omdat die Gemeente daar ter plekke door zijn prediking is ontstaan. Daarin zien we de onmacht van hem, want de Korinthiërs willen niet. Als men niet wil, dan houdt het op.

Paulus had dus stoutelijk gehandeld. Althans, zo werd het uitgelegd. Hem werd verweten dat hij, door zich zo te gedragen, naar het vlees wandelde, terwijl juist de Korinthiërs naar het vlees wandelden. Volgens Paulus echter ligt het iets genuanceerder. Wij wandelen in het vlees, maar voeren de krijg niet naar vleselijke beginselen...

- 4 Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten;

Het tegenovergestelde van vleselijk is krachtig. Het tegenovergestelde van krachtig is zwak. Dus het tegenovergestelde van zwak is vleselijk. Hier tenminste. Met die vleselijke wapens bereik je niets. Paulus' wapens zijn niet vleselijk, maar krachtig door God. De kracht Gods hanteert deze wapenen. Ze zijn tot nederwerping der sterkten. Zie het volgende vers...

- 5 Dewijl wij de overleggingen ter nederwerpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus;

Dat zijn de sterkten van het vlees. Een sterkte is een fort, een verdedigingswerk. Die zijn gewoonlijk hoog en worden meestal ook op hoge plaatsen gebouwd. Dus heet het nederwerping der sterkten. De mensheid in het algemeen, maar ook het christendom, heeft zich ingegraven in eigen

burchten. Denk bijvoorbeeld aan de Dordtsche leerregels. Die zijn gemaakt als burcht, om te bepalen wie er wel bij hoort en wie niet. Iemand die die leerregels niet onderschrijft is dan dus de vijand. Voor dat doel zijn ze gemaakt. Abusievelijk wordt gedacht dat ze een samenvatting behoren te geven van Bijbelse leer en tot onderwijs zijn. Ze bepalen echter veel meer wie de vijand is en wie niet. De vijand werd ook daadwerkelijk als vijand beschouwd en met vleselijke wapens bestreden. Helaas is het altijd zo gegaan. Hoe dan ook, het is nu eenmaal oorlog.

De wapenen van onze krijg (niet die van de Korinthiërs, maar van Paulus en de zijnen) zijn niet vleselijk, maar krachtig door God en zijn tot nederwerping der sterkten. Die sterkten zijn niet letterlijke sterkten of burchten, maar overleggingen, menselijke opvattingen.

Wat in vers 4 nog nederwerping der sterkten heet, heet in vers 5 nederwerping der overleggingen. Dat wat mensen hebben bekookstofd en aan leer in elkaar hebben gestoken. Als je echt naar de waarheid op zoek gaat, dan kom je er vanzelf achter dat de mensheid allerlei leringen in elkaar gestoken heeft. Soms bij het komische af, maar ze worden serieus genomen. Die leringen worden afgebakend en dichtgemetseld. Als je dan met de waarheid komt, dan past die daar niet is. De waarheid is dodelijk voor alle leugen en menselijke overleggingen.

- 5 Dewijl wij de overleggingen ter nederwerpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus;

Het gaat allemaal over de hoogmoed van de menselijke overleggingen en daarmee over de hoogmoed van het menselijk hart, dat zich onafhankelijk maakt van de waarheid en de waarheid wegredeneert, weg overlegt. In de filosofie heeft men waarheid tot een betrekkelijk begrip verklaard en gelijkgesteld met bevinding. Daar heeft men bedacht dat ieder mens zijn eigen waarheid heeft. Dat is dus niet waar. Ieder mens heeft zijn eigen bevinding. Dat heeft echter niets met waarheid te maken. Ergens een menig over hebben is hoogmoedig. Als je een Bijbeltekst leest kun je denken dat dit of dat er staat, maar dat is dan nog maar de vraag. Er staan namelijk meer teksten in de Bijbel dan die ene. De Bijbel bestaat uit ongeveer 1200 bladzijden. Het is daarom de bedoeling dat je Schrift met Schrift vergelijkt. Dan kun je ervan op aan dat daar zekerheid uit naar voren komt, waarheid. Daar moet je serieus mee omgaan en niet al te vroeg conclusies trekken. Waarmee niet gezegd is dat je geen conclusies moet trekken, want dat moet je uiteraard wel doen.

Paulus zegt dat wij alle overleggingen nederwerpen en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis van God. Dat kan kennis aangaande God zijn, maar ook kennis die van God afkomstig is. Datzelfde kan gezegd worden over de

uitdrukking 'kennis van Hem' uit Efe. 1: 17. Wij hebben ontvangen de geest der waarheid en der openbaring in Zijn kennis (moet zijn: in kennis van Hem). Dat kan dus kennis aangaande Hem zijn, maar ook kennis die van Hem afkomstig is.

Kennis van God komt via de Bijbel tot ons. Wie zich daartegen verzet, verzet zich dus tegen de Bijbel. Het is bijna komisch om te zien dat men, waar het over geschiedenis gaat en alles wat daarmee samenhangt, bijna alle oude bronnen en geschriften serieus neemt, maar zodra iets in de Bijbel staat, die in het algemeen nog veel ouder is dan welke andere menselijke bron ook, dat totaal niet serieus neemt. De Bijbel wordt gezien als een godsdienstig boek, waarmee met bedoelt te zeggen dat de Bijbel een onbetrouwbaar boek is. Men suggereert dat juist de Bijbel over bevinding, overtuiging en beleving gaat, want dat soort dingen plaatst men allemaal onder de categorie godsdienst. Daarom hoef je voor de waarheid de Bijbel niet serieus te nemen en dat gebeurt dan ook niet meer. Dat kan ook moeilijk anders, want als men de Bijbel wel serieus neemt en als waarheid erkent, dan blijken ineens de wereldse opvattingen dingen van bevinding en mening te zijn: hoe iemand bepaalde feiten zodanig heeft gerangschikt, waardoor hij komt tot bepaalde theorieën en modellen. Dan zouden ze alles overboord moeten gooien. De Bijbel is dus inderdaad dodelijk voor de menselijke wetenschap. Dat stond al in 1 Kor. 1. Hier zijn we in 2 Kor. 10 en gaat het in wezen nog over precies hetzelfde.

- 5 Dewijl wij de overleggingen ter nederwerpen, en alle hoogte, die zich verheft tegen de kennis van God, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus;

De kracht van God doet dat.

Alle gedachte: dat is de sterkte van de mens. In zijn theorieën en overleggingen komt de hoogmoed van de mens tot uitdrukking.

Alle gedachte gevangen leiden = inperken, dan wel buitensluiten, net zoals gevangenen aan de samenleving onttrokken worden. Zij worden buiten de samenleving geplaatst door ze in te sluiten in wat wij een gevangenis noemen. Vandaar dat in de Bijbel gevangenschap en ballingschap hetzelfde is.

Alle gedachten worden gevangen geleid. Ze worden feitelijk buitengesloten, weggenomen, tot niets gemaakt. Het doel daarvan is de gehoorzaamheid van Christus. Alle gedachten worden gevangen geleid tot de gehoorzaamheid van Christus. Men zou leren luisteren naar Christus Zelf.

Hoe dan ook, de Heere Jezus Christus Zelf was aan de Schriften gehoorzaam. Hij heeft Zich door de Schriften laten leiden, die Hij met grote nadruk bestudeerd had. Er staat in de Bijbel een hoop niet beschreven over het leven van Christus, maar wel dat Hij Zich liet leiden door het Woord van God. En andersom, Hij is daarna ook Degene Die het Woord van God autoriseert. Dat

wil zeggen, als wij dan zo nodig navolgers van Christus zouden zijn, wat volgen wij dan na? Wat deed Hij, waarin wij Hem zouden volgen? Charismatische christenen zouden zeggen dat Hij wonderen en tekenen deed voor de ogen van de mensen. Ons antwoord is echter dat Hij zich liet leiden door het Woord van God. Hij onderwierp Zich aan de Schriften en gehoorzaamde daaraan. Hij zei: 'De woorden die Ik spreek zijn de Mijne niet, maar van Mijn Vader'. Voor zover Hij dingen deed, zei Hij daarover precies hetzelfde. Het waren de werken Zijns Vaders. Daarin zouden wij navolgers van Christus zijn.

Met name in christelijke kring wordt de betrouwbaarheid van het Oude Testament in twijfel getrokken. Dat is heel populair en vanzelfsprekend, maar de Heere Jezus trok het niet in twijfel. Het vervolg op de redenering dat het, zoals het in het Oude Testament beschreven is, niet juist kan zijn, is dat men vervolgens dus de Heere Jezus ook aan de kant schuift. In de dagen van de 'Jesus people' en de 'Jezus beweging' is er nog een laatste ervaring geweest, maar sindsdien zijn we de Naam Jezus kwijtgeraakt en hoor je ook oprechte gelovigen alleen nog maar spreken over God zus en God zo. Bovendien, als je onder wet wilt leven, dan is Christus je niet nut (Gal. 5: 2); dan heb je aan Christus niets. Zelfs als je de Naam nog kent en gebruikt, dan nog is het maar de vraag of je Hem werkelijk kent en leeft in gemeenschap met Hem. Ja, dit zijn ernstige woorden, maar wel zeer fundamenteel.

Je zou er verstandig aan doen te beginnen met het opzij zetten van alle menselijke traditie. Je hoeft het niet meteen weg te gooien, want dan kun je er zo nu en dan nog eens naar kijken. Vervolgens ga je kijken wat de Bijbel ervan zegt. Dan ziet het er allemaal ineens heel anders uit. Daarna kun je ook nog vaststellen dat men in de wereld heus nog wel het één en ander weet, maar dat men de dingen in een verkeerd verband geplaatst heeft, of de verkeerde conclusies getrokken heeft, eenvoudig omdat men niet naar het Woord van God wil luisteren. Daar heeft Paulus het over. Het gaat om de waarheid zoals God die heeft geopenbaard en dus de waarheid met betrekking tot God Zelf; Wie Hij is en wat Hij doet in Zijn plan der eeuwen. Daarna kun je altijd nog leren welke plaats wij als kinderen Gods daarin hebben gekregen, maar daar begint het verhaal uiteraard niet mee. Het begint niet bij ons, maar bij Hem. Wij zouden naar Hem luisteren.

Wij hebben wapenen en dat zijn geestelijke wapenen. Welke dat zijn wordt hier niet werkelijk vermeld. Uit dit Schriftgedeelte kun je in ieder geval concluderen dat die geestelijke wapens iets met gedachten en overleggingen te maken hebben, echter niet van mensen, maar van God. Vervolgens lees je enige andere Schriftplaatsen, waaruit blijkt dat die wapenen bijvoorbeeld bestaan uit een zwaard, het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord (Efe. 6: 17). Wij kennen het Woord van God als het tweesnijdend zwaard (Hebr. 4: 12). Efeze 6 gaat over de geestelijke wapenrusting. Het zwaard wordt daar als

laatste genoemd, wat niet wil zeggen dat dit het minste wapen is. Het Woord van God is een geestelijk zwaard. Dat geestelijke zwaard is inderdaad dodelijk voor het vlees. Het Woord van God scheidt vaneen, maakt onderscheid tussen geest en ziel. Daar in de betekenis van nieuwe mens tegenover oude mens en dus ook het verschil tussen het Nieuwe- en Oude Verbond. Binnen het kader van de Hebreeënbrief zeker. De strekking daarvan is dat we niet onder de wet leven maar onder de genade, niet onder de oudtestamentische inzettingen onder Aäron, maar onder de inzettingen van het nieuwtestamentische Priesterschap, van Christus, de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Het Woord leert ons dat, zodat je wel verplicht bent bedelingen te onderscheiden, maar dat is weer een ander verhaal.

- 6 En gereed hebben, *hetgeen dient* om te wreken alle ongehoorzaamheid, wanneer uw gehoorzaamheid zal vervuld zijn.

Het lijkt erop dat de vertalers hier enigszins de draad zijn kwijtgeraakt. Dat gebeurt wel vaker. Kennelijk kunnen ze de gedachtegang van Paulus niet helemaal volgen en kunnen daardoor ook niet goed vertalen. Daar hoeft je niet van te schrikken, want zo werkt het nu eenmaal. Velen denken in alle naïviteit dat als je zo'n tekst gewoon letterlijk vertaalt, je daarna de gedachtegang wel kunt volgen. Zo werkt het niet. De vertaler moet juist eerst de gedachtegang in de originele tekst volgen om te kunnen vertalen. Als hij dat niet kan, dan wordt vertalen ook problematisch. Toch waren de Statenvertalers goede vertalers, omdat ze toen letterlijk vertaald hebben, waardoor wij nu nog kunnen merken dat ze soms de gedachtegang niet konden volgen. Die letterlijke vertaling is vele malen beter dan latere vertalingen, omdat latere vertalers ook de gedachtegang niet konden volgen en er vervolgens maar hun eigen gedachten van gemaakt hebben en verwoord in het Nederlands. Daar zitten we nu nog steeds mee. Je kunt dus als je de gedachtegang niet kunt volgen beter maar letterlijk vertalen in plaats van je eigen gedachten erin te stoppen.

'En gereed hebben' had men ook mogen vertalen met 'en gereed zijn'. Het maakt hier in de praktijk namelijk niet werkelijk verschil.

'Gereed hebben' zou betekenen dat zij de wapenen uit het voorgaande vers gereed hebben. Als dat zo is, dan kun je het dus ook vertalen met 'gereed zijn', want waarom zijn ze gereed? Omdat ze die wapens hebben.

En gereed hebben, om te wreken...

Wreken = bestrijden, want zo staat het in de voorgaande verzen. Het woord 'wreken' houdt tegelijkertijd in dat de agressiviteit van de tegenstander uitging. Die zou dan gewroken moeten worden. Wraak is per definitie reactie ergens op. Het is niet maar strijd in die zin dat wij agressief zijn. Immers, als wij het Evangelie prediken zijn wij niet agressief, maar juist de ongelovigen. Het

Evangelie is in de hele wereld gepredikt, maar men heeft het afgewezen. Men strijdt om dat Woord van God buiten te stellen. Wij zijn min of meer verdedigend daarin. Daar waar in die strijd overwinning behaald wordt, is sprake van wraak, reactie op de agressiviteit van een ongelovige wereld. Vandaar het woord 'wreken'. De afrekening komt sowieso, maar uiteindelijk pas op de Jongste Dag.

Wij hebben of zijn gereed, om te wreken alle ongehoorzaamheid.... Wat eerst sterkten heet en hoogte en gedachte, heet nu gewoon ongehoorzaamheid. Dat kun je dus tegen de grote denkers in de wereld hebben, namelijk dat hun gedachten gedachten der ongehoorzaamheid zijn en opstand tegen God.

Wanneer uw gehoorzaamheid zal vervuld zijn = terwijl....

Terwijl die strijd tegen ongehoorzaamheid voortduurt, wordt gehoorzaamheid bewerkstelligd, dan wel gewonnen. Je kunt de zin dus ook vertalen met: terwijl uw gehoorzaamheid vervuld wordt, of zal vervuld worden. Zijn en worden is hetzelfde. Met eigen woorden: terwijl iemand tot geloof komt, wordt zijn ongelooft verslagen, nedergeworpen, buitengesloten, gevangen gezet. Als iemand tot geloof komt, dan geeft hij z'n eigen ideeën op, met name ook z'n eigen bevinding, z'n religie. Hij onderwerpt zich aan het Woord van God. Men leze Hand. 2, de eerste Evangelieprediking, nota bene gericht aan de Joden, aan godsdienstige religieuze mensen, met Joodse wortels. Toen ze tot geloof kwamen werden ze van die Joodse wortels afgesneden. Ja, naar het vlees hadden ze Joodse wortels, maar we hebben het niet over het vlees, maar over geest, over wedergeboorte. Dat ligt totaal anders. Daar moesten ze afstand van nemen. Daarna vind je in de loop van Handelingen, maar ook in de brieven, dat ze dat wat gevangen gezet was weer binnenlieten. Bekend is de calvinistische leer, die toegeeft dat wij verlost zijn van de wet, maar omdat wij er nu van verlost zijn, moeten we uit dankbaarheid proberen de wet te volbrengen. Dat kun je werkelijk nergens in de Bijbel lezen. Ze kunnen dan ook nog wel een tekst bedenken waaruit blijkt dat de Heer ons daarvoor kracht verleent, wat uiteraard op een misverstand berust, want zulke Schriftplaatsen zijn er niet. Men verzint altijd een filosofie, om iets weer terug te halen. Zo zijn er ook filosofieën om opnieuw het judaïsme onder de gelovigen te introduceren. Men kan makkelijk genoeg aantonen dat ooit de sabbat de rustdag was, gewijd aan de Heer. En dus moeten wij ook maar de sabbat onderhouden. Daarom heeft ook iemand uitgevonden dat de zondagsheiliging een uitvinding is van de rooms-katholieke kerk in de dagen van het Romeinse Rijk, sinds Constantijn de Grote. Bij de invoering van het christendom als staatsgodsdienst hebben de Romeinen de zondag ingevoerd als rustdag en dus is dat helemaal niet Bijbels, zeggen zij. De eerste dag der week speelde zelfs in het Oude Testament al een rol, hoewel het daar in hoge mate profetisch van karakter is, omdat het verwijst naar nieuwtestamentische inzettingen.

Hoe dan ook, je geraakt vanzelf in allerlei spitsvondigheden, allerlei strijd, die in onze tijd gewoonlijk uitgevochten wordt via fora op internet. Het slaat echter allemaal nergens op, want het gaat om menselijk filosofie die in de loop der tijd via een achterdeur is geprobeerd naar binnen te krijgen, terwijl ze in dit huis helemaal niet thuishoren, eenvoudig omdat de Heer ze eruit gezet heeft. Maar omdat wij vleselijk denken vinden we het nodig. Het is makkelijk genoeg om een filosofie op te hangen over dat de mens nu eenmaal wet nodig heeft, maar God zegt dat de mens die niet nodig heeft. Sterker nog, als hij geboden en inzetten heeft, dan gaat het nog meer fout. Wat de mens nodig heeft is genade, niet aan het eind van het verhaal, maar aan het begin van het verhaal. Niet genade om al die overtredingen weg te doen, maar genade om daaruit als levensbeginsel te leven. Dan ziet het er ineens heel anders uit. Dat zijn Bijbelse dingen en daar heeft Paulus het over. Het frustrerende is dat hij zegt: 'Wij hebben gereed om te wreken alle ongehoorzaamheid, terwijl uw gehoorzaamheid zal vervuld zijn of worden'. Hij zegt: 'Wij hebben gereed', maar als je het netjes leest, dan lees je dat hij het gereed heeft, maar er niets mee doet. Nog niet. Daar gaat het ook over. De Korinthiërs vinden dat Paulus van die stoute brieven schrijft, maar Paulus zegt dat hij hoopt dat als hij bij hen is, hij niet zo stout hoeft te zijn. Dat hij die wapens niet actief hoeft te gebruiken. Ergens anders lees je: 'Zal ik met de roede komen?', maar in de praktijk is hij nogal onmachtig naar de Korinthiërs toe, omdat ze niet willen luisteren. Daar gaan de laatste hoofdstukken van deze brief over.

Het is natuurlijk een aangelegenheid die in de dagen van de Statenvertaling niet begrepen werd. In de eerste plaats omdat men niet of nauwelijks een idee had van wat de Gemeente nu werkelijk is. Zolang men geen idee heeft of iemand zalig is of wordt, kan of zal worden, heb je ook geen idee over wat de Gemeente nu eigenlijk voor een 'ding' is. Waar de strijd in de praktijk een vleselijke strijd was, met echte zwaarden, om niet te spreken van hooivorken en dorsvlegels, kwam men aan geestelijke strijd ook nauwelijks toe. Of het moet die geestelijke strijd geweest zijn die zich beperkt tot de vraag: 'Zal ik vasthouden aan mijn overtuiging, of zal ik wat water bij de wijn doen?'. Tot aan vandaag is dit het probleem. De Bijbel zegt over de Reformatie: 'Gij hebt de naam dat gij leeft, maar gij zijt dood Ik heb uw werken niet vol bevonden voor God' (Openb. 3: 1). Die Reformatie is ergens gestopt, waarschijnlijk door een vleselijke strijd en door een aardse gezindheid. Hij is nooit voltooid, waarna hij vanzelf teruggevallen is. In deze oude wereld is het altijd zo dat als iets niet groeit, het dood gaat. Het is dus teruggevallen en dood gegaan, want vandaag is het weer net als in de dagen van de Reformatie. Je hebt alleen het gezag van de kerk, van de christelijke organisatie. Het gezag van de Bijbel is allang weg. Dat begon in ieder geval al daar in Dordrecht. Daar werd het gezag van de kerkelijke organisatie gevestigd, in samenwerking met de Staten Generaal, de Nederlandse regering. Het is niet afgemaakt, het is stopgezet en



daarmee is alle leven eruit verdwenen. Zo is het gegaan. Heus, het was allemaal goed bedoeld, maar wat is het goede?

Men heeft met Paulus ook altijd moeite gehad, tot in onze dagen. Hij wordt geacht er niet bij te horen. Hij hoort niet in het rijtje van de apostelen thuis. Als we hem niet hadden, dan was het allemaal nog redelijk te volgen. Paulus heeft echter het grootste deel van de nieuwtestamentische brieven geschreven. Als je dus van het grootste deel van de nieuwtestamentische brieven af bent, dan is het probleem al aanzienlijk kleiner. Het ligt echter niet aan Paulus, want iemand als Petrus predikte heus hetzelfde. Ook hij schreef dat we onder het Nieuwe Verbond leven en niet onder de zwakke beginselen die ons van de vaders zijn overgeleverd. We zijn geen kunstelijk verdichte fabelen nagevolgd; wij hebben tegenwoordige waarheid ontvangen (die uitdrukking komt van hem (2 Petr. 1: 12)). Bovendien, Petrus stemt volledig in met alle brieven van Paulus, zegt hij in 2 Petr. 3. Je bent er dus niet mee door alleen Paulus uit de Bijbel te halen.

Men heeft moeite met Paulus, omdat hij spreekt over de positie van de Gemeente, buiten de legerplaats en officieel en fundamenteel in de hemel, als hemels volk en eersteling van het Koninkrijk dat in de toekomst op aarde alsnog zal worden geopenbaard. Dat probeert Paulus de Korinthiërs wijs te maken, maar zij hebben daar totaal geen belangstelling voor, net zo min als tegenwoordig het grootste deel van het christendom daar absoluut helemaal geen belangstelling voor heeft. Men heeft vooral belangstelling voor andere zaken, maar niet voor de Bijbel. Men is vol van christelijke activiteit, maar de Bijbel is niet hun ding. Daar hebben ze niets mee. Er zijn zelfs zendelingen die er zo over denken.

Daarna heeft Paulus het over zijn eigen positie, waarover hij zegt dat God hem wel degelijk macht (recht) gegeven om het één en ander te doen, om die wapens te gebruiken tot stichting van de Gemeente en niet tot hun nederwerping. Hoewel de Korinthiërs zelf de leringen van Paulus als kritiek beschouwen en vinden dat hij negatief over hen is, omdat hij hun doen en laten veroordeelt, zegt Paulus dat het er zo wel uit kan zien, maar dat het zo niet is. Een projectontwikkelaar zal zeggen dat er puin geruimd moet worden om dat nieuwe bouwwerk te stichten, te bouwen. Je kunt al die mooie gebouwen wel in stand willen houden, maar dat is zakelijk niet haalbaar. Het is veel goedkoper om zo'n pand te kopen en te slopen en er daarna nieuwbouw neer te zetten. Dat is precies wat Paulus deed. Als je aan het oude wil vasthouden, kost dat een heleboel. Bovendien blijft het gedoe. Wij als gelovigen worden geacht het oude los te laten, om het nieuwe te kunnen aanvaarden. Dat is moeilijk, want het gaat in belangrijke mate tegen de menselijke natuur in. Wij echter beminnen de vooruitgang en laten het oude los en laten ons bouwen tot een geestelijke tempel. We laten ons plaatsen in

dat geheel van de Gemeente van Christus. Die wordt niet gebouwd of geoordeeld naar wereldse en vleselijke maatstaven, maar door de kracht, de wapenen Gods. Door het Woord van God namelijk.

- 7 Ziet gij aan wat voor ogen is? Indien iemand bij zichzelf betrouwt, dat hij van Christus is, die denke dit wederom uit zichzelf, dat gelijkerwijs hij van Christus is, also ook wij van Christus zijn.

Ziet gij aan wat voor ogen is? Dat is retoriek. Kennelijk zien zij aan wat voor ogen is. Ze zagen Paulus aan en keken naar zijn buitenkant en vonden hem geen indrukwekkende man. Zeker niet charismatisch. Ze beschouwden hem niet als een leider; hooguit als een fanatiekeling die uit was op gezag.

Indien iemand bij zichzelf betrouwt, dat hij van Christus is...

Als je dan zo zeker bent dat je van Christus bent....

Die denke dit wederom van zichzelf, dat gelijkerwijs hij van Christus is, also ook wij van Christus zijn...

Ze denken dat ze van Christus zijn en zeggen feitelijk dat ze verder niemand nodig hebben. Dat kom je ook nu geregeld tegen: 'Ik ben van de Heer en Die zorgt voor mij'. Als je de Heer hebt, wie heb je dan verder nog nodig? Dan ga je echter voorbij aan wat de Bijbel zegt, namelijk dat als je van Hem bent, Hij je geeft wat je nodig hebt. Hij heeft in ieder geval sommigen tot apostelen gegeven. De Heer heeft in ieder geval Paulus gegeven en met name ook aan de Korinthiërs.

Als je hebt kunnen bedenken dat je van Christus bent, dan kun je ook bedenken dat wij ook van Christus zijn.

- 8 Want indien ik ook iets overvloediger zou roemen van onze macht, welke de Heere ons gegeven heeft tot stichting, en niet tot uw nederwerping zo zal ik niet beschaamd worden.

Als je in de Statenvertaling het woord 'macht' tegenkomt, dan betekent dat 'recht'. Macht is synoniem aan kracht, maar macht is het woord voor juridische kracht. Wij vertalen dat met 'recht'. Dan gebruiken we ook het woord 'kracht': krachtens het recht, of krachtens artikel zoveel.

Paulus heeft dus rechten.

Want indien ik ook iets overvloediger zou roemen van ons recht, van onze macht, welke de Heere ons gegeven heeft.... Hier is niets democratisch aan. Paulus heeft die macht van de Heere gekregen. Men heeft heel wat termen uitgevonden ter ontwijking van de term 'Theocratie' = de macht aan God. Eén daarvan is democratie = de macht aan het volk = macht uitoefenen van

onderaf. Als je van onderaf naar boven toe werkt, dan werk je boven je macht. Dat is dom, want het kost veel teveel kracht en je gaat het niet volhouden. Je valt ook niet een stad of leger op een berg aan. Dat doe je andersom. Als je zo nodig een veldslag wilt leveren, dan doe je dat vanaf een heuvel. Daar worden ook de forten gebouwd. Zo werkt het overal: van boven naar beneden.

Zo is het met Paulus ook. Hij heeft zijn macht of recht niet van één of andere kerkenraad of synode gekregen, maar van de Heere. Voor Paulus betekent dit dat hij verantwoording naar boven toe moet afleggen, aan Degene Die hem deze macht gegeven heeft. Vandaar dat je leest dat Paulus zegt: 'Indien ik het Evangelie gewillig verkondig, zo heb ik loon, maar indien onwillig, de uitdeling is mij *evenwel* toebetrouwd' (1 Kor. 9: 17). Met andere woorden, hij moest het wel doen, want hij had van bovenaf die opdracht gekregen, wat de Korinthiërs daar ook van vinden: 'Doch mij is voor het minst dat ik van ulieden geoordeeld worde' (1 Kor. 4: 3). Dat is nog steeds van toepassing. Als je door mensen bent aangesteld, dan moet je aan mensen verantwoording afleggen. Of het dan gaat om het werk van de Heer? Daar lijkt het niet op. Het werk van de Heer krijg je opgedragen van de Heer en niet van iemand anders. In de Bijbel staat dat je degenen die onder u arbeiden zou erkennen. Niet dat je oudsten moet aanstellen. Oudsten worden als oudsten door handen opsteken erkénd. En dan natuurlijk alleen als ze er eerst zijn, want als ze er niet zijn, dan kun je ze ook niet erkennen. Als je echter denkt dat ze er niet zijn, is de kans groot dat je je vergist. Als ze er echt niet zijn, dan vond de Heer het kennelijk niet de moeite waard om ze te geven. Zo zit dat.

- 8 Want indien ik ook iets overvloediger zou roemen van onze macht, welke de Heere ons gegeven heeft tot stichting, en niet tot uw nederwerping zo zal ik niet beschaamd worden.

De macht die Paulus gekregen heeft, heeft hij gekregen tot stichting = tot opbouw, voor het bouwen van een bouwwerk.

Stichten = bouwen, opbouwen. Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen stichten (1 Kor. 10: 23). Wij mogen alle dingen, want we staan in de vrijheid, maar of het nuttig is en dus tot stichting, is een ander verhaal. Dat zou de norm moeten zijn. Het nuttige is dat wat tot stichting, namelijk tot opbouw van het huis is, de tempel, namelijk de Gemeente.

Paulus heeft die macht dus gekregen tot opbouw en niet tot hun nederwerping, tot afbreking. Zijn werk is een opbouwend werk, al zien de Korinthiërs het werk van Paulus kennelijk als nederwerping, als sloop, het tegenovergestelde daarvan. Aan de andere kant, als je mensen iets wil leren, houdt dat vaak in dat ze dingen af moet leren. Soms moet je bepaalde gewoonten afleren, net als bepaalde opvattingen. Anders dringt de waarheid nooit tot je door. Zo was het zeker ook bij die Korinthiërs. Als het over religie gaat, hebben mensen altijd zo hun eigen opvattingen. De één vindt dit en de

ander vindt dat. De één zegt: 'Ik denk maar zus' en de ander zegt: 'Ik denk maar zo', maar als je echt wat wil leren, zeker uit de Bijbel, dan moet je eerst een heleboel vooroordelen zien kwijt te raken. Dat is een werk van nederwerping, van afbreken.

Paulus' gekregen macht is dus een macht tot opbouw. Hij zegt dat als hij daar nu maar iets overvloediger over zou roemen, hij niet beschaamd zou worden. Als hij het over zijn recht en dus macht en dus plicht tot opbouw van de Gemeente zou hebben, dan heeft hij nogal wat op z'n CV staan. Dan zou hij kunnen roemen in alles wat hij onderweg zoal tot stand gebracht heeft, waaronder de stichting van heel deze plaatselijke Gemeente te Korinthe. Dat was dan toch het resultaat van zijn oorspronkelijke zendingsarbeid.

- 9 Opdat ik niet zou schijnen, alsof ik u door de brieven wilde verschrikken.
- 10 Want de brieven (zeggen zij) zijn wel gewichtig en krachtig; maar de tegenwoordigheid des lichaams is zwak, en de rede is verachtelijk.

Als ik dan iets overvloediger daarover zou roemen, dan zouden jullie misschien wat makkelijker mijn brieven verdragen. Dan zou je bedenken dat die brieven van Paulus zijn, die in de dienst van de Heer dit en dat en dat allemaal tot stand gebracht heeft en ook dat hij in de dienst van de Heer dit en dat en dat geleden heeft (maar dat laatste staat in hoofdstuk 11, waar het vanaf die kant belicht wordt).

Ze schrikken van de brieven van Paulus, die kennelijk meer gezag uitstralen dan zijn persoonlijke verschijning bij de Korinthiërs. Achteraf zal dat waarschijnlijk de reden zijn geweest waarom Paulus de Korinthiërs ondanks z'n voornemens nooit meer heeft bezocht. Zij vinden dat Paulus' retoriek onder de maat is. Spreken in het openbaar is een vak apart en Paulus bracht het er kennelijk niet al te goed vanaf, mede door zijn uiterlijke, tamelijk ondermaatse verschijning.

- 11 Dezulke bedenke dit, dat hoedanigen wij zijn in het woord door brieven, als wij afwezig zijn, wij ook zodanigen zijn inderdaad, als wij tegenwoordig zijn.

De Korinthiërs raken onder de indruk van de brieven en worden erdoor getergd, maar hij is heus dezelfde man als hij bij hen aanwezig is. Hij mag er dan niet uitzien en zijn retoriek mag dan ondermaats zijn, maar hij is dezelfde als degene die de brieven geschreven heeft. Bovendien staat hij daar in dezelfde positie, met het recht en het gezag dat de Heer hem gegeven heeft.

### ***Paulus' oordeel over zichzelf***

2 Kor. 10: 12 Want wij durven onszelven niet rekenen of vergelijken met sommigen, die zichzelf prijzen; maar deze verstaan niet, dat zij zichzelf met zichzelf meten, en zichzelf met zichzelf vergelijken.

13 Doch wij zullen niet roemen buiten de maat; maar dat wij, naar de maat des regels, welke maat ons God toegedeeld heeft, ook tot u toe zijn gekomen.

14 Want wij strekken onszelven niet te wijd uit, als die tot u niet zouden komen; want wij zijn ook gekomen tot u toe, in het Evangelie van Christus;

15 Niet roemende buiten de maat in anderer *lieden* arbeid, maar hebbende hoop, als uw geloof zal gewassen zijn, dat wij onder u lieden overvloediglijk zullen vergroot worden naar onzen regel;

16 Om het Evangelie te verkondigen in de *plaatsen*, die op gene zijde van u *gelegen* zijn; niet om te roemen in eens anders regel over hetgeen *alrede* bereid is.

17 Doch wie roemt, die roeme in den Heere.

18 Want niet die zichzelf prijst, maar dien de Heer prijst, die is beproefd.

2 Kor. 10: 12 Want wij durven onszelven niet rekenen of vergelijken met sommigen, die zichzelf prijzen; maar deze verstaan niet, dat zij zichzelf met zichzelf meten, en zichzelf met zichzelf vergelijken.

Dit is een oud klassiek gegeven, dat men dingen subjectief beoordeelt. Hier staat dat men zichzelf met zichzelf meet en zichzelf met zichzelf vergelijkt. In de wetenschap heet zo iets een nulmeting. Je meet een duimstok op met een andere duimstok en hij blijkt precies goed te zijn. Als morgen alle duimstokken echter een stukje korter geworden zijn en je meet weer, dan blijkt hij weer precies goed te zijn.

Als mensen je te laag beoordelen, dan hoor je meteen: 'Ja, maar die dan en die?'. Mensen die onder de wet leven weten heel goed dat ze het er slecht vanaf brengen. Daarom hebben ze een heleboel mensen om zich heen van wie ze kunnen bewijzen dat zij het er nóg slechter vanaf brengen. Ze doen het dus nog zo beroerd niet. Als je op school een 6 gehaald hebt, wat toch niet een al te hoog cijfer is, dan kun je altijd nog zeggen dat het gemiddelde een 4 was. Zo worden de normen bijgesteld. Dan gaat het niet meer om het absolute gemiddelde in de schaal van 1 op 10, maar over wat je er zelf van vindt.

Mensen meten zich dus met zichzelf en denken dat het dan goed is. Ze vinden zichzelf goed, maar hogere normen hebben ze niet. Daar zit het probleem. Als je dan komt met het Woord van God en Goddelijke Waarheid, dan ziet het er ineens heel anders uit. Dat zegt Paulus hier tegen de Korinthiërs: 'Julie meten

je met jezelf. Jullie zijn je eigen norm, maar dat is uiteraard geen norm'. Aan je eigen norm voldoe je altijd. De waarheden die uit de Bijbel zelf komen zijn absolute waarden. Daaraan gerelateerd blijken wij mensen flink door de mand te vallen.

In Nederland heb je bloeiende plaatselijke Gemeenten. Als het een vereniging van geitenfokkers geweest was, dan zou het een zeer goed functionerende gemeente zijn. Ze houden zich keurig aan de statuten, het is reuze gezellig, de vereniging groeit, alles is goed georganiseerd en iedereen komt keurig naar de bijeenkomsten. Er worden geen wanklanken gehoord. Iedereen heeft dezelfde gezindheid. Dat is de gezindheid om zich aan de regels te houden. Daar kun je bewondering voor hebben, maar of dat het werk van de Heer is? Als je echt met de Bijbel binnenkomt en zegt: 'Ja maar, er staat toch zus en er staat toch zo...', dan zeggen ze: 'Weg met die Bijbel; die brengt alleen maar verdeeldheid'. Dan zeg je dat je de Bijbel er toch bij moet hebben! Dat doen ze dan ook, zeggen ze, maar niet in de plenaire bijeenkomsten, alleen in groepjes. Als je echt interesse hebt, dan kun je er samen eens in de maand op donderdagavond met elkaar over praten. Alsof je daar wat van zou kunnen leren! De Bijbel moet zo ver mogelijk weggestopt worden. Met alle respect voor de vereniging, daar gaat het niet om. Het gaat om het werk van de Heer. Dat wordt aan andere normen gemeten. Daar heeft Paulus het over. Hij heeft een andere norm dan die van de Korinthiërs. Zij meten zich met zichzelf en vergelijken zich met zichzelf. Dat is in werkelijkheid zwaar onder de maat.

13 Doch wij zullen niet roemen buiten de maat; maar dat wij, naar de maat des regels, welke maat ons God toegedeeld heeft, ook tot u toe zijn gekomen.

Dat hij ooit naar Korinthe gegaan is en daar het Evangelie gepredikt heeft, valt binnen zijn norm. Dat wil zeggen, dat is die norm, die maat, die regel, die God hem toebedeeld heeft.

Maat des regels = twee woorden, maar ze hebben dezelfde betekenis. De maat, de maatlat, de regel. Een ander woord daarvoor is norm.

Die maat des regels is hem door God toebedeeld.

Het is weinig bekend, maar alles heeft zo z'n maat, z'n norm. God stelt binnen de Gemeente ook normen.

Paulus zegt hier dat zijn bezoek aan Korinthe binnen de norm valt die God hem gesteld heeft. Met andere woorden, het valt binnen zijn functieomschrijving. Het valt binnen zijn opdracht. Die opdracht is zijn maat. Daar moet hij zich aan houden. Zijn bezoek aan Korinthe valt daar ruim in. Op andere plaatsen vind je dezelfde terminologie, maar dan van de andere kant. Dat wil zeggen, dat men niet gedachten zou koesteren boven de maat en dat men zichzelf niet iets zou toe-eigenen of naar zich toe zou trekken dat boven de eigen norm of maat gaat. God stelt die maat.

Rom. 13: 3    Want door de genade, die mij gegeven is, zeg ik een iegelijk, die onder u is, dat hij niet wijs zij boven hetgeen men behoort wijs te zijn; maar dat hij wijs zij tot matigheid, gelijk als God een iegelijk de mate des geloofs gedeeld heeft.

Wat hem gegeven is, is genade. Hem was gegeven de genade om onder de heidenen te verkondigen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus (Efe. 3: 8). Als je niet wijs moet zijn boven hetgeen men wijs behoort te zijn, dan moet je niet wijs zijn boven de norm. Je zou wijs zijn tot matigheid. Eigenlijk niet tot matigheid, maar tot maat: dat je wijs bent tot aan een bepaalde maat. Daar ligt de grens en die grens zou je niet overgaan. Dat staat er ook meteen achter: gelijk als God een iegelijk de mate des geloofs gedeeld heeft.

God heeft voor eenieder zo een maat gesteld. Wij hebben gaven ontvangen. Wij zijn één lichaam, maar binnen dat lichaam hebben wij allemaal verschillende gaven. Gaven in de zin van verantwoordelijkheden. Onze bediening zeg maar. Die bediening is echter beperkt. Die is tot een bepaalde maat. Daar zou je niet boven gaan, want God heeft aan eenieder die maat gesteld, of aan eenieder die maat uitgedeeld.

Er staat: mate des geloofs. Hoe komt het dat die maat voor eenieder dan verschillend is? God geeft verschillend, omdat alle mensen verschillend zijn. Bepalend voor dat verschil is geloof, de mate des geloofs. Geloven wij dan allemaal verschillend? Kennelijk wel. Als er geloof staat, kun je dat woord ook vervangen door trouw. Dat is in de grondtekst hetzelfde woord. De vertalers moeten dus kiezen welk woord ze gebruiken. Als je het vertaalt met trouw of betrouwbaarheid, dan begrijp je ook beter wat er staat: gelijk God eenieder de mate van trouw gedeeld heeft. Het idee is dat de gaven die wij ontvangen, wij die op basis van onze betrouwbaarheid ontvangen. Daar is niet lelijks mee gezegd. Er zijn dingen die we op kunnen brengen. De Heer verwacht daar ook van dat wij ze kunnen opbrengen. Er zijn echter ook dingen die wij niet kunnen, maar anderen misschien wel. Wat de mens in zijn leven bereikt wordt niet bepaald door wat hij kan, maar vooral door wat hij niet kan. Daar ligt naar de mens gesproken de grens. Wat onze geestelijke gaven betreft, of de genade die God ons geeft, die is in overeenstemming met ons kunnen. Sommigen schrikken daarvan, omdat ze denken dat God ons die gaven of talenten geeft. Dat is ook zo, maar talent heeft in de Bijbel een andere betekenis dan in het Nederlands. De betekenis in het Nederlands = aangeboren eigenschappen en mogelijkheden. De Bijbelse betekenis is niet dat wat je kunt, maar eigenlijk dat wat je moet, omdat je het kunt.

In Matth. 25 vind je de gelijkenis van de talenten. Die gaat weliswaar niet over ons en onze bedeling, maar je vindt daar wel de betekenis van de term.

Matth. 25: 1 Want *het* (Koninkrijk) is gelijk een mens, die buiten 's lands reizende, zijn dienstknechten riep, en gaf hun zijn goederen over.  
2 En den een gaf hij vijf talenten, en den ander twee, en den derden een, een iegelijk naar zijn vermogen, en verreigde terstond.

Die mens gaf zijn dienstknechten talenten, naar ieders vermogen. Die talenten hadden ze dus eerst niet. Waarom kregen ze niet allemaal evenveel talenten? Omdat eenieder naar zijn vermogen kreeg.

Vermogen = dat wat je kunt.

Op grond van wat iemand kan (dat is dus kennelijk verschillend) ontvangt hij verantwoordelijkheid. Je krijgt het. Dat is genade, maar dan moet je ook. Je krijgt een baan en als de baas niet corrupt is, dan krijg je de baan gratis en voor niets. Je krijgt een baan en dat is genade. Daarna echter moet je. Dan heb je namelijk de verantwoordelijkheid om die baan uit te oefenen, binnen de maat die je hebt ontvangen. Wat het ook is, het is verantwoordelijkheid, tot een bepaald niveau: dit is je werk, dat niet.

Zo is het met ons als kinderen Gods ook. Wij ontvangen naar vermogen. De geestelijke gaven zijn geen gaven die we eerst niet konden, maar nu God ze ons gegeven heeft ineens wel; je krijgt die gaven naar vermogen. Sommigen denken inderdaad dat God ze bepaalde vaardigheden gegeven heeft waarover ze voorheen niet beschikten. Zij kunnen dan ineens profeteren of in tongen spreken. Dat konden ze voorheen niet en nu wel. Dat moet dan dus wel een gave van de Heilige Geest zijn. Zo is het dus niet. Die gaven, die gaven of talenten, zijn verantwoordelijkheden die je van God krijgt. Dat is dan je baan.

Wij ontvangen iets binnen een bepaald kader en dat kader wordt bepaald door de trouw die van ons verwacht mag worden. Die is afhankelijk van ons geloof. Als je een ezel belast met een gewicht dat hij niet kan dragen en hij zakt door z'n hoeven, is het beest dan onbetrouwbaar? Nee, want het gewicht ging z'n laadvermogen te boven. Hij kon dat gewicht niet aan. Dat gewicht was boven zijn maat. In de brede betekenis van de term heeft de mens ook een maximum laadvermogen. De Heer houdt daar rekening mee.

In de wereld streven mensen naar het allerhoogste, ze willen eruit halen wat erin zit, moeten hun grenzen verleggen en over hun grenzen heengaan. Dan word je ziek, krijg je een burn-out enzovoort. Op een gegeven moment gaat het fout. Zo werkt het onder gelovigen precies zo. Daar heeft men ook een tekst voor: 'Ijvert naar de beste gaven' (1 Kor. 12: 31). De tekst die daar tegenover staat is deze: koestert geen gedachten hoger dan u voegen (Rom. 12: 3 NBG-vertaling).

Het gaat dus over maat of regel. Zoek de Schriftplaatsen in het Nieuwe Testament maar eens op waar die woorden voorkomen en vergelijk ze met elkaar. De Heer stelt ons een norm, een maat. Dat daarna wellicht het



vermogen door oefening in de praktijk toeneemt, is zo, maar dat is verhoudingsgewijs maar zeer gering.

De Korinthiërs zouden er beter aan toe zijn als zij zouden luisteren naar wat de apostel hen te vertellen heeft. Hij vertelt ze dingen die zij zelf niet hebben kunnen uitdenken, waarvan Paulus in 1 Kor. 2: 9 zegt: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, ook bij de Korinthiërs niet, met alle filosofie en retoriek die daar in Korinthe werd onderwezen. Men zou er beter aan doen te luisteren naar het Woord van God en naar Paulus die door God tot hen gezonden was. Het hoort bij de bediening van Paulus dat hij niet alleen tot hen gekomen is, maar ook dat hij hen deze brieven schrijft. Dat is weliswaar buiten de normen van de Korinthiërs, maar binnen de normen die God aan Paulus gegeven heeft.

14 Want wij strekken onszelven niet te wijd uit, als die tot u niet zouden komen; want wij zijn ook gekomen tot u toe, in het Evangelie van Christus;

Te wijd uitstrekken = over de schreef, over de regel, buiten zijn maat. Dat doet hij niet. Hij heeft aan hen het Evangelie gepredikt. Voor zover hij de Korinthiërs aangekondigd had hen alsnog te bezoeken en hij heeft het niet gedaan, daarvan zegt hij dat hij daarin ook niet over de schreef gegaan is, maar dat stond al in de eerste hoofdstukken van deze brief.

15 Niet roemende buiten de maat in anderer *lieden* arbeid, maar hebbende hoop, als uw geloof zal gewassen zijn, dat wij onder ulieden overvloediglijk zullen vergroot worden naar onzen regel;

Hij hoopt ooit nog eens vergroot te worden naar zijn eigen regel, dat ze hem ten volle zullen waarderen (dat is ook meten) en erkennen in de positie waarin hij zich bevindt als apostel van Jezus Christus.

Niet roemende buiten de maat in anderer arbeid.... Dat is een steek onder water, want zij kunnen wel roemen over de arbeid van degenen die in Korinthe wel welkom waren, zoals Apollos en Céfas, maar het tot stand komen van de Gemeente aldaar was wel degelijk het resultaat van Paulus' arbeid. Het is weliswaar niet verkeerd dat anderen daar het werk voortzetten, maar ze bouwen dan toch verder op het fundament dat hij daar gelegd heeft. Hij roemt daar niet over, maar zijn aandacht voor de Gemeente te Korinthe valt nu eenmaal binnen zijn kader en zijn maat. Hij hoopt dat ze dat eens zullen erkennen

16 Om het Evangelie te verkondigen in de *plaatsen*, die op gene zijde van u *gelegen* zijn; niet om te roemen in eens anders regel over hetgeen *alrede* bereid is.

Het blijft een moeilijke en wat voorzichtige formulering. Soms wordt zelfs gedacht dat deze formulering zo door Paulus gekozen is, opdat ze überhaupt niet zouden begrijpen wat hij zegt: het heeft toch geen zin.

Paulus is niet meer tot hen gekomen, maar in de tijd dat hij bij hen had moeten zijn was hij op andere plaatsen. Eerder schreef hij dat zij overal waar zij komen een goede reuk van Christus zijn, in degenen die zalig worden en in degenen die verloren gaan (2 Kor. 2: 15).

Hij is op andere plaatsen geweest die op gene zijde van u zijn, verder weg dan Korinthe, niet om te roemen in eens anders regel over hetgeen alrede bereid is. Elders heet dat, dat hij op andere plaatsen geweest is waar nog nooit iemand het Evangelie gepredikt had.

Hij kan niet roemen in het werk van anderen. Hij heeft geen werk van anderen naar zich toegetrokken. Hij heeft geen verantwoordelijkheid van anderen weggenomen en naar zichzelf toegetrokken. Daarentegen, Korinthe is zijn verantwoordelijkheid, omdat hij de Gemeente aldaar ooit gesticht heeft.

17 Doch wie roemt, die roeme in den Heere.

Als je dan toch ergens over wil opscheppen, roem dan in de Heere.

18 Want niet die zichzelf prijst, maar dien de Heer prijst, die is beproefd.

Maar dien de Heer prijst...

Dien = degene die door de Heer geprezen wordt.

Als je de zin ontleedt, dan is 'dien' niet het onderwerp, maar de Heer. Het gaat er niet om of men lof van zichzelf heeft, zodat men beantwoordt aan eigen maatstaven, maar of je lof krijgt van God en je aan Zijn maatstaven beantwoordt.

# Hoofdstuk 11

## *De valse apostelen*

- 2 Kor. 11: 1 Och, of gij mij een weinig verdroegt in de onwijsheid; ja ook, verdraagt mij!
- 2 Want ik ben ijverig over u met een ijver Gods; want ik heb ulieden toeberaid, om *u als* een reine maagd aan een man voor te stellen, *namelijk* aan Christus.
- 3 Doch ik vrees, dat niet enigszins, gelijk de slang Eva door haar arglistigheid bedrogen heeft, alzo uw zinnen bedorven worden, *om af te wijken* van de eenvoudigheid die in Christus is.
- 4 Want indien degene, die komt, een anderen Jezus predikte, dien wij niet gepredikt hebben, of *indien* gij een anderen geest ontvingt, dien gij niet hebt ontvangen, of een ander Evangelie, dat gij niet hebt aangenomen, zo verdroegt gij *hem* met recht.
- 5 Want ik acht, dat ik nergens minder in ben geweest dan de uitnemendste apostelen.
- 6 En indien ik ook slecht ben in woorden, nochtans ben ik het niet in wetenschap; maar alleszins zijn wij in alle dingen onder u openbaar geworden.
- 7 Heb ik zonde gedaan, als ik mijzelf vernederd heb, opdat gij zoudt verhoogd worden, overmits ik u het Evangelie Gods om niet verkondigd heb?
- 8 Ik heb andere Gemeenten beroofd, bezoldiging *van haar* nemende, om u te bedienen; en als ik bij u tegenwoordig was en gebrek had, ben ik niemand lastig gevallen.
- 9 Want mijn gebrek hebben de broeders vervuld, die van Macedonië kwamen; en ik heb mijzelf in alles gehouden zonder u te bezwaren, en zal *mij nog alzo* houden.
- 10 De waarheid van Christus is in mij, dat deze roem in de gewesten van Acháje aan mij niet zal verhinderd worden.
- 11 Waarom? Is het, omdat ik u niet liefheb? God weet het!
- 12 Maar wat ik doe, dat zal ik nog doen, om de oorzaak af te snijden dengenen, die oorzaak *hebben* willen, opdat zij in hetgeen zij roemen, bevonden mochten worden gelijk als wij.
- 13 Want zulke valse apostelen zijn bedriegelijke arbeiders, zich veranderende in apostelen van Christus.
- 14 En het is geen wonder; want de satan zelf verandert zich in een engel des lichts.
- 15 Zo is het dan niets groots, indien ook zijn dienaars zich veranderen, als *waren zij* dienaars der gerechtigheid; van welke het einde zal zijn naar hun werken.

Het gaat nog steeds over hetzelfde, hoewel men er nu een andere kop boven gezet heeft: de valse apostelen. Dat zijn dus termen die voortkomen uit de Reformatie en Contrareformatie, de dagen van de strijd om de macht, zowel in als buiten de kerk. Je had echte apostelen, zoals Paulus, die vocht om zijn apostolisch gezag, maar er waren kennelijk ook valse apostelen. Je was óf goed óf je was een ketter. In die terminologie dacht men toen.

2 Kor. 11: 1 Och, of gij mij een weinig verdroegt in de onwijsheid; ja ook, verdraagt mij!

Naar Paulus' eigen normen is dit hele verhaal onwijsheid. Hij begrijpt voor zichzelf ook wel dat dit niet gaat werken. Wij zouden daar lering uit trekken. Hij schrijft hier dingen, waarvan wij zeggen die die eigenlijk binnenskamers hadden moeten blijven, maar het staat niettemin in de Bijbel, natuurlijk opdat wij daar lering uit zouden trekken. In de eerste plaats opdat wij als gelovigen onze maat niet te buiten zouden gaan, maar ook opdat wij trouw zouden zijn aan de maat die de Heer aan eenieder van ons geeft. Waar het van de Heer komt, zouden wij ons daar niet mee bezighouden. Paulus houdt zich er toch mee bezig, maar beschouwt dat als onwijs. Niettemin heeft het een belangrijke leerstellige inhoud, namelijk dat wij leden zijn van één en hetzelfde lichaam en aan eenieder van ons heeft God bepaalde verantwoordelijkheden, gaven, uitgedeeld. Hij heeft dus aan eenieder van ons een bepaalde maat uitgedeeld. Paulus spreekt hier over hoe hij tegen zijn bediening aankijkt.

Ja ook, verdraagt mij! Dat is zijn wens: 'Luister hier nu eens naar'.

- 2 Want ik ben ijverig over u met een ijver Gods; want ik heb ulieden toebereid, om *u als* een reine maagd aan een man voor te stellen, *namelijk* aan Christus.

Ijver = jaloersheid. Wij vinden dat een negatieve term. Een neutralere term is dus dit woord: ijver. In het Oude Testament zegt de Heer dat Hij ijverig over Zijn volk is. Dat betekent niet dat Hij druk bezig was, maar ijverig wil zeggen dat je iets als jouw eigendom beschouwt en dus als jouw verantwoordelijkheid. Als je ergens verantwoordelijk voor bent, dan is dat in zekere zin jouw eigendom. Je hebt er gezag over. Israël was het eigendom van de Heer en zo was Hij dus ijverig over Zijn volk. De Heer werd jaloers (er staat dan ijverig) als Zijn volk zich inliet met andere goden. Hier zegt Paulus van zichzelf dat hij ijverig is met betrekking tot dat vlokje daar in Korinthe. Het mag zo langzaam duidelijk zijn dat hij de gemeente daar als zijn verantwoordelijkheid beschouwde. Die gemeente was door zijn arbeid ontstaan. Hij had die gemeente gebaard, staat er op een andere plaats, of geteeld. Hij is ijverig over de Korinthiërs, met een ijver Gods. Dat valt binnen zijn maat.

Want ik heb ulieden toebereid om een reine maagd aan een man voor te stellen, aan Christus...

Het probleem van dit vers is dat het zo ongeveer het belangrijkste is ter onderbouwing van de leer dat de Gemeente de bruid van Christus is, samen met enige uitspraken uit Efeze 5. In beide Schriftgedeelten komt het begrip 'bruid' helemaal niet voor. Maar ja, het is nu eenmaal een overgeleverde leer en daar moet je Bijbelteksten bij zien te vinden. Daar wordt deze voor gebruikt. Daar gaat het hier echter helemaal niet over. Het gaat over Paulus' relatie met de gelovigen in Korinthe. Daar ging het eerder al over en daar blijft het de rest van de brief ook over gaan. In deze hoofdstukken wordt niet geleerd dat de Gemeente de bruid van Christus is. Die term komt in de Bijbel überhaupt niet voor. Het woord 'bruid' wordt in het Nieuwe Testament sowieso niet overdrachtelijk toegepast, tenzij dan misschien nog ergens in Openbaring: De bruid des Lams heeft zichzelf bereid (Openb. 19: 7). Dat is een verwijzing naar een oudtestamentische uitspraak, waarin duidelijk is dat Israël als de bruid beschreven wordt, dan wel als de vrouw.

Het probleem is dat men de Gemeente in de plaats van Israël heeft gesteld, zonder te beseffen welke plaats dat dan eigenlijk is. Dus heeft men de uitdrukkingen over Israël ook toegepast op de kerk, dan wel de Gemeente. En aangezien Israël de bruid is, heeft men dezelfde terminologie ook op de Gemeente gestempeld. Daar zit natuurlijk een kern van waarheid onder, maar het punt is dat de relatie tussen Christus en de Gemeente nog heel wat sterker is, dan die tussen bruid en bruidegom. Als je leert dat de Gemeente de bruid van Christus is, dan ontken je in de praktijk de zeer sterke gemeenschap die er is tussen Christus en de Gemeente. Als je bruid en bruidegom bent, dan heb je Bijbels gezien geen gemeenschap. Dat heb je in het huwelijk en dus pas in de toekomst. Wij leven echter in gemeenschap met de Heer. Wij zijn niet Zijn bruid, maar Zijn lichaam en dus zijn wij de Bruidegom.

De relatie tussen de Gemeente en Israël is die van Bruidegom en bruid. Zij zullen in de toekomst verenigd worden. Bij nader inzien is dat een huwelijk tussen broer en zus. Dat was bij de aartsvaders overigens heel gewoon. De Gemeente wordt niet als vrouw beschouwd, maar als een man, die zich ook mannelijk zou houden, zoals in 1 Kor. 16: 13 staat. In Efe. 4: 13 staat dat we zouden opgroeien tot een volkomen man. Bovendien wordt de Gemeente in Openb. 12 beschreven als een zoon, maar als je de Gemeente als bruid ziet, dan mis je die dus en daarom heeft men daar dan ook van gemaakt dat de vrouw die daar een mannelijke zoon baart de kerk is. Die vrouw is immers Israël en Israël is de kerk. Niet volgens de Bijbel, maar dit is gangbare theologie. De Gemeente als vrouw brengt daar een mannelijke zoon voort. Die zoon is dan Christus. Daarom is de Gemeente nu op aarde, om het Koninkrijk van Christus over alle volken te verbreiden en daarmee de wederkomst van

Christus te bewerkstelligen. Een evangelische variant is precies dezelfde, maar hij luidt anders, namelijk dat wij het Evangelie aan alle volkeren moeten brengen en als dat gebeurd is, dat komt de Heer weder. Wij zijn immers de vrouw en moeten die Man voortbrengen. Hoe je daarna nog kunt geloven dat de Gemeente de bruid is en Christus de Bruidegom is volkomen onduidelijk.

Dat soort dingen moet je dus niet in dit vers proberen te lezen, want het staat er domweg niet. In deze hoofdstukken verklaart Paulus zijn relatie met de Korinthiërs. Daarom zegt hij dat hij jaloers is, omdat hij hen als zijn eigendom beschouwt. Hij voelt zich bedreigt, teleurgesteld, miskend, als blijkt dat zij zich verbinden met bijvoorbeeld Apollos, of Petrus, of wie het dan ook maar zijn mogen. De gemeente te Korinthe is zijn verantwoordelijkheid.

- 2 Want ik ben ijverig over u met een ijver Gods; want ik heb ulieden toebereid, om *u als* een reine maagd aan een man voor te stellen, *namelijk* aan Christus.

Zo letterlijk mogelijk staat er: Want met een ijver Gods ijver ik over u; want ik heb u verbonden (harmozo = harmoniëren = verbinden, aaneenpassen).... Dat heeft men vertaald met 'toebereid', waaruit blijkt dat de vertalers het gezien hebben als bruid en Bruidegom.

Harmozo kan op een verloving slaan, maar niet noodzakelijk. Zoals gezegd, harmozo = harmoniëren = verschillende losse noten worden samengevoegd tot één akkoord. Ze klinken goed samen; dat is althans de bedoeling daarvan.

Verder met de zin:

Want ik heb u verbonden aan een man, om een reine maagd voor Christus te stellen.

Wij lezen hier niet in dat het over bruid en bruidegom gaat. Iemand heeft uitgevonden dat Israël weliswaar in het Oude Testament de bruid is, maar dat Christus in het Nieuwe Testament een andere bruid heeft. Zo hebben ze twee bruiden uitgevonden, om de kool en de geit te sparen. Zo heb je dus een oudtestamentische- en een nieuwtestamentische bruid. Dat kan echter helemaal niet, want in het Oude Testament is Israël de vrouw des Heeren en niet de bruid. Daarna wordt gezegd dat er een nieuw huwelijk gesloten zal worden, dat niet beëindigd zal worden. Dat huwelijk wordt onder het Nieuwe Verbond gesloten en vindt in de wederkomst van Christus plaats. Wie is dan de Bruidegom? Een vaste regel is dat alles wat in het Oude Testament over Christus gezegd wordt, ook op de Gemeente slaat, want de Gemeente is in Christus. Wij zijn immers het lichaam van de Bruidegom. Wij zijn met Christus verbonden, maar niet in de hoedanigheid van bruid. Zijn wij rein? Ja, want wij zijn gereinigd. Zijn wij zonder vlek of rimpel? Ja. Zijn wij dus maagdelijk? Ja. Maagdelijk = rein, onbevlekt, nog helemaal gaaf, onschuldig. Maagdelijkheid hoeft dus niet per definitie iets vrouwelijks te zijn. De 144.000 getuigen uit

Openbaring 7 worden, hoewel zij mannen zijn, maagden genoemd. Je mag dus voor het woord 'maagd' niet zomaar 'vrouw' invullen. Bovendien, het idee dat die maagd dan ook nog per definitie bruid is...? Dat zijn dingen die gewoonlijk aan elkaar gekoppeld worden, maar die in de praktijk meestal weinig met elkaar te maken hebben.

Paulus zegt: 'Ik heb u verbonden aan één man'. Aan wie? Waar gaan deze brieven over? Over dat Paulus denkt en vindt dat die gemeente in Korinthe van hem is en onder zijn gezag valt en dat hij er verantwoordelijk voor is. Aan welke man heeft Paulus dus de Korinthiërs verbonden? Aan zichzelf. Niet aan Apollos, niet aan Céfas. Hij heeft die gemeente aan één man verbonden, aan Paulus zelf. Waarom? Om die gemeente als rein en onbevlekt voor Christus te stellen. Daarvoor gebruikt hij het woord maagd. Elders heet het rein, onbevlekt, zonder vlek of rimpel, of onberispelijk. Dat heeft niets met bruid en Bruidegom te maken. Wij worden straks voor Christus gesteld, niet bij een trouwerij, maar bij onze openbaring voor de rechterstoel van Christus, waar eenieder zal wegdragen hetgeen door het lichaam is geschied, hetzij goed (dat is: binnen de maat die Christus ons heeft toebedeeld), hetzij kwaad (dat is wat buiten de maat was). Het gaat er hier om dat Paulus die gemeente beschouwt als vallend onder zijn verantwoordelijkheid. Dat is waarschijnlijk enigszins onwijs, maar men zou die onwijsheid maar verdragen. In ieder geval siert het de apostel dat hij zich verantwoordelijk houdt voor die gemeenschappen van gelovigen die door zijn arbeid zijn ontstaan.

2 Kor. 11: 28 Zonder de dingen, die van buiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van al de Gemeenten.

Of dat terecht is? Waarschijnlijk wel, omdat de bediening die wij hebben een bediening binnen de Gemeente is, niet afhankelijk van een plaatselijke gemeente. Dat geldt dus ook voor Paulus. Paulus doet daaraan wat hij kan doen. In het bijzonder voor de Korinthiërs. Hij heeft grote problemen met deze gemeente, want wat hij daar ook doet, ze willen niet naar hem luisteren. Zij miskennen het gezag dat Paulus door God gekregen heeft. Hij probeert te redden wat er te redden valt. Hij zegt dat dit weliswaar dwaasheid is, maar zo beleeft hij dat nu eenmaal. Vandaar dat hij ijverig is over hen.

Hij heeft hen verbonden aan één man, om een reine maagd voor Christus te stellen. 'Ik heb u aan mijzelf verbonden, al was het maar in mijn gedachten en beschouw mijzelf als verantwoordelijk, om u daarna rein en onbevlekkelijk voor Christus te stellen, straks in onze openbaring voor de rechterstoel van Christus.' Hij wil hen bewaren voor vreemde invloeden van buitenaf, waardoor weer allerlei dingen moeten ternedergeworpen worden. Als ze nu maar gewoon naar hem luisteren, dan is er niets aan de hand. Dan zouden ze ook leren niet te zien op de zienlijke dingen, maar om hun hoop en verwachting te

stellen op de onzienlijke dingen en meer in het bijzonder op het tegenwoordige werk van Christus tot opbouw van de Gemeente. Dan zouden ze leren verticaal gericht te zijn, in plaats van horizontaal.

Paulus had deze Korinthiërs willen bewaren voor allerlei vreemde invloeden, die hij overigens ogenblikkelijk aan de duivel toeschrijft.

- 3 Doch ik vrees, dat niet enigszins, gelijk de slang Eva door haar arglistigheid bedrogen heeft, also uw zinnen bedorven worden, *om af te wijken* van de eenvoudigheid die in Christus is.

Gelijk de slang door haar arglistigheid Eva bedrogen heeft....

Slang is vrouwelijk en dus gaat het over de arglistigheid van de slang. Binnen de context van dit Schriftgedeelte komt je toch bij de arglistigheid van Eva terecht en niet bij die van de slang.

De slang in de hof van Eden is de veruiterlijking van een wezen dat dat helemaal niet nodig heeft, namelijk van iemand uit de onzienlijke wereld. Hij verschijnt daar in de hof in de gedaante van een slang. Taalkundig gezien is iemand die verschijnt in de gedaante van iets of iemand per definitie vrouwelijk. Dat is in ieder geval zo in de Bijbelse typologie. Zelfs de Messias wordt als vrouwelijk voorgesteld, omdat Hij de uitdrukking is van het wezen van de onzienlijke God. Het uiterlijke, het buitenste, is nu eenmaal vrouwelijk. Het kan dus gaan over de arglistigheid van de slang. Bovendien, als de slang geïntroduceerd wordt, dan staat er: 'De slang was listiger dan alle gedierte des velds'. Niettemin wordt ook aan de mens allerlei arglistigheid toegeschreven.

Als de slang, de duivel, grip op de mens moet of wil krijgen, dan gaat hij achter de vrouwtjes aan. Dat is namelijk makkelijker. Zonder er een waardeoordeel over te geven komt dat doordat het vrouwelijke (als de heerlijkheid van de man en de veruiterlijking van de dingen) per definitie ontvankelijk is. Het vrouwelijke is per definitie hol en zou gevuld moeten worden. In het algemeen is de vrouw dus eerder bereid naar iemand anders te luisteren. De duivel legt het dus aan met de vrouw, waarna het vanzelf bij de man terechtkomt, want de man is weer gevoelig voor zijn vrouw en is verantwoordelijk voor haar.

1 Tim. 2: 14 En Adam is niet verleid geworden; maar de vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest.

Hier staat niet dat Adam niet verleid is, maar dat hij dat wél is, maar via zijn vrouw. Als je het verkeerd leest, dan denk je dat het de vrouw nog steeds kwalijk genomen wordt. Er staat nog het één en voor dit vers...

1 Tim. 2: 11 Een vrouw late zich leren in stilheid, in alle onderdanigheid.



- 12 Doch ik laat de vrouw niet toe, dat zij lere, noch over den man heerse, maar *wil (ik laat haar toe)*, dat zij in stilheid zij.
- 13 Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva.

Paulus laat de vrouw niet toe dat zij lere, maar laat haar toe dat zij in stilheid is. Het wordt zelfs als een gunst beschouwd. Zij hoeft niet. De ellende van de man is dat hij bij gelegenheid moet. De man wordt geacht verantwoordelijkheid te dragen. Als je een ondergeschikte bent, dan hoef je niet. In 1 Kor. 14: 34 staat dat het de vrouw toegelaten is onderworpen te zijn. Ze zou daarom niet leren in de Gemeente, omdat dat zou betekenen dat ze heerst over de man. Daarom staat er: Ik laat de vrouw niet toe dat zij lere, maar dat zij in stilheid zij. Het geven van onderwijs is toch op z'n minst het uitoefenen van invloed. Als je dat wat sterk zegt, heet het heersen. Dat is niet aan de vrouw gegeven. Daarom staat er: Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva. Zij is verleid geworden, maar daarna Adam wel degelijk ook, door haar. De vraag was waarom de duivel dat dan zo gedaan heeft. Omdat het makkelijker was. De vrouwen achter de mannen regelen veel dingen. Als vrouwen iets niet willen, dan doen hun mannen het meestal ook niet. Dit zijn overigens woorden van een vrouw (wie?). Zij zei ook dat het christendom pas een succes geworden was na de invoering van Maria, de moeder Gods. Pas nadat er binnen het christendom een vrouwelijke god was uitgevonden, werd het een succes, uiteraard gerekend naar aardse historische maatstaven.

Hier in 1 Tim. 2 wordt uitgelegd dat vrouwen zouden doen wat vrouwen nu eenmaal doen. Zoals het er staat is het in onze dagen 100 % verwerpelijk, want dat is lang geleden allemaal afgeschaft. De Bijbel verandert echter niet. Terug naar 2 Kor. 11...

- 3 Doch ik vrees, dat niet enigszins, gelijk de slang Eva door haar arglistigheid bedrogen heeft, alzo uw zinnen bedorven worden, *om af te wijken* van de eenvoudigheid die in Christus is.

Als je zinnen bedorven worden, dan werken ze niet goed meer. Het gaat niet maar over het functioneren van de zintuigen, maar uiteraard over de interpretatie van wat men waarneemt.

Uw zinnen = uw begripsvermogen.

Doch ik vrees, dat niet enigszins gelijk de slang Eva door haar arglistigheid bedrogen heeft, alzo uw zinnen bedorven worden, van (in de zin van ervandaan) de eenvoudigheid die in Christus is. De zintuigen worden bedorven door bijvoorbeeld de slang. Waaruit bleek de arglistigheid van de slang? Doordat hij zei: 'Is het niet dat God gezegd heeft...; God heeft wel gezegd dat..., maar...'. Vervolgens verdraait hij de woorden die God gesproken had (Gen. 3: 1 – 6).

De boom was begeerlijk om verstandig te maken = om het Woord van God weg te redeneren. In Genesis 3 vind je dus de uitvinding van de theologie. God heeft dan misschien gesproken, maar Hij heeft het anders bedoeld en nu zal de slang wel even vertellen hoe God het bedoeld heeft. Dat vind je in de kerkelijke traditie terug, maar daarbuiten wel degelijk ook. Wat algemeen als sekten wordt aangeduid, kenmerkt zich hierdoor ook: 'Inderdaad, het staat allemaal in de Bijbel, máár... wij hebben begrepen wat daarmee bedoeld wordt en jullie zijn zover nog niet. Je bent misschien al een heel eind op de weg, maar wij zijn verder'. Dat is gewoon het oude liedje.

Als bijvoorbeeld in de Bijbel staat dat de ziel die zondigt zal sterven, dan hebben wij een leer bedacht die zegt dat de mens een onsterfelijke ziel heeft. De Bijbel zegt dat wie de Heere Jezus verwerpt, voor altijd en eeuwig verloren is en het leven kwijtraakt. Daar wordt tegenovergesteld dat dit niet zo is, want God is een genadig God: 'Dus let maar op, het komt allemaal wel goed!'. Echter, alle dingen zullen wel medewerken ten goede, maar alleen voor degenen die Hem liefhebben. Bovendien, Hij bepaalt wat het goede is, niet wij.

Het was een lust voor de ogen om verstandig te maken. Als een mens verstandig wordt, dan weet hij het ineens allemaal beter dan God Zelf. Billy Graham vertelde in zijn biografie over een vriend en collega, die hem na jaren verweet dat hij nog steeds zo'n eenvoudig Evangelie predikte en zo zonder meer geloofde wat in de Bijbel staat. Hij vond dat een gebrek aan intellectuele uitdaging, want de mens moest zelf leren denken. Hij verweet Billy Graham dus dat hij niet voldoende dacht en z'n intellect onvoldoende gebruikte. Het is echter heel intelligent om je gewoon te houden aan wat God je geopenbaard heeft. Johannes zei dat God ons het verstand gegeven heeft, niet opdat wij de Waarachtige zouden tegenspreken, maar opdat wij de Waarachtige zouden kennen (1 Joh. 5: 20). In Spr. 9: 10 staat dat de vreze des Heeren het beginsel der wijsheid is. Dat is verstand en verstandig. Terug naar 2 Kor. 11...

Doch ik vrees, dat niet enigszins, gelijk de slang Eva door haar arglistigheid bedrogen heeft, alzo uw zinnen bedorven worden. Door wie dan? Door valse apostelen, die impliciet met de slang zelf vergeleken en vereenzelvigd worden en dus met de duivel. De kans is niet zo groot dat de Korinthiërs dat begrepen hebben. Niettemin, men wijkt af. Dat is de beschuldiging die je hierin leest. Zij wijken af van de eenvoudigheid die in Christus is. Sommigen denken dat als iets heel gecompliceerd is, het heel intelligent is en daarom wel moet kloppen. Omdat het ingewikkeld is lijkt het waar te zijn. Dat is natuurlijk niet altijd zo. In het Nederlands kennen we de uitdrukking: eenvoud is het kenmerk van het ware. Dat wil zeggen, van de waarheid. Als het gecompliceerd is, hebben we daar een andere uitdrukking voor: de leugen heeft veel woorden nodig. Zo gaat het meestal. Het staat in de Bijbel, maar hoe komen we er onderuit? Men bedenkt dat er een hogeschool opgericht moet worden. Daar wordt theologie

en filosofie onderwezen, wat in de praktijk gewoon hetzelfde is, met dit verschil dat in de filosofie niet over God gesproken wordt en als er toch over God gesproken wordt, dan heet het theologie. Voor de rest is het volkomen identiek. Het heeft maar één doel, namelijk om buiten de Bijbel om een wereldbeeld (eventueel een godsbeeld) te creëren, buiten wat God Zelf geopenbaard heeft. Daarom heet het ook tegenspreken.

In de Bijbel worden de Joden een tegensprekend volk genoemd, maar ze waren enorm religieus. Het Woord van God wordt tegengesproken of genegeerd en men probeert een wereldbeeld te maken (wat overigens niet mogelijk is) buiten Gods Woord om. Dat doet de slang. Kortom, de schepping losmaken van de Schepper. Zo wordt de Schepper buiten de deur gezet. Dat geldt in de wereld, maar helaas ook in het zogeheten christendom. De Heer zegt in Openb. 3: 20 in de brief aan Laodicéa: Zie, ik sta aan de deur en Ik klop. Jullie hebben wel zo'n instituut, maar Ik staat erbuiten'. Men heeft statuten gemaakt, heel veel. Daarmee bepalen ze dus zelf de gang van zaken en sluiten de Heer buiten. Niet alleen de Heer, want eenieder die zich niet aan de statuten houdt wordt ook buitengesloten. Hoe dan ook, dit is de geschiedenis van het christendom. Men maakt pakken met statuten, of met kerkelijk recht en allerlei bestuursorganen, gelaagd, zodat alles flink dichtgetimmerd wordt. Het moet immers stabiel blijven. Velen komen daarom ook pas buiten een kerkelijk instituut de Heer tegen. Pas nadat ze uit de kerk stapten, omdat ze er niets meer van moesten hebben, liepen ze tegen de Heer op. Daarbuiten, omdat het daarbinnen niet was. Dat zijn harde woorden, maar in de praktijk gaan die dingen nu eenmaal zo. Dat wordt hier beschreven en het is het werk van de duivel.

Eenvoudigheid = enkelvoudig.

Het gaat om maar één ding en het gaat ook maar om één doel. Het probleem van de mens is dat hij dat ene kan vermenigvuldigen en allerlei bijbedoelingen heeft. Dat maakt het leven zo ingewikkeld. Hoe meer men de dingen in de hand wil houden of organiseren, hoe moeilijker het wordt. Je hebt al snel een leger van ambtenaren nodig om alles onder controle te houden. Het leven is enorm gecompliceerd geworden. Dat is nergens voor nodig, als de mens maar niet zo'n hoogmoedswaan had. We hebben in de loop der eeuwen heel wat oorlogen gevoerd tegen diverse Europese landen, maar nu moeten we ons ineens gaan verenigen. Het zijn onze vijanden, maar nu sluiten we overeenkomsten met ze. Dan zijn het zogenaamd onze vrienden, maar je moet niet denken dat we nu ineens niet meer belazerd worden. Economisch gezien begrijpt niemand er nog iets van. Het is zo ingewikkeld geworden, dat het niet meer te analyseren valt. Er is feitelijk nog meer één oplossing: gewoon afschaffen. Dat gaat volgens de Bijbel ook gebeuren. Eerst door de antichrist. Hij schaft het hele systeem af. Dan ligt alles plat en heeft hij de macht. Hij gaat het dan opnieuw opbouwen, maar daarna gaat het systeem weer plat, als de

Heer komt en Hij Zich ermee bemoeit. Dan zal Hij Zijn systeem toepassen en dat systeem staat al heel lang in de Bijbel. Iedereen had dus kunnen weten hoe het moet, maar men heeft andere belangen en dus gaat de Bijbel aan de kant enzovoort. Eenvoud dus!

- 4 Want indien degene, die komt, een anderen Jezus predikte, dien wij niet gepredikt hebben, of *indien* gij een anderen geest ontvingt, dien gij niet hebt ontvangen, of een ander Evangelie, dat gij niet hebt aangenomen, zo verdroegt gij *hem* met recht.

Want indien degene die komt.... Wie komt er dan? Paulus niet. In plaats van hem kwamen er dus anderen naar Korinthe. Hij heeft het over die slang. God had gesproken en toen kwam er een ander. Historisch gezien kwamen er valse apostelen, hoewel die term hier niet staat. In Gal. 2: 4 wordt over ingekropen valse broederen gesproken, die van bezijden ingekomen waren, om te verspieden onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, opdat zij ons zouden tot dienstbaarheid brengen. Zijn dat valse broederen, of is het net zo als met munten? Is een valse munt een munt? Is een valse broeder een broeder? De bijbel noemt ze in ieder geval wel zo. Zijn valse apostelen apostelen? We weten het niet, maar het zijn in ieder geval mensen die een andere Jezus prediken.

Bestaat er dan een andere Jezus? Velen hebben het over Jezus en zingen over Hem en spreken en preken over Hem. Als je daarnaar luistert kun je je inderdaad afvragen over wie zij het hebben. Soms lijkt het wel of ze het over Baäl hebben. Je herkent er de God van de Bijbel niet in. Althans, Hij wordt niet als zodanig gespecificeerd. Tegen de tijd dat het weer Kerst wordt, heeft men het over het kindje dat geboren werd in het gezin van Maria en die arme timmerman Jozef. Ze waren zó arm dat ze het kindje in doeken moesten wikkelen. Daar herken je Jezus, de Zoon van David, helemaal niet meer in. Hij is de Erfgenaam van de troon van David; Hij is de stamhouder van de Koninklijke familie van Israël en dus in ieder geval van Juda; Hij wordt met egards behandeld en wordt aangesproken met: Jezus, Gij Zoon van David. Dit is net zoiets als: Gij Koninklijke Hoogheid. We hebben het hier wel over dé David, de grondlegger van de grootste Koninklijke dynastie op aarde. Dat kindje in de kribbe met die arme ouders, die kennen wij niet. In doeken gewikkeld? Daar is niets bijzonders aan. Maar waarom wordt het dan in de Bijbel vermeld? Vanwege de typologie uiteraard. Dat is het laatste wat ze van de Heer vonden, de doeken in Zijn graf. Het graf was leeg, alleen de doeken lagen daar nog. Die doeken zijn per definitie van linnen, als uitbeelding van Zijn priesterlijke functie, ooit, op voorhand. Dat wil zeggen, Hij zal Zijn volk zaligmaken van haar zonden.

Je moet die dingen niet zomaar anders interpreteren. Het suggereert in ieder geval dat men een andere Jezus heeft dan de Bijbel ons voorstelt. Dat gebeurde dus.

Want indien degene komt, die een andere Jezus predikte, dien wij niet gepredikt hebben, of indien gij een anderen geest ontvingt, dien gij niet hebt ontvangen, of een ander Evangelie, dat gij niet hebt ontvangen, zo verdroegt gij met recht. Je proeft de ironie: als er nu iemand kwam die een andere Jezus predikte of een ander Evangelie en een andere geest, dan zou je zo iemand met recht ontvangen, want dan heb je dat van mij niet gekregen. Dat is namelijk een andere Jezus dan ik gepredikt heb, een andere geest dan ik ontvangen heb en een ander Evangelie. Dan kan Paulus het zich voorstellen dat ze hem niet meer willen horen en liever naar een ander luisteren. Volgens Gal. 1 is er echter geen ander Evangelie. Bovendien, wie een ander Evangelie predikt is vervloekt. Er is ook geen andere Geest. Hoewel, Johannes zegt: Beproeft de geesten, of ze uit God zijn (1 Joh. 4: 1). Of: Dit is de geest van de antichrist, van welke gij gehoord hebt dat hij komen zal (1 Joh. 4: 3). Er is dus wel een andere geest. En een andere Jezus? Zo'n Jezus construeert men zelf; men vindt hem uit.

Deze valse apostelen claimen in de praktijk toch dezelfde Jezus te prediken en dezelfde Geest en hetzelfde Evangelie als Paulus deed. Maar waarom willen ze dan niet naar Paulus luisteren? Heel eenvoudig, omdat Paulus veel meer te vertellen heeft dan deze anderen die eventueel komen. In 2 Kor. 12 zegt hij dat hij inderdaad nog heel wat meer te vertellen heeft, maar dat hij de kans niet krijgt, omdat ze hem niet willen horen. Hij heeft heel wat meer te vertellen omdat hij is opgetrokken geweest tot in de derde hemel, omdat hij is opgetrokken geweest in het paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken en dat soort zaken meer.

Men is altijd geneigd geweest, tot vandaag aan toe, om Bijbelse waarheid te beperken. Er moet van alles af, waardoor er nog maar een heel klein beetje overblijft, waar men dan ook nog eens heel fanatiek over is. Maar is dat dan dé waarheid, over die God met een hoofdletter? Er blijft van de Bijbelse boodschap niets over. Die wordt uitgekleeft, waarna je een kindje in de kribbe overhoudt en een man die wat rondloopt en er wat eigenaardige ideeën op nahoudt en daarna geacht wordt de stichter van het christendom te zijn. De buitenstaander zal zeggen dat we wel meer van die mensen hebben gehad. Anderen zeggen dat je al die mensen bij elkaar moet nemen, want zij hebben te maken met de openbaarmaking van de spirituele dingen. Er zijn in de loop der geschiedenis zoveel mensen geweest die daarvoor gebruikt zijn en Jezus is daar natuurlijk één van. Mohammed ook en Boeddha, om nog maar een paar te noemen. Zo worden deze dingen veralgemeniseerd en weggeredeneerd. Bijbelse waarheid is echter niet maar zo'n beetje. Die beperkt zich niet tot dat Jezus op aarde gekomen is en voor onze zonden gestorven is. Dat is wel waar, maar het is maar een heel klein stukje van de waarheid. Iemand die vroom is zegt dan: 'Ja, maar dat is mij genoeg'. Daar win je echter de oorlog niet mee,

ook niet tegen de duivel. De bijbel is veel rijker. Dat is het punt en dat is wat Paulus betreurt. Hij heeft hen die rijkdom mede te delen, maar krijgt er de kans niet voor. Waarschijnlijk zijn zij er ook maar alleen in geïnteresseerd dat Jezus, want zo wordt Hij bij voorkeur genoemd, voor hun zonden gestorven is en dat is het dan. Voor de rest maken ze zelf de dienst wel uit. Daar hebben ze Paulus niet bij nodig.

Paulus zei dus dat als iemand kwam die ook iets anders predikte, oké, dan ontvangen ze zo iemand met recht, maar zolang het over dezelfde Jezus, dezelfde Geest en hetzelfde Evangelie gaat, wat is dan het probleem? Dat probleem komt in hoofdstuk 12 aan de orde.

- 5 Want ik acht, dat ik nergens minder in ben geweest dan de uitnemendste apostelen.

Uitnemendste apostelen? In de ogen van Paulus of van die apostelen zelf? Zo uitnemend waren ze niet, maar ze beschouwden zichzelf als uitnemend. Of anders, dat de Korinthiërs hen als uitnemend beschouwden. Wie het ook zijn, Paulus acht dat hijzelf nergens minder in is geweest.

- 6 En indien ik ook slecht ben in woorden, nochtans ben ik het niet in wetenschap; maar alleszins zijn wij in alle dingen onder u openbaar geworden.

De Korinthiërs vinden dat Paulus retorisch tekortschiet (zie 10: 10). De vraag is echter niet of iemand een goede spreker is, maar of hij ook wat te zeggen heeft.

Praten komt van het Hebreeuwse parat = weggooien, strooien, verspillen. Dat is het verschil met spreken. De één kan goed spreken en de ander niet. Sommigen kunnen hun gedachten goed onder woorden brengen, maar inhoudelijk hebben ze niets te melden. Dan zijn het praatjes. Helaas bestaat een gemiddelde preek daaruit. Het zijn mooie woorden, maar het gaat nergens over. Datzelfde geldt voor een gemiddelde redevoering van een politicus. Men heeft misschien wel een boodschap, maar die wordt dan niet verteld. Woorden hebben gewoonlijk ook de bedoeling om dingen niet te zeggen.

Paulus was dus kennelijk slecht in woorden. Misschien stotterde hij wel, net als Mozes. Jesaja had er ook moeite mee. Het gaat echter niet om de woorden, om de kunst van het formuleren, maar om de inhoud.

Paulus ontkent ook niet dat hij slecht is in woorden, maar daar staat tegenover dat hij niet slecht is in wetenschap. Hij zegt daarmee dat hij heel wat meer te vertellen heeft dan die mensen die hij hier de uitnemendste apostelen noemt. Hij heeft een bredere, een rijkere, een meer omvattende boodschap.

Sommigen zeggen: 'Geef mij maar het eenvoudig Evangelie', waarmee ze bedoelen dat we maar één ding hoeven te weten, namelijk Jezus Christus en Die gekruist. Maar waar gaan al die andere 1000 bladzijden in de Bijbel dan over? Daarin is men niet geïnteresseerd. Ze vragen zich af waarom ze dat allemaal moeten weten. Maar de Heer heeft ons Zijn Woord gegeven. Als je dus niet weet waarom je dat allemaal moet weten, vraag het Hem dan. Hoewel, het antwoord staat ook gewoon in de Bijbel, namelijk dat heel de Schrift van God ingegeven is en nuttig is tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is; opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust (2 Tim. 3: 16, 17). Paulus heeft dus heel wat meer te vertellen.

- 6 En indien ik ook slecht ben in woorden, nochtans ben ik het niet in wetenschap; maar alleszins zijn wij in alle dingen onder u openbaar geworden.

De Korinthiërs weten dat ook, want Paulus heeft daar enige tijd bij hen doorgebracht. Ze kennen hem. Ze weten wie hij is en wat hij te zeggen heeft. Het is eigenlijk te zot voor woorden dat hij het er nog over moet hebben.

- 7 Heb ik zonde gedaan, als ik mijzelf vernederd heb, opdat gij zoudt verhoogd worden, overmits ik u het Evangelie Gods om niet verkondigd heb?

Heb ik iets verkeerd gedaan; heb ik iets gemist? Heb ik een flater begaan? Paulus heeft zichzelf onder de Korinthiërs vernederd, wat wil zeggen dat hij zichzelf dienstbaar gemaakt heeft, ondergeschikt.

Filipp. 4: 20 Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit (op grond waarvan) wij ook den Zaligmaker verwachten, *namelijk* den Heere Jezus Christus;

- 21 Die ons **vernederd** lichaam veranderen zal...

Hoezo vernederd lichaam? Dat is ons dienstbare lichaam. Daar gaat de hele brief over. Hoe wij God zouden dienen, in navolging van de Heere Jezus Christus Zelf, Die Zichzelf vernederd heeft. Ook in de gedaante van een mens heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, de dood des kruises (Filipp. 2: 8).

Vnederd = gehoorzaam, dienstbaar.

Paulus heeft zich dus dienstbaar gemaakt aan de Korinthiërs. Hoe dan? Overmits hij hen het Evangelie Gods om niet verkondigd heeft. Hij heeft er nooit een cent voor gevraagd of gekregen. Hij werd vanuit andere plaatsen 'gesponsord'.

- 8 Ik heb andere Gemeenten beroofd, bezoldiging *van haar* nemende, om u te bedienen; en als ik bij u tegenwoordig was en gebrek had, ben ik niemand lastig gevallen.

Dit lijkt een hyperbool, een overdrijving. 'Beroofd' is wel een erg sterke uitdrukking. Niettemin kreeg hij geld uit andere gemeenten om aan de Korinthiërs het Evangelie te kunnen verkondigen. Zelfs als hij te weinig geld had om van te leven, dan viel hij daar de Korinthiërs niet mee lastig.

- 9 Want mijn gebrek hebben de broeders vervuld, die van Macedónië kwamen; en ik heb mijzelf in alles gehouden zonder u te bezwaren, en zal *mij nog also* houden.

Als hij tekort kwam sprongen de broeders uit Macedónië bij.

Hij heeft hen daarover nooit bezwaard = lastig gevallen.

Wat hij hier niet beschrijft, maar wel in Hand. 18: 3 staat, is dat Paulus in Korinthe werkte om in zijn onderhoud te kunnen voorzien. Hij deed dat met opzet. De prediking van het Evangelie is immers de prediking van genade en niet van loon naar werken. Voor zover er in de dienst van de Heer iets te werken valt, is dat in de eerste plaats nog steeds genade, dat wij dat mogen en kunnen doen. Onze bekwaamheid is uit God, Die ons bekwaam gemaakt heeft om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond.

Je vraagt je af waarom de Korinthiërs hem kwalijk namen dat hij dat zo gedaan heeft.

- 10 De waarheid van Christus is in mij, dat deze roem in de gewesten van Acháje aan mij niet zal verhinderd worden.

Korinthe ligt in de gewesten van Achája. Paulus had zich voorgenomen om van de Achájers en dus ook van de Korinthiërs geen bijdrage te ontvangen. Het was mooi dat hij zich dat kon permitteren, maar hij werd daartoe door de Macedóniërs in staat gesteld. Daarmee demonstreert hij ook dat hij hen liefheeft...

- 11 Waarom? Is het, omdat ik u niet liefheb? God weet het!

Eerder zei hij dat hij ze als zijn kinderen beschouwt. Van je kinderen neem je geen loon aan. Je doet iets voor ze omdat je ze liefhebt.

Waarom? Is het omdat ik u niet liefheb? God weet dat het zo is. Dat is ook de enige verklaring voor dat Paulus hen twee van die lange brieven schrijft, in de hoop dat hij ze alsnog wat bij kan brengen; in de hoop dat ze ooit wellicht later nog eens die papieren brieven lezen en alsnog tot inzicht komen.



12 Maar wat ik doe, dat zal ik nog doen, om de oorzaak af te snijden dengenen, die oorzaak *hebben* willen, opdat zij in hetgeen zij roemen, bevonden mochten worden gelijk als wij.

Paulus schopt ze niet rechtstreeks voor de schenen, maar indirect natuurlijk wel. Zij zoeken namelijk een oorzaak, een argument, om zich van hem te ontdoen. Zij zoeken iets tegen hem, om te kunnen verantwoorden dat ze niet naar hem willen luisteren. De enige echte reden is natuurlijk dat zij zijn boodschap niet willen horen. De essentie wel, maar de consequenties daarvan blijkbaar niet.

Er valt voor hen niets te roemen. Zover komen ze niet.

Wat ik doe, zal ik nog doen = Paulus gaat er gewoon mee door hen niet te belasten en niet te bezwaren. Hij heeft hen lief en wil hen graag onderwijzen in het werk dat de Heer zou doen, men name dan in het idee dat wij als gelovigen niet maar een apart soort volk zijn dat hier op aarde een beetje verdwaald rondloopt, maar dat wij een hemels volk zijn met een hemelse roeping, met een hemelse erfenis en toekomst. Dat staat niet los van de aarde, maar het wil zeggen dat de Gemeente gepromoveerd is van de aarde naar de hemel, met een hemels thuis, van waaruit onze toekomstige bediening als Gemeente ook zal gepraktiseerd worden. Ons burgerschap is in de hemel. God heeft ons in Christus mede opgewekt en met Christus gezet in de hemel. Wij zijn een hemels volk, met nu al een hemelse positie, maar ook met een hemelse toekomst.

Het probleem met de meeste christenen is dat zij hier en nu willen leven, vandaag. Ze hebben nu behoeften, of hebben nu ergens problemen mee. Ze zijn nu onzeker, of hebben nu iets aan hun hoofd en daarin moet de Heer dan nu voorzien. Zij stellen zichzelf centraal en hebben geen zicht op de langere termijn, op het werk dat de Heer aan hen, in hen en door hen zou doen, hen opvoeden tot volwassenheid.

Paulus zegt dus dat hij hiermee zal doorgaan en hij doet het op deze wijze, om de oorzaak af te snijden van degenen die oorzaak willen. Zij zoeken namelijk om zich van Paulus te ontdoen. Ze kunnen in ieder geval niet zeggen dat hij het voor de kost doet, of om er beter van te worden. Zo geeft hij ze geen handreiking, daar waar zij een stok zoeken om hem te slaan.

De bedoeling is dat zij bevonden worden gelijk als wij, zegt Paulus. Namelijk nederig en dienstbaar. Je merkt dat als er enige cynische opmerkingen komen, de vertalers vaak niet begrepen dat het cynisch bedoeld was. Daarom zijn deze teksten vaak moeilijk toegankelijk. Waar het om gaat is dat Paulus voorbeeld is voor de Gemeente als zodanig en dus ook voor de gelovigen individueel. Dat geldt in positieve zin, maar net zo goed in negatieve zin, want de laatste pericoop van dit hoofdstuk heeft als kop: lijden van Paulus voor het Evangelie.

Ook daarin is hij voorbeeld. Dat is nu juist zo problematisch, want men denkt altijd dat de zaligheid een gewin is. Natuurlijk, dat is ook zo, maar voor zover het een gewin is, is dat toch niet primair de bedoeling daarvan. Het gaat er niet om dat je de Heer nodig hebt of iets dergelijks, ook niet dat de Heer jou nodig heeft, want dat is net zo min waar. Het gaat erom dat wij als mensen hier op aarde geboren worden en van niets weten. Daarna maakt de God van hemel en aarde Zich aan ons bekend en Hij wil dat wij naar Hem luisteren. Dat is alles. Dat dit consequenties heeft, voor eventuele noden bijvoorbeeld, zal wel zo zijn. De Bijbel spreekt daar weinig over. In het algemeen gaat het erover dat God spreekt en Zich bekendmaakt, maar dat de mens zijn oren afsluit. Hij wil niet horen en wordt daarmee verhard, blind en doof. Daarom doen wij Bijbelstudie en komen bij elkaar, opdat wij het Woord van God zouden horen en geloven. Dat we tot kennis der waarheid zouden komen. Daar gaat het om. Dat het daarna wat uitwerkt, dat is zo. Als we iets eten, dan vindt het voedsel verder z'n weg in het lichaam. Het wordt verteerd en geeft z'n voedingsstoffen af. Zo is het met het Woord van God ook: je hoeft het maar in te nemen en dat verandert je leven. Dat Woord doet z'n werk in ons. Het gaat erom dat we dat Woord van God tot ons nemen en tot kennis van de waarheid komen, ongeacht op welke dag van de week, hoe laat en welke rituelen en welke liturgie we moeten gebruiken. Dat soort zaken heeft er allemaal niets mee te maken. God spreekt en wij zouden zeggen: 'Spreek Heer; Uw knecht hoort'. Of Hij ons dan een opdracht geeft of niet, dat heeft er dan niet zoveel meer mee te maken. Dat is een normale uitwerking van het Woord van God enerzijds en onze onderwerping daaraan anderzijds. Moeilijker is het niet. Dat kun je tegenhebben op al die kerkgenootschappen en instituten: het zit er altijd naast, omdat het daar meteen al niet meer gaat om kennis van de waarheid, maar om het in stand houden van een vereniging, een eigen club, in de Naam van de Heer. Dat vind je niet in de Bijbel. Daarin vind je dat het Woord van God gepredikt wordt: 'Alzo zegt de Heer...'. De bedoeling is dat we daarnaar zouden luisteren. En of je er nu naar luistert of niet, het gaat erom dat het gepredikt zou worden, wat voor uitwerking het ook heeft. Zodat je ook achteraf niet kunt zeggen dat je het niet geweten hebt, omdat je het nooit gehoord hebt. Juist daarom zond de Heer profeten, 'want', zei de Hij, 'opdat zij weten dat de profeet des Heeren in hun midden geweest is'. Het gaat alleen maar om het Woord van God, Dat Licht is en zou schijnen in een duistere wereld. Daar gaat het Paulus dus ook om. Hij wil alleen het Woord van God bekendmaken. In dit geval zelfs aan gelovigen, maar kennelijk hebben die gelovigen censuur ingesteld. Er zijn bepaalde dingen die ze niet willen weten en niet nuttig achten.

13 Want zulke valse apostelen zijn bedriegelijke arbeiders, zich veranderende in apostelen van Christus.

Valse apostelen = in het Grieks staat er: pseudoapostoloi – schijnapostelen.

Of zij apostelen zijn en dus door God gezonden zijn? Dat kan, maar zij doen hun werk niet.

De uitnemendste apostelen uit vers 5 worden hier valse apostelen genoemd. Dat blijkt uit 'zulke'. Want zulke valse apostelen zijn bedriegelijke arbeiders, zich veranderende in apostelen van Christus.

Zich veranderende in... = zich voordoende als....

Zij doen zich voor als gezonden van Christus. Dat zijn ze niet, zegt Paulus. Daarin zit het hele probleem; niet alleen in Korinthe, maar in het christendom in het algemeen.

De Bijbel zegt dat God de Gemeente gegeven heeft sommigen tot apostelen, sommigen tot profeten, sommigen tot Evangelisten en sommigen tot herders en leraars (Efe. 4: 11). Het vervolg daarop is dat, aangezien God ze gegeven heeft, de gelovigen, de gemeenteleden dus, er alles aan doen om hen buiten spel te zetten, want ze hebben zo hun eigen opvattingen over wat de Gemeente nodig heeft. Ze hebben bovendien hun eigen opvatting over wat de Gemeente voor een 'ding' is. Zij willen zelf de Gemeente bouwen. Daar komt het in de praktijk op neer. Die mensen die door God gezonden zijn, zijn dus per definitie lastig. Zij verstoren de gang van zaken. Daar zijn voorbeelden te over van, uit heel de Bijbelse geschiedenis en dus ook uit de geschiedenis van Israël. Zij hadden altijd hun eigen plannen. Dan kwam er een profeet en die werd vermoord, hetzij letterlijk, hetzij overdrachtelijk. Die profeten moesten ze niet. Degenen die ze precies vertelden wat ze wilden horen, werden als profeten beschouwd en dat waren dus de valse profeten. In onze dagen is dat nog net zo. Er zijn mensen die zich voordoen als gezonden van Christus, maar ze zijn helemaal geen gezonden van Christus. Zij zoeken een job, of willen graag leren en daaruit een idee van persoonlijke macht destilleren. Macht zit namelijk vast aan leren. Zonder autoriteit valt er weinig te onderwijzen. Er is geen autoriteit meer en dus moeten de mensen het zelf maar uitzoeken. Zo gaat het momenteel in onze samenleving. Die gaat daaraan te gronde. In het verleden zijn daar heel wat culturen aan kapot gegaan. De geschiedenis leert ons echter dat de geschiedenis ons niets leert.

Zij doen alsof zij apostelen van Christus zijn.

14 En het is geen wonder; want de satan zelf verandert zich in een engel des lichts.

Dat zij dat doen is geen wonder (je hoeft je er niet over te verbazen), want de satan doet precies hetzelfde. Hij doet zich voor als een engel des lichts. Dat is hij niet, want hij is de vorst der duisternis. Hij past zich aan aan degene op wie hij het gemunt heeft. Voor de rooms-katholiek is hij een rooms-katholiek, voor de boeddhist is hij een boeddhist. Het maakt hem niet uit. Als hij iets te zoeken heeft in de charismatische beweging, dan is hij bijzonder charismatisch. Of

onder de Mormonen (die spreken ook in tongen), dan is hij mormoons. Hij heeft al die andere religies uitgevonden, om af te leiden van de waarheid. Dat lukt hem goed. In Nederland zijn tegenwoordig alle religies wel geïntegreerd. Als je naar de tandarts gaat, kun je daar zomaar enkele boeddhabeeldjes achter de balie zien staan. Als je uit eten gaat, zie je ze in heel veel restaurants staan. Als je er iets over te zeggen hebt, dan word je welwillend aangehoord. Je kunt uitspraken doen over je verwachting van de maitreya, of je vertelt dat je een geleidegeest hebt (bij de rooms-katholieken noemen zo iemand een beschermengel). Je kunt gerust vertellen dat je na je dood terugkomt als een meeuw. Dat vindt men tegenwoordig heel gewoon. Als je echter zegt dat je gelooft in de Heere Jezus Christus en gelooft wat in de Bijbel staat, dan heb je een probleem. Dat is Nederland! De duivel doet zijn werk dus goed. Hoe het dan zit met het personeel van onze Heer, daar kun je zo je twijfels over hebben. Helaas!

De boodschap van de slang in de hof is: 'God heeft dat wel gezegd, maar Hij heeft dat zo niet bedoeld. Nu zal ik je vertellen wat God wel bedoeld heeft'. Dat laatste heet dan licht, nieuw licht, maar het komt allemaal van de duivel. Zo zeggen anderen: 'Ja, de Bijbel en Jezus, allemaal prima, maar daarna kwam Mohammed': nieuw licht. Daarna kregen we nog ene Joseph Smith, met het boek van Mormon: weer nieuw licht. Weinig origineel, want geschreven op gouden platen. Dat was de koran ook al. Die platen raakten natuurlijk meteen zoek.

15 Zo is het dan niets groots, indien ook zijn dienaars zich veranderen, als *waren zij* dienaars der gerechtigheid; van welke het einde zal zijn naar hun werken.

Welke dienaars? Die valse apostelen. Zij worden hier dienaars van de satan genoemd. De uitnemendste apostelen uit vers 5 worden dus ook dienaren van de duivel genoemd.

Het is niets groots = het is geen wonder, uit het vorige vers.

Als waren zij dienaars der gerechtigheid = dat zijn zij dus niet.

Maar zij prediken toch het Evangelie en Jezus en Die gekruist? Dat kan dan wel zo zijn, maar als het niet meer is dan dat, dan is dat slechts een deel van de waarheid en een deel van de waarheid is een hele leugen. Voorbeeld? Er was een vrouw, die zodra Paulus en Silas de straat op gingen, met hen meeliep en luidkeels riep: 'Dezen zijn gezanten van de allerhoogste God, die de weg der zaligheid verkondigen'. Daar is niets aan gelogen. De gangbare verklaring is dat ze toch iets zei wat niet goed was, want Paulus bestrafte haar immers. Men heeft toen bedacht dat ze niet 'die u dé weg tot zaligheid verkondigen' zei, maar 'die u weg tot zaligheid verkondigen', waaruit je af zou kunnen leiden dat er meerdere wegen tot zaligheid leiden. Dat is niet zo en daarom moest zij dus bestraft worden. In dat geval zou je Paulus ook moeten bestraffen, want in

Rom. 1 staat dat het Evangelie kracht Gods is tot zaligheid. Daar staat dus ook niet dat het Evangelie dé kracht Gods is tot zaligheid. Dat betekent het echter wel, want er is geen andere kracht tot zaligheid.

Wat zei die vrouw daar in Filippi dan verkeerd? Niks, maar ze werd door de duivel gestuurd, want ze was bezeten door een Pytonische geest (zo staat het in de grondtekst), een waarzeggende geest, die daarna bestraft en uitgedreven wordt. Wat zei ze dan verkeerd? In de eerste plaats, de duivel maakt zich meester van het Evangelie. Waarom doet hij dat? Om het daarna te kunnen begrenzen. Bovendien, de apostelen predikten heel wat meer dan de weg tot zaligheid. De Bijbel predikt ook heel wat meer. Het is een groot misverstand te denken dat er in de Bijbel alleen maar staat hoe ik of jij zalig kan worden. Natuurlijk, dat is wel aan de orde, maar dat is niet de essentie van wat de Bijbel leert. De Bijbel leert ons Wie God is, aan de hand van wat Hij in het verleden gedaan heeft, wat Hij in het heden doet en van wat Hij in de toekomst zal doen. Dat God Degene is Die van den beginne gesproken heeft en ook daadwerkelijk uitvoert wat Hij gesproken heeft. Het dilemma van de mens is vervolgens of hij zich er iets van aan zal trekken of niet. Accepteert hij dat, of gaat hij zijn eigen weg, los van wat God allemaal gesproken heeft en aan het doen is?

Je weet hoe dat gaat. De Nederlandse overheid heeft ook allemaal plannen en voert die uit. Persoonlijk denk je dan: 'Ze doen maar, maar ik wil er niets mee te maken hebben. Ik ga m'n eigen weg en sta er ook niet achter'. Wat God betreft, Hij maakt bekend wat Hij doet; Hij maakt ook bekend hoe wij daar eventueel in betrokken kunnen worden, maar je kunt ook zeggen dat je daar niets mee te maken wil hebben en je eigen weg gaan.

Het gaat niet om hoe wij zalig worden, maar over wat God doet in het algemeen. Hij maakt namelijk uit deze oude schepping een nieuwe, om redenen die ons voor een deel geopenbaard zijn en voor een ander deel niet, waarschijnlijk omdat we ons dat toch niet voor kunnen stellen en begrijpen. Dat doet er niet toe. Hij heeft het ons in ieder geval op begrijpelijke wijze voorgesteld. Hoe dan ook, Hij maakt uit deze oude schepping een nieuwe en Zijn vraag is: 'Ga je mee? Wil je ook een nieuwe schepping worden? Dat kan; kom maar mee en dan zal Ik je onderweg wel vertellen wat Ik van je verwacht'. Maar meer nog, onderweg vertelt Hij ons Wie Hij is. Dat schrijft Paulus aan de Filippensen. Hij heeft alles wat hij in deze wereld mee had schade en drek geacht, opdat Christus hem winst zou zijn, opdat hij Hem zou kennen en de kracht van Zijn opstanding.

Het klassieke orthodox christelijke credo is: de Bijbel is de zelfopenbaring van de Godheid. Daar gaat het om.

Die ons de weg tot zaligheid verkondigen? Ja, dat is wel waar, maar het is maar een stukje, waarin dan prompt de mens centraal staat. Helaas gaat het in de

protestantse theologie eigenlijk maar om één ding, namelijk om de verlossing van de mens. Men komt niet of nauwelijks verder dan dat. De hele Bijbel wordt ingepast in de eigen persoonlijke problematiek en beleving van de individuele mens en daar blijft het dan bij. Dat God op een veel hoger niveau werkt en een plan uitwerkt in de hele wereldgeschiedenis? Wie interesseert dat? 'Wat heb ik daaraan; wat koop ik daarvoor; wat maakt het voor mij uit; wat bouwt het mij op?' Men kan zich dat niet voorstellen en dus blijft het bij dat ene onderwerp. Dat is tragisch. Voor de apostel Paulus is het dat, omdat hij de gelegenheid niet krijgt om deze dingen bekend te maken.

Het is geen wonder dat die dienaars van de satan zich voordoen als dienaars der gerechtigheid, want de satan doet precies hetzelfde, maar het heeft voor hen uiteraard wel consequenties. Zij zullen geoordeeld worden naar hun werken. Zij zullen zich ooit moeten verantwoorden voor de rechterstoel van Christus. Het gaat dan niet over de vraag of ze de mensen het Evangelie wel verteld hebben, maar over wat ze achtergehouden hebben. Je bent onder gelovigen. Je mag aannemen dat die zogenaamde apostelen die daar onder de gelovigen kwamen, heus instemden met de Bijbelse waarheid dat de mens door geloof in de Heere Jezus Christus zalig wordt. Die gemeente was nog niet zo heel lang geleden gesticht. Als je dus daar je macht wil vestigen, dan zul je je bij die waarheid toch tenminste moeten aansluiten. De opdracht van de apostelen was echter niet dat ze slechts het Evangelie moesten vertellen, maar heel de raad Gods. Zo staat dat in Hand. 20, waar Paulus afscheid neemt van de gelovigen in Efeze. Hij spreekt daar tot de oudsten van de gemeente te Efeze en zegt...

Hand. 20: 20 hoe ik niets achtergehouden heb van hetgeen nuttig was, dat ik u niet zoudt verkondigd en u geleerd hebben, in het openbaar, en bij de huizen;  
21 Betuigende, beiden Joden en Grieken, de bekering tot God en het geloof in onzen Heere Jezus Christus.

Hetgeen nuttig was = hetgeen tot opbouw en stichting van de Gemeente was. Dat is heel de Schrift, want heel de Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot....

27 Want ik heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al den raad Gods.

Niet wat hij ervan wist of wat hij nuttig vond, maar heel de raad Gods. Dit is meteen het einde van heel het ultradispensationalisme, want Paulus had dus al heel de raad Gods verkondigd en kende die dus ook al, zodat hij later niet nog eens die kennis zou krijgen van God, als aanvulling op wat hij al wist. Bovendien schreef hij aan de Galaten, dat iemand die er nog iets aan toe zou

voegen vervloekt is en dat iemand die een ander Evangelie zou prediken dan hij vervloekt is. De duivel heeft er alles aan gedaan, op alle mogelijke manieren, om na de afsluiting van de Bijbel te verkondigen dat God Zich opnieuw geopenbaard heeft. Soms aan sommigen onder ons, die een speciaal wit voetje bij de Heer hebben, die na veel gebed en geestelijke strijd en vasten na jaren alsnog van de Heer te horen hebben gekregen hoe het nu eigenlijk echt zit. God echter heeft ons Zijn Woord gegeven. Die kun je bestuderen. Als je gaat zitten met de Bijbel dicht en de Heer vraagt of Hij jou Zijn Woord wil openbaren, dan gaat Hij dat niet doen. Ook niet terwijl wij bladeren door de Bijbel. Wij zouden de Bijbel bestuderen. Natuurlijk, niet iedereen heeft de capaciteiten om dat te doen. Dat maakt echter niet uit, want in dat geval stuurt de Heer iemand op je pad die het je uitlegt. Zo werkt dat. Misschien moet je eerst nog een stuk zelf op dat pad ernaartoe lopen, maar als je de waarheid zoekt, dan zúl je die vinden.

De Heer maakt Zich bekend en stuurt daarvoor iemand als Paulus, die afscheid van de Efeziërs neemt met deze woorden:

Hand. 20: 27 Want ik heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al den raad Gods.

28 Zo hebt dan acht op uzelfen, en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opziensers gesteld heeft, om de Gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed.

29 Want dit weet ik, dat na mijn vertrek zware wolven tot u inkomen zullen, die de kudde niet sparen.

30 En uit uzelfen zullen mannen opstaan, sprekende verkeerde dingen, om de discipelen af te trekken achter zich.

Dat is de geschiedenis van het christendom. De duivel heeft er alles aan gedaan om wat aan de raad Gods toe te voegen. Het ontstaan van de islam is van volstrekt dezelfde orde als het ontstaan van het mormonisme. Dat laatste is net zo min christelijk als de islam. Hoezo christelijk? Er was een Bijbel en er komt iets bij. Hoewel, was dat nog maar zo, want in werkelijkheid komt er iets overheen. Bovendien, de Bijbel gaat daarna dicht. Zo werkt het altijd. Andere mensen hebben dan niet een specifiek boek, maar krijgen bijvoorbeeld nieuw licht, openbaringen van God en ontleen daar autoriteit aan. In alle gevallen is het van de duivel, omdat het over de Bijbel heen gelegd wordt.

Het onderscheiden van profetie is heel eenvoudig. Als het in overeenstemming met de Bijbel is, dan had je het niet nodig. Is het in strijd met de Bijbel, dan heb je het dus ook niet nodig. De laatste profeten zijn die van de eerste generatie van het christendom, die door God geopenbaard hebben hoe dat zit met de uitspraken, profetieën en beloften in het Oude Testament. Het gaat er

dan vooral om hoe die profetieën en beloften in deze tegenwoordige tijd aan de Gemeente vervuld worden. Nadat dat gedaan is, is dat het einde van het verhaal en wordt de Bijbel afgesloten. Dat was het dan. Dit is heel de Schrift en dit is heel de raad Gods. Wie er nog wat aan toevoegt, die zij vervloekt. Wie dat doet, zal daarvoor verantwoording af moeten leggen, want...

15 Zo is het dan niets groots, indien ook zijn dienaars zich veranderen, als *waren zij* dienaars der gerechtigheid; van welke het einde zal zijn naar hun werken.

Want zij moeten allen geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt* is, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad (2 Kor. 5: 10). Als het tenminste om gelovigen gaat. Ongelovigen zullen zich moeten verantwoorden voor de grote witte troon op de Jongste Dag.

Want hoe dan ook, als het hun eigen werken zijn, dan zijn ze voor God niets waard. Die werken zullen verbranden, zoals hout, hooi en stro. Zij zullen naakt bevonden worden en niet bekleed; laat staan overkleed. Het is toch een vorm van vijandschap tegen het Woord van God. Je kunt het Evangelie afwijzen en je kunt de Heere Jezus Christus afwijzen; dan ben je een vijand van God. Maar als je dat wel aanvaardt en vervolgens de hele rest van de Bijbel afwijst, dan ben je net zo goed een vijand van God. Dat ligt op een ander niveau, maar je staat wel het werk van de Heer tegen. Hij zou Zich openbaren en Hij zou ons immers leiden in héél de waarheid. Bovendien, Hij zou ons leren verstaan wat nu eigenlijk de essentie van de Gemeente is, wat de roeping van de Gemeente is. Dan hebben we het niet maar over dat de Gemeente naar de hemel gaat, want wij zijn daar al. Wij hebben een hemelse positie. Die positie geeft ons, in ieder geval in de toekomst, verantwoordelijkheid voor aardse zaken.

Die gedachte is men kwijt. Wat onze positie is in het hele heilsplan van God, waar de roeping van de Gemeente op berust, en waar het toe zal leiden, daar heeft men over het algemeen geen flauw idee van. Waarom niet? Omdat men niet zozeer geïnteresseerd is in de Gemeente, maar alleen maar in zichzelf. Men is in de Gemeente geïnteresseerd voor zover die wat voor hen kan betekenen. Maar goed....

Paulus trekt hier bij wijze van spreken de keukendeur open. Hij gunt de Korinthiërs een blik in zijn verantwoordelijkheden. Het onwijze daarvan is dat ze het toch niet gaan begrijpen, omdat het een andere wereld is. De Korinthiërs zijn kinderen die geen verantwoordelijkheid kunnen dragen. Zij hebben nog melk nodig en niet vaste spijs. Ze moeten nog opwassen tot zoonschap. Aan deze kleuters, om zo te zeggen, wordt een blik gegund in het leven van pa en moe, van de volwassenen. Een vader of moeder legt uit wat zijn of haar verantwoordelijkheid is, maar een kind begrijpt daar niets van. De



ouders hebben het kind lief, maar het kind begrijpt de positie van de ouders absoluut niet. Gewoonlijk komt dat veel later.

De enige reden waarom Paulus dit schrijft kan alleen maar zijn dat hij hoopt dat ze later dit nog eens zullen gaan begrijpen. Dat deze woorden bij hen zullen beklijven, juist omdat ze het niet begrijpen, in de hoop dat ze het ooit nog eens wel zullen begrijpen.

### ***Lijden van Paulus voor het Evangelie***

2 Kor. 11: 16 Ik zeg wederom, dat niemand mene, dat ik onwijs ben; doch zo niet, neemt mij *dan* aan als een onwijze, opdat ik ook een weinig moge roemen.

17 Dat ik spreek, spreek ik niet naar den Heere, maar als in onwijsheid, in dezen vasten grond der roeming.

18 Dewijl velen roemen naar het vlees, zo zal ik ook roemen.

19 Want gij verdraagt gaarne de onwijzen, dewijl gij wijs zijt.

20 Want gij verdraagt het, zo u iemand dienstbaar maakt, zo *u* iemand opeet, zo iemand *van u* neemt, zo zich iemand verheft, zo u iemand in het aangezicht slaat.

21 Ik zeg *dit* naar oneer, gelijk of wij zwak waren geweest; maar waarin iemand stout is (ik spreek in onwijsheid), *daarin* ben ik ook stout.

22 Zijn zij Hebreëen? Ik ook. Zijn zij Israëlieten? Ik ook. Zijn zij het zaad van Abraham? Ik ook.

23 Zijn zij dienaars van Christus (ik spreek onwijs zijnde) ik ben boven *hen*; in arbeid overvloediger, in slagen uitnemender, in gevangenissen overvloediger, in doodsgevaar menigmaal.

24 Van de Joden heb ik veertig *slagen*, min één, vijfmaal ontvangen.

25 Driemaal ben ik met roeden gezeseld geweest, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een *gansen* nacht en dag heb ik in de diepte doorgebracht.

26 In het reizen menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaars, in gevaren van *mijn* geslacht, in gevaren van de heidenen, in gevaren in de stad, in gevaren in de woestijn, in gevaren op de zee, in gevaren onder de valse broeders;

27 In arbeid en moeite, in waken menigmaal, in honger en dorst, in vasten menigmaal, in koude en naaktheid.

28 Zonder de dingen, die van buiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van al de Gemeenten.

29 Wie is er zwak, dat ik niet zwak ben? Wie wordt er geërgerd, dat ik niet brande?

30 Indien men moet roemen, zo zal ik roemen de dingen mijner zwakheid.

31 De God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die geprezen is in der eeuwigheid, weet, dat ik niet lieg.

32 De stadhouder van den koning Arétas in Damaskus, bezette de stad der Damaskenen, willende mij vangen;

33 En ik werd door een venster in een mand over den muur nedergelaten, en ontvlood zijn handen.

2 Kor. 11: 16 Ik zeg wederom, dat niemand mene, dat ik onwijs ben; doch zo niet, neemt mij *dan* aan als een onwijze, opdat ik ook een weinig moge roemen.

Neem mij aan als een onwijze, opdat ik ook een weinig moge roemen. De Korinthiërs zijn onwijs en zij roemen. Zij zijn hoogmoedig. Paulus zegt: 'Laat ik ook eens onwijs worden, dan kan ik ook een beetje roemen'. Als hij zich verlaagt tot hun niveau, dan kan hij met hen meedoen. Daarna gaat hij inderdaad op uitwendige dingen in, die er eigenlijk niet tot doen.

17 Dat ik spreek, spreek ik niet naar den Heere, maar als in onwijsheid, in dezen vasten grond der roeming.

Hij spreekt niet naar de Heere, niet naar het niveau van de Heere, maar als in onwijsheid, in deze vaste grond der roeming. Welke vaste grond der roeming?

18 Dewijl velen roemen naar het vlees, zo zal ik ook roemen.

Velen roemen naar het vlees en dat zal Paulus nu dan ook eens doen. Velen hebben in hun onwijsheid hun hoogmoed geworteld. Onwetendheid brengt vaak voort dat de onwetenden met grote stelligheid van alles beweren. Ze weten namelijk toch niet waar het over gaat. Men weet niet beter en heeft dan een grote mond. Naarmate men meer geleerd heeft, wordt men ook onzekerder, omdat men beseft dat de wereld en de wetenschap nogal gecompliceerd is en dat er heel veel zaken zijn waarvan men absoluut geen flauw benul heeft.

De Korinthiërs weten niet en hebben dus grote zekerheid. Dat heet dan een vaste grond waarin je kunt roemen. Het gelóóf is een vaste grond der dingen die men hoopt en een bewijs van zaken die men niet ziet (Hebr. 11: 1). Hier hebben ze echter een vaste grond in onwijsheid.

En omdat velen in het vlees roemen, zal Paulus dat nu ook eens doen. Hij verlaagt zich tot dat niveau.

19 Want gij verdraagt gaarne de onwijzen, dewijl gij wijs zijt.

In het volgende vers legt hij het uit...

20 Want gij verdraagt het, zo u iemand dienstbaar maakt, zo u iemand opeet, zo iemand *van u* neemt, zo zich iemand verheft, zo u iemand in het aangezicht slaat.

Er komt iemand en die onderwerpt jullie. Die zet jullie aan het werk. Dat hoeft niet beslist onderwerping aan de wet des Heeren te zijn, maar aan wet in het algemeen. Zo gaat dat bij kerkgenootschappen. Daar kun je lid van worden, maar dan moet je je wel onderwerpen aan het kerkelijk recht.

Als je rechten gaat studeren, welke rechten zijn dat? Officieel zijn dat het burgerlijk recht en het kerkelijk recht. Daar komt de uitdrukking vandaan. Dat heeft het leven hier in West-Europa voor lange tijd bepaald. Burgerlijk en kerkelijk recht grepen gewoonlijk in elkaar en overlaptten elkaar. Bovendien, de burgerlijke- en kerkelijke overheid streden met elkaar. Dat was natuurlijk een politieke machtsstrijd. Aan de andere kant waren beide overheden weer identiek, omdat de burgerlijke overheid vaak vertegenwoordigd werd door een bisschop, of de paus.

Als je dus lid wordt van een kerk, dan ben je meteen dienstbaar gemaakt. Dat brengt verplichtingen met zich mee. De belangrijkste is natuurlijk dat je moet betalen. Net als aan de burgerlijke overheid moet je je inkomsten opgeven. Kortom, je wordt ondergeschikt gemaakt.

Veel mensen willen ook dienstbaar gemaakt worden. Ze voelen zich onnuttig en worden lid van één of andere christelijke gemeenschap. Ze worden dan één keer in de veertien dagen parkeerwacht en moeten de kerkgangers op zondag hun parkeerplek wijzen. Dan hebben ze een functie en worden ze ineens belangrijk. Ze worden echter dienstbaar gemaakt aan mensen, dan wel aan een organisatie. Ben je daarmee ook dienstbaar aan de Heer? Het zou kunnen, maar dat is niet vanzelfsprekend of noodzakelijk. Daar staat tegenover dat ze binnen de kerkgemeenschap leuke clubs hebben en sociale hulp. Je kunt daaraan meedoen. Het kan een gezellige boel zijn. Gelukkig vallen ze je niet lastig met lange preken. De bijeenkomsten zijn echt super gezellig.

Zo u iemand opeet = je wordt dienstbaar gemaakt en daarmee opgegeten. De kudde wordt dienstbaar gemaakt aan de herder en dus eet de herder de kudde op. De herder weidt niet de kudde, maar zichzelf (zie Ezech 34: 1 – 19).

Zo u iemand in het aangezicht slaat = als je door iemand in het gezicht geslagen wordt. Dat heet masochisme. Dat is een psychologisch verschijnsel, dat niet uitsluitend te maken heeft met seksualiteit. Dat is een levenshouding. Die mensen zijn eropuit om mishandeld te worden. Dan zijn ze tenminste iemand, al was het maar dat ze dan zielig zijn en een beroep kunnen doen op allerlei hulpverleners. Er zijn mensen die zich dat laten welgevalen. Is dat eervol? Nee...

21 Ik zeg *dit* naar oneer, gelijk of wij zwak waren geweest; maar waarin iemand stout is (ik spreek in onwijsheid), *daarin* ben ik ook stout.

Ik zeg naar oneer = ik spreek naar oneer, want dit zijn oneervolle dingen. Aan de ene kant laat men zich dit soort zaken welgevallen en aan de andere kant zijn er mensen die dit soort dingen doen. Het kan dus op de Korinthiërs zelf slaan, die zich dit laten aanleunen, maar ook op de valse apostelen, die kennelijk dit soort dingen doen. In alle gevallen is het oneervol. Je kunt wel zeggen dat Paulus er dan beter niet over had kunnen schrijven, omdat het allemaal zo negatief is, maar sommige dingen moeten nu eenmaal benoemd worden. Je kunt zeggen dat je moet prediken dat je door geloof in de Heere Jezus verlost wordt, maar soms is het ook nuttig om te vertellen waarvan je dan verlost wordt. Natuurlijk, je zou tot geloof in de Heere Jezus Christus komen en daadwerkelijk Hem leren kennen, ook in de praktijk van het leven. Dat je dan ook in het gezicht geslagen en dienstbaar gemaakt wordt, dat is zo, maar dan niet ter wille van mensen, maar ter wille van God. Paulus leed ter wille van het Evangelie.

Gelijk wij ook zwak waren geweest. Paulus heeft hen niet in het gezicht geslagen, hen niet dienstbaar gemaakt; hij heeft zich niet boven hen verheven. En nu zeggen ze van hem dat hij zwak is. Dat kwamen we in eerdere hoofdstukken ook al tegen. Paulus gaat er nu voortvarend op in = stout = ongeremd. Zoals kinderen ongeremd kunnen zijn. Zij zijn stout, ongeremd; ze weten niet waar de grenzen liggen. Andere woorden daarvoor zijn vrijpostig, of eventueel vrijmoedig.

22 Zijn zij Hebreëen? Ik ook. Zijn zij Israëlieten? Ik ook. Zijn zij het zaad van Abraham? Ik ook.

Zij = die pseudoapostelen.

Hij zegt niet: 'Zijn zij Joden?'. Paulus distantieert zich nadrukkelijk van zijn Jood-zijn. Hij wordt door anderen als Jood beschouwd, maar zelf gebruikt hij die term niet. Hij zegt over zichzelf dat hij een Farizeeër was, een Israëliet, uit het zaad van Abraham, uit de stam van Benjamin. Jood-zijn heeft een sterke godsdienstige lading. Dat kan hij niet gebruiken, want het gaat over christenen. Bovendien kan er nog het idee achterzitten dat bij Hebreëen, Israëlieten en zaad van Abraham niet aan de Joden gedacht wordt, maar aan de tien stammen van Israël. Of althans dat deel van Israël dat niet Joods is. Dat is niet noodzakelijk een kwestie van de twee- of de tien stammen, maar nu kom ik misschien een beetje ver buiten de orde.

Acháje namelijk, het zuidelijke deel van Griekenland, waarvan Korinthe de hoofdstad was, is van oorsprong bevolkt door Israëlieten. Heel Griekenland overigens. Dat gebeurde al vóór en anders ogenblikkelijk na de uittocht uit

Egypte. Dat staat inderdaad niet zwart op wit in de Bijbel, maar het wordt daarin wel aangegeven, namelijk dat Israëlieten verdwenen. Zij verdwenen uit Egypte, maar kwamen niet aan in Kanaän. Zij vestigden zich ergens anders. Als je dan verder in de ongewijde geschiedenis zoekt, dan vind je ze elders in de wereld terug, waaronder in Griekenland. Het gaat dan om delen van de stam van Dan en Juda. Ook mensen van andere stammen hebben zich daar gevestigd. In Acháje bijvoorbeeld ligt de stad Sparta, die een stad van de Simeonieten was. De Spartanen waren dus Simeonieten. Zij waren sterk martiaal (krijgshaftig, oorlogszuchtig) ingestelde mensen; ze waren vechtersbazen. Dat komt volstrekt overeen met de aard van de stam van Simeon.

De Simeonieten komen we later in Brittannië tegen, want de Siluren, onder leiding van King Caradoc, waren eveneens Simeonieten. De Romeinen konden niet tegen ze op, want de Simeonieten waren immers van die vechtersbazen (Gen. 49: 5, 6).

Een deel van de stam van Simeon zorgde dus voor de stichting van Sparta. Hoe zij vanuit het vaste land van Griekenland in Brittannië terechtkwamen, wordt verhaald door Geoffrey van Monmouth.

Dit gebied van Acháje en Macedónië, maar ook Klein-Azië, het tegenwoordige Turkije, werd voor een groot deel bevolkt door Israëlieten. Of Paulus dat wist? Hij was een geleerd man en je mag aannemen dat hij wel wist wie die volkeren waren die daar woonden. Het is dus nog maar de vraag of hij Joden bedoelt. Kijk, Petrus was een Jood, net als de andere discipelen. Paulus was uit de stam van Benjamin, maar hij noemde zich een Romein. Als hij het over Hebreëen heeft en over Israëlieten en het zaad van Abraham, waarom zegt hij dan niet dat hij uit de Joden is? Bovendien, onder het gezelschap van de apostelen bevonden zich heel wat mensen die helemaal geen Joden waren, maar daarom konden zij heus wel Hebreëen, Israëlieten en zaad van Abraham geweest zijn. Deze termen worden dus gebruikt om uitdrukkelijk de term 'joods' te vermijden, terwijl wij door bepaalde traditie en onwetendheid geneigd zijn om die termen allemaal als 'joods' uit te leggen.

Hoe dan ook, die pseudoapostelen worden als Israëlieten beschouwd. Paulus zegt dat hij dat ook is: 'Stammen ze van Heber af? Ik ook. Stammen ze van Abraham af? Ik ook'. Arabieren trouwens ook. Zij worden ervan beschuldigd antisemitisch te zijn. Het is echter algemeen bekend dat zij zelf Semieten zijn. Volgens henzelf op een hoger niveau dan de Joden. Daar gaat het in de islam nu juist om. Het is niet zo smal als alleen maar de Joden.

23 Zijn zij dienaars van Christus (ik spreek onwijs zijnde) ik ben boven *hen*; in arbeid overvloediger, in slagen uitnemender, in gevangnissen overvloediger, in doodsgevaar menigmaal.

Zijn zij eigenlijk wel dienaars van Christus? In vers 14 en 15 zegt hij dat ze doen alsof ze het zijn. Geven zij zich uit voor dienaars van Christus? Paulus zegt daarop dat hij in dat geval boven hen is, meerder. Dat wil zeggen, hij is in al die dingen gelijk, maar waar het gaat om dienaars van Christus, dan is hij meer. Daarna noemt hij dingen die rekenkundig meer zijn, maar die in de praktijk eigenlijk minder zijn. Het gaat er niet om dat deze zogenaamde apostelen de Korinthiërs dingen leren die eventueel on-Bijbels zouden zijn. Dat wordt nergens gezegd. Wel dat zij die Bijbelse waarheid kennelijk beperken en dus een deel van de Bijbelse waarheid achterhouden en niet willen vertellen. Zij verkondigen niet heel de raad Gods. En je weet hoe het zit: een halve waarheid wordt geacht een hele leugen te zijn. In die zin is Paulus dus meer dan zij, omdat hij héél de raad Gods verkondigt.

Hij is meerder dan die valse apostelen en dat laat hij zien aan de hand van een heleboel negatieve dingen. Er volgt nu een lange opsomming. Hij is in arbeid overvloediger en in slagen uitnemender. Hij is in gevangenschappen overvloediger en was menigmaal in doodsgevaar.

24 Van de Joden heb ik veertig *slagen*, min één, vijfmaal ontvangen.

Hij heeft van de Joden 40 – 1 vijfmaal ontvangen. Waarom min één? Vanwege het mistellen. Opdat het er niet toevallig 41 zouden zijn. Vandaar dat ze maar tot 39 gaan. Het recht moet z'n loop hebben. 40 slagen waren het en meer dan 40 mogen het niet zijn en dus doen ze voor de zekerheid dan maar 40 – 1 stokslagen.

De dingen die Paulus hier opsomt zijn historisch. Ze hebben plaatsgevonden in het leven van Paulus. De meeste dingen kunnen we echter niet terugvinden in het boek Handelingen. Een groot deel van het dienstwerk van Paulus wordt dus in de Bijbel niet eens beschreven. Je kunt denken dat de Bijbel niet aan incomplete geschiedschrijving gedaan heeft, maar geschiedschrijving is altijd incompleet. Bovendien, als we alleen de bijbel zouden hebben, dan zouden we van al die andere apostelen helemaal niets weten, op een beetje na van de apostel Petrus. We weten alleen dat ze uitgezonden werden naar alle volkeren om hen te maken tot Jezus' discipelen, maar of ze dat ook gedaan hebben lezen we in de Bijbel niet. In de wereldgeschiedenis kom je ze allemaal wel tegen en worden ze genoemd. We kunnen dus weten wat ze gedaan hebben en hoe het ze is vergaan.

Wat Paulus betreft, zijn geschiedenis wordt aan het eind van Hand. 28 afgebroken. Het is niet af. En van wat hij gedaan heeft weten we maar een deel, want veel van wat hij hier opsomt kunnen we in Handelingen niet terugvinden, terwijl het toch in die tijdsperiode geweest moet zijn. Daarna hebben we nog de reizen van Paulus ná zijn gevangenschap in Rome. Als er

aan het eind van Handelingen staat dat Paulus 2 jaren bleef in zijn eigen gehuurde woning, dan moet dat geschreven zijn in de tijd nadat die twee jaren voorbij waren. Als hij toen overleden was, dan had Lukas dat er ongetwijfeld even bijgezet, maar aangezien het er niet bijstaat, lijkt het meer waarschijnlijk dat hij na die twee jaren is vrijgelaten. Zo is het ook gebeurd. De algemene- of kerkgeschiedenis getuigt daarvan. Met andere woorden, veel weten we niet en dat zou je uit deze verzen ook moeten concluderen.

De bedoeling van het boek Handelingen is niet een verslag te geven van de handelingen der apostelen. Daarom wordt ook wel eens gesuggereerd om dat boek een andere naam te geven, bijvoorbeeld 'Handelingen van de Heilige Geest'. Het gaat in Handelingen veel meer om de wijze van doen, hoe het Evangelie in de praktijk gepredikt is en wat de consequenties daarvan waren; de moeilijkheden die men daarin tegenkwam en hoe men daarmee zou omgaan. Daar heb je niet alle apostelen voor nodig.

De geschiedenis in Handelingen is, net als de geschiedenis in de vier Evangeliën, in hoge mate beladen met een overdrachtelijke betekenis. Dat wil zeggen, achter al die geschiedenissen zit nog iets anders. Dat is in het Oude Testament al zo en in het Nieuwe Testament, met name in de Evangeliën en het boek Handelingen, is dat ook het geval. Het is dus niet een compleet verslag van wat er gebeurd is.

25 Driemaal ben ik met roeden gegeseld geweest, eens ben ik gestenigd, driemaal heb ik schipbreuk geleden, een *gansen* nacht en dag heb ik in de diepte doorgebracht.

Hij is driemaal gegeseld en een keer gestenigd. Dat vind je in Handelingen terug. Hij heeft driemaal schipbreuk geleden. Wij lezen maar over één keer, waardoor hij op Malta terecht kwam. Daardoor werd het hele eiland bekeerd, onder leiding van de overste van het eiland. Daar steekt de bekering van Brittannië achter, dat eiland nog veel verder naar het westen, waarover Jesaja sprak, waar het hele eiland bekeerd werd onder leiding van de high king, de koning der koningen van het eiland.

Hij heeft ook een ganse nacht en dag in de diepte doorgebracht. Dat zal niet in de diepte van de zee geweest zijn, maar waarschijnlijk in de diepte van een ravijn.

26 In het reizen menigmaal in gevaren van rivieren, in gevaren van moordenaars, in gevaren van *mijn* geslacht, in gevaren van de heidenen, in gevaren in de stad, in gevaren in de woestijn, in gevaren op de zee, in gevaren onder de valse broeders;

In gevaren van mijn geslacht: de Joden hadden het speciaal op hem voorzien, omdat hij een Joodse afvallige was en dus bedreigend voor het Jodendom.

De valse broeders: het zijn je broeders, maar het zijn je vijanden. Als je meer predikt dan wat de kerk officieel leert of in de praktijk doet, dan word je bedreigend voor de kerk en ben je je leven niet zeker. Zo ging dat, omdat de duivel daarachter zit. In Gal. 2: 4 spreekt Paulus over ingekropen valse broederen, die de vrijheid die wij hebben komen verspieden. Ze willen ons die vrijheid afnemen. Ze willen ons dus dienstbaar maken, ons in het gezicht slaan, zich boven ons verheffen. Dat is wat alle vrijen altijd overkomt. Ze worden achterhaald door degenen die hun macht over de vrijen willen vestigen. Dat is niet alleen in godsdienstig opzicht zo, in de wereld gebeurt dat ook. In Nederland zeggen we dat we in een vrij land leven, maar dat is helemaal niet zo. Dat was ooit zo, maar nu allang niet meer, om over andere landen maar te zwijgen.

27 In arbeid en moeite, in waken menigmaal, in honger en dorst, in vasten menigmaal, in koude en naaktheid.

Arbeid is moeite, want het is zwaar werk.

In waken menigmaal = wakker liggen.

Vasten houdt meer in dan alleen maar niet eten en drinken.

In koude en naaktheid = geen onderdak hebbend.

28 Zonder de dingen, die van buiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van al de Gemeenten.

Zonder de dingen die van buiten op hem afkomen, die hem van buitenaf worden aangedaan, overvalt hem dagelijks de zorg van al de Gemeenten. Die zorg voor al de Gemeenten komt uiteraard niet van buitenaf op hem af, maar van binnenuit. Hij is zorgzaam en is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid. Natuurlijk kunnen we daarbij de vraag stellen of de zorg die hij over al de Gemeenten heeft terecht of onterecht is. In rooms-katholieke kring zou men zeggen dat hij zich die zorg niet aan hoeft te trekken, want daar is Petrus immers voor. Men heeft ook uitgevonden dat als iemand in de dienst van de Heer geplaatst wordt, dat dit dan alleen voor die ene plaatselijke gemeente geldt. Zo wordt zijn verantwoordelijkheid beperkt. Je kunt iemand verantwoordelijkheid geven en aanstellen, maar je moet er ook op letten dat dat niet uit de hand kan lopen en dus kun je die verantwoordelijkheid beter beperken. Vandaar dat iemand in een bepaalde plaats predikant wordt. Daarbuiten moet hij niets te vertellen krijgen. Naar Bijbelse maatstaven is dat niet zo. De bijbel kent inderdaad plaatselijke gemeenschappen, zoals wij dat ook kennen, maar de Gemeente van Christus is er maar één. Als je dus door God daar een positie in krijgt, dan geldt dat voor heel de Gemeente en is dat dus niet aan plaats gebonden. Vandaar dat de apostelen stad en land en zee afreisden om met het Woord van God te dienen. Vandaar dat Paulus het dus rustig over de zorg van al de Gemeenten hebben kan. Of hij in de praktijk voor



al die Gemeenten kon zorgen? Het is een verantwoordelijkheid waarvan hij eerder schreef dat hij die nu eenmaal heeft.

Hij heeft al die dingen moeten verdragen. Als het dan een verdienste is dat je je in het gezicht laat slaan, dat je vernederd wordt en opgegeten, tegengewerkt wordt of een lage positie inneemt, dan is Paulus dus meer dan die anderen, want hij heeft zich heel wat meer moeten laten welgevalen. De Korinthiërs zullen dan natuurlijk zeggen dat iemand die het zó in het leven tegenzit in z'n bediening nooit een dienstknecht van de Heer kan zijn. Dan zou de Heer er wel voor zorgen dat hem al deze dingen niet zouden overkomen. Het is altijd zo gemakkelijk om ergens negatief over te doen. De Korinthiërs willen hem nu eenmaal niet.

29 Wie is er zwak, dat ik niet zwak ben? Wie wordt er geërgerd, dat ik niet brande?

Iedereen is wel eens zwak. Hij dus ook. Wat is daar tegen? Het overkomt iedereen, onder omstandigheden. Zwak, niet in de zin van falen, maar dat er omstandigheden zijn waar je niet tegenop kunt. Je struikelt en ligt in een ravijn. Dat soort dingen kunnen je nu eenmaal overkomen. Het waait zo hard dat je het schip niet onder controle kunt houden. Dan ben je dus zwak. Dat soort dingen overkomt ons allemaal in het leven. We willen van alles, maar op een gegeven moment loopt het ons toch uit de hand en dan gaat het fout.

Wie wordt geërgerd dat ik niet brande, dat ik niet geërgerd word en me dan opwind (brande).

30 Indien men moet roemen, zo zal ik roemen de dingen mijner zwakheid.

Dit is z'n aanloop. In de volgende verzen gaat hij nog iets zwakheid noemen. Dit is zwakheid. Hij doet van alles en alles loopt mis. Er is echter nog iets anders wat ook misloopt. We lopen nu even op de zaken vooruit, want in het volgende hoofdstuk zegt Paulus dat hij een mens in Christus kent (hij heeft het over zichzelf), die opgetrokken is geweest tot in de derde hemel, tot in het paradijs Gods. Hij heeft daar van alles geleerd en gezien en gehoord, maar is niet in staat het door te geven, aannemende dat hij dat graag zou willen, maar ook dat het zijn opdracht was. Toch kreeg hij het niet voor elkaar. Waarom niet? Omdat hij niet tegen die Korinthiërs op kon, die zwakke Korinthiërs. Zij wilden gewoon niet horen. Dat is het verband van het verhaal. Die kant gaat hij op.

Indien men moet roemen, zo zal ik roemen de dingen mijner zwakheid. Maar een halve bladzijde verder staat: 'Daarom heb ik een welbehagen in

zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig'.

Hij legt hier eigenlijk uit dat onze eigen natuurlijke kracht ons zodanig in de weg kan staan, dat de kracht Gods niet openbaar kan worden. Men staat het zelf in de weg. Men vertrouwt op zichzelf in plaats van op de Heer. Men is zelf bezig en men heeft zelf zo z'n plannen en voornemens, zodat men geen ruimte voor de Heer openlaat.

Bijvoorbeeld: de Heer zei tot Zijn discipelen dat ze gevangen zouden worden genomen en voor de oversten en koningen gesleept zouden worden, maar Hij zei daarbij dat ze niet bezorgd zouden zijn over wat ze zeggen zouden, want Hij zou ze de woorden in hun mond geven. Als die mensen dus hun verantwoording van tevoren hebben uitgedacht en op papier gezet en bij gelegenheid voorlezen, dan is daar voor de Heer in ieder geval geen ruimte om hen Zijn woorden in hun mond te leggen. Wij brengen daar dan weer tegenin dat de Heer hen in hun voorbereiding had kunnen leiden en inspireren. Dat betekent dat wij gewoon ons werk doen en dat de Heer maar moet zien wat hij ermee aanvangt. Je kunt alles wel wegedeneren, maar dat zou je niet moeten doen en de dingen laten staan zoals ze in de Bijbel staan.

Paulus had geen vooropgezet plan. Hij had natuurlijk wel een idee wat hij wilde, maar hij liet het van de omstandigheden afhangen wat hij werkelijk ging doen. Zo had de Heer tenminste ook nog de gelegenheid om tegen hem te zeggen dat hij hier niet linksaf moest, maar gewoon rechtdoor, bij wijze van spreken. Hij was bijvoorbeeld in Troas en kon geen kant op. Toen droomde hij over een man die tot hem zei dat hij over moest komen en hem helpen. Zo verliep zijn reis dus anders dan hij wellicht gedacht had. Er werd ter plekke geïmproviseerd.

Paulus zegt dus dat als hij zwak is, hij machtig in de Heer is.

Het grote argument van Paulus hier bij de Korinthiërs is dit: 'Jullie vinden dat ik zwak ben? Je hebt groot gelijk. Maar hoe denk je dat jullie eigen gemeente daar in Korinthe ontstaan is? Inderdaad, door mijn prediking; door de prediking van die zwakke man. Ik geef meteen toe dat ik zwak ben en dus was het niet door mijn kracht, maar door de kracht Gods'. Daar gaat het om. In veel gevallen zou je moeten zeggen dat God mensen gebruikt ondanks wie ze zijn. Dat is niet de hele waarheid, maar om het te beperken tot dat God mensen gebruikt dankzij wie zij zijn, is in ieder geval niet goed. In alle gevallen geldt dat God ons tot iemand anders maakt. Hij geeft ons nieuw leven en maakt ons tot Zijn kinderen. Het is dus altijd ondanks wie wij zijn.

31 De God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die geprezen is in der eeuwigheid, weet, dat ik niet lieg.

32 De stadhouder van den koning Arétas in Damaskus, bezette de stad der Damaskenen, willende mij vangen;

Koning Arétas was de koning van Petra, een Nabatheeër. Damaskus was in die tijd onderworpen aan de Nabatheeën (Nebajoth, van wie de Nabatheeën afstammen, was de oudste zoon van Ismaël).

Willende mij vangen. Dat staat in Hand. 9 beschreven.

33 En ik werd door een venster in een mand over den muur nedergelaten, en ontvlood zijn handen.

Dat klinkt nu niet bepaald als een overwinning. Het is toch eerder een beetje een zielig verhaal. Ze hebben hem in een mandje uit het raam moeten laten zakken. Hij moest op de vlucht en niet op eervolle wijze. Niettemin werd hij dus vervolgd door koning Arétas en zijn plaatselijke stadhouder in Damaskus. Hij werd beschouwd als een groot gevaar voor de hele politieke wereld van die tijd.

Paulus had Damaskus al eens eerder verlaten. Je moet Hand. 9 en Gal. 1 naast elkaar leggen, om dat te kunnen zien. Toen hij zoals hier beschreven in een mand over de muur vluchtte, is hij daarna naar Tarsen gegaan. Daarvoor echter was hij in Damaskus ook al tot bekering gekomen en had Damaskus verlaten, waarna hij naar Arabië ging (hoogstwaarschijnlijk naar de Sinaï). Daar beleefde hij wat in de hierna volgende verzen verteld wordt. Hij ging daar naartoe om te kijken waar Mozes de wet vandaan gehaald had. De wet waar hij kennelijk niets van begreep. Hij heeft daar toen heel wat gezien en dat zou hij nu wel eens aan die Korinthiërs willen vertellen. Tot op zekere hoogte heeft hij dat ook gedaan, maar in de praktijk kwam er toch weinig van terecht. Hij haalt die gebeurtenis in het volgende hoofdstuk aan, maar gaat er daarna verder niet meer op in. Als ze het niet willen weten, dan maar niet. Dat is natuurlijk wel triest, zowel voor de Korinthiërs als voor Paulus. Hij gaat dan maar alleen verder, in zwakheid en alleen voor degenen die het horen willen. Voor hen die begrepen hebben dat het niet om onze welvaart hier in deze wereld gaat, om de mens in het algemeen en vooral om de gelovige mens in het bijzonder, maar om de heerlijkheid van Christus, Die in ons gemanifesteerd zou worden. Dat wij uit deze wereld getrokken worden en geplaatst worden in een hemelse positie, om van daaruit deel te hebben aan de heerlijkheid van Christus in Zijn wederkomst en wat er verder volgt. Dat vereist een gerichtheid op onzienlijke dingen. Op dingen die we ons niet kunnen voorstellen, maar die ons in het Woord van God geopenbaard worden. De kennis en de bewustheid daarvan zou ons boven de aardse omstandigheden uit moeten tillen en ook boven deze aardse verdeeldheid van 'ik ben van die en ik van die enzovoort'. Wij zijn kinderen van God. Hier op aarde mag er dan allerlei verdeeldheid zijn, maar wij horen daar niet bij en doen er ook niet aan mee.

# Hoofdstuk 12

## *Het hemelse gezicht en de doorn in het vlees*

- 2 Kor. 12: 1 Te roemen is mij waarlijk niet oorbaar; want ik zal komen tot gezichten en openbaringen des Heeren.
- 2 Ik ken een mens in Christus, voor veertien jaren (of het *geschied zij* in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, God weet het), dat de zodanige opgetrokken is geweest tot in den derden hemel;
- 3 En ik ken een zodanig mens (of het in het lichaam, of buiten het lichaam *geschied zij*, weet ik niet, God weet het),
- 4 Dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken.
- 5 Van den zodanige zal ik roemen, doch van mijzelfen zal ik niet roemen, dan in mijn zwakheden.
- 6 Want zo ik roemen wil, ik zal niet onwijs zijn, want ik zal de waarheid zeggen; maar ik houde *daarvan* af, opdat niemand van mij denke boven hetgeen hij ziet, dat ik ben, of dat hij uit mij hoort.
- 7 En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, *namelijk* een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen.
- 8 Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken.
- 9 En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.
- 10 Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil; want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.

Hoewel het misschien niet meteen opvalt is Paulus hier aangekomen bij de kern van zijn bediening, de inhoud daarvan namelijk, hoewel hij dat van de negatieve kant benadert. Eerder sprak hij over zijn eigen onwijsheid, zijn dwaasheid, waarbij hij aan de ene kant tegemoet komt aan het niveau waarop de Korinthiërs nu eenmaal redeneren, maar ook leven. Aan de andere kant maakt hij nu van de gelegenheid gebruik om dan toch maar eens iets heel bijzonders te zeggen. In hoofdstuk 11 vonden we een zeer lange opsomming van allerlei zaken die Paulus aan tegenslagen heeft ondergaan. Het zat hem zwaar tegen. Dat is ook wat de Korinthiërs tegen hem hebben. Als het hem zo tegenzit, dan moet hij wel een amateur zijn, geen echte apostel. Als hij een

echte apostel was, dan was de Heer wel met hem en zouden deze dingen hem niet allemaal zijn overkomen. Ze zoeken het ver, maar dat doen ze om maar niet naar hem te hoeven luisteren, want daar kwam het in de praktijk op neer. Dat is ook algemeen bekend met betrekking tot deze beide brieven. Het laatste dat hij beschreef is dat hij bij gelegenheid uit Damaskus moest vluchten. Hij werd door een venster in een mand over de muur nedergelaten en ontvlood de stadhouder van koning Arétas. Ook dat was een weinig verheffende aangelegenheid. Je vraagt je af wat koning Arétas ermee te maken heeft. Hij was koning van Petra, de hoofdstad van de Nabatheeën. Als je Petra bezoekt, dan sta je al voordat je überhaupt in Petra bent bij zijn grafmonument: Arétas IV. Hij was niet alleen koning van Petra, maar van een tamelijk groot rijk, dat zich uitstreckte vanaf in ieder geval het noordelijk deel van Arabië tot aan Damaskus. Misschien dat dit de verbinding is met de volgende verzen. Die gaan namelijk over een bijzondere gebeurtenis uit het leven van Paulus.

2 Kor. 12: 1 Te roemen is mij waarlijk niet oorbaar; want ik zal komen tot gezichten en openbaringen des Heeren.

Als ik dan moet roemen in wie ik ben en wat zoal mijn verdiensten zijn, dan is dat weinig nuttig, maar als ik het in mijn dwaasheid dan toch zou doen, dan zal ik komen tot gezichten en openbaringen des Heeren. Vervolgens begint hij te praten over een mens.

- 2 Ik ken een mens in Christus, voor veertien jaren (of het *geschied zij* in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, God weet het), dat de zodanige opgetrokken is geweest tot in den derden hemel;

In de volgende verzen herhaalt hij het nog een keer.

- 3 En ik ken een zodanig mens (of het in het lichaam, of buiten het lichaam *geschied zij*, weet ik niet, God weet het),
- 4 Dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken.

Wat in eerste instantie de hemel heet, noemt hij nu het paradijs.

- 5 Van den zodanige zal ik roemen, doch van mijzelfen zal ik niet roemen, dan in mijn zwakheden.

In het volgende gedeelte gaat het weer over de zwakheden, waarin de beroemde tekst staat, dat God tot hem gezegd heeft: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht'.

Het is algemeen bekend dat Paulus weliswaar over een mens spreekt, maar in werkelijkheid over zichzelf. Dat blijkt ook uit de verdere context. Hoe dan ook, hij spreekt afstandelijk over zichzelf. Hij neemt afstand van zichzelf. In het Engels gebeurt dat ook. Het is een vorm van bescheidenheid.

Hij heeft het nu niet over iets negatiefs, maar juist over iets positiefs. Hoezo zou hij geen apostel zijn? Hij is zelfs opgetrokken geweest tot in de derde hemel. Ja, hij is opgetrokken geweest tot in het paradijs.

Tot in de derde hemel? Waarom niet tot in de zevende hemel? En wat het paradijs betreft, ook daarover zijn heel vreemde leringen.

Hij heeft daar niet alleen onuitsprekelijke woorden gehoord, maar het is bovendien ook niet geoorloofd ze uit te spreken. Vervolgens heeft men problemen met wat in vers 7 staat, namelijk over de scherpe doorn in het vlees van Paulus. Wat was dat? Kortom, men raakt hier doorgaans de draad kwijt. Dat is jammer, juist omdat het zo'n fundamenteel Schriftgedeelte is, helemaal aan het eind van beide Korinthebrieven. In hoofdstuk 13 volgen alleen nog de laatste vermaningen. Feitelijk is hoofdstuk 12 dus het einde van de brief en dus belangrijk genoeg.

Het gaat in de eerste plaats over Paulus zelf, die opgetrokken is geweest tot in de derde hemel. Wij kennen maar drie hemelen. Alleen de mohammedanen hebben er vier hemelen bij bedacht en komen zo tot zeven hemelen. In de Bijbel vind je er echt niet meer dan drie, namelijk 2 hemelen en dan nog de hemel der hemelen. In die zin dat de hemel der hemelen in orde nog hoger is dan de beide andere hemelen

In de Bijbel wordt vaak over de hemelen in het meervoud gesproken. Het wordt vaak geschreven in de tweevoudsvorm, als een dualis. De vertalers hebben dan een probleem, omdat we in het Nederlands geen tweevoudsvorm kennen, alleen enkelvoud en meervoud. Als er dan een tweevoudsvorm staat, is het dan één ding (een stelletje bij elkaar), of zijn het er meer dan één? En dus lees je in Jes. 65: 17 over nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, terwijl je in Gen. 1 leest dat God de hemel en de aarde schiep. Dit is slechts een voorbeeld, maar in beide Schriftplaatsen vind je heus dezelfde uitdrukking: shamayim. Het 'ayim' aan het eind wil zeggen dat het om twee gaat, in die zin dat ze bij elkaar horen. Ze vormen een stel. Zo vertalen we 'Efraïm' met 'dubbele vrucht'. Mitsraïm daarentegen vertalen we gewoon met 'Egypte'. Het zijn eigenlijk twee Egyptes, namelijk Opper- en Neder-Egypte. Beide delen waren oorspronkelijk van elkaar gescheiden, maar later door het huwelijk van de Neder-Egyptische prinses Neith-hotep en de Opper-Egyptische veldheerkoning Narmer in ongeveer 3100 voor onze jaartelling samengevoegd.

Als je alleen het Hebreeuwse consonantschrift hebt, kun je de meervoudsvorm eigenlijk niet eens zien, maar in de joodse traditie staat dat het als meervoud gelezen moet worden. Dat blijkt uit de klinkertekens die ze er later onder gezet hebben: twee hemelen.

Wij kennen twee hemelen, namelijk de hemel der vogelen, waarin de vogelen des hemels vliegen en de andere is boven de dampkring, die wij de ruimte noemen. Meer zijn er niet. De schepping bestaat dus uit twee hemelen en één aarde.

Daarnaast is er inderdaad nog een hemel, de hemel der hemelen, maar die wordt in de Bijbel ook genoemd: de hemel die vanouds is. Deze maakt dus geen deel uit van de schepping. Die hemel wordt genoemd: de vaste plaats Uwer woning (bijv. 2 Kron. 6: 21), of: de hemel is Mijn troon (Jes. 66: 1). De Hemel, ja de hemel der hemelen, dat is de derde hemel. Die is nóg hoger - maar dan in rangorde - dan de twee hemelen die wij fysiek kennen en tot de schepping behoren. Naar Bijbelse maatstaven strekt de hemel der hemelen zich uit tot op de aardbodem. De Heere woont in onze harten en is gezeten aan de rechterhand Gods in de allerhoogste hemelen. Dat ligt nog geen meter uit elkaar. Die hemel maakt geen deel uit van een tastbare, fysieke, geschapen wereld, maar van de onzienlijke wereld.

In die hemel is Paulus opgetrokken geweest.

Verder staat er dat hij is opgetrokken geweest tot in het paradijs. Sommigen denken dat het paradijs de naam is van een specifieke hof, namelijk die van Eden. Die hof van Genesis, waarin en waarover Adam werd aangesteld om die hof te bouwen en te bewaren. Dat de hof van Eden hét paradijs is, is echter een misverstand, want het woord 'paradijs' betekent ook maar gewoon 'park'. Het is niet toevallig dat de eerste letters met elkaar overeenkomen. Paradijs wordt in de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, gebruikt ter aanduiding van de Hof van Eden. In plaats van hof lees je daar dus paradijs. Maar ook het Griekse woord paradijs komt uit het Hebreeuws, dat ouder is dan alle andere talen. Paradeisos komt van het Hebreeuwse pardes, wat in de Statenvertaling met 'hof' vertaald wordt. Dat woord komt alleen niet voor in Genesis, waar 'hof' de vertaling is van 'baggan'. Pardes staat in: Neh. 2: 8; Pred. 2: 5 en Hoogl. 4: 13. In de eerste twee is het vertaald met lusthof en in de laatste met paradijs. In Neh. 2: 8 gaat het over de Koninklijke lusthof. Gewone mensen hielden er in het algemeen geen lusthof op na; Salomo wel. Hij legde die hoven aan. Vandaar dat je dat ook vermeld vindt in Pred. 2: 5. Salomo, de schrijver van het boek Prediker, had botanische tuinen en verzamelde planten en dieren uit de hele wereld. Eigenlijk is een pardes een Koninklijke hof die bij het paleis hoort.

Pardes komt van parad = afzonderen, afscheiden. Het Nederlandse woord 'spreiden' komt nog het dichtst in de buurt. Je moet de 's' even wegdenken.

Spreiden, in de zin van veruiterlijken, naar buiten toe. In het Engels zou het zijn: to separate. Het zit ook in het woord 'diaspora'. De letters zijn wat door elkaar geraakt, maar zo zit taal nu eenmaal in elkaar, door middel van anagrammen, door letters onderling van positie te wisselen.

We kennen het woord ook met een 't' aan het eind: parat. Daar komt ons woord praat vandaan, in de zin van praten en gepraat. Dat heeft dezelfde betekenis. Praten, gepraat = met woorden strooien. Eigenlijk afval rondstrooien. Als iemand woorden zonder inhoud gebruikt heet dat niet spreken, maar praten. Eigenlijk woorden verspillen, weggooien, er afstand van doen.

Dat begrip is de aanduiding van zo'n hof, omdat zo'n hof wordt onderscheiden van de rest van de wereld. Men zet er een omheining, een haag of een hek omheen. Zo wordt het afgezonderd van de rest van de wereld. Daarom wordt dit woord ervoor gebruikt. Het onderscheidt zich bovendien van de rest van de wereld, omdat daar het onkruid welig tiert, terwijl het de bedoeling is dat in de luthof iets anders dan onkruid tiert. Via het Grieks (paradeisos) en Latijn (paradiso) is het woord in onze Nederlandse taal terechtgekomen. Het is dus gewoon de aanduiding van een plechtige hof. Daarom wordt het in de Septuaginta gebruikt ter aanduiding van de hof van Eden, maar daarom kan het door Paulus voor de hemel zelf gebruikt worden, namelijk afgezonderd van de rest van de wereld. Een schone goed onderhouden plaats, waar de troon van God staat.

De Heere Jezus zegt tegen de moordenaar naast Hem aan het kruis: 'Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn'. Dat is niet de hof van Eden, maar ook niet de hemel. In de Joodse traditie wordt die uitdrukking ook gebruikt voor wat in diezelfde traditie eveneens de schoot van Abraham heet. De schoot van Abraham wordt genoemd in de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus. Hij stierf en sloeg zijn ogen op in het dodenrijk, namelijk in de schoot Abrahams. Het is daar één van de aanduidingen voor de goede kant van het dodenrijk. Het dodenrijk is in twee plaatsen verdeeld, een goede en een slechte kant, met een kloof daartussenin. Men zegt dan dat dit uit de Joodse traditie komt en dat is ook zo, maar de Heere Jezus haalt het aan en sindsdien staat het dus in de Bijbel en wordt daarmee die Joodse traditie erkend en dus is het ook een Bijbels beginsel dat de gelovigen en ongelovigen in het dodenrijk van elkaar gescheiden zijn en in verschillende soorten omstandigheden verkeren. Omdat het ook een wereld is in een andere dimensie, valt daar verder niets over te zeggen, omdat het zich aan ons begripsvermogen onttrekt. Niettemin, de termen die ervoor gebruikt worden zijn duidelijk genoeg.

Als je iets in de schoot geworpen krijgt, dan is het je eigendom. Als je in de schoot van Abraham geworpen wordt, dan ben je Abrahams eigendom. Met andere woorden, dan ben je erfgenaam van Abraham. Dat is precies wat de Bijbel zegt: alle gelovigen zijn erfgenaam van Abraham (Gal. 3: 7, 29). Dat geldt



niet alleen in het Nieuwe Testament, maar ook de Joodse leer zegt het zo. Zij zeggen: 'Wij zijn kinderen van Abraham'. De Heere Jezus trekt dat dan in twijfel, 'want', zegt Hij, 'als dat zo was, dan zou je zo geloven als Abraham' (zie Joh. 8).

Als men in oudtestamentische tijd geloofde en stierf, dan ging men weliswaar naar het dodenrijk, in afwachting van de Jongste Dag, maar zij verkeren daar in een redelijk goede omstandigheid, omdat men daar verenigd is met Abraham, de vader aller gelovigen. Men is daar afgezonderd en dus wordt het een paradijs genoemd.

Paradeisos vind je in het Nieuwe Testament in:

- Luk. 23: 43 Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn. Hij stierf en ging dus naar het dodenrijk. Voor de gelovigen is dat de schoot van Abraham, of het paradijs.
- 2 Kor. 12: 4;
- Openb. 2: 7.

Als je 'paradijs' leest als een ander woord voor park, dan heb je met dit woord niet de minste problemen.

Sommigen lezen in 2 Kor. 12 'paradijs' alsof het de hof van Eden was, waar geen enkele Bijbelse grond voor is, en concluderen dat nadat Adam uit de hof gejaagd was, het paradijs overgeplant en gezet is in de hemel. Zo komen mensen die naar de hemel gaan alsnog in het paradijs terecht. Waarom moesten er dan cherubs bij de ingang van de hof staan, om ervoor te zorgen dat Adam niet alsnog weer de hof inging? Het paradijs is dus geen eigenaam, maar een ding. Er zijn meerdere paradijzen, meerdere afgezonderde hoven, die men tot lusthof gemaakt heeft. Ons woord park komt van parden.

- 3 En ik ken een zodanig mens (of het in het lichaam, of buiten het lichaam *geschied zij*, weet ik niet, God weet het),
- 4 Dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken.

Paulus is dus opgetrokken geweest tot in de hemel zelf, die hij voor de gelegenheid een paradijs noemt. Een lusthof. Dat kun je er wel bij voorstellen.

Hij heeft daar onuitsprekelijke woorden gehoord. Nou ja, onuitsprekelijk? Woorden zijn altijd uit te spreken. Onuitsprekelijk betekent hier dat het de mens niet geoorloofd is die dingen te spreken, zoals erachter staat.

Die mens is Paulus. Het is Paulus dus niet geoorloofd die woorden te spreken. De vraag is wie het hem dan verboden heeft. Dat is belangrijk om te weten, omdat dit de clou van het hele verhaal is. Op grond van beide brieven is het

niet moeilijk te constateren dat het de Korinthiërs zelf waren die het hem niet toestonden die woorden te spreken.

In hoofdstuk 10 en 11 heeft Paulus het uitgebreid over zijn frustraties. Hij werd gehinderd, niet voor vol aangezien, tegengewerkt. Hij kreeg niet de gelegenheid om te zeggen wat hij zeggen moest. Zelfs dat zegt hij in deze brieven. Hij móét die dingen nu eenmaal zeggen. Ze zijn hem toebetrouwd. En als het niet goedschiks gaat, dan maar kwaadschiks. Bovendien, hij krijgt er loon voor. Hij gaat het dus zeker doen. Maar helaas krijgt hij bij de Korinthiërs de kans niet. Zij willen niet horen wat hij te vertellen heeft.

Wat heeft hij dan te vertellen? De inhoud van Paulus' boodschap heeft rechtstreeks te maken met wat hij daar in het paradijs gezien had. Of dat in het lichaam was, of uit het lichaam weten we tot op de dag van vandaag niet. We weten echter wel iets over de omstandigheden. Wanneer en waar hij opgetrokken is tot in de hemel. Daar komen we zo op. Eerst even dit tussendoor...

In sommige kringen leert men dat Paulus gedurende een groot deel van het boek Handelingen niet op de hoogte was van de werkelijke aard van Gods plan. Of anders, dat God alsnog Zijn plan veranderd heeft en dat via Paulus bekendgemaakt heeft, waardoor ineens de oudere brieven van Paulus geen waarde meer hebben, omdat die niet meer actueel zijn. Men zegt dan dat de eerste brieven van Paulus over andere dingen gaan dan de roeping van de Gemeente in deze tegenwoordige tijd. Als we dan kunnen aantonen dat het toch over de Gemeente gaat, dan zeggen zij dat het over een andere Gemeente gaat. En als we zeggen dat die eerste brieven ook over een hemelse toekomst van de Gemeente gaan, dan zeggen zij dat dit weliswaar zo is, maar dat onze toekomst een overhemelse toekomst is. Zo wordt langzaam de inhoud van heel de Bijbel weggeredeneerd. Het Oude Testament gaat ook al niet over ons, want daarin is Gemeentelijke waarheid verborgen, waaronder men verstaat dat die daar dus niet voorkomt. In de dagen van de Heere Jezus, maar ook in de dagen van de apostelen en van Paulus ging het over een Joods Evangelie, dat specifiek Joods van karakter was, in verband met de openbaring van het Koninkrijk op aarde. Daar hebben wij in onze dagen eveneens niet mee te maken. Dat is onze roeping niet. Hoe weten wij er dan toch iets van? Wel, omdat Paulus op latere leeftijd en dus ergens ver in zijn carrière alsnog door God een openbaring gekregen heeft, waardoor ineens alles anders bleek te zijn.

Dat is echter volstrekt onmogelijk, want Paulus schreef in zijn vroege brief aan de Galaten dat als er iemand komt met een ander Evangelie, die vervloekt zou zijn. Deze mensen beweren dat Paulus zelf met een ander Evangelie kwam, waaruit je dan dus moet concluderen dat Paulus vervloekt is.

Maar nu concreet, wanneer heeft Paulus dan deze openbaring gehad, dat hij ineens wat bijgeleerd had? Wanneer is hij op de hoogte gesteld van de

verandering van Gods plannen? Het Joodse volk was immers ongelovig en ja, dan treedt plan B in werking.

Wanneer Paulus die openbaring gehad heeft staat gewoon in de Bijbel, maar je moet wel opletten. Je zou het misschien zoeken in het boek Handelingen, want daarin staat immers de geschiedenis van Paulus beschreven, maar daar staat het niet. Men heeft wel uitgevonden dat er ergens in Handelingen staat dat hij een keer gestenigd is geweest en bijna dood was. Toen heeft hij dus een bijna-doodervaring gehad en bij wijze van spreken door het raam in de hemel mogen kijken. Hij was dus feitelijk al in de hemel en daar heeft hij dingen gezien. Hij werd toen toch weer wakker of kwam weer bij kennis. Misschien heeft de Heer hem weer teruggestuurd of misschien wel uit de dood opgewekt. Die gelegenheid zou hem wellicht iets geleerd hebben. Anderen vinden die gebeurtenis nog wat te vroeg, omdat Paulus dan nog steeds spreekt over het Koninkrijk Gods, tot aan Hand. 28 aan toe. Men houdt vol dat het Koninkrijk Gods niets met de Gemeente te maken heeft en dus komt Gemeentelijke waarheid pas na Hand. 28. Dan houd je misschien nog één of twee brieven over, vooropgesteld dat de brieven die Paulus in de gevangenis schreef, niet in de gevangenis in Rome geschreven zijn, maar nog later. Zo verraad je dus de bladzijden van de Bijbel om je eigen leer in stand te houden.

Hoe het in werkelijkheid gegaan is, daarvoor hoef je vanuit 2 Kor. 12 maar één bladzijde om te slaan, waar Paulus weer over zichzelf spreekt, maar nu in zijn brief aan de Galaten.

Gal. 1: 11 Maar ik maak u bekend, broeders, dat het Evangelie, hetwelk van mij verkondigd is, niet is naar den mens.

Wat betekent dat hij het Evangelie niet van een mens heeft ontvangen en dus niemand napraat. Hij heeft het niet van mensen geleerd.

12 Want ik heb ook hetzelfde niet van een mens ontvangen, noch geleerd, maar door de openbaring van Jezus Christus.

Dat wil zeggen, Jezus Christus heeft aan hem iets geopenbaard. Hij zegt niet dat het iets anders is, maar dat wat hij geleerd heeft, hij niet van mensen geleerd heeft, maar van de Heer Zelf. En of wat hij geleerd heeft iets anders is dan wat de discipelen, dan wel de apostelen geleerd hebben, daar gaat hij niet op in. Dat onderscheid moet je er dus ook niet inlezen. Hij zegt alleen dat de bron van wat hij predikt niet bij een voorgaande generatie ligt, bijvoorbeeld bij degenen die vóór hem al apostelen waren (vers 17), maar hij heeft het van Jezus Christus ontvangen. Hij heeft het niet over wát hij ontvangen heeft, maar over hóe hij ontvangen heeft. Dan legt hij uit...

- 13 Want gij hebt mijn omgang gehoord, die eertijds in het Jodendom was, dat ik uitnemend zeer de Gemeente Gods vervolgde, en dezelve verwoestte;

Hij was een fanatiek voorvechter van het Jodendom, een orthodoxe Jood, een Farizeeër. Hij was dus een fanatieke orthodoxe Jood. Als zo iemand bekeerd moet worden (denk aan andere fanatiek religieuze mensen), dan is dat heel moeilijk.

- 14 En *dat* ik in het Jodendom toenam boven velen van mijn ouderdom in mijn geslacht, zijnde overvloedig ijverig voor mijn vaderlijke inzetten.

In zijn generatie was hij één van de vooraanstaande voorvechters van het Jodendom. Inzetten zijn in de praktijk niet zo zeer leringen, maar meer wetten.

- 15 Maar wanneer het Gode behaagd heeft, Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door Zijn genade,  
16 Zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Denzelven door het Evangelie onder de heidenen zou verkondigen, zo ben ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed;

De hoofdzin is: Maar wanneer het Gode behaagd heeft Zijn Zoon in mij te openbaren. In de tussenzin staat dat God hem daartoe bestemd had van zijn moeders lijf aan. Dit betekent dat de Heer Paulus toch minstens enige decennia heeft laten omgaan binnen het Jodendom. Hij heeft hem eerst een poosje zijn gang laten gaan en hem pas laat geroepen. Hij heeft daardoor in ieder geval geleerd waar je terechtkomt als je onder de wet leeft. Als je die serieus neemt, dan word je een vijand van God, een vijand van Christus en een vijand van de Gemeente Gods. Dan zegt de Heer: 'Wat vervolgt gij Mij?'. Het heeft Paulus daarna immuun en allergisch voor de wet gemaakt. Hij verdroeg het niet meer als gelovigen zich op wat voor wijze dan ook onder de wet stelden. Daar hebben wij onder andere deze brief aan de Galaten aan te danken, maar ook de brief aan de Hebreeën. Als je onder de wet leeft, laat de Heer je rustig op de verkeerde weg wandelen. Je moet maar zien wat er dan van terechtkomt.

Uiteindelijk werd Paulus door God gegrepen, maar hij was toen bepaald al niet meer zo jong als velen denken. Waarschijnlijk al een jaar of veertig. Dat gebeurde onderweg naar Damaskus, toen hij onder autoriteit van de hogepriester in Jeruzalem de christenen in Damaskus ging vervolgen. De Heer greep hem toen onderweg en zei: 'Saul, wat vervolgt gij Mij?'. Toen zei Saul:

‘Wie zijt Gij, Heere?’. Vanaf dat moment was hij blind. Bij nader inzien was hij dat altijd al. De Heer stuurde hem alsnog naar Damaskus en bereidde zijn komst daar voor. Ananías kwam daar bij hem en legde hem de handen op, waarna hij weer ziende werd. Zo kwam Paulus ineens als christen in Damaskus, zonder dat hij ook maar iets had begrepen van leerstellige waarheid met betrekking tot de Gemeente. Dat wil zeggen, Paulus was een geleerd man, maar bij nader inzien wist hij eigenlijk niets. En Toen? Hij was niet te rade gegaan met vlees en bloed, maar...

- 16 Zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Denzelven door het Evangelie onder de heidenen zou verkondigen, zo ben ik terstond niet te rade gegaan met vlees en bloed;
- 17 En ben niet wederom gegaan naar Jeruzalem, tot degenen die vóór mij apostelen waren; maar ik ging henen naar Arabië, en keerde wederom naar Damaskus.

Te rade gaan = raad vragen = juridisch advies inwinnen. Dat is in dit geval Schriftuurlijk advies. Hij moest leren hoe dat nu zat met het Woord van God, met de Thora, de wet enzovoort. Hoe zat dat in elkaar? Het had voor de hand gelegen als hij nu wederom naar Jeruzalem gegaan was, tot degenen die al vóór hem apostelen waren, om zich alsnog door hen te laten onderwijzen. Dat heeft hij niet gedaan, omdat hij vermoedelijk tamelijk goed op de hoogte was van de christelijke leringen. Dat was namelijk de reden dat hij hen vervolgde. Men had hem kennelijk niet genoeg kunnen overtuigen. Dat gebeurt in onze dagen nog steeds. Er zijn mensen die voor Bijbelgeleerde doorgaan, maar je kunt ze niet overtuigen van welke Bijbelse waarheid dan ook. Ze hebben het over het algemeen betwijfeld christelijk geloof. Wat ze eventueel zouden moeten leren en begrijpen past niet in hun systeem, in hun traditie. Wat men, ook in Nederland, orthodox noemt, is in werkelijkheid niet trouw aan de leer, maar aan de traditie, trouw aan de wijze van leven, de buitenkant. Daar gaat wet immers over, over de buitenkant, over vlees, over gedrag. De Bijbel zegt echter dat de wet het hart onvruchtbaar en leeg laat. De Israëlieten dienden God met de lippen, maar hun hart deden zij verre van Hem.

Paulus was dus niet te rade gegaan bij vlees en bloed en ook niet bij degenen die voor hem apostelen waren. Ook niet bij zijn leermeester Gamaliël, door wie hij onderwezen was, maar daardoor juist een fanatieke orthodoxe Jood geworden was. Waar moet je dan naartoe? Naar de Heer. Dan vraag je aan Hem de meest fundamentele vraag, namelijk: ‘Wie zijt Gij, Heere?’. Hoe het gegaan is weten we niet; of Paulus zelf op het idee gekomen is, of dat de Heer hem gestuurd heeft, maar hij is toen naar Arabië gegaan. Veertien jaar later stuurde de Heer hem naar Jeruzalem. Hij zou zelf niet op het idee gekomen zijn, maar hij ging op door een openbaring (Gal. 2: 1, 2). Toen heeft

hij daar in Jeruzalem verantwoording afgelegd van zijn bediening en zijn eerste zendingsreis, zoals beschreven staat in Hand. 15.

Paulus ging terstond niet te rade bij vlees en bloed, maar hij ging naar Arabië. Wat ging hij daar doen? Hij ging daar te rade, advies vragen. Wie is er in Arabië om hem te onderwijzen? We weten niet wie of wat er in Arabië is, behalve dan een berg. Als we nog een bladzij omslaan komen we bij die berg, namelijk de Sinaï.

- Gal. 4: 22 Want er is geschreven, dat Abraham twee zonen had, een uit de dienstmaagd, en een uit de vrije.
- 6 Maar gene, die uit de dienstmaagd was, is naar het vlees geboren geweest; doch deze, die uit de vrije was, door de belofte is;
- 7 Hetwelk dingen zijn, die andere beduiding hebben; want deze zijn de twee verbonden; het ene van den berg Sinaï, tot dienstbaarheid barende, hetwelk is Agar (= Hagar);
- 8 Want dit, *namelijk* Agar, is Sinaï, een berg in Arabië, en komt overeen met Jeruzalem, dat nu is, en dienstbaar is met haar kinderen.

Hagar en Sinaï, maar ook de zoon die uit haar voortgekomen is, Ismaël, zijn allemaal een uitbeelding van het Oude Verbond, terwijl aan de andere kant Sarah en de zoon die uit haar voortkwam, Izak, de uitbeelding zijn van het Nieuwe Verbond, waaronder wij leven.

Sinaï is dus een berg in Arabië. Sinaï is de berg van de wetgeving. Dat hoeft je aan een Jood niet uit te leggen. Dat erbij staat dat die berg in Arabië ligt heeft leerstellig geen enkele betekenis en toch staat het erbij. Je hebt nu ook meteen alle Schriftplaatsen in het Nieuwe Testament gehad waar Arabië genoemd wordt. Het enige wat erover vermeld wordt is dat de berg Sinaï daar ligt. Als Paulus dus naar Arabië gegaan is, dan is de kans groot dat hij naar de Sinaï gereisd is en daar die berg beklommen heeft. Op de kaart heet die berg 'Jabel al Lawz', plaatselijk bekend als Jabel Musa, de berg van Mozes. Die berg ligt in Midian, het noordelijke deel van Arabië.

Wat is Paulus daar gaan doen? Hij had iets niet begrepen. Heel de aard van de wet, van het Oude Verbond, waaronder hij leefde, had hij niet begrepen. Hij moest terug naar af. Hij is teruggegaan naar de bron, naar de Sinaï, waar de wet z'n oorsprong vond. In die tijd beklom Mozes met de oudsten van Israël die berg, totdat zij in de wolken terechtkwamen. Daar bleven de oudsten van Israël achter, terwijl Mozes zelf in die wolken verdween. Wat er daar gebeurd is en of het in het lichaam geschied is, of uit het lichaam, dat weten we niet, God weet het. Hoe dan ook, daar werd aan Mozes het een en ander vertoond. In Hebr. 8 lezen we in verband met de oudtestamentische praxis, met de

oudtestamentische vormendienst, dat Mozes verantwoordelijk was voor de vormen van het leven en de dienst onder de wet. Dat is per definitie vormendienst, want eigenlijk is het hele leven vormgeving. Dan staat er...

Hebr. 8: 5b Want zie, zegt Hij, dat gij het alles maakt naar de afbeelding, die u op den berg getoond is.

Hij heeft daar op die berg nieuwtestamentische waarheid gezien en meer in het bijzonder Gemeentelijke waarheid. Hoe je dat kunt zien weten we natuurlijk niet. Daarom weten we ook niet of het in het lichaam geschied is of uit het lichaam. Niettemin, hij heeft het gezien. Hij heeft inzicht gekregen in nieuwtestamentische waarheid. God heeft hem dat bekendgemaakt. Alleen aan Mozes was het kennelijk echt verboden om die dingen uit te spreken. Toen was het nog zo: De verborgene dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen (Deut. 29: 29). Deze verborgene dingen hebben op kunstzinnige wijze gestalte gekregen. Beeldende kunst dus. Die abstracte geestelijke waarheden hebben in vormen gestalte gekregen. Dat moest Mozes doen: 'Ziet dat gij het alles maakt naar het voorbeeld dat u op de berg getoond is'.

Die dienst onder het Oude Verbond speelde zich in hoofdzaak af rondom de tabernakel, waarover de Bijbel ons niets te melden heeft. Tenminste niet over de betekenis daarvan, hoewel er boeken over volgeschreven zijn. Nou ja, in Hebr. 9 wordt er een heel klein beetje over geschreven. Daar staat dat je onder het Oude Verbond ook een heiligdom had en inzettingen. Er waren twee tabernakels, genaamd het heilige en het heilige der heiligen. In de eerste tabernakel werd alle dagen non-stop dienst gedaan aan de tafel der toonbroden en bij de gouden kandelaar. Achter het voorhangsel was de tweede tabernakel, genaamd het heilige der heiligen. Daar werd geen dienst gedaan, behalve dan op Grote Verzoendag, want dan ging de hogepriester eenmaal per jaar in, niet zonder bloed, in dat heiligdom, om verzoening te doen voor de zonden des volks. Als dat gebeurde mocht er niemand in het heilige aanwezig zijn. Waarmee de Heilige Geest dit beduidde, dat het heilige der heiligen, het Nieuwe Verbond, gesloten blijft zolang de eerste tabernakel, het eerste Verbond, nog stand had. Zolang men dient onder het Oude Verbond blijft het Nieuwe Verbond afgesloten. Dan breekt dat niet aan. De strekking daarvan is dat als je onder de wet wilt leven, dan kan dat, maar dan blijft het voorhangsel dicht. Dan zit je met het Oude Verbond, maar ken je de zegeningen van het Nieuwe Verbond niet. Dan heb je de ark des Verbonds ook niet gezien, de troon der genade, waarop Christus in heerlijkheid gezeten is, waar Hij verzoening doet voor onze zonden. Daar heb je dan niets aan, want je leeft in het heilige. Is het heilig? Ja, het is heilig. Er moet echter een eind aan komen, alvorens het voorhangsel scheurt. Pas dan kom je in het heilige der heiligen en dus in de hemel zelf. Dat staat allemaal in Hebr. 9.

De tabernakel en de inzettingen daarvan zijn uitdrukkingen van geestelijke waarheden. Er staat verder niet zoveel over geschreven. Paulus zegt in hetzelfde hoofdstuk: 'Van welke dingen wij nu van stuk tot stuk niet zullen zeggen' = spreken. Hij vertelt niet wat de menorah voorstelt, of de tafel der toonbroden. Hij zegt wel dat die dingen beduiding hebben, een geestelijke betekenis.

Wij zien eerst die voorwerpen en vragen ons af waar ze een uitbeelding van zijn, maar historisch is het andersom. Mozes heeft de wezenlijke dingen gezien. Daarna geeft de wet daar uitdrukking aan in vormendienst. Daarom is het tragisch dat de meeste christenen, maar Joden ook, de betekenis daarvan niet kennen of niet meer kennen. Waarom is er bijvoorbeeld onder de Joden de besnijdenis? Omdat Abraham dat ook deed, is dan het antwoord. Maar waarom dan? Dat weet men dan vaak niet, hoewel het antwoord op de vraag ook al in het Oude Testament stond. Het is namelijk een beeld van de besnijdenis des harten, waarbij als het ware de uitwendige mens wordt weggenomen, weggesneden en niet meer dominant is en waarbij de glans, de heerlijkheid, wordt geopenbaard. Men zou dat kunnen weten, maar weet het niet en handelt gewoon uit traditie.

Paulus was dus teruggegaan naar de bron om het zelf uit te zoeken. Misschien had God ook tegen hem gezegd dat hij naar die berg moest gaan en dat Hij hem daar wel zou spreken. Hij ging toen naar die berg en het begon te onweren, maar in het onweer was de Heer niet. O nee, dat was bij Elía. Hij werd in zijn dagen ook naar de berg Sinaï gestuurd. Die gebeurtenis had eveneens betrekking op een periode van veertig dagen, net zoals bij Mozes. Elía zat daar op die berg te wachten en toen het doodstil was, was daar ineens de Heer. Hij kreeg toen opdracht om een koning te zalven over Syrië en één over de tien stammen van Israël. Bovendien moest hij Elísa tot profeet zalven (1 Kon. 19: 1 – 18). Later, in het Nieuwe Testament, is de Heere Jezus op een berg, de berg der verheerlijking. Wie waren daar bij Hem? Eigenaardig genoeg Mozes en Elía. Dat was waarschijnlijk niet op de berg Sinaï, maar de Heer was Zelf ook eens op een berg, ook voor een periode van veertig dagen waarin Hij niet at. Hij werd daar verzocht en zag toen allerlei visioenen. Het staat er niet bij, maar waarom zou dat niet op de berg Sinaï geweest zijn. Zowel Mozes als Elía zullen in de toekomst nog een rol spelen als de twee getuigen in Jeruzalem, in de eerste helft van de 70<sup>e</sup> week van Daniël. Dus waarom niet? Qua afstand is het nu ook weer niet zo ver.

Paulus ging vanuit Damaskus rechtstreeks naar Arabië en vanuit Arabië is hij weer teruggegaan naar Damaskus (zie Gal. 1: 17). Dat was allemaal voordat hij zijn bediening als apostel begon.

In Hand. 9 volgen we het verhaal en dan blijkt dat hij vanuit Damaskus alsnog naar Tarsen gegaan is, waar z'n familie vandaan kwam. Pas jaren later is hij



door ene Jozef, die wij kennen als Barnabas, uit Tarsen opgehaald. Hij nam Paulus mee naar Antiochië en van daaruit trokken ze samen op in wat wij kennen als de eerste zendingsreis van Paulus. Met andere woorden, Paulus werd op weg naar Damaskus geroepen; daarna heeft hij zijn licht opgestoken in Arabië, vermoedelijk op de Sinaï, waar hij dingen gezien heeft die Mozes ook gezien had. Vandaar is hij teruggegaan naar Damaskus en vanuit Damaskus naar huis. Daar is hij alsnog zijn Bijbel gaan bestuderen.

Als Paulus in zijn brieven iets beweert, dan roept hij nooit: 'De Heer heeft mij zelf gezegd dat...'. Hij zegt een keer dat hij ook zelf ontvangen heeft wat hij u overgeleverd heeft, maar daar ging het over de traditie van het avondmaal. Die traditie kende Paulus ook. Als het echter over leerstellige waarheid gaat, zegt hij nooit dat we dat niet kunnen weten, omdat het nergens te vinden is en hij het ons dus wel even vertellen zal, omdat de Heer het hem verteld heeft. Dat staat nergens. De Heer heeft hem het een en ander laten zien, maar het was niet de bedoeling dat Paulus zou gaan verkondigen wat hij gezien had, net zo min als Mozes dat zou doen. De bedoeling was dat hij in het licht van wat hij gezien had alsnog zijn Bijbel, het Oude Testament, zou bestuderen. Dat hij dat gedaan heeft, lijkt wel duidelijk. Wat Paulus ons ook leert aan Gemeentelijke waarheid, hij doet dat altijd op grond van oudtestamentische uitspraken. Vaak ook onder verwijzing naar die oudtestamentische uitspraken, zoals: 'Gelijk geschreven is...', of: 'Zoals gezegd is door...' enzovoort. God heeft aan de Gemeente gaven gegeven, zoals daar zijn..., want er staat in Psalm 68 geschreven: 'Als Hij opgevaren is in de hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangen genomen en heeft de mensen gaven gegeven'. Kortom, het staat dus allemaal in het Oude Testament. De vraag is alleen: Hoe dan? Dat is waar het over gaat. Paulus zegt bij andere gelegenheden dat Gemeentelijke waarheid in het Oude Testament is verborgen, wellicht ook opgeschreven, in die zin dat het voor iedereen beschikbaar is, maar niet geopenbaard. Dat wil zeggen, het staat er wel, maar zodanig dat het niet begrepen kan worden. Bijvoorbeeld, de discipelen vragen aan de Heere Jezus waarom hij tot hen in gelijkenissen spreekt, want dat begrijpen ze niet. De Heere Jezus zei toen dat dit ook de bedoeling was, maar Hij had het nu wel gezegd. Dan lees je: Dit begrepen zijn discipelen eerst niet, maar later, toen Hij uit de doden was opgestaan, begrepen zij het wel. Of: Zij werden indachtig dat Hij gezegd had.... Pas later, toen begrepen ze het. María verwonderde zich over wat Hij gesproken had en bewaarde de woorden in haar hart. Ze begreep de woorden weliswaar niet, maar onthield ze.

Als je leest dat Paulus opgetrokken is geweest tot in de derde hemel en daar onuitsprekelijke woorden gehoord heeft, dan vragen we ons af wanneer dat was. Dat weten we dan niet en bewaren die woorden vervolgens in ons hart. Als we de bladzijde omslaan en in Gal. 1 terechtkomen, dan lezen we dat hij terstond niet te rade is gegaan met vlees en bloed, maar naar Arabië ging.

Arabië? Waarom Arabië? Geen idee. Weer een bladzijde omslaan: Sinäi, een berg in Arabië. Daar wist hij kennelijk alles van, want daar was hij geweest. Het is Schrift met Schrift vergelijken. Dan lees je over de geschiedenis van Abraham met zijn twee zonen en begrijp je hoe dat zit. Daarin werd al de twee lijnen van Gods heilsplan uitgebeeld. Er loopt een lijn via de bedeling, de huishouding, van de wet, maar dat is een doodlopende lijn, want die leidt niet tot zaligheid. Die lijn leidt alleen tot verharding en ongeloof, omdat de wet gelegd is op de buitenkant van de mens, op het vlees. Die is daarom onnuttig en onprofijtelijk. Daarnaast is er nog een andere lijn, niet die van de wet (uitgebeeld in Hagar, de slavin en Ismaël, de slaaf), maar van het Nieuwe Verbond der genade. Die kwam pas later, net als Izak, de jongste van de twee zonen van Abraham. Die lijn loopt via Sarah en Izak en wat uit hem voortkwam.

Bij een andere gelegenheid zegt Paulus dat je wel zaad van Abraham kunt zijn, maar dat het geen kwestie van afstamming is, maar van beloften die God gedaan heeft, waar je door geloof deel aan krijgt, want geloof wordt gerekend tot gerechtigheid. Paulus legt die dingen dus uit aan de hand van niet alleen maar oudtestamentische uitspraken, maar zelfs aan de hand van oudtestamentische symboliek. En als er één manier is waarop Gemeentelijke waarheid in het Oude Testament is verborgen, dan is het juist en vooral in de eerste plaats in de symboliek. Niet alleen maar in voorwerpen, zoals de tabernakel, in tastbare dingen, maar hele geschiedenissen drukken dat uit. Dat herhaalt zich en dat herhaalt zich. Het hele Oude Testament staat ermee vol. Als je weet dat het zo werkt, dan wordt het precies het tegenovergestelde van wat het was. Dan is het niet meer een verberging, maar wordt het ineens een openbaring.

Het hele verhaal van de twee verbonden tegenover elkaar is treffend uit te leggen aan de hand van Ismaël en Izak. Daarna, een generatie verder, aan de hand van Ezau en Jakob. Het zijn schilderingen van een heel heilsplan. Wat is daar mis mee? In symboliek moet je onderwezen worden. Als je bijvoorbeeld een schilderij ziet van een man die naast z'n ezel loopt en op die ezel ligt een mens, voor lijk, wat beeldt dat dan uit? Dat weet je zomaar niet. Dat staat er ook niet op. Maar als je het verhaal uit de Bijbel kent, dan begint het opeens te spreken. Dan begrijp je dat dit de uitbeelding is van de barmhartige Samaritaan. Dat is Christus Zelf. Degene die op de ezel ligt is een uitbeelding van jezelf, van de mens in het algemeen. Die ligt op Zijn eigen beest, want zo staat het in Lukas vermeld. De rest kun je er zelf bij bedenken. Er wordt een tipje van de sluier opgelicht en dan zie je ineens de betekenis van die dingen.

Dat is wat Paulus overkomen is en ook Mozes. Bij hem was het nog moeilijker. Hij had het rechtstreeks gezien en moest het daarna bedekken. Hij moest de tabernakel bouwen en de ark des verbonds, het meest heilige voorwerp, maar het moest bedekt worden, achter een gordijn. Bij transport moest het gordijn achterwaarts op de ark gelegd worden. Ze mochten de ark des verbonds niet

zien. Alles moest bedekt worden. Over de tabernakel zelf werden drie á vier kleden gelegd, waarvan de buitenste gewoon een kleurloos beestenvel was. Aan de buitenkant was geen heerlijkheid te zien. De hogepriester ging weliswaar eenmaal per jaar het heilige der heiligen binnen, maar het gewone volk bleef buiten. Het zijn allemaal bedekkingen en dat zegt het Nieuwe Testament ook. Het is een aanleiding tot een betere hoop, door welke wij tot God naderen; het is een schaduw van toekomstige goederen. In die schaduwen zie je echter wel de omtrekken van nieuwtestamentische waarheid. Die waarheid is in zichzelf abstract, maar er zijn genoeg plaatjes van. De Bijbel is er vol mee.

Paulus heeft geleerd hoe dat werkt, hoe je Gemeentelijke, Messiaanse waarheid in het Oude Testament vindt. Dat is niet maar de losse lering, dat de Heere Jezus leed en stierf voor onze zonden en als je in Hem gelooft naar de hemel gaat, maar hoe dat in elkaar steekt. Buitenstaanders lachen hierom: 'Voor mijn zonden gestorven... Ja hoor, dan ga je naar de hemel. Belachelijk'. Maar er is in de Bijbel een leerstellige onderbouwing van deze waarheden. Adam was al een voorbeeld van Degene Die komen zou. De vrouw die uit hem genomen werd, is een beeld van de Gemeente. En ga zo maar door. Je gaat die dingen op een gegeven moment verstaan en zo krijg je leerstellig inzicht. Dat is de constructie waarop onze zaligheid gebaseerd is, op dit eeuwig blijvende Woord van God. En als er iemand was die wist hoe het werkte, dan was dat Paulus, omdat hij inderdaad de wetenschappelijke onderbouwing daarvan kende. Hij is wel helemaal opnieuw moeten beginnen zijn Bijbel te bestuderen in het licht van wat de Heer hem had laten zien. Dus zegt hij dat hij het niet van een mens heeft, maar door de openbaring van Jezus Christus. Als hij het ons uitlegt, dan bladert hij met ons door de Bijbel en zegt bijvoorbeeld dat Hagar Sinai voorstelt. Zij zijn een uitbeelding van het Oude Verbond, tot dienstbaarheid barend.

Deze dingen gingen er bij de Korinthiërs niet is, vleeselijk als zij waren en op het uitwendige gericht. Zij stonden daar niet open voor. Ze waren er niet in geïnteresseerd en daarom moesten ze ook niets van Paulus hebben. Wellicht vonden ze het voor henzelf ook wel te hoog gegrepen. Misschien is dat niet de goede term. Iemand moet je die dingen vertellen en de sluier weghalen. Iemand moet een keer uitleggen dat die Man naast de ezel de Heere Jezus is, of dat parkieten een beeld zijn van een getrouwe Bijbelvertaling, althans binnen de context waarin ze afgebeeld worden, om maar wat te noemen. Het lezen van schilderijen en oude kunst, vooral die in de kerken, of van gebrandschilderde ramen, is vaak niet zo eenvoudig. Je moet de details zien en weten wat ze voorstellen.

In het Oude Testament vind je Bezaleel en Aholiab. Zij werden door de Geest van God onderwezen, niet in een ambacht, maar hoe je geestelijke dingen

gestalte geeft. Dát is kunst. Het ging niet maar om het gieten van voorwerpen, het smeden van metalen, of het borduren van een gordijn, maar hoe je dingen vormgeeft. Zo krijgt waarheid vorm. Die vormen zijn ons medegedeeld in de Bijbel. Zelfs de literaire vormen, de taalkundige constructies in de Bijbel, hebben vaak nog een betekenis in zichzelf. Het is soms moeilijk, maar het zijn toch dingen die je moet leren. Je moet dwars door de geschiedenissen heen, dwars door wat aan de oppervlakte genoemd wordt, leren verstaan, tot in de details aan toe, dat die dingen een uitbeelding zijn van geestelijke waarheid.

Dat iemand als Paulus een jaar of veertig in het Jodendom verkeerd heeft en daarna door de Heer er hardhandig uitgetrokken werd, is op zichzelf al een uitbeelding van de geschiedenis van Israël. Eerst een hele tijd onder de wet en daarna breekt de genade aan, met een ruk, met een klap. Daarna moet de blindheid genezen worden, wat onder het Nieuwe Verbond gebeurt.

Dat je specifieke vermelding over onze bedeling in Efeze vindt in een parentese (een inlassing), is omdat onze bedeling zelf een parentese is, als het ware een tussen geschoven periode. Efeze 3 is als het ware een tussen geschoven hoofdstuk. Dat is niet voor niets zo. Dat zijn vormen en die moet je leren. Als kind van God moet je namelijk leren, zelfs met je Bijbel dicht, in het leven dwars door de omstandigheden heen te zien op Jezus met eer en heerlijkheid gekroond, op Degene Die ons voor is gegaan, op Wie wij ons vertrouwen stellen en niet aanmerken de dingen die men ziet, maar die men niet ziet. Hetzelfde doe je bij het lezen van de Bijbel. Je ziet de dingen wel die er staan, je leest de geschiedenissen, maar je begrijpt dat er wat achter steekt. Iets wat niet expliciet verteld wordt, maar waar het wel degelijk uitdrukking aan geeft of waar het de uitdrukking van is. Daarom staan er van die rare verhalen in de Bijbel. Historisch zijn ze van geen enkel belang, maar ze zijn wel degelijk van belang, omdat ze een profetische betekenis hebben. Dat had Paulus begrepen en het ligt aan de basis van alle Bijbelkennis. Als je de Bijbel wilt leren kennen, zeker waar het gaat om deze tegenwoordige bedeling der verborgenheid, dan ontkom je hier niet aan. Je moet achter die geschiedenissen leren zien, achter de beelden, achter de vaak merkwaardige woorden die je in het Oude Testament leest.

De HEERE heeft een woord gezonden in Jakob, en het is gevallen in Israël (Jes. 9: 7). Dat klinkt toch als wartaal, maar dat is het niet. Zingt vrolijk gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt (Jes. 54: 1). Waar gaat dat in vredesnaam over? Dat zijn beelden. Wij hebben een Jeruzalem dat boven is; dat is ons aller moeder. Hoezo? Waar slaat dat op? Toch is het een zeer fundamentele waarheid. In Openb. 11 wordt de tempel gemeten, maar de voorhof niet. Dan vraag je je toch af wat dat allemaal te betekenen heeft. Dan moet je weten waar een tempel een uitbeelding van is en waarom iets opgemeten wordt en waarom iets niet gemeten wordt.

Je móét het weten, want het zijn illustraties van volstrekt Bijbelse waarheid. Die waarheid blijft mede op deze manier voor de wereld verborgen, maar wordt aan ons, kinderen van God, geopenbaard. De hele waarheid, waarin Christus Zelf ons zou leiden. Daartoe heeft de Heer Paulus geroepen, maar bij de Korinthiërs kon hij niet terecht. De vraag is natuurlijk of hij bij ons wel terecht kan. Laten wij ons leiden in heel de waarheid? Willen wij dingen zien die we zelf nooit gezien hebben, maar ons nu getoond worden? Zo leren we de hele waarheid verstaan. Na afloop lezen we de Bijbel opnieuw en begrijpen we dat in Gen. 1 al gesproken wordt over de verheerlijkte Christus. In vers 3 al! Het staat in de Bijbel dat dit zo is: Er zij Licht en God heeft in onze harten geschenen, zei Paulus (2 Kor. 4: 6). Hij past dus dezelfde woorden in verband met de schepping van deze wereld toe op de opstanding van Christus en onze wedergeboorte en onze inleiding in de waarheid, waarbij Hij met Zijn licht in onze harten schijnt, opdat het Woord van Christus rijkelijk in ons zou wonen. Als je die dingen leert verstaan, dan kun je ook inderdaad met Petrus instemmen, die zegt dat we een profetisch woord hebben dat zeer vast is en dat je wel doet als je daarop acht hebt (2 Petr. 1: 19).

Helaas zijn er maar weinigen die zo over hun Bijbel kunnen getuigen, uit ervaring. Je kunt zoiets natuurlijk nazeggen, maar het gaat erom dat je dat zelf ook ervaart. Wij lezen de Bijbel en begrijpen dat het zeer vast is, omdat het allemaal in elkaar grijpt en dat de Bijbel niet maar een verzameling boeken is, maar heel de Schrift en het Woord van God als één geheel. Dat zal het nooit worden als je niet leert dat al die uitwendige dingen, ook in de Bijbel, de uitdrukking zijn van inwendige, geestelijke zaken. Die zijn heel moeilijk te formuleren, maar worden soms met enige penseelstreken voor onze ogen geschilderd, zoals Gal. 3: 1 het uitdrukt: Christus is u tevoren geschilderd geweest. Daar gaat het om, Hem te leren kennen. Daarvoor kunnen we bij Paulus terecht en via Paulus bij heel de Schrift.

Paulus had onuitsprekelijke dingen gehoord, die het een mens niet geoorloofd is uit te spreken. Als dit er niet had gestaan, dan had men over het algemeen ook niet zoveel moeite gehad met dit Schriftgedeelte. Los van dit Schriftgedeelte zegt Paulus dat hij door de Heer Zelf is onderwezen en dat hij is gegaan en heeft gepredikt door een openbaring van Jezus Christus. Hij was door God geroepen en noemt zich apostel van Jezus Christus. Hij heeft hem dus uitgezonden om te prediken. Hij is dienaar geworden van de Gemeente, die het lichaam van Christus is.

Kol. 1: 25 Welker dienaar ik geworden ben, naar de bedeling van God, die mij gegeven is aan u, om te vervullen het Woord Gods;

- 9 *Namelijk* de verborgenheid, die verborgen is geweest van eeuwen en van geslachten, maar nu geopenbaard is aan Zijn heiligen;
- 10 Aan wie God heeft willen bekendmaken, welke zij de rijkdom der heerlijkheid dezer verborgenheid onder de heidenen, welke is Christus onder u, de Hoop der heerlijkheid;
- 11 Denwelken wij verkondigen, vermanende een iegelijk mens, en lerende een iegelijk mens in alle wijsheid, opdat wij zouden een iegelijk mens volmaakt stellen in Christus Jezus;
- 12 Waartoe ik ook arbeide, strijdende naar Zijn werking, die in mij werkt met kracht.

Dienaar = diaken. Niet slaaf dus.

Hij was dienaar van de Gemeente geworden om te vervullen het Woord Gods. Om het Woord Gods vol te maken. Was het Woord Gods dan nog niet vol? Was alles van Gods Woord dan nog niet geschreven? Kennelijk niet. Voor zover wij weten heeft Paulus daar ook niet de laatste hand aan gelegd. Er waren latere schrijvers dan hij. Als dat de betekenis zou zijn, dan zou het ook de bediening van de andere apostelen geweest kunnen zijn. Dat zou kunnen, want er staat niet dat het niet zo is.

Het gaat om het Woord van God dat al bestond en ook geschreven was, waarvan men inderdaad de volle betekenis niet kende. Er waren nogal wat Schriftplaatsen die tamelijk inhoudsloos waren, omdat ze onbegrijpelijk waren. In die zin moest het Woord Gods nog vervuld worden. Het Woord Gods is er al, maar het is nog niet vol.

‘Wat Ik gesproken heb, schrijf dat in een boek en verzegel het boek en werp het hier in het water.’ Of denk aan het boek Daniël. Daarover heeft Paulus nog wel het een en ander te zeggen, zowel in de brieven aan de Thessalonicenzen, als aan de Hebreëen. Daniël moest het boek toesluiten en het zou gesloten zijn tot de tijd van het einde. Die is 2000 jaar geleden begonnen bij de dood en opstanding van de Heere Jezus Christus. Wij leven dus al 2000 jaar in de eindtijd. De toekomstige eeuwen zijn toen ook begonnen, want dat is hetzelfde. De tegenwoordige eeuw is nog niet afgelopen, maar de toekomstige is al wel begonnen. Zolang zijn die Geschriften dus al niet meer verzegeld. Niet pas sinds vandaag, zodat nu een een of andere nieuwlichter kan zeggen dat hij het weet, omdat de Heer het hem verklaard heeft door middel van een openbaring. Sinds de dood en opstanding van de Heere Jezus Christus wordt het Woord van God vervuld. Sinds die tijd wordt ons in ieder geval geïllustreerd hoe dat zit met het Woord van God en hoe dat vol gemaakt wordt; hoe dat zit met die Schriftgedeelten in het Oude Testament, waarvan binnen het kader van het Oude Testament de betekenis volstrekt onduidelijk is. In nieuwtestamentische tijd was Paulus door wat hij gezien heeft en aan les

heeft ontvangen, in staat om uit te leggen wat in het Oude Testament staat: 'De betekenis is dit, want...'

Velen zeggen: 'Maar dat lees ik niet in die woorden van het Oude Testament'. Toch zegt het Nieuwe Testament dat het dat betekent. Prof. Runia van de Theologische Universiteit in Kampen zei dat het volstrekt onmogelijk was dat David bij het schrijven van Psalm 8 aan de Messias gedacht heeft, toen hij schreef: Wie is de mens, dat Gij zijner gedenkt. Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; Gij hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond. Het is ondenkbaar dat David, toen hij dit schreef, aan de Messias gedacht heeft. Maar waarom is dat ondenkbaar? Hebr. 2 zegt dat het zo is. Zie ook bijvoorbeeld Psalm 16, door Petrus aangehaald in Hand. 2. Er is zelfs discussie over of Petrus wel in staat geacht moet worden om de twee brieven die onder zijn naam in de Bijbel staan zelf te schrijven, omdat die het niveau van een simpele visser ver te boven gaan. Petrus zei op de Pinksterdag dat David wel geschreven had dat God zijn ziel in het dodenrijk niet zou verlaten, noch zou Hij Uw Heilige overgeven om verderving te zien, maar dat dit onmogelijk op David zelf van toepassing kon zijn, want hij is beide gestorven en begraven en zijn graf is onder ons tot op deze dag. Hij zegt dat David een profeet was en wist wat God hem beloofd had, namelijk een Zoon Die uit zijn lijf zou voortkomen, Die een onwankelbare troon zou hebben. Zo heeft hij, dit voorziende, geschreven over die Zoon Die hij zou hebben. David wist dat, maar prof. Runia zegt dat dit ondenkbaar is. Nou ja....

Of men zegt dat de schrijver van Hebr. 2 (men wil niet toegeven dat Paulus dit was) deze toepassing eraan gegeven heeft. Het is dan weliswaar wel geïnspireerd, maar wij theologen hebben het recht om aan welk Schriftgedeelte dan ook een eigen betekenis te geven, afhankelijk van of het ons uitkomt of niet. Ze nemen een tekst en doen er wat mee, naardat het hun goeddunkt. Het trieste is dat de gemiddelde christen dit soort theologen serieus neemt.

Dit Schriftgedeelte, hier in 2 Kor. 12, is ook zo'n moeilijk gedeelte. Je vindt nergens een commentaar dat in de buurt komt van wat er nu werkelijk staat. Doorgaans is men volledig de draad kwijt, omdat men in werkelijkheid de situatie die Paulus beschrijft niet kent. Namelijk de frustratie van dat je een Bijbelse boodschap hebt, waar de gelovigen niet op zitten te wachten. Zij gaan er vanuit dat je mensen niet iets moet vertellen waar ze niet op zitten te wachten. Je bent ingehuurd om in een vaak kunstmatig gecreëerde behoefte te voorzien. De mensen zijn religieus en moeten daarom toch minstens één keer in de week naar de kerk. Althans, dat is ervan overgebleven. Ze moeten ook wat horen, maar Bijbelse waarheid..., daar zitten ze niet op te wachten. De hele rest van de week houden die mensen zich bezig met hun eigen praktische leven, met hun ups en downs, met hun emoties, met hun geschonden ego's, of de armoede waarin ze leven, dan wel het gebrek aan rijkdom, hun ziekten

enzovoort. Wat ga je die mensen dus vertellen? Dat het morgen misschien beter wordt, dat de Heer je beproeft, maar morgen gaat Hij je daar alsnog voor belonen, of overmorgen, of in de eeuwigheid. Zo houden we de moed erin. Uiteindelijk gaan we winnen. En als je ziek bent..., je kunt in dat geval genezingsdiensten beleggen. De Heer heeft dan kennelijk dienst om genezing te bewerkstelligen. Iedereen wordt vroeg of laat ziek. Daar kun je dus op inspelen. Maar serieuze dingen vertellen over het plan Gods door de eeuwen heen en het speciale doel van de Heer met de Gemeente, dat is onmogelijk. In de eerste plaats omdat de mensen daar niet op zitten te wachten en in de tweede plaats kunnen ze daar niet op zitten te wachten, omdat ze toch niet weten wat de Gemeente voor een 'ding' is. Je kunt wel vertellen wat God in deze tijd doet, maar dan moet je eerst uitleggen wat deze tijd dan is en waarom deze tijd anders is dan de voorgaande- en volgende tijden. Het profetische Woord heeft totaal geen ingang. Men wil alleen weten wanneer de wereld vergaat, of wanneer Christus wederkomt of wanneer de opname van de Gemeente plaatsvindt, mochten ze daar ooit al van gehoord hebben. Maar deze dingen uitleggen aan de hand van de Schrift, daar heeft nauwelijks iemand belangstelling voor. Dat gaat namelijk niet over hen, maar over wat de Heer doet. Daarin is men niet geïnteresseerd en dat moet je dus ook niet vertellen, want daardoor jaag je de kerk leeg en dat kan niet uit. Daarom heeft men ook geen flauw idee waarover dit Schriftgedeelte gaat.

Men zegt bijvoorbeeld dat Paulus iets in de hemel gezien heeft zoals Johannes in Openb. 4 en 5, of zoals Jesaja in Jes. 6. Hij heeft de grootsheid van de hemel en de schepping aanschouwd en de troon van God in de hemel gezien, de cherubim en de serafim, de engelen en de aartsengelen. Dat zijn natuurlijk allemaal dingen die je niet uit kunt spreken. Zelfs al zou het mogen, dan nog is het onmogelijk om het te formuleren. Bovendien mocht hij ze niet uitspreken, omdat de Heer het hem verbood. Zo leest men het dan. Maar dan ben je echt volkomen de draad kwijt. Cherubim en serafim zijn woorden en beelden die ontleend zijn aan visioenen, die een symbolische voorstelling van zaken geven voor een mens die helemaal niet in staat is om hemelse dingen waar te nemen. Daar gaat het echter niet om.

In Hebr. 8 staat dat de Heer tot Mozes op de berg zei: 'Ziet dat gij het alles maakt naar het voorbeeld dat u op de berg getoond is'. We weten niet wat hij gezien heeft, maar de bedoeling was dat wat hij aan in ieder geval leerstellige waarheid gezien had, weer zou geven in zichtbare en tastbare beelden. We weten dat dit zo is, omdat we weten dat de tabernakel en ook de tempeldienst met al hun vormen en attributen op een of andere wijze uitdrukking geven aan nieuwtestamentische waarheid. Het is dus een soort beeldende kunst. Het is de bedoeling van rituelen dat zij uitdrukking geven aan en afbeeldingen zijn van ongrijpbare, onzienlijke en abstracte dingen. Dat is ook de essentie van kunst, nog afgezien van het feit dat volgens de Bijbel alle vormen in deze



zienlijke wereld sowieso afbeeldingen zijn van het werk Gods. Vandaar dat orthodoxe protestanten vroeger zeiden dat er twee dingen zijn waarlangs God Zich openbaart, namelijk via de Schriftuur en via de creatuur. Dat is ook terecht. Hoe dat dan met de schepping zit is een beetje onduidelijk, want je kreeg daarover niet veel meer mee dan dat die mooi en kunstig in elkaar zat en nogal groot, zodat God kennelijk nogal kunstig is en nogal groot. Ook in een eenvoudig lied als 'Hoe groot zijt Gij' staat: als ik zie de werelden die Gij gemaakt hebt (dat is de originele tekst). Dat klopt natuurlijk niet, want er is maar één wereld. Als ik het rollen van de donder hoor, hoe groot is God dan? Als je daar Gods grootheid aan afleest, dan heb je toch weinig idee van hoe groot God werkelijk is.

Hoe dan ook, Paulus' frustratie was dat hij van Gods wege bij één gelegenheid gezien heeft wat Mozes gezien had en dat moet voldoende geweest zijn om hem inzicht te geven in de structuur van het hele heilsplan van God en in het bijzonder de relatie tussen het Oude- en Nieuwe Verbond. Hoe het Oude Verbond niet de vervulling is van de beloften aan Abraham (Gal. 3 en 4), maar hoe het aan de andere kant wel degelijk de schaduw is van toekomstige goederen en een aanleiding van een betere hoop, door welke wij tot God naderen (Hebr. 8: 5; 10:1; 7: 19) . Kortom, een afschaduwing van betere dingen in de toekomst; een spiegel als het ware. Als je dat weet, dan kun je met het Oude Testament ineens een heel eind verder komen. Dan begrijp je ineens van alles.

Dat kon Paulus en dat was tegelijkertijd zijn probleem.

Hij had de Korinthiërs wat te leren, maar daar hadden ze geen belangstelling voor. Zij deden daar aan partijschappen. Dat is een woord van minstens 100 jaar oud: groepjesvorming; wie hoorde bij wie? Later heette dat in Nederland 'verzuiling'. De Korinthiërs hadden geen belangstelling voor geestelijke dingen. Ze waren vleeselijk en hadden belang bij aardse dingen en verdeelden elkaar in groepjes. Dat is heel normaal in de wereld. Daar word je ingedeeld in categorieën. Niet alleen vanwege je denkwijze, maar ook bijvoorbeeld naar welke auto je in rijdt. Men moet overzicht en duidelijkheid hebben en daarna moet alles gemanipuleerd kunnen worden. Als ze je van hogerhand nodig hebben, dan moeten ze precies weten in welk vakje je zit en of je ergens bruikbaar voor bent of niet. Zo is het ook in de menselijke geschiedenis geweest. Op een gegeven moment zijn mensen dat volledig zat en komt er een grote opstand. Dan worden alle muren en heilige huisjes afgebroken en begint het verhaal van voren af aan. Daar zijn we nu in Europa ook druk mee bezig. Als het gaat gebeuren, dan zal dat gebeuren onder leiding van de antichrist.

Paulus zou het Woord Gods vervullen, maar hij krijgt de gelegenheid niet. Hij krijgt niet de gelegenheid om te doen wat hij bijvoorbeeld bij de Efeziërs wel deed, door te zeggen dat er in Psalm 68: 19 staat: 'Opgevaren zijnde naar de

hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangen genomen en heeft de mensen gaven gegeven. Ja ook de onderhorigen, om bij u te wonen, o God'. Daar begrijp je niets van. Ja, als het begrijpelijke woorden waren, zou je ze onthouden, maar het zijn geen begrijpelijke woorden.

Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen om te wonen, o HEERE God! Je hebt geen idee waar het over gaat. Wie is er eigenlijk naar de hoogte opgevaren? Dat kan er maar Eén zijn. Er zou iemand opvaren naar de hoogte. Wie zou dat kunnen zijn, als het niet Elía is en ook niet Henoch? De Messias dus. In Joh. 3: 13 lezen we: Niemand is opgevaren in den hemel, dan Die uit den hemel nedergekomen is, *namelijk* de Zoon des mensen, Die in den hemel is. De theologen blijven hardnekkig denken dat het woorden van de Heere Jezus zijn en dan wordt het ineens mystiek. Dan gaat het over iemand die in de hemel is en tegelijkertijd hier en daar. En hier en daar is Hij blijkbaar zowel God als mens. Dat is mystiek en kan toch nooit iemand begrijpen. Dat is de leer van de drie-eenheid en zo ben je het hele verhaal kwijt. Dat is wetenschap, theologie. Het zijn echter woorden van Johannes. Er is niemand opgevaren in de hemel dan de Zoon des mensen, Die inmiddels in de hemel is. O ja? Ja, want gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden. De koperen slang die Mozes in de woestijn moest maken, is dus een beeld van de Zoon des mensen. Daar zou je in het Oude Testament misschien niet opgekomen zijn, maar hier staat het gewoon. In orthodox evangelische kring echter wordt de Zoon des mensen aan het kruis verhoogd. Dan ben je het verhaal dus weer kwijt. Hoe hoog is een kruis? Hoe hoog werd de Zoon des mensen dan verhoogd? Daar gaat het niet over. Het gaat over de verhoging van de Heere Jezus in de hemel. Lees Joh. 3 maar. Achteraf leren we dat dit gewoon in Psalm 68 staat. Bovendien staat er over de verhoging van de Heere Jezus in Psa. 110: De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten. In Hebreeën staat dat dit een profetie is over de verhoging van de Heere Jezus Christus, tot in de hemel zelf. Op een of andere manier is het kennelijk moeilijk om dat te zien.

De vraag is vervolgens hoe het kan dat het zo moeilijk is die dingen te zien. Het probleem is dat de mensen die zich daarmee bezighouden altijd maar betrokken zijn in het praktische werk. Zij moeten voorganger zijn, sociaal werk verrichten, de mensen op zondag twee keer van een preek voorzien, waar niet al te veel in zit waar ze niet op zitten te wachten enzovoort. Het bestuderen van de Bijbel is dan ook automatisch gericht op het maken van een preek voor de zondag. Men leest daardoor niet onbevooroordeeld. Men heeft eigen belangen, een dubbele agenda. Zelfs als men van goede wil is, komt men er niet meer uit, omdat het eigenlijk niet meer oprecht is en zeker niet objectief. Zo ongeveer niemand gelooft trouwens nog dat je de Bijbel objectief kunt lezen. Daar is men het algemeen over eens. Dat heeft de geschiedenis wel

aangetoond. Het is echter heel goed mogelijk. Als je dat doet, dan kom je vanzelf tot geloof in de Heere Jezus Christus en leer je onderweg van alles. Dan leer je onderweg dat al die Schriftplaatsen die je niet begrijpt over de Messias gaan.

In Efe. 4 leren we vanuit Psalm 68 dat God aan de mensen gaven gegeven heeft, sommigen tot apostelen en sommigen tot profeten en sommigen tot evangelisten en sommigen tot herders en leraars, tot opbouw van de Gemeente. Want Psalm 68 zegt dat Hij de mensen gaven gegeven heeft. Aan wie heeft Hij die gaven dan gegeven? Aan die gevangenen (want dat waren ze al), die Hij daarna gevangen genomen heeft. Hij heeft de gevangenis gevankelijk weggevoerd. Dat gaat over de Gemeente. Hij heeft hen gaven gegeven. Kortom, Psalm 68: 19 gaat erover dat God dit soort gaven aan de Gemeente geeft. Dat lees je niet in Psalm 68, maar de Bijbel zegt dat dat er staat. Dat wil zeggen, die Schriftplaats was nog niet vol, maar achteraf wordt ons verteld wat het werkelijk betekent.

Petrus zegt daarover: Het profetisch woord is zeer vast, dit eerst wetende dat geen profetie is van eigen uitlegging. Met andere woorden, de ene profetie legt de andere uit en de andere vult de ene weer aan enzovoort. Als je dat doet, zeggen mensen dat je niet zomaar conclusies mag trekken: 'Het staat er niet en dus is het een conclusie die je trekt'. Dat is ook zo, maar dat gebeurt op basis van vergelijking van bewijsmateriaal. Wat is daar mis mee? Zo werkt het en het is de enige manier waarop het werkt. Het Nieuwe Testament begint niet voor niets met vier Evangeliën naast elkaar. Zo word je namelijk gedwongen om Schrift met Schrift te vergelijken. Tegen de tijd dat je aan Handelingen toe bent heb je dat hopelijk enigszins geleerd; om de verschillen en overeenkomsten te zien en om te ontdekken dat wat in het ene Evangelie ontbreekt in het andere staat. Sommigen zeggen dan dat het om de verschillende aspecten van de Heere Jezus in de Evangeliën gaat. Dat is ook zo, maar dat neemt niet weg dat het over een en dezelfde Man gaat en een en dezelfde tijd. Het gaat dus feitelijk ook om een en dezelfde geschiedenis. Daarom moet je dus Schrift met Schrift vergelijken. In het Oude Testament gebeurt dat ook. Jesaja en Ezechiël hebben soms dezelfde Schriftgedeelten en die moet je dus met elkaar vergelijken. Wat in het verslag van de één niet staat vind je in het andere. Koningen en Kronieken gaan in hoge mate over hetzelfde, maar zijn toch heel anders geformuleerd. Wat je in het ene niet vindt staat in het andere wel. Voordat je dus conclusies uit het ene Schriftgedeelte trekt, moet je toch heus het andere er eerst naast leggen. Dat heet Bijbelstudie. Je moet Schrift met Schrift vergelijken en dan kom je inderdaad tot conclusies en begrijp je dat Gemeentelijke waarheid inderdaad besloten ligt in de oudtestamentische uiteenzettingen en profetieën.

Daarna vind je ook dat een en ander zich op symbolische wijze uitdrukt in de oudtestamentische geschiedenis. Als je dat ziet, dan zie je ook dat dit zich

voortzet in de nieuwtestamentische geschiedenis. Die blijkt namelijk ook nog een symbolische en dus profetische betekenis te hebben. Niet alleen in de vier Evangeliën, maar ook in Handelingen. Dan gaat de Bijbel leven en blijkt die ook echt één geheel te zijn. Maar ja, de theologen hebben juist uitgevonden dat de Bijbel niet één geheel is, maar een verzameling van losse geschriften, die men hier en daar gevonden heeft en aan elkaar geplakt. Deze theologen zijn geleerd en hebben uitgevonden dat dit gedeelte daarvandaan komt en dat gedeelte daarvandaan. Dat weten ze uit het gebruik van de Godsnamen. En als ze er op die manier niet uitkomen, dan merken ze het aan de stijl van het Hebreeuws of aan de stijl van het Grieks. Alsof wij dat achteraf vast kunnen stellen! Als je maandag een stuk schrijft en vrijdag weer en je gaat beide analyseren, dan kan maar zo blijken dat de uitkomst is dat ze door twee verschillende mensen geschreven zijn. Het hangt er maar net vanaf in wat voor bui je bent, of je fit bent of niet, of het mooi weer is of niet enzovoort. Maar nee, de theologen kunnen dat aan de hand van spelling, bronnen en dergelijke. Dat heet tegenwoordig Bijbelstudie. Dat is echter een misverstand. Dat heet de hogere Schriftkritiek. Vooral hoog, maar met Bijbelstudie heeft het niets te maken, want het bestudeert niet wat er geschreven is. Als je dat in alle oprechtheid zou doen, dan kom je tot precies de tegenovergestelde conclusie, namelijk dat hoe het ook in elkaar steekt, het één Schrijver is en één boodschap. Het is verbijsterend om te zien dat bepaalde Schriftgedeelten, die soms met eeuwen verschil in tijd geschreven zijn, volstrekt hetzelfde zijn; met heel andere woorden en vanaf een heel andere kant binnenkomend, met een heel ander decor, maar toch met dezelfde boodschap. Ook met hetzelfde handschrift, maar dan op een hoger niveau. Dat is pas hoog. Hogere Schriftkritiek is feitelijk het laagste wat er is, ook het simpelste. Het wordt pas hoog als je de inhoud leert verstaan.

2 Kor. 12: 4 Dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken.

Paulus heeft fundamentele zaken geleerd, die tot vandaag in het christendom volstrekt onbekend zijn. Het zijn ook dingen waarvan hij zegt dat ze onuitsprekelijk zijn. Het is niet uit te spreken. Er wordt niet gezegd waarom niet. Het is echter niet uit te spreken, omdat er geen gelegenheid voor gegeven wordt.

Niet geoorloofd kan betekenen dat het niet mag, maar ook dat het niet kan. Dat is in de praktijk hetzelfde. Als je de Griekse term letterlijk vertaalt, dan staat er: het bestaat niet; het is niet bestaand, vertaald met: niet geoorloofd. Er is geen gelegenheid voor. Dat betekent nog steeds dat het niet kan of niet mag. In veel gevallen heeft het inderdaad de functie van dat het niet mag. Niet geoorloofd is misschien niet helemaal een goede vertaling. Er had beter 'niet toegelaten' kunnen staan. Het kan zijn dat het dan verboden is, maar ook dat

er geen gelegenheid toe is. Dat laatste komt van onderaf, terwijl als iets niet mag van bovenaf komt. Men leest dit alsof het van bovenaf komt. God heeft hem wat laten zien en toen gezegd dat hij er niet over spreken mag. Meer voor de hand liggend is dat God het hem heeft laten zien en toen gezegd heeft: 'Zo, nu weet je het; ga nu je huiswerk maar afmaken. Onthoud wat je gezien hebt; hier is je Bijbel...'. Dat kun je rustig zo zeggen, want zo is het ook gegaan. Hoewel hij kennelijk geprobeerd heeft een en ander onder de mensen te krijgen, zowel in Damaskus als in Jeruzalem, lukte hem dat met geen mogelijkheid. Kennelijk was dat gewoon drie stappen te ver, niet alleen onder de Joden, maar ook onder de christenen. Het resultaat is dat hij naar huis verdween en pas jaren later door Jozef, bijgenaamd Barnabas, is opgehaald, waarna zij samen naar Antiochië gegaan zijn. Van daaruit is hij nog later met dezelfde Barnabas op zendingsreis gegaan. Daar begon zijn bediening. Dat leverde ook meteen problemen op, want hoewel zij zich primair alleen tot de Joden richtten, waren het niet de Joden, maar de Grieken die tot geloof kwamen. Dat is de aanleiding geweest tot het zogenaamde apostelconvent in Jeruzalem uit Hand. 15.

Paulus neemt nu eenmaal een bijzondere positie in. Hij had hen wat te vertellen, maar dat ligt op een niveau dat het aardse volstrekt ontstijgt. Voor zover men er iets van begrijpt vindt men dat nu nog. Doorgaans vindt men het maar academisch en geen praktisch nut hebben. Dat is een groot misverstand, omdat kennis van de Schrift wel degelijk en in de eerste plaats een duurzame uitwerking op ons denken heeft. Wat wij weten van de Bijbel, vooral objectieve kennis, komen we nooit meer vanaf. Dat vormt het kader voor ons denken en voor onze beleving, voor onze bevindelijkheid en voor onze emoties, voor de hele mens. Dat is waarbinnen ons leven feitelijk geplaatst wordt. Dat is precies de bedoeling. Wij zouden veranderd worden in ons denken en ons pad rein bewaren, opdat wij dat behouden naar Zijn Woord, waarmee onze harten gevuld zijn geworden.

Over het algemeen is er een volkomen gebrek aan Bijbels inzicht. Men kent hier en daar een verhaaltje, maar samenhang totaal niet. Men verwacht bijvoorbeeld het einde der tijden, terwijl wij daar allang in leven. Anderen verwachten dat de wereld binnenkort vergaat, maar die gaat nog minstens 1000 jaar mee. Kennis van de Bijbel is daarvoor nodig. Maar de Korinthiërs voelden daar niet voor. Zij leefden liever bij de waan van de dag. Dat is Paulus' frustratie; hij kon zijn boodschap domweg niet kwijt. Dat blijkt ook wel uit de rest van de brief. De Korinthiërs stonden totaal niet open voor Paulus, laat staan voor wat hij te zeggen had.

Paulus kon dus zijn boodschap niet kwijt. Hij deelt het de Korinthiërs mee, maar op zodanige wijze dat zij waarschijnlijk geen idee gehad hebben waar het

over ging. Toch moet het tot ze doordringen dat ze iets missen als ze niet bereid zijn naar hem te luisteren.

In vers 1 zei Paulus: Te roemen is mij waarlijk niet oorbaar, want ik zal komen tot gezichten en openbaringen des Heeren. Ik ken een mens in Christus...

2 Kor. 12: 5 Van den zodanige zal ik roemen, doch van mijzelfen zal ik niet roemen, dan in mijn zwakheden.

Het gaat natuurlijk over dezelfde persoon. Ze kennen Paulus als een mens met zwakheden en tekortkomingen. Daar is in de voorgaande hoofdstukken uitgebreid over gesproken. Hij roemt dan ook maar in zijn zwakheden.

- 6 Want zo ik roemen wil, ik zal niet onwijs zijn, want ik zal de waarheid zeggen; maar ik houde *daarvan* af, opdat niemand van mij denke boven hetgeen hij ziet, dat ik ben, of dat hij uit mij hoort.

Hij zal niet over zichzelf opscheppen en hij zal niet onwijs zijn, maar hij zal de waarheid zeggen. Veelal is opschepperij alleen maar leugen, opgeblazenheid. Hij doet dat niet, opdat niemand van hem denke boven hetgeen men van hem ziet, dat hij is of dat zij uit hem horen.

Het belangrijke punt in het hele verhaal is dat de woorden en leringen van Paulus niet gebaseerd zijn op wat hij gezien heeft toen hij opgetrokken was tot in de derde hemel, maar dat zijn woorden gewoon gebaseerd zijn op de Schriften. Daar speelt hij dus zelf geen rol in. Hij verkondigt niet zijn eigen mening, maar predikt de Schriften. Dat ontgaat helaas velen. Sommigen, juist degenen die Paulus erg omhoog steken, zeggen dat wat Paulus leerde allemaal nieuw was. Dat vind je nergens in de Bijbel, alleen maar bij Paulus. Maar hij demonstreert juist dat dit niet zo is. Wat hij leert is altijd gebaseerd op oudtestamentische Geschriften en gewoonlijk onder vermelding daarvan, met verwijzing daarnaar. Alles wat hij ons bijvoorbeeld in Efeze leert, is zonder meer gebaseerd op oudtestamentische Schriftplaatsen en meestal met vermelding daarvan. Denk aan bijvoorbeeld die van Psalm 68, dat Hij is opgevaren naar de hoogte en de gevangenis gevangen genomen heeft en de mensen gaven gegeven heeft. Waarom moet hij daar zo nodig een volstrekt onduidelijke tekst uit Psalm 68 bijhalen? Omdat hij ons niets leert dan wat in het Oude Testament al was vastgelegd, dan wel op een of andere wijze aangekondigd. Ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de dood en Christus zal over u lichten (Efe. 5). Dat is een verwijzing naar Jes. 61. Het was niet nieuw. Daarmee werpt hij dus ook licht - niet alleen op die paar verzen daar in Jes. 61 - maar op het hele Schriftgedeelte. Net zoals hij ineens licht werpt op heel Psalm 68. Nu weet je dat Psalm 68 over Gemeentelijke waarheid gaat. Enzovoort. Of, denk aan Gal. 4, hierboven reeds aangehaald, dat Abraham

twee vrouwen had en twee zonen, hetwelk dingen zijn die andere beduiding hebben. Zo past hij een heleboel Schriftplaatsen uit Genesis, maar ook uit Jes. 54, toe op de Gemeente.

Paulus hoeft niet te roemen in wat hij gezien en beleefd heeft. Dat weet hij voor zichzelf. Voor zijn bediening echter gaat het om de Schriften (Kol. 1: 25). Daar komt nog bij, hij weet het wel voor zichzelf, maar zegt erbij dat hij er niets aan heeft, integendeel...

- 7 En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, *namelijk* een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen.

Het was natuurlijk niet niets. Hij neemt een positie in vergelijkbaar met die van Mozes. Natuurlijk, Mozes als middelaar van het Oude Testament is een type van Christus als Middelaar van het Nieuwe Testament, maar het is heus niet zo gek om Mozes als middelaar van het Oude Testament met Paulus te vergelijken. Hij is immers de grote prediker van nieuwtestamentische waarheid. Bovendien had Paulus hoogstwaarschijnlijk dezelfde dingen als Mozes gezien.

Niettemin, om in zijn positie niet hoogmoedig te worden, is hem een scherpe doorn in het vlees gegeven. Er zijn over die doorn in het vlees boeken vol geschreven. Het heeft allerlei toepassingen gekregen. Het schijnt een ziekte geweest te zijn. Onder andere epilepsie. Toen hij een keer wegviel is hij opgetrokken in de derde hemel. Hij had toen gehallucineerd en dat was dan de derde hemel. Anderen zeggen dat hij een oogziekte had. Ze maken eerst een jonge man van hem en Paulus schrijft ergens dat hij slechte ogen heeft en dus moet hij wel een oogziekte gehad hebben. Hij was echter inmiddels al aardig op leeftijd. Hij was gewoon oud. Hij wordt geïntroduceerd als een jongeling. In de Bijbel wordt iemand tot de leeftijd van ongeveer veertig jaar een jongeling genoemd. Lees de Bijbelse encyclopedieën er maar op na. Daarna beginnen de jaren te tellen en met de jaren komen de kwaaltjes. Dat was met Paulus net zo. Die doorn in zijn vlees? Het is net zo min letterlijk als wat hij hierna zegt, namelijk dat hem een engel van satan gegeven is. Die doorn in het vlees is dus een engel van satan. Die sloeg hem met vuisten, opdat hij zich niet zou verheffen.

Het gaat dus over een engel van satan. De duivel is de tegenstander. Ziekte of lichamelijke toestanden worden niet beschouwd als tegenstander, maar als zwakheden van de oude mens. Die kunnen je inderdaad hinderen, maar ze zijn niet de tegenstander en zeker niet de duivel die dat doet. Sommigen denken dat wel, maar die hebben zichzelf een Godsbeeld gemaakt, een wereldbeeld. Zij zeggen dat het naar de wil van God is dat alles in deze wereld gezond is.

Engel = boodschapper.

Paulus heeft dus te maken met een boodschap van de tegenstander. Dat is een oud Bijbels thema. Het ongelovige Israël heet in de Bijbel een tegensprekend volk. Zij hebben een andere boodschap, andere ideeën, een andere filosofie, een andere theologie; ze hebben een eigen godsbeeld, dat niet overeenkomt met de God van de Bijbel. Dat vind je in de hele wereld terug, in alle religies en alle wereldbeschouwingen. Die worden bedacht door de grote denkers van de mensheid. Zij zijn per definitie de tegensprekers. Zij weten het beter dan God, Die gesproken heeft. Dat God gesproken heeft, gelooft tegenwoordig niemand meer. Ook niet degenen die zich christenen noemen. Zij hebben immers een Bijbel die is samengesteld uit allerlei losse stukken tekst, die men her en der tegenkwam. Meestal in Babel, de moeder der hoererijen. Men heeft ze aan elkaar geplakt en daarna eronder gezet: God. Voor zover zij er iets van kunnen leren is het niet omdat het het Woord van God is, maar omdat het is voortgebracht door de grote denkers der mensheid. Lees bijvoorbeeld een eigentijds commentaar over Jeremía. Het gaat dan over Jeremía, die in hoge mate de uitvinder was van het monotheïsme en die de Joden probeerde te bewegen tot afschaffing van al die andere goden en alleen te komen tot dienst aan Jehovah. Hij was een groot denker, bovendien met een toekomstvisie, want hij kondigde ook de komst van een rijk aan, het Messiaanse Rijk. Ondanks alles was hij positief ingesteld, want het was dan toch wel zo dat het met de Joodse staat en Jeruzalem in zijn dagen slecht zou aflopen, maar hij kondigde aan dat na 70 jaren er een positieve wending zou komen. Daarmee gaat men 100% voorbij aan het feit dat het woord van Jeremía het Woord van God is en dat hij profeet was. Hij was niet één van de grote denkers, maar één van de grote engelen, in de zin van boodschappers. Niet 'ik zeg u', of 'ik vind' of 'ik gevoel', maar 'alzo zegt de HEERE'. Daar gaat men volledig aan voorbij. Lees de inleidingen maar eens op de verschillende Bijbelboeken in diverse nieuwe Bijbelvertalingen, dan weet je waar je mee te maken hebt. Dan weet je meteen ook dat je de vertaling zelf echt niet meer hoeft te lezen, omdat er vanuit gegaan wordt dat het niet het Woord van God is, maar het woord van mensen. De Bijbel is verworden tot niet meer dan een stukje cultureel erfgoed, wat de eeuwen door steeds opnieuw wordt verteld. Het heeft geen enkele zin om met die mensen over de Bijbel te praten. Zij hebben het over heel iets anders dan wij. Wij hebben het over het Woord van God, zij hebben het over een verzamelde bibliotheek, een bloemlezing van geschriften uit de oudheid, met een religieus karakter. Paulus heeft daarmee te maken in zijn dagen, in het bijzonder met de Korinthiërs, die helemaal niet geestelijk ingesteld zijn. Zij spelen wel kerkje en veroorzaken dus kerkscheuringen. Je moet immers niet van die zijn, maar van die. Zo heb je kerkelijk onderscheid. Daar waren zij mee bezig, maar daar is geen plaats voor het werk dat de Heer doet en de wijze waarop Hij Zich in het verleden geopenbaard heeft aangaande Zijn werk en positie in het heden.



Het is dus hoogst essentieel wat Paulus hier schrijft. Daarom is het ook niet verrassend dat je dit in geen enkel Bijbelcommentaar ooit terugvindt. Men begrijpt het niet, omdat men de weg hier allang kwijt is. Men begrijpt zulke dingen überhaupt niet meer, omdat men denkt dat je tegenwoordig moet voldoen aan de vraag van het volk. Je hebt een markt en daar zet je iets in. Je hebt een vraag en daaraan voldoe je. De werkelijke situatie is natuurlijk andersom. Er is helemaal geen vraag en er is helemaal geen interesse. De frustratie van de boodschapper is dat hij eerst de aandacht moet vragen voor z'n product, voor z'n boodschap.

Tegenwoordig wordt onze samenleving door de commercie beheerst. Als je een product hebt, maar er is geen vraag naar, dan kun je er niet aan verdienen en gaat het dus niet door. Niets aan te doen. In principe hoort het echter andersom te zijn. Het werkt vanuit een gedrevenheid. Om bij ons onderwerp te blijven, de Bijbelse boodschap zou gepredikt moeten worden. Dat is wat de mensen nodig hebben. Niet waarop ze zitten te wachten en waarnaar ze vragen, maar wij weten dat ze het nodig hebben en daarom bieden we het aan, omdat het goed is, omdat het van God is. De frustratie is vervolgens dat men dat niet ziet, er geen belang bij heeft en het niet wil horen en liever in de eigen ellende blijft zitten en in het duister blijft rondtasten enzovoort. Het probleem is dat men de Bijbel niet erkent als het onfeilbare en eeuwigblijvende Woord van God. Dan houdt het dus op.

Paulus stond tegenover dat soort mensen, die gericht waren op het hier en nu, die gericht waren op het vestigen van een eigen gemeente, die gericht waren op aardse omstandigheden. Zij waren vleeselijk en kinderen in Christus. Jonge kinderen, opgevoed met melk. Zij verdragen geen vaste spijs, ook nu nog niet. Daar gaat het over. Aan hen kan hij zijn boodschap niet kwijt. Hij heeft alleen maar met tegensprekers te maken.

Dat houdt hem klein. 'Opdat in mij niet zou verheffen'; zo begint vers 7 en zo eindigt het. Later schrijft hij dat iedereen hem verlaten heeft.

8 Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken.

Het loont de moeite hier nauwkeurig te lezen. Hierover heb ik de Heere driemaal gebeden. Je belandt hier onmiddellijk in de bekende discussies. Moet je de Heer bidden? Ja. Hoe vaak? Kennelijk driemaal, want dat staat hier. Dat zijn echter de verkeerde vragen. Bovendien, drie keer: 's morgens, 's middags en 's avonds? Waarom drie keer? Het antwoord op dit soort vragen staat iets verderop, want in vers 14 zegt Paulus dat hij ten derde male gereed is tot de Korinthiërs te komen. Hij heeft driemaal gebeden en is ten derde male gereed om tot hen te komen. Je zou de overeenkomst moeten zien.

In 2 Kor. 13: 1 zegt hij: 'Dit is de derde maal dat ik tot u kom'. Dat is toch opvallend.

Hij heeft drie keer hierover gebeden. Naar aanleiding waarvan? Hij was drie keer gereed om tot die Korinthiërs te gaan. Dat was voor hem de aanleiding om bij alle drie gelegenheden te bidden, opdat die engel van satan van hen zou wijken. Die tegenspreker, die leugenaar van den beginne. Hij zou naar Korinthe gaan en bidt of er niet meteen al die tegenspraak zou komen. Die tegenspraak remt hem uiteraard in zijn prediking. Als je niet wil dat iemand zijn verhaal voltooit, dan val je hem in de rede en begin je moeilijk te doen over wat hij tot dan toe gezegd heeft, waardoor hij geen stap verder meer komt.

Elke keer als hij zich tot de Korinthiërs zou richten zag hij ertegenop, omdat hij wist dat hij met tegenspraak te maken zou hebben en dus strijd, oorlog. Dat is het fundamenteel altijd, maar specifiek met de Korinthiërs.

Maar de Heer heeft tot hem gezegd (waarschijnlijk alle drie keer)...

- 9 ... Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.

Paulus moest het doen met de genade van God. Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.

Genade = synoniem voor kracht.

Zo zal hij dan veel liever in zijn zwakheden roemen, opdat de kracht van Christus in hem wone, want als hij zwak is, dan is hij machtig (einde van het volgende vers).

Paulus heeft dus van de Heer geleerd dat hij beter zwak kan zijn en zich zwak voelen. Dat betekent meteen dat hij niet zijn eigen verhaal hoeft op te hangen, of zijn eigen methodieken moet toepassen, maar dat hij gewoon afhankelijk is van de kracht van de Heer die door hem werkt. Het komt erop neer dat de autoriteit die hij heeft bij zijn spreken niet zijn eigen autoriteit is, maar die van de Schrift. Onder het motto: 'Er staat geschreven...', precies zoals de Heere Jezus dat Zelf demonstreerde toen Hij verzocht werd. Er staat geschreven....

Dat is het einde van alle tegenspraak, of je gooit de hele Bijbel weg. Dat kun je ook doen, maar dat is het einde van alle discussie. Bij ons gaat het erom: wat leert de Bijbel? Of dat in strijd is met gangbare opvattingen, of met wat grote denkers hebben uitgedacht? Dat is dan jammer. Wij hebben die Schriften.

Onze intellectuele uitdaging bestaat er niet uit om nieuwe theorieën of wereldbeschouwingen te ontwikkelen, maar dat wij de Schriften zouden verstaan, dat wij de waarheid zouden verstaan. 'Want', zei Johannes. 'God heeft ons het verstand gegeven, opdat wij de Waarachtige zouden kennen' (1 Joh. 5: 20). Niet uitvinden, want dat kan niemand, zei de Prediker. Wij zouden de waarheid verstaan en de waarheid zal ons vervolgens vrijmaken.

Dat is het geheim, niet alleen van de bediening van Paulus, maar van het christelijke leven als zodanig. Het gaat niet over onze kracht, maar over de kracht Gods, die in onze zwakheid zou volbracht worden. Dat heeft Hij ook beloofd. Tegen Zijn discipelen zei Hij dat ze niet bezorgd zouden zijn. Ze zouden voor het gerecht gedaagd worden, voor overheden en koningen, maar ze zouden niet bezorgd zijn over wat ze zeggen zouden, want de Heer zou hen de woorden in hun mond geven (Luk. 21: 12 – 15). Zo gaat dat: niet vertrouwen op eigen kracht, maar op de kracht van de Heer. Dat is leven uit genade. Dat je daardoor in situaties terecht kunt komen zoals die waarin Paulus zich hier bevond, kan frustrerend zijn, maar dat is niet jouw verantwoordelijkheid. Dat de Korinthiërs niet wilden horen, oké, dan maar niet, hoe jammer ook. Het gaat dan ook niet om welke methodiek je er los zult laten, maar om het wezen van het probleem. Men wil het niet en daar blijft het dan bij. Het verandert de bediening van Paulus niet. Of hij het nu gewillig doet of niet, het is hem nu eenmaal toebetrouwd. Hij doet het dus in opdracht van zijn Opdrachtgever. Dat is tot hun opbouw, maar als zij niet opgebouwd willen worden, dan houdt het gewoon op.

Genade is onverdiende gunst. In de laatste verzen van Hebr. 4 staat dat wij, omdat wij een Hogepriester hebben, met vrijmoedigheid tot die Hogepriester zouden naderen, Die gezeten is op de troon der genade. Die drempel is voor velen te hoog. Zij hebben liever de troon der wet, waarna ze je proberen uit te leggen dat het verschil tussen genade en wet helemaal niet zo groot is. Dat is echter hetzelfde als proberen uit te leggen dat het verschil tussen wit en zwart niet zo groot is. Het is het tegengestelde van elkaar. Het verschil tussen genade en wet is dus maximaal.

Wij leven onder de heerschappij van de genade en komen dus tot de troon der genade, tot de Hogepriester en Koning, Die die positie aan de rechterhand van God ontvangen heeft. Wij doen dat om van daar te ontvangen genade, barmhartigheid en hulp te bekwamer tijd. Als bijvoorbeeld de verzoeking komt, dan zal Hij ook uitkomst geven, of Hij zorgt ervoor dat wij niet boven onze kracht verzocht zullen worden.

Dat is hier ook aan de orde: 'Mijn genade is u genoeg'. Paulus moet naar Korinthe en de Heer zegt tegen hem dat hij zich niet bezorgd hoeft te maken. Dat wil niet zeggen dat het met die Korinthiërs goed komt, maar met Paulus wel: 'Mijn genade is u genoeg en Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht'.

Mijn genade is genoeg voor u;

Mijn kracht wordt volbracht in de zwakheid (van u).

'Van u' staat er niet, maar dat komt omdat de zin zo kort mogelijk gehouden is, onder het motto: schrijven is schrappen.

Dat Zijn kracht in zwakheid wordt volbracht is in het algemeen zo, maar hier gaat het over de zwakheid van Paulus. Dat staat er niet bij, maar dat komt

omdat het 'van u' is weggelaten. Dat het hier over de zwakheid van Paulus gaat blijkt uit de volgende zin...

Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.

Zelfs niet zwakheid, maar zwakheden. Paulus gaat als het ware voor die Korinthiërs op de knieën en zegt: 'Jullie vinden mij zwak? Dat is ook zo, maar juist daarom wordt Gods kracht in mij volbracht, want God volbrengt Zijn kracht alleen in zwakheid. Zijn jullie sterk? Dan heb je een probleem, want dan wordt Gods kracht en Zijn genade niet in jullie volbracht'.

Genade is niet voor sterken, maar voor zwakken. Daarom is het Evangelie niet naar de mens (Gal. 1: 11). Dat onderscheidt de Bijbelse boodschap van alles wat religie heet. Religie is er altijd op gericht om de prestaties van de mens te bevorderen. Eventueel door offers te brengen, door iets in te leveren. Dat wekt de suggestie van zwak worden, maar het heeft toch heus tot doel om er beter van te worden. Geloof is een ander ding, namelijk: 'O God, wees mij zondaar genadig'. Geloof = ik ben zwak, maar Gij zijt sterk.

Paulus verwoordt het hier uitgebreid. De Korinthiërs geven hem hier de gelegenheid en daar maakt hij gebruik van, om belangrijke Bijbelse waarheid naar voren te brengen.

In het Oude Testament vinden we nogal eens de roeping van iemand door God, tot profeet of anderszins. Vaak meldt de persoon zich dan bij de Heer en zegt: 'Heer, U hebt de verkeerde voor; dat kan ik helemaal niet'. Dan zegt de Heer: 'O, maar dat maakt Mij niet uit. Doe maar zus en doe maar zo'. Het verweer is dan: 'Maar Heere, ze zullen naar mij niet luisteren', waarop de Heer dan weer zegt: 'Dat weet Ik wel, maar dat is verder ook niet het punt. Ik reken ze er daar later wel op af. Zij kunnen niet zeggen dat ze het niet geweten hebben. Jij moet het ze vertellen. Dat ze je niet geloven zullen, dat weet Ik ook'.

Paulus moest zeggen: 'Wie zijt Gij Heere?'. Hij had geen idee wie de Heer was, terwijl hij het vroeg op het moment dat de Heer hem al geroepen had. Daarom: 'Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht'.

Paulus geeft toe dat hij zwak is en gaat juist roemen in wat de Korinthiërs hem verwijten. Die zwakheid die ze hem verwijten is juist zijn kracht. Dat is uiteraard tot aan vandaag nog steeds zo. Het is verbijsterend dat er zovelen zijn, die wellicht te goeder trouw voorganger willen worden en daar hun uiterste best voor doen. Maar als ze eenmaal afgestudeerd zijn, beginnen ze totale onzin uit te kramen. Dan zijn ze gekwalificeerd en kunnen niets meer dan interessant doen. Zij zijn hun Bijbel kwijt en staan niet open voor het Woord van God en komen ons vertellen dat je niet zomaar de wet kunt

afschaffen, terwijl het hele Nieuwe Testament op z'n minst over niets anders spreekt dan dat. Nou ja, niet dat hij afgeschaft wordt, maar wel dat hij vervuld wordt en daarmee een gepasseerd station is. Er staat zelfs dat hij vernietigd werd. Zelfs de Statenvertalers konden niet om het woord heen. Vernietigd, om deszelfs zwakheids en onprofijtelijsheids wil (Hebr. 7: 18).

Daarna haast men ons te vertellen dat je die wet toch niet los mag laten, omdat de wet regel 1 is voor de christelijke ethiek. Genade is een uiterste hulpmiddel om ons dan toch nog over de drempel van de hemel te krijgen. Dit is een officiële leer. Dat komt omdat men de zwakheid van de natuurlijke mens niet wil accepteren. Zelfs in kringen waar men de mond vol heeft over erfzonde - 'Wij zijn zondaren, verkocht onder de zonde' - zegt men dat we ons uiterste best moeten doen om de wet te houden. Eerst zeg je dat je nergens voor deugt en vervolgens dat je wel je best moet doen. De Bijbel zegt juist dat de mens niet deugt en daarom niets met de wet kan, want die is op het vlees gelegd. De wet is heilig, rechtvaardig en goed, maar ik ben zondig, ik ben zwak, ik ben verkocht onder de zonde. Daarom moet ik van die wet verlost worden, want voor mij is die wet een vloek. Kennelijk is het idee er niet uit te krijgen dat de mens wat moet presteren. Daarom helpt het als je leven helemaal aan gruzelementen ligt. Dat is het ideale moment om je tot de Heere te bekeren en van Hem genade te ontvangen. Dan zeg je: 'Heer, hier ben ik. Ik deug weliswaar nergens voor, maar U riep mij'. Dan wordt de kracht Gods openbaar. Nee, je gaat dan niet meteen springen en huppelen en in tongen spreken, maar je wordt langzaam veranderd, want het is een omslag in het denken. Dat verandert ons van binnenuit. Dan leren wij te leven uit de genade van God, in onze zwakheid, maar in Zijn kracht en vertrouwend op Zijn beloften.

Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.

Dat kun je beter ook niet doen, want in zichzelf is dat onwijs, maar het is niet verkeerd om dat voor jezelf te weten.

Deze zin heeft dezelfde gedachte als die van Filipp. 3: 4 – 6.

Filippenzen is geen populaire brief, omdat hierin geleerd wordt dat de gelovige geacht wordt dienstbaar te zijn en dus zelfs te lijden. Dat betekent niet noodzakelijk dat het zeer doet, hoewel dat niet uitgesloten is, maar het wil zeggen dat je geleid wordt. Het heeft met 'leidenshaft' te maken, met lijdzaamheid. We noemen het ook passie. Je wordt door passie gedreven, door geestdrift, gedreven door de geest. Je wordt zozeer door de geest gedreven dat je doorgaat, ook al doet het zeer. Het is dan nog steeds hetzelfde begrip. Het gaat dus niet alleen om de pijn, maar juist om de geestdrift, waar de pijn het gevolg van kan zijn. Een mens is daardoor in staat dingen te doen die hij van nature niet zou doen.

- Filipp. 1: 29 Want u is uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden;
- 13 Denzelfden strijd hebbende, hoedanigen gij in mij gezien hebt, en nu in mij hoort.

Want u is uit genade gegeven ter zake van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden, als logisch gevolg daarop. Met als gevolg de strijd die daarbij komt. Passie brengt gewoonlijk strijd met zich mee. Het voorbeeld van de Heere Jezus Zelf wordt in het volgende hoofdstuk gegeven. Hij had de gestalte van een dienstknecht aangenomen en is de mensen gelijk geworden. En in de gedaante gevonden als een mens, heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises (Filipp. 2: 7, 8). Als je iets over deze verzen wilt zeggen, dan heb je vaak een groot probleem, omdat men doorgaans helemaal niet wil horen dat Christus Zich vernederd heeft, want als dat zo is, dan zouden wij onszelf ook moeten vernederen, in die zin dat we dienstbaar zouden moeten worden. Dat heeft men tegen de menswording van de Heere Jezus Christus. Rond Kerst kan men er niet onderuit, maar in de rest van het jaar wil men er niet over horen. Niettemin, Hij is ons Voorbeeld daarin. Daarna krijgen we het voorbeeld van Paulus in het volgende hoofdstuk, waarin hij in vers 4 zegt...

- Filipp. 3: 4 Hoewel ik heb, dat ik ook in het vlees betrouwen mocht; indien iemand meent te betrouwen in het vlees, ik nog meer;
- 5 Besneden ten achtsten dage, uit het geslacht van Israël, van den stam van Benjamin, een Hebreër uit de Hebreën, naar de wet een Farizeër;
- 6 Naar den ijver een vervolger der Gemeente; naar de rechtvaardigheid, die in de wet is, zijnde onberispelijk.

Hij heeft het over godsdienstige zaken. Naar Joodse maatstaven onberispelijk. Maar...

- 7 ... hetgeen mij gewin was, heb ik om Christus' wil schade (verlies) geacht.
- 8 Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.

Het gaat allemaal over zijn eigen kracht, maar hij rekent die tot verlies en tot drek. Je weet waar dat thuishoort. Waarom deed hij dat? Opdat Christus hem winst mocht zijn.

Natuurlijk, het is relatief. Als je alleen aardse normen hanteert, dan heb je inderdaad heel wat mee. Tenminste volgens Paulus. Naar de mens mag het

dan iets voorstellen, maar voor God is het een hindernis. Waar een mens op zichzelf vertrouwt en op zijn eigen kracht, daar staat Christus erbuiten. Het is beter je bewust te zijn van eigen zwakheid en daarin te roemen, als het tenminste gepaard gaat met de kracht Gods.

Er zijn ook mensen die hun eigen zwakheid gebruiken als een excuus om überhaupt niets te hoeven doen. Zij zeggen dat van hen niks verwacht kan worden. Sommigen hebben voor dat doel een rolstoel aangeschaft. Dat is natuurlijk ironie, maar zulke dingen gebeuren. Zij houden zich zwak, ziek en misselijk, zodat ze geen verantwoordelijkheid hoeven dragen. Sterker nog, als je geen troon hebt, kun je je maar beter een rolstoel aanschaffen, want vanuit een rolstoel is het niet al te moeilijk om je omgeving te commanderen.

Paulus heeft die dingen schade gerekend. Het is een kwestie van rekenen (logizomai). Houd het ervoor (logizomai) dat gij der zonde gestorven zijt, maar Gode levende zijt (Rom. 6: 11). Het is een kwestie van hoe je tegen de dingen aankijkt. Het is een rekenwijze.

- 9 En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, *namelijk* de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof.

Geen rechtvaardigheid die het resultaat is van een religieus leven, waarbij men kennelijk beantwoord heeft aan de religieuze verplichtingen, maar een rechtvaardigheid die door het geloof van Jezus Christus is. Het gaat om een rechtvaardigheid die uit God is, om een rechtvaardigheid die God ons toerekent, op grond van geloof. Als je 'logizomai' in de Bijbel nazoekt, dan zul je zien dat God geloof **rekent** tot gerechtigheid (zie bijv. Rom. 3). Abraham geloofde God en het werd hem gerekend tot gerechtigheid. Naar aardse maatstaven waarschijnlijk niet, maar naar Gods maatstaven wel. Als we geloven in wat God gezegd heeft, dan rekent Hij ons rechtvaardig. Andersom: Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft God voor ons tot zonde gemaakt. De Heere Jezus werd door God onrechtvaardig gerekend, omdat Hij als onze Losser onze schuld op Zich nam. Het resultaat daarvan is dat Zijn rechtvaardigheid ons wordt toegerekend. Het is allemaal een kwestie van rekenen, van standpunten innemen.

- 10 Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding, en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende.

Waarom heeft hij alles schade en drek geacht? Opdat hij Hem kennen zou. Kennen is niet maar weten, maar deel hebben aan. Kennen is een ander woord voor gemeenschap. Opdat hij Hem zou kennen en daarmee de kracht Zijner opstanding. Daarmee zijn we terug in 2 Kor. 12. Mijn genade is u genoeg en

Mijn kracht wordt in u volbracht. Wat Paulus voor schade en drek achtte was niet genade, maar wet, waaraan hij ook voldeed. Hij had liever de kracht van Christus' opstanding. Het idee is namelijk dat de grootheid van de kracht Gods in ieder geval geïllustreerd wordt in de opstanding van Christus uit de dood. Naar menselijke en fysieke maatstaven is dat volstrekt onmogelijk, maar het gebeurde toch. Nog belangrijker is dat Hij op zodanige wijze uit de dood werd opgewekt dat de dood niet meer over Hem heerst. Zodanig dat Hij niet meer tot verderving zal wederkeren (Hand. 13: 34). Kortom, Hij stond op uit de dood en werd daarmee de Eersteling van een nieuwe schepping. Hij ontving eeuwig leven. Dat is de kracht Gods. Die gaat alle krachten in deze oude schepping volstrekt te boven, want één van de belangrijkste natuurwetten, die de evolutionisten het liefst vergeten, is dat alles wat in de natuur een beetje georganiseerd is vanzelf tot chaos verwordt. Andersom kost het kracht om iets tot enige organisatie te brengen, waarna het ook nog eens onderhouden moet worden. Alles vergaat. Dat is volstrekt het tegenovergestelde van evolutie.

De kracht van Zijn opstanding. Hoe groot is de kracht van God die werkt in Christus en in de Gemeente?

Efe. 1: 19 En welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht.

Vier verschillende woorden voor kracht: kracht, werking, sterkte en macht. Dat zijn vier synoniemen om de uitnemende grootheid Zijner kracht te benadrukken. Namelijk een kracht...

20 Die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, en heeft *Hem* gezet tot Zijn rechterhand in den hemel;

Er staat niet maar dat God Christus heeft opgewekt en gezet aan Zijn rechterhand, want er staat dat het een kracht is die aan ons werkt. Als je vraagt welke kracht, dan zegt Paulus dat het die kracht is die God gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt en heeft Hem gezet aan Zijn rechterhand in de hemel. Wat dit betekent? Dat Hij ons mede heeft opgewekt en heeft ons mede gezet in de hemel in Christus Jezus (Efe. 2: 6). Vele gelovigen willen God tot iets bewegen, maar dat komt omdat zij niet weten wat God werkelijk doet en wat Christus werkelijk doet. Als je begrepen hebt dat Hij ons eeuwig leven geschonken heeft, dat Hij ons wedergeboren heeft door de opstanding van Jezus Christus uit de doden (1 Petr. 1: 3) en dat Hij voor ons een erfenis in de hemel bewaart, wat heb je daarna nog te wensen, als Hij ons alles gegeven heeft wat tot het leven en de Godzaligheid behoort (2 Petr. 1: 3)? Daarna staat er inderdaad in Filipp. 4: 4 dat je je in de Heere zou verblijden en in vers 6 dat je in geen ding bezorgd zou zijn, maar laat je begeerte in alles door bidden en smeken met dankzegging bekend worden



bij God. En dan? Doet Hij dan wat je vraagt? Dat staat er niet. Er staat dat je je begeerte in alles bekend zou laten worden bij God. We worden dus aangemoedigd om onze zorgen, dat wat ons dwars zit, wat ons bezighoudt en in beslag neemt, aan de Heer te vertellen. Lost dat de problemen op? Nee en ja. Er staat: En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus (Filipp. 4: 7). In de praktijk betekent het dat die zorgen dan wegvallen of een stuk minder worden. De problemen zijn dan weliswaar niet opgelost, maar we tillen er minder zwaar aan. We hebben minder het idee dat het allemaal op onze eigen nek ligt en dat we in eigen kracht die problemen het hoofd moeten bieden. De Heer is met ons en zorgt voor ons. Maak je zorgen dus bij Hem bekend. Terug naar 2 Kor. 12.

2 Kor. 12: 10 Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil; want als ik zwak ben, dan ben ik machtig.

Dat zijn de dingen die Paulus min of meer op z'n CV heeft staan en ook al in hoofdstuk 11 had opgesomd. Hij heeft daar een welbehagen in. In ieder geval bepalen die gebeurtenissen hem bij zijn eigen zwakheid en dus bepalen ze hem bij de Heer, van Wie hij afhankelijk is en Die Zijn kracht in zijn zwakheid zou volbrengen. Dat staat er dan ook achter: want als ik zwak ben, dan ben ik machtig. Daar is een goede reden voor: als je niets meer te verliezen hebt en dus zwak bent, wat kan je dan nog gebeuren? Dan kun je volledig op de Heer vertrouwen, Die Zijn kracht zal volbrengen. Naar menselijke maatstaven is dat onwijs, maar dit zijn geen menselijke maatstaven. Dit is rekenen met dingen die de natuurlijke mens en daarmee deze oude schepping niet kent. Het is rekenen met wat God beloofd heeft. Die dingen moet je kennen om je er aan kunnen toe te vertrouwen.

### ***Paulus verdedigt zich tegen verdenking***

2 Kor. 12: 11 Ik ben roemende onwijs geworden; gij hebt mij genoodzaakt, want ik behoorde van u geprezen te zijn; want ik ben in geen ding minder geweest dan de uitnemendste apostelen, hoewel ik niets ben.

12 De merktekenen van een apostel zijn onder u betoond in alle lijdzaamheid, met tekenen, en wonderen, en krachten.

13 Want wat is er, waarin gij minder geweest zijt dan de andere Gemeenten, anders, dan dat ikzelf u niet lastig ben geweest? Vergeeft mij dit ongelijk.

14 Ziet, ik ben ten derden male gereed, om tot u te komen, en zal u niet lastig zijn; want ik zoek niet het uwe, maar u; want de kinderen moeten niet schatten vergaderen voor de ouders, maar de ouders voor de kinderen.

- 15 En ik zal zeer gaarne de kosten doen, en voor uw zielen ten koste gegeven worden; hoewel ik, u overvloediger beminnende, weiniger bemind worde.
- 16 Doch het zij zo, ik heb u niet bezwaard; maar alzo ik listig was, heb ik u met bedrog gevangen.
- 17 Heb ik door iemand dergenen, die ik tot u gezonden heb, van u mijn voordeel gezocht?
- 18 Ik heb Titus gebeden, en den broeder medegezonden; heeft ook Titus van u zijn voordeel gezocht? Hebben wij niet in denzelfden geest gewandeld? *Hebben wij niet gewandeld* in dezelfde voetstappen?
- 19 Meent gij wederom, dat wij ons bij u verontschuldigen? Wij spreken in de tegenwoordigheid van God in Christus; en dit alles, geliefden, tot uw stichting.
- 20 Want ik vrees, dat als ik gekomen zal zijn, ik u niet enigszins zal vinden zodanigen als ik wil, en *dat* ik van u zal gevonden worden zodanig als gij niet wilt; dat er niet enigszins *zijn* twisten, nijdigheden, toorn, gekijf, achterklap, oorblazingen, opgeblazenheden, beroerten;
- 21 Opdat wederom, als ik zal gekomen zijn, mijn God mij niet vernedere bij u, en ik berouw hebbe over velen, die te voren gezondigd hebben, en die zich niet bekeerd zullen hebben van de onreinigheid, en hoererij, en ontuchtigheid, die zij gedaan hebben.

2 Kor. 12: 11 Ik ben roemende onwijs geworden; gij hebt mij genoodzaakt, want ik behoorde van u geprezen te zijn; want ik ben in geen ding minder geweest dan de uitnemendste apostelen, hoewel ik niets ben.

Hij geeft de Korinthiërs de schuld. Hij zou immers niet in zichzelf roemen, maar nu deed hij het toch, hoewel op een wat omgekeerde manier. De Korinthiërs noodzaakten hem daartoe.

- 12 De merktekenen van een apostel zijn onder u betoond in alle lijdzaamheid, met tekenen, en wonderen, en krachten.

Hij is als apostel herkenbaar geweest, want de merktekenen, de kenmerken, zijn onder hen betoond, namelijk gedemonstreerd, in alle lijdzaamheid. Lijdzaamheid is één van de kenmerken van de apostelen. Dat ligt zeer voor de hand, want apostelen heten apostelen omdat zij gezonden zijn door de Heere Jezus Zelf. Ze zijn daardoor dus gedreven.

Andere kenmerken van de apostelen waren tekenen en wonderen en krachten. Dit betekent meteen dat als we vandaag geen apostelen meer

hebben, er dus ook geen tekenen, wonderen en krachten meer zijn. Misschien dat er nog wonderen voorkomen, maar een wonder is een rekbaar begrip. Alleen al het idee dat een zondoor door geloof gerechtvaardigd wordt is een wonder. Het is daarmee nog geen teken, want tekenen moet je kunnen zien. We hebben geleerd dat het werk dat de Heer tegenwoordig doet, Hij dat in het verborgene doet. Dat heeft te maken met de verborgenheid van het Koninkrijk. Hij doet ze niet in de wereld, laat staan ten overstaan van de wereld, maar in het verborgene. Tekenen, als demonstratie van de kracht Gods, horen dus niet in deze wereld thuis. God demonstreert ze nu niet aan de wereld. Dat zouden wij als mensen wel willen, zodat we daar enige autoriteit aan kunnen ontleen en enig publiek mee kunnen trekken, wat weer van belang is voor de collecte. De Heer zal vast bij gelegenheid wel wonderen doen. Die zijn echter niet bedoeld als tekenen. Tekenen hebben een betekenis. Een teken is een sein. Het betekent iets.

Wonderen en tekenen en krachten hebben in de Bijbel niet slechts een praktisch nut. Sterker nog, voor zover ze enig praktisch nut hebben is dat volstreekte bijzaak. Zij hebben vooral een overdrachtelijke betekenis. De lichamelijke genezing van iemand is een teken van geestelijke genezing. Nog niet eens van iemand persoonlijk, hoewel dat niet uitgesloten wordt. Al de genezingen die via de Heer bewerkstelligd werden, zijn tekenen van Gods werk in deze tegenwoordige tijd, een werk dat in zichzelf voor de wereld verborgen zou blijven. Daarom wordt het op voorhand door tekenen geïllustreerd. Die hebben inderdaad met geestelijke genezing te maken, niet maar van een individu, maar van een heel volk. Al die mensen die genezen werden zijn een uitbeelding van de genezing van de tien stammen van Israël. Misschien dat het dochttertje van Jaïrus een uitzondering is, maar die staat tegenover de genezing van de bloedvloeiende vrouw, die wel weer een beeld is van de genezing van de tien stammen.

Die tekenen komen in mindere mate ook in het Oude Testament voor en hebben daar dezelfde betekenis. Ze geven uitdrukking aan Gods werk in deze tegenwoordige tijd, waarbij de zaligheid van Juda is weggenomen en gegaan naar Efraïm (als hoofd van de 10 stammen en waarmee alle 10 stammen worden aangeduid), waaruit de Gemeente gebouwd wordt. Als ze genezen worden, dan zijn ze een beeld van hoe daaruit de Gemeente tot stand komt. Stuk voor stuk: blind, doof, gevangenen die vrijkwamen, bezetenen en noem maar op. Dat volk zou weer lopen, weer tot leven komen en in haar oorspronkelijke positie hersteld worden. Het zou weer horen naar het Woord van God. In die zin wordt het ook in het Oude Testament aangekondigd. Lo Ammi, niet Gods volk, een volk ontslagen uit het priesterambt, zou alsnog in de ballingschap zonen van de levende God genoemd worden en dus als Ammi, als Gods volk, hersteld worden.

Dat wordt in die tekenen uitgedrukt. Als je dat er niet in wil zien, dan blijf je altijd met vragen zitten. Als het slecht met je gaat, dan denk je dat het een voorbeeld is van wat de Heer vandaag aan jou wil doen. Als je blind bent, dan zal Hij je genezen. Dan moet je Hem aanroepen en zeggen: 'Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U over mij'. Als Hij je dan niet geneest, dan moet je het vijftig uur achter elkaar doen en als dat niet helpt, dan moet je het met z'n allen doen. Als dat vervolgens ook niet helpt, dan moet je een maaltijd overslaan, of twee of drie, of nog iets opgeven, om de Heer te bewegen te doen iets waarvan je denkt dat Hij dat wil doen, maar kennelijk niet voor te porren is. Je moet die dingen in de Bijbel laten staan en de betekenis ervan leren verstaan. Dat is het nut van Bijbelstudie, van Schrift met Schrift vergelijken.

De apostelen deden deze tekenen nog. Zij behoorden tot de eerste generatie van het christendom. In die generatie zond God apostelen. Zij waren ook profeten, per definitie. Dat betreft echter alleen die eerste generatie. Dat is symboliek. In Israël vind je na de uittocht uit Egypte de instelling van de zogeheten raad van oudsten uit het volk. Zij werden door God aangewezen en werden uitgenodigd om zich te vergaderen. Toen profeteerden ze, maar daarna niet meer. Dat is een uitbeelding van de Gemeente, als Gemeente van eerstelingen. Aan het begin werd er geprofeteerd, maar daarna niet meer. Dat is met name de strekking van 1 Kor. 12 – 14, waar ons duidelijk genoeg geleerd wordt dat die specifieke gaven een tijdelijke functie hadden. Daarna zou het ophouden. Kenmerkend voor onze bedeling is juist dat God niet iets demonstreert. Hij heeft Zich immers verborgen!

De Heere Jezus werd publiekelijk gevangen genomen en publiekelijk gekruist, maar toen Hij opstond uit de dood was alles privé. Dat is volstrekt in strijd met wat we tegenwoordig moeten leren over gemeenteopbouw, de publiciteit die we moeten zoeken en methoden die we moeten ontwikkelen, waarmee we onze targets moeten halen. Die waren er helemaal niet. In plaats van dat de Heer theatraal demonstratief Zichzelf op het tempelplein zou hebben gemanifesteerd, onder het motto: 'Daar ben ik weer!', verscheen Hij in de tuin van die hof van Jozef aan een paar dames, of maar aan één, of maar aan één discipel, Petrus, of aan de Emmaüsgangers, of aan de twaalven (het waren er weliswaar 11) in de opperzaal, met de deur gesloten, waar Hij zei dat zij zich in Galileá moesten verzamelen. Daar is Hij dus een keer aan hen verschenen, maar niet aan de Joden, niet aan Jeruzalem, niet aan Judéa, niet aan de wereld. Tot vandaag nog steeds niet. Hij verscheen alleen aan een paar gelovigen en alleen binnen een periode van 40 dagen. Daarna niet meer. Dat was het dan. Inderdaad, Hij verscheen, maar het wordt beschreven als een uitzondering. Zo is het vandaag nog. Hij verbergt Zich en onze levens zijn met Christus verborgen bij God. Niks tekenen en wonderen.

Helemaal los daarvan, we hebben inmiddels 2000 jaar kerkelijke geschiedenis achter de rug, waarin perioden zijn gepasseerd waarbij je je zou kunnen

afvragen waar de Heer toen was. Het was toch makkelijker geweest om hier en daar een teken te doen. Dat zou wellicht duizenden, zo niet miljoenen levens gespaard hebben. Het is niet gebeurd. De Heer doet dat niet. Hij werkt in het verborgene, met alle consequenties van dien. Niks tekenen, niks krachten. Wonderen wellicht, maar die gebeuren in het particuliere leven van de individuele gelovigen. Los daarvan, het grote wonder, waar al die wonderen in de Bijbel een uitbeelding van zijn, is dat het volk dat compleet als verloren beschouwd werd en nog steeds wordt, in werkelijkheid springlevend gemaakt is. God heeft Zijn beloften op die wijze vervuld. Niet via de Joden, maar wel degelijk via Israël. Dat moet als wonder beschouwd worden. Als je dat echter als wonder aan de mensen uitlegt, dan willen ze het niet geloven.

Paulus heeft zich als apostel gedemonstreerd, net als de andere apostelen, met kenmerken van een apostel. Hier staat dat tekenen en wonderen en krachten kenmerken zijn van een apostel. Daarmee is niet uitgesloten dat bij gelegenheid die merktekenen ook door anderen plaatsvonden, maar dat waren eerder uitzonderingen.

13 Want wat is er, waarin gij minder geweest zijt dan de andere Gemeenten, anders, dan dat ikzelf u niet lastig ben geweest? Vergeeft mij dit ongelijk.

Eerst zegt hij dat hij in niets minder is geweest dan de andere apostelen en nu heeft hij het over waarin de gemeente van Korinthe minder geweest zou kunnen zijn. Paulus' apostelschap komt tot uitdrukking in zo'n gemeente, zoals deze in Korinthe, die door zijn bediening gesticht is. Dat was een gemeente zoals al die andere gemeenten. Wij weten feitelijk niets over gemeenten die ontstaan zijn door andere apostelen, althans niet uit de Bijbel. We leiden nog net uit de brieven van Petrus af dat hij in Pontus, Galátië, Kappadócië, Azië en Bythinië geweest is; in ieder geval heeft hij zijn eerste brief daaraan gericht. En hoezeer de rooms-katholieken er ook belang bij zouden hebben, zij hebben nooit kunnen bewijzen dat Petrus ooit in Rome is geweest. Althans niet vanuit de Bijbel. Buiten de Bijbel blijkt dat hij daar wel geweest is, maar Paulus ook.

De apostelen hebben over de hele wereld gepredikt en daardoor zijn gemeenten ontstaan, zoals deze in Korinthe. De Korinthiërs hebben zich, hoogmoedig als ze waren, beschouwd als één van de belangrijke gemeenten. Paulus pakt ze daarop en zegt: 'Wat is er, waarin gij minder geweest zijt dan de andere gemeenten, anders dan dat ikzelf u niet lastig ben geweest'. Als zij dan net zo zijn als die andere gemeenten en zelfs meer, welnu, het is zijn werk geweest waardoor die gemeente is ontstaan. Dan is hij toch een apostel? Paulus begint nu toch aardig sarcastisch te worden. Hij heeft hen ten opzichte van andere gemeenten alleen minder lastig gevallen en vraagt hen vergeving voor dit ongelijk. Hij heeft bij hen nooit gecollecteerd en heeft nooit een

financiële bijdrage gekregen voor zijn arbeid aldaar. Dat is nu net één van de argumenten die zij tegen Paulus gebruiken. Zij zeggen dat hij het als hobby erbij doet. Hij is geen fulltimer. Hij hoefde er niet van te leven.

14 Ziet, ik ben ten derden male gereed, om tot u te komen, en zal u niet lastig zijn; want ik zoek niet het uwe, maar u; want de kinderen moeten niet schatten vergaderen voor de ouders, maar de ouders voor de kinderen.

We weten niet echt hoe het zit, of hij er nog weer geweest is of niet en hoe vaak, maar hij zegt in ieder geval dat hij ten derden male gereed was om tot hen te komen.

Ik zal u niet lastig zijn = ik zal u niet ten laste komen. Gij zult mij niet tot last hebben.

Hij hoeft van hen niets, maar hij zoekt hén.

Hij legt uit waarom: want de kinderen moeten niet schatten vergaderen voor de ouders, maar de ouders voor de kinderen. De ouders moeten de kinderen onderhouden, in ieder geval zolang ze kinderen zijn. Kortom, de ouders komen niet ten laste van de kinderen, maar de kinderen van de ouders. En dus...

15 En ik zal zeer gaarne de kosten doen, en voor uw zielen ten koste gegeven worden; hoewel ik, u overvloediger beminnende, weiniger bemind worde.

Hij betaalt zelf de kosten. Dat is natuurlijk waar, maar uiteindelijk komt het uit de kas van andere gemeenten, met name uit Macedónië, die wel degelijk bijdroegen aan het onderhoud van Paulus en zijn bediening. Dat is al eerder besproken in beide brieven. Hoe dan ook, de gemeente van Korinthe hoefde er niet voor op te draaien. Hij beschouwt dit als een demonstratie van zijn liefde voor de Korinthiërs en beklagt zich er tegelijkertijd over dat dit andersom niet gezegd kan worden.

16 Doch het zij zo, ik heb u niet bezwaard; maar alzo ik listig was, heb ik u met bedrog gevangen.

Het zij zo. Hoewel je uit beide brieven de indruk krijgt dat Paulus er toch grote moeite mee heeft.

Hij is hen niet tot last geweest.

Maar als ik listig was, heb ik u met bedrog gevangen. Als je de verschillende commentaren hierover naleest, dan zie je dat men Paulus toch enige slechte praktijken in de schoenen probeert te schuiven. Men vindt het wel aardig dat hij de mensen met leugens bedient, waarschijnlijk onder het motto: zoals de waard is vertrouwt hij zijn gasten.

De vertalers hebben de woorden 'listig' en 'bedrog' wat negatief vertaald. Listig kan net zo goed positief vertaald worden met 'slim' of 'handig'. Eigenlijk betekent het letterlijk: met alle middelen. Hij weet alle middelen aan te wenden om iets te bereiken. Dan ben je handig of slim. Bij een negatieve vertaling wordt het: sluw, schelmachtig, doortrapt. Maar je kunt het net zo goed positief vertalen. Hetzelfde geldt voor het woord 'bedrog'. Het wordt opgevat als list of verleiding, maar ook als truc. Soms moet je een kunstje uithalen om iets een bepaalde kant op te krijgen. Dan moet je mensen tot iets verleiden. Dat hoeft niet noodzakelijk negatief te zijn. Zo ga je ook vaak met kinderen om. Je leidt ze op listige wijze van de problemen af. Waaruit die list en dat bedrog bestond staat er gewoon bij...

17 Heb ik door iemand dergenen, die ik tot u gezonden heb, van u mijn voordeel gezocht?

Nee. Hij kwam zelf bij hen en zocht niet zijn voordeel. Hetzelfde gold voor degenen die hij naar hen toegestuurd had. Dat was die list: het kostte niets. Ze hoefden nergens voor te betalen. Het was allemaal dus gemakkelijk.

18 Ik heb Titus gebeden, en den broeder medegezonden; heeft ook Titus van u zijn voordeel gezocht? Hebben wij niet in denzelfden geest gewandeld? *Hebben wij niet gewandeld* in dezelfde voetstappen?

Die broeder is waarschijnlijk Timótheüs. Hij wordt vaker de broeder genoemd, zoals bijvoorbeeld in Kol. 1: 1 en Fil. 1: 1. Niet in de zin van de medegelovige, maar van de mede-erfgenaar, de mededienstknecht.

19 Meent gij wederom, dat wij ons bij u verontschuldigen? Wij spreken in de tegenwoordigheid van God in Christus; en dit alles, geliefden, tot uw stichting.

Zijn we nu toch weer bezig ons te verontschuldigen? Zo kan het uitgelegd worden en zo wordt het ook uitgelegd, want boven vers 11 staat: Paulus verdedigt zich tegen verdenking. Boven hoofdstuk 10 staat: Paulus verdedigt zijn apostolisch gezag.

Meent gij wederom dat wij ons bij u verontschuldigen? Zijn antwoord daarop is dat zij spreken in de tegenwoordigheid van God in Christus; en dit alles, geliefden, tot uw stichting. Het mag dan een vreemde aanleiding geweest zijn, maar het gaf Paulus de gelegenheid om enige hoofdstukken lang, die voor ons dan toch in het algemeen wat vervelend zijn, te spreken over de positie van de gelovigen, maar ook over degenen die met het Woord dienen.

Men heeft in het algemeen veel te veel het idee dat dienen heersen is. Dat blijkt ook wel, want als je een predikant vraagt hoe je een preek moet houden, dan hoor je gegarandeerd eerst dat je moet bedenken wat je de mensen wil vertellen. De Bijbel is dan nog dicht. Dat moet je dus eerst bepalen. Vervolgens moet je dat goed onder woorden brengen. Het mag vooral niet te lang duren, want het is wetenschappelijk aangetoond dat mensen zich niet langer dan een kwartier tot twintig minuten lang kunnen concentreren als hun iets verteld wordt. Dat is echter volstrekte onzin. Als men zich echt niet langer dan 20 minuten kan concentreren, dan doet de spreker het waarschijnlijk niet goed. Als hij niets te vertellen heeft, dan kun je er onmogelijk langer naar luisteren.

Hoe dan ook, je moet dus eerst weten wat je wilt vertellen en vervolgens moet je de Schriftplaatsen daarbij zoeken, teksten ter onderbouwing van wat je de mensen zeggen wil. Bovendien moet je er voorbeelden bij bedenken; als het even kan voorbeelden uit de Bijbel, maar dat hoeft tegenwoordig ook niet meer per se. Het komt erop neer dat zo'n spreker in feite zijn eigen boodschap aan het vertellen is, maar hij doet dan net of de Bijbel het leert, want hij haalt immers teksten aan uit de Bijbel ter onderbouwing van zijn eigen boodschap. Vergis je niet, dit is normaal, zo gebeurt het in het algemeen. Het is echter niet de bedoeling dat een predikant de mensen iets vertelt, maar dat God de mensen wat te vertellen heeft. Je kunt veel beter een Bijbelgedeelte nemen en dat vers voor vers bespreken. Het gaat er in de eerste plaats om dat het Woord van God gepredikt wordt en dat zou niet ledig wederkeren. Als men vindt dat de prediking te weinig effect sorteert, dan is dat omdat het de mensen sowieso niet interesseert, of het was niet het Woord van God, want dat zou niet ledig wederkeren. Dat moet ergens effect hebben. Het kan zijn dat je dat niet meteen ziet, of helemaal niet, maar de Heer zei dat Zijn Woord niet ledig wederkeert. Het zou resultaat hebben, welke kant dan ook op. Zeker als het moeilijke onderwerpen worden, grijpt ook de apostel Paulus terug naar het Oude Testament. De moeilijkste Schriftgedeelten in het Nieuwe Testament zijn ongetwijfeld Rom. 9 – 11. Tel maar eens hoeveel Schriftplaatsen hij daar uit het Oude Testament citeert en in hun verband. Hebreeën is ook zo'n boek. Daar vind je het langste citaat uit het Oude Testament in het Nieuwe ooit (Hebr. 8 uit Jer. 31, over het Nieuwe Verbond). Zoek het maar eens na. Het is: 'Gelijk geschreven is, gelijk in een andere plaats staat, gelijk Mozes eerst gezegd heeft en daarna ook Jesaja' en noem maar op. Zo werkt het Woord van God. Dat heeft Paulus ook in deze brieven gedaan; hoofdstukken lang spreekt hij over hoe het nu werkelijk zit en dat degene die het Woord predikt niet een kerkvorst is of een leider in de menselijke zin van de term, maar in werkelijkheid een dienstknecht van God. Hij is niet in dienst van de Gemeente, hooguit een dienaar van de Gemeente.



Het is zinvol om de woorden dienstknecht en dienaar in de Statenvertaling eens op te zoeken. Die lijken hetzelfde te betekenen, maar de vertalers hebben het keurig uit elkaar gehouden.

Doulos = slaaf = dienstknecht;

Dat is een lijfeigene, een horige, iemand die niet zijn eigen baas is.

Diakonos = diaken = dienaar. Soms hebben ze het helemaal niet vertaald, omdat ze dachten dat het een specifieke betekenis had. Paulus noemt zichzelf een diaken, een dienaar, van de Gemeente. Niet een dienstknecht van de Gemeente. Hij is geen dienaar van God, maar een dienstknecht van God: een slaaf, een ondergeschikte, een horige.

Kol. 1: 23 ... de hope des Evangelies... van hetwelk ik Paulus een dienaar geworden ben.

25 Welker dienaar ik geworden ben, naar de bedeling van God, die mij gegeven is aan u, om te vervullen het Woord Gods;

Het laatste vers slaat op de Gemeente, waarvan hij een dienaar geworden is: Zijn lichaam, hetwelk is de Gemeente; welker diaken, dienaar, ik geworden ben. Het is een werk ten dienste van de Gemeente, maar niet in opdracht van de Gemeente. Het is in opdracht van God Zelf, van Christus Zelf. Als Paulus verantwoording af moet leggen over zijn werk, dan hoeft hij dat niet aan de Gemeente te doen, maar aan de Heer. Dat betekent dat de organisatie van de Gemeente op een volstrekt andere wijze gebeurt, dan de organisatie van welke organisatie ter wereld ook. De Heer had ook gezegd, dat als je de meeste wilt zijn, de minste moet worden. Als je de meeste bent, dan zul je de minste worden, maar dan is het al te laat. En dus zegt hij...

2 Kor. 12: 19 Meent gij wederom, dat wij ons bij u verontschuldigen? Wij spreken in de tegenwoordigheid van God in Christus; en dit alles, geliefden, tot uw stichting.

Ze zouden moeten begrijpen hoe de verhoudingen werkelijk liggen en dat hun aanmerking op Paulus in werkelijkheid een aanbeveling voor hem zijn. Hij is zwak, maar dat is ook precies de bedoeling. Juist daarin is hij een voorbeeld en geeft hij richting aan. Wij zouden ons ervan bewust zijn dat we zwak zijn en dat de kracht van de Heer in onze zwakheid volbracht wordt. Hoe meer wij onze eigen krachten inspannen, onze eigen doelen stellen en onze eigen middelen gebruiken, hoe meer we de Heer buiten beschouwing laten. Gedrevenheid, passie, is meer dan voldoende. Dan zul je namelijk alle middelen gebruiken. Dat is dat woord 'listig' uit vers 16. 'Maar alzo ik alle middelen gebruikte', gewoon vanwege de gedrevenheid. Dat is voldoende en is bovendien niet te vervangen.

Onze samenleving wordt aardig verziekt, doordat die gedrevenheid aan de kant geschoven wordt, want zij die nog gedreven zijn, zijn de lastige mensen. Die onderwerpen zich niet en laten zich niet vangen. Zij zijn niet te stoppen, maar gaan door. Dat soort mensen wordt aan de kant geschoven, waarna van bovenaf een patroon opgelegd wordt waaraan men zich moet houden. Als je echt mensen hebt die wat kunnen en wat willen en je legt je organisatie een patroon op, dan schakel je daarmee die mensen vanzelf uit. Dan gaat het fout. Als je een bedrijf hebt, moet je zorgen dat je geen mensen krijgt die je alles voor moet zeggen en vervolgens precies doen wat jij zegt. Dat schiet niet op. Je kunt er beter voor zorgen dat je mensen krijgt die net zo gedreven zijn, of nog meer, als jij. Dan laat je ze hun gang gaan. Dan zegt men dat dat in zo'n grote organisatie niet kan. Precies, maar zo'n grote organisatie heb je dan ook niet nodig. Je moet de mensen die zo'n gedrevenheid hebben hun gang laten gaan, zodat ze zich kunnen uitleven. Soms gaat dat fout, omdat je niet helemaal zeker weet wat de motieven zijn. Misschien weten ze dat zelf ook niet, maar als er al iets werkt, dan is het dat.

Het was tot stichting van de gemeente te Korinthe. Dat was de bedoeling, dat ze opgebouwd zouden worden van kinderen naar zonen. Dat blijkt ook uit de volgende verzen, die over opvoedkundige maatregelen gaan. De Korintheïers hebben dringend nodig, dat ze terechtgewezen worden. Daar ziet Paulus tegenop, omdat dat eigenlijk niet zijn bediening is als apostel en profeet. Mensen enige beschaving bijbrengen hoort daar niet bij, maar soms is het kennelijk nodig. Normaal gesproken zou het niet nodig moeten zijn, want als men zich op Christus richt, dan doet Hij Zijn werk in ons. Paulus beschouwt die opvoeding, het bijbrengen van enige beschaving, als een vernedering. Zo beschrijft hij het ook voor zichzelf, om zich daarmee te moeten bezighouden.

---

2 Kor. 12: 19 Meent gij wederom, dat wij ons bij u verontschuldigen? Wij spreken in de tegenwoordigheid van God in Christus; en dit alles, geliefden, tot uw stichting.

Hij zegt dit niet ter verontschuldiging van zichzelf, maar het is de realiteit waarin hij nu eenmaal leeft. Te vrezen valt dat de Korintheïers dat niet hebben begrepen. Het is ook enigszins een dreigement, want Paulus zegt meteen wat hij ervan verwacht en wat vooral de Korintheïers mogen verwachten als hij hen mocht bezoeken.

20 Want ik vrees, dat als ik gekomen zal zijn, ik u niet enigszins zal vinden zodanigen als ik wil, en *dat* ik van u zal gevonden worden zodanig als gij niet wilt; dat er niet enigszins *zijn* twisten, nijdigheden, toorn, gekijf, achterklap, oorblazingen, opgeblazenheden, beroerten;

Enigszins = in enige zin, een beetje, tot op zekere hoogte.

Paulus verwacht dat de omstandigheden van de Korinthiërs niet in overeenstemming zullen zijn met zijn idealen. Andersom zullen de Korinthiërs hem ook niet als een ideale voorganger voor hen beschouwen.

Alle acht dingen die Paulus hier opsomt, zijn in principe allemaal hetzelfde. Het is allemaal gedoe, ongein. Het zijn dingen waar je niets aan hebt en die niets te maken hebben met het zoeken naar de waarheid. Het schijnt dat het allemaal te maken heeft met het zoeken naar eigenbelang. Ze staan het zoeken naar enige fatsoenlijke ontwikkeling in de weg. Het verhindert de mens tot inzicht te komen en werkelijk na te denken, de waarheid te leren verstaan, volwassen te worden. Uiteindelijk is het allemaal maar een kinderachtig gedoe. Jammer als je je daarmee bezighoudt.

21 Opdat wederom, als ik zal gekomen zijn, mijn God mij niet vernedere bij u, en ik berouw hebbe over velen, die te voren gezondigd hebben, en die zich niet bekeerd zullen hebben van de onreinigheid, en hoererij, en ontuchtigheid, die zij gedaan hebben.

Paulus beschouwt deze dingen als vernederend voor zichzelf. Niet maar dat die Korinthiërs hem niet hoog genoeg achten, maar andersom. Dat hij zijn werk in zulke omstandigheden moet doen, in zo'n gemeente en op zo'n niveau. Dat is vernederend werk voor hem. Hij heeft wel wat beters te doen. Iets mooiers ook, met wat samenhangt met dat hij was opgetrokken geweest tot in de derde hemel en daar onuitsprekelijke woorden gehoord heeft. Hij krijgt geen gelegenheid om die bekend te maken, omdat hij oploopt tegen twisten, nijdigheid, achterklap enzovoort. Dit is een vernederende bezigheid. Het is ver beneden zijn peil en vernederend dat een gemeente die nota bene door zijn bediening is ontstaan, niet verder komt dan dit niveau. Het is wel erg frustrerend als je dan juist daar nog de eerste beginselen der leer van Christus uit moet leggen.

Die uitdrukking komt weliswaar niet uit één van deze twee brieven, maar uit Hebreeën 5. Hij schrijft daar even op hetzelfde niveau als dat van de Korinthiërs. We weten niet wie die zogenaamde Hebreeën waren. Die naam staat ook nergens. Die heeft men erbij bedacht, want de brief moet toch een naam krijgen immers. We weten dus niet wie hij op het oog heeft, maar dat doet verder ook niet ter zake.

In Hebr. 5 heeft de schrijver van Hebreeën, waarschijnlijk Paulus, het over de Hogepriester, Die...

Hebr. 5: 10 ... van God genaamd een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek.

- 11 Van Denwelken wij vele dingen, en zwaar om te verklaren, te zeggen, dewijl gij traag om te horen geworden zijt.

Niet zwaar (moeilijk) om te verklaren, omdat het zo'n moeilijke materie is, maar omdat gij traag om te horen geworden zijt. Dat wil zeggen dat men het gewoon niet horen wil, niet weten wil. Het gaat hier over dezelfde dingen als in de Korinthebrieven. Het gaat over dat de Heere Jezus Christus een bediening heeft in de hemel, in verband met een hemels volk, in Zijn positie aan de rechterhand van God, als Koning en Hogepriester, niet hier op aarde, in Jeruzalem of Rome, maar in de hemel. Dat is dus niet horizontaal, hier beneden, maar in hemelse omstandigheden en daarin is men domweg niet geïnteresseerd. Men is geïnteresseerd in aardse omstandigheden en in het gunstigste geval hoopt men dat de Heer dat ook is. Zij zijn dus traag om te horen.

- 12 Want gij, daar gij leraars behoortet te zijn vanwege den tijd, hebt wederom van node, dat men u lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods; en gij zijt geworden, *als* die melk van node hebben, en niet vaste spijs.

Let op: wederom. Het was ooit al eens gebeurd, maar nu hebben ze het opnieuw nodig. Zij hebben dus opnieuw melk nodig, in plaats van vaste spijs.

- 13 Want eenieder die der melk deelachtig is, die is onervaren in het woord der gerechtigheid; want hij is een kind.
- 14 Maar der volmaakten is de vaste spijs, die door de gewoonheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads.

Volmaakten = volwassenen.

Gewoonheid = gewenning.

Volwassenen hebben door gewenning hun zinnen geoefend.

- Hebr. 6: 1 Daaronder, nalatende het beginsel der leer van Christus, laat ons tot de volmaaktheid voortvaren; niet wederom leggende het fundament van de bekering van dode werken, en van het geloof in God,
- 2 Van de leer der dopen, en van de oplegging der handen, en van de opstanding der doden, en van het eeuwige oordeel.
  - 3 En dit zullen wij *ook* niet doen, indien het God toelaat.

Dat zijn dingen waar christenen zich tot in onze dagen druk over maken.

Bekering van dode werken = je moet toch netjes leven;

Geloof in God = in ieder geval dat er een God bestaat;

De leer der dopen. Hoezo dopen, meervoud? Daar kun je inderdaad slaande ruzie over krijgen;  
Van de oplegging der handen en de opstanding der doden, al of niet letterlijk;  
Van het eeuwig oordeel = of er al dan niet een hel bestaat, of een hemel.  
Paulus zegt dat we dat nu maar los moeten laten. We houden ons daar niet meer mee bezig, want...

- 4 ... het is onmogelijk, degenen, die eens verlicht geweest zijn, en de hemelse gave gesmaakt hebben, en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn,
- 5 En gesmaakt hebben het goede woord Gods, en de krachten der toekomstige eeuw,
- 6 En afvallig worden, wederom te vernieuwen tot bekering, als welke zichzelf den Zoon van God wederom kruisigen en openlijk te schande maken.

Boven de voorgaande verzen staat als kop: *Waarschuwing tegen afval van het geloof*. Dat is duidelijk genoeg en is Paulus' bediening niet. Hij zegt dat we nu maar eens verder moeten gaan en het hebben over Christus als de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Feitelijk zegt hij dus dat we het nu maar eens moeten hebben over het tegenwoordige werk van Christus en daarmee dus ook over de roeping van de Gemeente. Hier in Korinthe had Paulus precies dezelfde problemen. Daarom zei hij ook tegen de Korinthiërs dat het geen prettige ontmoeting zou zijn, maar toch van plan was te komen. Waarschijnlijk is hij er nooit meer geweest, maar de plannen waren er in elk geval wel.

- 21 Opdat wederom, als ik zal gekomen zijn, mijn God mij niet vernedere bij u, en ik berouw hebbe over velen, die te voren gezondigd hebben, en die zich niet bekeerd zullen hebben van de onreinigheid, en hoererij, en ontuchtigheid, die zij gedaan hebben.

Die gezondigd hebben = die gemist hebben; die ernaast zitten; die de weg zijn kwijtgeraakt. Dan volgen er nog een paar aanvullingen op de twisten, nijdigheden, toorn enzovoort uit vers 20: onreinigheid, hoererij en ontuchtigheid. Traditioneel wordt dit natuurlijk op het terrein van de christelijke moraal geschreven, om niet te zeggen de seksuele moraal. Het lijkt echter om ernstiger dingen te gaan dan dat, namelijk dat men het Woord van God loslaat. Dat blijkt wel, want als we in Hebr. 6 verder gelezen hadden, dan gaat het daarover. Het zijn degenen die ooit verlicht zijn geweest, de vruchten van de Geest gesmaakt hebben enzovoort, maar dat losgelaten hebben en afvallig worden. Ze laten zich er vanaf vallen. Ze houden zich er niet aan vast. Dat is de term uit Hebreeën: 'Indien wij maar de belijdenis dezer hoop

vasthouden', 'deze belijdenis vasthouden', of 'deze belijdenis tot het einde toe vast behouden'. Natuurlijk moet je dat vasthouden. God heeft het ons geleerd, Hij heeft het ons geopenbaard en zorg er nu voor dat jij het bewaart en daarbij blijft. Als je dat niet doet, dan zegt Paulus dat hij niets meer voor je kan doen. Hij heeft niets nieuws toe te voegen en waarom zouden we dan ineens weer van voren af aan beginnen?

Bij de Galaten vind je precies hetzelfde (het heeft natuurlijk ook met wet te maken), waar staat dat ze die arme en zwakke beginselen nu van voren af aan weer willen gaan dienen. Zijt gij met de Geest begonnen en voleindigt gij nu met het vlees? Dan moet je weer helemaal van voren af aan beginnen. Zo werkt dat in de praktijk. Aan Timótheüs schrijft Paulus het iets gematigder: dat je als dienstknecht van God niet moet twisten, want als men niet horen wil en niet geloven wil, dan houdt het eenvoudig op. Daarna zegt hij dat je vriendelijk moet blijven, want misschien komen ze ooit alsnog tot bekering.  
Terug naar 1 Kor. 12

Die tevoren gezondigd hebben = degenen die allang de weg kwijt zijn. En die zich niet bekeerd zullen hebben. Waarvan? Van hun afval. Dat heet in Hebr. 6 ook bekeren. Paulus zegt daar dat het onmogelijk is om dezulken opnieuw te bekeren. Wat niet wil zeggen dat zij zich niet kunnen bekeren, maar dat Paulus daar niet aan kan bijdragen. Niemand kan daaraan bijdragen. Je kunt iemand hooguit iets vertellen, maar als je dat al gedaan hebt en hij heeft dat ooit aanvaard, maar daarna weer losgelaten, wat moet je hem dan nog zeggen? Dan houdt het gewoon op.

Over dit tekstgedeelte zijn natuurlijk de wildste verklaringen ontstaan, eenvoudig omdat men het begrip 'bekering' niet kent en bovendien niet wil aanvaarden dat zowel ongelovigen als gelovigen zichzelf moeten bekeren. Dat doet God niet, dat doen mensen. Daar ben je namelijk zelf verantwoordelijk voor. De oproep van God is: 'Bekeert u!' en niet: 'Laat u bekeren!'. Wel: 'Laat u verzoenen!'. Je hebt echter over de hele wereld in filosofische, dan wel religieuze kringen, de populaire gedachte dat alles toch komt zoals het komen moet. Zo worden allerlei filosofische en theologische ideeën ontwikkeld om een fatalistische levenswijze te kunnen handhaven. Fatalistisch is misschien nog te zwak uitgedrukt. Het is meer een apathische levenswijze. Men duikt weg voor elke persoonlijke verantwoordelijkheid. Uitdrukkingen als: 'mocht het komen staan te gebeuren' zijn heel gewoon, ook in orthodox christelijke kringen. Of het je gegeven mocht worden. Dat 'mogen' en 'mochten' komt in alle zinnen voor, ook bij de gewoonste dingen van het leven. Sommigen hebben het dan over God en anderen over het lot. Men kruipt weg voor persoonlijke verantwoordelijkheid, voedt de kinderen ook niet op, want die zijn toch slecht. Wat zal er dus aan te verbeteren zijn? Zij zijn allemaal verkocht

onder de zonde. We gaan allemaal naar de hel. Misschien dat daar een uitzondering op is, maar dat moet je dan wel gegeven worden. Dat is minsten net zo erg als al die oosterse mystieken. Er valt toch niets aan te doen. Die mensen hebben dan ook geen doel in het leven, geen idealen, behalve dan het doodgaan: het nirwana, het ideaal, de grote leegheid. Op sommige gereformeerde scholen werd geleerd dat dit hetzelfde was als de hemel. Het lijkt allemaal zoveel op elkaar, zodanig dat men die dingen met elkaar verwart. In de Bijbel wordt ons echter anders geleerd. Natuurlijk, God geeft, maar je moet het willen aanpakken. De Heer zegt: 'Dan moet je wel je oor naar Mij neigen'. Je kunt je hart trouwens ook naar de Heer neigen; je hele leven zelfs. Dat wil zeggen, tot Hem komen, om van Hem te ontvangen. Dat is het naderen tot de troon der genade, om van Hem te ontvangen wat maar nodig is. De verantwoordelijk daarvoor echter ligt wel degelijk bij de mens zelf en in latere fase bij de gelovige zelf. Hij is zelf verantwoordelijk voor zijn eigen leven. Dat moet ook wel, want anders kan hij er ook geen loon voor ontvangen. Je kunt natuurlijk net zo goed zeggen dat het zo wel moet zijn, omdat het in de Bijbel staat.

Dat is het trieste van die Korinthiërs, maar ook het moeilijke van de verantwoordelijkheid van de apostel Paulus. Hij zegt ook niet dat het allemaal vanzelf wel goed komt. Sommige mensen vragen zich af waarom je met een tent het Evangelie moet prediken; als iemand zoekt, die zal toch vinden! Daar hoeven wij dan toch niets aan te doen? Maar God wil ons in Zijn dienst gebruiken, tot zegen van ons en tot heerlijkheid van ons. Daarom doen we dat. Er zijn niet veel zoekende mensen, maar kennelijk stuurt God sommigen van hen naar zo'n tent. Als we broeders van de gesloten vergadering zouden zijn en de Heer wil iemand die zoekt naar je toesturen, dan stuurt Hij hem natuurlijk wel ergens anders naartoe.

# Hoofdstuk 13

## *Laatste vermaningen*

- 2 Kor. 13: 1 Dit is de derde maal, *dat* ik tot u kom; in den mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan.
- 2 Ik heb het te voren gezegd, en zeg het te voren als tegenwoordig zijnde de tweede maal, en ik schrijf het nu afwezende aan degenen, die te voren gezondigd hebben, en aan al de anderen, dat, zo ik wederom kom, ik *hen* niet zal sparen;
  - 3 Dewijl gij zoekt een proeve van Christus, Die in mij spreekt, Welke in u niet zwak is, maar krachtig is onder u.
  - 4 Want hoewel Hij gekruist is door zwakheid, zo leeft Hij nochtans door de kracht Gods. Want ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen met Hem leven door de kracht Gods in u.
  - 5 Onderzoekt uzelfen, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelfen. Of kent gij uzelfen niet, dat Jezus Christus in u is? tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt.
  - 6 Doch ik hoop, dat gij zult verstaan, dat wij niet verwerpelijk zijn.
  - 7 En ik wens van God, dat gij geen kwaad doet; niet opdat wij beproefd zouden bevonden worden, maar opdat gij het goede zoudt doen, en wij als verwerpelijk zouden zijn.
  - 8 Want wij vermogen niets tegen de waarheid, maar voor de waarheid.
  - 9 Want wij verblijden ons, wanneer wij zwak zijn, en gij sterk zijt. En wij wensden ook dit, *namelijk* uw volmaking.
  - 10 Daarom schrijf ik, afwezende, deze dingen, opdat ik niet, tegenwoordig zijnde, strengheid zou gebruiken, naar de macht, die mij de Heere gegeven heeft tot opbouwning, en niet tot nederwerping.
  - 11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

2 Kor. 13: 1 Dit is de derde maal *dat* ik tot u kom; in den mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan.

Het is allemaal dezelfde getuige, maar het is bij drie verschillende gelegenheden. Niettemin is het wel een Bijbels beginsel, dat bij een juridisch geldig getuigenis minstens twee getuigen moeten zijn en het liefst nog wat meer. Twee of drie = een weinig. Het is ook een term die binnen Bijbels verband het overblijfsel wordt genoemd. Er is altijd zo'n overblijfsel dat trouw is aan het Woord van God en die de waarheid verstaat. Dat overblijfsel, die gelovigen, is/zijn per definitie twee of drie. Dat heeft verder niets met aantallen te maken. Dat zijn wij dus en dat weten we zeker, want er staat:



‘Waar twee of drie in Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik in hun midden’. Als je dat letterlijk neemt, zou tijdens samenkomsten waar meerdere gelovigen bij elkaar komen, de Heer niet in hun midden zijn. Het is een vaste Hebreeuwse uitdrukking ter aanduiding van dat het er weinig zijn, maar ze zijn in ieder geval niet alleen.

- 2 Ik heb het te voren gezegd, en zeg het te voren als tegenwoordig zijnde de tweede maal, en ik schrijf het nu afwezende aan degenen, die te voren gezondigd hebben, en aan al de anderen, dat, zo ik wederom kom, ik *hen* niet zal sparen;

Paulus zegt dat hij de dingen waarover het gaat tevoren had aangekondigd, dat hij erover heeft geschreven en het nu ook van tevoren zegt. Als hij komt, dan zal hij degenen die gezondigd hebben niet sparen. Hij zal ze dan de waarheid zeggen. Dat zou schrik genoeg moeten geven. Hij zal ze dan terechtwijzen. Niet omdat hij die verantwoordelijkheid heeft, of omdat hij een kerkvorst is, of gaat over de handhaving van de statuten. Het gaat eenvoudig over het prediken van het Woord van God. Wij hoeven niet steeds opnieuw uit te zoeken hoe het zou moeten. Het staat gewoon allemaal in de Bijbel. Waar je moreel verantwoordelijk voor bent, is te luisteren naar Zijn Woord en zich door Hem laat onderwijzen en onderweg niet de vraag stellen wat je ermee moet, of waarom iets zinnig is, of waarom wij iets moeten weten? Als je die vragen op school stelt, dan houdt het ook wel zo ongeveer op. Kennelijk heb je dan totaal geen motivatie en ben je ook niet geïnteresseerd in de lesstof. Als je van tevoren niet toevertrouwt aan wat je onderwezen wordt en aan je onderwijzers, dan komt er van dat hele onderwijs niets terecht. Vandaar dat dingen als inspraak en medezeggenschap moordend zijn voor elke vorm van onderwijs (inspraak zonder inzicht, is uitspraak zonder uitzicht (eigen toevoeging)).

Onderwijs is per definitie autoritair. Het is het doorgeven van.... Paulus is zo'n doorgever. Dat zegt hij in deze beide brieven dan ook een paar keer. Hij zegt daarover dat of hij dat nu goedschiks of kwaadschiks doet, als hij het doet, dan heeft hij loon en als hij het niet doet..., wel het is hem toevertrouwd, dus hij moet wel. Hij heeft daarin geen keus: ‘Het is mij evenwel toebetrouwd; also houde eenieder ons voor uitdelers van de verborgenheden Gods’.

Paulus is dus van plan om langs te komen en ze kunnen erop rekenen dat hij ze niet zal sparen. Hij heeft daar prachtige argumenten voor, die hem nota bene door de Korinthiërs zelf worden aangereikt. Sommige daarvan hebben we al gezien, maar hieronder volgt er nog één...

- 3 Dewijl gij zoekt een proeve van Christus, Die in mij spreekt, Welke in u niet zwak is, maar krachtig is onder u.

Proeve = bewijs.

Als hij dan geen apostel is en dus in hun ogen niet volwaardig meetelt, als zij Christus niet in hem kunnen zien, wel, als Christus hen zou bezoeken, dan zou ook Hij hen niet sparen. Dan heeft Hij wel het een en ander te melden. En willen jullie Christus in Paulus zien, oké, dan zal hij hen niet sparen. Hij zal dat doen op grond van de autoriteit die hij van Hem heeft meegekregen. Dat geldt in het algemeen voor degenen die het Woord van God prediken, maar zeker voor iemand die officieel als apostel beschouwd wordt en dus als een gezondene door de Heere Jezus Zelf. Als zij dus een bewijs zoeken dat Christus in hem spreekt, dan is dat bewijs dat hij hen niet zal sparen.

Het Woord van God is autoriteit. Dat kennen wij niet meer, we hebben er eeuwen over gedaan om eraf te komen, maar uiteindelijk is het dan toch gelukt. Sindsdien leren we dus niets meer. Tegenwoordig is het een heel normale reactie dat als iemand iets voor het eerst hoort, hij zegt dat het niet waar kan zijn, want hij heeft het nog nooit gehoord. Wat een argument! Dat is pas arrogant: 'Ik heb het nog nooit gehoord, dus kan het niet waar zijn'.

Niettemin, Paulus zou met autoriteit spreken. Dat is niet zijn autoriteit, hoewel hij die had, maar die van de Schrift. Natuurlijk had Paulus autoriteit als apostel. Hij was namelijk apostel en ook profeet. Als hij z'n brieven schrijft en iets specifiek vertelt, dan schrijft hij meteen daarbij: 'gelijk geschreven is...', of: 'en Mozes zegt eerst...', of: 'en wederom zegt Jesaja...', of: 'en gelijk hij ook in de tweede psalm geschreven heeft...', of: 'wel heeft de Heilige Geest gesproken door de mond van Jesaja, zeggende...' enzovoort. In veel gevallen zegt hij dat hij rechtstreeks uit het Oude Testament citeert, maar in veel gevallen doet hij dat ook zonder het erbij te zeggen. Als er staat: 'Zo wordt ook gijzelven gebouwd tot een heilige woonstede Gods', dan komt dat ook uit het Oude Testament, hoewel het er niet bijstaat. Hij baseert zich altijd op de Schriften. Van die autoriteit maakt hij gebruik. Hoezeer hij ook opgetrokken is geweest tot in de derde hemel en onuitsprekelijke dingen heeft gezien en onuitsprekelijke woorden heeft gehoord, als hij ons wat vertelt, dan is dat op basis van de Schriften. Dat is het enige wat telt. Dat is dus niet de autoriteit van Paulus, maar van het Woord van God.

Uiteindelijk is die autoriteit natuurlijk sterker dan die van de profeten in het Oude Testament. Zij moesten zeggen: 'Alzo zegt de Heere...'. Niemand kon dat nazoeken. Nou ja, een enkele keer wel, omdat dan naar de Mozaïsche boeken verwezen werd. Het enige gezag wat zo'n profeet had was dat hij het van God gehoord had en het door moest geven. Dat was niet meteen controleerbaar. Daarentegen was het gezag van Paulus, maar ook van de overige apostelen, tenminste voor zover we van hen in de Bijbel geschriften hebben, veel sterker. In de eerste plaats omdat zij apostelen waren en profeten. Sterker nog, hun geschriften staan in de Bijbel en dus wáren zij profeten. In de tweede plaats baseerden zij hun uitspraken op het Oude Testament. Dat is veel sterker. Je

zou aan die nieuwtestamentische apostelen kunnen twijfelen en aan hun nieuwtestamentische brieven, maar dat neemt niet weg dat wat zij schrijven wel degelijk op het Oude Testament gebaseerd is.

Paulus schrijft in Efe. 4 dat de Heer in Zijn opstanding en hemelvaart de gevangenis heeft gevangen genomen en aan de mensen gaven heeft gegeven. Hij zegt erbij dat het betekent dat de Gemeente met Christus gezet is in de hemel, want wij zijn in de praktijk die gevangenis. En God heeft ons gaven gegeven in de Gemeente: sommigen tot apostelen, sommigen tot profeten, sommigen tot evangelisten en sommigen tot herders en leraars, tot opbouw van de Gemeente, het lichaam van Christus en tot de volmaking der heiligen Efe. 4: 11, 12. Had hij het daar niet geschreven, dan stond het altijd nog in Psa. 68: 19.... Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen onder de mensen, om bij hen te wonen. Als je Efe. 4 niet had, maar alleen Psa. 68: 19, dan is het óf totaal onbegrijpelijk wat daar staat, óf je komt tot de conclusie dat ooit in nieuwtestamentische tijd iets van Israël verzameld wordt en een soort van in ballingschap is. Daar gaat de Heer voor hen zorgen; daar wonen zij samen met de Heer en de Heer woont dan samen met hen. Het staat in Psa. 68 en Efe. 4 helpt ons met de verklaring van dat Schriftgedeelte. Je kunt niet anders concluderen dan dat het daar over de Gemeente gaat en de aanstelling van de Gemeente als een volk van eerstelingen, uit, maar ook boven Israël. En zo verder. Met andere woorden, de autoriteit van de apostel Paulus is maar niet zijn autoriteit, omdat de Heer hem een opdracht had gegeven, maar de autoriteit van de Schriften, die hij voor hen opent.

Terug naar 2 Kor. 13: 3.

Ik zal u niet sparen...

- 3 ...Dewijl gij zoekt een proeve van Christus, Die in mij spreekt, Welke in u niet zwak is, maar krachtig is onder u.

U weet wel, die Christus Die immers niet zwak is, maar krachtig onder u. Je begrijpt dat dit ironie is. Welke in u niet zwak is...

Wel, Christus is in hen wel zwak. Hij is niet krachtig onder hen. Dat is nu juist het punt. Als zij echter beweren dat hij wel krachtig is en niet zwak en dus optreedt en onder hen grote dingen doet, dan mogen ze van Paulus verwachten, dat als hij in de kracht van Christus komt, hij ook grote en krachtige dingen onder de Korinthiërs zal doen. Dit is volstrekte ironie, zoals we dat in deze beide brieven wel vaker tegengekomen zijn.

- 4 Want hoewel Hij gekruist is door zwakheid, zo leeft Hij nochtans door de kracht Gods. Want ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen met Hem leven door de kracht Gods in u.

Naar de oude mens is Hij gekruist door zwakheid. Als je dat beweert, kun je daar grote problemen mee krijgen. Men wil over het algemeen niet horen over de zwakheid van Christus, of van Jezus. Toch leert de Bijbel dat. Toch kan dat niet, want zoals je weet was de Heere Jezus op aarde immers God. Hij kan dus niet zwak zijn. Toch staat het er.

Hebr. 5: 2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits Hij ook Zelf met zwakheid omvagen is.

Dat gaat echt over Christus. Het gaat over de eisen waaraan een hogepriester moet voldoen. Een hogepriester is namelijk iemand die uit de mensen wordt genomen en wordt gesteld voor de mensen in de zaken die bij God zijn, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden.

Hij kan behoorlijk medelijden hebben met de onwetenden en dwalenden. Behoorlijk = naar behoren, zoals het behoort. En hij kan dat, omdat hij zelf ook met zwakheid omvagen is. Zo iemand wordt hogepriester. Hoe dan ook, dat is van toepassing op Christus, want daar gaat het over.

Een hogepriester wordt uit de mensen genomen. Men zegt dan dat Hij God was, maar omdat Hij Hogepriester moest worden heeft Hij Zich snel als een mens vermomd. Hij deed Zich voor alsof Hij een mens was. En ja, God is daar ingetrapt en dacht: 'Hé, laat Ik die Mens als Hogepriester aanstellen'. Dit is natuurlijk klinkklare onzin.

De Heere Jezus verscheen niet in menselijke gedaante, Hij wérd mens. En dus had Hij een menselijke gedaante en een gestalte van een dienstknecht. Dat was geen vermomming, maar echt. Hij moest wel. Zo werd Hij de Zoon van Adam, de Zoon des mensen. Daarvan zeggen mensen in Joods-christelijke kring dat dit een titel van nederigheid is. Dat is beslist niet zo, want het is de allerhoogste titel die een mens op aarde kan dragen, namelijk de erfgenaam van Adam.

Zoon = erfgenaam.

In die hoedanigheid heeft Hij Zich vernederd en op grond van Zijn gehoorzaamheid heeft God Hem genomen en uitermate verhoogd en Hem een Naam gegeven boven alle naam. Hij heeft Hem dus uit de mensen genomen en gesteld in de zaken die bij God te doen zijn voor de mensen.

Hij was inderdaad ook met zwakheid omvagen. Zwakheid is echter niet alleen maar krachteloosheid. Zwakheid is ook dat men bepaalde zaken weliswaar ontwikkelt (dat is kracht), maar op het moment waar die ontwikkeling stopt, daar is het zwakheid. Dan ontbreekt verder de kracht. Dat kan zijn omdat er inderdaad verder geen kracht is, maar ook omdat er verder een andere kracht werkt, die nog sterker is en die eerste kracht tegenhoudt. Dat is in de levens van alle mensen zo. Daarom kun je voor iemand een zwak hebben. Dat is een

zwakte, omdat het een mens remt. Het legt hem namelijk beperkingen op, al was het maar omdat het hem verantwoordelijkheden oplegt.

Wat Christus betreft, Hij is met zwakheid ontvangen. Hij stierf trouwens ook. Daar hield Zijn leven op. Toen ontbrak het Hem aan kracht om verder te leven. Dat gebeurde wel met geweld, maar daar gaat het nu niet over. Het gebeurde. Daar hield het op, omdat Hij een zwak voor de mensheid had. Misschien kun je nog beter zeggen: omdat Hij een zwak voor Zijn hemelse Vader had, Die Hij diende. Dat is volstrekt legitiem taalgebruik. Die zwakheid beperkte Hem in Zijn doen en laten.

De Bijbel spreekt over de zwakheid van de Heere Jezus, zodat Hij naar behoren medelijden kan hebben met onwetenden en dwalenden.

Hebr. 2: 18 Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij degenen, die verzocht worden, te hulp komen.

Je kunt nooit zeggen: 'Je kunt wel tot God of de Heere Jezus bidden, maar weet Hij veel.... Wat wij hier als mens op aarde wel niet allemaal meemaken! Hij is God'. Maar de Bijbel zegt dat Hij wel veel weet. Hij kent dat. Hij is Zelf ook met zwakheid ontvangen, in ieder geval geweest. Maar er staat dat Hij ook Zelf met zwakheid ontvangen is. De Bijbel leert bovendien dat Hij ook nog steeds mens is. Als Mens en als Zoon des mensen heeft Hij nu een functie en ook als Mens en Zoon des mensen zal Hij hier Zijn rechten claimen. Als een mens per definitie zwak is en beperkt, wel, dan Hij dus ook. Of we dat begrijpen, is een ander verhaal.

Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. Paulus zegt dat hij zal roemen in zijn zwakheden, want als hij zwak is, dan is hij machtig, opdat de kracht van Christus in hem wone en blijve en openbaar worde.

- 4 Want hoewel Hij gekruist is door zwakheid, zo leeft Hij nochtans door de kracht Gods. Want ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen met Hem leven door de kracht Gods in u.

Naar de oude mens dan misschien zwak, maar wat maakt het uit, want het is de kracht Gods die in Hem gemanifesteerd wordt.

En nu even rechtstreeks naar de Korinthiërs: 'Jullie vinden Paulus zwak; jullie wegen hem af en vergelijken hem met andere apostelen en evangelisten'. Wel, Paulus was dan weliswaar zwak, maar dat was Christus ook en Hij stierf. Niettemin, de kracht Gods werkt in Hem en Hij leeft door de kracht Gods. Zo ook bij Paulus. Het is juist de kracht Gods die in hem werkte, in en door die zwakheid.

Want ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen met Hem leven door de kracht Gods. Paulus bedoelt hier met 'wij' kennelijk zichzelf, maar de Korinthiërs ook.

Dat zij zwak zijn maakt niet uit, want het leven van Christus zou door hen werken.

Het 'zullen' moet je niet wegedeneren naar de toekomst of naar de opstanding, want 'zullen' wordt met name in het Nieuwe Testament, maar ook in het Nederlands, vaak gebruikt bij het logisch redeneren. Als het één waar is, dan zal logischerwijs het andere ook waar zijn. Als wij met Christus gestorven zijn, dan zullen wij dus met Hem leven. In de Romeinenbrief wordt die gedachtegang een paar keer gevolgd en daar blijkt ook uit de context dat het niet op een toekomstige opstanding uit de dood slaat, maar op het tegenwoordige leven van de gelovige. Wij zijn met Hem opgewekt en zo zal ook die Geest Die Christus uit de doden opgewekt heeft onze lichamen levend maken. Niet maar in de toekomst, maar in het heden. Daar gaat het hier ook over.

...Want ook wij zijn zwak in Hem, maar zullen met Hem leven door de kracht Gods. Nu reeds. Paulus zegt dat dat leven ook openbaar zal worden als hij hen bezoekt. Daar kunnen ze rekening mee houden, want hij zal hen niet sparen. Die kracht Gods is natuurlijk in de Korinthiërs aanwezig. Zo geeft Paulus hen toch ruimte. Zij zijn weliswaar zwak, jonge kinderen in Christus, maar niettemin is die kracht Gods potentieel in hen. Dat is nu eenmaal wat wedergeboorte inhoudt, want dat is het ontvangen van de Geest Gods. Dat leven moet echter ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Dat is in het algemeen het probleem van de mens en daardoor helaas ook van de gelovige mens. Hij zou zich kunnen ontwikkelen, want er zit voldoende in, maar helaas acht de mens het beschaafd als ontwikkeling geremd wordt. Beschaving is eigenlijk vlak maken, egaliseren. Vandaar dat beschaving automatisch tot democratie leidt en tot een gazon. Alles wordt afgevlakt, zodat niemand met z'n kop boven het maaiveld uitsteekt. Er is op zich niets tegen gemanierd gedrag, want je moet immers met z'n allen in een vol land samenleven. Alleen in een hutje op de hei blijft er geen beschaving over, maar slechts dat wat er in je hart is en wat je geleerd hebt. Dat is het enige wat echt telt.

Hoe dan ook, de bedoeling is dat het leven van Christus in de gelovige tot ontwikkeling komt. Dat heeft begeleiding nodig, maar ook aanmoediging. Misschien zijn er ook coaches bij nodig, maar zodra die gasten technisch directeur worden, kun je er beter geen vertrouwen meer in hebben. Dan moet alles ineens binnen de regels en normen van de club. Dan wordt het te gekunsteld en te opgelegd. Bijbels is dat het leven van Christus in ons openbaar zou worden. Dat laat zich niet in wat voor organisatie dan ook inplanten. Als je dat in een organisatie probeert in te planten (wat sowieso onmogelijk is), dan krijg je twisten, nijdigheden, toorn, gekijf, achterklap, oorblazingen, opgeblazenheden enzovoort. Dan wordt het net politiek: heel Nederland indelen in vakjes en systemen en alles volgens regeltjes. Als je dat

met christenen doet, krijg je dat ook. Er zijn altijd mensen die gepasseerd zijn en jaloers op een ander. Dat gebeurt in de samenleving ook. Er zijn boeken over volgeschreven over hoe je dat moet voorkomen. Maar als je het probeert te voorkomen en het probeert te reguleren, dan ontstaat het juist.

Het enige wat echt werkt is het Woord, dat wij in onze harten zouden laten planten. Dat Woord zouden wij in onze harten bewaren en tot norm stellen in onze levens. In het Nieuwe Testament heet dat de maat. Het Woord zou de maat zijn voor onze levens. Wat er dan verder ook gebeurt, het kan weliswaar naar menselijke maatstaven niet goed komen, het gaat erom dat het leven van Christus in ons geleefd zou worden. Daartoe zijn wij namelijk verlost. Het is vechten om van al die wereldse beginselen af te komen, om af te komen van al die reglementen en maatstaven die aangelegd worden. Die werken niet, ook niet in het christendom. Dat is allang bewezen. Het enige dat telt is de kracht van Christus in eenieder van ons en Christus is niet gebonden en is niet onder de wet.

- 5 Onderzoekt uzelf, of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt.

Die gedachtegang kennen we ook uit 1 Kor. 11. Men zou zichzelf beproeven. Dat is beter dan dat men door God beproefd wordt. Je zou jezelf zo nu en dan eens onder de loep moeten nemen. Het gaat daarin niet over psychologische aangelegenheden, want dat gaat toch niet werken. Psychologie is als wetenschap een onzinnig vak. Het vak kan nodig zijn om mensen ergens te krijgen, ze een bepaalde kant op te laten bewegen, maar te denken dat daar een wetenschappelijke onderbouwing voor gebruikt kan worden? De psychologen hebben zelf bewezen dat dit niet kan. Wel kun je bij jezelf te rade gaan of je inderdaad uit geloof leeft, leeft uit het Woord van God, of leeft uit zogenaamde menselijke wijsheden, of wat daar voor door zou moeten gaan.

Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? je zou toch na verloop van tijd moeten kunnen vaststellen dat Jezus Christus in je is? Niet op de populistische manier, namelijk dat je tekenen en wonderen kunt doen, of in tongen kunt spreken. Dat niet, maar op een of andere wijze zou je toch moeten kunnen vaststellen dat de Heer in je is en dat die kracht van Christus in je werkt. Beproeft uzelf. De moeilijkheid daarvan is dat je dan toch op een of andere wijze Christus zou moeten kennen, want als je Hem niet kent, kun je Hem in je leven ook niet herkennen. Mensen zeggen wel eens dat ze bidden, maar er niets van merken. Ze vragen de Heer van alles, maar kennelijk verhoort Hij die gebeden niet. Zij denken dan dat dat de norm is. Jakobus zegt echter: 'Waarom zou de Heer doen wat jij Hem vraagt? Waarom zou de Heer je geven wat je op je verlanglijstje hebt staan? Je bidt wel maar ontvangt niet,

omdat je niet gelooft'. Daar heeft men toen van gemaakt dat je wel moet geloven dat de Heer het je geeft. Dat is natuurlijk dwaasheid. Het gaat erom dat als wij bij Zijn woord blijven en in de praktijk daaruit leven, als Zijn Woord onze gedachten, onze levensbeschouwing, bepaalt en daarmee ook in hoge mate onze wijze van leven in de praktijk (dat is leven uit geloof), dan merk je wis en waarachtig wel dat Jezus Christus in je is. Als dat niet zo is (tenzij dat gij enigszins verwerpelijk zijt), dan ligt dat niet aan de Heer. Dat ligt aan jezelf, of je de weg wil gaan. Dat zijn moeilijke dingen. Je kunt elkaar niet zeggen hoe je moet leven. Wij moeten proeven, zelf ondervinden, welke de goede en welbehagelijke wil van God is (Rom. 12: 2). Dat leer je alleen als je eerst je lichaam gesteld hebt tot levend, heilig, Gode welbehaaglijk offer (Rom. 12: 1). Dat is een praktische zaak. Daar beginnen die dingen en daar moet je bij blijven. Dat is het; je hebt je leven aan de Heer gegeven en dat heeft consequenties voor het dagelijkse leven. Pas dan gaat die kracht Gods in je werken. Hij doet dat niet op onze wijze, maar op Zijn wijze. Dat is voor ons allemaal verschillend. Daarom staat er: 'Beproof uzelfven...'. Als je achterom kijkt, moet je dat toch kunnen waarnemen.

Dat is het huiswerk wat de Korinthiërs krijgen, in afwachting van het 'dreigende' bezoek van Paulus. Hij vroeg aan hen of hij met de roede zou komen en hier zegt hij dat hij hen niet zal sparen. Hij hoopt dat als hij dan eenmaal gekomen zal zijn, niet meer vernederd zal worden.

- 6 Doch ik hoop, dat gij zult verstaan, dat wij niet verwerpelijk zijn.
- 7 En ik wens van God, dat gij geen kwaad doet; niet opdat wij beproefd zouden bevonden worden, maar opdat gij het goede zoudt doen, en wij als verwerpelijk zouden zijn.

Het kwaad doen beschouwt men in de regel als het overtreden van de wet. Het goed doen is doen wat de wet zegt en vooral niet doen wat de wet verboden heeft. Zo krijg je weer dat aardse, dat lage, dat onprofijtelijke leven onder de voorschriften en regeltjes, waardoor men in de praktijk elke persoonlijk verantwoordelijkheid en dus ook elke persoonlijke beleving ontwijkt en dus in feite afwijst.

Het goed en kwaad stond al in 2 Kor. 5...

2 Kor. 5: 10 Want wij moeten allen geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt*, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

Het goede is het leven onder het Nieuwe Verbond des Geestes en het kwade is het leven onder het Oude Verbond der letter. De gangbare discussie waardoor wij altijd achtervolgd worden gaat over de mate waarin wij alsnog, ook als



kinderen Gods, onder de wet zouden leven en ons onder de regeltjes zouden plaatsen. Dat is kwaad, want daarmee is men niet dienstbaar aan de Heer en zeker niet aan de genade van het Nieuwe Verbond, maar aan de dienstbaarheid van de wet, die heus door de kruisiging van de Heere Jezus beëindigd werd. In ieder geval de heerschappij daarvan.

Ik wens van God dat gij geen kwaad doet. In het geval van de Korinthiërs kun je zeggen dat het kwade het leven naar het vlees is. Als het de Galaten waren geweest, dan was het kwade het leven volgens de wet. In de praktijk overlappen die twee dingen elkaar in hoge mate. Leven naar de wet is leven naar het vlees, want wet is op het vlees gelegd en daarom zwak en onprofijtelijk.

- 7 En ik wens van God, dat gij geen kwaad doet; niet opdat wij beproefd zouden bevonden worden, maar opdat gij het goede zoudt doen, en wij als verwerpelijk zouden zijn.

Oké, wij verwerpelijk, als jullie het goede dan maar doen en leven onder de beginselen van het Nieuwe Verbond, want God heeft ons bekwaam gemaakt om dienaars te zijn van dat Nieuwe Verbond.

Dat het goede en kwade rechtstreeks met de waarheid verband houdt, zegt het volgende vers...

- 8 Want wij vermogen niets tegen de waarheid, maar voor de waarheid.

Want: er is dus een oorzakelijk verband tussen vers 7 en wat er verder volgt. Hieruit blijkt dat het goede te maken heeft met de waarheid; het accepteren van de waarheid, het geloven van de waarheid, het leven in de waarheid en zelfs het staan in de waarheid. Het kwade is uiteraard het tegenovergestelde. Wij vermogen niets tegen de waarheid. Daarom heet waarheid arrogant te zijn. De waarheid is onbuigzaam; de waarheid verdraagt geen inspraak; de waarheid verdraagt geen discussie. Dat heeft ook geen enkele zin. Mensen willen discussiëren en willen gelijk krijgen. Zij denken dat als ze gelijk krijgen zij kennelijk de waarheid hebben. Discussie over de Bijbel is dwaasheid. Dat is van de duivel. Hij doet dat namelijk: 'Is het niet dat God gezegd heeft...?'. Dan zeggen wij: 'Ja, God heeft dat gezegd' en dan voelen wij ons zeer gelovig. Je moet die discussie zelfs maar helemaal niet aangaan. Het verandert er namelijk niet mee. Waarheid is waarheid; je gelooft het of je gelooft het niet. Waar wij wellicht discussie over hebben is of de Bijbel iets wel zegt of niet. Heel veel van die discussies hebben echter in de praktijk vaak de maken met ergens onderuit proberen te komen. Dat soort discussies hebben dus ook weinig zin. De Bijbel zegt het nu eenmaal. Of je het geloven wilt of niet, dat is aan jezelf en jouw eigen verantwoordelijkheid.

Het is wel verstandig om te geloven wat de Bijbel zegt. Als je straks voor de Heer staat, dan kun je tenminste zeggen dat je het gelezen hebt en dacht dat dit het was, naar eer en geweten. Je hebt ook altijd geloofd dat de Heer je in de waarheid zou leiden. Dat zou Hij immers doen? De Bijbel leert dat en dus accepteren wij dat, hoe dan ook. Of we het begrijpen, is een heel ander ding. Dat komt later. De Heer zei dat als we bij Zijn Woord blijven, we de waarheid zouden verstaan en dus ook begrijpen. Die waarheid zou ons daarmee vrijmaken. Naarmate wij de waarheid verstaan, werkt die waarheid ook. Dat is de bedoeling.

Wij vermogen niet tegen de waarheid. Die blijft gewoon staan. Wij vermogen wel wat voor de waarheid, waarbij het begrip 'kracht' uit de voorgaande verzen vervangen wordt door 'waarheid'. Die twee begrippen zijn in hoge mate synoniem aan elkaar. Waarheid is per definitie krachtig en autoritair. Het afschaffen van autoriteit in onze redelijk moderne samenleving hangt in hoge mate samen met het afschaffen van de waarheid. Tegenwoordig wordt ontkend dat er absolute waarheid bestaat. Waarheid schijnt alleen in de beleving van de mens te bestaan. Daarom heeft ieder z'n eigen waarheid. Daarmee heeft men het begrip 'waarheid' ontkend.

Hoe dan ook, God is Waarheid en God is Kracht en Hij blijft staan. Zo is het met waarheid dus ook. De waarheid is krachtig en blijft staan. De waarheid is dus ook autoritair, zoals God autoritair is. Hij is de hoogste Autoriteit en je doet er verstandig aan je aan Hem te onderwerpen en dus ook aan de waarheid.

- 9 Want wij verblijden ons, wanneer wij zwak zijn, en gij sterk zijt.  
En wij wensen ook dit, *namelijk* uw volmaking.

Als wij dan in jullie ogen verwerpelijk zijn, oké, laat dat dan maar zo. Als jullie dan maar sterk zijn.

En wij wensen ook dit, namelijk uw volmaking. Daar gaat het Paulus om, om hun volmaking, om hun volwassen worden. Zij waren immers jonge kinderen in Christus, maar Paulus wenst dat zij volwassenen in Christus zullen worden. Volwassenen zijn volwassenen als ze de verantwoordelijkheid op zich nemen voor het eigen leven, voor de keuzes die zij maken. Zonder verantwoordelijkheid geen volwassenheid; zonder verantwoordelijkheid trouwens ook geen vrijheid. Via vrijheid kom je dan toch weer bij waarheid, die ons vrij zou maken. Het is dus zeer volwassen om je te onderwerpen, niet aan wet (want dat is kinderachtig; dat mag je van kinderen verwachten), maar aan de waarheid, die je als zodanig hebt leren kennen en aanvaard en waarvan je de consequenties draagt.

God geeft aan de Gemeente gaven (hierboven reeds aangehaald)...

- Efe. 4: 11 En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars;
- 12 Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning des lichaams van Christus;

Werk der bediening = dienstwerk. Dienstwerk tot opbouwning van het lichaam van Christus. Daar zijn die gaven voor. Hoe dat werkt?

- 15 ...De waarheid betrachtende in liefde, alleszins zouden opwassen in Hem, Die het Hoofd is, *namelijk* Christus;

Alleszins = in elke zin, in elk aspect. We zouden dus in alles de waarheid betrachten, in liefde. Het gevolg daarvan is...

- 14 Opdat wij niet meer kinderen zouden zijn, die als de vloed bewogen en omgevoerd worden met allen wind der leer, door de bedriegerij der mensen, door arglistigheid, om listiglijk tot dwaling te brengen;

Eigenlijk staat er geen 'wind', maar stroming. Alle leerstellige stroming dus. Toch kenmerken juist deze dingen het christendom zo erg. Binnen het christendom zijn allerlei leerstellige stromingen, hypes, rages, modieuze dingen, trends. Die veranderen continue, net als eb en vloed. Dan weer buigen we met z'n allen de ene kant op en dan weer de andere kant op. begrippen als 'sta dan' en 'standhouden' is er dan niet meer bij. Dat is kinderlijk gedrag. Volwassenen blijven staan. Zij kennen de waarheid, staan daarin en leven daaruit. Dat is het doel van het leven van alle gelovigen. Dat is ook het praktische doel van het werk van met name de apostel Paulus.

- 10 Daarom schrijf ik, afwezende, deze dingen, opdat ik niet, tegenwoordig zijnde, strengheid zou gebruiken, naar de macht, die mij de Heere gegeven heeft tot opbouwning, en niet tot nederwerping.

Paulus schrijft deze brief, opdat wanneer hij komt hij deze zelfde dingen niet hoeft te doen. Het is voor hem ook wat makkelijker om ze op te schrijven, dan dat hij de rechtstreekse confrontatie met de Korinthiërs aan moet gaan. Dus stuurt hij ze van tevoren deze brieven, in de hoop dat het enige uitwerking zou hebben en zijn bezoek aan Korinthe iets plezieriger zal verlopen. Hoe dan ook, we kunnen in de Bijbel niet vinden dat Paulus ooit nog weer terug in Korinthe geweest is.

Paulus hoopt dat hij zijn strengheid niet hoeft te gebruiken. Dat komt overeen met dat hij hen niet zou sparen, of dat hij eventueel de roede zou gebruiken, zoals hij eerder al schreef.

Die strengheid heeft hij naar de macht die de Heere hem gegeven heeft. Macht is ook kracht, maar dan niet zozeer op het fysieke vlak, maar meer juridisch. Macht kun je in de Bijbel eigenlijk altijd vervangen door recht. En dus is het een synoniem voor autoriteit. Hij heeft de macht om dat te doen; hij is daartoe gemachtigd. Hij heeft de autoriteit ontvangen om dat te doen. De macht, het recht, de autoriteit, die mij de Heere gegeven heeft tot opbouw, en niet tot nederwerping. De Korinthiërs en allen die Korinthisch zijn, ook in onze dagen, beschouwen het juist als nederwerping. Men beschouwt doorgaans het onderwijs in Gods Woord als afbraak. Men is er bang voor en zegt dat ook gewoon. De Bijbel brengt maar verdeeldheid. Het punt is echter dat men de kritiek niet verdraagt en daarom de Bijbel als afbraak beschouwt. Als argument zegt men dan dat de Bijbel in een heel andere tijd geschreven is; het waren toen heel andere omstandigheden, niet van deze tijd. Je moet toch een beetje evolutionistisch denken, per slot van rekening. Dat heeft heel ons moderne denken beïnvloed en in haar greep gekregen.

De Bijbel breekt inderdaad de oude mens af. Hij verklaart de oude mens dood. De Bijbel zegt dat er geen goed in de mens is. Men zegt dat je moet doen wat je hart je ingeeft. Wel, uit het hart kome voort..., nou ja, weinig goeds in ieder geval. Het kan wel anders, want de term is ook niet geheel onjuist, maar de Bijbel veronderstelt dat onze harten gevuld zouden worden met Christus. Het is de bedoeling dat Jezus in ons hartje woont. Zo wordt het aan de kinderen verteld. Vroeger in ieder geval tenminste. Met meer Bijbelse termen: het Woord van Christus zou rijkelijk in ons wonen (Kol. 3: 16). Dan komt: waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over. Daarom zou het hart gevuld worden met het Woord van God. Met onderwijs dus in het Woord van God. Dat zou opbouwend zijn.

Zo heeft de Heer Paulus die macht tot strengheid gegeven, tot opbouw. Het gaat om de opbouw van de Gemeente, om de opbouw van dat geestelijk huis, die tempel, dat koninklijk priesterdom, of hoe het in de diverse Schriftplaatsen maar genoemd mag worden. Of, zoals het aan het begin van de eerste brief aan de Korinthiërs al stond: Weet gij niet dat gij Gods tempel zijt? Daaraan wordt gebouwd, op het fundament, hetgeen gelegd is. Paulus had dat fundament in Korinthe gelegd. Daarop wordt het gebouwd. Het Hoofd van het bouwwerk, de uiterste Hoeksteen, het Hoofd van dat lichaam, is Christus Zelf. Paulus had de macht tot opbouw, het recht tot opbouw en de bediening ook om dat te doen. Dat is geen afbraak, maar mochten er zich ergens puinhopen bevinden, gammele constructies die door mensen gebouwd zijn, dan moeten die eerst worden afgebroken.

Men vindt die dingen om voor de hand liggende redenen niet populair, maar mocht het nu zo zijn dat men op een of andere wijze kans ziet in onze dagen in Jeruzalem een tempel te bouwen, of wat ervoor door moet gaan, dan zal die zeker afgebroken worden. De tempel buiten beschouwing gelaten, men is er toe overgegaan om Jeruzalem te herstellen, maar als de Heer komt zal het toch eerst afgebroken worden. Dan zal er geen steen op steen gelaten worden. Dat geldt voor de tempel, voor Jeruzalem, maar ook voor de complete Joodse staat. Het is allemaal mensenwerk en zal worden afgebroken. Dat gebeurt niet alleen met Jeruzalem, Judea en Samaria, maar ook met de individuele gelovige. We moeten leren dat de oude mens niet telt. Voor zover die oude mens een stuk gereedschap is, zou men dat beschikbaar stellen aan de Heer. Wij zouden onze leden stellen tot wapenen der gerechtigheid, onze lichamen stellen tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande. Het zouden vaten der barmhartigheid zijn, die de Heer zou vullen en eventueel gebruiken. Dat is nederwerping van de oude mens en opbouw van de nieuwe mens.

In Jes. 55 staat niet dat de mens met al zijn gedachten tot God moet komen, waarna God er vervolgens wat ordening in aan zal brengen, maar dat de mens zijn gedachten en zijn eigen wegen zou verlaten en onze oren tot hem zouden neigen, omdat Zijn gedachten hoger zijn dan de onze. Het is niet de bedoeling dat je je gedachten een beetje aanpast, maar dat je ze wegdoet. Het grote probleem in het algemeen in het onderwijs is dat wat een mens voorgehouden wordt hij dat probeert in te passen in wat hij al kent of weet. Soms kan dat, maar fundamenteel werkt dit niet. Je moet vaak eerst wat afleren. Vandaar dat je met bepaalde zaken vroeg moet beginnen, want als je het jong leert hoef je niet eerst wat af te leren. Doorgaans is het zo dat zodra de Bijbel opengaat, het botst met allerlei christelijke traditionele geloofsbelijdenissen. Die staan vast. Mensen kennen vaak niet de Bijbel, maar weten over een drie-enig God enzovoort. Dan kom je met de Bijbel en is er geen doorkomen aan. Tenzij dan wanneer men bereid is die dingen even naast zich neer te leggen (je moet je oude schoenen per slot van rekening niet weggooien voordat je nieuwe hebt). Je zou proberen die dingen te relativiseren en te bedenken dat je misschien al die dingen verkeerd bekeken hebt. De moeilijkheid van het leren zit hem niet in het leren, maar in het afleren van wat men foutief opgedaan heeft. Daarom beschouwt men onderwijs uit de Bijbel vaak als nederwerpen, terwijl het juist opbouwen is. God neemt het eerste weg (de oude mens), om het tweede te stellen (de nieuwe mens). Hij schuift ze niet in elkaar.

11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

Wordt volmaakt = wordt volwassen.

Of dat blijdschap met zich meebrengt? Mensen die volwassen moeten worden zijn gewoonlijk chagrijnig. Dat heb je met pubers. Zij weten de weg niet en hebben onvrede met de huidige situatie, maar durven de stap naar volwassenheid ook niet te zetten, want volwassenheid is verantwoordelijkheid nemen en voor je keuzes staan. Niet alleen je ergens tegen afzetten, maar ook iets aannemen. Dat is inderdaad moeilijk.

De dingen die hier genoemd worden zijn allemaal kenmerken van het Nieuwe Verbond en zijn vruchten van de Geest.

U benaastigende te behouden de eenheid des Geestes door de band des vredes. Eén lichaam is het, en één Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot één hoop uwer roeping; één Heere, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, Die daar is boven allen, en door allen, en in u allen (Efe. 4: 3 – 6). Zijt eensgezind. Dat moet je tegen de Korinthiërs zeggen, die per definitie verdeeld waren. Zij hebben dat woord als het ware uitgevonden: 'Scheuringen zijn er onder u', schisma's, met alle gevolgen van dien.

Zijt blijde, wordt volmaakt, wordt volwassen.

Zijt getroost. Troost is één van de aanduidingen van het Nieuwe Verbond. Troost betekent per definitie dat het oude weggaat en het nieuwere, betere, daarvoor in de plaats komt. Dat is niet evolutionistisch, want dat is dat het oude zich tot het nieuwe ontwikkelt. Dat is niet Bijbels, want dat is dat het oude weggenomen wordt en er iets nieuws voor in de plaats komt. Het oude is voorbijgegaan; ziet, het is alles nieuw geworden (2 Kor. 5: 17). Het eindigt met dat de oude hemel en aarde gevloeden zijn van voor het aangezicht van Degene Die op de grote witte troon zit. En er is voor dezelve geen plaats meer gevonden. En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde was voorbij gegaan, en de zee was niet meer (Openb. 20: 11; 21: 1). Dat is het principe en dat is troost.

Leeft in vrede. Houdt vrede met alle mensen. Vrede is altijd een relatie tussen minstens twee partijen. Wijzelf zijn maar één partij. Of er vrede is ligt niet helemaal aan ons. Rom. 12 zegt...

Rom. 12: 18 Indien het mogelijk is, zoveel in u is, houdt vrede met alle mensen.

In Efe. 2: 14 staat dat Christus onze Vrede is, Die deze beiden (Jood en heiden) één gemaakt heeft.

Zijt eensgezind dus en leef in vrede, en de God der liefde en des vredes zal met u zijn. Liefde is eigenlijk een soort synoniem voor vrede, want liefde staat voor eenheid, of het streven naar eenheid, of de kracht die één maakt. Het staat er dus ook gewoon bij: de God der liefde en des vredes. Niet omdat het twee verschillende dingen zijn, maar omdat het feitelijk één ding is.

Zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost (laat het oude door het nieuwe vervangen), zijt eensgezind, leeft in vrede. Dat is in zichzelf vrucht van de Geest, maar voor de gelegenheid wordt het hier omgedraaid. Waar dat zo is, daar zal de God der liefde en des vredes met u zijn.

Kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is? Of Hij er is of niet, dat hangt van dit af.

Blijdschap is natuurlijk een relatief begrip. Je hoeft ook weer niet te doen alsof je blij bent. Maar eensgezind zijn en in vrede leven is toch in hoge mate een keuze die je zelf maakt. Voor zover deze dingen in je leven niet zo zijn, het helpt in ieder geval te weten dat dit de bedoeling is. Dat is feitelijk de achtergrond van al die Schriftplaatsen die ons op het christelijk leven wijzen en de resultaten daarvan.

Als je die aanwijzingen niet goed begrijpt, dan lees je toch weer wet. In Rom. 12: 9 staat dat de liefde ongeveinsd zou zijn en dat je een afkeer van het kwade zou hebben. Dat worden dan voorschriften. En hoe doe je dat dan? Is het dan nog de vrucht van de Geest?

Bovendien, als het voorschriften waren, dan zou je net zo goed de wet kunnen lezen. Opmerkelijk genoeg doet Paulus dat niet. Dat is toch een belangrijk argument voor het feit dat we niet onder de wet leven. Dit zijn geen voorschriften, maar aanwijzingen voor hoe het zou moeten gaan in het normale christelijke leven. Het helpt je je daarop te richten. Je weet dat dat de weg is van een gelovige onder het Nieuwe Verbond. Je weet dat dat de vrucht is van de Geest. Je weet dat dat het resultaat moet zijn van de inwoning van het Woord van God. Waar deze dingen zijn en waar we deze dingen nastreven, daar zal de God der liefde en des vredes met ons zijn. Dat betekent dat Hij inderdaad voor ons zorgt. Dat wij niet alleen door het leven gaan, maar dat de Heer met ons is; dat Hij behoorlijk medelijden met ons heeft, die ook maar onze weg moeten vinden, als gelovigen in een wereld die de onze niet is. Dat levert moeilijkheden genoeg op. maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven. Dat heeft Hij beloofd. Als wij zwak zijn, dan is Hij machtig. Wij moeten echter wel willen. De verantwoordelijkheid ligt dus bij onszelf. Wij zouden een keuze maken en wij zouden ons aan Zijn waarheid, aan Zijn Woord, overgeven en Hem de gelegenheid geven om ons te onderwijzen.

- Jes. 55: 1 O alle gij dorstigen! Komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!
- 2 Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan? Hoort aandachtelijk naar Mij, en eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen.

- 3 Neigt uw oor, en komt tot Mij, hoort, en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, *en u geven* de gewisse weldadigheden van David.

Kun je de waarheid en het Woord dan kopen? Ja, we betalen met ons eigen leven. Het kost ons tijd en energie, we moeten ons erop richten; dat gaat inderdaad ten koste van de oude mens. Maar fundamenteel krijgen we het gratis en het is het werk dat de Heer aan ons zou doen. Het is Zijn kracht die in onze zwakheid zou volbracht worden.

‘Zijt blijde’ wordt in The King James version vertaald met ‘farewell’: het ga je goed. Dat is het ook, mede omdat de uitdrukking zelf toen gangbaar was. Hij werd gebruikt bij de begroeting, zowel bij het komen als bij het gaan.

In het Grieks: *chairō*.

Dat woord kennen we in het Engels als ‘cheer’.

Met ‘zijt blijde’ kun je niet zo heel veel, tenzij je het als groet beschouwt.

Paulus neemt afscheid van de Korinthiërs en zegt: ‘Het ga jullie goed’.

Eigenlijk ben je met die uitdrukking terug in 2 Kor. 1: 24...

- 2 Kor. 1: 24 Niet dat wij heerschappij voeren over uw geloof, maar wij zijn medewerkers uwer blijdschap; want gij staat door het geloof.

Als we in deze brieven enige indruk gekregen hebben van de omstandigheden waarin deze gelovigen van Korinthe leefden, dan hebben we ook de indruk dat zij niet gelukkig waren. Het was een kwestie van strijd. Niet krijgsknechten van Christus, maar een onderlinge strijd, feitelijk voortkomend uit de oude mens. Dat had niet gehoeven, want de levenswandel zou voort moeten komen uit de inwoning van het Woord, de inwoning van Christus, dan wel de inwoning van de Heilige Geest.

Meer bekend in dit verband is waarschijnlijk Filipp. 4: 4...

- Filipp. 4: 4 Verblijdt u in den Heere te allen tijd; wederom zeg ik: Verblijdt u.

Niet maar: Verblijdt u, maar verblijdt u in den Heere te allen tijd. Het gaat niet maar om een gevoel van blijdschap, dat wellicht onder omstandigheden opgewekt zou kunnen worden. Het gaat erom dat je je te allen tijd in de Heere verblijdt. Vandaar aan het eind van de brief deze oproep.

Wordt volmaakt. Volmaakt en volkomen zijn woorden die we in het Nederlands wel kennen, maar zelden gebruiken. In de bijbel komen ze echter wel voor.

- Efe. 4: 11 En Dezelve heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten...;



12 Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening (dienstwerk, met de klemtoon op dienst), tot opbouw van het lichaam van Christus;

Soms wordt het vertaald met 'toerusting', maar bij dat woord denk je meer aan wapenrusting of iets wat je aangereikt krijgt om daarmee je werk te kunnen doen. Dat is echter buiten de mens, iets wat hij meekrijgt. Dat is dit uiteraard niet. Hier krijgt de gelovige niet iets mee buiten zichzelf, maar in zichzelf.

Volmaking heeft met volwassenheid te maken, hoewel die volwassenheid eigenlijk in de volgende tekst genoemd wordt.

Die apostelen, profeten, evangelisten en herders en leraars zijn ons ook gegeven tot dienstwerk. Zij zouden geen heerschappij hebben over ons geloof, maar medewerkers onzer blijdschap. Dat dienstwerk zou zijn tot opbouw van het lichaam van Christus. Op zichzelf is dat een vreemde uitdrukking, want lichamen worden doorgaans niet opgebouwd, maar groeien op. Opbouw heeft in dit geval natuurlijk met tempelbouw te maken. De Gemeente wordt gebouwd tot een huis.

Het woord lichaam gebruiken wij weliswaar bij voorkeur in een biologische context, zoals een menselijk of dierlijk lichaam, maar dat hoeft het niet uitsluitend te betekenen. Een lichaam kan ook de betekenis hebben van een samengestelde eenheid; een eenheid uit verscheidenheid. Volgens de etymologie betekent lichaam een zak met botten, een knekelzak, een lijchaam. Een lijk is een dood lichaam en een haam is een omhulsel, een zak. De praktische betekenis van het woord is dus een samengestelde eenheid. Het is één lichaam, maar bestaande uit verscheidenheid. Het is één collectief, maar aan elkeen van ons is de genade gegeven, naar de maat der gave van Christus (Efe. 4: 7). Binnen dat collectief is aan elk deel (lid, gelovige) de genade gegeven. Hier is het niet meer collectief, maar individueel. Al die gelovigen tezamen vormen één lichaam, dan wel één tempel.

1 Kor. 12: 12 Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, vele zijnde, *maar* één lichaam zijn, alzo ook Christus.

14 Want ook het lichaam is niet één lid, maar vele *leden*.

De één heeft deze gave en de ander die. Niet alle organen in het menselijk lichaam hebben dezelfde werking. Dat geldt ook voor het lichaam van Christus. Er is verschil, maar niettemin wordt het geacht een eenheid te zijn. Terug naar Efe. 4: 12. Dat is de opbouw van een tempel. Zo wordt het ook op vele plaatsen beschreven. Hier ook, met terugverwijzing naar Efe. 2: 19 – 22. Opgebouwd tot een woonstede Gods in den Geest.

Deze zogenaamde stijlbreuk, de opbouw van een lichaam, vind je ook in 1 Kor. 3: 9...

1 Kor. 3: 9    Want wij zijn Gods medearbeiders; Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij.

Eerst zegt Paulus daar dat hij geplant heeft en Apollos de gieter gehanteerd, maar God heeft de wasdom gegeven. Daarna heet dat wat verbouwd wordt ineens een gebouw, namelijk een tempel. Gods akkerwerk slaat op de verzen die ervoor staan en Gods gebouw op de verzen die erna komen. Het zijn geen dooie stenen, maar levende stenen, die samengevoegd worden met of aan die ene Steen. Zo wassen wij op tot een tempel.

Terug naar Efe. 4: 12.

Een werk tot opbouw van de heiligen, een dienstwerk tot opbouw van het lichaam van Christus. Niet van de lichamen van Christus, maar het lichaam. Er is maar één Gemeente, maar één lichaam.

Efe. 4: 13    Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus;

Eerst was het volmaking der heiligen en nu tot een volkomen man. Daarmee worden die woorden tamelijk synoniem gemaakt. Men wordt gecompleteerd, volgemaakt, gerepareerd, bijgesteld, gecorrigeerd, maar het resultaat daarvan is de volkomenheid, waarmee het einddoel bereikt zal zijn.

In Matth. 4 wordt 'volkomen' gebruikt in de zin van repareren. Er was iets niet in orde en het wordt bijgesteld.

Matth. 4: 21    En Hij, van daar voortgegaan zijnde, zag twee andere broeders, *namelijk* Jakobus, den *zoon* van Zebedéüs, en Johannes, zijn broeder, in het schip met hun vader Zebedéüs, hun netten **vermakende**, en heeft hen geroepen.

We lezen net 'volmaken' en datzelfde woord wordt hier vertaald met 'vermakende'. Het gaat er hier niet om dat er van die netten andere netten worden gemaakt, maar dat dezelfde netten gerepareerd worden.

We vinden dit woord ook aan het eind van de Hebreeënbrief...

Hebr. 13: 20    De God nu des vredes, Die den groten Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen testaments, uit de doden heeft wedergebracht, *namelijk* onzen Heere Jezus Christus;

21 Die **volmake** u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen; werkende in u, hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus; Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.

De God des vredes = God wordt gekenmerkt door vrede. Dit impliceert dat Hij ook vrede geeft en vrede maakt en eventueel Vrede is.

Uit vers 20 word je geacht te concluderen dat de grote Herder der schapen symboliek is. Wij zijn geen schapen, behalve dan in overdrachtelijke zin. De Heer noemt Zich Herder over die schapen, wat niet wil zeggen dat Hij ook Herder van beroep was. Een meer letterlijke term voor Herder is die van Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Daar ging dan ook de hele brief over. Hij is de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf heeft teweeggebracht (Hebr. 1: 3). Hij is gezeten aan de rechterhand Gods, zoveel hoger geworden dan de engelen en gesteld tot Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Daar gaat de hele brief over. Aan het einde van de brief heet Hij ineens de grote Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen testaments. Bloed en testament zijn termen die in de brief toegelicht worden. Zo wordt duidelijk dat herderschap priesterschap is.

Eigenlijk is priesterschap en alles wat daarmee samenhangt ook symboliek. Vandaar dat het ook niet nodig is om het Priesterschap van Christus in al die nieuwtestamentische brieven te benadrukken. Zo wordt het alleen maar in de brief aan de Hebreëën benoemd. Maar je wordt geacht te begrijpen wat het betekent. Hij is verantwoordelijk voor de bediening van het Woord van God, opdat de kudde, dan wel Zijn volk daarvan zou eten. Hij doet ons nederliggen aan grazige weiden. Dat is de beschrijving van het Priesterschap van Christus. Hij geeft ons het voedsel te rechter tijd (Matth. 24: 25).

Die Herder der schapen , Die volmake u....

In Korinthe staat: Wordt volmaakt, en de God des vredes zal met u zijn.

De Herder der schapen volmake u. De consequentie van dat werk staat er nu ook bij, namelijk: Die volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen. Dat volmaakt worden, volwassen worden, toegerust worden, voorbereid worden, heeft dit tot doel. Die volmake u in alle goed werk, niet alleen opdat je Zijn wil mag kennen, proeven (Rom. 12: 2), maar ook doen. Werkende in u, hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus.

Kortom, het heeft dus wel degelijk praktisch nut om het Woord van God te bestuderen. Het maakt de mens Gods volmaakt, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust (2 Tim. 3: 16, 17).

Alle Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is, opdat (en nu komt het doel) de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk

toegerust. De mens Gods wordt dus volmaakt toegerust door het onderwijs in dat ene Woord van God. Daarom heeft God aan de Gemeente gegeven apostelen, profeten, evangelisten en herders en leraars, tot volmaking der heiligen. Deze apostelen, profeten, evangelisten en herders en leraars hebben dus de verantwoordelijkheid om heel de Schrift te bedienen, te prediken en te onderwijzen. Dat is dan ook bepalend voor de selectie die hier wordt toegepast. Als we het over de geestelijke gaven hebben, dan komen we al snel bij opsommingen terecht zoals die in 1 Kor. 12 genoemd worden.

Verschillende van die gaven zijn niet rechtstreeks gericht op de bediening van het Woord. De gaven die een ieder van ons heeft zijn heel verschillend, terwijl hier in Efeze maar vier genoemd worden, omdat ze alle vier rechtstreeks te maken hebben, ook officieel, met de prediking en onderwijzing van het Woord van God. Al die andere geestelijke gaven zijn natuurlijk aan deze vier ondergeschikt. Vergelijk het maar met een leger. Wij zijn per slot van rekening krijgsknechten van Christus. Wie in de krijg betrokken is, wordt niet betrokken in de organisatie van leeftocht. Daar zijn weer anderen voor. Je hebt ook aan- en afvoertroepen nodig. Er moet bovendien ergens een keuken zijn, waar de kok voor alle soldaten eten kan koken; het liefst niet in de frontlinie. Er zijn verschillende legeronderdelen, maar ze dienen uiteindelijk allemaal die frontlinie.

Volmaakt, volkomen zijn, wil dus zeggen dat je toegerust bent, volwassen bent en tot alle goed werk geschikt. Tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust. Hoe vaak je vroeger niet gehoord hebt dat je naar school moest, niet omdat er een leerplicht was, maar omdat er anders niets van je terecht zou komen. Je moet eerst het een en ander leren, waar je op dat moment vaak nog helemaal niets van begrijpt en waar je meestal ook het nut niet van inziet. Maar ja, je moet het leren en dat scheelt in je latere leven een stuk.

Hebr. 10: 5    Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid;

Toebereid. Gij hebt Mij het lichaam volmaakt, gemaakt, toebereid.

14 Want met één offer heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.

Door de verschillende vertalingen van het woord mis je het verband tussen deze verzen: toebereid in vers 5 en volmaakt in vers 14. Niettemin is er een verband tussen, want zoals ooit Christus Zelf toebereid werd, om zo te zeggen, zo zijn wij toebereid, omdat wij in Hem zijn.

De betekenis hiervan is zeer onbekend, omdat het te maken heeft met dat ene offer van Christus. Vrijwel altijd denkt men bij dat offer aan Zijn kruisdood,

maar dat is helaas een misverstand. Wij worden gehinderd door christelijk jargon. In de Bijbel wordt het offer van Christus nooit gerelateerd als Zijn dood aan het kruis. Wel in het christelijk jargon. Als men zegt dat we verlost zijn door het offer van Christus, dan denkt men aan Zijn kruisdood. Het kruis is echter niet een altaar. Als Hij daar geofferd werd, dan zou het kruis een altaar geweest zijn en zou het altaar door een ongelovig Joods volk bediend zijn geweest, dan wel door de heidenen, de Romeinen. Zij zouden dan dat offer gebracht hebben, als priesters. Dat is volstrekt onmogelijk. Bovendien worden offerdieren niet op het altaar gedood en geslacht. Zelfs Izak niet, ook al scheelde het weinig. Het kruis heet niet een altaar, maar een slachtbank. Dat lezen we Jes. 53:7. Hij werd gelijk een lam ter slachting geleid. Naar de slachtbank geleid, zeggen andere vertalingen.

Het offerdier wordt gedood en geslacht, toeberaid op de slachtbank. Daarna wordt het toeberaid en wel, maar dan is het allang overleden, door de priesters op het altaar gebracht; door degenen die daar speciaal voor zijn aangesteld. Er waren er zelfs uit de priesterlijke familie die wel mochten slachten, maar niet offeren. Er is dus een uitdrukkelijk verschil tussen slachten en offeren.

Als de Bijbel over het offer van Christus spreekt, dan gaat het over Zijn opstanding uit de dood, bij welke gelegenheid Hij geacht werd te zeggen: 'Ik kom om Uw wil te doen, o God' (Hebr. 10: 7), herhaald in vers 9. Natuurlijk, Hij kwam om Gods wil te doen toen Hij hier op aarde was. Hier op aarde volbracht Hij Gods wil, door aan het kruis te sterven, maar hier gaat het over wat er daarna gebeurde, in Zijn opstanding. Toen zei Hij: 'Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God' en toen offreeerde Hij Zichzelf aan de God Die Hem uit de dood opwekte. Vervolgens stelde Zijn God en Vader Hem als Eerstgeborene aan en als Hogepriester en Koning naar de ordening van Melchizédek, hetgeen Hij volgens de voorgaande hoofdstukken in Zijn opstanding geworden is en daarvoor niet. Er staat zelfs dat het daarvoor onmogelijk was, want het priesterschap was immers niet uit Juda. Het kan dus eigenlijk niet misverstaan worden, maar we zitten aan een bepaald jargon vast waar we los van moeten komen.

Als er staat: 'Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God' en 'Gij hebt Mij het lichaam toeberaid' (Hebr. 10: 5), dan zouden we moeten begrijpen dat het daar niet gaat over dat lichaam wat toeberaid werd in de moederschoot van Maria, maar om het lichaam dat werd toeberaid in Zijn opstanding. Sterker nog, dat is het lichaam waar wij deel van uitmaken. We hebben het niet over het lichaam van Jezus, maar over het lichaam van Christus, het opstandingslichaam van Christus, om zo te zeggen. Dat dat inclusief ons is, is nu juist wat hier gezegd wordt.

'Gij hebt Mij het lichaam toeberaid'; wat voor lichaam? Dat is dat lichaam in Welke wij geheilid zijn.

- Hebr. 10: 9 Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen.
- 10 In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal *geschied*.

Hij komt om de wil van God te doen en in die wil van God zijn of worden wij geheiligd door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal. Eenmaal in de zin van eens en voor altijd; once and for all. Hij offerde Zijn lichaam, dat Hem toebereid werd en daarmee zijn ook wij geofferd en dus geheiligd.

Zijn lichaam werd toebereid (Hebr. 10: 5), maar in vers 14 staat...

- 14 Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.

Nu even consequent vertalen: Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid toebereid degenen die geheiligd worden. Wij dus. Het offer van Christus hield in dat Hij voor een functie solliciteerde. Hij kreeg die functie ook en aangezien wij leden van Zijn lichaam zijn en deel hebben gekregen aan de opgestane Christus, zijn wij dus in Hem en met Hem en door Hem ook geofferd en hebben wij deel aan dat toebereide lichaam en zijn wij in Christus gemaakt tot koningen en priester voor Zijn God en Vader (Openb. 1: 6).

Toebereid en volmaakt is dus vaak hetzelfde. In de grondtekst is het ook vaak hetzelfde woord, hoewel dat hier in Hebr. 10 niet het geval is.

- 1 Petrus 5: 10 De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig *tijds* zullen geleden hebben, Dezelve **volmake**, bevestigte, versterke, *en* funderde ulieden.

Die God volmake u, bereide u toe. Bevestigen, versterken en funderen hebben alle het begrip kracht, maar ook onbeweeglijkheid in zich. Kennelijk heeft **volmake** hier dus ook dezelfde strekking. Dan zijn het vier synoniemen, ingeleid met dit 'volmake'. Als je dus volmaakt toegerust, volmaakt toebereid, bent, dan ben je vast en sterk en gefundeerd. Terug naar 2 Kor. 13.

- 11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

Zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost.

Zoals al eerder uitgelegd, dit woord komt in hoofdstuk 1 vele malen voor. Het is daar ontleend aan het oudtestamentische begrip 'vertroosting'. Troost heeft met het Nieuwe Verbond te maken. Het is zelfs één van de termen ter aanduiding van het Nieuwe Verbond en zeker één van de wezenskenmerken daarvan.

Troost heeft te maken met vervanging. Er komt iets nieuws, maar ook iets beters, in plaats van het oude dat verdwenen is.

Vertroosting wordt in het Oude Testament ook vertaald met 'berouw': Het berouwde de Heere. Dan neemt Hij het oude weg en stelt er wat beters voor in de plaats.

Het idee van deze uitdrukking is hier in elk geval dat de wens wordt uitgesproken dat het met de Korinthiërs beter zou gaan, in ieder geval beter dan in de huidige omstandigheden. Natuurlijk heeft het hier ook de hogere betekenis dat men zou leven onder de beginselen van het Nieuwe Verbond, in plaats van die vleselijke beginselen, waaronder de Korinthiërs leefden.

In het Grieks heeft troost (parakaleo: para = erbij, ernaast: kaleo = to call, roepen) de betekenis van 'erbij roepen'. Vandaar dat Parakletos de Trooster is die erbij geroepen is. In het Latijn heet dat de advocaat: de erbij geroepene.

Deze uitdrukking wordt voor deze Korinthiërs gebruikt die per definitie verdeeld zijn. Zij leefden naar het vlees en het resultaat daarvan is dat er scheuringen onder hen zijn.

In het begrip troost ligt opgesloten dat men bij elkaar komt, dat men een eenheid gaat vormen. Dat is ook de gedachte die wij bij het begrip troost hebben, want als we getroost worden, wil dat zeggen dat er iemand bij ons komt, of van zich laat horen. De term duidt gemeenschap aan. Het oude dat voorbijgaat is per definitie een situatie van verdeeldheid, van scheiding; het nieuwe wat ervoor in de plaats komt is dus ook per definitie een zaak van eenheid en gemeenschap. Dat is ook kenmerkend voor het Oude- en Nieuwe Verbond. Onder het Oude Verbond is strijd en verdeeldheid, leugen, maar onder het Nieuwe Verbond is genade en waarheid en dus eenheid.

Het volgende woord uit vers 11 ligt daarom ook zeer voor de hand, namelijk: Zijt eensgezind. Het zijn begrippen die elkaar overlappen. Van het één kom je bij het ander. Blijdschap heeft vaak ook te maken met eenheid, met gemeenschap. Wordt volmaakt. Dan is er ook eenheid, al was het maar in de gelovige zelf; hij is één, heel.

Zijt getroost, daar zit het dus ook in.

Zijt eensgezind: dit soort korte zinnnetjes vinden we ook in Rom. 12, de eerste keer dat we in het Nieuwe Testament dit soort zinnen vinden.

Rom. 12: 15 **Verblijdt** u met de blijden; en weent met de wenenden.

16 Weest **eensgezind** onder elkander. Tracht niet naar de hoge dingen, maar voegt u tot de nederige. Zijt niet wijs bij uzelfen.

Weest eensgezind onder elkander. Onder elkander had misschien weggelaten kunnen worden, maar het staat erbij en bevestigt daarmee de gedachte dat het gaat om eensgezindheid onder de gelovigen, zodat je niet denkt dat we eensgezind moeten zijn met degenen die buiten zijn. Wij zijn van de wereld afgezonderd en dus zeker niet eensgezind met de wereld.

De eensgezindheid onder elkander wordt bevorderd door niet te trachten naar de hoge dingen, wat voor dingen dat dan ook maar mogen zijn. Dat is een vloek in de samenleving en schijnt zelfs calvinistisch te zijn. Je moet een goed rentmeester zijn en de gaven die je hebt (men bedoelt dan de natuurlijke aanleg) zo ver en hoog mogelijk ontwikkelen. Het is dus een christelijke deugd om zo lang mogelijk, dan wel zo breed mogelijk te studeren. Of je er vervolgens in je leven iets van gemaakt hebt, laat zich in onze cultuur alleen meten aan materiële rijkdom. Dat wordt dan als christelijk beschouwd. Dat is echter niet Bijbels. Natuurlijk zijn er redenen te verzinnen om je kwaliteiten en aanleg tot ontwikkeling te brengen, maar om nu te zeggen dat je zo hoog en ver mogelijk moet komen? Er zijn meer argumenten voor te verzinnen om dat nu juist niet te doen. Je kunt beter binnen je grenzen blijven, zodat je niet tegen die grenzen oploopt. Dat is namelijk altijd een pijnlijke, teleurstellende, desillusionerende aangelegenheid.

Tracht dus niet naar de hoge dingen. Daar komt nog bij dat hoe hoger men komt, hoe minder volk daar is. Helemaal aan de top is het per definitie eenzaam, maar daaronder vind je alleen maar strijd, want als je nog verder omhoog wilt, dan kan dat alleen maar ten koste van een ander. Dat ten koste van een ander is de vloek van onze samenleving. Dat gaat ten koste van de eensgezindheid.

Rom. 15: 5 Doch de God der lijdzaamheid en der vertroosting geve u, dat gij eensgezind zijt onder elkander naar Christus Jezus;

Eensgezind onder elkander naar Christus Jezus. Het gaat niet om eensgezindheid in zichzelf. Er zijn heel veel gelovigen die eensgezind zijn en daar ook heel blij mee zijn. Waarschijnlijk danken zij de Heer daar ook voor. Je moet immers toch op een of andere wijze uitdrukking geven aan je zelfgenoegzaamheid en daar de Heer voor danken. Zij zijn wel eensgezind, dat valt niet te ontkennen, maar of ze eensgezind zijn naar Christus is nog maar de vraag. Dezelfde zin en hetzelfde gevoel hebben zegt niet zoveel. Dat zegt pas iets als het naar Christus toe is en op Hem gericht. Onze gezindheid zou op de Heer gericht zijn, om Hem te dienen en daarmee te loven en te prijzen. Door Hem te dienen en in onze levens naar Hem te luisteren en te leven uit wat Hij ons openbaart in Zijn Woord. Dat is eensgezindheid onder elkander naar Christus Jezus. Dat heeft als resultaat dat wij eendrachtelijk zijn.



- 6 Opdat gij eendrachtelijk, met één mond, moogt verheerlijken den God en Vader van onze Heere Jezus Christus.

Eendrachtelijk = tezamen dragend. Wat dragen we dan? Wij betrachten de waarheid. Dat is individueel de inhoud van ons leven, maar ook collectief als Gemeente. Dat woord in ons zou zijn uitwerking naar buiten toe hebben, als een kracht die werkt, ondanks de aanwezigheid van de satan en de zonde en al dat soort dingen meer.

2 Kor. 13: 11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

Zijt eensgezind, leeft in vrede.

Vrede spreekt over vereniging. De partijen die verdeeld waren zijn niettemin verenigd geworden. In Efe. 2 wordt gesproken over twee partijen, Joden en heidenen, die verdeeld waren, maar één geworden zijn, voor zover ze in Christus zijn, waarbij de middelmuur des afscheidsels gebroken is. Dat wil zeggen, de muur die scheiding maakte.

Want Hij is onze Vrede, Die deze beide tot één gemaakt heeft (Efe. 2: 11 – 16). Dat is dus in Christus. Het gaat over eenheid. Vandaar dat **vrede** hier ook in 2 Kor. 13: 11 staat. Alle termen die daar genoemd worden spreken over eenheid. Het zijn in zichzelf weliswaar verschillende begrippen, maar dit hebben ze gemeenschappelijk. Eigenlijk heeft alles wat deugdzaam is die betekenis in zich. Deugd heeft altijd met gemeenschap te maken, met verbondenheid en zorg voor elkaar. Ondeugd daarentegen heeft altijd met strijd te maken, met tegengestelde belangen.

Deze begrippen komen we ook in Hand. 2 tegen. Het was daar toen weliswaar Pinksteren, maar de boodschap was die van Pasen. In plaats van dat er gepredikt wordt dat zij wedergeboren moeten worden, heet het daar: 'Gij moet de Heilige Geest ontvangen'. Dat is echter hetzelfde.

Er was daar sprake van tekenen van de Geest en van tekenen van tongen als van vuur. Ze begonnen te spreken in andere talen. Vuur is ook een erkend beeld van de Heilige Geest: 'Deze zal u dopen met den Heiligen Geest en met vuur' (Luk. 3: 16).

Als Petrus mag toelichten wat hier gebeurde op deze dag en wat die tekenen voorstellen, dan begint hij met een Schriftlezing uit Joël 2...

Hand. 2: 17 En het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God) Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen.

Het idee is dat God daar nu dus mee begonnen is. Dat deze profetie nu vervuld wordt, niet in de zin van voltooid op deze dag, maar er werd toen een begin mee gemaakt. Petrus licht het later nog uitgebreider toe en spreekt dan over de opstanding van Jezus Christus uit de dood. Hij noemt dit dat de Heere Jezus Christus de Geest heeft ontvangen. Hij ontving Geest en Hij stond op uit de dood, waarmee hij zei dat die dingen hetzelfde zijn. Dat die dingen hetzelfde zijn wordt duidelijk als je weet dat Geest toch in de eerste plaats de betekenis van leven heeft: Geest en leven, Geest, namelijk leven. Zo staat het ook in Hand. 2...

- Hand. 2: 31 Zo heeft hij (David), dit voorziende, gesproken van de opstanding van Christus, dat Zijn ziel niet is verlaten in de hel, noch Zijn vlees verderving heeft geien.
- 32 Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn.
- 33 Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes, ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort.

Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, is een verwijzing naar Psa. 110: Zit aan Mijn rechterhand. Die psalm is dus een profetie over de opstanding en hemelvaart van de Heere Jezus. Deze psalm wordt in het Nieuwe Testament vele malen aangehaald.

Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende. Het staat er niet alsof het twee verschillende dingen zijn, maar als één ding. Dat is het ook. Hij was dood, maar ontving Geest, namelijk leven. Nieuw leven, Heilige Geest. Een leven dat gewijd was aan de Vader Die dat leven gaf. De belofte van de Heilige Geest is hetzelfde als de belofte van nieuw leven en dus van wedergeboorte, waar nog bijkomt dat je in Joh. 1 en anders wel in Joh. 3 over wedergeboorte uit God leest, dan wel uit de Geest. Men moet wedergeboren worden uit de Geest. Dat is hetzelfde als de Geest ontvangen.

De belofte des Heiligen Geestes = de beloofde Heilige Geest. Beloofde is een bijvoeglijk naamwoord, maar om het te versterken is er een zelfstandig naamwoord van gemaakt. Niet zomaar Heilige Geest, maar de Heilige Geest Die beloofd was. De prediking in het Nieuwe Testament is altijd op het Oude Testament gebaseerd. God heeft namelijk Zijn oudtestamentische beloften vervuld.

De beloofde Heilige Geest ontvangen hebbende van de Vader, Die Jezus heeft dit uitgestort, hetgeen gij nu ziet en hoort.

Nu = inmiddels.

Strikt genomen heeft Hij die Geest al op eerste Paasdag uitgestort, de dag van Zijn opstanding. Dat lag ook voor de hand, want uitstorting van de Geest en

opstanding uit de dood is in de praktijk hetzelfde. Hij verscheen dan ook aan Zijn discipelen en blies op hen en zei: 'Ontvangt de Heilige Geest'. Aangezien er niet bijstaat dat ze nog even tot Pinksteren moesten wachten, mag je aannemen dat ze op diezelfde dag de Heilige Geest ontvingen.

Dat men het op de Pinksterdag zag en hoorde was ook niet normaal, maar dat was een teken. Men zag hen spreken met vurige tongen en men hoorde het geluid van die geweldige wind, dan wel hoorde men hen spreken in hun eigen talen. Dat zijn echter tekenen, want de essentie van Geest is niet alleen leven, maar ook dat het niet waargenomen kan worden. Men kan ook het levensbeginsel niet waarnemen. Je komt, simpel gezegd, niet verder dan het waarnemen van eiwitten. Daaruit schijnt het leven zich te ontwikkelen, maar men weet niet echt wat leven is. logisch ook, want leven is niet een fysieke of biologische aangelegenheid. Je kunt er de resultaten wellicht van waarnemen en misschien zelfs meten, maar het ding zelf kan niet waargenomen worden. Het leven behoort, net als de geest, tot de geestelijke wereld.

Het spreken in tongen was dus een teken, als een bewijs. Dat de Heer aan Zijn discipelen verscheen was een teken van Zijn opstanding. Op Hemelvaartsdag voer Hij op ten hemel. Die gebeurtenis was niet alleen een teken van dat Hij een positie aan de rechterhand Gods had, maar ook van Zijn wederkomst. Zo zijn de gebeurtenissen uit Hand. 2 een teken van gebeurtenissen die op 1<sup>e</sup> Paasdag al hadden plaatsgevonden. De verschijning van de Heer was een teken van Zijn opstanding en de gebeurtenissen op deze Pinksterdag waren een teken van dat God inderdaad Zijn Geest had uitgestort.

Hand. 2: 34   Want David is niet opgevaren in de hemelen; maar hij zegt: De Heere heeft gesproken tot Mijn Heere: Zit aan Mijn rechterhand.

Je ziet hieruit dat opstanding, hemelvaart en uitstorting van de Heilige Geest beschouwd worden als één geheel. Het is de verhoging en daarmee feitelijk de aanstelling van de Heere Jezus als Christus, als Messias. Vandaar dat het tamelijk noodlottig is als men de Heer ziet als Degene Die altijd al de Zoon van God was en die altijd al de Messias was. Dan raak je deze belangrijkste gebeurtenissen uit heel de wereldgeschiedenis kwijt. Dat is dan ook wat in de praktijk gebeurt. Het is niet voor niets dat heel Hebr. 1 en een deel van Hebr. 2 uitgebreid ingaat op die verhoging van Christus. Er wordt daarbij een reeks Schriftplaatsen uit het Oude Testament geciteerd; dat Hij uitermate verhoogd is geworden boven de engelen, want tot wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt Mijn Zoon? Hij heeft uitnemender Naam boven de engelen geërfd enzovoort. Dat wil zeggen, het is een situatie die toen pas, in en na Zijn opstanding gerealiseerd werd. Daar leven wij uit. Wat hier gepredikt wordt, is dat dat inderdaad gebeurd is en dat daardoor het Nieuwe Verbond is aangebroken.

Op grond van deze verklaring en op grond van deze tekenen zegt de apostel Petrus...

- 36 Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot Heere en Christus gemaakt heeft, *namelijk* dezen Jezus, Dien *gij* gekruist hebt.

Onder het ganse huis Israëls moeten alle twaalf stammen van Israël verstaan worden en niet alleen de Joodse. Het gaat hier namelijk over oudtestamentische beloften omtrent het Nieuwe Verbond. Die beloften zijn niet slechts aan de Joden gedaan, maar aan heel het huis van Israël. Het werd hier weliswaar aan de Joden verkondigd, maar zoals Paulus zei, God verkondigt aan alle mensen alom (Hand. 17: 30); niet alleen onder de Joden, maar onder het ganse Huis Israëls en zelfs onder de heidenen.

God heeft Hem tot Heere en Christus gemaakt, toen. Dit betekent dat Hij het daarvoor dus niet was. Hij is zo gemaakt in Zijn opstanding. De terminologie van Koning en Hogepriester vind je hier niet vermeld. Uiteindelijk zijn dat ook symbolische termen, ontleend aan de oudtestamentische priesterlijke inzettingen, die ook in hoge mate een symbolische functie hadden.

God heeft Hem tot Heere en Christus gemaakt, nadat *gij* Hem gekruist hebt. Zo staat het er niet, maar dat is wel de strekking: deze Jezus, Die *gij* gekruist hebt, heeft God daarna tot Heere en tot Christus gesteld.

- 37 En als zij *dit* hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen mannen broeders?
- 38 En Petrus zeide: Bekeert u... en *gij* zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen .

Het had ook kunnen zijn: Bekeert u en *gij* zult wedergeboren worden. Het had zelfs kunnen zijn: Bekeert u en *gij* zult met Hem worden opgewekt en met Hem in de hemel gezet worden. Maar ja, je kunt niet alles tegelijk zeggen en dus zei hij: Bekeert u en *gij* zult de gave van de Heilige Geest ontvangen. Of hij die andere uitdrukkingen daadwerkelijk niet gebruikt heeft, weten we niet. Het zou best kunnen, hoewel het er hier niet bijstaat. Maar al die Bijbelverslagen (dat geldt sowieso voor alle geschiedschrijving) zijn slechts een uittreksel van wat er allemaal heeft plaatsgevonden. Het zijn samenvattingen, waarbij de belangrijkste dingen vermeld worden. Het is altijd onvolledig, maar we weten dat Petrus in ieder geval dit gezegd heeft: *Gij* zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Dat heeft hij gezegd omdat het die dag Pinksteren was. Dat bepaalt je woordkeuze.

39 Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal.

Je weet nu meteen wat de belofte was en omdat het Pinksteren is heet het de uitstorting van de Heilige Geest op alle vlees.

Dat komt u toe en uw kinderen (volgende generaties), zodat Petrus blijkbaar heel goed wist dat de situatie waarin hij verzeild was geraakt nog wel enige generaties voort zou duren (onze bedeling dus).

En allen die daar verre zijn, ontleend aan Joël 2, maar ook aan Jesaja: allen die verre zijn; tot aan de einden der aarde.

U komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen die daar verre zijn. God verkondigt aan alle mensen alom, zei Paulus in Hand. 17: 30, dat zij zich bekeren.

Zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal. God roept mensen ergens naartoe. De vraag is: waar naartoe? Het antwoord staat in vers 47

47 ... En de Heere deed dagelijks tot de Gemeente, die zalig werden.

Iemand heeft hier ooit 'de Gemeente' ingevuld (we gaan daar later nog wel even verder op in). Dat is terecht, maar zo wordt het hier niet geformuleerd. Oorspronkelijk stond er: de Heer deed dagelijks toe, die zalig werden. Het woord 'Gemeente' komt in Handelingen voor het eerst voor in hoofdstuk 5: 11.

Hand. 5: 11 En er kwam grote vreze over de gehele Gemeente, en over allen, die dit hoorden.

14 En er werden meer en meer toegedaan, die den Heere geloofden, menigten beide van mannen en vrouwen;

En er werden meer en meer toegedaan den Heere, die geloofden. Dat is de goede volgorde van de woorden. Het woordje 'die' staat op de verkeerde plek, waardoor je een verkeerd beeld krijgt. Hier staat namelijk dat ze werden toegedaan aan de Heere. Wie werden er toegedaan aan de Heere? Degenen die geloofden. Die waarheid hebben de vertalers niet goed gekend. Zij hebben ervan gemaakt dat er meer en meer toegedaan werden aan de Gemeente. Wie? Degenen die in de Heere geloofden. Dat is wel zo, maar dat staat er niet. Zij werden de Heere toegedaan. De Gemeente heet hier dus de Heere. Dat is niet zo raar, want de Heer zei tegen Paulus: 'Saul, Saul!, wat vervolgt gij Mij?'. Hij riep toen van ellende: 'Wie zijt Gij, Heere?'. Hoezo vervolgde hij Hém? Paulus moest zelfs vragen Wie Hij was. Hij vervolgde de Gemeente, maar dat is de Heer, als lichaam van Christus.

Er werden dus meer en meer toegedaan aan de Heere, die geloofden, of zoals het in Hand. 2: 47 staat, dat de Heere dagelijks toedeed, die zalig werden. Waaraan deed Hij ze toe? Aan de Gemeente, weten we nu. Wie werden er toegevoegd? Die zalig werden. Of wel, volgens vers 38, degenen die zich bekeerden. Wat houdt de zaligheid in? Het ontvangen van de Heilige Geest, want zo heet dat hier in Hand. 2. Degenen die de Geest ontvingen werden daarmee de Heere toegedaan, want degenen die zalig worden, worden of zijn toegevoegd aan de Heere. Zij worden leden van het lichaam van Christus, worden één plant met Hem in de gelijkmaking Zijns doods en in de gelijkmaking Zijner opstanding, en hemelvaart uiteraard.

Zij zouden de Geest ontvangen. God had beloofd dat Hij Zijn vlees zou uitstorten op alle vlees. Petrus zegt dat Jezus die Geest ontvangen heeft, want God heeft Hem uit de dood opgewekt. Daarmee heeft Hij de belofte des Heiligen Geestes ontvangen van de Vader. Die Jezus, Die dit als Eerste heeft ontvangen, heeft dit nu uitgestort. Het is bekende Bijbelse waarheid, dat God zegeningen geeft aan de Heere Jezus Christus en Hij geeft ze aan ons. Vandaar dat wij gezegend zijn met elke geestelijke zegening in Christus. Eén van die zegeningen is dat wij verzegeld zijn geworden met de Heilige Geest der belofte, Die het Onderpand is van onze erfenis (Efe. 1: 13, 14).

Hand. 2: 41 Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt; en er werden op dien dag *tot hen* toegedaan omtrent drie duizend zielen.

Er werden op die dag toegedaan omtrent drie duizend zielen. Toegedaan waaraan? De vertalers hebben ingevuld: tot hen. Dat is ook wel zo, maar in werkelijkheid werden ze toegedaan aan de Heere, want ze ontvingen de Geest des Heeren, dan wel de Geest van Christus en daarmee het leven van Christus. Daardoor wordt men één plant met Christus en wordt men dus aan de Heere toegedaan. Met andere woorden, als we tot geloof komen, dan worden we door God de Vader gegeven aan God de Zoon, met excuses voor dit soort uitdrukkingen (Joh. 17: 6). In Joh. 17 spreekt de Heer over degenen die Gij (God de Vader) Mij (de Heere Jezus Christus) gegeven hebt. Gelovigen worden aan de Zoon gegeven. Langs de andere kant zei de Heere Jezus: 'Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader hem trekke' (Joh. 6: 44). Die tekst gebruikt men voor de leer der uitverkiezing. Waarom ook niet? Het is alleen wel de vraag wat je onder uitverkiezing verstaat. Als wij tot geloof gekomen zijn, dan zijn wij op die grond uitverkoren en worden we getrokken tot, dan wel gegeven aan de Zoon, Die ons trekt, ook in de praktijk, uit deze tegenwoordige boze eeuw en Die ons verbindt, ook in de praktijk, met Hemzelf, zodat wij in Hem eensgezind worden naar Christus.

Er werden op dien dag toegedaan omtrent drie duizend zielen...

42 En zij waren volhardende in de leer der apostelen, en in de  
gemeenschap, en in de breking des broods, en in de gebeden.

Kortom, wat waren zij? Eensgezind. Dat ontbrak eraan bij de Korinthiërs. Zij waren verdeeld. Zij hadden hun eigen individuele- en groepsbelangen. Vandaar die scheuringen bij hen.

Die eerste christenen in Hand. 2 waren volhardende in de leer der apostelen. Deze uitspraak is dus niet maar van toepassing op de eerste paar dagen na Pinksteren, maar toch op z'n minst op de eerste paar jaar daarna. Anders heeft het geen zin te zeggen dat zij volhardende waren in de leer der apostelen. Zij moesten die leer eerst nog leren. Pas daarna kun je eventueel spreken over het volharden daarin. Het gaat dus minstens over een aantal jaren. Ook wij zouden uiteraard volharden in de leer der apostelen; en in de gemeenschap en in de breking des broods en in de gebeden.

Volharden in de breking des broods betekent niet noodzakelijk volharden in de avondmaalsviering. Het mag dan zo zijn dat de term 'breking des broods' in christelijk jargon de uitdrukking is voor de avondmaalsviering, omdat we de term nergens anders meer voor gebruiken en bovendien inmiddels geleerd hebben met mes en vork te eten, in de Bijbel is dat echter lang niet altijd het geval. Bij de breking des broods gaat het gewoon om de maaltijden, het gemeenschappelijk leven. Er zijn nogal wat Schriftplaatsen waarin dit soort uitdrukkingen helemaal niet gebruikt worden in de letterlijke betekenis, of nauwelijks in de letterlijke betekenis. En als het in de letterlijke betekenis gebruikt wordt, dan gaat het nog steeds over de overdrachtelijke betekenis. Dat men namelijk aanzit aan één tafel en dus leeft binnen een bepaalde leefgemeenschap. Dat is trouwens ook wat de avondmaalsviering voorstelt. Of het hier over de avondmaalsviering gaat is echter nog maar zeer de vraag. Het zou kunnen, maar het is niet noodzakelijk de betekenis ervan. Het betekent gewoon dat ze samen met elkaar aten.

44 En allen, die geloofden, waren bijeen, en hadden alle dingen  
gemeen;

Ze waren bijeen. Ze waren dus eensgezind. Het betekent niet dat ze in de samenkomst bijeen waren, maar dat ze één gemeenschap vormden. Zij hadden alle dingen gemeen, uiteraard in de betekenis van gemeenschappelijk. Daar heb je weer die eensgezindheid.

45 En zij verkochten *hun* goederen en have, en verdeelden dezelve  
aan allen, naar dat elk van node had.

Men zorgde ook in materiële zin voor elkaar. Dat is op zich niets bijzonders, omdat iets dergelijks in de wet, onder het Oude Verbond, ook geregeld was.

De hele samenleving, inclusief de economie, was gericht op het welzijn van eenieder. Onze samenleving niet; die is gericht op de verrijking van eenieder. Dat is iets anders dan welzijn. Het welzijn van de mens heeft niets met geld te maken. Nederlanders zijn inderdaad verhoudingsgewijs tamelijk rijk. Gemiddeld is dat in ieder geval zo. Maar als je vraagt naar het welzijn van de gemiddelde Nederlander, dan kom je tot heel andere bevindingen. En nu niet roepen dat klagen een Nederlandse kwaal is; zij voelen zich niet prettig. Niet omdat er geen geld is, maar omdat het aan andere dingen ontbreekt. Je kunt dan wel zeggen dat het goed gaat met land en volk, maar het gaat helemaal niet goed met land en volk. Het land gaat naar de Filistijnen. Dat is een ander woord voor verdoemenis. Dat kun je navragen aan de Filistijnen, want als het aan hen ligt, gaan we inderdaad naar de verdoemenis.

Die gelovigen zorgden voor elkaar, ook in materiële zin. Zij vormden een eenheid, binnen de Gemeente uiteraard. Niet voor de wereld. Zij gaven niet een paar miljard aan Griekenland (het is niet al te serieus bedoeld, maar het is duidelijk waar het over gaat). Het laatste waar op bezuinigd mag worden is ontwikkelingshulp, want daar voelen we ons nog een beetje groot bij, als we aan anderen wat weggeven. We geven het dus aan onze vijanden, aan degenen die ons constant bedreigen en die er wel voor zullen zorgen dat heel de westerse cultuur naar de Filistijnen gaat, ook materieel. Het gaat om de verantwoordelijkheid die men in beperkte kring nu eenmaal heeft. Daar zijn grenzen voor (binnen de Gemeente), om die verantwoordelijkheden te beperken. Voor ons gelden die verantwoordelijkheden in de eerste plaats binnen de Gemeente, onderling. Dat wordt hier in die paar woorden beschreven. Dat zou kenmerkend voor de Gemeente zijn.

46 En dagelijks eendrachtelijk in den tempel volhardende, en van huis tot huis brood brekende, aten zij te zamen met verheuging en eenvoudigheid des harten;

De gemeenschap (vers 42), bijeen en gemeen (vers 44) en nu eendrachtelijk. Dat wil zeggen dat ze verantwoordelijkheid droegen. Dagelijks eendrachtelijk in de tempel volhardende. Wat deden ze daar? Zich laten onderwijzen uiteraard. Kennis vergaren, want daar dient de tempel voor, want de tempel is de bibliotheek. Daar wordt het woord bewaard en in het bijzonder het Woord van God. Zij betrachtten dus de waarheid.

Van huis tot huis brood brekende = men zocht elkaar op. Het breken van het brood is een beeld van eenheid. Ook nu is dat zo; ook in verband met het avondmaal. Of men toen ook het avondmaal vierde is niet bekend. Misschien wel, maar het maakt verder ook weinig uit, want de betekenis blijft gelijk. Het is de uitdrukking van verbondenheid.



Zij aten tezamen met verheuging en eenvoudigheid des harten. Dat wil zeggen, zonder bijbedoelingen. Eenvoud is enkelvoud. Enkelvoudigheid des harten, alleen maar gericht op de Heer: Zijt eensgezind onder elkander naar Christus. Dat is de eenheid van de Gemeente.

Eenvoudigheid des harten = wat in het gemoed is, wat men werkelijk wil. Dat zou moeten zijn dat je de Heer dient en dat is een kwestie van nederigheid.

47 En zij prezen God, en hadden genade bij het ganse volk. En de Heere deed dagelijks toe, die zalig werden.

Zij hadden genade bij het ganse volk. Dit betekent dat zij genade voor het ganse volk hadden. De voorzetsels zijn altijd wat moeilijk. De betekenis is niet dat het volk naar de Gemeente toe gunstig gezind was, maar dat de Gemeente gunstig gezind was naar het volk. Zij hadden genade voor het volk. Dat Joodse volk had alle genade nodig van hen. Zij hadden de Heere Jezus gekruist en dit zijn degenen die in Hem geloven als de Opgewekte. Ze hadden bij wijze van spreken wel een wraakoefening kunnen doen. In plaats daarvan hadden ze genade voor het volk en predikten dat ook, met als gevolg dat de Heere dagelijks toedeed, die zalig werden.

Het woord 'Gemeente' wordt hier geïntroduceerd. Dat heeft een wat bredere achtergrond. Normaal gebruikte men het woord 'kerk', maar in de dagen van de Statenvertaling was de kerk natuurlijk de rooms-katholieke kerk. Een woord dat met een hoofdletter geschreven wordt en geclaimd wordt door een menselijke instelling, door een instituut, waardoor dat woord niet lekker lag bij de protestanten. Toen moesten de vertalers een ander woord hebben en dat moest ook ergens in de Bijbel geïntroduceerd worden. Dat gebeurt dus hier, zodat hier dat woord 'Gemeente' er ingedrukt wordt. Dat hebben de Statenvertalers niet bedacht, maar Luther. De Luthervertaling is ouder dan de Statenvertaling en hij gebruikt dus inderdaad dit woord: die Gemeinde, de Gemeente, van het Griekse woord Ecclesia. Dat woord letterlijk vertalen is moeilijk; dan wordt het 'de uitgeroepen', of 'de verzameling', of 'de vergadering', termen ontleend aan het Oude Testament. Maar men heeft dus voor de Gemeente gekozen, omdat dit woord toch de essentie van de Ecclesia redelijk weergeeft. De Gemeente is een verzameling mensen die God verzameld heeft. Hij zet ze bij elkaar in één huisgezin, met dank aan Psalm 68, en maakt ze tot één tempel, dan wel één lichaam, waarin zij aan elkaar verbonden zijn. Zij zijn dus bijeen, hebben gemeenschappelijke zegeningen ontvangen en zouden eendrachtelijk de waarheid betrachten enzovoort. Dat is dan ook de uiteindelijke aanbeveling van Paulus aan de Korinthiërs, met weer wat andere woorden: Zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

Zijt eensgezind komt ook volstrekt overeen met een tekst waar je misschien niet al te makkelijk opkomt, namelijk met Hebr. 10: 25. Dat is een berucht vers.

Hebr. 10: 25 En laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten, gelijk sommigen de gewoonte hebben, maar *elkander* vermanen; en *dat* zoveel te meer, als gij ziet, dat de dag nadert.

De gangbare uitleg is dat wij toch vooral op de zondag onze bijeenkomst moeten bezoeken. Tegen dat de dag nadert, op zaterdag bijvoorbeeld, moet je elkaar nog even flink aansporen om naar die onderlinge bijeenkomst te komen. Maar over welke onderlinge bijeenkomst gaat het dan? Hier, of aan de andere kant van het kanaal, een paar honderd meter naar het zuiden? Daar had je ook een kerk, van net even een andere kunne. Daar vonden ze ook dat dat moest. Maar daar vonden ze ook dat wij daar niet mochten komen. Bij dat 'ons' van onze onderlinge samenkomsten hoor je dan kennelijk niet bij.

Het gaat echter helemaal niet over kerkgang. Je bent hier in hoofdstuk 10 terechtgekomen bij de tweede praktische toepassing van deze brief. Een brief, waarin wij als gelovigen worden opgeroepen om toch vooral onder het Nieuwe Verbond te leven en dat wij als gelovigen nu eenmaal bij elkaar horen, omdat wij allen verlost zijn uit het diensthuis, namelijk Egypte. Zoals eens Israël letterlijk uit de slavernij van Egypte verlost was, zo zijn wij ook letterlijk verlost van de slavernij, maar nu niet van Egypte, maar van zonde, dood en wet; van het Oude Verbond der wet dus. Tot zover kan zelfs een calvinist het nog volgen. Wij nemen daar allemaal afstand van en dat is ook eigenlijk wat hier staat. Wij zouden onderling (samen) bijeenkomen. Wij zouden dus samenkomen en we zouden dat niet nalaten. Die samenkomst is echter bij de troon der genade, wat zo werd het geformuleerd in de eerste praktische toepassing van Hebreeën, hoofdstuk 4 het laatste gedeelte.

Hebr. 4: 14 Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, *namelijk* Jezus, den Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden.

15 Want wij hebben geen Hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde.

16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

Wij hebben die grote Hogepriester en we zouden vasthouden aan deze belijdenis.

Deze Hogepriester kan medelijden hebben met onze zwakheden, want Hij is in alle dingen verzocht geweest, maar zonder zonde. Dat wil zeggen, zonder te

falen, zonder te missen. Zonde is etymologisch 100% verwant met zonder. Hij is verzocht geweest, zonder daarbij te struikelen.

Laat ons dan dus, voortvloeiend uit het voorgaande, met vrijmoedigheid toegaan, naderen, tot de troon der genade. Toegaan of naderen heeft vanuit het Hebreeuws ook de betekenis van offeren (korban). Men nadert tot God om te offeren. Dat is dus een en dezelfde term. Zoals men onder het Oude Verbond geacht werd te naderen tot de ark der getuigenis (uiteindelijk komt dat neer op het naderen tot de ark des verbonds), Zo zou men onder het Nieuwe Verbond naderen tot de troon der genade.

Salomo, die ooit de tempel bouwde, zei dat als je dan toch nadert tot de Heere, tot het huis Gods, je dat niet primair zou moeten doen om Hem iets aan te bieden, hoewel je dat ook zou moeten doen, maar hij zegt erbij dat elke gek dat doet. Je zou het dus niet moeten doen om der zotten slachtoffer te brengen. Onder het Nieuwe Verbond offeren wij ook wat, namelijk onszelf, maar voorts zouden wij luisteren. Salomo zei...

Pred. 4: 17 Bewaar uw voet, als gij tot het huis Gods ingaat, en zijt liever nabij om te horen, dan om der zotten slachtoffer te geven; want zij weten niet, dat zij kwaad doen.

De Heer zou tot het volk spreken van tussen de cherubim op het verzoendeksel van de ark. Als je nadert tot dat verzoekdekseel, dan zou dat moeten zijn om te luisteren. Deze zelfde waarheid wordt geïllustreerd door de stenen tafelen die in de ark bewaard werden. Het Woord Gods dus eigenlijk. Nou ja een symbool daarvan. Maar het illustreert dat God vandaar tot het volk zou spreken. Kom dus liever nabij om te horen, dan om der zotten slachtoffer te geven. Zotten doen dat namelijk. Zij komen nabij, brengen een offer aan de Heer en gaan dan weer weg. Dat is weliswaar religie, maar als je dat doet ben je kennelijk niet goed bij je hoofd.

Zij weten niet dat zij kwaad doen. Wat is er dan kwaad aan? Dat zij wel offeren, maar niet luisteren. Men zou dus luisteren.

Pred. 5: 1 Wees niet te snel met uw mond, en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezicht; want God is in den hemel, en gij zijt op de aarde; daarom laat uw woorden weinig zijn.

Wat verbeeld je je wel om tegen God te spreken. Dat kun je beter niet doen, maar in plaats daarvan luisteren. Het valt dus nog maar te bezien of als je veel bidt, je heel christelijk bezig bent. Niet dat het niet goed is en niet dat het niet Bijbels is en dat het niet mag, maar fundamenteel is het de omgekeerde wereld. Fundamenteel is dat God spreekt en Zijn knecht hoort. Dat wil zeggen, dat wij naar dat Woord van God luisteren. En dus staat er: Laat uw woorden weinig zijn...

- 2 Want *gelijk* de droom komt door veel bezigheid, alzo de stem des zots door de veelheid der woorden.

Er staat niet dat de droom van God komt, maar van veel bezigheid. Als er dan toch een droom van God komt, dan is dat volstrekt uitzonderlijk. Dat is buiten de normale orde. Voor zover profetieën in dromen komen, is dat een vorm die enigerwijze betrekking hebben op onze tegenwoordige tijd, tussen de eerste- en de wederkomst van Christus. Die dromen of profetieën hebben altijd te maken met de verborgenheid. Soms is dat volstrekt duidelijk, soms ook niet, maar omdat het een droom is, weet je dat het daarop betrekking moet hebben. Vandaar dat we die dromen in de Bijbel niet zo vaak tegenkomen. Bovendien hebben ze gewoonlijk te maken met het leven van de gelovigen, of van de Israëlieten in het buitenland en ontheemd.

Er waren twee grote dromers in de Bijbel. Zij heetten allebei Jozef, één in het Oude testament en één in het Nieuwe Testament. Anderen die ook weleens droomden waren Nebukadnézar en Faraó, beiden heersers van toenmalige wereldrijken. Volstrekt buiten het land en buiten Israël. Ook Daniël droomde, maar dat was meer een vervolg op Nebukadnézar, om zo te zeggen. Dat gaat allemaal over wereldlijke aangelegenheden en in het bijzonder heeft dat iets te maken met deze tegenwoordige tijd. Maar normaal gesproken komen dromen door veel bezigheid.

Want gelijk de droom komt door veel bezigheid, alzo de stem des zots door de veelheid der woorden. Hoe meer men spreekt, hoe gekker men is. Weinig spreken dus.

- 3 Wanneer gij een gelofte aan God zult beloofd hebben, stel niet uit dezelve te betalen; want Hij heeft geen lust aan zotten; wat gij zult beloofd hebben, betaal het.

Je moet de Heer niet te snel wat beloven, want de kans dat je je eraan kunt houden is niet zo groot; en God houdt je eraan en dan heb je jezelf wel mooi in de nesten gewerkt. Deze woorden worden door Jakobus in zijn brief aangehaald: Zo dan, mijn geliefde broeders, een iegelijk mens zij ras om te horen, traag om te spreken, traag tot toorn (Jak. 1: 19). De Heere Jezus zei het Zelf ook: En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen, dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden (Matth. 6: 7).

Onze eensgezindheid kan er alleen maar zijn wanneer wij tot God naderen. Niet om Hem wat te vertellen, maar om onszelf te offeren en om naar Hem te luisteren. Nu zijn we terug in Hebr. 4...

- 16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.

Laat ons dan, op grond van de voorgaande 4 hoofdstukken, met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade. De troon der genade is een term ter aanduiding van de ark des verbonds. Onder het Oude Verbond was het verzoendeksel op de ark de troon der wet. Vandaar sprak de Heer en dat had alles met wet te maken. Wij leven echter onder het Nieuwe Verbond en daar zijn dit beelden van en dus heet het troon der genade. In het Engels heet de troon der genade the mercy seat. Daar wordt dus het verzoendeksel mee bedoeld.

Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan, niet tot Aäron, maar tot de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Hij heeft een troon. Dat is niet de troon der wet, de troon van Aäron, maar de troon der genade, de troon van Melchizédek, dan wel van Christus. Als je nadert tot een troon, dan weet je wat je daar moet doen: knielen, je onderwerpen aan degene die op die troon zit. Knielen is nog tamelijk ingehouden, want in de praktijk ga je languit voorover leggen met gespreide armen en benen. In Bijbelse termen heet dat: Hij viel op zijn aangezicht. Eigenlijk is dat een uitbeelding van de dood, waarna degene die op de troon zit zegt: 'Sta op'. Of hij reikt de scepter aan, maar dat is een beeld van leven. Het is dus dood en opstanding. Men weet dat niet meer en doordat men het niet meer weet, blijven die dingen traditie en daarmee worden ze toch voor ons bewaard. Wij ontvangen daar voor de troon der genade barmhartigheid en genade en wij ontvangen daar leven.

Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd. Wanneer Hij dat nodig vindt. Sommige mensen beweren dat God altijd voor je zorgt en je altijd kracht geeft, altijd je weg bepaalt, maar dat is Hindoeïsme en boeddhisme; dat is gewoon fatalisme. Je maakt deel uit van één grote wereld; dat is één kosmisch geheel, met allemaal onderdelen die samen één grote machine vormen, die overigens tot niets dient. Dat draait allemaal en het komt uiteindelijk allemaal wel goed. Dat is fatalisme en neemt de verantwoordelijkheid van de mens en eventueel van de gelovige weg. Men neemt dan ook niet meer de verantwoordelijkheid voor het eigen leven en plaatst zich bovendien boven ieder ander die die ervaring niet heeft. Dat geldt dus voor de hele rest van de wereld, want die ervaringen hebben wij niet en als we die toch hebben, is de kans groot dat we niet met de Heer te maken hadden, maar met Baäl, wat je overigens ook met 'heer' vertaalt. Dat is niet God, de Schepper van hemel en aarde, maar de overste dezer wereld, of z'n personeel.

De Heer heeft ons echter wat gegeven; Hij gaf ons een pond en zei: 'Doet handeling totdat Ik kom'. Hij roept ons pas ter verantwoording als Hij terugkomt. Dat is de norm. Mocht je nu onderweg eens in moeilijkheden raken, dan zal de Heer met de verzoeking ook de uitkomst geven. Hij zal ons niet verloochenen in dit leven. Niettemin zijn we zelf verantwoordelijk voor ons eigen leven, alleen, de Heer ziet op ons toe en geeft ons wat we nodig hebben. In de eerste plaats dat pond. Verder zou Hij inderdaad voor ons zorgen. Wij zijn met hem verbonden en niemand kan ons uit Zijn hand rukken. Die dingen staan allemaal in de Bijbel, maar Hij geeft ons ook opdrachten en verantwoordelijkheden, want wij zijn onderweg naar onze zoonstelling. Voor dat doel worden wij ter bekwamer tijd geholpen.

Die eensgezindheid drukt zich uit in dat wij allen naderen tot die troon der genade en dat is onze onderlinge bijeenkomst. Laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten. Dat wordt zo geformuleerd, omdat in de voorgaande hoofdstukken uitdrukkelijk sprake was van onze onderlinge bijeenkomst, van ons met vrijmoedigheid naderen tot de troon der genade. Dat stond in hoofdstuk 4, waarna in de hoofdstukken 5 – 10 uiteengezet wordt hoe dat eigenlijk zit met Christus, de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, naar de ordening van Melchizédek. Dat gaat allemaal over onze onderlinge bijeenkomst. Hij is ingegaan in het heiligdom, Hij is gezeten op de troon der genade en wij zouden Hem volgen. In een ander Bijbels beeld is Hij de goede Herder, Hij is door de deur gegaan en Zijn schapen horen Zijn stem, worden bij name geroepen en zij volgen Hem (Joh.10). Dat is volstrekt dezelfde waarheid. Wij volgen Hem en daar ontmoeten wij met vreugde elkaar. Dat is onze enige echte onderlinge bijeenkomst.

2 Kor. 13: 11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

Leeft in vrede; dat is, zoals gezegd, in feite hetzelfde, met dezelfde consequenties. Wij zijn geneigd over vrede te zeggen dat dat het tegenovergestelde van oorlog is en dat is natuurlijk ook zo, maar het grote gewicht van het begrip 'vrede' licht in de vereniging en gemeenschap die men met elkaar heeft. Vrede is maar niet het afwezig zijn van strijd of oorlog. Dan zou het strikt genomen een negatief begrip zijn. Dan is vrede niet dit en niet dat. Belangrijker is wat het wel is, namelijk gemeenschap. In Efe. 2 vind je dat ook terug, wat we ook al even aangehaald hebben. Hij, Christus, is onze Vrede, Die deze twee (de Joden en de heidenen) tot één gemaakt heeft. Hij heeft dat wat ons scheidt, de middelmuur des afscheidsels, weggenomen. Hij heeft die muur afgebroken. Letterlijk bestond er zo'n muur, die in het boek Handelingen nog een rol speelt. Paulus laat duidelijk blijken dat hij onder die middelmuur des afscheidsels de wet verstond. Dat staat er ook

bij: de wet der geboden in inzettingen bestaande. De wet is altijd illustratief voor het Nieuwe Verbond; het is een aanleiding tot een betere hoop. Maar wet in die zin dat men eronder leeft, onder de geboden en inzettingen, dat scheidde de Jood van de heiden, maar Paulus zegt dat God die uit hun midden heeft weggenomen en aan het kruis genageld. Dat betekent dat door de kruisiging van de Heere Jezus er een einde aan het Oude Verbond gekomen is en dus aan de heerschappij van de wet.

Hij is onze Vrede en daarom: 'Leeft in vrede'. Het betekent in ieder geval dat we niet gericht zouden zijn op onderlinge strijd. Dat is makkelijk genoeg, want je zou ook in de eerste plaats in vrede met de Heer leven.

Rom. 5: 1 Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onzen Heere Jezus Christus.

Dat is het eerste wat genoemd wordt. Nadat wij tot geloof gekomen zijn en door God zijn vrijgesproken (rechtvaardigen = vrijspreken), hebben wij vrede met God. Als je niet tot geloof gekomen bent en dus niet vrijgesproken, dan leef je dus op voet van oorlog met God. Elke religie, waarin god de te vrezen figuur is, demonstreert gebrek aan geloof. Ook in het zogenaamde christendom, waar men bang is voor God, is dat een demonstratie van gebrek aan geloof. Als je gelooft, dan ben je door God gerechtvaardigd en heb je vrede met God en kun je ook met vrijmoedigheid tot Hem naderen, om daar jezelf aan Hem te offeren. Maar dat bevalt de heren theologen niet en dus zeggen zij dat de Bijbel daarin onduidelijk is. De Bijbel is daar echter volstrekt duidelijk over.

Vrede zou kenmerkend zijn voor onze levens. Het noemen daarvan is belangrijk genoeg, opdat wij het ons te allen tijde zouden herinneren.

Rom. 12: 16 Weest eensgezind onder elkander.

Dat wordt in hoofdstuk 15 herhaald, maar daar staat dan bij dat we eensgezind zouden zijn naar Jezus Christus (Rom. 15: 5).

De volgende woorden in vers 16 hebben daar alles mee te maken...

16 Weest eensgezind onder elkander. Tracht niet naar de hoge dingen, maar voegt u tot de nederige. Zijt niet wijs bij uzelfen.

Dat is volstrekt in strijd met de gangbare opvattingen, want je moet toch vooral het allerhoogste zien te bereiken.

Zijt niet wijs bij uzelfen; je zou niet eigenwijs zijn, maar bescheiden.

18 Indien het mogelijk is, zoveel in u is, houdt vrede met alle mensen.

Niet alleen met alle gelovigen, maar met alle mensen. Indien mogelijk, voor zover het aan jou ligt. Deze woorden impliceren dat er grenzen aan die vrede zijn, want in principe leven wij op voet van oorlog met de wereld. Wij zijn voor de wereld een bedreiging, in hun ogen althans. En als het goed is leggen wij het daar niet op aan. Andersom gebeurt dat natuurlijk wel. Zij hebben last van ons, omdat we niet met hen meedoen. We doen niet mee aan de hypes en de waan van de dag, de waan van het jaar en de waan van de eeuw. Die strijd breekt af en toe open en voor ons geldt nu eenmaal dat we Gode meer gehoorzaam zouden zijn dan mensen. Dat levert soms conflictsituaties op. Dat doet echter niet af aan het beginsel dat hier staat: houdt vrede met alle mensen.

Er staat niet dat we vrede moeten maken, want van Gods standpunt uit bezien bevinden wij ons in een positie van vrede. Die vrede zouden we bewaren.

Datzelfde geldt voor dat beroemde begrip 'eenheid'. Wij zouden niet tot eenheid komen, maar ons benaastigen de eenheid te bewaren (Efe. 4: 3). Die eenheid is er. Christenen roepen nogal eens dat we tot eenheid moeten komen. Men stelt eerst vast dat er verdeeldheid is en misschien is dat ook zo, maar het is het verkeerde uitgangspunt. Het is het verkeerde standpunt om dingen te bezien. Niettemin, men heeft vastgesteld dat die eenheid er niet is en dus moeten we ons best doen om er een eenheid van te maken. Zolang je daarmee bezig blijft, blijf je ontkennen dat die eenheid er is. Immers, als die er was, hoefde je er niet voor te zorgen dat die eenheid er komt. Omdat je niet erkent dat die eenheid er is, wordt het ook nooit wat. Zolang je denkt dat je kerkmuren moet afbreken, zijn er dus kerkmuren. De verschillende stromingen in de verschillende kerken komen overeen met de verschillende stromingen in de filosofie. Dat heeft met de aard van de mens te maken: de één hangt naar links en de ander naar rechts. Maar kerken en de historie die erachter steekt, de leerstellingen en dergelijke, daar hoef je verder niets van te weten. Je moet weten wat de Bijbel leert; je moet weten wat de Heer geopenbaard heeft. Dat neemt wel tijd en het zal ook even duren eer het een praktische uitwerking in je leven heeft, maar het gaat erom dat we nederig zouden zijn en ons onderwerpen aan het Woord van God. Daar vinden wij elkaar en vanuit die positie zouden we de eenheid bewaren, want die is daar. En wij zouden in vrede leven, voor zover dat dan mogelijk is.

In dat verband staat er vervolgens...

19 Wreekt uzelf niet, beminden, maar geeft den toorn plaats; want er is geschreven: Mij *komt* de wraak *toe*; Ik zal het vergelden, zegt de Heere.



Sommigen zeggen: 'Je kunt altijd wel nederig zijn en over je heen laten lopen, maar dat is toch niet rechtvaardig?'. Nee, maar nou en? Oké, dan is het niet rechtvaardig. Dat recht komt wel. Gerechtelijke molens malen langzaam; die van God ook. Hem komt de wraak toe, Hij zal het vergelden. Dat dat in jouw ogen wat laat gebeurt, mag dan zo zijn, maar in ons leven in deze wereld zijn wij op weg naar de eeuwigheid en als het in deze wereld een beetje lang duurt, wat maakt dat nu uit in relatie tot de eeuwigheid? God heeft beloofd dat Hij het doen zal, uiteindelijk en compleet op de Jongste Dag. Die dag komt er echt hoor. Daarom: wreekt uzelf niet, maar geeft de toorn plaats. Het voordeel voor ons is dat wij het niet zelf hoeven te doen en niet onze laatste centen uit hoeven te geven om hier ons recht te halen, omdat we nu eenmaal een sterk rechtvaardigheidsgevoel hebben, net als onze lieve Heer Zelf. Dat laatste is overigens een kromme redenatie. Als de Heer rechtvaardig is, dan zorgt Hij voor het recht; dat hoeven wij niet te doen. Onze tijd komt nog. Dat is Bijbels. Heel veel psalmen hebben geen andere inhoud dan deze. De psalmist zegt: 'Mijn recht is bij de Heere', of: 'Bij U is mijn recht', of: 'Wreekt mij van mijn tegenpartijders'. De Heer doet dat ook; Hij heeft dat geopenbaard. Dat ontslaat ons van de taak om recht voort te brengen en geeft ons de gelegenheid om dan toch in vrede te leven. Dit geldt onder alle omstandigheden, alleen in sommige omstandigheden komen we daar niet onderuit, omdat we inderdaad nog met één voet in deze wereld vastzitten. Niettemin, dit is het vaste beginsel. De bedoeling daarvan is het volgende...

21 Wordt van het kwade niet overwonnen, maar overwint het kwade door het goede.

Dit betekent niet dat je het kwade uit deze wereld uit moet delgen, maar het kwade in je leven moet negeren en bij het goede blijven. Dat wil zeggen, de Heere zoeken. We zingen dan bijvoorbeeld met z'n allen: Ik geef mijn lot in handen van de Vader.

*Lied 39 JdH.*

1

*Geef uw lot in handen van uw Vader.  
laat uw toekomst over aan de Heer.  
Hart vol onrust, zie, Zijn licht komt nader,  
en de bergen werpt Zijn almacht neer.*

2

*Rust des hemels, nu door niets bewogen,  
hemelvreugde voor 't vermoeide hart;  
in deez' schuilplaats, aan haar zorg onttoegen,  
vindt de ziele rust voor leed en smart.*

3

*Zij, die bidden, hebben niets te vrezen,  
schoon zij lopen, worden zij niet moe.  
Nooit zal 't strijden hun te moeilijk wezen,  
in de storm zendt God hun vrede toe.*

4

*Moet gij door een dal van tranen henen,  
grijpt uw harte soms ontroering aan,  
Zijn stem spreekt: wil niet langer wenen,  
houd steeds moed, want ik zal met u gaan.*

5

*Geef ook mij, Heer, deze diepe vrede,  
die ontspringt van U, mijn Rots, alleen;  
dan voert nooit de vijand mij meer mede;  
nimmer wank'len zullen dan mijn schreen.*

Die liederen illustreren dat dit onder gelovigen een oud beginsel is. Waar we dit soort dingen aan de Heer overlaten en ons vervolgens bescheiden opstellen, zowel in de wereld als onder gelovigen, daar houden wij vrede met elkaar.

Leeft in vrede, want Hij is onze Vrede. Zoek het woord 'vrede' maar eens in de Bijbel op. Je zult dan zien dat het één van de kenmerken van het Nieuwe Verbond is. Dit betekent dat wij, die onder het Nieuwe Verbond leven, inderdaad vrede hebben, met God en met elkaar. De strijd is gestreden en wij zijn in Christus meer dan overwinnaars.

Paulus doet er nog een schepje bovenop als hij zegt: En de God der liefde en des vredes zal met u zijn. Dat God liefde is weet iedereen, maar Hij is ook een God des vredes, want liefde en vrede hebben nu eenmaal met elkaar gemeen de drang tot, de neiging tot, de kracht tot eenheid. Dat is het tegenovergestelde van de verdeeldheid en de strijd van de oude schepping. Waar wij echter nieuwe schepselen geworden zijn in Christus, daar hebben wij deel aan die liefde en die vrede. Dat zijn Goddelijke attributen, dan wel Goddelijke eigenschappen. God is Licht, dat openbaar maakt en dus verbindt en communicatie mogelijk maakt. God is liefde. Dat is hetzelfde verhaal. Dat is gemeenschap, verbinding, communicatie. Leven en vrede is uiteindelijk ook precies hetzelfde. Het zijn overlappende begrippen die alle aanduidingen zijn van God als zodanig. De God der liefde en des vredes en dus ook de God der lijdzaamheid en der vertroosting (uit Rom. 15: 5). Lijdzaamheid in de zin van toewijding aan: leidenschaft.

God wordt hier dus de God der liefde en des vredes genoemd. Beide zijn dominante eigenschappen van God. Elders heet het gewoon: God is liefde, als metafoor.

De God der liefde en des vredes zal met u zijn. Dat is een belofte. Die geldt daar waar het begin van vers 11 van toepassing is, namelijk: zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede. In dat geval zal de God der liefde en des vredes met u zijn. Je zou toch enigerwijze behoren te leven in overeenstemming met de wil van God. Dat zijn zware termen, maar het is moeilijk ze anders te formuleren. Je zal toch op enigerlei wijze moeten beantwoorden aan de goede en welbehagelijke wil van God, om aanspraak te kunnen maken op de genade en barmhartigheid en hulp ter bekwamer tijd. Of, zoals het hier staat: Zijt blijde enzovoort en de God der liefde en des vredes zal met u zijn. Dat eerste is de voorwaarde. Je moet aan bepaalde dingen voldoen. Elders staat: Wanneer wij Hem verloochenen, zal Hij ook ons verloochenen (2 Tim. 2: 12). Dat gaat niet over de toekomst, maar over het heden. Wanneer wij ons in dit leven niets van de Heer aantrekken, dan trekt Hij Zich ook van ons niets aan. Waarom zou Hij ook? Maar als wij in ons leven Hem dienen, dan zal Hij naar ons omzien. Dan zal Hij ons niet verloochenen, maar integendeel, trouw zijn aan Zijn beloften. Zo wordt het hier ook geformuleerd. Of God met je zal zijn is dus wel degelijk voorwaardelijk.

Hij heeft ons eeuwig leven gegeven. Dat leven zou daadwerkelijk geleefd worden en dan is Hij inderdaad met ons.

- Filipp. 4: 6 Weest in geen ding bezorgd; maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God;
- 7 En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus.

Er wordt hier niet beloofd dat Hij zal doen wat je vraagt, maar dat het de bedoeling is dat je je zorgen bekend laat worden bij God. Iets van een adviserende functie naar God toe is hier niet in terug te vinden, dat wij aan God vertellen wat Hij eraan moet doen.

Laat het bekend worden bij God. Maak van je hart geen moordkuil naar de Heer toe. Het gevolg zal de vrede Gods zijn, die alle verstand te boven gaat. Die zal je hart en zinnen bewaren. Hart en zinnen wil zeggen dat de emoties dan onder controle zijn, want in feite gaat het daar eigenlijk altijd om. De dingen die wij denken, die we onszelf ook wijsmaken, de gevaren die we zien, dingen die we beleven en op ons drukken, die leiden in de natuurlijke wereld al snel tot strijd. Onvrede in de mens, in wat voor vorm dan ook, drukt zich gewoonlijk naar buiten toe uit. Men moet zich afreageren. Hier staat: Laat het bekend worden aan de Heer. 'Zeg het aan Jezus', zongen de Zingende Zusjes. Dan houd je vrede.

Terug naar 2 Kor. 13

2 Kor. 13: 11 Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

De God des vredes zal met u zijn en dus vrede zal met u zijn. Eén van de traditionele zegeningen is: Vrede zij u. Je weet nu dus op welke grond die vrede er zal zijn.

Dat Hij de God des vredes genoemd wordt vind je met name aan het einde van de diverse brieven. Het is een kenmerk van God; Hij maakt namelijk vrede. God is in de loop van de geschiedenis ook in een strijd verwickeld, maar die strijd komt niet bij Hem vandaan. Sterker nog, de algemene gedachte is, ook onder gelovigen, dat God te laks is om er wat aan te doen. De spotters zeggen dat Hij traag is (2 Petr. 3, 4, 9). Die strijd wordt veroorzaakt door de god dezer eeuw, de satan. God Zelf is liefde en vrede. Hij zál een eind aan die strijd maken, Hij heeft alleen geen haast. Hij is namelijk lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen (2 Petr. 3: 9).

Daar waar wij ons aan de beginselen van het Nieuwe Verbond houden, daar zal de God der liefde en des vredes met ons zijn. In die situatie en in dat verband staat er vervolgens...

### ***Groet en zegenbede***

2 Kor. 13: 12 Groet elkander met een heiligen kus. U groeten al de heiligen.

13 De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen. Amen.

2 Kor. 13: 12 Groet elkander met een heiligen kus. U groeten al de heiligen.

Een kus is de uitdrukking van gemeenschap en op die grond ook wel eens verboden, taboe. In sommige culturen is het heel gebruikelijk dat men elkaar kust, in andere juist weer niet. In weer andere culturen is het helemaal verboden. Kussen is namelijk de uitdrukking van gemeenschap en die gemeenschap in het algemeen is in sommige kringen sowieso taboe. In Arabische landen mogen mannen en vrouwen elkaar in het openbaar niet eens aanraken. Je moet daar een beetje bij elkaar uit de buurt blijven.

Je moet het echter neutraal zien, want een kus is de uitdrukking van eenheid, van verbondenheid. De betekenis vanuit het Hebreeuws is zo ongeveer dat je elkaar opeet. Het idee is dat je in elkaar opgaat. Het is dus een symbolisch gebaar dat verbondenheid uitdrukt. Of ze dat in die dagen letterlijk deden of niet, heeft er niet zoveel mee te maken.

Met zou elkaar welkom heten op grond van de verbondenheid die er in Christus nu eenmaal is.

Groet elkander met een heilige kus. Onder het vers staan een aantal tekstverwijzingen: Rom. 16: 16; 1 Kor. 16: 20; 1 Thess. 5: 36; 1 Petr. 5: 14.

Het vers vervolgt met: u groeten al de heiligen.

Als je die twee zinnen bij elkaar optelt, dan staat hier precies waar onze gemeenschap op gebaseerd is, waar die uit voortkomt. De kus in de eerste zin is de uitdrukking van verbondenheid en gemeenschap. Het begrip 'heiligen' in deze combinatie drukt uit waar die gemeenschap op gebaseerd is, want heiligen zijn heiligen, omdat zij toegewijd zijn aan de Heer. Daarin vinden wij elkaar. Onze gemeenschap is gelegen in dat wij de Heer dienen, of op z'n minst dat willen; dat we daarop gericht zijn. Wij zijn heilig, omdat we het eigendom des Heeren zijn en Hem dienen. Daarin ligt onze gemeenschap opgesloten. Moeilijker is het niet. Deze woorden dringen zich als het ware aan elkaar op.

Natuurlijk is het gewoon de groet onderaan zo'n brief, maar die groeten zijn betekenisvol genoeg. Zij zijn de uitdrukking van de verbondenheid van alle gelovigen met elkaar. Kerkgenootschappen en kerkmuren, die gewoonlijk in de eerste plaats overdrachtelijk zijn, spelen in de hele Bijbel geen rol. Je hebt zoiets als plaatselijke gemeenten, maar dat is omdat de mens nu eenmaal in groepjes de aardbol bevolkt. Uit die groepen heb je gelovigen die contact met elkaar onderhouden, om het zo maar te zeggen. En dus krijg je zoiets als plaatselijke gemeenten. Het idee van verschillende genootschappen waar je lid van kunt worden of zijn en waar men georganiseerd is, dat is 100% on-Bijbels. Het komt niet voor. Sterker nog, het is precies waarvan men verlost is.

13 De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen. Amen.

Dit vers heeft men opgenomen in bepaalde formulieren. Het is traditie geworden om aan het einde van wat de kerkdienst heet dit vers uit te spreken. Kerkdienst is in zichzelf al een vreemd woord. Sommigen denken dat ze God dienen door tenminste één keer per week gedurende een uur of anderhalf uur bij elkaar te komen en wat plechtige woorden uit te spreken en een aantal plechtige liederen te zingen. Dat is maar makkelijk en ja, zo gemakkelijk kom je er niet vanaf. Vroeger heette het ook niet een kerkdienst, maar een godsdienst oefening. Je kwam daar om te leren. De oefening heeft men weggelaten en nu heet het nog de gods- of kerkdienst, dan wel de dienst, korthedshalve.

Wat hier in dit vers doorgaat voor een wens is meer de vaststelling van een feit, dan wel het vaststellen van de situatie waarin elk kind van God leeft of zou leven: De genade van de Heere Jezus Christus zij met u. Dat 'zij' is aanvoegende wijs van het werkwoord zijn. Je zou het ook kunnen lezen als 'is', maar eigenlijk staat het hele woord er niet. In veel gevallen is het werkwoord zijn of worden volstrekt overbodig. Vandaar dat het in veel talen zo min

mogelijk wordt gebruikt. Dat geldt ook voor de Bijbelse talen. In het Latijn komt zo'n woord helemaal achteraan de zin, omdat het niets betekent: *errare humanum est* = vergissen is menselijk. *Est* hangt als een staart achter het geheel. Hoe dan ook, hier staat het woord helemaal niet. Je hebt dus ook het volste recht ervan te maken: De genade van den Heere Jezus Christus **is** met u. Of die genade ook daadwerkelijk met hen is, hangt af van of men trouw is aan de Heer; of men verticaal gericht is in plaats van horizontaal.

Je kunt nog een discussie houden over hoe Paulus het bedoeld heeft en dan kom je waarschijnlijk uit op 'zij met u'. Met andere woorden: 'het is niet zo, maar ik hoop voor jullie dat het eindelijk nog een keer zover komt met jullie daar in Korinthe'.

Hoe dan ook, dit is de beschrijving van de normale levenspositie van de gelovige. Want waar die gelovige ook gaat, de genade van de Heere Jezus Christus is met hem.

Zoals Rom. 5: 1 het al zei: Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door de Heere Jezus Christus. Door Welken wij ook hebben de toeleiding, de toegang, door het geloof tot deze genade, in welke wij staan en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods.

Toeleiding = toegang, toegaan, naderen en dus via de Hebreeuwse betekenis van de term, offeren. Dat zijn woorden die overeenkomen met de woorden uit de Hebreeënbrief: Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs (Hebr. 10: 21, 22). Of, zoals Paulus het in Efe. 3: 12 zegt: ...In Christus Jezus, onzen Heere; In Dewelken wij hebben de vrijmoedigheid, en den toegang met vertrouwen, door het geloof aan Hem (moet zijn: door het geloof van Hem = door de trouw van Hem).

Hier in Rom. 5 vind je hetzelfde: Door Welken wij ook de toeleiding hebben.... Dat is dus impliciet de toegang tot de troon der genade. Het begrip troon wordt hier echter weggelaten. Hier staat dat wij in Hem de toeleiding hebben tot deze genade, in welke wij staan. Maar de strekking van die woorden is wel degelijk dat wij staan onder de heerschappij van de genade. Dat staat duidelijk tegenover de heerschappij van de wet. Daar zijn wij van verlost. Wij staan niet in of onder de wet, maar in de genade. Dat is onze officiële positie. Daarom zouden wij daar toegaan. Je moet je er dus wel daadwerkelijk onder stellen. Vandaar dat men al eeuwen geleden een discussie begonnen is over de mate waarin genade beschikbaar is of gepredikt moet worden. Er worden predikanten ontslagen, omdat ze een te groot aanbod van genade prediken. Want genade is er wel, maar je mag er niet al teveel over zeggen en het niet al te ruim aanbieden: 'De zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen, maar dat betekent niet dat...'. Er wordt meteen afbreuk aan gedaan. Maar het is precies zoals de Hebreeënbrief het zegt, je moet toegaan tot de troon der genade. Helaas doen vele gelovigen dat niet; zij naderen tot de troon

der wet. Buitenstaanders, ongelovigen, hebben dan ook het idee dat gelovigen onder wet staan. Dat wordt mede bekrachtigd door de diverse wetten, regels en statuten van de diverse kerkgenootschappen, waarvan zij deel uitmaken. Het is echter andersom. Wij staan juist in de vrijheid en inderdaad, alle dingen zijn ons geoorloofd.

Dat schreef Paulus aan de Korinthiërs nota bene. Het lijkt dus op z'n plaats om dat hier helemaal aan het eind van de beide Korinthebrieven nog eens te zeggen. Wij zouden toegaan tot die genade, door welke wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan (Rom. 5: 1, 2). Dat wil zeggen, dat daar onze positie is; daar leven wij onder. Het volgende hoofdstuk zegt dan ook dat wij niet onder de wet zijn, maar onder de genade (Rom. 6: 14).

Maar wij roemen in de hoop der heerlijkheid Gods. Wij hebben dus toekomstverwachting. Onder de wet is dat gewoonlijk anders. Onder de wet worden zonden gedacht en herdacht, uit het verleden. Maar onder het Nieuwe Verbond der genade worden de zonden niet meer gedacht, zoals Jer. 31 dat in ieder geval zegt en dus Hebr. 8 ook, waar het geciteerd wordt. Wij zijn niet op het verleden gericht, maar op de toekomst. Wij hebben hoop. Wij roemen dus in de hoop der heerlijkheid Gods.

Tit. 2: 13      Verwachtende de zalige hoop en verschijning van den groten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus.

Wij verwachten de zalige hoop, namelijk de verschijning van onze grote God, namelijk onze Zaligmaker Jezus Christus. Dat is onze toekomstverwachting en daar leven wij uit.

Wij staan in de genade. Althans, wij hebben de toeleiding daartoe. Het moet duidelijk zijn dat het grootste deel van al die nieuwtestamentische brieven geen andere inhoud heeft en geen ander doel dient dan de gelovigen te bewegen zich ook daadwerkelijk onder die genade te stellen. Daarom zouden wij vrijmoedigheid hebben om te naderen tot de troon der genade. Met andere woorden, wij zouden onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten.

13 De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen. Amen.

De genade van de Heere Jezus Christus met u allen. Die genade is de sfeer van ons leven. Genade is de basis van de zogeheten christelijke ethiek. De liefde van God met u allen. Waar genade heerst kan ook liefde wonen. Waar liefde woont gebiedt de Heer Zijn zegen (Psa. 133). Soms denk je wel eens dat het andersom is: waar de Heer Zijn zegen gebiedt, daar woont liefde. Hoe dan ook, waar wij leven uit wat de Heer geeft, daar heerst liefde en daar

kan men het zich ook permitteren lief te hebben en je leven te delen met anderen. In de Bijbel heet dat 'zonder vrees'.  
Liefde is de kracht die tot eenheid brengt.

De gemeenschap des Heiligen Geestes met u allen. De gemeenschap is die eenheid. Hier heet het de gemeenschap des Heiligen Geestes. De Heilige Geest is echt niets of niemand anders dan het eeuwige leven dat wij ontvangen hebben. Denk aan Hand. 2: 33. De Geest van God is de onzienlijke, maar werkzame kracht van God. Die Geest van God is onzichtbaar, maar wordt zichtbaar in de Heere Jezus Christus. Daarom heet de Heilige Geest ook de Geest van Christus en daarom heet Hij ook de Geest des Heeren, of gewoon de Geest van God. Dat die Geest heilig heet, is omdat het gaat over een werkzame kracht die gericht is op God, een kracht ten dienste van God Zelf. Het is ook Zijn kracht.

Waar je echt de uitdrukking 'Heilige Geest' tegenkomt, daar heeft dat altijd te maken met deze tegenwoordige tijd, met deze tegenwoordige bedeling der verborgenheid. Elders heet het Geest Gods of Geest des Heeren. Heilige Geest wordt dus in de Bijbel specifiek gebruikt in verband met het werkt dat God vandaag doet. Zelfs als er staat: Wel heeft de Heilige Geest gesproken door de mond van Jesaja.... Je kunt dan natuurlijk zeggen dat Jesaja dus door de Heilige Geest sprak en dat was in oudtestamentische tijd en dus had het niets met de Gemeente te maken. De woorden van Jesaja die daarna geciteerd worden, gaan zelfs niet over de Gemeente, maar wel over deze tegenwoordige tijd, want ze gaan over het Joodse volk dat verhard is geworden (Hand. 28: 25 – 28). Paulus past die woorden inderdaad toe op deze tegenwoordige tijd. Dan heet het toch weer Heilige Geest. Als Petrus zegt dat de mannen Gods door de Heilige Geest gedreven waren, dan gaat het er ook over wat die profeten verkondigd hebben en in het bijzonder over deze tegenwoordige tijd (1 Petr. 1: 10 – 12).

Joh. 7: 38 Die in Mij gelooft,elijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.  
39 (En dit zeide Hij van den Geest, Denwelken ontvangen zouden, die in Hem geloven; want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.)

Was die Geest er dan nog niet? Jawel, maar niet in de zin van Heilige Geest, Die uitgestort wordt en in iedere gelovige woont, in de zin van dat nieuwe leven.

Bovenstaande past in geen enkel kerkelijk dogma of leerstuk, omdat men niet gewoon leest wat de Bijbel leert, maar waarheid op democratische wijze probeert te verkrijgen, door meerderheid van stemmen. Dat hebben ze dan ook gedaan in de loop der tijd.



13 De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen. Amen.

Je moet ook niet al te veel benadrukken dat:

- de genade van de Heere Jezus Christus komt
- de liefde van God
- en de gemeenschap van de Heilige Geest.

Dat is namelijk een misverstand. Dan heb je die taal niet goed begrepen. Hier worden gewoon twee dingen naast elkaar naar voren gebracht.

Genade, liefde en gemeenschap zijn begrippen die synoniem zijn en elkaar in hoge mate overlappen. Onder de genade is er namelijk liefde en gemeenschap mogelijk, al was het maar dat onder het tegenovergestelde, de wet, leugen en strijd is. De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden (Joh. 1: 17). Dit impliceert dat wet iets met leugen te maken heeft. Niet omdat de wet de leugen is, integendeel, maar omdat wet leugen verwekt en dus brengt.

Genade, liefde en gemeenschap horen dus bij elkaar. Ze worden bewerkstelligd door de Heere Jezus Christus, door God, dan wel door de Heilige Geest. Ook dit zijn dus synonieme begrippen. Niet dat ze verschillende dingen of personen zijn, maar het gaat juist om de eenheid daarvan. Het probleem is dat onder anderen dit vers gebruikt wordt om te wijzen op het onderscheid tussen de Vader, de Zoon en de Geest, terwijl de bedoeling van dit vers juist het tegenoverstelde wil zeggen. Het zijn drie termen voor in de praktijk precies hetzelfde. De Heere Jezus ís God. Hij is namelijk het uitgedrukte Beeld van Gods wezen. Als je je van God een voorstelling maakt, dan is het de voorstelling van de Heere Jezus Christus. Zo ziet God eruit.

Als de onzienlijke, de onkenbare, de abstracte Godheid, zich manifesteert, verschijnt daar in het Oude Testament in concreto de gedaante van Jehovah. Als Hij Zich in het Nieuwe Testament manifesteert, dan verschijnt daar sinds de opstanding de Heere Jezus inderdaad de Heere Jezus Christus. Hij is Degene Die ons de Godheid openbaart.

De Heere Jezus Christus...

1 Tim. 6: 15 ...Welke te Zijner tijd vertonen zal de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen, en Heere der heren;

16 Die alleen onsterfelijkheid heeft, en een ontoegankelijk licht bewoont; Denwelken geen mens gezien heeft, noch zien kan; Welke zij eer en eeuwige kracht. Amen.

Te Zijner tijd is niet ooit een keer, maar op Zijn tijd.

De Heere Jezus Christus is Degene Die God vertoont. Dat wil zeggen, als God Zich toont, dan verschijnt daar de gedaante van de Heere Jezus Christus. Wat God Zelf betreft, Hij is Degene die onsterfelijkheid heeft en een ontoegankelijk licht bewoont; Dewelke geen mens gezien heeft, noch zien kan. Wat men dus in de loop van de tijd van de Godheid gezien heeft, was altijd Jehovah, een manifestatie, een vertoning, van de Godheid. Als Hij Zich echter vandaag zou vertonen, dan verschijnt daar de Man met de littekenen, namelijk de Heere Jezus Christus. Maar Hij is God. Van Hem staat in Jesaja dat er buiten Hem geen god is. Die woorden worden in het Nieuwe Testament heus toegepast op de Heere Jezus, de Messias, voor Wie alle knie zich zou buigen, in de hemel, op aarde en onder de aarde; met een Naam boven alle naam (aangehaald in Filipp. 2: 9 – 11). Diezelfde Heer zegt: Ik ben de Verlosser; Ik ben de Heiland en buiten Mij is er niemand (Jes. 44 + 45). Het gaat dus niet over drie verschillende zaken of personen, maar over een en dezelfde God. Die God neemt gestalte aan, ook zo letterlijk mogelijk, in de persoon van de Heere Jezus. Die God, ook als die Persoon niet gezien wordt, werkt wel degelijk met kracht in degenen die geloven. De uitnemende grootheid Zijner kracht werkt aan ons die geloven, Die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt (Efe. 19, 20).

Dat heet Geest, want onzienlijke kracht heet nu eenmaal geest. Afgezien daarvan, in Joh. 4: 24 staat dat God Geest is. Hij is onzienlijk en Hij werkt. Hij doet iets en dat is kracht. Dus is Hij Geest.

Kortom, de Heere Jezus, God en de Heilige Geest zijn niet drie verschillende zaken, hoewel je ze verschillend kunt beschrijven, maar daarom is het nog wel een en dezelfde God. Dat is ook algemeen bekend, want wij zijn monotheïstisch, want wij geloven in één God. De Bijbel geeft geen aanleiding om die God in drieën op te delen. Als je dat zou moeten doen en het zou kunnen, dan kom je verder dan drie. Drie is ook niet de aanduiding van de Godheid, maar van de beloften Gods. Het is niet de aanduiding van de zogenaamde Goddelijke Drie-eenheid, want zo'n begrip bestaat in heel de Bijbel niet.

Genade, liefde en gemeenschap komen van God, dan wel van Jezus Christus, dan wel van de Heilige Geest. J kunt de ene drie tegenover de andere drie gewoon verwisselen. Dit soort structuren vind je met name in de dichterlijke literatuur, zoals de Psalmen, waarbij twee begrippen naast elkaar gezet worden, beide met verschillende termen. De volgorde van die termen doet er daarbij niets toe. Je moet ze bij elkaar optellen en daarmee krijgen die dingen gewicht. Dingen als genade, liefde, gemeenschap en vrede horen bij elkaar. Ze zijn de uitwerking van hetzelfde beginsel en het komt van God, de Schepper; van Elohim, van Adonai, van Jehovah, van Jehovah dit en Jehovah dat, waarvan in het Oude Testament een heleboel combinaties bestaan. Of gewoon van de Heere Jezus Christus, of van Christus, of van de Geest van Christus. De

woordkeus heeft vaak wel een aanleiding; die brengt een bepaald gewicht met zich mee en roept bepaalde associaties op. Dat is er waarschijnlijk ook de bedoeling van, maar het gaat om een en hetzelfde beginsel.

In het Oude Testament kom je de uitdrukking Heilige Geest maar in twee Schriftplaatsen tegen. In Psa. 51, waar de psalmist bidt: Neem Uw Heilige Geest niet van Mij. Dat is een gebed van de Heere Jezus. De andere Schriftplaats is Jes. 63...

Jes. 63: 10 Maar zij zijn wederspanning geworden, en zij hebben Zijn Heiligen Geest smarten aangedaan; daarom is Hij hun in een vijand verkeerd, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden.

11 Nochtans dacht Hij aan de dagen van ouds, aan Mozes *en* zijn volk; *maar nu*, waar is Hij, Die hen uit de zee opgebracht heeft, met de herders Zijner kudde? Waar is Hij, Die Zijn Heiligen Geest in het midden van hen stelde?

In zowel Psa. 51 als hier in Jes. 63 lees je dat de Heilige Geest de Geest van de Messias is. Dit zijn alle Schriftplaatsen in het Oude Testament. Daarna kom je de uitdrukking in het Nieuwe Testament tegen, maar de betekenis blijft uiteraard gelijk. Het is de Geest van Christus, namelijk de Geest van de Messias. Van Wie? Van de Opgewekte uit de dood uiteraard. Voor zover Geest leven is, is het dus dat nieuwe eeuwige leven van Christus, dat wij uit genade van God ontvangen. Dat wordt aangeboden, niet alleen opdat wij wedergeboren zouden worden, maar ook opdat wij als wedergeboren mens zouden leven.

Rom. 6: 23 Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere.

De bezoldiging = het loon, het gevolg.

Het loon der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven. Gewoonlijk wordt gedacht dat het hier gaat om het idee dat als je als mens in zonde leeft, daarna het oordeel komt en de dood. Je kunt echter ook tot geloof komen en die genadegift van God ontvangen, namelijk het eeuwige leven, want God geeft nu eenmaal leven. Dan word je wedergeboren en ben je behouden. Dat laatste is natuurlijk Bijbels en dus waar, maar daar gaat dit vers niet over. In deze hoofdstukken gaat het namelijk over de wijze van leven, de levenshouding, van de gelovigen. Tot hen wordt gezegd dat je wel in de zonde kunt blijven, maar dat dit niet de bedoeling is. De bedoeling is dat wij onze leden stellen tot wapenen der gerechtigheid. Wij zouden niet de zonde doen en dus de zonde dienen, maar we zouden de gerechtigheid doen en die dus dienen, namelijk de Heer dienen.

Je kunt wel de zonde dienen, maar dat is de dood. Dat leidt niet maar tot de dood, maar dat is de dood. Wij zijn dood en leven van nature in de dood, namelijk afgesneden van God. In de dood dient men de zonde en andersom: daar waar je de zonde dient leef je in de dood van de hele oude schepping. Als je daaruit wil, als je iets wil hebben van die genade van God, dan zou je tot dat leven moeten komen, dat je ontvangen hebt toen je tot geloof kwam, toen je met Christus opgewekt werd en één plant met Hem werd in de gelijkmaking Zijner opstanding. Dát leven zou geleefd moeten worden. Dat leven houdt in: Zijt blijde, wordt vertroost, zijt eensgezind onder elkander naar Jezus Christus enzovoort. Dat is het leven van dat nieuwe leven. Dat leven reikt God ons uit genade aan. De natuurlijke mens kan zo helemaal niet leven. Wij zouden echter niet als de natuurlijke mens leven, want de bedoeling is dat wij de Heere zoeken en Hem dienen. Hij geeft ons al wat daarvoor nodig is. Het gaat over het leven van alledag van de gelovigen, waarin Hij ons dat leven geeft.

De genadegift Gods is het eeuwige leven (te leven). Niet maar het levensbeginsel dat Hij geeft, maar het leven dat zich daaruit ontwikkelt. Dat is een leven door Jezus Christus, onze Heere. Of: dat is een leven door de Heilige Geest Die in ons woont, of: door de kracht des Geestes, of: door de kracht Gods die in ons werkt, in ons die geloven. Dat zijn niet zomaar termen, maar uitdrukkingen die in diverse andere Schriftplaatsen gebezigd worden. Dat is wat God ons geeft. Deze hoofdstukken hier in Romeinen gaan daarover, maar dus ook de laatste verzen van 2 Korinthe 13. Niet over het werk dat de Heer in het verleden gedaan heeft, maar meer speciaal over het werk dat Hij in het heden doet. Daar zouden wij uit leven. Amen.